

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 25.01.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksessa saadut selostukset	4
2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
3 § Pöytäkirjan tarkastaminen	6
4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	7
5 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 87 / 2020	9
6 § Tiedekeskussäätiön vuoden 2021 avustuksen maksaminen	11
7 § Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:n osakekauppa ja osakassopimuksen hyväksyminen	13
- Osakassopimus	16
8 § VAV Yhtymä Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen	20
- VAV Yhtymä Oy yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset (II)	23
9 § VTK Kiinteistöt Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen	25
- VTK Kiinteistöt Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset	27
10 § Valtion ja pääkaupunkiseudun välinen ekosysteemisopimus 2021-2027	29
- Valtion ja pääkaupunkiseudun välinen ekosysteemisopimus vuosille 2021–2027	32
- Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027, EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelma, ohjelmaversio 6, 28.10.2020 luonnos	45
11 § Yleishallinnon sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösuunnitelmien 2021 hyväksyminen ja muiden toimielimien käyttösuunnitelmien tiedoksi merkitseminen	142
- Yhan käyttösuunnitelma 2021	146
- Kaupunkistrategia ja johto toimialan käyttösuunnitelma 2021	159
12 § Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelma vuodelle 2021	213
- Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston vuoden 2021 käyttösuunnitelma	214
13 § Kaavoitusohjelman 2021 tiedoksi merkitseminen	215
- Kaavoitusohjelma 2021	219
14 § Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Uudenmaan ELY-keskuksen hakemuksesta uuden Lepsämäjoen sillan rakentamiseksi Luhtaanmäenjoen yli sekä vanhan sillan osittaiseksi purkamiseksi	287
- Lausunto asiasta Uuden Lepsämänjoen sillan rakentaminen Luhtaanjoen yli sekä vanhan sillan osittainen purkaminen, Vantaa	289
- Lausuntopyyntö kaupunginhallitukselle Uudenmaan ELY-keskuksen hakemukseen Uuden Lepsämäjoen sillan rakentaminen Luhtaanmäenjoen yli sekä vanhan sillan osittainen purkaminen, Vantaa	291
15 § Asemakaavan muutos 002410 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila / Saagatie	292
- 002410 Selostus asemakaavamuutos 12.01.2021 Saagatie	298
- 002410 Lausunnot ja vastineet 12.1.2021 Saagatie	335
- Manninen ym. (2020). Lahokaviosammalen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella. 2020.	346
- Savola (2019). Vantaan Saagapuiston luontoselvitys -loppuraportti.	369
- Lindblom (2019). Vantaan tärkeät linnustoalueet -selvitys. Välikatsaus 4.7.2019.	391

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 25.01.2021

16 § Asemakaavamuutos 002284 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 12 Hämeenkylä / Pähkinänsärkijä	393
- 002284 asemakaavamuutoksen selostus 12.1.2021, Pähkinänsärkijä	397
- 002284 muistutus ja vastine 12.1.2021, Pähkinänsärkijä	442
17 § Asemakaavan muutos 002448, 26 Petikko / Tiilenlyöjänkuja 1	446
- 002448 asemakaavamuutoksen selostus 3.11.2020, Tiilenlyöjänkuja 1	448
18 § Maankäyttösopimuksen muutos / Sopimus rakentamisveloitteen siirrosta / LAK Real Estate Oy / Asemakaavan muutos 002417	471
- Liite A2: Sopimus rakentamisveloitteen siirrosta 25.1.2021	473
- Liite A3: Rakentamisveloitteen siirron sopimusalue	475
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	476
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	477
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	478
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	479
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	484
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	485
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	486

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 25.1.2021 klo 14.00–16.18
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila tai Teams

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Kortesalmi Marilla	-
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Nieminen Irja	-
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Hölttä Heikki	-
Abdi Faysal	x	Kähkönen Osmo	-
Jääskeläinen Jouko	x (etäyhteydellä)	Vanhanen Maija	-
Kaira Lauri	x (etäyhteydellä)	Weckman Markku	-
Kaukola Ulla	x (etäyhteydellä)	Hall Anu	-
Niikko Mika	x (etäyhteydellä) § 3–18, klo 14.25– 16.18	Kärki Niilo	-
Orpana Anitta	x (etäyhteydellä)	Sieviläinen Marianne	-
Pajunen Sirpa	x (etäyhteydellä) § 1–2, klo 14.00– 15.10	Kuusela Minna	x (etäyhteydellä) § 3–18, klo 15.10– 16.18
Puoskari Pentti	x (etäyhteydellä)	Särkelä Jussi	
Rokkanen Sakari	x (etäyhteydellä) § 1–10, klo 14.00–16.00	Sami Kanerva	x (etäyhteydellä) § 12–18, klo 16.00– 16.18
Tyystjärvi Kati	x (etäyhteydellä)	Karinen Ville	-
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Matilda Hoviniemi	-	Noa Lindqvist	-
		Santeri Parkkonen	x (etäyhteydellä)
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Orlando Carita, valtuuston I varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä) § 1–7, § 9–10, klo 14.00–15.47, 15.50–16.00
Kauppinen Sirpa, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä) § 1–5, § 7–18, klo 14.00–15.44, 15.45–16.18
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)

Aronkylä Timo, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)
Rainio Päivi, viestintäjohtaja		x (etäyhteydellä)
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x (etäyhteydellä)
Kolju Niina, kaupunginlakimies		x (etäyhteydellä)
Silfverberg Lotta, pöytäkirjanpitäjä		x
Haaranen Aino, hallintoasiantuntija		x
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja		x (etäyhteydellä), § 1, klo 14.00–15.20

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Multala Sari

Pöytäkirjanpitäjä Silfverberg Lotta

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 1.2.2021, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 6 ja 14 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Tyystjärvi Kati

Abdi Faysal

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 3.2.2021, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 §

Kokouksessa saadut selostukset

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 1

Käsittely:

Kokouksessa annettiin seuraavat selostukset:

Kaavoitusohjelma 2021, kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston vuoden 2021 käyttösuunnitelma, kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

Talouskatsaus, talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 1.2.2021 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	25.1.2021
Jääskeläinen Jouko	
Kaira Lauri	
Kaukola Ulla	
Niikko Mika	
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	
Orpana Anitta	
Pajunen Sirpa	
Puoskari Pentti	
Rokkanen Sakari	11.1.2021
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	11.1.2021
Tyystjärvi Kati	25.1.2021

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 3.2.2021 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Kati Tyystjärvi ja Faysal Abdi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 1.2.2021 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 3.2.2021 lähtien.

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 1/18.1.2021

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 16/16.12.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja nro 1/18.1.2021

Opetuslautakunnan pöytäkirja nro 1/18.1.2021

Vapaa-ajanlautakunnan pöytäkirja nro 1/19.1.2021

Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja nro 1/12.1.2021

Ympäristölautakunnan pöytäkirja nro 1/14.1.2021

Teknisen lautakunnan pöytäkirja nro 1/13.1.2021

Kaupunginjohtajan päätös

§ 1 Kaupungin toimintojen sulkemisen jatkaminen koronaepidemian vuoksi

Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätökset

§ 1 Paikallinen virkaehtosopimus euromääräisen lisän maksamisesta peruskoulun ensimmäisen luokan luokanopettajille

§ 2 Kehittämispalveluiden hankinta (5 700 000,00 euroa, alv% 0)

Hankintajohtajan päätökset

§ 1 Metsätraktorin hankinta (231 100 € alv 0 %)

§ 2 Option käyttöönotto potilas- ja liinavaatteiden vuokrauspalvelun hankinnassa (115 000€ alv.0%)

§ 3 Turva- ja ammattijalkineiden sekä potilasjalkineiden hankinta (572 000€ alv 0%)

§ 4 Taksimatkojen hankinta Vantaan kaupungin henkilökunnalle, Vantaan Työterveys Oy:n / Aito Työterveys henkilökunnalle sekä muille asiakasryhmille nopeisiin kuljetustarpeisiin (300 000 alv. 0 %)

§ 5 Sammutusautojen (4 kpl) ja säiliöauton (1 kpl) hankinta Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle (1 934 579,50 euroa, alv. 0 %, ilman autoveroa)

Tietohallintojohtajan päätös

§ 1 HUS:n tarjoaman Covid-19-ohjelmistopalvelun laajennuksen käyttöönotto

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätös

§ 3 Asiantuntijapalvelun hankinta yritysjärjestelyssä ja palveluhankinnassa

Hankintajohtajan päätökset

- § 6 Option käyttö varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetuspalvelujen hankinta (96 083 euroa, alv. 0%)
- § 7 Haavanhoidon ultraäänilaitteen ja FEES - tutkimuksiin soveltuvan laitteiston hankinta (35 000 € alv 0 %)

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 §

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 87 / 2020

VD/6026/03.01.02.00/2020

RV/HN/HY-L

Kaunokitiellä ja -kujalla on tehty syksyllä 2019 sadevesi- ja viemäriurakkaa Vantaa kaupungin tilaamana. Urakan aikana Liekokujan päässä ollut jätevesipumppu on rikkoutunut ja nostanut jätevettä talojen tarkastuskaivosta maanpinnalle. Jätevesi on kastellut korvaushakemuksen tekijän omistaman rakennuksen kivijalkaa ja rakenteita. Hakijan kertoman mukaan vahingon syntymiseen on vaikuttanut se, että rakentamisurakan yhteydessä on tukittu avo-ojat, jotka olisivat ohjanneet vettä pois tonteilta.

Asia on käsitelty urakoitsijan vastuuvakuutusyhtiössä, joka on korvannut rakennukselle aiheutuneet vauriot tapahtuman vahinkoa edeltäneeseen tasoon. Vakuutusyhtiön lausunnon mukaan kosteudet ovat rasittaneet alapohjaa jo ennen vahinkoa. Sadevedet ovat päässeet alapohjaan tuuletusaukkojen kautta eikä talossa ole rännivesille kaivoja. Lisäksi maakosteus on rasittanut alapohjaa. Orgaaninen aines on kertynyt alapohjaan ajan kuluessa, joten se poistaminen ei ole kuulunut vahingosta korvattaviin kuluihin. Näin olleen viemäriverdestä aiheutuneena lisävahinkona on korvattu tarkastusraportin suosittelemista toimenpiteistä kartoituksen lisäksi, tarvittavat purkutyöt, kuivaus, desinfiointi sekä uudet ikkunat sokkeliin.

Koska samasta vahingosta ei voi saada kahdesti korvausta, kaupunki ei voi käsitellä vastuuvahingosta korvattavaa osaa. Vahingonkorvauksen periaatteena on palauttaa tilanne vahinkoa edeltäneelle tasolle. Vahinkoa kärsinyt taho ei saa rikastua vahingonkorvauksen seurauksena. Koska vakuutusyhtiö on korvannut ne toimenpiteet, joilla rakennus on ennallistettu onnettomuutta edeltäneelle tasolle, mitään korvattavaa vahinkoa ei ole jäänyt jäljelle.

Vahingonkorvauslain (412/1974) 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Tässä asiassa hakija ei ole osoittanut, että Vantaan kaupunki olisi aiheuttanut toimenpiteillään tai laiminlyönneillään hakijalle korvattavaa vahinkoa.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin, että korvausvelvollisuus Vantaan kaupungille on syntynyt, koska alueelle ei ole laadittu väliaikaista hulevesisuunnitelmaa eikä kaupunki ole vaatinut urakoitsijalta väliaikaista hulevesisuunnitelmaa, vaikka urakoitsija on sulkenut koko alueen avo-ojissa kulkevan salaoja-, katto- sekä hulevesien poiston. Tämän seurauksena hakijan kiinteistön kivijalka ja rakenteet ovat kastuneet. Väite ei anna aihetta muuttaa päätöstä, koska hakija on saanut vakuutusyhtiöltä korvauksen, jolla rakennus on ennallistettu vesivahinkoa edeltäneelle tasolle.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävänä luottamushenkilöiden Extranetissä.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 87 / 2020.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen kokoukseen 8.3.2021.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 § Tiedekeskussäätiön vuoden 2021 avustuksen maksaminen

VD/346/02.03.01.03/2021

RV/K-ML/RK-K/TK/HY-L

Kaupunginhallitus päätti 7.6.2010 hyväksyä Vantaan kaupungin, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Tiedekeskussäätiön välisen aiesopimuksen Tiedekeskussäätiön ylläpitämän Tiedekeskus Heurekan toimintaedellytysten turvaamiseksi (*aiesopimus*). Aiesopimuksessa ja sen 2.12.2011 allekirjoitetussa lisäpöytäkirjassa määritellään kaupungin ja valtion säätiölle suorittaman avustuksen taso sekä kehitys. Aiesopimuksen mukaista Vantaan kaupungin avustuksen määrää tarkistetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin muutosten mukaisesti.

Vantaan kaupungin ja Tiedekeskussäätiön välillä allekirjoitettiin 10.4.2012 sopimus Vantaan kaupungin Tiedekeskussäätiölle myöntämän avustuksen ehdoista ja yhteistyöstä säätiön hallinnossa. Sopimukseen allekirjoitettiin 23.1.2013 liitepöytäkirja, jolla muutettiin vuotuisen avustuksen maksuaikataulua.

Kaupungin Tiedekeskussäätiölle maksamaa avustuksen määrää korotetaan (aiesopimuksen lisäpöytäkirjan 2.12.2011 mukaisesti) siitä lukien, kun säätiön vuokranmaksu tiedekeskusrakennuksen laajennuksen osalta alkaa. Lisäpöytäkirjan mukainen avustuksen määrä (780 000 euroa) jaetaan opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Vantaan kaupungin kesken tasan. Kiinteistö Oy Tiedepuiston toimitusjohtajan mukaan lisäosa on luovutettu käyttäjälle 9.12.2016 ja vuokranmaksu laajennusosasta on alkanut 1.1.2017.

Vuonna 2020 kaupungin Tiedekeskussäätiölle maksama avustus oli yhteensä 3 593 973,51 euroa. Aiesopimuksen mukaisesti vuokraa korjataan elinkustannusindeksin muutoksella vuosittain. Indeksien muutos oli vuonna 2020 positiivinen, joten vuoden 2021 avustus nousee indeksikorotuksen myötä 3 213 741,72 euroon. Tämän lisäksi maksetaan aiesopimuksen lisäpöytäkirjan mukainen Vantaan osuus 390 000 euroa. Vuoden 2021 avustus on näin ollen yhteensä 3 603 741,72 euroa.

Vantaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion menokohdalle ”10 50 Yhteistoimintaosuudet ja avustukset” on varattu 3 650 000 euroa. Tiedekeskussäätiön avustukseen, varausta tehtäessä indeksimuutos ei ollut vielä tiedossa.

Aiesopimuksen ja sovitun maksuaikataulun mukaiset avustussuoritukset vuodelle 2021 määräytyvät seuraavasti:

5.2.2021	900 935,43 euroa
5.5.2021	900 935,43 euroa
5.8.2021	900 935,43 euroa
5.11.2021	900 935,43 euroa

Talous- ja strategiajohtajalla ei ole huomautettavaa esitykseen.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään oikeuttaa talouspalvelut maksamaan edellä esitystekstissä mainituissa erissä Tiedekeskussäätiölle avustusta vuonna 2021 yhteensä 3 603 741,72 euroa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand poistui kokouksesta yhteisöjääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: talouspalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

controller Teija Kauhanen, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

7 §

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:n osakekauppa ja osakassopimuksen hyväksyminen

VD/6938/02.05.03.01/2019

RV/SV/AH

Yleistiedot yhtiöstä Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab

Kaupungin omistus	7 %;
Muut osakkaat	Samfundet Folkhälsan (45 %), Helsinki (19 %), Espoo (12 %), Sydkustens landskapsförbund, Kirkkonummi ja Sipoo (kukin 5 %), Kauniainen (2 %), Tulevat: Porvoo (100 uutta osaketta), Loviisa (100 uutta osaketta) ja Lapinjärvi (10 uutta osaketta);
Yhtiön toimiala	Järjestää ruotsinkielistä ammatillista koulutusta pääkaupunkiseudulla (Yrkesinstitutet Prakticum), yhtiö on yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon ja toimii Samfundet Folkhälsanilta vuokratessa Prakticum- talossa;
Hallitus	6–10 jäsentä, toimikausi 1 vuosi, nimetään seuraavasti: Samfundet Folkhälsan/4 (joista pj.), Helsinki/1, Espoo/1, Vantaa ja Kauniainen/1 Kirkkonummi ja Sipoo/1.
Hallitus 2018/2019	Vantaalta Anders Vikström 7.11.2018 alkaen (seur. toimikaudeksi jäsenen nimeää Kauniainen)
Tilintarkastaja	Yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Toimikausi on yksi vuosi;
Tilintarkastaja 2019	PricewaterhouseCoopers Oy;
Toimitusjohtaja	Laila Andersson;
Henkilöstömäärä	106, joista opettajia 66

Osakejärjestelyt

Samkommunen för Yrkesutbildning i Östra Nylandin (Inveon) koulutustoiminta siirtyi Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:lle (jäljempänä yhtiö) luovutussopimuksella 1.8.2019.

Yhtiön 11.6.2019 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin luovutussopimuksen ehtojen mukaisesti toteuttaa suunnattu osakeanti (yhteensä 400 uutta osaketta) Itä-Uudenmaan kunnille Porvoo (100 osaketta), Loviisa (100 osaketta), Lapinjärvi (100 osaketta) ja Myrskylä (100 osaketta). Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi osakejärjestelyn ja siihen liittyvän Vantaan 28 osakkeen myynnin 9.9.2019 (18 §). Tuolloin hyväksytyn järjestelyn mukaisten osakesiirtojen tuli tapahtua 31.10.2019 mennessä. Edellä mainituista osakeantiin osallistuneista kunnista Porvoo merkitsi 100 osaketta, Loviisa 100 osaketta ja Lapinjärvi 10 osaketta. Myrskylä ilmoitti, ettei se merkitse yhtiön osakkeita. Yhtiökokouksessa 11.6.2019 päätetyn osakeannin ehdot eivät toteutuneet, koska suunnatun osakeannin 400 osakkeesta merkittiin vain 210.

Osakeannin loppuun saattamiseksi yhtiön hallitus esitti, että suunnattu osakeanti järjestetään siten, että Porvoo hankkii 215 osaketta, Loviisa 145 osaketta, Lapinjärvi 10 osaketta ja Folkhälsan 10 osaketta. Edellä mainituista määristä vähennetään Porvoon, Loviisan ja Lapinjärven jo osakeannin 1. vaiheessa

merkitsemät uudet osakkeet (Porvoo 100 osaketta, Loviisa 100 osaketta ja Lapinjärvi 10 osaketta). Näin ollen suunnatun osakeannin ns. 2. vaiheessa Porvoo siis merkitsee 115 osaketta, Loviisa 45 osaketta ja Folkhälsan 10 osaketta. Yhtiön yhtiökokouksessa 24.6.2020 päätettiin suunnatusta osakeannista tämän mukaisesti. Suunnatun osakeannin jälkeen yhtiön osakkeiden kokonaismäärä on 2 380.

Laaditun suunnitelman mukaan osakeannin lisäksi Kirkkonummi myy 20 osaketta Sydkustens Landskapsförbundille, Helsinki myy 76 osaketta Folkhälsanille, Kauniainen myy 8 osaketta Folkhälsanille, Vantaa myy 28 osaketta Folkhälsanille ja Espoo myy 48 osaketta Folkhälsanille. Osakkeen hinta sekä uusille osakkeille että myytävälle osakkeille on 840, 90 euroa/osake. Osakejärjestelyn perusteena on, että yksityinen ja julkishallinnollinen omistussuhde yhtiössä pysyy osakeannin jälkeen 50–50 %:ssa.

Vantaan kaupungin omistusosuus yhtiöstä pienenee järjestelyjen seurauksena 4,7 %:iin.

Osakassopimus

Vantaan kaupungin opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on käsitellyt kokouksessaan 11.2.2020 (§ 9) koulutuspoliittista strategiaa Vantaan kaupungin ruotsinkielisten toisen asteen ammatillisia opintoja koskien ja todennut mm. että yhtiön omistajan etujen mukaista olisi laatia osakassopimus, jossa sovittaisiin mm. hallituspaikkojen jakautumisesta, tarvittaessa yhtiön hallinnosta sekä lisärahoituksen ja osingonjaon periaatteista. Vantaan kaupunki edellyttää osakassopimuksen laatimista ja hallituspaikkajaon säilymistä Vantaan osalta ennallaan, jotta Vantaa voi päättää osakkeidensa myynnistä Folkhälsanille laaditun suunnitelman mukaisesti.

Osakassopimuksesta on saavutettu osapuolten välillä neuvottelutulos. Osakassopimuksen keskeisimmät määräykset ovat seuraavat:

- Yhtiön yhtiöjärjestystä muutetaan siten, että yhtiöjärjestyksen osinkokieltomääräystä ei voida muuttaa ilman kaikkien osakkeenomistajien suostumusta.
- Osakepääomaa voidaan kasvattaa uusilla suunnatuilla osakeanneilla, mutta osapuolet eivät osakassopimuksessa niihin sitoudu. Osakepääomaa korotettaessa omistuspohjan on pysyttävä sellaisena, että yksityiset osakkeenomistajat omistavat 50 prosenttia ja julkiset 50 %:ia. Osakepääoman korotuksen yhteydessä hallituspaikkojen jakautumista tarkistetaan siten, että se vastaa omistuspohjaa ja osakkaiden omistuksia.
- Yhtiön hallitukseen valitaan 10 jäsentä, joista yhden nimeää Vantaa, Kirkkonummi ja Kauniainen siten, että Vantaa pitää paikkansa joka toinen vuosi ja joka toinen vuosi se jaetaan Kirkkonummen ja Kauniaisten kesken. Kirkkonummi ja Kauniainen jakavat paikkansa siten, että Kirkkonummi pitää paikkansa 2/3 vuosista ja Kauniainen 1/3 vuosista.
- Alueen ruotsinkielisten koulutusstrategioiden koordinoinnin varmistamiseksi yhtiö kutsuu koordinoitinkokoukset vähintään kerran lukukaudessa (ns. osakaskokouskäytäntö).

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä oleva osakassopimus,
- b) myydä 28 Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab -nimisen yhtiön osaketta Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf -nimiselle yhdistykselle hintaan 840, 90 euroa/osake,
- c) todeta kohdan a) täytäntöönpanon edellytyksenä olevan, että kaikki muut osakassopimuksen osapuolet hyväksyvät osakassopimuksen ja asettaa kohdan b)

täytäntöönpanon edellytykseksi sen, että osakassopimus on solmittu ja muut osakejärjestelyyn osallistuvat ovat tehneet esittelyosassa selostetun osakejärjestelyn täytäntöönpanon edellyttämät päätökset, ja

- d) Valtuuttaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan kohdan a) osakassopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia sekä valtuuttaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä laatimaan ja allekirjoittamaan kohdan b) osakekaupan edellyttämät sopimukset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Osakassopimus

Täytäntöönpano: konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

konsernilakimies Samuli Vartiainen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

AKTIEÄGARAVTAL

1. AVTALSPARTER

- 1.1 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf (FO-nummer 0213681-7)
- 1.2 Sydkustens landskapsförbund rf (FO-nummer 1539457-5)
- 1.3 Helsingfors stad (FO-nummer 0201256-6)
- 1.4 Esbo stad (FO-nummer 0101264-6)
- 1.5 Borgå stad (FO-nummer 1061512-1)
- 1.6 Vanda stad (FO-nummer 01246510-9)
- 1.7 Grankulla stad (FO-nummer 0203026-2)
- 1.8 Kyrkslätt kommun (FO-nummer 0203107-0)
- 1.9 Lovisa stad (FO-nummer 0203263-9)
- 1.10 Sibbo kommun (FO-nummer 0203553-8)
- 1.11 Lappträsk kommun (FO-nummer 0203135-3)

Ovan nämnda samfund i pt 1.1 – 1.11 benämns i fortsättningen ”part” var för sig och ”parterna” tillsammans.

2. BAKGRUND OCH MÅL

Parterna är sedan Yrkesinstitutet Prakticum, Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab, FO-nummer 1648362-5 (nedan Prakticum) övertog verksamheten av Samkommunen för Yrkesutbildning i Östra Nyland, FO-nummer 0214081-6 (nedan Inveon) alla delägare i Prakticum.

Med detta aktieägaravtal vill parterna avtala om;

- ändring av bolagsordningen,
- höjning av aktiekapitalet,
- styrelserepresentationen, och
- samarbete i fråga om Prakticum.

3. ÄNDRING AV BOLAGSORDNINGEN

Det i bolagsordningen införda förbudet mot dividendutdelning kan inte ändras utan alla parters samstämmiga beslut.

4. HÖJNING AV AKTIEKAPITALET

Kapitalet kan utökas genom riktade nyemissioner till vilket part i detta avtal dock inte förbinder sig. Vid höjning av aktiekapitalet skall ägarfördelningen bibehållas vid 50% privata parter (1.1 och 1.2) och 50% offentliga parter (1.3 – 1.11). Höjning av aktiekapitalet innebär att fördelningen av styrelserepresentationen ses över så att den motsvarar ägarbasen och ägarnas aktieinnehav.

5. STYRELSEREPRESENTATION

Mellan Prakticum och Inveon upprättades ett överlåtelseavtal. I överlåtelseavtalet fastslogs att som en följd av överlåtelsen ökas antalet styrelseplatser i Prakticum, genom en ändring av bolagsordningen, från 8 till 10 platser av vilka de östnyländska kommunerna tilldelas totalt två (2) platser. Enligt bolagsordningen har bolaget en styrelse som består av 6 – 10 medlemmar enligt vad bolagsstämman besluter.

Till bolagets styrelse skall väljas 10 medlemmar, styrelseplatserna skall fördelas så att ;

- fem innehas av Folkhälsan, varav en är styrelsens ordförande och en kan tilldelas Sydkustens landskapsförbund rf enligt gemensam inbördes överenskommelse,
- en innehas av Helsingfors stad,
- en innehas av Esbo stad,
- en innehas av Borgå stad
- en innehas av Vanda, Kyrkslätt och Grankulla så att Vanda innehar platsen vart annat år och vart annat år delas den mellan Kyrkslätt och Grankulla. Kyrkslätt och Grankulla delar sin plats så att Kyrkslätt innehar den 2/3 och Grankulla 1/3.
- en innehas av Lovisa, Sibbo och Lappträsk enligt gemensam inbördes överenskommelse.

6. SAMARBETE

För att säkerställa en samordning av regionens svenska utbildningsstrategier sammankallar bolaget till koordineringsmöten mins en gång per termin. Till koordineringsmöten kallas representanter för samtliga parter, såväl tjänsteinnehavare som förtroendevalda.

7. UNDERTECKNINGAR

Detta avtal, som träder i kraft då samtliga parter har undertecknat det, har uppgjorts i tolv likalydande exemplar, ett för var och en av avtalsparterna samt ett för Yrkesinstitutet Prakticum, Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab.

Underteckningar på följande separata sidor.

Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf (FO-nummer 0213681-7)

Helsingfors __/__/20__

Georg Henrik Wrede

VD

Sydkustens landskapsförbund rf (FO-nummer 1539457-5)

Helsingfors __/__/20__

Christel Björkstrand

Direktör

Helsingfors stad (FO-nummer 0201256-6)

Helsingfors __/__/20__

Esbo stad (FO-nummer 0101264-6)

Esbo __/__/20__

Borgå stad (FO-nummer 1061512-1)

Borgå __/__/20__

Vanda stad (FO-nummer 01246510-9)

Vanda __ / __ / 20__

Grankulla stad (FO-nummer 0203026-2)

Grankulla __ / __ / 20__

Kyrkslätt kommun (FO-nummer 0203107-0)

Kyrkslätt __ / __ / 20__

Lovisa stad (FO-nummer 0203263-9)

Lovisa __ / __ / 20__

Sibbo kommun (FO-nummer 0203553-8)

Sibbo __ / __ / 20__

Lapträsk kommun (FO-nummer 0203135-3)

Lapträsk __ / __ / 20__

VD/7745/00.01.01.01/2020

RV/K-ML/RK-K/TK/HY-L

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. **Kaupunginvaltuusto** on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan kokouksessaan 21.9.2020 (§ 7).

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille ja osakkuusyhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle ja yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Erityinen osa eli yhteisökohtaiset linjaukset valmistellaan päätöksentekoon yhteisökohtaisesti tai sopivissa yhteisöryhmissä. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

VAV-konserni on kaupungin kokonaan omistama yhteisö, johon kuuluu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy, sekä tämän 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt VAV Asunnot Oy ja VAV Palvelukodit Oy. Konserni rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Vantaalla. VAV Yhtymä Oy:ssä tuotetaan vapaarahoitteisia asuntoja, VAV Asunnot Oy:ssä valtion tukemia vuokra-asuntoja (ARA) sekä VAV Palvelukodit Oy:ssä palveluasuntoja. Tuotannon painopiste on valtion tukemissa ARA vuokra-asunnoissa, joissa lainsäädännöstä seuraa vaatimuksia mm. vuokran määrittämiseen ja asukasvalintaan.

VAV-konserni on merkittävä yhteisö niin vantaalaisille kuin Vantaan kaupungillekin. Konsernin omistamissa asunnoissa asuu noin 10 % kaikista vantaalaisista. Konsernin ensisijaisena tarkoituksena on tukea kaupungin maa- ja asuntopoliittisia tavoitteita tarjoten kohtuuhintaista asumista Vantaalla ja huomioiden samalla, että kaupunkikonsernin pitkäaikaisesta varallisuudesta merkittävä osa on VAV-konsernin omistuksessa sekä maanomistajana ja rakennuttajana VAV-konsernin toiminta vaikuttaa myös kaavakehitystyöhön ja paikalliseen elinkeinoelämään. VAV-konserni osallistuu osaltaan kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman vuosille 2021–2023 toteuttamiseen.

VAV-konsernille asetettavien tavoitteiden päämääränä on tukea kaupunkistrategian painopistealueita. Yhteistyössä toteutettavien kaavakehityshankkeiden avulla kaupunki varmistaa tarkoituksenmukaisen asuntokannan toteutumisen sekä ennaltaehkäisee alueiden välistä eriytymistä. Kaupunki määrittää VAV-konsernin tuotantomäärät sekä niiden sijainnit. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki pitää konsernille erillistä tontinluovutusohjelmaa.

Omistajapoliittisten linjausten erityisessä osassa määritellään kaupungin suurimmille konserniyhteisöille vastuullisuusteemat, jotka määrittävät ne aihepiirit, joihin liittyvässä päätöksenteossa yhteisön on huomioitava vastuullisuusnäkökulma erityisen laajasti ja toimittava vaikuttavasti kaupungin edun mukaan. Vastuullisuutta koskevien tavoitteiden valmistelussa on kuultu ympäristökeskuksen ja kaupungin hankintojen vastuullisuusasiantuntijaa.

VAV Yhtymä Oy:n, VAV Asunnot Oy:n ja VAV Palvelukodit Oy:n hallituksien kokoonpanoja ja osaamisvaatimuksia koskevat linjaukset varmistavat, että hallituksella on monipuolinen osaaminen sekä kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimitusjohtajan työskentelyn tukemiseen.

VAV-konsernia koskevat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu yhteistyössä VAV Yhtymä Oy:n toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Hallintosäännön 1 osan 9 luvun 1 §:n 32 kohdan mukaan merkittävien konserniyhtiöiden omistajapoliittisista linjauksista päättää 1.1.2021 alkaen kaupunginvaltuusto. VAV Yhtymä Oy on konserniohjeessa määritetty merkittäväksi konserniyhtiöksi.

Konsernijaosto 7.12.2020 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat VAV Yhtymä Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja todettavaksi, että linjaukset tulevat voimaan valtuuston päätöksen jälkeen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että konsernijaoston jäsen Marilla Kortesalmi ja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Carita Orlando poistuvat yhteisöjääveinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Konsernijaosto 18.1.2021 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat VAV Yhtymä Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja todettavaksi, että linjaukset tulevat voimaan valtuuston päätöksen jälkeen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että konsernijaoston jäsen Marilla Kortesalmi poistui yhteisöjäävinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Käydyin keskustelun aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että liitteenä olevaan VAV Yhtymä Oy:n yhteisökohtaiseen omistajapoliittiseen linjaukseen tehdään seuraava muutos:

Vastuullisuus -otsikon alla olevan ensimmäisen kappaleen viimeistä lausetta muutetaan seuraavasti:
~~"VAV-konserni toteuttaa osaltaan kaupungin valmistelevan hyvien väestösuhteiden mallin mukaisia toimenpiteitä asuinalueiden haitallisen sosiaalisen eriytymisen ehkäisemiseksi. VAV tukee kaupungin strategian toteutumista segregation ehkäisemiseksi."~~

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) hyväksyttäväksi liitteenä olevat VAV Yhtymä Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, ja
- b) todettavaksi, että linjaukset tulevat voimaan valtuuston päätöksen jälkeen.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Carita Orlando poistui kokouksesta yhteisöjääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- VAV Yhtymä Oy yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset (II)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

YHTEISÖKOHTAISET OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

VAV-KONSERNI

Kaupungin omistus	Emoyhtiö VAV Yhtymä Oy 100 %
Yhtiön toimiala	Omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja. Yhtiö voi tarkoituksen toteuttamiseksi toimia rakennuttajana sekä tarjota kiinteistöjen isännöinti-, hoito- ja huoltopalveluja. www.vav.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

VAV konserni on kaupungin kokonaan omistama yhteisö, johon kuuluu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy, sekä tämän 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt VAV Asunnot Oy ja VAV Palvelukodit Oy.

Konserni rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Vantaalla kasvattaen samalla kaupunkikonsernin pitkäaikaista varallisuutta. VAV Yhtymä Oy:ssä tuotetaan vapaarahoitteisia asuntoja, VAV Asunnot Oy:ssä valtion tukemia vuokra-asuntoja (ARA) sekä VAV Palvelukodit Oy:ssä palveluasuntoja. Tuotannon painopiste on valtion tukemissa, ARA vuokra-asunnoissa, joissa lainsäädännöstä seuraa vaatimuksia mm. vuokran määrittämiseen ja asukasvalintaan.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

VAV konsernin tehtävänä on tuottaa laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista vantaalaisille. Konsernin ensisijainen tarkoitus on tukea kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Omistajana kaupunki määrittelee omistajaohjauksen keinoin VAV konsernin asuntomäärät sekä niiden sijainnit. ARA-asuntomäärä pidetään mahdollisimman vakaalla tasolla ja tuotantoa lisätään.

VAV konsernilla on rakennuttajana vaikutus myös kaupungin elinkeinopolitiikkaan ja työllisyyteen. Kaupunki kykenee tasaamaan ja varmistamaan maanmyyntitulojaan eri markkinatilanteissa myyneillä VAV Asunnot Oy:lle, sillä ARA-tuotanto on markkinaehtoista tuotantoa vakaampaa.

Tavoitteet vuosille 2021–2024

VAV Yhtymä Oy:n tehtävänä on tukea tytäryhtiöidensä ja kaupungin taloutta kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioiden. Tavoitteen toteutumiseksi VAV Yhtymä Oy:n asuntokantaa on kasvatettava tai pidettävä edes vuoden 2020 tasolla, sillä kohteiden purut ja uusien aloitusten siirtyminen pienentävät kantaa. Kannan maltillinen kasvattaminen on olennaista myös siksi, ettei VAV Yhtymä Oy:lle aiheudu poistopohjan pienentymisen vuoksi veroseuraamuksia.

VAV-konserni osallistuu osaltaan kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman (2021–2023) asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

VAV Asunnot Oy:n tuotantotavoite on noin 350 asuntoa per vuosi, minkä edellytyksenä on tiivis yhteistyö kaupungin kanssa sopivien tonttien löytämiseksi.

VAV Palvelukodit Oy varmistaa palveluasuntojen tarjonnan Vantaalla. VAV

Palvelukodit Oy:n tulee varmistaa asemaansa sopimuksellisesti palveluasuntojen tuottajana myös mahdollisen hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.

Vastuullisuus

VAV-konsernilla on erityinen vastuu kohtuuhintaisen asumisen tarjoamisessa pieni- ja keskituloisille kotitalouksille ja reaalisesti vakaan asumismenojen kehityksen turvaamisessa sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisystä Vantaalla. VAV-konserni edistää asukkaiden fyysistä ja taloudellista asumisturvallisuutta, takaa turvalliset asuinkiinteistöt sekä pyrkii ennakoivilla toimillaan ehkäisemään häättöjä. VAV tukee kaupungin strategian toteutumista segregaatian ehkäisemiseksi.

Kestävä ja energiatehokas rakennus- ja korjaustoiminta, luontoarvoiltaan monimuotoinen viherhoito ja vastuullisesti toimiva palvelukumppaniverkosto ovat keskeisessä asemassa VAV-konsernin liiketoiminnassa.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

Hallitusten osaamisvaateet:

- liiketoiminnan johtamisen kokemus
- liiketalouden ja rahoituksen osaaminen
- talonrakentamiseen, korjaustoimintaan ja vuokrausliiketoimintaan liittyvä kokemus

Hallitusten koot:

- VAV Yhtymä Oy: 7 jäsentä, joista yksi puheenjohtaja, yksi varapuheenjohtaja ja 5 muuta jäsentä (luottamushenkilöjäseniä).
- VAV Asunnot Oy: 5 jäsentä, joista yksi VAV Yhtymä Oy:n hallituksen puheenjohtaja tämän hallituksen puheenjohtajana ja 2 muuta jäsentä VAV Yhtymä Oy:n hallituksesta ja 2 asukasjäsentä yhteishallintolain mukaisesti.
- VAV Palvelukodit Oy: 4 jäsentä, joista yksi VAV-Yhtymä Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja tämän hallituksen puheenjohtajana ja 2 muuta jäsentä VAV-Yhtymä Oy:n hallituksesta ja 1 jäsen, jolla näkemystä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluasumisesta.

.

9 §

VTK Kiinteistöt Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen

VD/7745/00.01.01.01/2020

RV/K-ML/RK-K/TK

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. **Kaupunginvaltuusto** on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan 21.9.2020 (§ 7).

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille ja osakkuusyhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle ja yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Erityinen osa eli yhteisökohtaiset linjaukset valmistellaan päätöksentekoon yhteisökohtaisesti tai sopivissa yhteisöryhmissä. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

VTK-konserni on kaupungin kokonaan omistama yhteisö, johon kuuluu emoyhtiö VTK Kiinteistöt Oy sekä tämän 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt Kivistön Putkijäte Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Peltolantie 5, Kiinteistö Oy Myyrinselkä, Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4, Vantaan Innovaatioinstituutti Oy ja Myyrmäen Urheilupuisto Oy. Konserni rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi kiinteistöjä Vantaalla.

VTK-konserni on merkittävä yhteisö Vantaan kaupungille, sillä konsernin omistamista kiinteistöistä suuri osa ovat kaupungin palveluverkkoon kuuluvia kiinteistöjä. VTK-konsernille asetettavien linjausten päämääränä on ensisijaisesti varmistaa, että VTK Kiinteistöt Oy:n kyky toteuttaa rakennushankkeita ja ylläpitää kaupungin palvelutuotannon käytössä olevia kiinteistöjä säilyy jatkossakin.

Omistajapoliittisissa linjauksissa todetaan, että Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:llä ei ole kaupungin palvelutuotantoa tukevaa liiketoimintaa ja että se on tarkoituksenmukaista sulauttaa emoyhtiönsä. Samassa yhteydessä yhtiön harjoittama edelleenvuokraustoiminta päätetään. Omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen myötä VTK Kiinteistöt Oy ja Vantaan Innovaatioinstituutti Oy ryhtyvät valmistelevaan sulautumista sekä Vantaan Innovaatioinstituutti Oy edelleenvuokraustoiminnan päättämistä ilman konsernijaoston erillistä ennakkosuostumusta.

Omistajapoliittisten linjausten erityisessä osassa määritellään kaupungin suurimmille konserniyhteisöille vastuullisuuslinjaukset, joiden osalta yhteisön on huomioitava vastuullisuusnäkökulma erityisesti toiminnassaan. Vastuullisuutta koskevien linjausten valmistelussa on kuultu kaupungin ympäristökeskuksen asiantuntijaa.

VTK-konserniin kuuluvien yhtiöiden hallitusten kokoonpanoja ja osaamisvaatimuksia koskevat linjaukset varmistavat, että hallituksella on monipuolinen osaaminen sekä kyky itsenäiseen päätöksentekoon ja toimitusjohtajan työskentelyn tukemiseen.

VTK-konsernia koskevat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu yhteistyössä VTK Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 momentin 32 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien

konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt, joista päättää valtuusto.

Konsernijaosto 18.1.2021 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja toteaa, että linjaukset tulevat voimaan kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, ja
- b) todeta, että linjaukset tulevat voimaan kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- VTK Kiinteistöt Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset

Täytäntöönpano: Konserniohjaus- ja valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

YHTEISÖKOHTAISET OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

VTK KIINTEISTÖT OY

Kaupungin omistus	100 %
Emoyhtiön toimiala	Harjoittaa teollisuus-, logistiikkaliike-, toimisto- ja julkisten tilojen käyttöön soveltuvien kiinteistöjen ja huoneistojen sekä urheilu- ja liikuntakasvatustoimintaa varten rakennettujen urheilutilojen vuokrausta ja tässä tarkoituksessa omistaa ja hallita kiinteistöjä ja rakennuksia sekä huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja arvopapereita, toimia rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa, majoitus- ja tapahtuma- ja ravintolatoimintaa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa, jonka tytäryhtiöiden toiminta voi käsittää myös päätoimialasta poikkeavia toimialoja.

www.vtkoy.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

VTK Kiinteistöt Oy on VTK-konsernin emoyhtiö, mihin kuuluu lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt Kivistön Putkijäte Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Peltolantie 5, Kiinteistö Oy Myyrinselkä, Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4, Vantaan Innovaatioinstituutti Oy ja Myyrmäen Urheilupuisto Oy. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy:llä on osakkuusyhtiöitä ja pienempiä osuuksia muissa yhtiöissä.

Kaupunki vuokraa VTK-konsernilta tiloja toimialojen käyttöön. Tällä hetkellä konserni omistaa yhteensä 42 kiinteistöä, joista 15 on yritys kiinteistöjä. Vuokrattavaa pinta-alaa on yhteensä noin 245 000 m². Pinta-alasta koulut ja päiväkodit kattavat 42 %, liikekiinteistöt 26 %, liikuntatilat 19 % ja loput 13 % palvelevat sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

Kaupunki tarvitsee oman palvelutuotantonsa käyttöön erilaisia tiloja, joiden tuottamisessa VTK Kiinteistöt Oy:llä on tärkeä asema. VTK Kiinteistöt Oy:n tehtävänä on rakennuttaa ja

omistaa kaupungin elinkeinoelämää tukevat toimitilat (mm. varastot, tuotantotilat jne.), toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit (pl. uimahallit), kaupungin hankejohtoryhmän muut yhtiön vastuulle linjaamat kohteet sekä huolehtia omistamiensa kiinteistöjen rakennuttamis- ja omistajatehtävistä. Toiminnassaan VTK-konserni huomioi sille kaupunkistrategiassa ja talousarviokausittain asetettavat tavoitteet sekä huolehtii kiinteistöomaisuuden arvon ja käytettävyyden säilymisestä.

VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiö Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:llä ei ole enää kaupungin palvelutuotantoa tukevaa liiketoimintaa. Yhtiö on tarkoituksenmukaista sulauttaa emoyhtiöön. Yritysjärjestelyn jälkeen yhtiön harjoittama edelleenvuokraustoiminta päätetään.

VTK Kiinteistöt Oy omistaa Kivistön Putkijäte Oy:n äänivaltaisen osakesarjan kokonaisuudessaan. Yhtiön tehtävänä on vastata toimialansa mukaisesti osakkeenomistajiensa jätehuollosta Kivistön ja Lapinkylän uusilla asunto- ja toimitila-alueilla.

Muiden kiinteistöjä omistavien tytäryhtiöiden tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen arvon säilymisestä ja turvata kiinteistön tilojen toimintakunto. Yhtiöt toteuttavat korjaukset pitkän tähtäimen suunnitelmaa noudattaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien kiinteistöjen osalta selvitetään niiden omistamisen tarkoituksenmukaisuus soteuudistuksen toteutuessa.

Tavoitteet vuosille 2021–2024

VTK Kiinteistöt Oy huolehtii kiinteistöjen ylläpidosta taloudellisesti tehokkaalla tavalla, siten että noin 10 %:n osuutta liikevaihdosta vastaava summa käytetään peruskorjauksiin ja samalla varmistaa, että yhtiön omistamat kiinteistöt ovat terveellisiä ja turvallisia käyttää. VTK Kiinteistöt Oy:n tavoitteena on pitää omavaraisuusasteensa yli 20 % tasolla.

Yhtiö kehittää kiinteistöjään lisätäkseen kiinteistökannan arvoa mm. parantamalla vuokrattavien tilojen muuntojoustavuutta. Lisäksi kartoitetaan osalle kiinteistöjä mahdollisuuksia oikea-aikaiseen myyntiin.

Vastuullisuus

VTK-konsernin omistamat rakennukset ja tontit ovat merkittävää varallisuutta, jonka rakennuttamisessa ja ylläpitämisessä VTK-konserni toimii taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta vastuullisesti.

VTK-konserni huomioi tilojen toteutuksessa ja ylläpidossa terveellisyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset. Tilat toteutetaan käyttäjän tilatarve huomioiden suosimalla muuntojoustavia tilaratkaisuja sekä varmistaen tilojen koko elinkaaren aikaisen kustannustehokkuuden.

VTK-konserni sitoutuu kaupungin hiilineutraalisuustavoitteisiin ja kehittää kiinteistöihinsä energiatehokkaita ratkaisuja

sekä rakentaa ja peruskorjaa niitä resurssiviisaasti huomioiden myös kiertotalouden mahdollisuudet. Vastuulliseen toimintaan liittyvät mm. VTK-konsernin toteuttamat energiakatselmukset ja niiden perusteella suoritettavat korjaukset sekä tontilla tuotetun uusiutuvan energian vaihtoehtojen kartoitus uudisrakennushankkeissa.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

- Kiinteistöliiketoiminta-alan osaaminen
- Yritystalouden osaaminen
- Rakennusalan osaaminen
- Isojen projektien johtamiskokemus
- Hallinnollinen osaaminen

Hallituksen koko 7, jonka jäsenistä yksi virkamiestaustainen.

Tytäryhtiöt:

- Kiinteistöliiketoiminta-alan osaaminen tai yhtiön muun toimialan osaaminen
- Talouteen ja hallintoon liittyvä osaaminen

Hallituksen koko 3. Hallituksen puheenjohtajana emoyhtiön toimitusjohtaja.

10 §

Valtion ja pääkaupunkiseudun välinen ekosysteemisopimus 2021-2027

VD/769/14.00.00/2021

KV/LS

Hallituksen asettaman tavoitteen mukaan Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus kasvaa nykyisestä 2,7 prosentin bruttokansantuotteesta 4 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää yhteistä näkemystä ja missioita, kunnianhimoista tki-toimintaa ja julkisen ja yksityisen sektorin investointeja.

Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset tukevat kansallisen tki-tiekartan toteutumista vahvistaen julkisen ja yksityisen sektorin välistä tki-yhteistyötä. Ekosysteemisopimukset ovat osa hallituksen toimia, joilla Suomesta halutaan luoda vuoteen 2030 mennessä maailman toimivin kokeilu- ja innovaatioympäristö. Kaupungit toimivat kansallisen kaupunkistrategian mukaan alustana osaamiselle sekä innovaatio- ja yritystoiminnalle. Strategia tunnistaa sen/toimintavan edellyttävän valtion, kaupunkien, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän luomia edellytyksiä. Vantaan kaupunki muodostaa Helsingin kaupungin ja Espoon kaupungin kanssa yhteisen pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen.

Sopimus on luonteeltaan aiesopimus, joka määrittää osapuolten tahtotilan, tavoitteet ja painopisteet.

Ekosysteemisopimuksen tavoitteita ovat:

- omien vahvuuksien pohjalta digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden tuomia mahdollisuuksia hyödyntävät innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit
- vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentuminen ja kotimaisten toimijoiden kytkeytyminen kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin
- innovaatiotoiminnan ekosysteemien eli yhteistoimintaverkostojen kehittäminen, osaamiskärkien ja kaupunkilähtöisen tki-toiminnan vaikuttavuuden vahvistaminen. Keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, start-up-yhteistyö sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla.
- paikallisen kehitysdynamiikan vahvistuminen, kansainvälisiä merkittäviä kasvuavauksia ja kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla hankkeiden tavoitteena on pääkaupunkiseudulle rakentuvien kehitys- ja kokeiluympäristöjen verkostojen vahvistuminen, innovaatio- ja osaamiskeskittymät sekä liiketoimintaa kehittävät palvelut
- hankkeet tukevat innovaatiovetoisten yritysten syntyä ja olemassa olevien yritysten kehittymistä. Menestyvät yritykset lisäävät työpaikkoja
- hankkeet kehittävät pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemiä sekä kasvattavat pääkaupunkiseudun ja Suomen kilpailukykyä
- hankkeet vastaavat kestävästä kaupunkikehittämisestä haasteisiin

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen strategiset painopistealueet 2021–2027 rakentuvat neljästä temaattisesta kokonaisuudesta. Kokonaisuudet ovat:

- Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut
- Hyvinvointi ja terveysteknologia
- Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut
- Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen

Valittuja painopisteitä voidaan vahvistaa laajoilla elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välineillä.

Painopisteisiin suuntautuvat kehittämishankkeet jakautuvat kolmeen menetelmälliseen kokonaisuuteen:

- 1) kokeiluympäristöjen sekä innovatiivisten hankintojen kehittäminen ja hyödyntäminen,
- 2) tki-keskittymien toiminnan, rakenteiden ja osaamisen vahvistaminen, sekä
- 3) yrityshautomot ja muut yrityspalvelut.

Erikseen resursoitu koordinaatiohanke tukee ekosysteemisopimuksen kytkeytymistä kaupunkien ja laajemman ekosysteemin aitoihin tarpeisiin ja muuhun käynnissä olevaan kehittämiseen. Koordinaatio vastaa hankeportfolion rakentumisesta, hankkeiden välisestä yhteistyöstä ja seurannasta sekä tukee kaupunkien asettaman johtoryhmän työskentelyä. Koordinaatio kytkee mahdollisuuksien mukaan kaupunkien resursseja toimintaan, kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä ja tukee eri rahoitusinstrumenttien hyödyntämismahdollisuuksia alueella.

Ekosysteemisopimusta rahoitetaan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksella vuosina 2021–2027. Tätä ennen sopimusten toimeenpanon käynnistystä rahoitetaan kansallisesta alueellisesta kehittämisrahasta (AKKE-raha). Rahoituksia hallinnoi Uudenmaan liitto.

Kaupunkiseudun rahoituskehys sopimuksen mukaiseen toimintaan osoitetaan TEM:n alueellisissa rahoitusjakopäätöksissä (AKKE-rahoitus ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus) pohjautuen sopimusohjeissa (TEM 24.6.2020) määriteltyihin kriteereihin. Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksen määrää ei ole erikseen päätetty.

Ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksessa sovelletaan ohjeellista jakosuhdetta, jossa paikallinen omarahoitusosuus (kaupungit ja muu julkinen rahoitus) on 40 % ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksen osuus 60 %. Käynnistysvaiheen AKKE-rahoituksessa sovelletaan samaa rahoitussuhdetta. Mahdollisissa yliaalueellisissa teemaverkostoissa sovelletaan tästä poikkeavaa jakosuhdetta.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen sisältämiä rahoitusvälineitä voidaan erikseen hyödyntää sopimuksen mukaisten kokonaisuuksien (kuten investoinnit) toteuttamiseen.

Lisäksi ekosysteemisopimuksen painopistealueisiin ohjataan ohjelmakauden aikana mahdollisuuksien mukaan ESR- ja JTF-rahoitusta sekä muuta ohjelmakauden aikana käytettävissä olevaa rahoitusta.

Ekosysteemisopimuksen toteutuksen ja seurannan osalta todetaan, että ekosysteemisopimukset muodostavat EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kestävää kaupunkikehittämistä koskevan kaupunkikehittämisen suunnitelman. Kunkin kaupunkiseudun sopimuksessa toteutettavien toimenpiteiden tulee olla kaupunkikehittämisen suunnitelman mukaisia.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen toteutusta seurataan sopimuksen toimenpidesuunnitelman kautta, liitettä päivitetään hankkeiden täsmentyessä toteutuksen myötä. Sopimuksen toteutumista varten Vantaan, Helsingin ja Espoon kaupungit nimeävät johtoryhmän. Ekosysteemisopimus rakentuu koordinaatiohankkeen ympärille, joka tukee johtoryhmän työskentelyä ja seuraa rakentuvan hankeportfolion tuloksellisuutta. Uusien hankkeiden valmistelu perustuu hankeportfolion ja toimintaympäristön analyysille.

Sopimuksen sisältöjä voidaan tarkistaa sopimuskauden aikana sopimusasiakirjaa päivittämällä. Sopimusta voidaan tarkistaa tai se voidaan purkaa, mikäli sopijaosapuolen edellytykset toteutukseen muuttuvat oleellisesti.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen sopijaosapuolet ovat työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) sekä Vantaan, Helsingin ja Espoon kaupungit. Muut yhteistyösapuolet ovat opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) sekä ympäristöministeriö (YM).

Kasvupalveluiden palvelualue esittää liitteenä olevan valtion ja pääkaupunkiseudun välisen ekosysteemisopimuksen hyväksymistä.

Hallintosäännön 12. luvun 7. §:n mukaan kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Valtion ja pääkaupunkiseudun välinen ekosysteemisopimus vuosille 2021–2027.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Valtion ja pääkaupunkiseudun välinen ekosysteemisopimus vuosille 2021–2027
- Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma. Ohjelmaversio 6, 28.10.2020 luonnos

Täytäntöönpano: kasvupalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

elinkeinojohtaja Kimmo Viljamaa, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Vantaan kaupungin ja valtion välillä

2021-2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Vantaan kaupungin ja valtion välillä

1. SOPIJAOSAPUOLET

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit.

Muut yhteistyöosapuolet ovat opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) sekä ympäristöministeriö (YM).

2. TARKOITUS JA TAUSTA

Hallitus on asettanut tavoitteeksi nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus nykyisestä 2,7 prosentin bruttokansantuoteosuudesta 4 prosenttiin 2030 mennessä. Tähän pääsemiseksi tarvitaan yhteistä näkemystä ja missioita, kunnianhimoisempaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (tki-toimintaa) sekä investointeja niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta.

Kansallisen TKI-tiekartan mukaan korkeatasoinen osaaminen on perusta, jolle tavoitteiltaan kunnianhimoista, alueiden, alojen ja organisaatioiden vahvuudet hyödyntävää, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja yhteiskunnan uudistumista tukevaa innovaatiotoimintaa voidaan rakentaa. Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset ovat olennainen osa tiekartan uutta kumppanuusmallia, jonka tavoitteena on vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin välistä tki-yhteistyötä. Osaamiskärkien vahvistamiseksi, levittämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja on koottava isommiksi osaamiskeskittymiksi ja ekosysteemeiksi.

Hallitusohjelmassa linjataan, että yliopistokaupunkien kanssa luodaan erilliset sopimukset julkisen ja yksityisen tki-rahoituksen strategisesta kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi. Ekosysteemisopimukset ovat osa hallituksen toimia, joilla Suomesta halutaan luoda vuoteen 2030 mennessä maailman toimivin kokeilu- ja innovaatioympäristö. Hallitusohjelman strategisena tavoitteena on, että Suomi tunnetaan teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin edelläkävijänä. Innovatiivisten julkisten hankintojen määrää halutaan kasvattaa 10 prosenttiin julkisista hankinnoista vaalikauden loppuun mennessä sekä niiden avulla kehittää palveluja, luoda kasvua ja mahdollistaa referenssimarkkinoiden kehittymistä.

Kansallisen kaupunkistrategian mukaan kaupungit toimivat osaamisen ja innovaatiotoiminnan sekä yritystoiminnan kehittämisen alustoina. Strategia tunnistaa, että kaupungit ja valtio yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa luovat edellytyksiä maailmanluokan osaamiskeskittymille ja innovaatioympäristöille.

Sopimuksessa määritellyt strategiset painopisteet vastaavat opetus- ja kulttuuriministeriön tunnistamia ja tukemia korkeakoulujen osaamiseen perustuvia vahvuuksia.

Sopimus on luonteeltaan aiesopimus, joka määrittää osapuolten tahtotilan, tavoitteet ja painopisteet.

3. TAVOITTEET

Ekosysteemisopimusten kantavana ideana on innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit, jotka omien vahvuuksien pohjalta hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden tuomia mahdollisuuksia ja siten vauhdittavat elinkeinoelämän uudistumista ja kestävästä kaupunkia.

Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin. Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkeä sekä lisätään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta kaupunkilähtöisesti. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, start-up -yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Toimenpiteiden odotetaan luovan uutta paikallista kehitysdynamiikkaa, kansainvälisesti merkittäviä uusia kasvuavauksia sekä kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla.

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit solmivat yhteisen ekosysteemisopimuksen valtion kanssa. Sopimuksen puitteissa kaupunkien tavoitteena on vahvistaa kaupunkien, yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä kolmessa kaupungeille strategisesti merkittävässä painopisteessä sekä varautua käynnistämään aloitteita, joilla reagoidaan toimintaympäristön muutoksiin sekä nouseviin teknologioihin ja teemoihin rakennerahasto-ohjelmakaudella 2021 – 2027.

Ekosysteemisopimuksen kautta käynnistettävien kehittämishankkeiden tavoitteena on vahvistaa pääkaupunkiseudulle rakentuvaa kehitys- ja kokeiluympäristöjen verkostoa, innovaatio- ja osaamiskeskittymiä sekä yritysten liiketoimintaa kehittäviä palveluita. Yhdessä hankkeet rakentavat edellytyksiä uusien innovaatiovetoisten yritysten synnylle ja olemassa olevien yritysten liiketoiminnan kehittymiselle. Menestyvät yritykset synnyttävät uusia työpaikkoja. Hankkeet kehittävät osaltaan pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemiä kasvattaen pääkaupunkiseudun ja Suomen kilpailukykyä. Hankkeilla vastataan osaltaan kaupungeille tärkeisiin kestävästä kaupunkikehittämisen haasteisiin.

4. STRATEGISET PAINOPISTEALUEET 2021 – 2027

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien ekosysteemisopimus rakentuu neljästä temaattisesta kokonaisuudesta. Kokonaisuudet ovat:

- **Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut**
- **Hyvinvointi ja terveysteknologia**

- **Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut**
- **Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen**

Ekosysteemisopimuksen kolme ensimmäistä kokonaisuutta ovat kaupungeille sekä strategisesti tärkeitä kestävän kaupunkikehittämisen osa-alueita, että painopisteitä, joilla on pääkaupunkiseudulla merkittävää kasvupotentiaalia. Teemoissa on myös käynnissä toimintaa, joiden päälle kehittämistyötä voidaan rakentaa. Neljäs painopiste mahdollistaa toiminnan kohdentamisen joustavasti sellaisille alueille, joiden ennakointi on vaikeaa sopimusta laadittaessa. Uusilla avauksilla voidaan esimerkiksi vauhdittaa jonkin nopeasti nousevan liiketoimintaekosysteemin kehitystä tai reagoida toimintaympäristön muutokseen.

Valittuja painopisteitä voidaan tukea kaupunkien laajoilla elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välineillä. Tällöin perinteisten välineiden rinnalle nostetaan keinoja, joilla pyritään hyödyntämään koko kaupunkiorganisaatiota – sen palveluita, infrastruktuuria, dataa, omaisuutta, hankintoja ja sääntöohjausta. Kaupunkien tunnistamat haasteet sekä kehitys- ja kokeiluympäristöt tuovat lisäarvoa yritysten ja tutkimuspartnereiden tutkimus- ja tuotekehitysprosesseihin. Parhaimmillaan kaupunki voi tarjota alustan yrityksille kehittää uusia tuotteita myös laajemmille markkinoille sekä luoda kysyntää kokonaan uusille tuotteille.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksessa hankkeiden valmistelua pyritään ohjaamaan niin, että ainakin osassa hankkeita toiminnassa korostuvat kansainvälistymiseen liittyvät tavoitteet. Esimerkiksi kehitys- ja kokeiluympäristöjen vahvistamisessa ja hyödyntämisessä tulee vähintään välillisesti olla tavoitteena edistää kansainvälisten yritysten tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa pääkaupunkiseudulla.

4.1. Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut

Painopisteessä kehitetään kaupunkien, yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyönä älykkäitä ja kestäviä kaupunkiratkaisuja sekä vahvistetaan innovaatio- ja osaamiskeskittymiä ohjelmakauden aikana tarkentuissa teemoissa. Kehittämistyön tuloksena syntyy uusia innovaatioita ja ratkaisuja, jotka tukevat kaupungeja saavuttamaan kunnianhimoisia päästövähennyksiä ja avaavat samalla yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Olennainen osa toimintaa on kaupunkien aktiivinen rooli kehitys- ja kokeiluympäristönä, asukkaiden osallisuus sekä kaupunkikehityksen haasteiden kytkeminen osaksi yritysten ja tutkimuspartnereiden toimintaa.

Painopiste vastaa vähähiilisyyden ja vihreän siirtymän tavoitteisiin kiinnittymällä kaupunkien, valtion ja EU:n päästövähennystavoitteisiin. Tukemalla korkeakoulujen ja yritysten tutkimus- ja tuotekehitysprosesseja syntyy uusia ja paranneltuja ratkaisuja. Kaupunkien aktiivinen osallistuminen prosesseihin luo mahdollisuuksia edelläkävijämarkkinoiden syntymiselle, mikä tukee ratkaisujen kansainvälistä vientiä.

Pääkaupunkiseutu on riittävän suuri alue, että yrityksille ja tutkimuspartnereille voidaan tunnistaa oikea-aikaisesti useisiin eri teemoihin liittyviä kehitys- ja kokeiluympäristöjä. Kolmen kaupungin yhteistyö lisää ratkaisujen käyttöönottoon liittyvää vaikuttavuutta.

Älykkäitä ja kestäviä kaupunkiratkaisuja kehitetään erityisesti rakennettuun ympäristöön liittyen (mm. energiatehokkuusinvestointeihin liittyvät ratkaisut sekä

rakentamisen uudet vähähiiliset ja digitaaliset ratkaisut). Muita teemoja voivat olla esimerkiksi aluetason energiaratkaisujen kehittäminen, kiertotalouden ja urbaanin ruuantuotannon ratkaisut sekä älykkään ja kestävä liikenteen ratkaisut. Yhteistä valittaville kehittämiskohteille on kytkeytyminen kaupunkien kestävä kehitystä tukeviin tavoitteisiin.

4.2. Hyvinvointi ja terveysteknologia

Pääkaupunkiseudulla on merkittävää hyvinvointiin ja terveysteknologiaan liittyvää tutkimus- ja yritystoimintaa. Pääkaupunkiseudun kaupungit ovat yhdessä kumppaneiden kanssa kehittäneet hyvinvointiin, terveyteen ja terveysteknologiaan liittyviä kehitys- ja kokeilu ympäristöjä sekä alkuvaiheen yritystoimintaa tukevia palveluita. Ekosysteemisopimuksen tuella vahvistetaan yritysten tuotekehitystä ja kasvua tukevia osaamiskeskittymiä, yrityspalveluita sekä kehitys- ja kokeilu ympäristöjä. Ekosysteemisopimus vahvistaa pääkaupunkiseudun kehitys- ja kokeilu ympäristöjen ja muiden yrityksiä tukevien palveluiden linkityksiä. Yrityksille syntyy tuotekehitystä ja liiketoimintaosaamista tukevia uusia palvelupolkuja.

Kaupunkien aktiivinen rooli painopisteeseen linkittyvissä kehittämishankkeissa tuottaa lisäarvoa. Kaupunkien sosiaali- ja terveystoimialan palvelut, toimitilat ja muut resurssit toimivat kehitys- ja kokeilu ympäristöinä. Kaupunkien aktiivinen osallistuminen tukee myös kehitettyjen ratkaisujen käyttöönottoa osaksi kaupunkien toimintaa, mikä voi vauhdittaa yritysten liiketoiminnan kehitystä.

Kehittämishankkeet voidaan kytkeä monipuolisesti kaupungin eri palveluihin – myös asiakkaiden hyvinvointia edistäviin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin. Pääkaupunkiseudulla toimii useita korkeakouluja, tutkimuslaitoksia ja terveydenhuollon organisaatioita, joiden kanssa kehittämistoimintaa suunnitellaan yhdessä. Uudet aloitteet sovitetaan osaksi olemassa olevaa toimintaan.

4.3. Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut

Pääkaupunkiseudulla on hyvät edellytykset kehittää merkittävää koulutusteknologiaan liittyvää yritystoimintaa. Koulutusjärjestelmän hyvä maine, merkittävä korkeakoulusektori ja digitaalinen osaaminen luovat painopistealueen menestykselle hyvät edellytykset. Pääkaupunkiseudulla on kehitetty kouluihin ja muihin oppimisympäristöihin kytkeytyviä kehitys- ja kokeilu ympäristöjä, jotka tukevat alan yritysten TKI-toimintaa. Teemassa tuetaan kaupunkien ja muiden toimijoiden kehitys- ja kokeilu ympäristöjä. Esimerkiksi jatkossa korkeakoulujen tutkimustoiminnalla voi olla aikaisempaa isompi rooli kokeiluprosesseissa.

Painopisteessä tuetaan seudun korkeakouluja ja muita oppilaitoksia kehittämään uudenlaisia osaamisen digitaalisia ratkaisuja ja koulutukseen liittyviä käytäntöjä. Mahdollisissa ESR-hankkeissa kehitettyjä ratkaisuja pilotoidaan eri kohderyhmillä ja tuetaan opetushenkilöstön osaamista yhteiskehittämiprosesseissa sekä koulutukseen ja koulutusteknologiaan keskittyvässä liiketoiminnassa.

Kehittämistoimintaan kytketään yritysten liiketoimintaa tukevia palveluita. Kaupunkien aktiivinen rooli, kuten referenssikäytännöt ja tuotteiden pitkäkestoinen testaaminen, tukevat alan yritysten kasvua. Lisäksi kiinnitetään huomiota yritysten ja oppilaitosten osaamiseen ja mahdollisuuksiin koulutusteknologian ja koulutuspalveluiden vientiin liittyen. Uusien oppimista tukevien ratkaisujen käyttöönotto voi synnyttää laajoja yhteiskunnallisia vaikutuksia.

4.4. Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen

Painopisteen tarkoitus on lisätä sopimuksen joustavuutta pitkän ohjelmakauden aikana. Pääkaupunkiseutu on monipuolinen ja dynaaminen toimintaympäristö, jossa kehittyy ja kasvaa uusia innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemejä. Painopisteen avulla on mahdollisuus reagoida nouseviin trendeihin ja tukea sellaisten uusien kasvualojen ja klustereiden syntyä, joita on vaikea ennakoida. Painopiste auttaa reagoimaan toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Uusien nousevien teemojen rinnalla painopisteessä tuetaan poikkileikkaavasti pääkaupunkiseudun eri ekosysteemien kehitystä. Tällaisia ovat esimerkiksi yritysten teknologia- ja liiketoimintaosaamista tukevat, toimialariippumattomat, palvelut sekä pääkaupunkiseudun ekosysteemien kansainvälistymistä tukevat aloitteet. Toiminnassa voidaan korostaa esimerkiksi kansainvälisten osaajien houkutteluun ja kiinnittymiseen liittyviä toimintoja. Lisäksi kehittämistoiminnot voivat kohdistua esimerkiksi paikkaperusteisiin (yritys-, korkeakoulu- ja oppilaitoskampuset) innovaatio- ja liiketoimintaa tukeviin palveluihin tai eri organisaatioiden yhteistyötä pääkaupunkiseudulla fasilitoiviin toimintoihin.

Ekosysteemisopimusta toteutetaan niin, että neljanteen painopisteeseen ”Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen” ohjautuu vähemmän resursseja kuin kolmeen tarkemmin määriteltyn painopisteeseen.

4.5. Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen organisoituminen

Ekosysteemisopimuksen varsinainen hankeportfolio alkaa rakentua vuoden 2021 aikana yhteistyössä alueen korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Ekosysteemisopimuksen rahoitus ohjautuu painopisteiden välillä joustavasti toimintaympäristössä tunnistettujen tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaisesti.

Painopisteisiin suuntautuvat kehittämishankkeet jakautuvat kolmeen menetelmälliseen kokonaisuuteen: 1) kokeiluympäristöjen sekä innovatiivisten hankintojen kehittäminen ja hyödyntäminen; 2) tki-keskittymien toiminnan, rakenteiden ja osaamisen vahvistaminen sekä 3) yrityshautomot ja muut yrityspalvelut.

Yrityshautomoiden ja muiden yrityspalveluiden osalta toiminta keskittyy kohdennettuihin ja väliaikaisiin palveluihin sekä uusien palvelukonseptien kehittämiseen yhdessä korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Pääkaupunkiseudun monitahoinen innovaatioympäristö ja kolmen kaupungin strategisten tavoitteiden huomioiminen sopimuskokonaisuudessa edellyttää erikseen resursoitua koordinaatiota. Kokonaisuuden koordinaatiosta vastaa erillinen hanke. Koordinaatio tukee ekosysteemisopimuksen kytkeytymistä kaupunkien ja laajemman ekosysteemin aitoihin tarpeisiin ja muuhun käynnissä olevaan kehittämiseen. Koordinaatio vastaa hankeportfolion rakentumisesta, hankkeiden välisestä yhteistyöstä ja hankkeiden seurannasta. Koordinaatiohanke tukee kaupunkien asettaman johtoryhmän työskentelyä ja kytkee kaupunkien resursseja mahdollisuuksien mukaan hankkeiden toimintaan. Koordinaatio kehittää pääkaupunkiseudun eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja tukee eri rahoitusinstrumenttien hyödyntämismahdollisuuksia alueella.

5. SOPIMUKSEN RAHOITUS

Valtio ja kaupunki yhdessä rahoittavat sopimuksen toteuttamista. Sopimusta rahoitetaan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksella vuosina 2021-2027 (EAKR, ESR ja soveltuvin osin JTF). Tätä ennen sopimusten toimeenpanon käynnistystä rahoitetaan kansallisesta alueellisesta kehittämisrahasta (AKKE-raha).

Kaupunkiseudun rahoituskehys sopimuksen mukaiseen toimintaan osoitetaan TEM:n alueellisissa rahoitusjakopäätöksissä (AKKE-rahoitus ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus) pohjautuen sopimusohjeissa (TEM 24.6.2020) määriteltyihin kriteereihin.

Ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksessa sovelletaan ohjeellista jakosuhdetta, jossa paikallinen omarahoitusosuus (kaupungit ja muu julkinen rahoitus) on 40% ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksen osuus 60% (EU ja valtio). Käynnistysvaiheen AKKE-rahoituksessa sovelletaan samaa rahoitussuhdetta. Mahdollisissa yliaalueellisissa teemaverkostoissa sovelletaan tästä poikkeavaa jakosuhdetta.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen sisältämiä rahoitusvälineitä voidaan erikseen hyödyntää sopimuksen mukaisten kokonaisuuksien (kuten investoinnit) toteuttamiseen.

Lisäksi ekosysteemisopimuksen painopistealueisiin ohjataan ohjelmakauden aikana mahdollisuuksien mukaan ESR- ja JTF-rahoitusta sekä muuta ohjelmakauden aikana käytettävissä olevaa rahoitusta.

6. TOTEUTUS JA SEURANTA

Kaupunkien kanssa solmittavat ekosysteemisopimukset yhdessä muodostavat EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kestävää kaupunkikehittämistä koskevan kaupunkikehittämisen suunnitelman. Kunkin kaupunkiseudun sopimuksessa toteutettavien toimenpiteiden tulee olla kaupunkikehittämisen suunnitelman mukaisia. Toimeenpanossa noudatetaan lakia alueiden kehittämisestä ja alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta ja rahoittamisesta. Hankkeiden tukikelpoisuuden arviointi perustuu Uudistuva- ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman ohjelma-asiakirjaan.

Sopimuksen toteuttamista seurataan oheisen toimenpidesuunnitelman kautta, johon on kirjattu esimerkkejä hankkeiden mahdollisista teemoista. Toimenpideliitettä päivitetään, kun hankkeet täsmentyvät sopimuksen toteutuksen myötä.

Ekosysteemisopimuksen toteutusta varten Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit nimeävät johtoryhmän. Johtoryhmä vastaa sopimuksessa mainittujen strategisten painopisteiden mukaisten hankkeiden valinnasta ja toteutuksen seurannasta. Johtoryhmä voi määritellä tarkemmat hankkeiden hakukriteerit yhdessä rahoittavan viranomaisen kanssa ja päättää rahoitettavaksi esitettävistä hankkeista.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus rakentuu erikseen resursoitavan koordinaatiohankkeen ympärille. Koordinaatiohanke tukee johtoryhmän työskentelyä ja seuraa ohjelmakauden aikana rakentuvan hankeportfolion tuloksellisuutta. Uusien hankkeiden valmistelu perustuu hankeportfolion ja toimintaympäristön analyysille.

Sopimuksen sisältöjä voidaan tarpeiden mukaan ja osapuolten välillä yhteisesti tarkistaa sopimuskauden aikana sopimusasiakirjaa päivittämällä. Niin ikään, mikäli sopijaosapuolen edellytykset sopimuksen toteuttamiseen oleellisesti muuttuvat, sopimusta voidaan tarkistaa

tai se voidaan purkaa sopijaosapuolen aloitteesta. Tarkistaminen ja purkamisilmoitus tehdään kirjallisesti.

Ekosysteemisopimuksiin osallistuvien kaupunkien, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden sopimuksissa mukana olevien kansallisten toimijoiden välille perustetaan kansallinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on koordinoida ja seurata sopimusten toteuttamisen kokonaisuutta. Ohjausryhmän tarkoituksena on myös varmistaa hyvä vuorovaikutus kaupunkiseutujen kanssa tavoitteena sopimusten laadukas ja tuloksellinen toteuttaminen ja vertaiskehittäminen.

Sopimus astuu voimaan kaikkien osapuolten allekirjoitettua sen ja päättyy 31.12.2027.

Allekirjoitukset

Mika Lintilä

Elinkeinoministeri

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sami Sarvilinna

Kansliapäällikkö

Helsingin kaupunki

Jukka Mäkelä

Kaupunginjohtaja

Espoon kaupunki

Ritva Viljanen

Kaupunginjohtaja

Vantaan kaupunki

LIITE: Alustava toimenpidesuunnitelma

Liite 1: Alustava toimenpidesuunnitelma

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus koostuu viidestä kokonaisuudesta. Koordinaatiohanke muodostaa pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimukselle rakenteen ja tukee pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemin keskinäistä verkottumista valituissa teemoissa. Neljä muuta kokonaisuutta ovat sisällöllisiä painopisteitä, joita edistetään sopimuksen kautta rahoitettavilla EAKR-hankkeilla. Mikäli mahdollista, painopisteisiin ohjataan myös muulla EU-rahoituksella käynnistettäviä kehittämishankkeita (esim. ESR- ja JTF-rahoitusta).

Kaupunkien asettama johtoryhmä päättää ekosysteemisopimuksen puitteissa rahoitettavaksi esitetyistä hankkeista myöhemmin tarkentuvien hakumenettelyjen ja hankesuunnitelmien perusteella. Pääkaupunkiseudun sopimuksen toteutuksessa korostuvat toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja täydentävyys. Koordinaatiohankkeen tavoitteena on ylläpitää hyvää kuvaa painopisteiden toimintaympäristöstä sekä ekosysteemisopimuksen hankeportfoliosta. Pääkaupunkiseudun monitahoisessa innovaatioympäristössä pitää varmistaa, että käynnistettävillä hankkeilla on selkeä oma rooli ja välttää päällekkäisyyksiä eri organisaatioiden kehittämistoiminnan välillä. Hankkeista rakennetaan toisiaan täydentäviä, ja jatkumoitä muodostavia, kokonaisuuksia, joiden synnyttämä kriittinen massa tukee positiivista kehitystä valituissa painopisteissä.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus rakentuu hankeportfolioksi, jonka kehittämistoimenpiteet tukevat yritysten TKI-toimintaa ja liiketoimintaosaamista niin, että yritykset pystyvät kehittämään uusia tuotteita, kasvattavat liiketoimintaansa ja rekrytoivat uusia työntekijöitä. Hankkeet tukevat oppilaitosten, kaupunkien, yritysten ja muiden toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja osaamista valituissa painopisteissä. Hanketoiminta auttaa kaupunkia vastaamaan kestävästä kaupunkikehittämisen haasteisiin. Ekosysteemisopimuksen resurssit ohjautuvat painopisteiden välillä havaittujen tarpeiden ja ehdotettujen hankesisältöjen mukaisesti.

Kaikissa ekosysteemisopimuksen painopisteissä toteutetaan kolmeen menetelmälliseen kategoriaan jakautuvia hankkeita ja toimenpiteitä. Ensinnäkin painopisteissä toteutetaan kehitys- ja kokeiluympäristöihin sekä innovatiivisten hankintojen kehittämiseen ja hyödyntämiseen liittyviä hankkeita. Toiseksi painopisteissä vahvistetaan teemoihin liittyvien TKI-keskittymien toimintaa, rakenteita ja osaamista. Kolmanneksi painopisteissä kehitetään yritysten liiketoimintaa tukevia palveluita sekä yrityskeskittymiä, -verkostoja ja -hautomoita.

Lisäksi ekosysteemisopimuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan ESR- ja JTF-rahoitusta ja toteutetaan instrumenttien mahdollistamia toimenpiteitä. Esimerkiksi kansainvälisten osaajien houkuttelu ja kytkeminen osaksi pääkaupunkiseudulla valittuja painopisteitä tukee muita kehittämistoimenpiteitä.

Pääkaupunkiseudun hankeportfolion tarkempi rakentaminen käynnistyy vuonna 2021 koordinaatiohankkeen tukemana. Hankeportfolio rakentuu kaupunkien, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyöllä. Seuraavaksi on kuvattu painopistekohtaisesti hanke-esimerkkejä, joita ekosysteemisopimuksella voitaisiin toteuttaa.

1) Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut

Painopisteessä ”Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut” tuetaan kehittämishankkeita, jotka edistävät samanaikaisesti yritysten tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa ja tarjoavat kaupungeille hiilineutraalius- ja muihin kaupunkiympäristön kestävyttä tukeviin tavoitteisiin liittyviä ratkaisuja. Hankkeiden ajatuksena on, että kaupunkien aktiivinen osallistuminen luo lisäarvoa yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tutkimus- ja tuotekehitysprosesseihin.

Hankeportfolio tarkentuu ohjelmakauden edetessä tiettyihin teemoihin, mikä tukee hanketoiminnan vaikuttavuutta. Todennäköisimmät teemapainotukset liittyvät rakennettuun ympäristöön (mm. energiatehokkuusinvestoinnit sekä rakentamisen uudet vähähiiliset ja digitaaliset ratkaisut), aluetason energiaratkaisujen kehittämiseen, kiertotalouden ja urbaanin ruuantuotannon ratkaisuihin sekä älykkääseen ja kestäväan liikenteeseen.

Kaupungit tukevat tutkimus- ja tuotekehitysprosesseja mahdollistamalla yrityksille ja korkeakouluille osallistumisen kehitys- ja kokeiluprosesseihin käyttäjälähtöisissä ympäristöissä sekä kytkeällä toimintaa kaupunkien palveluiden kehittämiseen. Hankkeissa on mahdollista rakentaa siltaa kokeilu- ja pilottitoiminnoista kaupunkien hankintoihin, mikä edistää yritysten liiketoiminnallisia tavoitteita. Kaupunkien esille nostamat haasteet luovat kysyntää uusille ratkaisuille.

Painopisteessä toteuttavat kehittämishankkeet voivat käsitellä mm. seuraavia aiheita:

- Yritysten tuotekehitystoimintaa tukevien kehitys- ja kokeilu ympäristöjen organisoiminen energiatehokkuusremonttikohteissa.
- Rakentamisen uudet vähähiiliset ja digitaaliset ratkaisut.
- Aluetason (District) kokeilu ympäristöjen kehittäminen ja hyödyntäminen (esim. liikenne, energia, kiertotalous).
- Uraanin ruuantuotannon innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemin sekä kokeilu ympäristöjen kehittäminen.
- Liikkumiseen liittyvien kokeilumahdollisuuksien kehittäminen ja fasilitointi.
- Jakamistalouteen liittyvät kokeilut ja liiketoimintamallien kehittäminen.
- Työmaihin ja logistiikkaan liittyvät vähähiiliset ratkaisut.

Ohjelmakauden aikana toteuttavat hankkeet perustuvat havaittuihin tarpeisiin ja kehittämismahdollisuuksiin. Hankkeet pyritään kytkeään toimintaympäristöön niin, että ne hyötyvät mahdollisimman paljon olemassa olevista resursseista, prosesseista ja verkostoista. Pääkaupunkiseudulla toimii teemaan painottuvia kehitys- ja kokeilu ympäristöjä sekä alan oppilaitoksia, tutkimustoimintaa ja ekosysteemiä tukevia toimijoita.

2) Hyvinvointi ja terveysteknologia

Painopisteessä "Hyvinvointi ja terveysteknologia" rahoitetaan kehittämishankkeita, jotka tukevat pääkaupunkiseudulla merkittävän terveysteknologia-alan yrityksiä ja kehittävät hyvinvointia vahvistavia ratkaisuja (ml. ennaltaehkäisevät toimintamallit). Kaupunkien rooli kehitys- ja kokeilu ympäristönä tuo yritysten, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen toimintaan lisäarvoa. Kehitys- ja kokeilutoimintaan voidaan kytkeä kaupunkien palveluita, jolloin kehitysprosesseihin saadaan mukaan asiakkaiden ja työntekijöiden näkemyksiä. Kaupunkien tarpeista kehityt ratkaisut voivat tarjota toimintaan uudenlaisia työkaluja. Polkujen rakentaminen hankintoihin tukee yritysten liiketoiminnan kehitystä.

Hankkeilla voidaan tukea korkeakoulujen ja muiden toimijoiden tutkimusinfrastruktuureja ja kehitysympäristöjä sekä korkeakoulujen yrityslähtöisiä TKI-projekteja ja muita yritysyhteistyön malleja. Hankkeet tukevat pääkaupunkiseudulla toimivien organisaatioiden keskinäistä verkottumista ja erityisesti yrityksille suunnattuihin tukipalveluihin liittyvää työnjakoa ja koordinaatiota.

Painopisteessä toteuttavat kehittämishankkeet voivat käsitellä mm. seuraavia aiheita:

- Kaupunkien sosiaali- ja terveystoimialalla toteuttavien kehitys- ja kokeilumahdollisuuksien fasilitointi ja toimintamallien kehittäminen.

- Hyvinvointia lisäävien ja ennaltaehkäisevien toimintatapojen yhteiskehittäminen kaupungeissa yhdessä yritysten, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa.
- Tutkimuksesta liiketoimintaan -toimintamallien kehittäminen (esim. Spark- ja BioDesign-toiminta)
- Uusien yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten toimintaa tukevien TKI-projektien ja palvelukokonaisuuksien kehittäminen.
- Terveysteknologia-alan yrityksiä tukevien tutkimusinfrastruktuurien ja kehittämisympäristöjen vahvistaminen pääkaupunkiseudun korkeakouluissa.
- Painopisteessä toimivien kehitys- ja kokeilu ympäristöjen kansainvälisen näkyvyyden ja toiminnallisuuden kehittäminen.

Ohjelmakauden aikana toteuttavat hankkeet perustuvat toimintaympäristössä havaittuihin tarpeisiin ja kehittämismahdollisuuksiin. Alan innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemit ovat pääkaupunkiseudulla hyvin vahvoja. Toimintaa voidaan kehittää jo olemassa olevien ekosysteemiorganisaatioiden (esim. Health Capital Helsinki), kehitys- ja kokeilu ympäristöjen sekä useiden oppilaitosten toiminnan pohjalta.

3) Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut

Painopisteessä ”Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut” rahoitetaan kehittämishankkeita, jotka vauhdittavat koulutusteknologiaa kehittävien yritysten liiketoimintaa sekä auttavat yrityksiä ja oppilaitoksia yhteiskehittämään oppimista tukevia ratkaisuja ja toimintatapoja. Hankkeissa voidaan tukea oppilaitosten keskinäistä yhteistyötä sekä uudenlaisten oppimisympäristöjen kehittämistä yhdessä yritysten ja opiskelijoiden kanssa.

Mahdollista ESR-rahoitusta voidaan käyttää kehitettyjen ratkaisujen pilotointiin sekä uudenlaisten koulutussisältöjen kehittämiseen. ESR-hankkeilla voidaan tukea opetushenkilöstön osaamista yhteiskehittämisprosesseissa sekä koulutukseen ja koulutusteknologiaan keskittyvässä liiketoiminnassa.

Kaupunkien ja oppilaitosten kehitys- ja kokeilu ympäristöt mahdollistava yritysten tuotekehitysprosessit autenttisissa ympäristöissä. Kaupunkien haasteisiin perustuvat ratkaisut luovat markkinoita uudenaikaisille palveluille. Hankkeissa pyritään lähentämään kokeiluprosessien ja hankintojen välistä yhteyttä. Toisaalta hankkeissa voidaan tukea yritysten ja oppilaitosten koulutuspalveluiden ja koulutusteknologian vientiin liittyvää osaamista. Kehittämishankkeet auttavat rakentamaan pääkaupunkiseudulle kansainvälistä koulutusteknologiaan liittyvää näkyvyyttä sekä luomaan toimintatapoja ulkomaisten yritysten ja osaajien houkuttelemiseksi alueelle.

Painopisteessä toteuttavat kehittämishankkeet voivat käsitellä mm. seuraavia aiheita:

- Varhaiskasvatukseen, kouluihin ja muihin oppimisympäristöihin liittyvien kehitys- ja kokeilumahdollisuuksien fasilitointi ja toimintamallien kehittäminen.
- Uudenlaisten oppimisympäristökonseptien kehittäminen ja pilotointi oppilaitosinvestointien yhteydessä.
- Yritysvetoisten oppimisympäristö ja oppimiskäytäntöjen kehittäminen ja pilotointi.
- Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tutkimustyön vahvempi integroiminen kouluissa ja muissa oppimisympäristöissä tapahtuvaan kehitys- ja kokeilutoimintaan – esimerkiksi kehitettyihin ratkaisuihin liittyvän vaikuttavuustiedon koostaminen.
- Koulutusteknologiaa kehittävien yritysten liiketoimintaosaamisen tukeminen – esimerkiksi vienninedistämiseen liittyvät toimenpiteet.
- Koulutusteknologiaa kehittävien organisaatioiden tutkimus- ja tuotekehitysyhteistyön koordinointi ja kansainvälisen näkyvyyden rakentaminen.
- Kehitettyjen koulutusratkaisujen pilotointi eri kohderyhmissä.

Ohjelmakauden aikana toteuttavat hankkeet perustuvat toimintaympäristössä havaittuihin tarpeisiin ja kehittämismahdollisuuksiin. Painopisteeseen liittyvä yritystoiminta on keskittynyt Suomessa vahvasti pääkaupunkiseudulle. Lisäksi pääkaupunkiseudulla on tuettu koulutusalan kehitys- ja kokeiluympäristöjä sekä yrityspalveluita, mikä tukee ekosysteemisopimuksen resurssien tehokasta hyödyntämistä.

4) Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen

Painopisteen ”Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen” tarkoitus on lisätä sopimuksen sisällöllistä joustavuutta pitkän ohjelmakauden aikana. Painopiste auttaa reagoimaan toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin sekä tarttumaan uusiin kasvumahdollisuuksiin, joita sopimuksen valmistelun yhteydessä ei ole pystytty ennakoimaan.

Kehittämishankkeiden tavoitteena voi olla uusiin ilmiöihin tarttuminen ja niihin liittyvien ekosysteemien ensimmäisten keskinäisten yhteyksien luominen. Kehittämishankkeet voivat tarjota esimerkiksi korkeakouluille mahdollisuuden selvittää jonkin uuden teknologian potentiaalia ja koota asian ympärille kiinnostuneita yrityksiä. Toisaalta joustavasti suunnattavat hankkeet voivat auttaa reagoimaan yllättäviin negatiivisiin muutoksiin toimintaympäristössä. Toisaalta hankkeet voivat olla mahdollisuuden tukea olemassa olevan teknologian käyttöönottoa muissa ekosysteemisopimuksen temaattisissa painopisteissä (esimerkiksi kehittyneet tuotantomenetelmät tai digitaaliset luovien alojen osaaminen).

Painopisteessä voidaan toteuttaa myös toimialariippumattomia kehittämistoimenpiteitä, jotka hyödyttävät pääkaupunkiseudun innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemejä kokonaisuutena. Toimenpiteitä voivat olla mm. laajasti saatavilla olevat yrityspalvelut, erilaisten palveluiden työnjaon koordinointi ja pääkaupunkiseudun kansainvälisen näkyvyyden kehittäminen. Hankkeet voivat olla myös paikkaperusteisia – esim. erilaisten oppilaitos-, korkeakoulu- ja yrityskampusten kehittäminen toiminnallisina kokonaisuuksina. Erityisesti ESR-rahoitusta voidaan suunnata kansainvälisten osaajien houkuttelua ja kiinnittymistä tukevaan toimintaan.

Painopisteessä toteuttavat kehittämishankkeet voivat käsitellä mm. seuraavia aiheita:

- Nousevien teknologioiden potentiaalin selvittäminen ja yritysverkostojen kokoaminen osana korkeakoulujen yritysysteistyötä.
- Teknologioiden soveltaminen ekosysteemisopimuksen painopistealoilla (esim. XR-teknologiat, kehittyneet tuotantomenetelmät ja digitaalisten luovien alojen osaaminen).
- Kehittyneiden valmistusmenetelmien mahdollisuudet painopistealoilla toimivissa yrityksissä (esim. kestävät kaupunkiratkaisut ja terveysteknologia).
- Toimialariippumattomien yrityspalveluiden kehittäminen sekä yrityspalveluihin liittyvien verkostojen kehittäminen (esim. Maria01, pääkaupunkiseudun yrityspalveluorganisaatioiden työnjaon ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen).
- Oppilaitos-, yritys- ja korkeakoulukampusten kehittäminen yrittäjyys- ja innovaatioekosysteemeinä.
- Kansainvälisten osaajien houkuttelu ja kiinnittyminen pääkaupunkiseudun ekosysteemeihin.
- Yhteiskehittämisen kyvykkyyksien kehittäminen (esim. opettajat, hoitohenkilökunta, asiakkaiden ja asukkaiden digitaidot).

Ohjelmakauden aikana toteuttavat hankkeet perustuvat toimintaympäristössä havaittuihin tarpeisiin ja kehittämismahdollisuuksiin. Pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemissä toimii runsaasti uusia avauksia etsiviä organisaatioita, joita voidaan tukea joustavalla mahdollisuudella käynnistää kehittämishankkeita. Toiminnan tavoitteena on saada liikkeelle jotain uutta.

Ekosysteemisopimusta toteutetaan niin, että neljälleen painopisteeseen ohjautuu vähemmän resursseja kuin kolmeen tarkemmin määritellyyn painopisteeseen.

5) Koordinaatiohanke

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen koordinaatiohanke käynnistetään vuonna 2021 alueellisella kehittämisrahalla (AKKE-raha). Hanke toimii AKKE-rahalla vuoden 2023 loppuun saakka. Tämän jälkeen koordinaatiohanke suunnitellaan uudelleen ja käynnistetään EAKR-rahoituksella. Lähtökohtana on, että koordinaatiohanke toimii koko ohjelmakauden ajan. Koordinaatiohanke luo rakenteen pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimukselle ja tukee pääkaupunkiseudun innovaatioympäristön keskinäistä verkottumista valituissa painopisteissä. Koordinaatiohankkeen tehtävät täsmentyvät tarkemman hankesuunnittelun aikana. Alustavasti tehtäviin kuuluu mm. seuraavia asioita:

- Varmistaa yhdessä kaupunkien asettaman johtoryhmän kanssa, että pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksella on ohjelmallinen rakenne, jonka puitteissa syntyy työ- ja elinkeinoministeriön kanssa sovittujen painopisteiden mukaisia hankkeita.
- Kytkeä toiminta kaupunkien ja laajemman ekosysteemin tarpeisiin, toimintaan, muuhun kehittämiseen ja resursseihin. Kohdentaa toimintaa erityisesti sellaiseen toimintaan, jossa kaupungin aktiivisella roolilla on selkeä lisäarvo yritysten ja korkeakoulujen tki-toimintaan.
- Tukea pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyötä ja varmistaa alueen yrityksille avoimet osallistumismahdollisuudet toimintaan.
- Koota yhteen ekosysteemitomijoita valituissa aihealueissa ja varmistaa, että he ovat tietoisia hankkeiden yhteistyömahdollisuuksista ja sekä ekosysteemisopimukseen ja muihin instrumentteihin liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista.
- Tukea hankkeiden valmistelua yhdessä johtoryhmän kanssa selvittämällä erilaisten kehittämishankkeiden tarpeellisuutta sekä määrittelemällä niille asetettavia tavoitteita. Lisäksi koordinaatiohanke tukee hankkeiden valmistelua niin, että toimenpiteet ovat toteutuskelpoisia ja yhteensopivia rakennerahasto-ohjelman kanssa.
- Seurata ekosysteemisopimuksen kautta rahoitettavien hankkeiden toimintaa ja ylläpitää tilannekuvaa niiden edistymisestä ja tuloksista. Koordinaatiohanke kokoaa toiminnasta koosteita johtoryhmälle ja työ- ja elinkeinoministeriön asettamalle ohjausryhmälle.
- Koordinaatiohanke seuraa hankeportfolion rakentumista teemoittain ja tunnistaa havaintojen perusteella tarpeellisia hankeaihoita jatkovalmisteluun. Koordinaatiohankkeen tavoitteena on vaikuttaa siihen, että hankkeista muodostuu toisiaan tukevia kokonaisuuksia.
- Tukea tarvittaessa hankkeiden viestintää esimerkiksi koostamalla hankkeiden tuloksia suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Koordinaatiohankkeella voi olla merkittävä katalyyttinen luonne. Hanke luo yhteyksiä kaupunkien ja muiden organisaatioiden välillä valituissa painopisteissä. Syntyvät verkostot muodostavat uusia konsortioita ja yhteistyökumppanuuksia, jotka voivat hakea rahoitusta ekosysteemisopimuksen ulkopuolisista instrumenteista. Koordinaatiohanke vahvistaa pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemiin ja yrityspalveluihin liittyvää koordinaatiota.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoite

Ohjelmaversio 6, 28.10.2020 luonnos

Sisällys

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja poliittiset toimet.....	3
2. Toimintalinjat.....	21
2.1. EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi	21
2.1.1 Eryistavoite: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen (ET 1.1).....	21
2.1.2 Eryistavoite: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi (ET 1.2)	28
2.1.3 Eryistavoite: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen (ET 1.3)	34
2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi	40
2.2.1 Eryistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (ET 2.1.)	40
2.2.2 Eryistavoite: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen (ET 2.4)	47
2.2.3 Eryistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (ET 2.6.)	54
2.3 EAKR-toimintalinja 3: Saavutettavampi Suomi	62
2.3.1 Eryistavoite: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen (ET 3.3)	62
2.4. ESR-toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	66
2.4.1. Eryistavoite: Polkuja töihin (ET 4.1.1)	66
2.4.2. Eryistavoite: Uutta osaamista työelämään (ET 4.1.6)	73
2.4.3.. Eryistavoite: Yhdenvertaiseen osallisuuteen (ET 4.1.7.)	81
2.5. ESR-toimintalinja: Lapset mukaan ottava Suomi	89
2.5.1 Eryistavoite: Eväitä elämään (ET 4.1.10)	89
3. Rahoitussuunnitelma.....	94
3.A Siirrot ja maksuosuudet.....	94
3.1 Määrärahat vuosittain	94
3.2 Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen yhteisrahoitus	94
4. Mahdollistavat edellytykset.....	94
5. Ohjelmasta vastaavat viranomaiset.....	94
6. Kumppanuus.....	94
7. Viestintä ja näkyvyys	96
8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö	97
Liitteet.....	97

1. Ohjelmastrategia: keskeiset haasteet ja poliittiset toimet

(23 863 /30 000)

Kansalliset strategiset tavoitteet ja alueiden älykkään erikoistumisen valinnat ohjaavat ohjelman muutosjoustavaa toimeenpanoa. Kansalliset tavoitteet korostavat jatkuvan oppimisen ja oppimisjärjestelmän kehittämisestä, työllisyyden edistämistä ja työhön osallistumisen laajentamista, elinkeinolähtöistä innovaatiopolitiikkaa ja kestävää kasvua sekä toimia, jotka edistävät hiilineutraaliin talouteen ja yhteiskuntaan siirtymistä.

Kestävä kehitys, sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, digitaalisuus, kansainvälistyminen, ilmastomuutos ja innovatiivisuus sisällytetään kaikkeen toimintaan tarkoituksenmukaisesti siten, että aktivoidaan toimijoita näkemään uusia potentiaaleja ja kehittämään toimintaansa periaatteiden mukaiseen suuntaan. ESR tukee erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteita 1-5 ja 8. EAKR tukee erityisesti tavoitteita 7-10 ja 13. Sen lisäksi, että tasa-arvo huomioidaan kaikissa hankkeissa, voidaan rahoittaa myös hankkeita, joiden pääasiallisena tavoitteena on sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Saamelaiden, romanien ja muiden väestöryhmien ja yhteisöjen tukeminen kulttuurisensitiivisesti on tärkeää ohjelmaa toteutettaessa. Vammaisten henkilöiden oikeuksien, työllistymismahdollisuuksien ja yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen sekä toimien saavutettavuus huomioidaan tuettavassa toiminnassa. Ohjelman toimet toteutetaan perusoikeuskirjan mukaisesti. Toimilla vähennetään osaltaan epätasa-arvoisuutta.

Ohjelman sisällöllisten valintojen määrittämisen tukena ja erityisesti toimeenpanon aikana älykkään erikoistumisen strategiatyö on keskeinen väline EAKR:n ja ESR:n osarahoittamassa toiminnassa. Älykkään kasvun lisäksi tulee ohjelman toteutuksessa huomioida myös kestävä ja osallistava kasvu. Ohjelman toimilla varaudutaan muutosjoustavaan toimeenpanoon ohjelmakauden muuttuvissa tilanteissa. Ulkoisten riskitekijöiden ja äkillisten suhdannemuutosten uhatessa on tärkeää panna toimeksi toimia, joilla tuetaan yritystoimintaa ja työpaikkojen säilymistä tai muita kriiseistä selviytymiseen liittyviä sekä äkillisiä että pitemmän kehityskaaren toimia kansallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta. Ohjelmakauden alkua leimaa COVID-19 –pandemian seuraukset ja vaikutukset erityisesti yritystoiminnan ja työllisyyden osalta. Elvytystoimissa korostuu digitaalisuuden ja ilmastönäkökulman edistäminen.

Alueelliset erot ja painotukset heijastuvat toimeenpanon valinnoissa. Keskittymiskehitys ja kaupungistuminen ja toisaalta vähenevä väestö toisaalla luovat taustaa ohjelman toimeenpanolle. Kaupunkiseuduille pääosin keskittyvän kasvavan yritys- ja innovaatiotoiminnan resursoinnissa tulee huomioida myös yhteistyö ympäröivän seudun toimijoiden kanssa. Työssäkäyntialueiden laajentuminen ja työn tekemisen uudistuvat tavat voivat lisätä työllisyysastetta alueilla, joissa työmarkkinoiden toimimattomuus on haaste. Väestön muutos ja väestörakenteen muutos näkyvät eri tavoin eri alueilla. Kaupungit kohtaavat haasteita heterogeenisen väestön palvelujen kehittämisessä. Samaan aikaan harvaan asutuilla alueilla pyritään löytämään uuden tyyppisiä palvelujen järjestämisen tapoja. Digitalisaatio edistää paikasta riippumatonta työn tekemistä, yritystoimintaa ja palveluja sekä tukee monipaikkaista elämää, kehittymistä ja kasvua.

Pohjoisen harvaan asutun alueen erityisiä alueellisia kehityseroja lieventämään tarkoitettua erityisrahoitusta (NSPA) suunnataan erityisesti elinkeino- ja yritystoimintaa edistävään saavutettavuuden sekä koulutuksellista tasa-arvoa, hyvinvointia ja osallisuutta lisäävien palvelujen saavutettavuuden kehittämiseen esimerkiksi digitalisaation avulla. NSPA-tuki kohdennetaan Itä- ja Pohjois-Suomen alueen erityishaasteiden ratkaisemiseen. Näitä haasteita ovat mm. pysyvät kilpailukykyhaitat, jotka johtuvat harvasta asutuksesta ja pitkistä etäisyyksistä.

Ohjelman toimin tuetaan EU:n Itämeristrategian toimeenpanoa ja edistetään kansainvälistä yhteistyötä sekä raja-alueilla että laajemmin.

Ohjelma täydentää muita EU:n strategioita ja politiikkoja sekä kansallisia toimia elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikassa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaisessa työssä sekä lisäämällä toimenpiteisiin volyymia, että tuottamalla uusia toimintamalleja, menetelmiä ja verkostoja politiikan kehittämiseksi. EAKR:n toimet tukevat mm. Horisontti ohjelmaa rahoittamalla yritysten ja oppilaitosten alkuvaiheen innovaatiotyötä ja verkostoja. EAKR:n yritystuet toimivat koordinoitusti maaseuturahaston yritystukien kanssa muodostaen peiton kaikille alueille. EAKR:n yritystuet, kansalliset ja EU:n osarahoittamat rahoitusinstrumentit sekä yritystoiminnan muu kehittäminen toimivat koordinoituna kokonaisuutena.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteet toteutuvat Suomessa nykyisellään varsin hyvin. Ohjelman ESR-toimilla on kuitenkin tarpeen tukea etenkin työllisyyden, jatkuvan oppimisen ja työelämän kehittämistä, sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja osallisuutta. Kansalliset tasa-arvotavoitteet tukevat ohjelman toteutusta. Leader-toiminta tukee myös osallisuutta maaseutualueilla. ESR:llä tuetaan osittain samoja maahanmuuttajaryhmiä kuin Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ESR-toimien ollessa kuitenkin laajalaisempia, sillä AMIF keskittyy tyypillisesti alkuvaiheen kotoutumista edistävään toimintaan, joka kohdistuu kolmansista maista tuleviin kansalaisiin. Rahastot täydentävät kansallisella rahoituksella rahoitettavia kotoutumislain mukaisia kotouttamistoimia.

Ohjelmakauden 2014-2020 ulkopuolisen ohjelma-arvioinnin mukaan hallinnon haasteet liittyvät niukkojen resurssien tehokkaaseen käyttöön ja asiakaslähtöisen uudistuvan hanketoiminnan aktivointiin. Hallinnon vahvuuksia ovat entistä sujuvampi sähköinen asiointi, käyttöön otetut kustannusmallit ja maksatusten nopeutuminen. Myös jatkossa yksinkertaistetaan kustannusmalleilla ja edelleen kehittyvillä sähköisillä prosesseilla. Toimijoita kannustetaan hyödyntämään strategisesti innovatiivisia julkisia hankintoja huomioiden laatu-, elinkaari ja ympäristökriteerit.

Valtakunnallista ja ylimaakunnallista hanketoimintaa arviointi pitää pääosin hyvänä. Valtakunnalliset hankkeet poistavat toiminnallista päällekkäisyyttä, edistävät tulosten leviämistä ja tuovat erityisasiantuntemusta hanketoimintaan. Ylimaakunnalliset edistävät keskinäistä oppimista ja tuovat mitatakaavaetuja, kun toimia toteutetaan yhtä maakuntaa suuremmalla alueella. Arvioinnin mukaan toimenpiteissä tulee kiinnittää jatkossa huomioita aluenäkökulmaan, sillä valtakunnallisten ja alueellisten hankkeiden välillä ei ole ollut riittävästi synergiaa.

Tavoitteena on vahvistaa EAKR ja ESR -rahastojen yhteensovittamista laajempien päämäärien toteuttamiseksi. Aiemmalla ohjelmakaudella tässä on onnistuttu arvioinnin mukaan osittain vain kohdullisesti.

TKI-haasteet

Globaalin toimintaympäristön muutokset, kuten nopea teknologinen ja taloudellinen kehitys sekä ympäristöhaasteet edellyttävät panostuksia elinkeinoelämäälähtöiseen innovatiiviseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Kansallisessa uudistusohjelmassa on asetettu TKI-toiminnan tavoite 4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Suomen TKI-intensiteetti oli 2,75 % suhteessa BKT:hen vuonna 2018. Vuodesta 2009 lähtien yrityssektorin TKI-intensiteetti on supistunut voimakkaasti, vaikka käänne parempaan onkin aivan viime vuosina tapahtunut. Julkisen tutkimuksen yksityisen yhteisrahoituksen määrä on EU:n keskiarvoa pienempi. Suomessa yksityisiin TKI-investointeihin kykenevien keski suurten yritysten joukko on kapea ja lisäksi nopeasti kasvavien innovatiivisten yritysten osuus on pienempi kuin keskimäärin EU:ssa.

Tutkimus- ja korkeakoulusektorin haasteena on riittämätön kansainvälistyminen. Suhteellisen korkeiden työvoimakustannusten lisäksi syrjäinen maantieteellinen sijainti ja kielimuuri rajoittavat Suomen kykyä houkutella kansainvälisiä osaajia ja investointeja. Suorat ulkomaiset investoinnit ovat pysyneet matalalla tasolla. Myös suomalaisten ulkomailla TKI-toimintaan harjoittavien monikansallisten yritysten määrä on rajallinen.

Liiketoiminnan innovaatiot keskittyvät enimmäkseen pienten parannusten tekemiseen ja toiminnan tehostamiseen yrityksissä ja työpaikolla. Henkilöstön osaamisen ja sitä kautta innovaatiokyvykkyyden lisääminen on tärkeää innovaatiopotentiaalin kasvattamiseksi.

Kauden 2014-2020 arviointi toteaa, että tutkimuksen ja kehittämisen edistämisen osalta rakennerahasto-ohjelman vaikutus jää vähäiseksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaismenoihin suhteutettuna. Rakennerahastojen TKI-toiminnan rahoitus näyttäytyy kuitenkin rakenteellisesti tärkeänä kahdessa suhteessa. Sen avulla on juurrutettu alueellisia TKI-keskittymiä ja innovaatio-ekosysteemejä koskevaa alueellista innovaatiopolitiikkaa. Rakennerahastot ovat myös lisänneet ja suunnanneet TKI-toimintaa erityisesti maakunnissa, joissa yritysten TKI-intensiteetti on alhainen.

Digitaalisuushaasteet

Vaikka digitaaliset taidot ovat yksi Suomen tärkeimmistä kilpailueduista, yrityksillä on vaikeuksista löytää työntekijöitä tieto- ja viestintätekniikan erityisosaamista edellyttäviin tehtäviin. Yritysten välillä on huomattavia eroja digitaalisten teknologioiden integroinnissa ja liiketoiminnassa. Yrityksen digitalisaation asteeseen vaikuttaa merkittävällä tavalla yrittäjän ja muiden avainhenkilöiden osaaminen. Etenkin pienet yritykset tarvitsevat sparrausta ja matalan kynnyksen etenemismalleja digikyvykkyyden kehittämiseen.

Digitalisoituminen on Suomelle keskeinen mahdollisuus tuottavuuden lisäämiseen. Siihen liittyvä teollinen murros edellyttää tietoliikenneinfrastruktuurin ja tulevaisuuden digitaalisiin palveluihin liittyvän osaamisen vahvistamista. Digitaaliset palvelut, etätyöt ja videoneuvottelut vähentävät matkustustarvetta ja tämän johdosta kasvihuonekaasu- ja muita päästöjä. Tätä kehitystä vauhditti merkittävästi vuonna 2020 koronaviruspandemia, joka pakotti yhteiskunnan nopeasti siirtymään digitaalisten yhteyksien ja palvelujen käyttöön. Kokemukset osoittivat käytännössä, kuinka tieto- ja viestintätekniikan yhä laajempi hyödyntäminen yhteiskunnassa tehostaa toimintoja, vähentää niiden paikkasidonnaisuutta ja tuo tarjolle uusia työkaluja ja työmenetelmiä. Koronakriisin opetukset ja kehittämistarpeet tulee pystyä hyödyntämään TKI-toiminnassa ja yritysten tuotekehityksessä.

Pk-yritysten haasteet

Suomen elinkeinorakenteessa on tapahtunut voimakkaita muutoksia viimeisen vuosikymmenen aikana. Etenkin perinteisiltä teollisuuden aloilta on vähentynyt kymmeniä tuhansia työpaikkoja. Samaan aikaan kasvava kiertotalous, terveysteknologia palveluineen sekä ilmastomuutoksen vaatimat toimet tarjoava uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Pk-yritysten rooli elinkeinorakenteen monipuolistamisessa on keskeinen, sillä suurin osa uudesta liiketoiminnasta ja uusista työpaikoista sekä tuottavuuden kehityksestä tapahtuu nopeasti kasvavissa pk-yrityksissä. Suomen yritysken-
tälle tyypillistä on mikroyritysvaltaisuus ja yksinyrittäjyys. Nopeaa kasvua hakevia yrityksiä on Suomessa vähän. Yritysten kansainvälistymisessä on edelleen kehitettävää. Viennissä ja muussa kansainvälisen liiketoiminnan osuuksissa on toimialojen ja yritysten välillä huomattavia eroja. Pk-yritysbarometrin 2/2020 mukaan COVID-19 pandemia on laskenut investointihalukkuutta ja liikevaihdon kehityksen ja kannattavuuden odotuksia.

Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot supistuivat 2010-luvulla Suomessa jyrkemmin kuin missään muussa EU-maassa. Innovaatioilla on kuitenkin huomattava vaikutus yritysten toimintaan, uusiutumiskykyyn ja menestykseen. Ilmastoteknologian ja vähähiilisen tuotannon tuomat mahdollisuudet elinkeinoelämässä tulee hyödyntää täysimääräisesti. Jo nykyisellään Suomessa on merkittävää korkean teknologian Cleantech –osaamista monilla aloilla mutta ei riittävästi kansainvälistymistä ja vientiä. Ongelmana on synnyttää riittävän vahvoja konsortioita, jotka tukevat toisiaan, ja ovat kilpailukykyisiä globaaleilla markkinoilla.

Useimmat uudet yritykset ja niiden luomat työpaikat syntyvät keskimääräistä alhaisemman tuottavuuden aloille. Palvelualoille syntyvien työpaikkojen lisäksi pitäisi luoda työpaikkoja myös korkean

tuottavuuden aloille. Uudenlaiset liiketoimintamallit ja palvelutuotanto edellyttävät tuotannon investointien lisäksi myös panostuksia osaamiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, uudistumiseen sekä tutkimusintensiiteetin kasvattamista. Yli puolet pk-yrityksistä kokee osaavan ja yrityksen tarpeita vastaavan työvoiman saatavuuden olevan rajoite kasvulle ainakin jossain määrin. Pk-yritysten puutteellinen uusiutumiskyky osaamisessa ja omistajanvaihdoksissa vaarantaa etenkin pienyritysvaltaisten alueiden elinvoimaa. Yritykset ovat pyrkineet COVID-19 pandemian aiheuttamien vaikeuksien keskellä pitämään kiinni osaavasta työvoimastaan osittain lomautusjärjestelmää hyödyntämällä.

Ohjelmakauden 2014-2020 arvioinnin mukaan pk-yritysten kilpailukyvyyn kehittymistä on edesautettu monipuolisesti. EAKR-tukea saaneiden yritysten kohdalla ohjelman toimilla kasvua on mahdollistettu tavoitteisiin nähden hyvin; tosin osa vaikutuksista tulee näkyviin vasta pidemmän ajan kuluessa. Ohjelmassa on onnistuttu yritysten kansainvälistymisen edistämisessä. Sen sijaan ohjelman vaikutukset elinkeinorakenteen monipuolistamiseen ja uusien yritysten syntymiseen ovat olleet vaatimattomat.

Vähähiilisyys- ja ilmastomuutoshaasteet

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali v. 2035 mennessä. Haasteena on löytää keinot luoda kannustimia sitoutua ja valita vähähiilisiä ratkaisuja sekä tasoittaa siirtymän epävarmuuksia. Ilmastomuutoksen hillintä edellyttää isoja muutoksia energia- ja päästöintensiivisessä teollisuudessa ja yhteiskunnassa luomalla tulevaisuuteen ulottuvan tarpeen uudistaa energian tuotantoa vähemmän päästöjä aiheuttavaksi ja energiatehokkaammaksi.

Suomelle avautuu huomattavia uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja ratkaisuja globaaleilla markkinoilla. Sekä julkinen että yksityinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta on käännettävä kasvurallalle uuden kasvun luomiseksi ja globaalien megatrendien ratkaisemiseksi. Perinteisten menestysalojemme rinnalla hiilineutraalisuus, ekologiset investoinnit, luova talous, cleantech ja kiertotalous synnyttävät uusia suomalaisen elinkeinojen kasvutarinoita, rakennuspalikoita hyvinvoinnillemme. Keskeistä on pk-yritysten vähähiilisten innovatiivisten tuote- ja palveluideoiden tuotteistaminen, kaupallistaminen ja pääsy markkinoille.

Ilmastomuutos on yksi merkittävimmistä tekijöistä arktisella alueella ja määrittää alueen tulevaisuuden kehityspolkua. Ilmastomuutosta täytyy hillitä kaikin mahdollisin keinoin. Paikallisyhteisöjen ml. alkuperäiskansa saamelaisten mahdollisuuksia sopeutua muutokseen on kehitettävä. Teknologiakehitys mahdollistaa entistä kestävämpiä ratkaisuja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Monipaikkaisuus ja etätö, uudet vähähiilisemmät liikennemuodot, uusiutuvan energian ratkaisut, luonnon ja kulttuuriympäristön virkistyskäyttö ja matkailu edellyttävät yhteistyön kehittämistä kaupunkien ja maaseudun välillä. Ohjelmalla mahdollistetaan näihin teemoihin liittyvää kestävän liiketoiminnan innovatiivista kehittämistyötä ja siinä tarvittavaa osaamista.

Kaikki yritykset kykenevät osallistumaan hiilineutraalisuutta tavoittelevan kestävän talouden edistämiseen. Perinteisetkin liiketoiminta-alueet hyötyvät, kun toiminta tehostuu, energiaa käytetään säästäväisesti ja raaka-aineita kierrätetään. Pk-yritykset tarvitsevat tuekseen veturiyritysten, tutkimuslaitosten, koulutusorganisaatioiden sekä työmarkkina-, elinkeino- kansalais- ja kuluttajajärjestöjen yhteistyötä. Suomessa on merkittävää korkean teknologian osaamista monilla aloilla – esim. Cleantechin osalta olemme johtavia maita niin alan patenttien määrällä kuin ns. ekoinnovaatioin-deksillä mitattuna. Edelläkävijämarkkinoiden avulla luodaan kehittämisalustoja globaalia kysyntää ajatellen. Myös monet päästörajojen tiukennukset luovat kasvun mahdollisuuksia suomalaisille korkean osaamisen ja teknologian yrityksille.

Saavutettavuushaasteet

Suomella on erityinen maantieteellinen sijainti ja siitä syystä pk-yrityksillä on fyysisestä toimintaympäristöstä johtuvia haasteita. Maa on osittain harvaan asuttu ja etäisyydet ovat pitkiä. Saavutettavuudella on keskeinen merkitys elinkeinoelämän kilpailukyvyssä. Saavutettavuuden haasteet ovat

etenkin Itä- ja Pohjois-Suomelle kilpailuhaitta. Pitkät etäisyydet ja harva asutus aiheuttavat haasteita kuljetusketjuissa. NSPA-erityisrahoituksella toteutettavat infrastruktuurihankkeet kytkeytyvät laajempiin kehittämiskokonaisuuksiin. Euroopan komission "Regions in Industrial Transition" -pilotissa valmistuneessa Itä- ja Pohjois-Suomen Älykkään erikoistumisen strategiassa tunnistettuja yhteisiä kasvualoja. TKI-toimintojen laajenemiseksi Itä- ja Pohjois-Suomessa ao. yritysten investointikynnystä on madallettava ja mahdollistettava yritystoiminnan laajentaminen. Tämä edellyttää tuotannolliseen toimintaan ja matkailun yritystoimintaan keskittyviä pienimuotoisia liikenneinfrastruktuurihankkeita tukemaan yritystoiminnan kehittymistä alueella.

Työllisyyshaasteet

Työikäisen väestön osuuden ennustetaan supistuvan vuoteen 2050 asti. Väestönlisäys tapahtuu yksinomaan maahanmuuton kautta. Työllisyysaste kehittyi positiivisesti 2010-luvun loppupuolella ja yli puolet uusista työntekijöistä työllistyi työmarkkinoiden ulkopuolelta. Huolimatta työllisyyden kasvusta Suomen tärkeimmillä talouden aloilla on rakenteellinen työttömyys säilynyt suhteellisen suurena. Vaikka nuorisotyöttömyyskin on hieman vähentynyt, on se edelleen EU:n keskiarvon yläpuolella. Muuttuvissa tilanteissa on tärkeää myös rahoittaa toimia, joilla tuetaan yritystoimintaa ja työpaikkojen säilymistä ulkoisten riskitekijöiden ja äkillisten suhdannemuutosten uhatessa. Työttömyys on nopeasti lisääntynyt COVID-19 kriisin aikana. Erityisesti lomautettujen määrä on kasvanut merkittävästi.

Työn murros edellyttää panostuksia ja valmiutta jatkuvaan oppimiseen. Osaavan työvoiman saatavuusongelmat vaikuttavat uusien teknologioiden, automaation ja robotiikan kehittämiseen ja hyödyntämiseen sekä ylipäättensä yritysten tuottavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin. Alhaisemman osaamisvaatimuksen omaavat työt voidaan korvata teknologisilla ratkaisuilla. Jatkossa myös ilmastomuutokseen liittyvien haasteiden vastaaminen tulee vaikuttamaan osaamisvaatimuksiin yhä enemmän. Työvoiman saatavuutta haastavat väestön ikääntyminen, ihmisten paikkasidonaisuus ja osassa maata pitkät etäisyydet. Työvoiman liikkuvuus maan sisällä sekä työperäinen maahanmuutto ovat alhaisella tasolla. Suomen työmarkkinoiden erityinen haaste on sukupuolten välinen ammatillinen segregatio, jonka johdosta osaamispotentiaali ei tule täysimääräisesti käyttöön.

Työelämän ulkopuolella olevien osatyökykyisten työllistymistä on tarpeen edistää työllisyysasteen nostamiseksi. Yhteisötalous ja yhteiskunnallisia tavoitteita liiketoiminnallaan toteuttavat yhteiskunnalliset yritykset voivat osaltaan tarjota työpaikkoja ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia myös osatyökykyisille ja muille heikossa asemassa oleville.

2014-2020 arvioinnin loppuraportti toteaa, että etenkin ikääntyneiden työllistymisessä on saatu hyviä tuloksia, mutta nuorten työllistymisen suhteen tavoitteisiin ei ole päästy. Pitkäaikaistyöttömyyteen vaikuttaminen on ohjelman puitteissa ollut rajallista. Pääosaltaan ESR-toimilla on kyetty vaikuttamaan kansallista rahoitusta paremmin osallistuneiden työllisyyteen.

Osaamishaasteet

Osaaminen tulee 2020-luvulla olemaan merkittävin kasvun edellytys, ja osaavan työvoiman saatavuus määrittää pitkälti asemaamme kansainvälisessä kilpailussa. Uuden teknologian käyttöönotto ja työn murros lisäävät väestön osaamisen päivittämisen ja jatkuvan oppimisen tarvetta merkittävästi. OECD:n arvion mukaan 21 prosenttia työtehtävistä muuttuu merkittäväällä tavalla seuraavien 10-20 vuoden aikana. Murros edellyttää työelämän jatkuvaa kehittämistä. Vuoden 2018 työolotutkimuksen mukaan digitalisaatio on läpäissyt suomalaisen työelämän. Sosioekonomisten ryhmien väliset erot laitteiden käytössä ja osaamisessa ovat suuria. Ikääntyvät ovat muita useammin huolissaan digitaaloistaan. Työnantajan tarjoamaan koulutukseen osallistuminen ja osaamisen kehittämisen mahdollisuudet eivät ole viime vuosina juuri lisääntyneet, vaikka toimintaympäristö muuttuu vauhdikkaasti.

Ennakointitulosten mukaan uusista työpaikoista 80 % edellyttää korkea-astetasoista osaamista. Toimiala- ja ammattirakenteiden sisäiset muutokset vaikuttavat osaamistarpeiden ennakointiin.

Huomiota tulee kiinnittää myös sukupuolen mukaisen segregaation lieventämiseen koulutuksessa ja työelämässä. Jatkuva oppiminen helpottaa osaavan työvoiman saatavuutta, kasvattaa työvoiman tuottavuutta ja parantaa työorganisaatioiden johtamista. Myös matalimman tulo- ja koulutustason aikuiskoulutuksen kehittämiseen ja koulutuksellisesti aliedustettujen ryhmien osaamisen kasvattamiseen on tärkeää kiinnittää huomiota työmarkkinoiden polarisaatiokehityksen vähentämiseksi.

Palvelujärjestelmää kehitetään siirtymä- ja muutosvaiheen tukielementtejä paremmin hyödyntäviksi. Koulutuksen ja työelämän nivelvaiheita sekä työstä työhön välisiä siirtymiä sujuvoitetaan ja nopeutetaan erityisesti huomioiden muuttuvan työelämän tarpeet ja muutosturvan toimintamallin kehittäminen.

Vaikka Suomessa on toimiva koulutusjärjestelmä, ovat koulutustulokset heikentyneet, osaamistaso on kääntynyt laskuun, erot eri ryhmien välillä ovat kasvaneet, koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus on kasvanut ja merkittävällä osalla on puutteita perustaidoissa. OECD:n PISA-tutkimuksen mukaan nuorten osaamistaso on heikentynyt lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä, ja alueiden välillä on havaittavissa aiempaa suurempia eroja. Erityisenä huolenaiheena on maahanmuuttajien osaaminen. PIAAC-tutkimuksen mukaan kaikkien 16-65-vuotiaiden tietoyhteiskuntataidot eivät ole sillä tasolla, jolla pärjäisi nyky-yhteiskunnassa.

Arvioinnin mukaan 2014-2020 on saatu hankkeisiin aiempaa enemmän vain perusasteen suorittaneita. Ohjelmalla on osaltaan voitu vaikuttaa mm. koulutuksen keskeytysten vähentämiseen ja siihen, että yhä harvempi nuori jää koulutuksen tai työn ulkopuolelle. Toimenpiteillä ei kuitenkaan ole edistetty riittävästi elinikäistä oppimista. Kohderyhmistä työllisten määrä suhteessa työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin on korostunut. Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantamisen osalta kehittämistoimet ovat vastanneet kasvualojen ja älykkään erikoistumisen edellyttämään osaamisen vahvistamiseen. Hankkeissa on myös onnistuneesti vahvistettu digitaalisessa yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista sekä kehitetty digitaalisia oppimisympäristöjä ja koulutusmalleja.

Syrjäytymishaasteet

Suomessa väestön keskuudessa tapahtuu polarisaatiota ja huono-osaisuus ja köyhyys kasautuu ja periytyy. Myös alueelliset erot kasvavat. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski on edelleen pieni, vaikka alueiden ja väestöryhmien välillä on jossain määrin eroja. Matalamman koulutustason omaavien vanhempien lapsilla sosiaalisen syrjäytymisen tai köyhyyden riski on suuri. Maahanmuuttajataustaisten lasten köyhyysriski on merkittävästi suurempi (20 prosenttiyksikköä) kuin suomalaistaustaisilla lapsilla. Köyhyydellä on kytkeä nuorten erilaisiin ongelmiin ja syrjäytymiseen sekä 16-24-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeisiin.

Suomessa on noin 70 000 koulutuksen ja työn ulkopuolella olevaa (NEET) nuorta. Työ- tai koulutuspaikan puuttuminen NEET-nuorella lisää huono-osaisuuden, syrjäytymisen ja yksinäisyyden kokemusten riskiä. Monella nuorella on haasteita osaamisessa ja elämänhallinnassa. Toisen asteen koulutuksen keskeyttäminen, työmarkkinoiden ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten suuri määrä ja ongelmien kasaantuminen nuorille miehille ovat keskeisiä haasteita. Mielenterveysongelmat ovat olleet työkyvyttömyyseläkkeiden myöntämisen yleisin syy vuodesta 2000 saakka. Mielenterveydenhäiriöt aiheuttavat työkyvyttömyyttä etenkin 18-34-vuotiaille.

Osatyökykyisten, vammaisten, ulkomaalaisten, etnisiin vähemmistöihin kuuluvien ja ikääntyneiden työnhakijoiden työllistymisessä on haasteita. Työttömyys heikentää työ- ja toimintakykyä ja niin ikään vajeus työ- ja toimintakyvyssä heikentää työllistymismahdollisuuksia.

Työllisyysaste työikäisten maahanmuuttajien keskuudessa on kantaväestöä matalammalla tasolla ja niin ikään työttömyysprosentti on korkeampi. Peruskoulun päättäneillä maahanmuuttajataustai-

silla nuorilla on erityisen korkea riski työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämiseen. Ulkomaalaistaustaisten työllistymistä vaikeuttavia tekijöitä ovat muun muassa kotimaisten kielten puutteellinen taito, työkokemuksen puute Suomessa sekä ongelmat, jotka liittyvät ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja koulutusten tunnistamiseen.

2014-2020 arvioinnin mukaan sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden torjuntaa edistävissä toiminnassa kehittämishankkeet ovat kohdistuneet suuremman köyhyys- ja syrjäytymisriskin mukaisille henkilöille. Vertailun perusteella näiden hankkeiden tulokset ovat olleet parempia kuin vastaaville kohderyhmille tarkoitettussa kansallisessa toiminnassa. Jatkossa toimet osallisuuden lisäämiseksi tulisi kytkeä paremmin sekä kansallisiin rakenteisiin että muuhun rakennerahastotoimintaan.

Lasten köyhyysaasteet

EU-28:n alueella 23,4% lapsista määritetty köyhiksi, suomalaisista lapsista 14,3%. Vaikka lasten köyhyys on Suomessa kansainvälisesti varsin alhaista, se kolminkertaistui vuodesta 1995 vuoteen 2007, ja toisin kuin useimmissa OECD-maissa alle 6-vuotiaiden köyhyydessä elävien määrä on edelleen kasvanut. Suomessa elää köyhyydessä kaikkiaan noin 120 000 lasta.

Kahden aikuisen talouksissa pienituloisuus on vähäisempää kuin yhden vanhemman talouksissa, joissa mediaanitulo on yhden hengen talouksien ohella väestöryhmien heikoin. Lapsiperheiden köyhyys johtuu paljolti vanhempien työttömyydestä. Työttömistä yksinhuoltajaperheistä kaksi kolmasosaa on köyhiä. Näissä perheissä yllättävä taloudellinen takaisku tai sairastuminen voi helposti johtaa erittäin vakaviin ongelmiin.

Lapsiperheiden köyhyys vaikuttaa lasten perusoikeuksien toteutumiseen, ja sillä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Osa lapsiperheistä kokee kasautuvaa huono-osaisuutta, mikä uhkaa mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista. Eriarvoisuudesta seuraa syrjäytymistä ja yhteiskunnan polarisaatiota sekä ylisukupolvista köyhyyttä ja sosiaalisen liikkuvuuden vähenemistä.

Taulukko 1. Toimintapoliittiset tavoitteet, erityistavoitteet ja perustelut

Taulukko 1 EAKR		
Toimintapoliittinen tavoite	Erityistavoite	Perustelut (tiivistelmä) [2000]
1. Älykkäämpi Eurooppa	<i>ET 1.1.</i>	Jotta Suomi voisi tulevaisuudessakin olla innovaatiojohtaja Euroopassa, tarvitaan uusia toimintamalleja elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyöhön sekä osaamisen siirtoon elinkeinoelämän monipuolistamiseksi. Kansallisilla strategiatoimilla sekä maakuntien älykkään erikoistumisen strategioilla on tärkeä rooli elinkeinoelämän muutosprosessissa sekä alueellisen innovaatiokapasiteetin kehittämisessä. Toimilla tuetaan kansallista tavoitetta nostaa TKI-investointien osuus bkt:sta 4 %:iin. Muutoksiin vastaaminen edellyttää alueiden ominaispiirteet ja vahvuusalat tunnistavaa kehittämistä.

		Osaamisen ja taitojen kehittäminen synnyttää uusia toimintamalleja, jotka ovat pohjana joustaville, monialaisille innovaatioekosysteemeille sekä myös kiertotalouden kehittymiselle. On edistettävä erityisesti korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten valmiuksia kansainvälistyä ja kytkeytyä EU-tasoiisiin arvoverkkoihin, parantaa tutkimushankkeiden kaupallista kannattavuutta sekä osallistua vuorovaikutteisiin ja avoimiin innovointiprosesseihin. TKI-toiminnassa keskeistä on monialainen yhteistyö eri toimijoiden, kuten korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten, oppilaitosten, yritysten, kuntien, liikelaitosten, yhdistysten ja säätiöiden sekä valtion ja kansainvälisten kumppaneiden välillä. Yksityisen ja julkisen sektorin – erityisesti tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden, kaupunkien ja kuntien – yhteisellä innovaatiotoiminnalla edistetään globaalien haasteiden ratkaisemista ja luodaan kasvua. Kansainvälisten ja kansallisten ilmasto- ja ympäristösopimusten ja -sitoumusten painoarvon kasvaessa on tärkeää tunnistaa sääntelyn positiivinen vaikutus kestäväen kasvun, uusien markkinoiden ja tuotekehityksen suuntaajana. Komissio suosittaa vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa Suomea investoimaan tutkimukseen ja innovointiin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymiseen sekä kestävään liikenteeseen alueelliset erot huomioon ottaen. Näillä toimilla tuetaan komission Suomelle antamien maakohtaisten suositusten toteutumista. Tämän erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
1. Älykkäämpi Eurooppa	<i>ET 1.2</i>	Digitalisoituminen on Suomelle keskeinen mahdollisuus tuottavuuden lisäämiseen. Siihen liittyvä teollinen murros edellyttää tietoliikenneinfrastruktuurin ja tulevaisuuden digitaalisiin palveluihin liittyvän osaamisen vahvistamista. Digitalisaatio tarkoittaa digitaalisen teknologian kasvavaa integroimista päivittäiseen elämään. Digitaaliset palvelut, etätyöt ja videoneuvottelut vähentävät matkustustarvetta ja tämän johdosta kasvihuonekaasu- ja muita päästöjä. Digitaaliset palvelut tuotetaan ja jaetaan verkoissa ja palveluiden käyttäjät ovat enenevässä määrin niiden tuottajia. Tätä kehitystä vauhditti merkittävästi vuonna 2020 koronaviruspandemia, joka pakotti yhteiskunnan nopeasti siirty-

		mään digitaalisten yhteyksien ja palvelujen käyttöön. Koke- mukset osoittivat käytännössä, kuinka tieto- ja viestintäteknologian yhä laajempi hyödyntäminen yhteiskunnassa parhaimmillaan tehostaa toimintoja, vähentää niiden paikkasidonaisuutta ja tuo tarjolle uusia työkaluja ja työmenetelmiä. Koronakriisin opetuksiin ja käytännössä havaittuihin kehittämistarpeisiin tulee nopeasti tarttua TKI-toiminnassa ja yritysten tuotekehityksessä. Uuden teknologian ratkaisut, digitalisaatio, automaatio ja esim. robotiikka luovat mahdollisuuksia kehittää yritysten tuotantoprosesseja ja palveluja avaten samalla myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Kyky integroida digitaalisuutta liiketoimintaansa ei kuitenkaan aiemmin ole ollut suomalaisten yritysten vahvuus. Digitaaliset innovaatiokeskittymät tukevat yrityksiä ja julkisia organisaatioita uusien teknologioiden käyttöön otossa ja älykkäiden prosessien kehittämisessä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin paikallisellakin tasolla. Tämän erityistavoitteen toimet vastaavat erityisesti komission vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa korostamiin tutkimus- ja innovointitarpeisiin. Tämän erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
1. Älykkäämpi Eurooppa	<i>ET 1.3.</i>	Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot supistuivat 2010-luvulla Suomessa jyrkemmin kuin missään muussa EU-maassa. Innovaatioilla on kuitenkin huomattava vaikutus yritysten toimintaan, uusiutumiskykyyn ja menestykseen. Korkeakouluyhteistyöhön osallistuvat yritykset ovat muita aktiivisempia kehittämään tuotantoprosessejaan ja tuoteinnovaatioita sekä edistämään organisaationsa toimintaa. Korkeaan arvonlisäykseen tähtäävää innovaatiotoimintaa ja siinä esim. luovan osaamisen hyödyntämistä tulee lisätä. Vaikka Suomessa on merkittävää korkean teknologian osaamista monilla aloilla, on talouden monipuolisuuden puute kuitenkin edelleen haaste eikä uusissa ja pienissä yrityksissä tapahtuva kehitys ole sitä vielä kompensoinut. Innovatiiviset kansainvälisesti verkottuneet liiketoimintaekosysteemit toimivat talouskasvun moottoreina luomalla uusia kasvualoja ja uudistamalla elinkeinorakennetta. Tuottavuus pitää palauttaa kasvu-uralle kansainvälisen kilpailukyvyyn lisäämiseksi. Älykkään erikoistumisen mukaisesti on hyödynnettävä uusia kasvun lähteitä mutta myös elvytettävä

		alueiden perinteisiä toimialoja esim. jalostusastetta kasvatamalla. Kuitenkin puutteet kansainvälisyydessä sekä sukupuolten välinen ammatillinen segregatio kaventavat mahdollisuuksia uusien innovaatioiden syntymiselle. Komissio suosittaa vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa Suomea investoimaan tutkimukseen ja innovointiin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymiseen sekä kestäväään liikenteeseen alueelliset erot huomioiden. Tämän erityistavoitteen toimilla vastataan osaltaan myös näihin tavoitteisiin. Erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
2. Vihreämpi Eurooppa	<i>ET 2.1</i>	Suomi on sitoutunut olemaan hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Energiatehokkuuden kehittäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ovat tärkeässä roolissa tavoitteen saavuttamisessa. Ilmastonmuutoksen hillinnän lisäksi energiaa on tärkeää säästää myös mm. energian saatavuuden turvaamiseksi, tuontienergian tarpeen vähentämiseksi ja energiakustannusten alentamiseksi. Osana energiategokkuuden parantamista onkin myös kiinnitettävä huomiota uusiutuvien energialähteiden käytön ja energian varastoinnin kehittämiseen. Tavoitteena on parantaa erityisesti pk-yritysten toiminnan, tuotteiden ja palveluiden energia- ja resurssitehokkuutta. Pk-yritysten energiankulutus muodostuu tuotantoprosessista ja tuotanto- ja toimitilojen lämmityksestä, valaistuksesta, laitteiden käytöstä, liikenteestä jne. vaihdellen toimialan mukaan. Pääosin kasvihuonekaasupäästöt syntyvät välillisesti sähkön ja kaukolämmön tuotannossa. Yrityksen oma polttoaineen käyttö, kuten öljylämmitys tai liikenne aiheuttaa suoria kasvihuonekaasupäästöjä. Kaikki yritykset kykenevät osallistumaan hiilineutraalisuutta tavoittelevan kestävä talouden edistämiseen. Uudet älykkäät ICT-sovellukset ovat yksi tehokas tapa edistää energia- ja resurssitehokkuutta. Perinteisetkin liiketoiminta-alueet hyötyvät, kun toiminta tehostuu, energiaa käytetään säästävällisesti ja raaka-aineita kierrätetään. Vastuullinen ja ympäristömyönteinen imago lisäävät asiakasuskollisuutta ja myös osaavat työntekijät vaativat työnantajiltaan ekologisesta vastuullisista toimintaa. Pk-yritykset tarvitsevat tuekseen veturiyritysten, tutkimuslaitosten, koulutusorgani-

		saatioiden sekä työmarkkina-, elinkeino- kansalais- ja kuluttajajärjestöjen yhteistyötä. Edelläkävijämarkkinoiden avulla luodaan kehittämisalustoja globaalia kysyntää ajatellen. Vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa komissio mainitsee tutkimuksen ja innovoinnin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymisen sekä kestävä liikenteen. Tämän erityistavoitteen toimilla tuetaan näiden kaikkien suositusten toteutumista. Tämän erityistavoitteen
2. Vihreämpi Eurooppa	<i>ET 2.4</i>	Ilmastonmuutos luo elinkeinotoiminnalle merkittäviä fyysisiä ja yhteiskunnallisia riskejä. Myös muissa maissa ja maanosissa tapahtuvat muutokset heijastuvat suomalaisyritysten toimintaan esim. raaka-aineiden saatavuuden, logistiikka-reittien ja tuotannon sijoittumisen näkökulmasta. Osa muutoksista voidaan kääntää myös uusiksi liiketoimintamahdollisuuksiksi. Ilmastonmuutoksen hillitseminen eri tahoilla on kuitenkin aina ensisijainen toimenpide sopeutumiseen nähden. Merkittävä osa käytännön sopeutumistoimenpiteistä tehdään paikallisella ja alueellisella tasolla. Kaupungeilla ja maakunnilla on sopeutumistarkasteluja tai -suunnitelmia joko erillisinä tai osana laajempaa ilmasto- tai ympäristöohjelmaa. Paikallistason toimijoiden käytännön työtä varten tarvitaan alueellisia arvioita ilmastonmuutoksen vaikutuksista, ilmatoriskeistä sekä haavoittuvuuteen ja sopeutumiskyvyn vahvistamiseen vaikuttavista tekijöistä. Yrityksille nämä tiedot ovat arvokkaita niiden laatiessa strategiaprosessiin liittyviä toimintaympäristötarkasteluja. Eräille toimialoille, kuten luontomatkailulle, ilmastonmuutos asettaa aivan erityisiä haasteita ja ennakointitarpeita. On tärkeää, että tietoa sovelletaan tehokkaasti sekä levitetään käytännön kokemuksia riskien arvioinnin ja -hallinnan menetelmistä ja käytännöistä. Sopeutumisstrategiassa on myös päämääränä lisätä tutkimus- ja kehitystyöllä sekä viestinnällä yhteiskunnan sopeutumiskykyä sekä kehittää innovatiivisia ratkaisuja joista voi kehittyä myös liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia. Ilmastonmuutokseen liittyvä tutkimustieto (julkaisut, tutkimusdata ja menetelmät) tulisi olla kaikkien asiasta kiinnostuneiden saatavilla avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti. Sopeutumisen viestintää tulee kehittää. Vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa komissio mainitsee tutkimuksen ja innovoinnin, vähähiiliseen talouteen ja

		energiaan siirtymisen sekä kestävän liikenteen. Tämän erityistavoitteen toimilla tuetaan välillisesti niitä kaikkia, sillä ilmastonmuutos on näiden kaikkien suositusten taustalla. Tämän erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
2. Vihreämpi Eurooppa	<i>ET 2.6</i>	Ilmastonmuutoksen edetessä monien uusiutuvien ja uusiutumattomien raaka-aineiden saatavuus hankaloituu tuotantoalueiden siirtyessä, satojen vähentyessä ja louhintaolosuhteiden vaikeutuessa. Kiertotalouden tavoitteena on tehostaa resurssien ja materiaalien käyttöä niin, että sekä niiden arvo että raaka-aineet säilyvät kierrossa entistä paremmin. Tällä on usein myönteinen vaikutus myös energiatehokkuuteen, mikä edistää pyrkimistä kohti hiilineutraalisuutta. Tuotteet tulee pyrkiä suunnittelemaan pitkäikäisiksi huomioiden samalla korjattavuus tai päivitettävyyys sekä osien kierrätettävyyys. Kun tuote käytetään tai valmistetaan uudelleen, säästetään merkittävä osa alkuperäiseen tuotantoon menneestä energiasta. Toisaalta tulee huomata, että jokainen kierrätyskerta ja kierrätysraaka-aineiden kuljetus vaativat myös energiaa ja tuottavat päästöjä. Teollisissa symbiooseissa yritykset tuottavat lisäarvoa toisilleen kierrättämällä tehokkaasti raaka-aineita, teknologiaa, osaamista, palveluja ja energiaa. Näin parannetaan eri toimijoiden materiaali- ja energiavirtojen tehokkaampaa keskinäistä hyödyntämistä, pyritään säilyttämään materiaalit ja niiden arvo kierrossa ja luodaan kierrätysmateriaaleista uusia kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita. Myös biotalous voi olla kiertotaloutta. Biologisia ja uusiutuvia resursseja ei kuitenkaan pidä käyttää niiden uusiutumista nopeammin jotta luontopääoma voisi vahvistua, mikä on yksi kiertotalouden keskeisistä tavoitteista Resurssien käytön tehostaminen avaa mahdollisuuden uusille liiketoimintamalleille, joista yhtenä esimerkkinä on jakamistalous, jossa kulutuksen luonne muuttuu omistuksesta käyttöön. Palveluilla ja digitalisaatiolla on tärkeä rooli osana sekä tuotannon että kulutuksen ja tuotteiden ja palvelujen elinkaarihallintaa. Komissio suosittaa vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa Suomea investoimaan tutkimukseen ja innovointiin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymiseen sekä

		kestävään liikenteeseen alueelliset erot huomioiden. Tällä erityistavoitteella tuetaan erityisesti erityisesti vähähiilistä taloutta edistävää tutkimusta ja innovointia. Erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
3. Yhteenliitetynpi Eurooppa	ET 3.3	Itä- ja Pohjois-Suomen pitkät etäisyydet sekä harva asutus ovat ulkoisia tekijöitä, jotka vaikuttavat yritysten toiminta-edellytyksiin sekä niiden sijoittumis-, liiketoiminta- ja investointipäätöksiin alueella. Yritykset huomioivat liikenne- ja logistiikkajärjestelmien toimivuuden liiketoimintaa koskevissa päätöksissään. Pienimuotoisilla pk-yritystoimintaa edistävillä liikenneinfrastruktuurihankkeilla on merkittävä vaikutus Itä- ja Pohjois-Suomen yritysinvestointeihin. Tuella on myös merkittävä vipuvaikutus kuntien infrastruktuuriin tekemiin investointipäätöksiin. Etenkin asukasluvultaan pienissä, harvaan asutuissa kunnissa rahoituksella on merkittävä vaikutus investointien liikkeelle lähtöön ja yritysten liiketoimintaan alueella. Harvaan asutun alueen kehittämiseen tarvitaan monipuolisia aluekehittämisen instrumentteja ja myös syrjässä sijaitsevien kuntien elinvoimaa tulee kehittää. Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden lisärahoituksella parannetaan pk-yritysten kilpailukyvyn kannalta tärkeitä liikenne- ja logistiikkayhteyksiä, elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä liikenneväyliä ja -palveluita sekä kestävää liikennettä. Yritystoiminnan kehittyminen on toimenpiteiden ensisijainen tavoite. Matkailulla on merkittävä rooli Itä- ja Pohjois-Suomen alue-taloudelle. Alan kasvun keskeinen edellytys on hyvä ja toimiva infrastruktuuri. Matkailussa saavutettavuus ja helppo liikkuminen paikasta toiseen sekä sujuvat matkaketjut ovat kannattavan toiminnan elinehtoja. Myös OECD on kiinnittänyt huomiota NSPA-alueen saavutettavuuden kehittämiseen ja todennut selvityksessään, että EAKR-rahoitusta on NSPA-alueella perusteltua kohdentaa liikenneinfrastruktuuriin - erityisesti silloin, kun se aikaansaa yliaalueellisia hyötyjä ja edistää uusia yksityisen sektorin investointeja. Komissio suosittaa vuoden 2019 maakohtaisissa suosituksissa Suomea investoimaan tutkimukseen ja innovointiin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymiseen sekä kestävään liikenteeseen alueelliset erot huomioiden.

		Tämän erityistavoitteen toimilla tuetaan erityisesti kestävän liikenteen kehittämistä lähtökohtana alueelliset erot. Toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
--	--	--

Taulukko 1 ESR		
Toimintapoliittinen tavoite	Erityistavoite	Perustelut (tiivistelmä)
4. Sosiaalisempi Eurooppa	<i>ET 4.1.1</i>	Työikäisen väestön osuuden ennustetaan supistuvan vuoteen 2050 asti. Väestönlisäys tapahtuu yksinomaan maahanmuuton kautta. Työllisyysaste kehittyi positiivisesti 2010-luvun loppupuolella ja yli puolet uusista työntekijöistä työllistyi työmarkkinoiden ulkopuolelta. Huolimatta työllisyyden kasvusta Suomen tärkeimmillä talouden aloilla on rakenteellinen työttömyys säilynyt suhteellisen suurena. Vaikka nuorisotyöttömyyskin on hieman vähentynyt, on se edelleen EU:n keskiarvon yläpuolella. Osaavan työvoiman saatavuus on merkittävä yritysten kasvun este. Työn murros edellyttää tarvetta osaamisen päivittämiseen ja jatkuvaan oppimiseen. Niin digitaalisuuden lisääntyminen kuin ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen ja ekologiset haasteet vaikuttavat osaamisvaatimuksiin yhä enemmän. Työn tekeminen lisääntyy väliaikaisissa verkostoissa, globaaleilla alustoilla ja ilman perinteistä työntekijä-työnantajasuhdetta – tämäkin edellyttää uudenlaista osaamista. Työntekijät tulevat enenevässä määrin vaihtamaan ammattia useasti työuransa aikana ja tarvitsevat siinä tukea. Työvoiman ammatillinen ja alueellinen liikkuvuus on Suomessa suhteellisen vähäistä. Suomen työmarkkinoiden erityinen haaste on sukupuolten välinen ammatillinen segregatio, jonka johdosta osaamispotentiaali ei tule täysimääräisesti käyttöön. Lisäksi mm. työelämän ulkopuolella olevien osatyökykyisten työllistymistä on tarpeen edistää työllisyysasteen nostamiseksi. Suomen, sen eri alueiden ja yritysten elinvoimaisuuden sekä ihmisten hyvinvoinnin varmistamiseksi on koko työvoimapotentialiaali saatava käyttöön. Tätä on tarpeen edistää yhteistyössä työnantajien kanssa.

		Työttömille, työvoiman ulkopuolella oleville ja työmarkkinoille heikosti integroituneille ryhmille kuten ulkomailla syntyneille sekä muille vähemmistöille tarvitaan Suomen saamien maakohtaisten suositustenkin mukaisesti monialaisia palveluita heidän aktivoimisekseen ja ohjaamiseksi avoimille työmarkkinoille, koulutukseen tai yrittäjäksi. Tarvitaan myös toimia, joilla vähennetään syrjintää ja edistetään sukupuolten tasavertaista osallistumista työmarkkinoille. Toimet rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
	ET 4.1.6	Vaikka Suomessa on toimiva koulutusjärjestelmä, ovat koulutustulokset heikentyneet, osaamistaso on kääntynyt laskuun, erot eri ryhmien välillä ovat kasvaneet, koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus on kasvanut ja merkittäväällä osalla on puutteita perustaidoissa. OECD:n PISA-tutkimuksen mukaan nuorten osaamistaso on heikentynyt lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä, ja alueiden välillä on havaittavissa aiempaa suurempia eroja. Erityisenä huolenaiheena on maahanmuuttajien osaaminen. PIAAC-tutkimuksen mukaan kaikkien 16-65-vuotiaiden tietoyhteiskuntataidot eivät ole sillä tasolla, jolla pärjäisi nyky-yhteiskunnassa. Ennakointitulosten mukaan uusista työpaikoista 80 % edellyttää korkea-astetasoista osaamista. Toimiala- ja ammattirakenteiden sisäiset muutokset vaikuttavat osaamistarpeiden ennakointiin. Huomiota tulee kiinnittää myös sukupuolen mukaisen segregaaation lieventämiseen koulutuksessa ja työelämässä. Työnantajat tarvitsevat tukea mm. rekrytointikäytäntöjen kehittämiseen, inhimillisen pääoman hyödyntämiseen ja työelämän muutoksiin sopeutumiseen kuten mm. työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisen edistämiseen. Jatkuva oppiminen helpottaa osaavan työvoiman saatavuutta, kasvattaa työvoiman tuottavuutta ja parantaa työorganisaatioiden johtamista. Muuttuvan työelämän vaatimukset lisäävät jokaisen oman osaamisen päivittämisen ja olemassa olevan osaamisen todentamisen merkitystä. Joustavien jatko- ja uudelleenkoulutusmahdollisuuksien edistäminen, ammatinvaihdon helpottaminen sekä koulusta työelämään siirtymisen tehostaminen parantavat työssä pysymisen ja uralla etenemisen mahdollisuuksia. Myös matalimman tulo- ja koulutustason aikuiskoulutuksen kehittämiseen ja koulutuksellisesti ali-edustettujen ryhmien osaamisen kasvattamiseen on tärkeää kiinnittää huomiota työmarkkinoiden polarisaatiokehityksen vähentämiseksi.

		Koulutusjärjestelmää ja eri koulutussektoreita tulee kehittää saumattomaksi kokonaisuudeksi. Osaamisen kehittämistä tukevien palvelujen, mm. henkilökohtaisen ohjauksen, tulee olla linkitettävissä monimuotoisiin työn muotoihin. Näillä toimilla tuetaan komission Suomelle antamien maakohtaisten suositusten toteutumista. Toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
	ET 4.1.7	Suomessa väestön keskuudessa tapahtuu polarisaatiota ja huono-osaisuus ja köyhyys kasautuu ja periytyy. Myös alueelliset erot kasvavat. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski on edelleen pieni, vaikka alueiden ja väestöryhmien välillä on jossain määrin eroja. Matalamman koulutustason omaavien vanhempien lapsilla sosiaalisen syrjäytymisen tai köyhyyden riski on suuri. Maahanmuuttajataustaisten lasten köyhyysriski on merkittävästi suurempi (20 prosenttiyksikköä) kuin suomalaistaustaisilla lapsilla. Köyhyydellä on kytkentä nuorten erilaisiin ongelmiin ja syrjäytymiseen sekä 16-24-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeisiin. Suomessa on noin 70 000 koulutuksen ja työn ulkopuolella olevaa (NEET) nuorta. Työ- tai koulutustaikan puuttuminen NEET-nuorella lisää huono-osaisuuden, syrjäytymisen ja yksinäisyyden kokemusten riskiä. Monella nuorella on haasteita osaamisessa ja elämänhallinnassa. Toisen asteen koulutuksen keskeyttäminen, työmarkkinoiden ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten suuri määrä ja ongelmien kasaantuminen nuorille miehille ovat keskeisiä haasteita. Mielenterveysongelmat ovat olleet työkyvyttömyyseläkkeiden myöntämisen yleisin syy vuodesta 2000 saakka. Mielenterveydenhäiriöt aiheuttavat työkyvyttömyyttä etenkin 18-34-vuotiaille. Tärkeää on tunnistaa ne keskeiset henkilöryhmät, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseensä. Työllisyysasteen nostamisen sekä ihmisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistämisen kannalta on tärkeää, että työelämän ulkopuolella olevia saadaan työelämään ja parannetaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien edellytyksiä työllistymiseen. Työttömyys heikentää työ- ja toimintakykyä ja niin ikään vajeus työ- ja toimintakyvyssä heikentää työllistymismahdollisuuksia. Masennus on yleisin yksittäinen syy siirtymiseen työkyvyttömyyseläkkeelle. Suomen saamien maakohtaisten suositusten mukaisesti monialaiset ja moniammatilliset palvelut ovat tärkeä väline kohderyhmän tarpeisiin vastaamisessa ja aktiivisen osallisuuden edistämässä. Kohderyhmille suunnattavien

		toimien vaikuttavuutta edistää sukupuolinäkökulman huomiointi. Erityistavoitteen toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.
	<i>TL 5</i> <i>(ET 4.1.10)</i>	EU-28:n alueella 23.4% lapsista määrittyy köyhiksi, suomalaisista lapsista 14.3%. Vaikka lasten köyhyys on Suomessa kansainvälisesti varsin alhaista, se kolminkertaistui vuodesta 1995 vuoteen 2007, ja toisin kuin useimmissa OECD-maissa alle 6-vuotiaiden köyhyydessä elävien määrä on edelleen kasvanut. Lasten pienituloisuus on ollut Suomessa viime vuosina keskimäärin hieman yli 10 prosenttia. Suomessa elää köyhyydessä kaikkiaan noin 120 000 lasta. Kahden aikuisen talouksissa pienituloisuus on vähäisempää kuin yhden vanhemman talouksissa, joissa mediaanitulo on yhden hengen talouksien ohella väestöryhmien heikoin. Lapsiperheiden köyhyys johtuu paljolti vanhempien työttömyydestä. Työttömistä yksinhuoltajaperheistä kaksi kolmasosaa on köyhiä. Näissä perheissä yllättävä taloudellinen takaisku tai sairastuminen voi helposti johtaa erittäin vakaviin ongelmiin. Lapsiperheiden köyhyys vaikuttaa lasten perusoikeuksien toteutumiseen, ja sillä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Osa lapsiperheistä kokee kasautuvaa huono-osaisuutta, mikä uhkaa mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista. Eriarvoisuudesta seuraa syrjäytymistä ja yhteiskunnan polarisaatiota sekä ylisukupolvista köyhyyttä ja sosiaalisen liikkuvuuden vähenemistä. Ongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen tunnistaminen ovatkin avainasemassa lasten köyhyyden ja sosiaalisen eriarvoisuuden tuottamien inhimillisten ja taloudellisten haittojen minimoimiseksi. Pitkittyvä köyhyys voi eristää lapsen ikätovereista ja aiheuttaa osattomuuden ja ulkopuolisuuden kokemuksia, jotka puolestaan altistavat kiusaamiselle. Kaikki tämä on vahingollista opinnoissa ja myöhemmässä työelämässä tarvittavan stressinsietokyvyn kannalta. Tarjoamalla lapsille tukea ja toimintaa, joka edistää heidän osallisuuttaan ja luo heille paremmat mahdollisuudet onnistua koulussa sekä opiskelu- ja työelämässä, parannetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Samalla luodaan edellytyksiä ylisukupolvisen köyhyyden vähenemiselle. On tärkeää kohdentaa ja organisoida ESR-toiminta niin, että se tavoittaa eniten tukea tarvitsevat lapset ja heidän perheensä mahdollisimman varhain ja matalalla kynnyksellä. Toimia rahoitetaan avustusmuotoisella tuella.

Taulukko 1T. Ohjelman rakenne

Tunnus	Otsikko	Tekninen tuki	Laskennan peruste	Rahasto	Tuetun alueen luokka	Valittu erityistavoite
1	Innovatiivinen Suomi	Ei	Julkinen rahoitus yhteensä	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Erityistavoite 1.1, 1.2. ja 1.3
					Siirtymäalueet	
					Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	
2	Hiilineutraali Suomi	Ei	Julkinen rahoitus yhteensä	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Erityistavoite 2.1., 2.4. ja 2.6.
					Siirtymäalueet	
					Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	
3	Saavutettava Suomi	Ei	Julkinen rahoitus yhteensä	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Erityistavoite 3.3.
					Siirtymäalueet	
					Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	
4	Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	Ei	Julkinen rahoitus yhteensä	ESR+	Kehittyneemmät alueet	Erityistavoite (i), (vi) ja (vii)
					Siirtymäalueet	
					Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	
5	Lapset mukaan ottava Suomi	Ei	Julkinen rahoitus yhteensä	ESR+	Kehittyneemmät alueet	Erityistavoite (x)
					Siirtymäalueet	
					Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	

2. Toimintalinjat

2.1. EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.1 Erityistavoite: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen (ET 1.1)

Tukitoimien tyypit [5554/6146/8 000]

Keskeisenä tavoitteena on TKI-intensiteetin kasvattaminen ja elinkeinoelämälähtöisen innovaatio-toiminnan edistäminen. Ohjaavana kehikkona toimivat kansallinen TKI-tiekartta sekä maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat, joissa määritellään maakunnan lähestymistapa älykkääseen erikoistumiseen ja painopistealat, joihin kehittämispanostukset suunnataan. Älykkäällä erikoistumisella on keskeinen rooli alueellisen innovaatiokapasiteetin ja –kumppanuuksien kehittämisessä ja muutosprosessien arvioinnissa ja seurannassa. Ennakointityön vahvistaminen liittyy tähän oleellisenä osana. Alueellinen ja kansallinen innovaatiotoiminta tukevat toisiaan.

Ohjelman tavoitteena on lisätä elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten, koulutuksen järjestäjien, muiden kehittämistoimijoiden (ml. kaupungit ja kunnat sekä kolmas sektori) sekä loppukäyttäjien (kuluttajat, kansalaiset) yhteistyötä palveluiden ja tuotteiden koko arvoketjussa. Myös muita kyvykkyyksiä vahvistetaan (mm. muotoilu-, brändi- ja aineettomiin oikeuksiin liittyvä osaaminen). Jotta edelläkävijämarkkinoita voi syntyä, tarvitaan julkisia investointeja pilotointi- ja kokeilutoimiin, alustoja, joissa haetaan uudelle kehitettävälle teknologialle ja osaamiselle käyttöä ja liiketoimintaa sekä julkisten hankintaprosessien kehittämistä.

Kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen on keskeisessä asemassa. Koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden työn tulokset tulee hyödyntää tehokkaammin, nopeammin ja laajemmin liiketoiminnassa. Yhteistyöllä ja osaamisen siirrolla tuetaan uuden teknologian käyttöönottoa yrityksissä. Elinkeinoelämän tarpeista lähtevää TKI-toimintaa sekä koulutusorganisaatioiden ja tutkimuslaitosten profiloitumista ja yhteistyötä keskenään ja yritysten kanssa tuetaan ohjelmassa maakuntien älykkään erikoistumisen strategioiden mukaisesti. Myös toisen asteen koulutuksen järjestäjien osaamisella ja yhteistyöllä yritysten kanssa on tässä oma tärkeä roolinsa.

Innovaatiotoimien parempaan vaikuttavuuteen pyritään kehittämällä alueellisten ja kansallisten toimien yhteensovittamista, myös mm. Business Finlandin sekä maaseutuohjelman toimenpiteiden osalta. Alueille luodaan edellytyksiä kytkeytyä osaksi kansainvälisiä arvoketjuja. Keskeisenä kanavana ovat älykkään erikoistumisen verkostot EU:n sisämarkkinoilla, ml. Itämeren alueella.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

TKI-toiminta

- vahvistetaan osaamista, ennakointi- ja innovointitoimintaa edistämällä pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä

- tuetaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeista lähtevien innovatiivisten ja älykkäiden ratkaisujen, toimintamallien sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöjen sekä tutkimusinfrastruktuurin kehittämistä ja yhteiskäyttöä
- tuetaan mm. kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittämistä
- kehitetään innovatiivisia ja kestäviä julkisia hankintoja sekä niiden parempaa hyödyntämistä referenssiympäristöinä sekä TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- luodaan TKI-yhteistyömalleja ja toimintatapoja korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyölle, osaamisen ja teknologian siirrolle sekä kulttuurin TKI- ja luovan osaamisen paremmalle hyödyntämiselle
- kehitetään elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen soveltavan tutkimuksen hyödyntämistä yritystoiminnassa
- tuetaan elinkeino- ja työelämälähtöisen TKI-toiminnan vahvistamista sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien syntyä, kehittämistä ja kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin
- tuetaan alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hyvää hallintaa, toimeenpanoa ja TKI-verkostojen kytkeytymistä arvoverkostoihin sekä vahvistetaan yritysten kiinnittymistä älykkään erikoistumisen prosesseihin
- tuetaan älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden välisiä ja kansainvälisiä kumppanuuksia
- edistetään teknologioiden uutta soveltamista ja tuetaan uusien teknologioiden käyttöönottoa ja skaalautumista
- tuetaan huippuosaamisen soveltamista ja teknologisten valmiuksien parantamista sekä tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoimista yritysten ja yhteiskunnan käyttöön

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena innovaatiojärjestelmät toimivat aiempaa paremmin. Tiedon ja osaamisen jakaminen on parantunut ja yritysten välinen sekä yritysten innovaatioyhteistyö koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kanssa on lisääntynyt. Se on aiempaa enemmän julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteiskehittämistä, perustuen älykkään erikoistumisen strategioihin sekä yhteiskunnan ja erityisesti elinkeinoelämän tarpeisiin. Pk-yritysten panostukset TKI-toimintaan ovat kasvaneet ja innovaatioiden kaupallistaminen on kehittynyt – on tuotu uusia tuotteita ja palveluita niin koti- kuin ulkomaanmarkkinoillekin. Alueelliset älykkään erikoistumisen mukaiset osaamis- ja innovaatioekosysteemit ovat vahvistuneet. Kulttuurikentän TKI-toimintaa ja luovaa osaamista hyödynnetään aiempaa enemmän yrityksissä. Ilmastonmuutoksen hillintään ja ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseen sekä kiertotalouden edistämiseen on syntynyt uusia innovaatioita. Yritykset huomioivat ympäristötavoitteet entistä paremmin ja hyödyntävät ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän tarjoamat uudet liiketoimintamahdollisuudet. Koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kansainvälisyys on lisääntynyt ja TKI-yhteistyö kehittynyt EU:n ml. Itämeren alueella. Käytössä on uusia toimintatapoja elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyöhön ja osaamisen siirtoon.

Tärkeimmät kohderyhmät [204/228/1 000]

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt ja kunnat sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset ja säätiöt.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [608/666/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään purkamalla ja korjaamalla suunnitelmallisesti eri alojen TKI-toiminnan segregatiota ylläpitäviä ja sukupuolistereotyyppisiin pohjautuvia rakenteita ja asenteita sekä rekrytointikäytäntöjä.

Yhdenvertaisuus huomioidaan eri alojen TKI-toiminnassa muun muassa yhdenvertaisuussuunnitelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa myös positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus nähdään kehittämistoiminnassa voimavarana: monitahoisten haasteiden ratkaisemiseen tarvitaan toisiaan täydentäviä, erilaisia näkökulmia.

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö

[1 992 /2 000]

Kestävän kaupunkikehittämisen ITI-strategia perustuu innovaatioekosysteemien laaja-alaista kehittämistä koskeviin sopimuksiin, jotka valtio tekee 16 kaupunkiseudun kanssa; pääkaupunkiseutu (ml. 3 kaupunkia) sekä 15 muuta kaupunkia. Valinnan perusteena on kaupunkien vahva nojautumien yliopistovetoiseen kehitykseen. Kaupunkien yhteisinä haasteina on jaettu tarve vahvistaa kaupunkien innovaatiotoiminnan ekosysteemejä globaalin tason kilpailuun. Kaupunkikohtaiset haasteet määritellään ekosysteemisopimuksissa.

Kaupunkien ja valtion kumppanuuteen perustuvalla mallilla tuetaan kansainvälisesti nykyistä vetovoimaisempien innovaatiokeskittymien kehittymistä. Keskeistä on yhteinen strategia ja tiivis yhteistyö yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden julkisten toimijoiden välillä. Kaupungit toimivat erityisesti innovaatioiden kehitysalustoina ja kokeiluympäristöinä uusien liiketoimintamahdollisuuksien aikaansaamiseksi vähähiilisiin ja resurssiviisaisiin ratkaisuihin sekä digitalisaatioon ja teknologisiin murroksiin liittyen.

6Aika-strategian kokemukset ohjaavat toimenpiteiden valinnassa malliin, jossa rahoitettavien toimenpiteiden valinnan päätösvalta sisältöharkinnan osalta on ensisijaisesti kaupunkiviranomaisilla ja kaupunkikohtaisella johtoryhmällä. Välittävä viranomainen vastaa ohjelmanmukaisuus- ja tukikelpoisuusharkinnasta. Kansallista koordinaatiota varten perustetaan ohjausryhmä, jota tukee verkostoelementti vahvistaen ekosysteemejä kehittävien kaupunkien keskinäistä sekä kaupunkien ja ministeriöiden välistä vuorovaikutusta. Strategiaa voidaan rahoittaa myös kansallisella rahoituksella sekä muulla EU-rahoituksella.

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden uusien digitaalisten teknologioiden hyödyntäminen ja soveltaminen palveluiksi kaikilla yhteiskunnan sektoreilla, rakennettujen valokuituyhteyksien täysimääräinen hyödyntäminen, uusien teknologioiden hyödyntäminen etätyöskentelyn ja monipaikkaisuuden tukemisessa sekä kansalaisten, työntekijöiden, yritysten ja organisaatioiden digiosaamisen vahvistaminen. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1980/2195/2 000]

Maakuntien ja suuralueiden välisen yhteistyön perinteet ovat Suomessa vahvat. Ylimaakunnallinen tai kansallisen tason hanketoiminta rakentuu esim. yhteisten älykkään erikoistumisen painopis-

tealojen pohjalta ja kansallisen TKI-tiekartan kannustamana. Myös yhteistyö muiden ohjelmien, kuten maaseutuohjelman tai Interreg-ohjelmien tuottaa TKI-toiminnalle lisäarvoa. Vuorovaikutusta kansallisen TKI-rahoituksen, kuten Business Finlandin kanssa tiivistetään kuitenkin edelleen.

Arktisen strategian mukaisessa TKI-toiminnassa on haettava yhteisiä ratkaisuja käytännön ongelmiin. Digitalisaatiota tulee käyttää arktisella alueella julkisten palveluiden kehittämiseen, esim. pitkät etäisyydet tuovat haasteita modernien julkisten opetus- ja sote-palveluiden tarjoamiseen harvaan asutuilla arktisilla alueilla. Pohjoisimman arktisen alueen hauraus mutta myös perinteinen osaaminen ja taidot ovat erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä. Arktisen tieteen, tutkimuksen ja datankäsittelyn keskittymän Pohjois-Suomessa (mm. Geofysiikan observatorio, Ilmatieteenlaitos, CSC) kehittyminen ja kytkeytyminen maailmanlaajuiseen verkostoon on koko Suomen kannalta tärkeää.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

Suomelle tärkeitä erityistavoitteen 1.1. teemoja ovat kansainvälisten TKI-verkostojen kehittäminen ja Itämeren alueen hiilineutraaliuteen pyrkimistä edistävät kansainväliset yhteistyöhankkeet. Itämeren aluetta laajemminkin yhteistyötä harjoitetaan RIS3-verkostojen, Euroopan horisontti –hankkeiden ja esim. Industrial Transition –pilottien puitteissa.

Lisäksi osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit *(täydennetään/täsmennetään)*

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
1/1.1	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.1	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.1	RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.1	RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimuslaitokset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.1	RCO96	Alueiden väliset investoinnit innovatiivisiin EU-hankkeisiin	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.1	NO01		kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		

		Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset		NSPA		
1/1.1	NO02	TKI-infrastruktuuri-investoinnit	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
1/1.1	RCR01	Tuettuihin yksiköihin syntyneet työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR01b	Tuettuihin yksiköihin syntyneet työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR05	Itse innovoivat pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR06	Toimitetut patenttihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR07	Tavaramerkki- ja mallihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR102	Tuettuihin yksiköihin syntyneet TKI-työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR102b	Tuettuihin yksiköihin syntyneet TKI-työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	NR01	Uudet TKI-toimijoiden, julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömallit, verkostot ja innovaatioekosysteemit	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	NR02	Yritykset, jotka käynnistävät TKI-toiminnan tai TKI-yhteistyön tutkimuslaitosten kanssa	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	NR03	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	NR04	TKI-infrastruktuurien yhteiskäyttö: yritysten ja tutkimuslaitosten määrä	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.1	EAKR	003	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	006	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	007	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	008	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	009	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	019	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	020	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	021	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	022	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.1	EAKR	023	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

003 Investoinnit julkisten tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen käyttöomaisuuteen, joka on suorassa yhteydessä tutkimukseen ja innovointiin

006 Investoinnit julkisten tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen aineettomaan omaisuuteen, joka on suorassa yhteydessä tutkimukseen ja innovointiin

007 Tutkimus ja innovointi mikroyrityksissä, myös verkottuminen (teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettavuustutkimukset)

008 Tutkimus ja innovointi pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, myös verkottuminen
 009 Tutkimus ja innovointi julkisissa tutkimuskeskuksissa, korkeakouluissa ja osaamiskeskuksissa, myös verkottuminen (teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettavuustutkimukset)
 019 Pääasiassa pk-yrityksiä hyödyttävät innovointiklusterituki ja yritysverkostot
 020 Innovointiprosessit pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innovointi)
 021 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä
 022 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen
 023 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään kiertotalouteen

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.1	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

- 01 Avustus
- 02 Rahoitusvälineistä osoitettava tuki: oman pääoman ehtoinen tai oman pääoman luonteinen
- 03 Rahoitusvälineistä osoitettava tuki: laina
- 04 Rahoitusvälineistä osoitettava tuki: vakuus
- 05 Rahoitusvälineistä osoitettava tuki: lisätuki
- 06 Palkinto

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
1	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	1.1		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet

- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.1.2 Erityistavoite: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi (ET 1.2)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7486/8254/8 000]

Ohjelmalla tavoitellaan digitalisaatioon, datatalouteen ja teknologisiin murrokseen liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien kokonaisvaltaista hyödyntämistä. Digitaalisuutta edistävän TKI-toiminnan tulosten käyttöönotto ja skaalautuminen ovat keskeisessä asemassa liiketoiminnan kasvun mahdollistamiseksi.

Koronaepidemia toi esiin akuutin tarpeen vauhdittaa yritysten digitaalista liiketoimintaosaamista. Yrittäjille tarjotaan tukea digitalisaation hyödyntämiseen ja käyttöönottoon sekä palveluprosessien muuttamiseen digitaaliseen muotoon, uusien digitaalisten asiointikanavien kehittämiseen, uudenlaiseen arvonluontiin ja ansaintakeinojen mahdollisuuksiin (esim. jakamis-, alusta- ja luova talous sekä datapohjaiset palvelut).

Tavoitteena on tukea myös yritysten ja tutkimuksen yhteiskehittämistä, hyödyntäen tutkimusinfrastruktuureja ja edistäen testausta ja kokeiluja. Siten edistetään osaamisen siirtoa ja uuden teknologian hyödyntämistä yritysten liiketoiminnassa. Digitaalisia palveluja kehitetään asiakaslähtöisiksi, turvallisiksi ja digitaalisuuden mahdollisuuksia laajasti hyödyntäviksi. Julkisen sektorin digitalisaatio ja rohkeat kokeilut tuovat merkittävän lisän ekosysteemien toimintaan.

Digitaalisuuden kehittymistä edistetään myös tukemalla kaupunkien, kuntien ja yhteisöjen digitaalista siirtymää ja nopeuttamalla digitaalisten sisämarkkinoiden hyötyjen tuottamista kaikille paikallisille yhteisöille ja kansalaisille. Digitalisaation vauhdittamiseksi tuetaan ja kehitetään innovaatio- ja osaamiskeskitymiä ja digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämistä sekä parannetaan organisaatioiden tietoturvaa ja kybervalmiuksia.

Ohjelman avulla käynnistetään ja kehitetään asiantuntijaorganisaatioiden muodostamia digitaalisia innovaatiokeskuksia (digital innovation hub, DIH) ja edistetään niiden välistä yhteistyötä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla. Euroopan tasolla toimivien EDIH –konsortioiden erityisvahvuutena tulee olla Euroopan digitalisaatiostrategian ja Digitaalinen Eurooppa –ohjelman mukainen erikoistuminen eurooppalaisen digitalisaatiokehityksen kannalta merkittävimpiin teknologioihin eli suurteholaskentaan, tekoälyyn, koneoppimiseen ja kyberturvallisuuteen.

Digitaaliset innovaatiokeskukset tarjoavat yrityksille kanavan laajempaan asiantuntija- ja palveluverkostoon. Osaamiskeskukset toimivat yli rajojen, verkostoituen kansallisella ja EU-tasolla ja avaten tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäyttömahdollisuuksia. Toimijat ja toiminta verkottuvat ja linkittyvät siten muuhun paikalliseen, kansalliseen ja eurooppalaiseen kehittämiseen. Verkosto

tarjoaa erityisesti pk-yritysten käyttöön laajan valikoiman digitaalisia palveluja sekä tukea tietopohjaisen liiketoiminnan luomiseen.

Digitalisaatio ja uudet teknologiat vauhdittavat kehitystä ja kasvua uusissa kehittämiskohteissa kuten robotiikka, IoT, 3D-tulostus, tekoäly sekä arvoketjujen eri järjestelmien ja koneiden digitaalinen yhdistäminen. Digitalisaation lisääntyessä myös kyberturvallisuuteen liittyvät haasteet korostuvat. Koneet integroituvat osaksi älykkäitä järjestelmiä verkostomaisessa toimintaympäristössä, jossa tekoälyllä on merkittävä rooli. Asiat tapahtuvat automatisoidusti ja ennakoiden. Teknologioiden kehittämiseen liittyvillä pilotointi- ja kehitysympäristöillä luodaan perusta osaamisen kasvuille.

Ohjelmalla vahvistetaan yritysten uudistumiskykyä huomioiden digitalisaation ja robotisaation luomat tehokkuusedut, virtuaalimaailman ja tekoälyn hyödyntäminen, integraatio eri laitteiden välillä, data-analytiikan ja big datan hyödyntäminen sekä dataan perustuvat uudet palvelut ja liiketoimintamallit. Lisäksi edistetään digitransformatiivisten yritysten perustamista ja kehittämistä osana digitalisaation synnyttämää liiketoimintamurrosta ja kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksia.

Toimenpiteillä kehitetään myös älykkäitä ratkaisuja liikenteen ja liikkumisen, kuljetus- ja matkaketjujen sekä palvelujen saavutettavuuden tarpeisiin (ml. mobiilit ratkaisut). Ohjelman tavoitteena on edistää jo rakennettujen, tehokkaiden ja toimintavarmojen valokuituverkkojen ja niihin varattujen käyttöliittymien käyttöönottoa mm. tukemalla julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden alueellisen sekä kansallisen tason yhteistoimintaa. Digitaalisilla ratkaisuilla tuetaan monipaikkaista asumista sekä monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn ja etätönn tekemistä. Digitaalinen siirtymä vauhdittaa siten laajasti myös vihreää siirtymää.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- edistetään digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa, yksityisen ja julkisen sektorin haasteissa ja kehittämisessä, palveluiden kehittämisessä ja saavutettavuudessa sekä teknologisiin muroksiin liittyvien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisessä
- tuetaan uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla
- edistetään digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista ja hyödyntämistä (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IOT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly)
- tuetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palvelujen yhteiskehittämistä
- tuetaan digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovation hub) käynnistämistä, kehittämistä ja yhteistyötä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla
- tuetaan investointeja uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointiin tukemalla esimerkiksi demonstraatio- ja laboratorioympäristöjä kehitysalustoina
- tuetaan digitaalisten teknologioiden soveltamista ja siihen liittyvää TKI-toimintaa
- edistetään jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa ja täysimääräistä hyödyntämistä kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavana
- tuetaan älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota

- tuetaan digitaalisuuden eri mahdollisuuksien tuomista palvelukenttään kuten virtuaalisuutta ja ennakoivien palvelujen kehittämistä dataa hyödyntämällä eri toimialoilla ja sektoreilla

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittämistä, soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä vahvistetaan pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksia
- tuetaan pk-yritysten digitalisaatiota automaatioasteen nostamisessa, robotisaatiossa sekä uusien teknologioiden soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä
- vahvistetaan mikro- ja pk-yritysten valmiuksia digitalisaatioon (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit)
- tuetaan yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena digitalisaation käyttö ja sen hyödyntämiseen liittyvä osaaminen on kasvanut ja eri toimijoiden yhteistyö lisääntynyt. Tutkimuslaitosten tutkimusinfrastruktuurit ovat aikaisempaa laajemmin yhteiskäytössä. Digitaalisten innovaatiokeskusten toiminta palvelee yritysten digitalisaation tarpeita ja yritykset ovat kiinnittyneet eurooppalaisiin arvoverkostoihin. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteiskehittäminen ja moniammatillinen yhteistyön tuloksen yhteiskunnan tarpeita vastaavien digitaalisten palvelujen ja palvelukanavien tarjonta sekä käyttöönotto ovat laajentuneet. Rakennetut valokuituverkot ovat kattavammin käytössä ja niiden päälle rakennettuja palveluja on laajasti tutkimuksen, elinkeinoelämän, opetuksen ja eri yhteiskunnan toimintojen käytössä. Paikkariippumattoman työn, etätöiden ja monipaikkaisen asumisen ja työn mahdollisuudet ovat aiempaa paremmat ja niitä hyödynnetään. Suomen asema digitalisaation edelläkävijänä on vahvistunut.

Tärkeimmät kohderyhmät [205/227/1 000]

Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt ja kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [595/646/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaista eriytymistä ylläpitäviä rakenteita. Lisätään organisaatioiden ja yksilöiden tasa-arvo-osaamista, edistetään sukupuolisteoreotyyppien tunnistamista sekä kehitetään rekrytointikäytäntöjä. Toimialoittainen, sukupuolenmukainen segregatio huomioidaan ja pyritään tukemaan sekä naisvaltaisia että miesvaltaisia toimialoja.

Yhdenvertaisuus huomioidaan muun muassa ohjelmaston yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Tietty kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [604/2 000]

Kestävän kaupunkikehittämisen ITI-strategia ks. ET 1.1.

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden uusien digitaalisten teknologioiden hyödyntäminen ja soveltaminen palveluiksi Itä- ja Pohjois-Suomen saavutettavuuden parantamiseksi kaikilla yhteiskunnan sektoreilla, rakennettujen valokuituyhteyksien täysimääräinen hyödyntäminen, uusien teknologioiden hyödyntäminen etätyöskentelyn ja monipaikkaisuuden tukemisessa sekä kansalaisten, työntekijöiden, yritysten ja organisaatioiden digivalmiuksien ja -kyvyksien vahvistaminen. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1749/1931/2 000]

Digitalisaation edistämiseksi maakuntien ja suuralueiden välinen yhteistyö perustuu älykkäässä erikoistumisessa ja maakuntastrategioissa tehtyihin valintoihin. Synergiahyötyjä saadaan tekemällä yhteistyötä maaseutuohjelmasta ja kansallisesta rahoituksesta vastaavien toimijoiden kanssa. Teknologian laajan käyttöönoton, digitaalisten valmiuksien ja digitaalisten innovaatiokeskittymisen kehittämiseen kannalta tärkeää on kansainvälinen verkostoituminen. Tässä voidaan hyödyntää alueellisten kehitys- ja investointirahastojen ohella Euroopan horisontti- ja digitaalinen Eurooppa -ohjelmaa. Digitaalinen siirtymä tukee alueiden ilmastonmuutokseen vaikuttamisen tavoitteita ja toimia, edistää erityisesti arktisen alueen sopeutumista ilmastonmuutokseen ja vahvistaa arktisen alueen mainetta kestävän kehityksen edistäjänä.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

Suomen näkökulmasta erityistavoitteen 1.2. tärkeitä teemoja ovat kansainvälisen EDIH-verkoston kehittäminen ja Itämeren alueen digitalisaatioon liittyvät kansainväliset yhteistyöhankkeet. Itämeren aluetta laajemminkin yhteistyötä harjoitetaan esim. RIS3-verkostojen ja Euroopan horisontti – hankkeiden puitteissa.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön, esim. Itä- ja Pohjois-Suomi tekee tiivistä yhteistyötä Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan harvaan asuttujen alueiden kanssa.

Indikaattorit (täydennetään/täsmennetään)

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
1/1.2	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	RCO04		kpl	Kehittyneet		

		Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset		Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	RCO13	Yrityksille kehitettyjen digipalveluiden ja -tuotteiden arvo	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	RCO14	Digipalvelujen ja -sovelusten kehittämiseen tukea saaneet julkiset laitokset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	NO03	Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttäneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.2	NO04	Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttäneet julkisen sektorin toimijat	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
1/1.2	RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	RCR05	Itse innovoivat pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	RCR06	Toimitetut patenttihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	RCR07	Tavaramerkki- ja mallihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	RCR102	Tuettuihin yksiköihin syntyneet TKI-työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	RCR102b	Tuettuihin yksiköihin syntyneet TKI-työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.2	NR05	Digitalisaation merkitys liiketoiminnalle	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.2	EAKR	010	Kehittyneet	

			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	012	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	013	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	010	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	012	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	013	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	063	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.2	EAKR	084	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

010 Pk-yritysten digitointi (mukaan lukien verkkokauppa ja -liiketoiminta, verkottuneet liiketoimintaprosessit, digitaaliset innovointikeskukset, elävät laboratoriot, verkko-yritykset ja tieto- ja viestintätekniikan startup-yritykset, yritystenvälinen kauppa)

012 Tietotekniikkapalvelut ja digitaalisten taitojen ja digitaalisen osallisuuden sovellutukset

013 Sähköisen terveydenhuollon palvelut ja sovellukset (mukaan lukien sähköinen hoito, esineiden internet fyysistä aktiivisuutta ja tietotekniikka-avusteista asumista varten)

063 Liikenteen digitalisointi: maantiet

084 Liikenteen digitalisointi: muut liikennemuodot

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.2	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste

Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
1	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	1.2		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.1.3 Erityistavoite: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen (ET 1.3)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [4177/4618/8 000]

Tavoitteena on pk-yritysten resurssiviisas kasvu koti- ja ulkomaanmarkkinoilla sekä toiminnan uudistuminen tukemalla niiden kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksia, liiketoimintaosaamista, digitalisaatiota sekä kasvua, uudistumista ja tuottavuutta edistäviä investointeja ja TKI-toimintaa. Tavoitteena on myös uudistaa liiketoimintamalleja esim. jakamis- ja alustataloudessa sekä datapohjaisissa palveluissa. Pk-yritysten yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen sekä liiketoimintaosaamisen parantaminen erityisesti älykkään erikoistumisen kärkialoilla ovat myös keskeisiä tavoitteita.

Pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tavoitellaan lisäämällä yritysten kykyä ja valmiutta laajentaa yrityksen markkina-aluetta tukemalla investointeja ja kehittämishankkeita, parantamalla liiketoimintaympäristöä sekä kehittämällä yritysklustereita, verkostoja ja muita yhteistyön muotoja. Kansainvälisiä rekrytointejä edistetään mm. älykkään erikoistumisen toimialoilla sekä työvoimapulasta kärsivillä aloilla. Yritysten innovointikykyä monipuolistetaan myös lieventämällä sukupuolten ammatillista eriytymistä. Yhteistyö korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa vahvistaa pk-yritystoimintaa.

Pk-yritysten innovointitoimintaa vahvistetaan mm. edistämällä tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, prototyyppejä, pilotointia, demonstrointia, skaalaamista ja

kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa. Alueelliset kokeilut voivat toimia näitä tavoitteita tukevana alustana esimerkiksi julkisen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa.

Toiminnassa huomioidaan maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat ja niiden painoalat sekä maakuntaohjelmat. Älykäs erikoistuminen tukee pk-yritysten kasvun edellytyksiä lisäten mm. verkostoitumista ja yhteistyötä.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Pk- yritysten kasvu ja kansainvälistyminen

- parannetaan pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- ja innovointivalmiuksia
- tuetaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia, toimintaa uudistavia ja tuottavuutta lisääviä investointeja
- parannetaan pk-yritysten osaamista osana liiketoiminnan kehittämistä

Pk-yritysten TKI-toiminta

- tuetaan pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntymistä huomioiden ilmastokestävyys
- tuetaan aktiivista innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönottoa yrityksissä
- kehitetään kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää yritystoimintaa
- vahvistetaan hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja
- vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia luovan osaamisen hyödyntämiseen (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit, muotoiluosaaminen)

Uusi liiketoiminta ja verkostoitumisen edistäminen

- tuetaan uutta tai uudistuvaa liiketoimintaa sekä yritysten jatkuvuutta omistajavaihdoksia edistämällä, kehitetään uusia tapoja tukea uutta liiketoimintaa (ml. yrityskehittämö- ja hautomomallit) ja luodaan yritysneuvontaan liittyviä uusia toimintamalleja
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena pk-yritysten kasvu on nopeutunut ja tuottavuus on kasvanut sekä innovaatio-, liiketoiminta- ja kansainvälistymisosaaminen on lisääntynyt. Suomessa

on enemmän kilpailukykyisiä yrityksiä, jotka hakevat kasvua, kansainvälistyvät, uudistavat liiketoimintamallejaan, lisäävät tuottavuuttaan, kehittävät innovaatioita markkinoille ja toimivat arvoverkostoissa. Uudet innovaatiot liittyvät esim. kiertotalouteen sekä hiilineutraaliin talouteen ja ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen. Lopputuloksena on myös enemmän yrityksiä, jotka hyödyntävät digitaalisuutta ja luovaa osaamista liiketoiminnassaan, lisäävät liikevaihtoaan sähköisten palvelujen ja tuotteiden avulla ja kehittävät liiketoimintaansa uudistuvan teknologian avulla.

Tärkeimmät kohderyhmät [149/166/1 000]

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [595/646/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaista eriytymistä ylläpitäviä rakenteita. Lisätään organisaatioiden ja yksilöiden tasa-arvo-osaamista, edistetään sukupuolisteoreettien tunnistamista sekä kehitetään rekrytointikäytäntöjä. Toimialoittainen, sukupuolenmukainen segregatio huomioidaan ja pyritään tukemaan sekä naisvaltaisia että miesvaltaisia toimialoja.

Yhdenvertaisuus huomioidaan muun muassa ohjelmaston yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus nähdään kehittämistoiminnassa voimavarana: monitahoisten haasteiden ratkaisemiseen tarvitaan toisiaan täydentäviä, erilaisia näkökulmia.

Tietty kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [316/2 000]

Kestävän kaupunkikehittämisen ITI-strategia ks. ET 1.1.

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden alkavien ja toimivien yritysten kehittymisen ja investointien tukeminen sekä yritysten omistajavaihdosten edistäminen. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Indikaattorit (täydennetään/täsmennetään)

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
1/1.3	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.3	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.3	RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.3	RCO05	Uudet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

1/1.3	RCO05b	Uudet yritykset, naisten	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.3	RCO103	High growth enterprises supported	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
1/1.3	NO05	Yritykset hankkeissa, joissa keskeinen tavoite on yritysten kasvu ja kansainvälinen liiketoiminta	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
1/1.3	RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	RCR01b	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	RCR02	Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, rahoitusvälineitä)	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.1	RCR05	Itse innovoivat pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	RCR06	Toimitetut patenttihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	RCR07	Tavaramerkki- ja mallihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	NR06	Pk-yritys, joka aloittaa uuden liiketoiminnan	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	NR07	Pk-yritys, jossa merkittävä liikevaihdon tai henkilöstön lisäys	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
1/1.3	NR08	Pk-yritys, joka aloittaa viennin tai laajentaa uudelle vientimarkkina-alueelle	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan**Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)**

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.3	EAKR	010	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	014	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	015	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	016	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	017	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	018	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	019	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	020	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	021	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	022	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
1/1.3	EAKR	023	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään/karsitaan)**Käytettävät koodit:**

010 Pk-yritysten digitointi (mukaan lukien verkkokauppa ja -liiketoiminta, verkottuneet liiketoimintaprosessit, digitaaliset innovointikeskukset, elävät laboratoriot, verkkoyrittäjät ja tieto- ja viestintätekniikan startup-yritykset, yritystenvälinen kauppa)

014 Pk-yritysten liiketoiminta-infrastruktuuri (myös teollisuusalueet)

015 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen

016 Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten

017 Pitkälle kehitetyt tukipalvelut pk-yrityksille ja niiden ryhmittymille (myös johtamis-, markkinointi- ja suunnittelupalvelut)

018 Yrityshautomot, tuki spin-off- ja spin-out-yrityksille ja startup-yrityksille

019 Pääasiassa pk-yrityksiä hyödyttävät innovointiklusterituki ja yritysverkostot

020 Innovointiprosessit pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innovointi)

021 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä

022 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen

023 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään kiertotalouteen

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
1/1.3	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
1	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	1.3		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

11 Lähiöt

12 Kaupungit ja esikaupunkialueet

13 Toiminnalliset kaupunkialueet

14 Vuoristoalueet

15 Saaret ja rannikkoalueet

16 Harvaan asutut alueet

17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

41 Lähiöt

42 Kaupungit ja esikaupunkialueet

43 Toiminnalliset kaupunkialueet

44 Vuoristoalueet

45 Saaret ja rannikkoalueet

46 Harvaan asutut alueet

47 Muuntyyppiset kohdealueet

48 Ei alueellista kohdentamista

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.1 Erityistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (ET 2.1.)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7755/8523/8 000]

Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen

Tavoitteena on edistää energiajärjestelmän muutosta, mikä tähtää kasvihuonekaasupäästöjen määrän nopeaan ja merkittävään vähenemiseen. Systeeminen muutos koskettaa erityisesti energiantuotantoa, liikennettä ja energiantuotantoa. Energiajärjestelmän muutos toteutuu sekä olemassa olevien ratkaisujen kehittämisen, että uusien innovaatioiden käyttöönoton kautta. Energiatehokkuuden kehittämisen keskeisenä tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen kustannustehokas vähentäminen. Ilmastomuutoksen hillinnän lisäksi energiaa on tärkeää säästää energiakustannusten alentamiseksi, resurssitehokkuuden lisäämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden kasvattamiseksi.

Erityistavoitteella edistetään pk-yritysten energiatehokkuutta sekä vahvistetaan innovointitoimintaa mm. kehittämällä energiatehokkaita ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä edistäviä tuotteita, materiaaleja, palveluja ja tuotantomenetelmiä, prototyyppejä, pilotointia, demonstrointia, skaalaimista ja kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa. Lisäksi edistetään kansainvälistymispotentiaalia omaavien liiketoimintakonseptien kehittämistä ja kaupallistamista.

Erityistavoitteessa tuetaan myös julkisen ja yksityisen sektorin yhteiskehittämistä (tutkimus- ja koulutussektori, elinkeinoelämä, kunnat ja kuntayhtymät) sekä kuntien ja julkisyhteisöjen investointien sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntämistä pilotointi- ja demonstrointialustana ja osaamisen kehittämistä uusimpien ratkaisujen käyttöön ottamiseksi.

Kohteena energiatehokkuuden kehittämisessä ovat myös julkiset rakennukset (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta) ja vähäpäästöiset liikennejärjestelmät. Rakennuskannassa on suuri potentiaali saavuttaa merkittäviä päästövähennyksiä öljynkäytön lopettamisella, energiatehokkuuden parantamisella sekä kasvattamalla rakennuskannan omaenergiatuotantoa.

Energiamurros tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia myös pienen mittakaavan ratkaisujen pilotointiin kotimarkkinoilla sekä uuteen liiketoimintaan kansainvälisillä markkinoilla. Rahoitusta kohdennetaan erityisesti lähellä markkinoille tuloa olevien TKI-avausten tukemiseen sekä uusien, päästöjä vähentävien energiaratkaisujen pilotointiin, demonstrointiin ja käyttöönottoon EU-päästökaupan (ETS) ulkopuolisilla toimialoilla, kuten rakentaminen, rakennusten lämmitys, asuminen, liikenne tai jätehuolto.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämien

Suomen kasvihuonekaasupäästöistä suurin osa on lähtöisin energiasektorilta. Luovuttaessa fossiilisten polttoaineiden käytöstä on tärkeää kehittää, demonstroida ja ottaa nopeasti käyttöön uusiutuvan energian ratkaisuja (mm. tuulivoima, aurinkoenergia, syvälämpö ja keskisyvät lämpökaivot, hukkalämpö ja teollisen luokan lämpöpumput). Energiaomavaraisuutta lisätään tukemalla hajautettuja ratkaisuja ja paikallisiin energialähteisiin pohjautuvaa kehittämistä.

Energiamurrosta nopeutetaan tukemalla hiilidioksidipäästöjen hyödyntämistä raaka-aineena; Power to X ja vetytalouden ratkaisujen laajamittaisempaa käyttöönottoa alueilla sekä edistämällä energian varastointiin ja kestäväan akkuteknologiaan liittyvää TKI-toimintaa.

TKI-toimenpiteillä edistetään uusiutuvan energian käyttöä myös julkisella sektorilla, mm. kaukolämpöön ja siihen liittyvään sähkön tuotantoon liittyen. Ohjelmalla tuetaan lisäksi julkisen ja yksityisen sektorin yhteiskehittämistä ja demonstroitua uuden teknologian ja liiketoiminnan edistämiseksi sekä vetovoimaisten osaamiskeskittymien vahvistumista ja kansainvälistä verkottumista.

Energiajärjestelmien yhdentyessä energiaverkkojen rooli korostuu, jotta energian muunto muodosta toiseen, varastointi ja kaksisuuntainen siirto onnistuvat. Murroksessa on siten huolehdittava myös energiaverkkojen investointi- ja toimintaedellytyksistä.

Toimenpiteillä kehitetään myös älykkäitä, hiilineutraalisuutta edistäviä ratkaisuja liikenteen ja liikku-
misen sekä palvelujen saavutettavuuden tarpeisiin.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- tuetaan tutkimusperusteisten hiilineutraalien ratkaisujen, toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittämistä, käyttöönottoa ja yhteiskäyttöä
- edistetään ja tuetaan energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä yrittissektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa ml. rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena
- kehitetään energiatehokkuuteen liittyvää korjausrakentamisosaamista (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta)
- tuetaan vähähiiliseen teknologiaan, hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energiajärjestelmiin liittyvää TKI-toimintaa ja –infrastruktuureja
- edistetään uusiutuvien energialähteiden tutkimus- ja kehitystyötä sekä energian tuotannon monipuolistamista (mm. geotermisen lämmön hyödyntäminen, pumppuvoimaloiden edistäminen, aurinkoenergia, hybridilämpöjärjestelmät, tuulienergia, bioenergiatuotteet, energian varastointi)
- kehitetään uusiutuvaan energiaan liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja teknologiaa (mm. biopolttoaineet, LNG)
- edistetään älykkäiden ja kustannustehokkaiden energiajärjestelmien ja -verkkojen kehittämistä
- kehitetään energian varastointia (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri)
- edistetään Power to X -ratkaisuihin, vetytalouteen ja hiilidioksidin talteenottoon liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä sekä paikallisia demonstraatiohankkeita

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- kehitetään hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja markkinaosaamista
- tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. liikenne ja viisas liikkuminen, rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut)
- tuetaan korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä
- edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämistä ja energiaomavaraisuuden parantamista, energia- ja materiaalitehokkuuden kehittämistä sekä kiertotalouden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa
- lisätään alueiden ja elinkeinoelämän tietämystä energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- edistetään elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä ja julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi
- edistetään puurakentamista, lisätään rakentamisen kestävyttä ja pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja tuotantotapoja ja rakentamisen energia- ja materiaalitehokkuutta huomioiden rakennusten koko elinkaari
- kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta
- kehitetään kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa
- tuetaan liikenteen energiatarpeen vähentämistä sekä liikennejärjestelmien strategista suunnittelua kehittämällä uusia tuote- ja palvelukonsepteja sekä älykkäitä ratkaisuja liikenteen, kestävästä liikkumisesta ja saavutettavuuden tarpeisiin
- edistetään uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttäviä liikennemuotoja
- edistetään kestäviä julkisia hankintoja energia-alalla, ml. ilmastokriteerien käyttö

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on jatkuvaa, ohjattua yhteiskunnallista muutosta eri aluetasoilla, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Keskeistä on kolme ulottuvuutta, ympäristötaloudellinen, yhteiskunnallinen ja kulttuurinen, jossa talous on alistettu ekologiselle kestävyydelle.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena alueet ja yritykset ovat tehneet merkittävän energiatehokkuusreformin. Kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet alueilla merkittävästi. Uusiutuvien kotimaisten energiamuotojen hyödyntäminen on lisääntynyt ja monipuolistunut ja niillä on korvattu fossiilisia tuotantomuotoja. Älykkäät energiaverkot ja kulutuksen ohjaus on otettu laajasti käyttöön. Kotimaan markkinoilla osoitettujen referenssien tuella pk-yritysten arvoverkostojen vienti on kasvanut.

Tärkeimmät kohderyhmät [173/191/1 000]

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat yritykset, kehittämisyritykset, kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät sekä yhdistykset ja säätiöt.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [398/437/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään purkamalla ja korjaamalla eri alojen segregatiota ylläpitäviä ja sukupuolistereotyyppisiin pohjautuvia rakenteita ja asenteita sekä rekrytointikäytäntöjä.

Yhdenvertaisuus huomioidaan muun muassa yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa myös positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Tietty kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [437/2 000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden yhteiskunnan sähköistymisen edistäminen, uusiutuvaa energiaa ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttävien liikennemuotojen kehittäminen sekä tankkausverkostojen suunnittelu, kehittäminen ja käyttöönoton tuki (sähköautojen lataus ja kaasuautojen tankkaus) ja puurakentamisen TKI- ja kansainvälisyshankkeet. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet (täsmenny) [1995/2210/2 000]

Hiilineutraalisuuden edistämiseen tarvitaan rajat ylittävää yhteistyötä. *Maakuntien ja suuralueiden välinen yhteistyö* rakentuu luontevasti yhteisten älykkään erikoistumisen painopistealojen ja kansallisen TKI-tiekartan pohjalta. Esimerkiksi Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyötä tukee yhteinen älykkään erikoistumisen strategia, jossa on perustana kestävä kehityksen hallinta ja ylläpito sekä luonnonvarojen kestävä käyttö alueelle tärkeillä toimialoilla. Maakuntaliittojen ilmastoasiantuntijoiden yhteistyöverkosto tukee alueita yhteistyössä.

EU:n kolmannen arktisen tiedonannon lähtökohta on ilmastokestävyyden osalta yhtenevä Itämeren alueen strategian kanssa. Arktisen luonnonympäristön erityispiirteet vaativat erityistoimia ilmastomuutokseen sopeutumisessa. Tiedonannossa kestävä kehitys on yksi pääteemoista. Osana sitä kehitetään erilaisia vihreän ja sinisen talouden teknologisia ratkaisuja, kuten esimerkiksi monilähteisiä energiajärjestelmiä.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

EU:n Itämeren alueen strategiassa energiatehokkuutta parannetaan alueilla tehostamalla alueiden välistä yhteistyötä, yhdenmääntämällä kaasu- ja sähkömarkkinoita sekä kehittämällä ilmastokestävää energiainfrastruktuuria. Yksi keskeinen toimi on uusiutuvan energian osuuden lisääminen.

Itämeren alueen strategiaan on integroitu EU:n tavoite ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä sekä EU:n kestävä kehityksen tavoitteet. Toimenpiteet ovat pääosin yhtenevät tämän ohjelman tavoitteiden kanssa. Niillä edistetään mm. ekosysteemien sietokykyä ilmastomuutoksessa sekä ilmastokestävän ja sopeutuvan biotalouden kehittämistä.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit (täydennetään/täsmennetään)**Taulukko 2: Tuotosindikaattorit**

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta-yksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
2/2.1	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimuslaitokset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	RCO97	Tuettujen energiyhteisöjen ja uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen lukumäärä	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.1	NO02	TKI-infrastruktuuri-investoinnit	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta-yksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
2/2.1	RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	RCR01b	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	RCR02	Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, rahoitusvälineitä)	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

2/2.1	RCR05	Itse innovoivat pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	RCR06	Toimitetut patenttihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	RCR07	Tavaramerkki- ja mallihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR09	Yrityksissä säästetty energia	Kwh	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR10	Hiilineutraaliutta edistävät, uudet kehitetyt ratkaisut	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR11	Yrityksessä tai julkisessa organisaatiossa toteutettavat hiilineutraaliutta, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR12	Yritys, johon syntyy energiatehokkuuteen tai uusiutuviin energiaratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR07	Pk-yritys, jossa merkittävä liikevaihdon tai henkilöstön lisäys	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.1	NR08	Pk-yritys, joka aloittaa viennin tai laajentaa uudelle vientimarkkina-alueelle	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.1	EAKR	022	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	024	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	024b	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	025	Kehittyneet	
			Siirtymä	

			NSPA	
2/2.1	EAKR	026	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	027	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	028	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	029	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	030	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	031	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	032	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	033	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.1	EAKR	039	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

022 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen

024 Energiatehokkuus ja esittelyhankkeet pk-yrityksissä ja tukitoimenpiteet

24b Energiatehokkuus ja esittelyhankkeet suuryrityksissä ja tukitoimenpiteet

025 Asuntokannan energiatehokkuutta parantava peruskorjaus, esittelyhankkeet ja tukitoimenpiteet

026 Julkisen infrastruktuurin energiatehokkuutta parantava peruskorjaus, esittelyhankkeet ja tukitoimenpiteet

027 Tuki yrityksille, jotka tarjoavat palveluja, joilla edistetään vähähiilistä taloutta ja kykyä selviytyä ilmastonmuutoksesta

028 Uusiutuvat energialähteet: tuulivoima

029 Uusiutuvat energialähteet: aurinkovoima

030 Uusiutuvat energialähteet: biomassa

031 Uusiutuvat energialähteet: merienergia

032 Muut uusiutuvat energialähteet (myös geoterminen energia)

033 Keski- ja pienjännitteiset älykkäät energiajakelujärjestelmät (myös älykkäät verkot ja tieto- ja viestintätekniset järjestelmät) ja niihin liittyvä varastointi

039 Ihmisten käyttöön tarkoitetun veden tarjonta (otto-, käsittely-, varastointi- ja jakeluinfrastruktuuri, energiatehokkuustoimenpiteet, juomaveden toimittaminen)

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.1	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
2	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	2.1		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.2.2 Erityistavoite: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofi-valmiuden ja -palautuvuuden edistäminen (ET 2.4)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7669/8451/8 000]

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on aktiivista varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kielteisten vaikutusten ennakointia ja niiden vähentämistä sekä muutoksen myönteisten vaikutusten luomiin mahdollisuuksiin tarttumista. Sopeutuminen on ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävien

toimien rinnalla välttämätöntä. Yhteiskunnan yleisesti hyvästä varautumisen tasosta huolimatta alueet, elinkeinot ja väestöryhmät ovat haavoittuvia ja alttiita ilmastomuutoksen vaikutuksille.

Kansallisen sää- ja ilmastoriskiarvion mukaan ilmastomuutoksen vaikutukset ulottuvat luonnonvarojen kestäväan käytön ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin sekä yhdyskuntiin (mm. rakennetun ympäristön ja liikenneväylien kunto ja rasitus, rakentaminen, asuinympäristöjen laatu ja turvallisuus). Ilmastomuutoksen suorien vaikutusten lisäksi on sopeuduttava ilmastomuutoksen välillisiin vaikutuksiin, joita heijastuu suomalaiseen yhteiskuntaan ja elinkeinoelämään mm. raaka-aineiden saatavuuden, alihankintaketjujen ja logistiikan, sekä ihmis- ja rahavirtojen kautta. Haittojen ehkäisemiseksi vaaditaan suunnitelmallista sopeutumista muuttuvaan ilmastoon.

Suomessa kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman tavoitteena on, että yhteiskunta omaa kyvyn sopeutua ilmastossa tapahtuviin muutoksiin ja hallitsee niihin liittyvät riskit. Kansallisessa riskiarvioinnissa on tunnistettu ilmastomuutoksen vaikutuksia kuten lisääntyneet/pitkittyneet kuivuuskaudet, voimakkaat tuulet sekä metsäpalot, joiden yhteisvaikutukset voivat kertautua ja ketjuuntua aiheuttaen laajamittaista haittaa useiden eri sektoreiden ja toimialojen toiminnalle. Yhteisvaikutuksiin ja vaikutusketjuihin liittyvien riskien muodostuminen kytkeytyy myös laajemmin yhteiskunnan kehitykseen.

Energia- ja vesihuoltoverkot, jätehuolto ja ruokaturva ovat sopeutumiskyvyn näkökulmasta kriittisiä alueita. Sopeutumiseen on käytössä runsaasti erityyppisiä toimia, kuten erilaiset äärimmäisiin sää- ja vesioloihin liittyvät ennakkovalvontajärjestelmät, ohjeistukset ja varautumissuunnitelmat, riskikäsitysten ja käyttäytymisen muuttamiseen tähtäävä tiedotus, infrastruktuurin kuten vesi-, energia-, liikenne- ja viestintäverkkojen ilmastokestävyyden parantaminen sekä seuranta- ja valvontajärjestelmät nopean reagoinnin mahdollistamiseksi. On tärkeää huomioida paitsi lyhyen aikavälin toimenpiteet myös usein haastavammat pitkän aikavälin toimenpiteet.

Ilmastomuutokseen sopeutuminen edistää yritysten kestäväää kasvua ja luo mahdollisuuksia vaikuttaa alueiden viihtyvyyteen, turvallisuuteen ja kestävyyteen. Riskien arviointi ja sopeutuminen auttavat yrityksiä ennakoimaan tuotanto- ja kustannusrakenteen muutoksia, asiakkaiden odotusten ja kysynnän vaihtelua, arvioimaan investointien kannattavuutta sekä erottautumaan kilpailijoista.

Ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvät innovaatiot voivat olla Suomelle globaali kilpailukykytekijä. Ilmastoriskien hallinnan ratkaisuille on kasvava tarve, joka tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisen teknologian ja osaamisen vientiin. Tulevaisuudessa Suomen houkuttelevuus sijoitusympäristönä voi kasvaa vakaiden olosuhteiden ja luonnonympäristön ansiosta, mikä luo mahdollisuuksia suunnata taloudellista kasvua alueille oikeudenmukaisesti ja myös kasvukeskusten ulkopuolelle.

Ilmastomuutokseen sopeutumisessa alueilla ja paikallisesti kehitettävät ja toteutettavat käytännön toimet ja ratkaisut ovat avainasemassa. Ilmastoriskien hallinta on vielä puutteellista eikä sopeutumisen suunnitteluun ja toimeenpanoon ole panostettu riittävästi, jotta ilmastomuutoksen haitallisia vaikutuksia voitaisiin tehokkaasti vähentää. Erityisesti alue- ja paikallistasolla on tarve kehittää toimijoiden tietoisuutta ja valmiuksia ilmastoriskien hallitsemiseksi ja ilmastokestävyyden parantamiseksi toimijalähtöisesti.

Alueilla, joilla sopeutuminen on jo integroitu osaksi maakunnallista ilmastostrategiaa, on panostettava niiden toimeenpanoon. Ilmastostrategioissa ei kuitenkaan ole aina huomioitu ilmastomuutokseen sopeutumista osana alueellista ilmastotyötä. Valtakunnallisesti koordinoitulle strategiselle suunnittelulle on tarvetta alueellisella ja paikallisella tasolla, jotta sopeutumistoimissa voidaan huomioida alueiden ominaisuudet ja erityistarpeet (esim. infrastruktuurin, palveluiden ja teollisuuden haavoittuvuudet) ja suunnata ja priorisoida toimia niiden mukaisesti. Strategia- ja suunnittelutyössä on tärkeää tuoda yhteen toimijat eri sektoreilta ja tunnistaa ilmastomuutoksen luomia mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseen yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Ilmastomuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta

- tuetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla yritysten ja alueiden pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä ilmastokestävyyden takaamiseksi
- kehitetään työvälineitä ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen alueellisille ja paikallisille toimijoille ilmastoriskien ja niiden vaikutusten ennakointiin ja hallintaan
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastomuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä elinkeinotoiminnasta vesiin ja luonnon monimuotoisuuden kohdistuvien ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseksi
- vahvistetaan monihyötyisten viherrakenteiden ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa ilmastomuutokseen sopeutumiseksi sekä edistetään niiden vientimahdollisuuksia
- vahvistetaan alan toimijoiden kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä

Ilmastomuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- tuetaan ilmastomuutokseen sopeutumiseen, ympäristöhaittojen ja –riskien vähentämiseen sekä vähäpäästöisyyteen liittyvien älykkäiden ratkaisujen ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi
- tuetaan pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämistä ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- kehitetään ilmastomuutoksen edellyttämiä turvallisuuden ja katastrofivalmiuteen liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, ml. digiteknikka
- tuetaan elinkeinoelämää ja yrityksiä kehittämään toimintamalleja ilmastoriskien hallitsemiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös hiilensidonta, luonnon monimuotoisuus ja vesiensuojelu
- tuetaan elinkeinon sopeutumista ilmastomuutokseen, ml. saamelaiselinkeinot
- tuetaan ilmastomuutoksen vaikutukset huomioivan kestävän luontomatkailun ja siihen liittyvien ekosysteemipalvelujen kehittämistä (mm. pohjoisen muuttuvat lumiolosuhteet ja lumettomuus eteläisessä ja läntisessä Suomessa)

- edistetään ekosysteemipalvelujen hyödyntämiseen liittyvää yritystoimintaa osana ilmastonmuutokseen sopeutumista

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- tuetaan alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelua huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutusten ja sopeutumistarpeiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne)
- lisätään neuvontaa ja tukea ilmastotyön (sopeutuminen ja hillintä) organisoitumisessa ja resursoinnissa, ml. ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- edistetään kestävien julkisten hankintojen kehittämistä, ml. ilmastokriteerien käyttö, hankintojen uudelleensuuntaus ilmastoystävällisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeviin vaihtoehtoihin
- vahvistetaan alueellisten elinkeinojen logistiikkareittien ilmastokestävyyttä mm. tieverkon kuntokartoitusten ja tienpidon suunnitelmien kehittämällä ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiden
- vahvistetaan ennakointi- ja riskienhallintaosaamista sekä turvallisuusalan suunnittelua ja pilotointia

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Toiminnan pääasiallisena tuloksena alueellisen ilmastotyön kokonaisuus on vahvistunut ja alueiden ja kuntien ennakointi- ja varautumisvalmius ilmastoriskeihin on parantunut merkittävästi. Toiminnalla on kehitetty alueiden tarpeisiin ja erityispiirteisiin vastaavia ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja luotu uutta liiketoimintaa.

Tärkeimmät kohderyhmät [127/143/1 000]

Yritykset, kunnat ja kuntayhtymät, maakunnan liitot ja muut alueelliset toimijat, tutkimuslaitokset ja kehitysyhtiöt, järjestöt ja yhdistykset

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [398/437/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään purkamalla ja korjaamalla eri alojen segregaatiota ylläpitäviä ja sukupuolistereotyyppisiin pohjautuvia rakenteita ja asenteita sekä rekrytointikäytäntöjä.

Yhdenvertaisuus huomioidaan muun muassa yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa myös positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Tiettyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö

(449 / 2000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittäminen ja kaupallistaminen sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämi-

nen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen, elinkeinojen ilmastonmuutokseen sopeutumisen tukeminen, ml. saamelaiselinkeinot ja luontomatkailun kehittäminen, ml. reitistöt. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet (täsmenny) [1774/1963/2 000]

Maakuntien ja myös suuralueiden välisen yhteistyön perinteet ovat Suomessa vahvat. Ylimaakunnallinen tai jopa kansallisen tason hanketoiminta rakentuu luontevasti ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvän strategiatyön käytännön toteutuksen kautta. Ilmastonmuutokseen liittyen on luontevaa koordinoita toimenpiteitä myös muiden ohjelmien, kuten maaseutuohjelman tai Interreg-ohjelmien välillä paremman vaikuttavuuden aikaansaamiseksi.

Ilmastonmuutos kohdistuu erittäin merkittävästi maan pohjoisosiin. Arktisen strategian mukaisessa toiminnassa keskitytään arktisen toimintaympäristön haasteisiin, kuten esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, saavutettavuuteen ja harvaan asutukseen. Arktisen alueen hauraus on alueen erityispiirre esimerkiksi luonnon monimuotoisuuteen ja säiden vaihteluun liittyen, minkä vuoksi alue voi toimia myös edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä. Arktisella alueella on erityisiä sopeutumistarpeita liittyen mm. luontoon pohjautuviin elinkeinoihin ja matkailuun, alkuperäiskansojen kulttuuriin ja elinkeinoihin sekä vieraslajien torjuntaan.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa (www-linkki), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

Strategian kolmas tavoite hyvinvoinnin lisäämisestä kattaa myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen. Itämeri-yhteistyössä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyen keskeisiä toimia ovat tulvariskien hallinnan kehittäminen ja ilmastonmuutoksen kiihdyttämien ravinnevalumien hallinta.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit (täydennetään/täsmennetään)

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
2/2.4	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.4	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.4	RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.4	RCO26		ha	Kehittyneet		

		Ilmastomuutokseen sopeutumiseksi rakennettu vihreä infrastruktuuri		Siirtymä		
				NSPA		
2/2.4	RCO27	Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastomuutokseen sopeutumisen strategiat	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
2/2.4	RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.4	RCR01b	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.4	RCR02	Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, rahoitusvälineitä)	euro	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.4	RCR35	Tulvantorjuntatoimenpiteistä hyötyvä asukasmäärä	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.4	NR13	Ilmastomuutokseen sopeutumiseen kehitetyt uudet ratkaisut	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan**Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)**

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.4	EAKR	022	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	027	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	035	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	036	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	037	Kehittyneet	
			Siirtymä	

			NSPA	
2/2.4	EAKR	040	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	047	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	050	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.4	EAKR	130	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

022 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuslaitosten ja yliopistojen välinen teknologia-siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen

027 Tuki yrityksille, jotka tarjoavat palveluja, joilla edistetään vähähiilistä taloutta ja kykyä selviytyä ilmastonmuutoksesta

035 Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet sekä ilmastoon liittyvien riskien torjuminen ja hallinnointi: tulvat (myös tietoisuuden lisääminen, pelastuspalvelu sekä katastrofien hallintajärjestelmät ja -infrastruktuurit)

036 Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet sekä ilmastoon liittyvien riskien torjuminen ja hallinnointi: tulipalot (myös tietoisuuden lisääminen, pelastuspalvelu sekä katastrofien hallintajärjestelmät ja -infrastruktuurit)

037 Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet sekä ilmastoon liittyvien riskien torjuminen ja hallinnointi: muut, esim. myrskyt ja kuivuus (myös tietoisuuden lisääminen, pelastuspalvelu sekä katastrofien hallintajärjestelmät ja -infrastruktuurit)

040 Vesihuolto ja vesivarojen suojeleminen (myös vesipiirien hoito, erityistoimenpiteet ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, uudelleenkäyttö, vuotojen vähentäminen)

047 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle

050 Luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, vihreä infrastruktuuri

130 Luonnonperinnön ja ekomatkailun suojeleminen, kehittäminen ja edistäminen

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.4	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
2	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	2.4		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.2.3 Erityistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (ET 2.6.)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7776/8580/8 000]

Hiilineutraali kiertotalous vähentää materiaalihävikkiä, päästöjä ja kuljetustarpeita sekä parantaa yritysten kilpailukykyä ja vastaa kuluttajien tarpeisiin.

Luonnonvarojen kestävä ja säästeliäs käyttö sekä materiaalitehokkuuden edistäminen eri tuotantoprosesseissa aina energiantuotannosta kaivosteollisuuteen sekä julkisen sektorin toiminnassa ovat kiertotalouden keskeisiä tavoitteita. Tuotantoprosesseissa käytettävistä raaka-aineista tulee saada mahdollisimman suurta lisäarvoa; tavoite on teollisissa symbiooseissa ja suljetuissa kierroissa, jossa materiaalit ja resurssit kiertävät eri käyttötarkoituksissa pitkään ja turvallisesti.

Kiertotaloudessa materiaalien arvon ja laadun tulee säilyä myös seuraavaa käyttötarkoitusta varten. Tuotteiden korkean jalostusarvon tavoittelu ja peräkkäiset elinkaaret liittyvät olennaisesti luonnonvarojen kestäväan käyttöön. Biopohjaisilla tuotteilla ja materiaaleilla on tärkeä rooli fossiilisten ja rajallisten luonnonvarojen käytön vähentämisessä.

Kiertotalouden edellytyksenä on perinteiset rajat ylittävä yhteistyö eri toimijoiden, sektoreiden ja yritysten välillä. Kunnat ja alueet toimivat innovatiivisten hiilineutraalien elinkeinojen ja kiertotalouden kasvualustoina luoden ekosysteemejä, joissa kehitetyillä ilmastoratkaisuilla pienennetään tuotannon ja kulutuksen hiilijalanjälkeä ja optimoidaan materiaalien käyttöä.

Osana kiertotaloutta ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä tulee kiinnittää huomioita myös jätteen synnyn ehkäisyyn. Tuotteiden valmistusprosessit kuluttavat sekä energiaa että luonnonvaroja, ja jätettä syntyy tuotantoprosessien eri vaiheissa sekä tuotteiden elinkaaren lopussa. Kulutuksen vähentäminen on yksi ratkaisu luonnonvarojen kestäväään käyttöön, minkä vuoksi on kannustettava pitkäikäisiin, korjattaviin ja uudelleenkäytettäviin tuotteisiin sekä jakamistalouden toimintamalleihin. Tulevaisuuden liiketoimintamalleissa voidaan kiertotalouden toimintaperiaatteita mukailien siirtää raaka-aineiden käyttöön pohjautuvasta liiketoiminnasta kohti palveluliiketoimintaa.

Kiertotalouden vauhdittamiseksi tarvitaan tutkittuun tietoon pohjautuvien kierrätysmateriaalien turvallista käyttöä. Uudet innovaatiot, joilla pidennetään raaka-aineiden ja tuotteiden elinkaarta edellyttävät usein laajaa yhteistyötä niin julkisen kuin yksityisen sektorin eri toimijoiden kesken. Myös kolmannen sektorin rooli kiertotalouden edistämässä on merkittävä. Eri toimijoiden kohtaamisten järjestäminen edistää osaltaan uusien jatkojalostus- ja kierrätysliiketoiminnan verkostojen syntymistä. Kunnilla on tärkeä rooli asukkaiden osallistamisessa ja sitouttamisessa kiertotalouden siirtymässä.

Erilaiset tietotekniset ratkaisut, avoin data ja digitaaliset vaihdanta- ja informaatioalustat tuovat uusia mahdollisuuksia kiertotalouden toteuttamiselle. Kiertotalouden vauhdittamiseksi tulee kehittää muun muassa materiaalien jäljitettävyyttä, vaihdantaa sekä materiaalivirtoja optimoivia järjestelmiä, jotka turvaavat myös haitallisten aineiden poistamisen kierrosta.

Tavoitteena on edistää mikro- ja pk-yritysten kansainvälistymispotentiaalia omaavien kiertotalousliiketoimintakonseptien kehittämistä ja kaupallistamista. Kiertotalouden ja resurssiviisauden laajamittaista toteutumista edistetään myös tukemalla mm. yritysten investointeja tuotannon sivuvirtojen ja teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden jatkokäsittelyyn ja hyödyntämiseen.

Teollisissa kiertotalousratkaisuissa suuryritykset ovat merkittäviä kehittämiskumppaneita sekä materiaalivirtojen hallinnan kautta että laajojen, kansainvälisten verkostojen kautta, jotka edistävät uusien ratkaisujen laajamittaista hyödyntämistä. Erytistavoitteessa tuetaan myös teollisia symbiooseja, jotka edistävät tuotantopanosten tehokasta hyödyntämistä sekä suljettujen teollisten järjestelmien syntymistä.

Myös infraratkaisujen ja -palveluiden – kuten energia, alue- ja yhdyskuntarakenne, vesi, ravinnekierrat, jätteet ja sivuvirrat, liikkuminen ja ICT – suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon resurssitehokkuus, suljetut kierrot ja luodaan integroitua järjestelmiä. Rakentamisessa on runsaasti mahdollisuuksia vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja materiaalien käyttöä mm. hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja ja parantamalla tilojen monikäyttöä sekä huomioimalla älykkäisiin taloihin liittyvät teknologiat, uudet materiaalit ja liiketoimintamallit.

Erytistavoitteessa edistetään kestäväää biotaloutta ja uusiutuvien luonnonvarojen jatkojalostusta korkeamman lisäarvon tuotteiksi. Lisäksi kehitetään ratkaisuja öljyn korvaamiseksi arvoketjujen

raaka-aineena sekä tuetaan erilaisten hiilineutraaliuteen ja kiertotalouteen tähtäävien demonstraatioympäristöjen kokeiluja, skaalautumista ja käyttöönottoa. Alueelliset kokeilut luovat hyviä käytäntöjä, ratkaisuja ja innovaatioita, jotka kaupallistetaan kestävä kehityksen mukaisiksi vientituotteiksi.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Kiertotalouden ja biotalouden TKI-toiminta

- kehitetään kiertotalouteen ja biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä
- tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua
- edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja
- kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen
- kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon sekä aiempaa laajempaan yhteistyöhön
- edistetään hiilen sidontaan ja hiilinieluihin liittyvää TKI-työtä ja kehitetään pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja toimintamalleja
- kehitetään luonnonvara-alan kestävyyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta
- edistetään metsäresurssien kestäväää käyttöä kehittämällä metsäraaka-aineen materiaalitehokkaita liiketaloudellisia hyödyntämispolkuja (mm. mekaaninen teollisuus, massateollisuus, biopolttoaineet, materiaalitekniset sovellukset, lääketieteelliset sovellukset)
- edistetään metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalista hyödyntämistä luonnonvarojen kestävä käytön lisäämiseksi
- kehitetään älykkäisiin taloihin liittyviä teknologioita, uusia materiaaleja ja liiketoimintamalleja
- tuetaan kiertotalouden osaamisverkostojen kyvykkyyttä tarjota kansainvälisesti kiinnostavia ratkaisuja

Kiertotalous ja biotalous yritystoiminnassa

- vahvistetaan kiertotalouteen ja biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja
- kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- edistetään osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tuetaan uusien teollisten symbioosien syntymistä
- tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä
- edistetään jätteen määrää vähentävää toimintaa
- tuetaan lajittelua, kierrätystä ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien palvelukonseptien kehittämistä
- tuetaan uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvien korkean lisäarvon tuotteiden kehittämistä sekä biotalouden kestävien arvoketjujen ja klusterien muodostumista
- edistetään yritysten ja arvoketjujen resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittämistä ja käyttöönottoa

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena kiertotalouden toimintaperiaatteet on juurrutettu osaksi yhteiskunnan eri toimialojen käytänteitä. Toiminnan tuloksena on syntynyt uudenlaisia ratkaisuja, innovatiivisia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja kiertotalouden vauhdittamiseksi. Materiaalitehokkuus, uusiomateriaalien käyttö sekä luonnonvarojen käytön kestävyys ovat lisääntyneet. Suljetut kierrot ja raaka-aineiden talteenotto ovat lisääntyneet teollisuudessa ja tuotannollisessa toiminnassa. Digitaaliset ratkaisut tehostavat luonnonvarojen kestävästä käyttöä.

Tärkeimmät kohderyhmät [170/190/1 000]

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat pk- ja mikroyritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kaupungit, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät sekä yhdistykset ja säätiöt.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [595/646/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaista eriytymistä ylläpitäviä rakenteita. Lisätään organisaatioiden ja yksilöiden tasa-arvo-osaamista, edistetään sukupuolisteoreettien tunnistamista sekä kehitetään rekrytointikäytäntöjä. Toimialoitainen, sukupuolenmukainen segregatio huomioidaan ja pyritään tukemaan sekä naisvaltaisia että miesvaltaisia toimialoja.

Yhdenvertaisuus huomioidaan muun muassa ohjelmaston yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö

[497/2 000]

Kestävän kaupunkikehittämisen ITI-strategia ks. ET 1.1.

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden Itä- ja Pohjois-Suomen luonnonvarojen kestävästi käyttöön pohjautuvien tuotteiden, liiketoiminnan ja TKI-toiminnan kehittäminen, metsä- ja puutoimialan innovaatioiden kehittäminen ja ympäristöliiketoiminnan ja -teknologian kehittäminen sekä bio- ja kiertotalousalueiden liiketoimintakonseptien kehittäminen. NSPA ITI-strategia ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet (täsmenny) [1846/2055/2 000]

Maakuntien ja myös suuralueiden välisen yhteistyön välineinä voivat kiertotalouden osalta toimia kuntien muutosverkostot ja teollisten symbioosien (FISS) verkosto sekä kestävien ja innovatiivisten hankintojen osaamiskeskus KEINO. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnille on laadittu yhteinen älykkään erikoistumisen strategia, jossa on perustana kestävä kehityksen hallinta ja ylläpito sekä luonnonvarojen ja -olosuhteiden kestävä käyttö alueelle tärkeillä toimialoilla. Kiertotalous on keskeinen osa strategian toimenpiteitä. Myös yhteistyö muiden ohjelmien, kuten maaseutuohjelman tai Interreg-ohjelmien välillä on kiertotalouden kehittämisen näkökulmasta luontevaa.

EU:n kolmannessa *arktisessa tiedonannossa* kiertotalous on osa kestäviä innovaatioita, joissa kehitetään alueperusteisia kiertotalouden ratkaisuja. Pohjoisimman arktisen alueen hauraus mutta myös perinteinen osaaminen ja taidot ovat alueen erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

EU:n Itämeren alueen strategia vahvistaa resurssien ja luonnonvarojen moninkertaista käyttöä monialaisella lähestymistavalla ja vauhdittaa kestävä kiertotalouden kehittämistä. Tulokset vaikuttavat myös kestävä biotaloutta koskevan EU:n strategian täytäntöönpanoon ja toimet kohdistuvat niin uusien toimintatapojen kuin -menetelmien käyttöönottoon. Tavoitteena on nopeuttaa kestävä kiertotalouteen siirtymistä.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit *(täydennetään/täsmennetään)*

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
2/2.6	RCO01	Tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimuslaitokset	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	kpl	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	RCO10a	Enterprises supported to transform their products and services into circular economy	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		
2/2.6	NR02	TKI-infrastruktuuri-investoinnit	euro	Kehittyneet		
				Siirtymä		
				NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mittayksikkö	Alueluokka	Perustaso tai viitearvo	Viitevuosi	Tavoite (2029)	Tietolähde [200]	Huomautukset [200]
2/2.6	RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR01b	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat, naisten	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR02	Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, rahoitusvälineitä)	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR05	Itse innovoivat pk-yritykset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR06	Toimitetut patenttihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	RCR07	Tavaramerkki- ja mallihakemukset	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	NR14	Kierro- tai biotaloutta edistävät demonstraatiot	Kwh	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	NR07	Pk-yritys, jossa merkittävä liikevaihdon tai henkilöstön lisäys	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					
2/2.6	NR08	Pk-yritys, joka aloittaa viennin tai laajentaa uudelle vientimarkkina-alueelle	kpl	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan**Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)**

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.6	EAKR	023	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	027	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

2/2.6	EAKR	040	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	041	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	044	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	045	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	047	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
2/2.6	EAKR	047b	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

023 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään kiertotalouteen

027 Tuki yrityksille, jotka tarjoavat palveluja, joilla edistetään vähähiilistä taloutta ja kykyä selviytyä ilmastonmuutoksesta

040 Vesihuolto ja vesivarojen suojelu (myös vesipiirien hoito, erityistoimenpiteet ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, uudelleenkäyttö, vuotojen vähentäminen)

041 Jäteveden keräys ja käsittely

044 Yritysten, teollisuuden ja vaarallisten jätteiden jätehuolto

045 Kierrätettyjen materiaalien käytön edistäminen raaka-aineena

047 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle

47b Support to environmentally-friendly production processes and resource efficiency in large enterprises

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
2/2.6	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
2	EAKR	Kehittyneemmät alueet Siirtymäalueet Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	2.6		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.3 EAKR-toimintalinja 3: Saavutettavampi Suomi

2.3.1 Erityistavoite: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen (ET 3.3)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [1482/1572/8 000]

Itä- ja Pohjois-Suomen mikro- ja pk-yritysvaltainen yrityskanta edellyttää yritysten kasvun tukemista. Erityistavoitteen toimenpiteillä parannetaan pk-yritysten kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä liikenne- ja logistiikkayhteyksiä, elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä liikenneväyliä ja -palveluita sekä liikennettä. Kyseeseen voivat tulla pienet strategiset liikenneväyläinvestoinnit, jotka edistävät tuotannollisen pk-yritystoiminnan tai matkailuyritysten toimintaedellytyksiä. Yritystoiminnan kehittyminen on toimenpiteiden ensisijainen tavoite.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

- tuetaan pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavia liikenne- ja logistiikkainvestointeja

Kestävä kehitys läpileikkaavana periaatteena

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Liikenteen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida kestävä kehitys ja ilmastonäkökulma.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena

Pääasiallisena lopputuloksena syntyy pk-yritysten kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä liikenne- ja logistiikkayhteyksiä, elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä liikenneväyliä ja -palveluita sekä liikennettä. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen lisää kasvavia yrityksiä ja muita investointeja.

Tärkeimmät kohderyhmät [149/1661 000]

Tärkeimpiä kohderyhmiä ovat pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [388/420/2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään huomioimalla infrastruktuuri-investointien ympäristövaikutusarvioinneissa investointien vaikutukset sukupuoliin ja väestöryhmiin. *Yhdenvertaisuus* huomioidaan muun muassa ohjelmataason yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [1 994 /2 000]

Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutun alueen erityistoimia käsittelevä ITI-strategia on laadittu Itä- ja Pohjois-Suomen 7 maakunnan yhteistyönä. Strategia pohjautuu maakuntaohjelmiin, jotka ovat neljän vuoden välein valmisteltavia lakisääteisiä aluekehitysstrategioita. Maakuntaohjelmat on valmisteltu laajassa osallistavassa prosessissa. Maakuntaohjelmien yhteydessä on valmisteltu myös kunkin maakunnan älykkään erikoistumisen strategiat, joita päivitetään tarvittaessa. Itä- ja Pohjois-

Suomen maakunnat teettivät OECD:llä tutkimuksen (2017) alueen tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista. Maakunnat laativat Euroopan komission pilottialueena yhteisen Itä- ja Pohjois-Suomea koskevan Älykkään erikoistumisen strategian, joka tunnetaan nimellä ELMO (Elinkeinot murroksessa, Industrial Transition). Strategiassa on tunnistettu maakuntien yhteiset älykkään erikoistumisen painopistealueet.

Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityistoimien seurantaan tehdään osana rakennerahasto-ohjelman seuranta ja arviointia. ITI-strategiaa varten ei luoda uusia koordinaatorakenteita, vaan koordinaatio tehdään Itä- ja Pohjois-Suomen ohjelmatoimituksen hallintoa varten muodostettavissa työryhmissä ja rakenteissa. Maakunnissa strategian seuranta ja välittävien viranomaisten välistä koordinaatiota tehdään maakunnan yhteistyöryhmässä ja sen sihteeristössä. Kansallisella tasolla seuranta ja arviointia tehdään osana ohjelman seuranta ja arviointia. Hankkeet valitaan tavanomaisessa rahoitusprosessissa sekä maakuntakohtaisten että ylimaakunnallisten hankkeiden osalta.

Harvaan asutun alueen erityistoimilla vastataan niihin erityisiin kehittämistarpeisiin, joihin tarvitaan laajempaa tai tarkennettua toimenpidevalikoimaa. Liikenneinfrastruktuurit ovat vain Itä- ja Pohjois-Suomessa tukikelpoisia erityistoimenpiteitä, jotka rahoitetaan NSPA-rahoituksella. Muiden sisältöjen osalta NSPA-rahoitusta kohdennetaan tarkentaen strategiassa mainittuihin erityistarpeisiin kunkin erityistavoitteen tuettavan toiminnan sisällä. Toimenpiteiden tukikelpoisuus määritellään ohjelma-asiakirjassa. Strategiaa voidaan rahoittaa lisäksi kansallisella kehittämisrahoituksella sekä muulla EU-rahoituksilla.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1698/1892/2 000]

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnille on laadittu yhteinen älykkään erikoistumisen strategia, jossa on perustana kestävä kehityksen hallinta ja ylläpito sekä luonnonvarojen ja -olosuhteiden kestävä käyttö alueelle tärkeillä toimialoilla.

Maakuntien ja myös suuralueiden välisen yhteistyön perinteet ovat Suomessa vahvat. Ylimaakunnallinen tai jopa kansallisen tason hanketoiminta rakentuu luontevasti esim. yhteisten älykkään erikoistumisen painopistealojen pohjalta. Myös yhteistyö muiden ohjelmien, kuten maaseutuohjelman tai Interreg-ohjelmien välillä on yritystoiminnan kehittämisen näkökulmasta luontevaa.

Arktisen strategian mukaisessa toiminnassa yhtenä näkökulmana voi olla toimintamalli, jossa pyritään tunnistamaan arktisella alueella toimivien kansainvälisten organisaatioiden tarpeita ja yhdistämään ne suomalaisten pk-yritysten osaamiseen. Tätä kysyntää ja tarjontaa yhdistämään tulee kehittää uusia muotoja. Pohjoisimman arktisen alueen hauraus mutta myös perinteinen osaaminen ja taidot ovat alueen erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön. Kansainvälisellä yhteistyöllä edistetään pk-yritysten ja niiden verkostojen kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin.

Indikaattorit (täydennetään/täsmennetään)**Taulukko 2: Tuotosindikaattorit**

TL/ET	Ra- hasto	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)
3/3.3	EAKR	RCO44	Uusien teiden pituus – muu tuki	km	Kehittyneet		
					Siirtymä		
					NSPA		
3/3.3	EAKR	RCO46	Korjattujen tai parannettu- jen teiden pituus – muu	km	Kehittyneet		
					Siirtymä		
					NSPA		
3/3.3	EAKR	NO06	Pk-yritykset, joiden saa- vutettavuus on parantunut hankkeen seurauksena	kpl	Kehittyneet		
					Siirtymä		
					NSPA		
3/3.3	EAKR	NO07	Hankkeen aikaansaamat yrittäjyyttä edistävät muut investoinnit	euro	Kehittyneet		
					Siirtymä		
					NSPA		

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

TL/ET	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Alueluokka	Perus- taso tai viitearvo	Viite- vuosi	Ta- voite (2029)	Tieto- lähde [200]	Huomau- tukset [200]
3/3.3	RCR02	Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, ra- hoitusvälineitä)	euro	Kehittyneet					
				Siirtymä					
				NSPA					

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan**Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä (täydennetään)**

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
3/3.3	EAKR	058	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	
3/3.3	EAKR	059	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävät koodit:

58 Uudet toissijaiset maantieyhteydet TEN-T-tieverkkoon ja -solmukohtiin

59 Muut uudet kansalliset, alueelliset ja paikalliset liittymätiet

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto (täydennetään)

TL/ET	Rahasto	Koodi	Alueluokka	Määrä (euroa)
3/3.3	EAKR	01	Kehittyneet	
			Siirtymä	
			NSPA	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erytistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
1	EAKR	Syrjäisimmät ja harvaan asutut alueet	3.3		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

2.4. ESR-toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

☐ [Tämä on maakohtaisiin suosituksiin liittyvä toimintalinja
☐ Tämä on nuorisotyöllisyyteen liittyvä toimintalinja
☐ Tämä on innovatiivisiin toimiin liittyvä toimintalinja
☐ [This is a priority dedicated <u>to addressing material deprivation support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation</u>] **
☐ [This is a priority dedicated <u>to addressing material deprivation support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation</u>

2.4.1. Erityistavoite: Polkuja töihin (ET 4.1.1)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7 348 / 8 000]

Hanketoiminnalla tavoitellaan työhakijoiden, työttömien, työssä olevien sekä työvoiman ulkopuolella olevien ja työmarkkinoille tunnistetusti heikosti kiinnittyneiden ryhmien työllistymistä. Työttömyyden vähentämiseksi on tarpeen edistää ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevien tai työmarkkinoille palaavien työllistymistä. Tavoitteena on myös löytää keinoja mm. nuorisotyöttömyyden sekä pitkäaikaistyöttömyyden riskien tunnistamiseen ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen sekä tuen tarjoamiseen asiakkaille jo ennen heidän tilanteensa vaikeutumista. Työllistymisen tukemiseksi on tärkeää edistää kohderyhmien erilaisia työn tekemisen, itsensä työllistämisen ja yrittäjyyden muotoja sekä kannustaa osaamisen kehittämiseen. Tarvitaan tukea ja ohjausta niille, jotka ovat jääneet ali-työllistetyiksi tai joilla tilapäiseksi aiottu matalan palkkatason työ ei johda kokopäivätyöhön.

Kohderyhmään kuuluvien työllistymisen ja valmiuksien parantamiseksi tavoitellaan moniammatillisten ja monialaisten vaikuttavien palveluiden kehittämistä ja tuottamista. Palveluja voidaan kehittää ja tuottaa myös monikanavaisesti sekä matalan kynnyksen palveluina. Väilytyömarkkinoita kehitetään kestäväällä ja vaikuttavalla tavalla heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseksi. Palvelumallien kehittämisessä tähdätään rakenteellisiin muutoksiin, joilla varmistetaan toimintamallien leviäminen sekä jatkuvuus myös hanketoiminnan päättymisen jälkeen.

Tavoitteena on räätälöidyillä palveluilla vastata työvoiman kohtaanto-ongelmiin, työntajien rekrytointihaasteisiin sekä työntekijöille asetettaviin koulutus- ja osaamisvaatimuksiin yhteistyössä työntajien kanssa. Toimintaan tarvitaan mukaan eri toimijoita laaja-alaisesti. Rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen tunnettuutta ja vetovoimaa on tarpeen lisätä. Haasteet voivat vaihdella alueittain, mutta lisää työvoimaa tarvittaneen esim. väestön ikääntymisestä johtuen terveydenhuoltoon ja pitkäaikaishoitoon, digitalisaation lisääntymisen johdosta ict-alalle ja kestäväan kehityksen painoarvon kasvun myötä mm. kiertotalouteen. Vaikka työelämä on monimuotoistunut, työhönotossa tapahtuu joidenkin henkilöryhmien kohdalla jopa syrjintää. On tarpeen lisätä avointen työmarkkinoiden vastaanottokykyä sekä työntajien tietoisuutta monimuotoisuuden hyödyistä ja tarjolla olevista tukipalveluista. Sukupuolten välisen ammatillisen segregaaion lieventäminen on tarpeen työvoimapotentialin paremmaksi hyödyntämiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi. Tavoitteena on eri kohderyhmien työmahdollisuuksien selvittäminen ja kehittäminen yhdessä työntajien kanssa.

Kohderyhmän ammatillisen liikkuvuuden lisäksi myös alueellisen liikkuvuuden edistäminen on tarpeen. Alueellista liikkuvuutta tulee tukea eri toimijoiden ja toimialojen välisellä yhteistyöllä mm. kehittämällä ohjaus- ja neuvontapalveluja sekä pilotoimalla uusia toimintamalleja. Tarpeen on edistää

työvoiman liikkuvuutta myös panostamalla mukana muuttavien puolisoiden työllistymiseen ja osaamisen hyödyntämiseen.

Tavoitteena on yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksien parantaminen ja kokonaisvaltaisen toimintaympäristön rakentaminen mm. liiketoimintaa ja osaamista kehittäville palvelujärjestelmillä ja palveluilla sekä muulla tuella, joka ottaa huomioon yhteiskunnallisten yritysten erityispiirteet. Yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan päätavoite on yleensä sosiaalinen tai ekologinen, joten näiden yritysten toimintamahdollisuuksien ja vaikuttavuuden paraneminen voi lisätä hyvinvointia ja osallisuutta myös laajemmin kuin yrittäjyyden ja työmahdollisuuksien kautta.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Työnhakijoiden työllistyminen

- edistetään kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden pääsyä avoimille työmarkkinoille, laadukkaisiin ja riittävän toimeentulon mahdollistaviin työpaikkoihin, yrittäjäksi ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tai koulutukseen sekä osaajien saamista korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin
- hyödynnetään monipaikkaisuuden ja erilaisten työn tekemisen tapojen tarjoamia vaihtoehtoja huomioiden työn- ja perhe-elämän yhdistämisen mahdollisuudet
- huomioidaan kohderyhmien tarpeet tarvittaessa positiivisen erityiskohtelun ja yhdenvertaisuussuunnittelun sekä tasa-arvosuunnittelun avulla hyödyntäen heidän omaa asiantuntemustaan
- yhteistyössä yritysten ja muiden työnantajien kanssa räätälöidään etenkin osatyökykyisille ja maahanmuuttajataustaisille työmahdollisuuksia sekä edistetään tehtävien muokkaamisen ja osittamisen edellytyksiä uusien työmahdollisuuksien kehittämiseksi
- kehitetään välityömarkkinoiden laatua ja vaikuttavuutta
- edistetään työvoiman ammatillista ja alueellista liikkuvuutta myös yhteistyössä rekrytoivien työnantajien kanssa luomalla näihin kannusteita ja käytäntöjä
- tuetaan mukana muuttavien puolisoiden työllistymistä
- ohjataan työnhakijoita rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille
- luodaan työvoiman kysyntää hyödyntämällä mm. julkisten hankintojen työllistämismalleja

Työllistymistä tukevien palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia ja moniammatillisia palvelumalleja ja verkostomaista työtettä
- lisätään monialaisissa ja -amatillisissa palveluissa työskentelevien osaamista toimintamallin johtamisessa ja muissa yhteistyöhön liittyvissä kysymyksissä sekä asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvissä työllisyys-, koulutus- ja sosiaalialan teemoissa
- kehitetään toimintamalleja, joilla varmistetaan, että asiakkaan palvelupolku etenee saumatomasti työhön, koulutukseen tai asiakkaan kannalta muuhun tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun
- tehostetaan ja kehitetään toimintatapoja ja palveluita, joilla voidaan tukea sesonkityyppisillä aloilla työskentelevien työllistymistä ympärivuotisesti ja alityöllistettyjä heidän työuransa kehittämisessä
- kehitetään alueiden ja toimialojen välisiä yhteistyömalleja ja rekrytointitoimia sekä lisätään rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen ja työnantajien tunnettuutta, vetovoimaa ja mainekuvaa
- parannetaan yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksiä

Läpileikkaavat periaatteet

Sosiaalisia innovaatioita syntyy työllistymistä tukevien rakenteiden ja monialaisten ja -ammattillisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämisen yhteydessä. Uusia toimintatapoja levitetään ja juurrutetaan pysyviksi käytännöiksi.

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Korkea työllisyysaste edistää yhteiskunnan mahdollisuuksia toteuttaa kestävä kehitys. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan esim. työttömille tarjottavien työpaikkojen valinnassa tai heitä yrittäjyyteen opastettaessa.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena hankkeisiin osallistuvat työnhakijat, työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat ovat pääsääntöisesti työllistyneet, perustaneet yrityksen tai siirtyneet koulutukseen kulloinkin työllisyystilanne huomioiden. Työnantajien rekrytointivalmiudet ovat lisääntyneet ja työmarkkinat ovat monimuotoistuneet. Samalla on vähennetty työvoiman kohtaanto-ongelmaa ja rakenteellista työttömyyttä.

Eri toimijoiden tarjoamia työvoima-, yritys- ja monialaisia ja -ammattillisia ohjaus- ja neuvontapalveluja sekä yhteistyöverkostoja on kehitetty toimivammaksi, saumattomammaksi, vaikuttavammaksi ja saavutettavammaksi kokonaisuudeksi eri puolilla Suomea paikalliset erityispiirteet huomioiden. Yhteiskunnallisten yritysten toimintaympäristöä sekä liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksiä on parannettu monipuolisesti.

Tärkeimmät kohderyhmät [796/ 1 000]

Kohderyhmiä ovat työnhakijat, työttömät, työssäolevat ja työvoiman ulkopuolella olevat sekä työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöt/henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, itsensä työllistäjät, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset, joiden on mahdollista tehtyjen toimien tuloksena päästä työmarkkinoille ja koulutukseen.

Kohderyhmänä ovat järjestöt, työmarkkinaosapuolet, yhdistykset, säätiöt, kunnat, koulutusorganisaatiot sekä yhteiskunnalliset ja muut yritykset ja yrittäjät. Kohderyhminä ovat työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistävät ja kehittävät organisaatiot mukaan lukien rahoittajat sekä niiden johto ja henkilöstö, joiden osaamista kehitetään osana palvelujen ja rakenteiden kehittämistä.

Kohderyhmät voidaan tarvittaessa rajata tarkemmin alueellisten erityispiirteitten tai valtakunnallisten tarpeitten mukaisesti.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [1 250 / 2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään mm. tasa-arvosuunnittelun avulla. Puretaan työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaista eriytymistä ylläpitäviä rakenteita ja asenteita (esim. sosiaali- ja terveyssektorin sekä osa-aikatoimien vahva naisvaltaisuus ja vastaavasti teollisuuden miesvaltaisuus). Lisätään sukupuolittain eritellyn tiedon käyttöä toiminnassa. Yhteistyössä työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja yritysten kanssa lisätään organisaatioiden ja yksilöiden tasa-arvo-osuutta, edistetään sukupuolistereotyyppien tunnistamista sekä kehitetään rekrytointikäytäntöjä. Ohjauspalveluissa otetaan käyttöön sukupuolittainen ohjaus, jolla helpotetaan koko työvoimapotentiaalin hyödyntämistä ja siten mm. työvoiman saatavuutta sekä edistetään ihmisten tasa-arvoista kohtaamista ja asemaa työmarkkinoilla.

Yhdenvertaisuus huomioidaan palvelujen kehittämisessä ja tarjoamisessa muun muassa yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Toiminnassa otetaan huomioon työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet. Palveluissa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Kehitetään malleja

työnantajien monimuotoisuusosaamiseen lisäämiseen työttömien työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan aiheeseen liittyvät kansainväliset sopimukset.

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [643 / 2 000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden digiosaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen työllisyyden edistämiseksi, työllisyyttä edistävien osaamistilien ja yksilöllisten osaamisratkaisujen edistäminen, työn eri muotojen yhdistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen, työllisyyttä tukevien palvelujen saavutettavuuden edistäminen pitkien etäisyyksien, laajakaistapalvelujen ja digitaitojen puuteiden korjaamiseksi sekä työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton edistäminen ja puolisojen työllisyyden edistäminen yritysten osaamis- ja työvoimatarpeen täyttämiseksi. NSPA ITI-strategia ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1 367 / 2 000]

Kansainvälistä yhteistyötä lisäämällä edistetään hyvien käytäntöjen kehittämistä, levittämistä ja juurruttamista. Toimilla edistetään kohderyhmään kuuluvien henkilöiden työllistymistä ja siten työvoiman kohtaantoon liittyvien haasteiden lieventämistä mm. alueellista liikkuvuutta edistämällä.

Arktisen strategian mukaisessa toiminnassa keskitytään arktisen toimintaympäristön haasteisiin, kuten esimerkiksi ilmastomuutoksen vaikutuksiin, saavutettavuuteen ja harvaan asutukseen. Arktisen alueen hauraus on alueen erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia myös edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastomuutokseen liittyviä kysymyksiä.

Itämeren alueen strategian (EUSBSR) tavoitteena on vastata alueen jäsenvaltioiden yhteisiin haasteisiin. Kehittämisen painopisteet on kuvattu strategian toimenpideohjelmassa (*linkki*). Sen puitteissa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä voidaan toteuttaa temaattisten, pitkäkestoisten hankekokonaisuuksien avulla, jotka kokoavat eri puolilta yhteen toimijoita ja rahoitusta. Ohjelmakauden aikana voidaan järjestää Itämeren alueen jäsenmaissa synkronoituja hankehakuja. Myös yksittäiset hankkeet voivat tukea strategian tavoitteita.

Suomen näkökulmasta erityisen kiinnostavia ovat kansainväliset yhteistyömuodot liittyen mm. tehokkaimpiin työllistymisen edistämisen tapoihin sekä työttömille ja työvoiman ulkopuolella oleville tarjottavat palvelut.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit (perustuen neuvoston kompromissiesitykseen)

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- ta- voite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikko	Välita- voite (2024)	Ta- voite (2029)
4	4.1.1. (i)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CO01	Työttömät, mukaan lukien pit- käaikaistyöttömät*		X	X
				CO02	Pitkäaikaistyöttömät*		X	X
				CO03	Työelämän ulkopuolella ole- vat*			

				CO04	Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoittajat*			
				CO05	Alle 30-vuotiaat*			
				CO06	Yli 54-vuotiaat*			
				CO07	Henkilöt, joilla on ylemmän perusasteen tai sitä vähäisempi koulutus (ISCED 0–2)*			
				CO08	Henkilöt, joilla on keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeinen (ISCED 4) koulutus*			
				CO09	Henkilöt, joilla on korkea-asteen koulutus (ISCED 5–8)*			
				CO10	Vammaiset**			
				CO11	Kolmannen maan kansalaiset			
				CO12	Ulkomaalaistaustaiset henkilöt			
				CO13	Vähemmistöt (myös marginalisoituneet yhteisöt kuten romanit)**			
				CO14	Asunnottomat tai asuntomarkkinoilta syrjäytyneet*			
				CO15	Maaseutualueilla asuvat*			
				CO16	Kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla tuettujen viranomaisten tai julkisten palvelujen lukumäärä		X	X
				CO17	Tuettujen mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten (mukaan lukien osuustoiminnalliset ja yhteiskunnalliset yritykset) lukumäärä			

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- ta- voite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Pe- rus- taso tai vii- tearvo	Viite- vuosi	Ta- voite (2029)	Tie- to- lähde [200]	Huo- mau- tuk- set [200]
4	4.1.1 (i)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CR01	Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään toimen*						
				CR02	Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen*				X		
				CR03	Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden jättäessään toimen*						
				CR04	Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään toimen*				X		

				CR05	<i>Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				CR06	<i>Osallistujat, joiden työmarkkinatilanne on parantunut kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				OK10	Palvelun laatu				X		

**) Jokaisesta indikaattorista kolme riviä: kehittyneet alueet, siirtymäalueet ja NSPA

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.1 (i)	097 099 098 100 101 105 106 108 109 116 117 130	

Käytettävät koodit:

097 Toimenpiteet työmarkkinoille pääsyn parantamiseksi

099 Nuorisotyöllisyyden ja nuorten sosioekonomisen integraation tukeminen

098 Toimenpiteet pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi

100 Itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrityksen perustamisen tukeminen

101 Tuki yhteisötaloudelle ja yhteiskunnallisille yrityksille (*Huom! Korjattu tässä oikeaan muotoon, suomenkielisessä versiossa väärin*)

105 Toimenpiteet, joilla edistetään naisten osallistumista työmarkkinoille ja vähennetään sukupuoleen perustuvaa eriytymistä työmarkkinoilla [*Tarkistettava viimeisin muotoilu*]

106 Toimenpiteet, joilla edistetään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, kuten lasten ja huollettavien henkilöiden hoitopalvelua [*Poistetaanko tästä ja jätetään vain 4.1.6:een*]

108 Tuki digitaalisten taitojen kehittämiseen

109 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumiseksi muutoksiin

116 Keinot heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden yhteiskuntaan integroimiseksi ja uudelleen työllistämiseksi

117 Toimenpiteet, joilla parannetaan syrjäytyneiden ryhmien, kuten romanien koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia ja edistetään heidän sosiaalista osallisuuttaan

130 Yhteistyön tehostaminen sekä jäsenvaltioissa että sen ulkopuolella olevien kumppanien kanssa

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.1 (i)	01	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.1 (i)	48	
				48	
				46	

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+		4.1.1 (i)	09	

Ilmastonmuutokseen liittyviin tavoitteisiin myönnettävän tuen laskukerroin

TAULUKKO 6: ESR:N TOISSIJAISET TEEMOJEN KOODIT ESR:N TOISSIJAISET TEEMAT

01	Vihreän osaamisen ja työllisyyden sekä vihreän talouden edistäminen	100 %
02	Digitaalisten taitojen ja työpaikkojen kehittäminen	0 %
03	Tutkimukseen ja innovointiin sekä älykkääseen erikoistumiseen investoiminen	0 %
04	Pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset) investoiminen	0 %
05	Syrjimättömyys	0 %
06	Sukupuolten tasa-arvo	0 %
07	Työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittäminen	0 %
08	Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien kehittäminen	0 %
09	Ei sovelleta	0 %

2.4.2. Erityistavoite: Uutta osaamista työelämään (ET 4.1.6)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7 938 / 8 000]

Kaikilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet jatkuvaan ja joustavaan oppimiseen huomioiden erilaiset elämäntilanteet, koulutus- ja työhistoria sekä ammatilliset kiinnostukset. Koulutusjärjestelmää ja eri koulutussektoreita tulee kehittää saumattomaksi kokonaisuudeksi huomioiden myös non-formaalit oppimisympäristöt. Rakenteellisilla muutoksilla varmistetaan toimintamallien jatkuvuus.

Työn murros ja digitalisaatio muuttavat eniten matalamman koulutustason vaativia töitä. Uudelleen koulutustarve korostuu ryhmissä, joiden osallistuminen aikuiskoulutukseen on vähäistä. On tarpeen tukea myös aliedustettujen ryhmien ja erityisryhmien osallistumista jatkuvaan oppimiseen.

Tavoitteena on luoda kattavat elinikäisen ohjauksen palvelut ja parantaa koulutusten saavutettavuutta Suomessa. Tarvitaan monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön tehokkaampaa hyödyntämistä. On tarpeen kehittää varhaisen vaiheen toimenpiteitä koulupudokkuuden, opintojen keskeytymisen ja koulutuksellisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Tarvitaan tiiviimpää julkisen sektorin, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja elinkeinoelämän toimijoiden yhteistyötä, jotta osaamista uudistavat palvelut ja oppimisverkostot vastaavat muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin, turvaavat yritysten kilpailukykyä ja kasvumahdollisuuksia sekä parantavat työllisyyttä. Tarvitaan työn ja koulutuksen parempaa yhteensovittamista. Tuottavuuden ja työllisyysasteen nostamiseksi sekä ikääntyvien työurien pidentämiseksi hyödynnetään

mm. teknologisen kehityksen ja työelämän muutoksen myötä syntyviä uusia toimintatapoja. Työvoiman ammatillisen liikkuvuuden edistäminen edellyttää toimia työssä oleville henkilöille, jotta heidän osaamisensa vastaisi paremmin työnantajien tarpeisiin ja henkilön omiin uratavoitteisiin. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään kasvu- ja rakennemuutosaloja sekä älykästä erikoistumista tukevan koulutuksen laatuun ja tarjontaan alueelliset painotukset huomioiden.

Suomeen on tarpeen houkutella kansainvälisiä osaajia mm. EURESilla ja hyödyntää jo maassa olevien potentiaalia. Tavoitteena on kehittää yritysten rekrytointivalmiuksia ja houkuttelevuutta työnantajana ja kouluttaa yrityksiä markkinoimaan itseään kiinnostavana työpaikkana.

Tavoitteena on osaamisen ja osaamistarpeiden tunnistaminen ja tunnustaminen sekä ennakointi- ja osaamisverkostojen kehittäminen. Tarvitaan muutosten hallinnan mm. muutosturvan toimintamallin kehittämistä sujuvammaksi ja yksilöllisemmät palvelut mahdollistavaksi. Tavoitteena on parantaa kohtaantoa positiivisissa ja negatiivisissa rakennemuutostilanteissa. Tarvitaan viranomais-ten ja yhteistyökumppaneiden toimintatapojen ja –prosessien sekä osaamisen kehittämistä.

Tavoitellaan työelämän laadun ja työorganisaatioiden uudistamista osaamisen lisäämisellä mm. työn tuottavuus, työhyvinvointi, työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen sekä työturvallisuus huomioiden. Tulee tunnistaa organisaatioille strategisesti tärkeitä työelämän kehittämisen teemoja ja vaikuttavimpia kehittämisen keinoja.

On tarpeen edistää sukupuolten tasa-arvoa ja vähentää segregatiota koulutus- ja työelämässä erityisillä sukupuolten tasa-arvoa edistävillä hankkeilla.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö otsakkeittain

Jatkuva oppiminen ja joustavat koulutuspolut

- lisätään yksilöllisten, monimuotoisten ajasta ja paikasta riippumattomien jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa ml. täydennys- ja erikoistumiskoulutukset sekä perustaitojen kehittäminen
- tuetaan tutkintojen ja tutkintojen osien suorittamista sekä edistetään ja kehitetään työelämässä tapahtuvan oppimisen ja ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamista ja tunnustamista
- edistetään yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista osana koulutusta ja työelämää
- tuetaan eri alojen kehittymistä osana ekosysteemejä ja vahvistetaan palvelujen tuotanto-osaamista
- kehitetään jatkuvan oppimisen mahdollistavia koulutusrakenteita ja oppimisympäristöjä sekä oppimista tukevaa pedagogiikkaa
- tuetaan koulutuksen ja työelämän sekä kouluasteiden välisten nivelvaiheiden siirtymien sujuvoittamista
- kehitetään koulutuksen laatua ja tarjontaa mm. älykkään erikoistumisen ja kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeisiin
- tuetaan jatkuvan oppimisen avulla elinkeinorakenteen monipuolistamista ja uudenlaisten palvelurakenteiden syntymistä mm. luovaa osaamista hyödyntämällä

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, moniammatillisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita koulutuksessa ja työelämässä sekä vahvistetaan asiantuntijoiden valmiuksia vastata monimuotoistuvan asiakaskunnan tarpeisiin

Muutostarpeiden ja osaamisen ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta

- tuetaan osaamistarpeiden ennakointia ja ennakointitiedon hyödyntämistä
- edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen

Työelämän kehittäminen

- edistetään työhyvinvointia, työterveyttä ja työssä jaksamista, hyvän työelämän kehittymistä ja työelämän laatua ml. työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen ja työyhteisöjen monimuotoisuuden lisääminen
- edistetään toimintatapoja, jotka parantavat samanaikaisesti tuottavuutta ja tuloksellista työn tekemistä sekä työhyvinvointia
- kehitetään mikro- ja pk-yritysten ja muiden organisaatioiden sekä niiden henkilöstön, ml. lukien johtajat, osaamista
- edistetään yritysten muutoskyvykkyyttä neuvonnan, ohjauksen ja verkostojen kautta

Ammatillisen liikkuvuuden ja kohtaannon edistäminen

- parannetaan kohtaantoa ja edistetään ammatillista liikkuvuutta eri palveluja kehittämällä, hyödyntämällä ja yhdistelemällä
- edistetään kansainvälisten osaajien rekrytointia Suomeen ja integroidaan jo maassa olevia yhteistyössä EAKR- ja Talent Boost –toimenpiteiden kanssa
- toteutetaan muutostilanteiden kehittämiskokeiluja kuten digitaalisia osaamiskartoituksia, kehitetään uusia koulutus- ja valmennusmahdollisuuksia sekä niiden toteuttamisen verkostoja, vahvistetaan verkostoja työnhakijoiden ja työnantajien välillä, tiivistetään muutosturvan ja työväilytyksen sekä yrityspalvelujen yhteyttä
- kehitetään muutosturvan viestintää, mittareita sekä palautejärjestelmää

Läpileikkaavat periaatteet

Sosiaalisia innovaatioita syntyy mm. koulutus- ja ohjauspalveluiden rakenteiden ja moniammatillisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämisen yhteydessä. Uusia toimintatapoja levitetään ja juurrutetaan pysyviksi käytännöiksi.

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Osaavat kansalaiset ovat yhteiskunnan kestävä kehityksen mahdollistajia. Hyvän ja turvallisen opiskelu- ja työympäristön edistäminen tukee kestävä kehitystä.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena hankkeisiin osallistuvien osaaminen vastaa paremmin työelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin. He ovat suorittaneet opintonsa loppuun ja heidän työhön sijoittumisensa on parantunut. Koulutusjärjestelmän joustavuus ja moniammatillinen ohjaus on lisännyt ihmisten mahdollisuuksia opiskella ajasta ja paikasta riippumatta. Erityisryhmät saavat tarvitsemansa palvelut sekä työpaikan tukitoimenpiteet. Eriarvoisuus osaamisessa eri väestöryhmien välillä on vähentynyt.

Osaamistarpeiden ennakointitietoa on hyödynnetty. Tutkimus- ja kehittämistoiminta on aiempaa paremmin integroitu koulutukseen.

Uusia pedagogisia ja digitaalisia opetusmenetelmiä jatkuvaan oppimiseen on kehitetty, levitetty ja juurrutettu. Ennaltaehkäisevät ja varhaisen vaiheen toimenpiteet ovat ehkäisseet mm. koulupudokkuutta. Luovan osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen on vahvistunut.

Organisaatioiden työhyvinvointia ja tuottavuutta on parannettu, organisaatioiden ja työntekijöiden valmiuksia muutoksiin on lisätty ja ikääntyneiden työssä pysymistä edistetty. Ammatillista liikkuvuutta on edistetty ja työpaikoille on saatu lisää kansainvälisiä osaajia. Muutosturvan toimintamallia on kehitetty ja työnhakijoiden osaaminen osataan tunnistaa siten, että heidät ohjataan tuloksellisesti eteenpäin.

Tärkeimmät kohderyhmät [937 / 1 000]

Hankkeitten kohderyhmänä on työikäinen väestö, niin opiskelijat, työssä olevat, työttömät kuin työvoiman ulkopuolellakin olevat. Kohderyhmään kuuluvia henkilöryhmiä ovat mm. nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, itsensä työllistäjät, yksinyrittäjät, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osa-työkykyiset.

Kohderyhmänä ovat yrityksissä ja organisaatioissa työskentelevät työntekijät ja johtajat yksityisellä ja julkisella sektorilla. Kohderyhmänä ovat erilaisissa muutostilanteessa olevat työnantajat ja työntekijät. Kohderyhmiä ovat myös sellaiset työssä olevat henkilöt, joiden tämän hetkinen osaaminen tarvitsee päivytystä tai joiden työelämässä pitempään pysymistä turvataan.

Kohderyhmään kuuluvat järjestöt, työmarkkinaosapuolet, yhdistykset, säätiöt, kunnat, kasvatus- ja koulutusorganisaatiot, tutkimuslaitokset, taide- ja kulttuurilaitokset ja muut työelämän ja palveluiden kehittäjät ja niiden henkilökunta.

Kohderyhmät voidaan tarvittaessa rajata tarkemmin alueellisten erityispiirteitten tai valtakunnallisten tarpeitten mukaisesti.

Toimet tasa-arvon, osallisuudet ja syrjimättömyyden edistämiseksi [1 205 / 2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään mm. tasa-arvosuunnittelun avulla. Puretaan työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaista eriytymistä ylläpitäviä rakenteita. Lisätään sukupuolittain eriteltyä tietoa ja tavoitteita hanketoiminnassa. Lisätään organisaatioiden ja yksilöiden tasa-arvo-osaamista, edistetään sukupuolistereotyyppien tunnistamista sekä kehitetään rekrytointikäytäntöjä. Ohjauspalveluissa otetaan käyttöön sukupuolittietoinen ohjaus, jolla helpotetaan koko työvoimapotentialin hyödyntämistä ja siten mm. työvoiman saatavuutta sekä edistetään ihmisten tasa-arvoista kohtaimista ja asemaa koulutuksessa ja työmarkkinoilla.

Yhdenvertaisuus huomioidaan palvelujen kehittämisessä ja tarjoamisessa mm. yhdenvertaisuussuunnittelun ja moninaisuuskoulutuksen avulla. Toiminnassa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Toiminnassa kehitetään malleja koulutuksen tarjoajien ja työnantajien monimuotoisuusosaamiseen lisäämiseksi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan aiheeseen liittyvät kansainväliset sopimukset

Kehitetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua, jotta koulutuksessa ja työelämässä voidaan paremmin vastata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteisiin ml. segregatio ja stereotyyppien vaikutukset

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu käyttö [697 / 2 000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden jatkuvan oppimisen mahdollistavan koulutuksen saavutettavuuden edistäminen yritysten uudistumiskyvyn ja työllisyyden edistämiseksi, paikkariippumattoman työskentelyn ja koulutuksen edistäminen ja työn tekemistä edistävien liikkumis- ja etätöiden ratkaisujen mahdollistaminen, yrittäjyyttä ja innovaatiokyvykkyyttä edistävien koulutus- ja palvelumallien kehittäminen yritysten kasvun ja uudistumiskyvyn vahvistamiseksi, matkailun ja tapahtumatuotannon osaamisen vahvistaminen alueen vetovoimaisuuden ja työllisyyden edistämiseksi sekä koulutuksen ja työelämän nivelvaiheiden tukeminen. NSPA ITI-strategia ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1 211 / 2 000]

Kansainvälisellä yhteistyöllä edistetään hyvien käytäntöjen kehittämistä, levittämistä ja juurruttamista. Toimilla edistetään kohderyhmään kuuluvien henkilöiden osaamista koulutukseen ja työelämän kehittämiseen liittyviin osa-alueisiin liittyen.

Arktisen strategian mukaisessa toiminnassa keskitytään arktisen toimintaympäristön haasteisiin, kuten esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, saavutettavuuteen ja harvaan asutukseen. Arktisen alueen hauraus on alueen erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia myös edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä.

EU:n Itämeren alueen strategia (EUSBSR) vastaa niihin haasteisiin, jotka ovat yhteisiä Itämeren alueen maille. Strategian prioriteetit ja toimenpiteet esitellään Itämeren strategian toimeenpanosuunnitelmassa ([www-linkki](#)), joka on pohjana Itämeren alueen strategian toimeenpanon rahoittamiselle. Rahoitettavien toimien tulee tukea yhtä tai useampaa toimeenpanosuunnitelman toimea. Rahoitettavat toimet voivat olla hankkeita, hankeryhmiä tai hankealustoja. Synkronoidut hankehaut ovat mahdollisia. Suomen kannalta kiinnostavimmat yhteistyöt liittyvät koulupudokkuuden vähentämiseen sekä työssä olevien osaamisen lisäämiseen.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit**Tuotosindikaattorit****Taulukko 2: Tuotosindikaattorit**

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- tavoite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Välita- voite (2024)	Tavoite (2029)
4	4.1.6. (vi)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CO01	<i>Työttömät, mukaan lu- kien pitkäaikaistyöttö- mät*</i>			
				CO02	<i>Pitkäaikaistyöttömät*</i>			
				CO03	<i>Työelämän ulkopuolella olevat*</i>		X	X
				CO04	<i>Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinhar- joittajat*</i>		X	X
				CO05	<i>Alle 30-vuotiaat*</i>		X	X
				CO06	<i>Yli 54-vuotiaat*</i>			
				CO07	<i>Henkilöt, joilla on ylem- män perusasteen tai sitä vähäisempi koulutus (ISCED 0–2)*</i>		X	X
				CO08	<i>Henkilöt, joilla on kes- kiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeinen (ISCED 4) koulutus*</i>			
				CO09	<i>Henkilöt, joilla on korkea- asteen koulutus (ISCED 5–8)*</i>			

				CO10	Vammaiset**			
				CO11	Kolmannen maan kansalaiset			
				CO12	Ulkomaalaistaustaiset henkilöt			
				CO13	Vähemmistöt (myös marginalisoituneet yhteisöt kuten romanit)**			
				CO14	Asunnottomat tai asunto-markkinoilta syrjäytyneet*			
				CO15	Maaseutualueilla asuvat*			
				CO16	Kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla tuettujen viranomaisten tai julkisten palvelujen lukumäärä		X	X
				CO17	Tuettujen mikroyritysten sekä pienten ja keski-suurten yritysten (mukaan lukien osuustoiminnalliset ja yhteiskunnalliset yritykset) lukumäärä			

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- ta- voite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Pe- rus- taso tai vii- tearvo	Viite- vuosi	Ta- voite (2029)	Tie- to- lähde [200]	Huo- mau- tuk- set [200]
4	4.1.6 (vi)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CR01	Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään toimen*						
				CR02	Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen*						
				CR03	Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden jättäessään toimen*				X		
				CR04	Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään toimen*				X		
				CR05	Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä						

					<i>ammatinharjoittajina, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				CR06	<i>Osallistujat, joiden työmarkkinatilanne on parantunut kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				OK10	Palvelun laatu					X	

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.6 (vi)	100 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 117 130	

Käytettävät koodit:

100 Itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrityksen perustamisen tukeminen

105 Toimenpiteet, joilla edistetään naisten osallistumista työmarkkinoille ja vähennetään sukupuoleen perustuvaa eriytymistä työmarkkinoilla *[Tarkistetaan muotoilu lopullisesta asetuksesta]*

106 Toimenpiteet, joilla edistetään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, kuten lasten ja huollettavien henkilöiden hoitopalveluja

107 Toimenpiteet, joilla edistetään tervettä ja asianmukaista työympäristöä ja puututaan terveysriskeihin, myös edistämällä liikuntaa

108 Tuki digitaalisten taitojen kehittämiseen

109 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumiseksi muutoksiin

110 Toimenpiteet, joilla kannustetaan aktiivista ja tervettä ikääntymistä

111 Tuki varhaiskasvatukseen (pois lukien infrastruktuurit)

112 Tuki perusasteen ja keskiasteen koulutukseen

113 Tuki korkea-asteen koulutukseen

114 Tuki aikuiskoulutukseen

117 Toimenpiteet, joilla parannetaan syrjäytyneiden ryhmien, kuten romanien koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia ja edistetään heidän sosiaalista osallisuuttaan

130 Yhteistyön tehostaminen sekä jäsenvaltioissa että sen ulkopuolella olevien kumppanien kanssa

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.6 (vi)	01	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.6 (vi)		

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.6 (vi)	01 02 03	

Ilmastonmuutokseen liittyviin tavoitteisiin myönnettävän tuen laskukerroin

TAULUKKO 6: ESR:N TOISSIJAISET TEEMOJEN KOODIT ESR:N TOISSIJAISET TEEMAT

01	Vihreän osaamisen ja työllisyyden sekä vihreän talouden edistäminen	100 %
02	Digitaalisten taitojen ja työpaikkojen kehittäminen	0 %
03	Tutkimukseen ja innovointiin sekä älykkääseen erikoistumiseen investoiminen	0 %
04	Pieniin ja keskisuurisiin yrityksiin (pk-yritykset) investoiminen	0 %
05	Syrjimättömyys	0 %
06	Sukupuolten tasa-arvo	0 %
07	Työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittäminen	0 %
08	Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien kehittäminen	0 %
09	Ei sovelleta	0 %

2.4.3.. Erityistavoite: Yhdenvertaiseen osallisuuteen (ET 4.1.7.)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [7 956 / 8 000]

Tavoitteena on vahvistaa heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja suurimmassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille. Varhainen puuttuminen ja tuki edistävät työttömyys- ja syrjäytymiskierteen katkaisemista sekä ehkäisevät koulunkäynnin tai opiskelun keskeytymistä. Tavoitteena on kohderyhmään kuuluvien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen, jotta heillä olisi riittävät voimavarat pyrkiä aktiivisesti parantamaan omaa ja tarvittaessa myös läheistensä elämäntilannetta.

Vaikeimmin työllistyvien työllistymisen tueksi on tarpeen lisätä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavien toimintamallien juurruttamista. Tarvitaan toimia, joiden tuella mielenterveyden häiriöitä ja päihdehäiriöitä sairastavilla on mahdollisuus osallistua opintoihin ja työhön. Työttömien työkyvyn tuen palvelujen ja kuntoutuksen saatavuutta ja laatua on tarpeen parantaa. Tavoitteena on nivoa monialaiset hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut tiiviisti työllisyys- ja koulutuspalveluihin. Näin varmistetaan, että yksilön palvelupolku ei katkea ja että hänellä on mahdollisuus hyödyntää yhteiskunnan ja muiden hankkeiden tarjoamia palveluita mahdollisimman oikea-aikaisesti ja täysipainoisesti. Osatyökykyisten työllistymistä edistetään edellä mainittuihin tavoitteisiin sisältyvillä toimilla, jotka tukevat hallitusohjelman mukaista työkykyohjelmaa.

Tavoitteena on parantaa nuorten, työikäisten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamista, keskinäistä yhteistyötä ja verkostotyöskentelyn osaamista. Ylisukupolvisia syrjäytymistä ehkäistään tukemalla perheitä ja edistämällä vanhempien työelämään osallistumista. Nuoria

tuetaan opinto- ja työelämäpolulle kokonaisvaltaisesti ja heidän toimintakykyään ja -valmiuksiaan vahvistetaan esim. psykososiaalisin keinoin.

Yhdenvertaisuutta on tarpeen edistää turvaamalla vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja lisäämällä maahanmuuttajataustaisten ja etnisten vähemmistöjen osallisuutta. Tavoitteena on kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien (esim. rikosseuraamusasiakkaat, asunnottomat, päihteiden käyttäjät, mielenterveyskuntoutujat, tulottomat) asumisen, hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen. Palveluja (esim. työvoimapalvelut, terveydenhuolto, koulutus) tulee kehittää siten, että ne ovat kaikille sopivia, esteettömiä ja saavutettavia.

Palveluissa on tarpeen entistä paremmin huomioida palvelun käyttäjän ja tarvittaessa hänen läheistensä erityistarpeet. Tämä voi sisältää mm. omakielisen ohjauksen, uudenlaisten yhteiskuntaan kiinnittymistoimien ja hyvien yhteiskuntasuhteiden edistämistä. Tavoitteena on kehittää ja tehdä tiivistä yhteistyötä julkisen, kolmannen ja neljännen sektorin sekä yritysten kanssa sekä kehittää monitoimijaisia strategiseen kumppanuuteen perustuvia toimintamalleja. Toimissa hyödynnetään kokemusasiantuntijoita ja vertaistukea sekä kohderyhmää edustavien tahojen asiantuntemusta.

On tarpeen kehittää kansalaistoimijalähtöisiä ja muita toimintamalleja. Tavoitteena on lisätä alueiden yhteisöllistä hyvinvointia toimilla, jotka tähtäävät yksinäisyyden vähentämiseen ja yhdessä tekemiseen. On tarpeen kehittää helposti saavutettavia, monipuolisia, arkiympäristöihin tuotavia palveluita erityisesti yhteiskunnallisen ja kulttuurisen asemansa tai muun haavoittuvuuden vuoksi vaikeassa asemassa oleville ihmisille, joita on muutoin vaikea tavoittaa.

Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä työnantajien kanssa, jotta voidaan esim. erilaisten työpaikalla tapahtuvien valmennus- ja kuntoutustoimien avulla tukea työllistymistä. On tarpeen vahvistaa polkuja työtoiminnasta työhön avoimille työmarkkinoille ja koulutukseen sekä rakentaa työmarkkinoita, jotka tarjoavat työllistymisen mahdollisuuksia työelämän ulkopuolella oleville ryhmille.

Syrjäytyneiden ja heikossa asemassa olevien ihmisten työelämäänsä osallistumisen taustalla vaikuttavat syyt ovat usein sukupuolittuneita: esimerkiksi naisilla lähisuhdeväkivalta tai mielenterveyden ongelmat, miehillä päihderiippuvuus tai heikko koulutustaso. Sukupuolinäkökulman huomioiminen kaikissa syrjäytymistä ehkäisevissä ja osallisuutta edistävässä toimissa varmistaa tasa-arvon toteutumista ja lisää toimien vaikuttavuutta.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen

- tuetaan monipuolisin keinoin kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille sekä torjutaan huono-osaisuutta ja syrjäytymistä
- lisätään eri väestöryhmien vuorovaikutusta
- yksinäisten ja riippuvuus- ja/tai työ- ja toimintakyvyn haasteiden kanssa kamppailevien hyvinvointia lisätään mm. yhteisöllisin ja kuntouttavien toimenpitein
- edistetään vammaisten henkilöiden, etnisten vähemmistöjen ja muiden heikommassa asemassa olevien väestöryhmien oikeuksien toteutumista
- kehitetään kansalaistoimijalähtöistä toimintaa ja yhteisöllisiä palveluita sekä edistetään vähemmistö- ja erityisryhmien osallistumista päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun
- hyödynnetään kulttuuri- ja liikuntapalveluja osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisessä

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

- parannetaan heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia päästä koulutukseen ja työmarkkinoille

- rakennetaan osallistavia työmarkkinoita, lisätään tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavuutta sekä kehitetään työtoiminnan sisältöjä

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, oikea-aikaisia, saavutettavia ja katkeamattomia hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- koulutus- ja työllisyyspalveluita ja kehitetään mm. perhe- ja nuorisotyön menetelmiä ja verkostomaista työtettä
- edistetään kolmannen ja neljännen sektorin ja viranomaisien välistä kumppanuutta, yhteistyötä ja osaamista heikoimmassa asemassa olevien ryhmien palveluiden ja yhteiskuntaan kiinnittymisen parantamiseksi
- kehitetään tuloksellisia mm. sosiaalisen kuntoutuksen ja päihdekuntoutuksen toimintamalleja työkäisille samoin kuin työ- ja toimintakyvyn palveluja
- kehitetään sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osaamista sosiaali- ja terveysalalla, jotta voidaan paremmin vastata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteisiin

Läpileikkaavat periaatteet

Sosiaalisia innovaatioita syntyy syrjäytymistä ehkäisevien ja osallisuutta edistävien rakenteiden ja moniammatillisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämisen yhteydessä. Uusia toimintatapoja levitetään ja juurrutetaan pysyviksi käytännöiksi.

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Yhdenvertaisuuden edistäminen ja oman elämän parempi hallinta edistävät kestävän kehityksen toteutumismahdollisuuksia. Myös kansalaisten kokemus osallisuuden tunteesta edistää kestävää kehitystä.

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena hankkeisiin osallistuneiden työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten ja työikäisten hyvinvointi, osallisuus, yhdenvertaisuus, työ- ja toimintakyky, aktiivinen toimijuus ja osaaminen ovat parantuneet niin, että useat heistä ovat siirtyneet koulutukseen tai työhön tai sille johtavalle polulle. Eri väestöryhmien (ml. sukupuolet) väliset, sekä alueelliset terveys- ja hyvinvointierot ovat kaventuneet. Hankkeilla on torjuttu huono-osaisuutta, ylisukupolvista köyhyyttä ja syrjäytymistä.

Monitoimijaiset, sektori- ja organisaatorajat ylittävät palvelujärjestelmät toimivat saumattomasti ja oikea-aikaisesti sekä tukevat ammattilaisten yhteistyötä. Kolmannen ja neljännen sektorin toimijat ja vertaistukea tarjoavat henkilöt osallistuvat palvelujärjestelmiin ja työllistämisen ja kehittämistoimintaan. Perheiden aikuisten tukemiseksi sekä perheiden parissa työskentelevien osaamisen ja tietoisuuden lisäämiseksi kehitetyt toimet auttavat myös lapsia.

Työmarkkinat ovat aiempaa osallistavampia ja tarjoavat työllistymisen mahdollisuuksia heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille. Tuloksena on laadukkaiden ja monipuolisten matalan kynnyksen työ- ja toimintapaikkojen lisääntyminen.

Tärkeimmät kohderyhmät [783 / 1 000]

Työmarkkinoiden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevat henkilöt, sisältäen vähemmistöt ja erityisryhmät, joiden yhteiskunnallista osallisuutta halutaan edistää. Kohderyhmään kuuluvat työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset. Kohderyhmään kuuluvat syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt riippumatta heidän aiemmasta koulutus- ja työhistoriastaan tai sen puutteesta ja välillisesti myös esim. heidän läheisensä.

Kohderyhmään kuuluvat myös monialaisten hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutus- sekä neuvontapalveluiden tarjoajat ja niiden johto ja henkilöstö, joiden yhteistyötä ja osaamista halutaan kehittää.

Kohderyhmät voidaan tarvittaessa rajata tarkemmin alueellisten erityispiirteitten tai valtakunnallisten tarpeitten mukaisesti.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [1 216/ 2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään mm. tasa-arvosuunnittelun keinoin. Puretaan työ- ja koulutusrrien segregaatiota ylläpitäviä rakenteita. Lisätään sukupuolitietoisia menetelmiä ohjaus- ja muissa palveluissa ja tiedostetaan mahdolliset syrjäytymiseen vaikuttavat sukupuoleen liittyvät tekijät. Kehitetään sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osaamista, jotta voidaan paremmin vastata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushaasteisiin.

Osallisuutta edistetään lisäämällä kansalaisten aktiivisuutta, sosiaalista pääomaa ja yhteisöllisyyttä. Kehittämistarpeet lähtevät paikalliselta tasolta ja toimeenpanossa osallistetaan alueen asukkaita ja muita toimijoita. Toimintaa rahoitetaan alueilla, joilla ei rahoiteta maaseutu- tai kalatalousrahoista paikallista kehittämistä.

Yhdenvertaisuus huomioidaan palvelujen kehittämisessä ja tarjoamisessa. Toiminnassa otetaan huomioon kunkin kohderyhmän erityistarpeet ja kulttuuritietoinen ohjaus. Palveluissa huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi koulutuksessa ja työmarkkinoilla tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Toiminnassa kehitetään menetelmiä syrjinnän vähentämiseksi yhteiskunnassa ja eri vähemmistöjen yhdenvertaisuuden lisäämiseksi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan aiheeseen liittyvät kansainväliset sopimukset

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu [536 / 2 000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen työ- ja opiskelukykyisyyden edistämiseksi, osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen nuorille ja perheille hyödyntäen monialaista osaamista ja mm. luovia menetelmiä alueen veto-voimaisuuden ja osallisuuden parantamiseksi, palveluiden saavutettavuuden edistäminen (digitaaliset palvelut ja innovatiiviset toimet) ja nuorisotyön ja perheiden auttamisen vahvistaminen. NSPA ITI-strategia ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1 329 / 2 000]

Kansainvälistä yhteistyötä lisäämällä edistetään hyvien käytäntöjen kehittämistä, levittämistä ja juurruttamista. Toimilla edistetään kohderyhmään kuuluvien henkilöiden osallisuutta, työllistymistä ja koulutukseen osallistumista.

Arktisen strategian mukaisessa toiminnassa keskitytään arktisen toimintaympäristön haasteisiin, kuten esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, saavutettavuuteen ja harvaan asutukseen. Pohjoisen arktisen alueen hauraus on alueen erityispiirre, minkä vuoksi alue voi toimia myös edelläkävijänä ratkaistaessa ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä.

Itämeren alueen strategian (EUSBSR) tavoitteena on vastata alueen jäsenvaltioiden yhteisiin haasteisiin. Kehittämisen painopisteet on kuvattu strategian toimenpideohjelmassa ([linkki](#)). Sen puitteissa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä voidaan toteuttaa temaattisten, pitkäkestoisten hankekokonaisuuksien avulla, jotka kokoavat eri puolilta yhteen toimijoita ja rahoitusta. Ohjelmakauden aikana voidaan järjestää Itämeren alueen jäsenmaissa synkronoituja hankehakuja. Myös yksittäiset hankkeet voivat tukea strategian tavoitteita.

Suomen kannalta kiinnostavimmat yhteistyön aiheet liittyvät mm. työelämän ulkopuolella olevien saamiseen osallisuutta edistävään toimintaan ja koulutukseen sekä tälle kohderyhmälle sopivien työpaikkojen löytäminen tai luominen.

Hanketoiminnassa osallistutaan myös muuhun kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Venäjä-yhteistyöhön ja pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Indikaattorit

Tuotosindikaattorit

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- tavoite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yksikkö	Välita- voite (2024)	Tavoite (2029)
4	4.1.7. (vii)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CO01	<i>Työttömät, mukaan lu- kien pitkäaikaistyöttömät*</i>			
				CO02	<i>Pitkäaikaistyöttömät*</i>		X	X
				CO03	<i>Työelämän ulkopuolella olevat*</i>		X	X
				CO04	<i>Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoit- tajat*</i>			
				CO05	<i>Alle 30-vuotiaat*</i>			
				CO06	<i>Yli 54-vuotiaat*</i>			
				CO07	<i>Henkilöt, joilla on ylem- män perusasteen tai sitä vähäisempi koulutus (ISCED 0–2)*</i>			
				CO08	<i>Henkilöt, joilla on kes- kiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeinen (ISCED 4) koulutus*</i>			
				CO09	<i>Henkilöt, joilla on korkea- asteen koulutus (ISCED 5–8)*</i>			
				CO10	<i>Vammaiset**</i>			
				CO11	<i>Kolmannen maan kansa- laiset</i>			
				CO12	<i>Ulkomaalaistaustaiset henkilöt</i>		X	X
				CO13	<i>Vähemmistöt (myös mar- ginalisoituneet yhteisöt kuten romanit)**</i>			
				CO14	<i>Asunnottomat tai asunto- markkinoilta syrjäytyneet*</i>			
				CO15	<i>Maaseutualueilla asuvat*</i>			

				CO16	Kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla tuettujen viranomaisten tai julkisten palvelujen lukumäärä		X	X
				CO17	Tuettujen mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten (mukaan lukien osuustoiminnalliset ja yhteiskunnalliset yritykset) lukumäärä			
					Tuettujen lapsiperheiden lukumäärä		X	X

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- ta- voite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikko	Pe- rus- taso tai vii- tearvo	Viite- vuosi	Ta- voite (2029)	Tie- to- lähde [200]	Huo- mau- tuk- set [200]
4	4.1.7 (vii)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CR01	<i>Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään toimen*</i>				X		
				CR02	<i>Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen*</i>				X		
				CR03	<i>Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden jättäessään toimen*</i>						
				CR04	<i>Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään toimen*</i>				X		
				CR05	<i>Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				CR06	<i>Osallistujat, joiden työmarkkinatilanne on parantunut kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*</i>						
				OK10	Palvelun laatu				X		

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.7 (vii)	105 108 115 116 117 120 130	

Käytettävät koodit:

105 Toimenpiteet, joilla edistetään naisten osallistumista työmarkkinoille ja vähennetään sukupuoleen perustuvaa eriytymistä työmarkkinoilla *[Tarkistetaan lopullinen muotoilu]*

108 Tuki digitaalisten taitojen kehittämiseen

115 Toimenpiteet, joilla edistetään yhtäläisiä mahdollisuuksia ja aktiivista osallistumista yhteiskunnan toimintaan

116 Keinot heikommassa asemassa olevien henkilöiden yhteiskuntaan integroimiseksi ja uudelleen työllistämiseksi

117 Toimenpiteet, joilla parannetaan syrjäytyneiden ryhmien, kuten romanien, koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia ja edistetään heidän sosiaalista osallisuuttaan

120 Toimenpiteet kolmansien maiden kansalaisten integroimiseksi yhteiskuntaan

130 Yhteistyön tehostaminen sekä jäsenvaltioissa että sen ulkopuolella olevien kumppanien kanssa

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.7 (vii)	01	

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste *(täydennetään)*

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä	4.1.7 (vii)		

		NSPA			
--	--	------	--	--	--

Yhdennetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
4	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.7 (vii)	09	

Ilmastonmuutokseen liittyviin tavoitteisiin myönnettävän tuen laskukerroin

TAULUKKO 6: ESR:N TOISSIJAISEN TEEMOJEN KOODIT ESR:N TOISSIJAISET TEEMAT

01	Vihreän osaamisen ja työllisyyden sekä vihreän talouden edistäminen	100 %
02	Digitaalisten taitojen ja työpaikkojen kehittäminen	0 %
03	Tutkimukseen ja innovointiin sekä älykkääseen erikoistumiseen investoiminen	0 %
04	Pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset) investoiminen	0 %
05	Syrjimättömyys	0 %
06	Sukupuolten tasa-arvo	0 %
07	Työmarkkinaosaapuolten valmiuksien kehittäminen	0 %
08	Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien kehittäminen	0 %
09	Ei sovelleta	0 %

2.5. ESR-toimintalinja: Lapset mukaan ottava Suomi

	Tämä on maakohtaisiin suosituksiin liittyvä toimintalinja
	Tämä on nuoristyöllisyyteen liittyvä toimintalinja
	Tämä on innovatiivisiin toimiin liittyvä toimintalinja
	[This is a priority dedicated to addressing material deprivation support to the most deprived under the the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation] **
X	[This is a priority dedicated to addressing material deprivation support to the most deprived under the the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation]

2.5.1 Erityistavoite: Eväitä elämään (ET 4.1.10)

Rahastojen tukitoimet

Tukitoimien tyypit [2 833 / 8 000]

Tavoitteena on parantaa kaikkein heikoimmassa asemassa ja suurimmassa syrjäytymisvaarassa olevien vähävaraisten perheitten lasten hyvinvointia, osallisuutta ja osallistumista yhteiskuntaan sekä luoda tasa-arvoisia mahdollisuuksia lapsille perhetaustasta huolimatta. Vaikka Suomessa on tarjolla kattavat neuvolapalvelut ja lapsilla on oikeus päivähoitoon, peruskoulun ilmaiseen opetukseen ja ruokailuun sekä yhteiskunnan tarjoamiin sosiaali-, terveys- ja muihin palveluihin, on silti tarpeen pyrkiä torjumaan lapsille köyhyydestä aiheutuvia haittoja. Vähävaraisissa perheissä Suomessa elää noin 120 000 lasta. Lapsiperheköyhyyden taustalla on työttömyyttä, niukkaa koulutusta ja valitettavan usein myös päihde- ja mielenterveysongelmia. Usein köyhyyden aiheuttama eriarvoisuus lapsiperheiden ja lasten tilanteissa on nähtävissä jo varhaisessa vaiheessa, jonka vuoksi tavoitteena on puuttua mahdollisimman aikaisin eriarvoistumisen syihin ja seurauksiin.

Tavoitteena on edistää vähävaraisten perheitten lasten tasavertaisia mahdollisuuksia aktiiviseen osallistumiseen heidän voimavarojensa ja itsetuntonsa vahvistamiseksi. Tämä tarkoittaa esim. har rastus-, leiri- tai kerhotoiminnan tukemista lapsen toiveita ja tarpeita kuunnellen. Tavoitteena on luoda onnistumisen ja osallisuuden kokemuksia sekä edistää lasten mahdollisuuksia luoda heitä kannustavia ja vahvistavia sosiaalisia suhteita, ml. turvalliset aikuissuhteet. Tavoitteena on toimien avulla ylläpitää lasten luontaista uteliaisuutta ja kehittää lasten taitoja, jotka osaltaan edistävät heidän mahdollisuuksiaan pärjätä koulussa ja myöhemmin työelämässä.

Kaikessa toiminnassa on tarpeen huomioida lasten ja heidän perheidensä erityistarpeet, jotka voivat liittyä mm. lapsen toimintakykyyn, kulttuuritaustaan tai asuinympäristöön. Esimerkiksi yksinhuoltaja-perheissä asuvien ja maahanmuuttajataustaisten lasten köyhyysriski on muita suurempi.

Kaikkein vaikeimmissa tilanteissa olevien lasten ja lapsiperheiden tavoittamiseksi toiminnot kytetään paikalliseen ja alueelliseen perhe- ja aikuissosiaalityöhön. Lisäksi on tarpeen tehdä yhteistyötä neuvoloiden, perhekeskusten, lastensuojelun, varhaiskasvatuksen, opiskeluhoollon, seurakuntien diakoniatyön ja järjestöjen kanssa. Täten varmistetaan tuen kohdentuminen ja sisältö mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jotta toimilla voidaan saavuttaa pysyviä positiivisia vaikutuksia lasten elämään, on aina huomioitava myös lapsen vanhemmat ja perheen kokonaistilanne. Tämän vuoksi on tavoitteena rakentaa yhteyksiä muiden erityistavoitteiden – etenkin *Yhdenvertaiseen osallisuuteen* –erityistavoitteen välille - joissa kehitetään mm. rakenteita ja palveluita. Tukemalla muilla ESR-toimilla perheen aikuisia kouluttautumisessa, työllistymisessä ja terveyteen sekä elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä voidaan vaikuttaa positiivisesti perheen kokonaistilanteeseen ja sitä kautta välillisesti myös tulotasoon ja lasten hyvinvointiin.

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

- tuetaan kohderyhmään kuuluvien lasten osallistumista esim. heidän vahvuuksiaan ja valmiuksiaan tukevaan harrastus- ja leiritoimintaan tai valmentavaan hoiva- ja kerhotoimintaan

Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena paikallisesti tunnistettujen lasten osallisuutta ja aktiivisuutta on lisätty. Erityistoimien seurauksena tuettujen lasten eriarvoisuus on vähentynyt/syrjäytymisriski on pienentynyt (*todennetaan selvityksellä*).

Tärkeimmät kohderyhmät [200 / 1 000]

Vähävaraisten perheitten ja köyhyyden seurauksena syrjäytymisvaarassa olevat lapset.

Kohteena olevat lapset voidaan tarvittaessa rajata tarkemmin alueellisten erityispiirteiden tai valtakunnallisten tarpeiden mukaisesti.

Toimet tasa-arvon, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi [697 / 2 000]

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään mm tiedostamalla mahdolliset syrjäytymiseen vaikuttavat sukupuoleen liittyvät tekijät.

Osallisuutta edistetään *varmistamalla* kohderyhmään kuuluvien lasten mahdollisuudet vaikuttaa heille suunniteltujen toimien sisältöihin, toteutustapoihin ja ajankohtiin.

Yhdenvertaisuus huomioidaan toimien tarjoamisessa. Toiminnassa otetaan huomioon lasten erityistarpeet ja kulttuuritietoinen ohjaus. Samoin huomioidaan tarvittaessa positiivinen erityiskohtelu yhdenvertaisuuden edistämiseksi mm. syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan aiheeseen liittyvät kansainväliset sopimukset etenkin Lapsen oikeuksien sopimus <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/>

Tietyt kohdealueet, mukaan lukien alueellisten välineiden suunniteltu [231/ 2 000]

NSPA ITI-strategian mukaan pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoituksella rahoitetaan erityistavoitteen tuettavaa toimintaan erityisesti huomioiden lasten köyhyyden vähentäminen tukemalla harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia. NSPA-ITI ks. ET 3.3.

Alueiden väliset, rajat ylittävät ja valtioiden väliset toimet [1 133 / 2 000]

-

Indikaattorit (*täydennetään/täsmennetään*)

Tuotosindikaattorit

Taulukko 2: Tuotosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Erityis- tavoite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tunnus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Välita- voite (2024)	Tavoite (2029)
5	4.1.10. (x)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CO01	<i>Työttömät, mukaan lu- kien pitkäaikaistyöttö- mät*</i>			
				CO02	<i>Pitkäaikaistyöttömät*</i>			

				CO03	<i>Työelämän ulkopuolella olevat*</i>			
				CO04	<i>Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoittajat*</i>			
				CO05	<i>Alle 30-vuotiaat</i>			
				CO06	<i>Yli 54-vuotiaat</i>			
				CO?	<i>Alle 18-vuotiaat</i>		X	X
				CO07	<i>Henkilöt, joilla on ylemmän perusasteen tai sitä vähäisempi koulutus (ISCED 0–2)*</i>			
				CO08	<i>Henkilöt, joilla on keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeinen (ISCED 4) koulutus*</i>			
				CO09	<i>Henkilöt, joilla on korkea-asteen koulutus (ISCED 5–8)*</i>			
				CO10	<i>Vammaiset</i>			
				CO11	<i>Kolmannen maan kansalaiset</i>			
				CO12	<i>Ulkomaalaistaustaiset henkilöt</i>			
				CO13	<i>Vähemmistöt (myös marginalisoituneet yhteisöt kuten romanit)</i>			
				CO14	<i>Asunnottomat tai asuntomarkkinoilta syrjäytyneet</i>			
				CO15	<i>Maaseutualueilla asuvat*</i>			
				CO16	<i>Kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla tuettujen viranomaisten tai julkisten palvelujen lukumäärä*</i>			
				CO17	<i>Tuettujen mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten (mukaan lukien osuustoiminnalliset ja yhteiskunnalliset yritykset) lukumäärä*</i>			

* Ei koske erityistavoitetta (x)

Taulukko 3: Tulosindikaattorit

Toimin- ta- linja	Eri- tyis- ta- voite	Ra- hasto	Alueluokka**)	Tun- nus [5]	Indikaattori [255]	Mitta- yk- sikkö	Pe- rus- taso tai vii- tearvo	Viite- vuosi	Ta- voite (2029)	Tie- to- lähde [200]	Huo- mau- tuk- set [200]
-------------------------	-------------------------------	--------------	---------------	--------------------	--------------------	------------------------	---	-----------------	------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

5	4.1.10 (x)	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	CR01	Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään toimen*						
				CR02	Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen*						
				CR03	Osallistujat, jotka saavat ammatti-pätevyyden jättäessään toimen*						
				CR04	Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään toimen*						
				CR05	Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*						
				CR06	Osallistujat, joiden työmarkkina-tilanne on parantunut kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun he ovat jättäneet toimen*						

* Ei koske erityistavoitetta (x)

Ohjelman resurssien alustava jakauma (EU) tukitoimityypin mukaan

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä

Taulukko 4: Kokonaisuus 1 – Tukitoimen toimintakenttä					
Toimintalinjan numero	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
5	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.10 (x)	126	

Käytettävät koodit:

126 Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevia ihmisiä koskevan sosiaalisen integraation edistäminen, mukaan lukien vähävaraisimmat ja lapset

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto

Taulukko 5: Kokonaisuus 2 – Rahoitusmuoto					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)

5	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.10 (x)	01	
---	------	---------------------------------	---------------	----	--

Käytettävä koodi: Avustus

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste (täydennetään)

Taulukko 6: Kokonaisuus 3 – alueellinen täytäntöönpanomekanismi ja alueellinen painopiste					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
5	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.10 (x)		

Yhdenmetyt alueelliset investoinnit

- 11 Lähiöt
- 12 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 13 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 14 Vuoristoalueet
- 15 Saaret ja rannikkoalueet
- 16 Harvaan asutut alueet
- 17 Muuntyyppiset kohdealueet

Muut lähestymistavat

- 41 Lähiöt
- 42 Kaupungit ja esikaupunkialueet
- 43 Toiminnalliset kaupunkialueet
- 44 Vuoristoalueet
- 45 Saaret ja rannikkoalueet
- 46 Harvaan asutut alueet
- 47 Muuntyyppiset kohdealueet
- 48 Ei alueellista kohdentamista

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat

Taulukko 7: Kokonaisuus 6 – ESR:n toissijaiset teemat					
Toimintalinjan nro	Rahasto	Alueluokka	Erityistavoite	Koodi	Määrä (euroa)
5	ESR+	Kehittyneet Siirtymä NSPA	4.1.10 (x)	09	

Ilmastonmuutokseen liittyviin tavoitteisiin myönnettävän tuen laskukerroin

TAULUKKO 6: ESR:N TOISSIJAI-

TEN TEEMOJEN KOODIT ESR:N

TOISSIJAISET TEEMAT

01	Vihreän osaamisen ja työllisyyden sekä vihreän talouden edistäminen	100 %
02	Digitaalisten taitojen ja työpaikkojen kehittäminen	0 %
03	Tutkimukseen ja innovointiin sekä älykkääseen erikoistumiseen investoiminen	0 %
04	Pieniin ja keskiin yrityksiin (pk-yritykset) investoiminen	0 %
05	Syrjimättömyys	0 %
06	Sukupuolten tasa-arvo	0 %
07	Työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittäminen	0 %
08	Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien kehittäminen	0 %
09	Ei sovelleta	0 %

3. Rahoitussuunnitelma

(täydennetään)

3.A Siirrot ja maksusuudet

3.1 Määrärahat vuosittain

3.2 Kokonaismäärärahat rahastoittain ja kansallinen yhteisrahoitus

4. Mahdollistavat edellytykset

(toimitetaan erillisenä liitetiedostona)

5. Ohjelmasta vastaavat viranomaiset

Taulukko 13: Ohjelmasta vastaavat viranomaiset (*Alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisen valmisteluaineiston mukaisesti*)

Ohjelmasta vastaavat viranomaiset	Laitoksen nimi [500]	Yhteyshenkilön nimi [200]	Sähköposti [200]
Hallintoviranomainen	TEM		
Tarkastusviranomainen	VM		
Elin, joka ottaa vastaan komission suorittamia maksuja	TEM		

6. Kumppanuus

(7 391 /10 000)

Alueiden kehittämistä ja rakennerahastotoimintaa säättävä lainsäädäntö (Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoimisesta 7/2014) määrää työ- ja elinkeinoministeriön 2014–2020 ohjelmakauden Suomen hallintoviranomaisena valmisteluvastuuseen rakennerahasto-ohjelman osalta. Rakennerahasto-ohjelman valmistelua varten perustettiin Koheesio 2021+ työryhmä. Työryhmän muodostivat työ- ja elinkeinoministeriön johdolla seuraavat valtion hallinnon organisaatiotahot sekä aluekehitysviranomaistahot: opetus- ja kulttuuriministeriö, valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä maakunnan liitot ja edustajat suurista kaupungeista ja seutukaupungeista. Työryhmän työhön osallistuvia kumppanuustahoja ovat Kuntaliitto, Keskuskauppakamari, SAK, AKAVA, STTK, EK, MTK, Suomen yrittäjät ry, Sosiaali ja terveys Soste ry ja Suomen luonnonsuojeluliitto. Kumppanit ovat mukana komission delegoidun asetuksen (EU) n:o 240/2014 mukaisesti valmistelussa, joka kohdistuu mm. tarpeiden analysointiin ja yksilöintiin, painopistealueiden määrittelyyn ja valintaan.

Valtioneuvoston nimeämä alueellisen uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) käsitteli rakennerahasto-ohjelman ja kumppanuussopimuksen valmistelua. Työryhmä toimi neuvottelukunnan jaostona. AUNE:ssa on ministeriöiden, ELY-keskusten ja maakunnan liittojen lisäksi tärkeimpien työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjen, Kuntaliiton ja erikokoisten kuntien edustus.

Koheesio 2021+ työryhmä ja Alueellisen uudistumisen neuvottelukunta ovat olleet keskeiset valmistelufoorumit, joissa eri tahot ml. talous- ja sosiaalipartnerijärjestöt ja sidosryhmät ovat keskustelleet

rakennerahasto-ohjelman sisällöistä, arviointihavainnoista, painopistevalinnoista ja muista rakennerahasto-ohjelmaan liittyvistä kysymyksistä. Järjestökumppanit ovat vaikuttaneet kannaltaan keskeisten sisältökokonaisuuksien työstöön. Koheesio 202+ työryhmän työskentelyn lisäksi TEM on järjestänyt valmistelua tukevia ja koordinoivia työkokouksia erityisesti ELY-keskusten ja maakunnan liitton kanssa, fokuoituja työpajoja (mm. tasa-arvo, erityistavoitteet, indikaattorit) ja muita keskusteluja eri tahojen kanssa (ml. esittelyt sidosryhmissä ja erilliset kuulemiset). TEM on julkaissut keskeisen valmistelua tukevan materiaalin verkkopalvelussaan.

Rakennerahasto-ohjelman valmistelua ohjaa sekä suomalainen hallintoperinne, joka korostaa kuulemista, että voimassa oleva alueiden kehittämistä ja rakennerahastotoimintaa säättävä lainsäädäntö, jossa on määritelty kumppaneiden osallistumisesta EU:n rakennerahasto-ohjelmien valmisteluun ja toteutukseen. Alueiden kehittämistä ja rakennerahastotoimintaa koskevissa säädöksissä todetaan, että ohjelmia valmistellaan yhteistyössä. TEM on neuvotellut erikseen rakennerahasto-ohjelmasta saamelaisten edustajan kanssa 16.1.2020. Ohjelman sisällöstä järjestettiin erikseen Saamelaiskäräjälain mukainen neuvottelu, jossa todettiin ohjelmatyössä huomioitavan alkuperäiskansa saamelaisten elinkeinot ja hyvinvointi maakunta-ohjelman työn kautta. Ohjelmassa todetaan, että saamelaisten, romanien ja muiden väestöryhmien ja yhteisöjen tukeminen kulttuurisensitiivisesti on tärkeää rakennerahastovaroja käytettäessä. TEM kutsui kuulemistilaisuuteen 12.2.2020 vähemmistöryhmiä ml. romanit. TEM esitteli ohjelmatyön käynnistymistä romaniasiain neuvottelukunnassa 16.1.2019. Ohjelman valmisteluprosessissa on ollut mukana sukupuolten välisen tasa-arvon asiantuntijoita sekä ympäristöhallinnon asiantuntijoita.

Alueiden valmistelussa kumppanuusperiaatetta on toteutettu sekä maakunnan yhteistyöryhmien (MYR) ja MYR-sihteeristöjen, maakuntahallitusten ja -valtuustojen, sidosryhmätilaisuuksien, alueellisten valmisteluryhmien sekä avoimien kuulemis- ja keskustelutilaisuuksien kautta. Ohjelmaluonnosta on voinut kommentoida myös sidosryhmille kohdennettujen verkkokyselyjen yhteydessä. MYR:ssä on edustettuna maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat, ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset sekä alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot, kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt, sekä muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat tai ympäristöjärjestöt ja sukupuolten tasa-arvoa edistävät järjestöt. Mahdollisuus tiedonsaantiin ja vaikuttamiseen on toteutunut myös maakunnallisten ja suuralueittaisten kuulemis- ja informaatiotilaisuuksien kautta. Tilaisuuksissa on ollut mukana kuntien, järjestöjen, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden, kehittämissyhtiöiden, teknologiakeskusten sekä elinkeino- ja yrityselämän edustajia.

Valmistelu alkuvaiheessa järjestettiin avoin verkkokuuleminen, joka avulla saatiin laajasti eri toimijoiden näkemyksiä ohjelmatyön valmisteluryhmän laatimiin keskeisiin toimintaympäristön haasteisiin. Kansalaisten ja sidosryhmien ohjelman valmisteluun osallistamisesta huolehditaan myös SOVA-prosessin kautta.

Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelman ympäristövaikutusten arvioinnista vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. Yleisöllä ja viranomaisilla on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä ja vaikuttaa ohjelman ja ympäristöarvioinnin suunnitteluun sen aloitusvaiheessa ja arvioinnin aikana. Valtioneuvoston linjattua 27.11.2019 ohjelmavalmistelun sisällölliset painopisteet julkaistiin 29.11.2019 ilmoitus Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelman 2021–2027 valmistelun ja siihen liittyvän ympäristöarvioinnin aloittamisesta sekä käynnistettiin ympäristöviranomaisten kuuleminen ympäristöselostuksen sisällöstä (29.11.-31.12.2019). Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaisesti ohjelmasta laadittiin valmistelun yhteydessä ympäristöselostus (laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005 sekä sitä täydentävä valtioneuvoston asetus 347/2005. Ympäristöselostuksen laadinnasta vastasi Gaia Consulting oy.

(täydennetään myöhemmin: Yleisölle annettiin mahdollisuus esittää mielipiteitä ohjelmaluonnoksen sekä siitä laaditun ympäristöselostuksen sisällöstä (xx). Kuulemisesta ilmoitettiin (xx). Kuulemisaineisto oli nähtävillä työ- ja elinkeinoministeriön internet-sivuilla. Lisäksi ohjelmaluonnoksen osalta

pyydettiin erikseen lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja järjestötahoilta. Ohjelmasta ja ympäristöselostuksesta jätettiin yhteensä (xx lausuntoa). Ohjelmien julkisten kuulemisten vaikutus ja saadun palautteen huomioiminen (täydennetään).

Ohjelman toteutuksen kannalta oleelliset järjestöt ja muut sidosryhmät osallistuvat ohjelman toimeenpanoon, seurantaan ja arviointiin valtakunnallisella tasolla seurantakomiteatyöskentelyssä ja alueellisella tasolla maakuntien yhteistyöryhmien työskentelyssä. Ohjelman seurantakomitean työskentelyllä tuetaan vahvasti kumppanusperiaatteen toteutumista ja se tuo lisäarvoa ohjelmatyöhön. Maakunnan yhteistyöryhmät ovat keskeinen kumppanuuselin alueilla.

Järjestö- ja sidosryhmäkumppanien aktiivinen osallistuminen ohjelmaan liittyvään viestintään ja sen suunnitteluun järjestetään osana TEM:n vetämää rakennerahastoviestinnän yhteistyötä. Hallintoviranomaisen viestintäverkostossa kumppanuustahoilla on ollut ja on tulevallakin kaudella tärkeä rooli. Välittävinä toimieliminä toimivat viranomaiset ohjaavat ja neuvovat toimijoita rahoituksen hakemisessa ja hankkeiden toteutuksessa mm. huomioiden pienten järjestöjen ja toimijoiden tarpeet.

Ohjelmakauden alussa laaditaan koulutussuunnitelma välittävälle toimielimille, sosiaalipartnereille sekä kansalaisjärjestöille järjestettävistä koulutustilaisuuksista. Tilaisuudet ja niiden toteuttamistavat suunnitellaan yhdessä ko. kumppanien kanssa, jotta ne vastaavat mahdollisimman hyvin kohderyhmän tarpeisiin. Koulutussuunnitelmassa määritellään, mitkä koulutusosiot ovat hallintoviranomaisen vastuulla, mitkä välittävien toimielinten ja mitkä joidenkin muiden tahojen, esim. ohjelman teemakohtaisten koordinaatiohankkeiden, vastuulla. Koulutussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja koulutustilaisuuksiin varataan riittävä rahoitus, jolla pystytään vastaamaan hallintoviranomaisen arvioon ja kentältä tuleviin tarpeisiin. Myös hankkeiden ohjausryhmät omalta osaltaan ovat kumppanuutta.

7. Viestintä ja näkyvyys

[3 669/4 500]

Innovatiivinen ja hiilineutraali Suomi, työllisyys, osaavuus ja osallistavuus sekä aineellisen puutteen torjuminen ovat viestinnän painopisteet. Ydinviestinä on tuloksellisuus ja vaikuttavuus. Hallintoviranomainen viestii rahoitusmahdollisuuksista potentiaalisille hakijoille sekä tarjoaa viestintävälineitä ja mallipohjia hanketoimijoille. Hallintoviranomainen vastaa suurelle yleisölle suunnatusta viestinnästä, jossa keskeistä on saavutetut tulokset ja EU:n lisäarvo tavoitteiden toteutumisessa.

Hallintoviranomainen tekee vuosittaisen viestintäsuunnitelman ja raportoi sen toteutumisesta seurantakomitealle. Viestinnässä seurataan nettisivujen ja sosiaalisen median kanavien käyttäjämääriä ja keskusteluihin osallistumista. Viestintätoimista voidaan järjestää arviointi. Hallintoviranomainen julkaisee luettelon tuensaajista rakennerahastojen tietojärjestelmässä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Viestinnän keskeiset kohderyhmät ovat rahoituksen hakijat, hanketoimijat, suuri yleisö, media, poliittiset vaikuttajat, yhteistyökumppanit sekä viranomaiset. Kohderyhmiä ovat pk- ja mikroyritykset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kehittämissihtit, kunnat ja kaupungit, yhdistykset, säätiöt, työikäinen väestö ja syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt. Viestinnän keskeisimmät tavoitteet ovat selkeä tiedotus potentiaalisten hanketututtajien ja yhteistyökumppanien suuntaan. Tavoitteena on saada hyviä hankkeita ja uusia hyviä toteuttajia. Viestinnän keinon pyritään suuren yleisön parempaan tietoisuuteen rakennerahastoista.

Pääasiallinen viestintäväline on rakennerahastot.fi verkkopalvelu. Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat Facebook, Twitter ja YouTube hanke- ja yleisöviestintään. Google-tilillä on viranomaisten sisäiseen viestintään Google Drive tiedostojen ja kuvien jakamiseen. Hallintoviranomaisen videot ja yhteistyötahojen videot ovat rakennerahastot.fi YouTube-kanavalla. Sosiaalisessa mediassa järjestetään teemakampanjoita. Keskeisistä teemoista voidaan tehdä sähköisiä julkaisuja. Verkkopalvelussa ja sosiaalisen median kanavilla huomioidaan saavutettavuusvaatimukset.

Petostietoisuus ja petosten nollatoleranssi ovat osana hallintoviranomaisen suurelle yleisölle kohdennettua viestintää. Hallintoviranomaisella on verkkopalvelussa nimetön ilmoituskanava väärinkäytösten tai sopimattoman menettelyn epäilyä varten.

Hallintoviranomainen nimeää ohjelmalle viestintävastaavan. Viestintävastaava johtaa kansallista viestintäverkostoa, johon kuuluu muiden ministeriöiden, välittävien toimielinten ja yhteistyökumppanien edustajia. Viestintäverkosto kokoontuu tarpeen mukaan 2–4 kertaa vuodessa. Viestintäverkosto käyttää myös virtuaalisia kanavia. Hallintoviranomainen tekee viestintäyhteistyötä MMM:n (maaseuturahasto sekä meri- ja kalatalousrahasto) ja SM:n (sisäasioiden rahastot) EU-rahoitteisten ohjelmien kanssa.

Alueilla on omat viestintäverkostonsa, joista vastuu on rahoittavilla viranomaisilla. Rahoittavat viranomaiset vastaavat hakujen sisällöistä ja haettavasta tukimäärästä ilmoittamisesta kuukautta ennen hakuajan alkamista, hakuajoista ilmoittamisesta sekä hankkeiden ohjauksesta ja neuvonnasta. Alueilla järjestetään tilaisuuksia info- ja koulutustilaisuuksia hanketoimijoille sekä yleisötilaisuuksia.

Hallintoviranomainen osallistuu EU:n komission viestintäverkostojen INFORM ja INION kokouksiin ja muuhun toimintaan. Hallintoviranomainen osallistuu myös muihin komission järjestämiin viestintätoimiin, kuten EU in My Region -kampanjaan. Myös välittävät toimielimet ja hankkeet osallistuvat komission tarjoamiin viestintämahdollisuuksiin. Hallintoviranomainen järjestää koulutuksia viranomaisille pääasiallisesti verkossa ja osallistuu yleisötilaisuuksiin muun muassa Eurooppa-päivänä.

Tuensaajien velvollisuus on viestiä aktiivisesti toiminnastaan ja tuloksistaan sekä noudattaa viestinnän velvoitteita. Rahoittava viranomainen ohjeistaa hankkeita viestintävelvollisuuksista ja valvoo niiden toteutumista.

Viestinnän kustannukset maksetaan teknisestä tuesta. Tuen määrä viestintään on enintään 0,3 prosenttia ohjelman rahoituksesta. Teknisen tuen rahoituksella kustannetaan muuan muassa rakennerahastot.fi verkkopalvelu, viestinnän perusvälineet, tilaisuuksien ja verkkotapahtumien järjestelykulut ja muut viestinnälliset hankinnat. Viestintään liittyvä koulutus ja matkakulut voidaan maksaa teknisen tuen viestintäosuudesta.

8. Yksikkökustannusten, kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö

(täydennetään)

Liitteet

(täydennetään)

11 § Yleishallinnon sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösuunnitelmien 2021 hyväksyminen ja muiden toimielimien käyttösuunnitelmien tiedoksi merkitseminen

VD/605/02.01.00.00/2021

MR/PK/AH

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2024 sekä talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Käyttösuunnitelmassa tarkennetaan määrärahat ja tuloarviot palvelualueille ja -yksiköille tavoitteiden toteuttamista ja toteutumisen seurantaan varten. Käyttösuunnitelma sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määräraha- ja tehtäväalueille, palvelualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa / johtokunnissa tulosityksiköittäin ja tiliryhmittäin. Niiden tehtäväalueiden, jotka eivät kuulu minkään lautakunnan alaisuuteen, käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus. Voimassa olevan toimialaorganisaation mukaan kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösuunnitelmat hyväksyy kaupunginhallitus. Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset päämäärät ja sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit.

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta asetettujen arviointikriteerien mukaisesti lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle katsaus talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Vuoden 2021 talousarviota ja sitovia tavoitteita koskeva raportointi tapahtuu kaupunginhallituksessa touko- ja syyskuussa sekä vuoden 2022 maaliskuussa.

Vantaan kaupungille laadittiin vuonna 2020 tuottavuus- ja kasvuohjelma. Toimialat ovat käyttösuunnitelmissaan tarkentaneet ja kohdistaneet ohjelman tavoitteet oikeille palvelualueille. Kohdistus on vaikuttanut kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin toimialojen sisällä seuraaviin sitovuustasoihin: kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköt ja ammatillinen opetus sekä kaupunkikulttuurin bruttoyksiköt, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu. Käyttösuunnitelman muutosesitys tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi kevään 2021 aikana.

Yleishallinnon käyttösuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavien yleishallinnon talousarviokohtien käyttösuunnitelman:

- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus
- Yhteistoimintaosuudet ja avustukset

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuustasot ovat 10 Yleishallinnon tulot ja menot. Yleishallinnon tehtäville myönnettyt käyttötalouden määrärahat ilman keskusvaalilautakuntaa ja tarkastuslautakuntaa ovat seuraavat:

1000 eur	Tulot	Menot	Toimintakate
1020 Kaupunginvaltuusto		-1 461	-1 461
1040 Kaupunginhallitus	1 757	-14 828	-13 070
1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	57	-15 768	-15 711

Yleishallinnon käyttösunnitelma 2021 on esityslistan liitteenä.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösunnitelman.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat palvelualueet/ -yksiköt:

- Yleisjohto
- Talous ja strategia
- Henkilöstö- ja konsernipalvelut
- Kasvupalvelut
- Kuntademokratia
- Viestintä
- Sisäinen tarkastus

Toimialan vastuulle kuuluu myös

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan organisaatioon kuuluvat talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueet sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos. Toimialan yhteisiä palveluyksiköjä ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuustasot ovat 11 Kaupunkistrategian ja johdon toimialan tulot ja menot. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle myönnetty käyttötalouden määrärahat ovat seuraavat:

1000 eur	Tulot	Menot	Toimintakate
11 Kaupunkistrategian ja johdon toimiala	13 045	-126 743	-113 698

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösunnitelma 2021 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan tulosalueiden tuloskorttien tiivistelmät ovat esityslistan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt investointiosan Aineettoman omaisuuden ja kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden talousarvioksi 2021 määrärahaa seuraavasti.

1000 eur	Tulot	Menot
Investointien työohjelma 2021		
Aineeton omaisuus	1 250	-8 900
Irtain omaisuus		-40

Aineettoman omaisuuden ja irtaimistohankkeiden työohjelmat 2021 ovat liitteenä.

Muiden toimielinten hyväksymät käyttösuunnitelmat

Muut toimielimet ovat käsitelleet ja hyväksyneet käyttösuunnitelmansa seuraavasti:

- Tarkastuslautakunta 16.12.2020 § 6
- Keskusvaalilautakunta 18.11.2020 § 3
- Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 15.12.2020 § 7
- Opetuslautakunta 18.1.2021 § 7
- Vapaa-ajan lautakunta 8.12.2020 § 7
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 1.12.2020 § 6
- Tekninen lautakunta 2.12.2020 § 6
- Ympäristölautakunta 3.12.2020 § 4
- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta 16.12.2020 § 5
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 8.12.2020 § 7

Toimielinten päätökset ovat luettavissa vantaa.fi -sivuston päätöksenteko-osiosta osoitteesta paatokset.vantaa.fi. Kooste toimielinten käyttösuunnitelmista on myös luottamushenkilöiden Extranetissä.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että muiden toimielimien vuoden 2021 käyttösuunnitelmat on laadittu noudattaen valtuustokauden strategiaa sekä talousarvion täytäntöönpanosta ja käyttösuunnitelmien laatimisesta annettuja ohjeita.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä oleva yleishallinnon talousarvion 2021 käyttösuunnitelma,
- b) hyväksyä liitteenä oleva kaupunkistrategian ja johdon toimialan talousarvion 2021 käyttösuunnitelma sekä investointiosan aineettoman omaisuuden ja irtaimistohankkeiden työohjelmat 2021, ja
- c) merkitä tiedoksi tarkastus-, keskusvaali-, sosiaali- ja terveys-, opetus-, vapaa-ajan, kaupunkisuunnittelu-, teknisen- sekä ympäristölautakunnan, Vantaan suun terveydenhuollon- sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen talousarvion 2021 käyttösuunnitelmat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Yleishallinnon käyttösuunnitelma 2021
- Kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttösuunnitelma 2021 ja investointien työohjelmat 2021

Täytäntöönpano: talousohjaus, toimialat

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

YLEISHALLINTO KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2021

Sisällys

10 Yleishallinnon toimiala yhteensä, käyttösuunnitelma 2021.....	2
1020 Kaupunginvaltuusto.....	3
1040 Kaupunginhallitus.....	4
1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset.....	7
PALVELUALUE- JA PALVELUYKSIKÖTASO:.....	8
Käyttösuunnitelma 2021/palvelualue- ja palveluyksikötaso.....	9
Yleishallinto /käyttöomaisuusinvestoinnit 2021.....	10
TULOSKORTIT.....	11

10 Yleishallinnon toimiala yhteensä, käyttösuunnitelma 2021

Määrärahat (1 000 €)		TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
TOIMINTATUOTOT		2 733	1 832	1 815	-1,0
TOIMINTAKULUT		-28 383	-31 160	-33 181	6,5
TOIMINTAKATE		-25 650	-29 328	-31 367	7,0
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	1 951	1 772	1 815	2,4
	TUET JA AVUSTUKSET	713	60	0	-100,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	69	0	0	0
	TOIMINTATUOTOT	2 733	1 832	1 815	-1,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-2 935	-2 623	-4 028	53,5
	PALVELUJEN OSTOT	-19 457	-19 823	-20 491	3,4
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-193	-211	-234	11,3
	AVUSTUKSET	-4 415	-4 708	-4 564	-3,1
	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 383	-3 795	-3 864	1,8
	TOIMINTAKULUT	-28 383	-31 160	-33 181	6,5
	TOIMINTAKATE	-25 650	-29 328	-31 367	7,0
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0
	VUOSIKATE	-25 650	-29 328	-31 367	7,0
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 755	0	0	0
	TILIKAUDEN TULOS	-28 405	-29 328	-31 367	7,0
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-28 405	-29 328	-31 367	7,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-28 405	-29 328	-31 367	7,0

Yleishallinnon määrärahojen sitovuustaso sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset.

Luvut sisältävät tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelman. Tarkastuslautakunta on käsitellyt käyttösuunnitelmansa 16.12.2020 § 6 ja keskusvaalilautakunta 18.11.2020 § 3.

1020 Kaupunginvaltuusto

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTAKULUT	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	TOIMINTAKATE	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
Tuloslaskelma					
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-667	-848	-824	-2,8
	PALVELUJEN OSTOT	-202	-241	-356	47,7
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-10	-10	-17	70,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-241	-249	-264	6,0
	TOIMINTAKULUT	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	TOIMINTAKATE	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	VUOSIKATE	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	TILIKAUDEN TULOS	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-1 120	-1 348	-1 461	8,4
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-1 120	-1 348	-1 461	8,4

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrätyistä asioista.

Valtuustokausi vaihtuu kesäkuun alussa 2021. Kuntavaalien jälkeen tehdään uudet luottamushenkilövalinnat kaupungin muihin toimielimiin. Luottamushenkilöiden palveluiden sähköistämistä jatketaan. Valtuustokauden vaihdoksen myötä tietotekniset laitteet vaihdetaan. Uusille valtuutetuille järjestetään niihin koulutusta.

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston kymmeneen kokoukseen, kymmeneen selostustilaisuuteen ja valtuustoseminaariin. Talousarviokohdalla on varauduttu myös luottamushenkilöiden tietotekniikan käytöstä aiheutuviin kustannuksiin sekä valtuustokauden vaihdokseen liittyviin luottamushenkilökoulutuksiin.

1040 Kaupunginhallitus

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 986	1 772	1 757	-0,8
	TOIMINTAKULUT	-11 099	-13 778	-14 763	7,1
	TOIMINTAKATE	-9 113	-12 006	-13 005	8,3
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	1 918	1 772	1 757	-0,8
	MUUT TOIMINTATUOTOT	69	0	0	0
	TOIMINTATUOTOT	1 986	1 772	1 757	-0,8
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-1 101	-1 353	-2 303	70,2
	PALVELUJEN OSTOT	-8 423	-8 172	-8 340	2,1
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-151	-194	-192	-1,0
	AVUSTUKSET	-309	-549	-370	-32,6
	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 114	-3 511	-3 558	1,3
	TOIMINTAKULUT	-11 099	-13 778	-14 763	7,1
	TOIMINTAKATE	-9 113	-12 006	-13 005	8,3
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0
	VUOSIKATE	-9 113	-12 006	-13 005	8,3
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 755	0	0	0
	TILIKAUDEN TULOS	-11 868	-12 006	-13 005	8,3
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-11 868	-12 006	-13 005	8,3
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-11 868	-12 006	-13 005	8,3

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on tarkemmin määritelty kaupunginhallituksen tehtäviä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, konsernijaoston, nuorisovaltuuston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta ja kahta seminaaripäivää sekä yleisjaoston yhdeksää kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja suunnitellaan olevan kahdeksan vuoden 2021 aikana.

Toimikunnat

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Historiatoimikunta

Historiatoimikunta edistää Vantaan alueen historian tutkimusta ja julkaisutoimintaa. Parhaillaan toimikunnalla on käynnissä Vantaa50-historiahanke, jossa tutkitaan kaupungin nopeaa kehitystä 1970-luvun alusta 2020-luvulle. Hanke jakautuu neljään osaan, jotka linkittyvät toisiinsa: muistitiedon keruu, historian tutkimus ja juhlakirja, viestintä sekä historia-aiheiset tapahtumat. Toimikunta on asettanut hankkeelle ohjausryhmän, joka toimii valmistelijana ja esittelijänä sekä myöhemmin juhlakirjan toimituskuntana. Ryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan historian professori Laura Kolbe Helsingin yliopistosta ja muita jäseniä ovat FM Jukka Hako, arkeologi Andreas Koivisto kaupunginmuseosta, kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine, museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen sekä tutkija FT Sari Aalto. Juhlakirja julkaistaan Vantaan täyttäessä 50 vuotta vuonna 2024.

Historiatoimikunta on aloittanut kustannusyhteistyön Vantaa Seuran kanssa Helsingin pitäjä – Vantaa -vuosikirjaa koskien. Kirja tallentaa tutkimuksillaan ja kirjoituksillaan Vantaan kaupungin historiaa, tapahtumia ja perinteitä menneiltä ajoilta aina nykypäivään asti. Helsingin pitäjä on ilmestynyt vuodesta 1963 alkaen ja vuosikirjana vuodesta 1980 lähtien. Vuosikirjan tavoitteena on tuoda laadukas ja tutkittu historiatieto kaupunkilaisten ja muiden kiinnostuneiden tietoisuuteen.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuuston tärkein tehtävä on vantaalaisten lasten ja nuorten edunvalvonta sekä nuorten mielipiteiden esille tuominen. Nuorisovaltuusto seuraa kaupungissa tapahtuvaa nuoria koskevaa päätöksentekoa ja pyrkii jo valmisteluvaiheessa vaikuttamaan niin, että tehdyt päätökset ovat nuorien kannalta hyviä ja toimi-via. Yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten oppilaskuntien kanssa tehdään mm. osallistumalla Vaikuttaja-päivän toteuttamiseen. Nuorisovaltuusto näkyy entistä paremmin nuorille suunnatuissa ja alueellisissa tapahtumissa sekä mediassa aktivoiden nuoria vaikuttamaan nuoria koskeviin asioihin. Vuoropuhelua ja yhteistyötä erilaisten toimintaryhmien, päättäjien ja nuorten parissa toimivien kanssa lisätään. Yhteistyötä pääkaupunkiseudun nuorisovaltuustojen kanssa jatketaan ja kehitetään. Vuonna 2021 järjestettäviin nuorisovaltuusto-vaaleihin panostetaan lisäämällä nuorisovaltuuston näkyvyyttä ja vaalien markkinointia, jotta ehdokkaiden määrä ja äänestysaktiivisuus saadaan entisestään kohoamaan.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi keskitettyyn koulutustoimintaan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käyttöön on varattu 13 000 euroa ja käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan 5 500 euroa.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamatto-mien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi 50 000 euroa varataan kaupunginhallituksen menokohdalle Vantaan tapahtumakaupungin näkyvyyden lisäämiseen.

Määrärahaa voidaan käyttää Vantaan kaupungin edustustilaisuuksiin. Vuoden 2021 aikana järjestettäneen ainakin seuraavat kaupungin edustustilaisuudet:

- Tikkurila-festivaalin sidosryhmätilaisuus ja tapahtumaliput heinäkuussa 37 000 euroa
- BRQ Vantaa Festivaalin kutsuvierastilaisuus elokuussa 2 500 euroa
- Reflektor -valotaidetapahtuman kutsuvierastilaisuus syyskuussa 1 000 euroa

Lisäksi menokohdalta maksetaan pienempiä edustustilaisuuksia (esim. pienimuotoisia kaupungin vastaanottoja ulkopuolisten järjestämien seminaarien yhteydessä), joiden kustannus on alle 5 000 euroa. Kustannuksiltaan alle 5 000 euron suuruisista edustustilaisuuksista ei tehdä erillistä viranhaltijapäätöstä määrärahan käytöstä, van tilausten tekeminen riittää. Tällaisia edustustilaisuuksia ilman erillisiä päätöksiä järjestetään talousarviovuonna kuitenkin enintään 60 000 euron määrällä.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 838 300 euroa. Määrärahaa on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen ja se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 420 kesätyön-tekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 120 000 euroa mahdollistaa noin 20 henkilön terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen.

Talousarvioon on varattu 310 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi.

Vantaan Veden HSY:lle siirtyneen henkilöstön eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 248 840 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuviin eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 126 509 euroa.

Kaupungin osuus verotuskustannusten kattamisesta on 5 635 000 euroa

Myönteinen erityiskohtelun toimintaohjelma 2019–2021

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttamiseen on varattu 2 milj. euroa / vuosi, vuosille 2019–2021 yhteensä 6,0 milj. euroa. Alueellinen ja väestöryhmien välinen eriytyminen on kasvanut pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla viime vuosina. Kunnan keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, minkä oleellinen osa on hyvinvointierojen vähentäminen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma toteuttaa valtuustokauden 2018–2021 strategian tavoitetta 'hyvinvointierot vähenevät'. Toimintaohjelman tarkoitus on suunnata resursseja ja tukitoimia niille alueille, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Toimenpiteitä kohdennetaan esimerkiksi nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja kotoutumisen varmistamiseen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja kaikkien toimialojen yhteinen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma sisältää toimenpiteitä, jotka kohdistuvat ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin, alueen viihtyvyyden parantamiseen sekä alueen toimijoiden resurssien vahvistamiseen. Toimenpiteiden vaikutuksia asukkaiden hyvinvointiin seurataan ja arvioidaan. Toimintaohjelman ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Määräraha siirretään kunkin vuoden lopussa toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin käyttöön perustuen. Kaupunginhallitus seuraa ohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa vuosittain ohjelman seuraavan vuoden päälinjaukset.

1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Määrärahat (1 000 €)		TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	34	60	57	-4,8
	TOIMINTAKULUT	-14 819	-15 464	-15 768	2,0
	TOIMINTAKATE	-14 786	-15 403	-15 711	2,0
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	34	0	57	100,0
	TUET JA AVUSTUKSET		60	0	-100,0
	TOIMINTATUOTOT	34	60	57	-4,8
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-34	-50	-48	-4,8
	PALVELUJEN OSTOT	-10 676	-11 244	-11 516	2,4
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	0	0	0
	AVUSTUKSET	-4 106	-4 159	-4 194	0,8
	MUUT TOIMINTAKULUT		-10	-10	-4,8
	TOIMINTAKULUT	-14 819	-15 464	-15 768	2,0
	TOIMINTAKATE	-14 786	-15 403	-15 711	2,0

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 3 650 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu uuden sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön.

Yhteistyö Helsingin yliopiston Kestävyystieteen instituutin osana toimivan Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa jatkuu. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kaupungin kehittämisen tietopohjaa yhteistyöllä Kaupunkitutkimusinstituutin toimintaan osallistuvien Helsingin yliopiston ja Aaltoyliopiston tutkijoiden kanssa. Keskeisiksi tutkimuksen painopisteiksi on valittu kaupunkikehittämisen näkökulmasta keskeisiä aiheita - epätasa-arvo kaupungeissa, kaupunkialueiden kilpailukyky, hiilineutraalius ja digitalisaation vaikutukset kaupunkeihin. Vuoden 2021 kokonaismenot ovat 480 000 euroa, josta Vantaan osuus on 120 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit, Kuntaliitto, Kuntarahoitus ja Keva päättivät lahjoittaa Aalto-yliopistolle 2,5 milj. euroa kaupunkitalouden professuurin perustamista varten. Vantaan osuus lahjoituksesta on yhteensä 363 000 euroa, jaksottuen viidelle vuodelle. Kolmas maksuerä, 72 600 euroa, maksetaan vuonna 2021. Maamme ainoaa kaupunkitalouden professuurin kautta nostetaan esiin taloustieteellisiä näkökulmia kaupunkikehittämiseen.

Vantaan kaupunki on liittynyt mukaan Kaupunkiakatemia-toimintaan. Kaupunkiakatemia on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteistyömuoto, jolla edistetään kaupunkisuunnittelun ja kaupunkitutkimuksen vuorovaikutusta. Kaupunkiakatemia-yhteistyössä pyritään edistämään korkeatasoista tutkimusta, uudistamaan toimintatapoja sekä luomaan ratkaisumalleja yhteiskunnallisiin haasteisiin ja siten kasvattamaan akateemisen toiminnan vaikuttavuutta yhteiskunnassa. Kaupunkiakatemia ei rahoita tutkimushankkeita, vaan toimii eri organisaatioissa työskentelevien ihmisten ja intressien yhteen tuojana ja yhteensovittajana. Kaupunkiakatemian toiminnassa ovat keskeisessä roolissa koordinaattori ja suunnittelija. Näistä suunnittelijan kotipesä on Vantaan kaupungin organisaatiossa ja koordinaattorin Helsingin kaupungin organisaatiossa. Kaupunkiakatemian rahoitus perustuu yhteistyöhön osallistuvien tahojen maksamaan vuosimaksuun, joka on 30 000 euroa per taho. Näin kertyvistä varoista kustannetaan mm. koordinaattorin ja suunnittelijan palkka- ja toiminnan muut kustannukset.

Vantaan osuus aluepelastuslaitoksen menoihin on 11 366 146 euroa.

PALVELUALUE- JA PALVELUYKSIKKÖTASO:

1020	Kaupunginvaltuusto
1040	Kaupunginhallitus
1050	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Käyttösuunnitelma 2021/palvelualue- ja palveluyksikkötaso

10 Yleishallinto

1010	Keskusvaalilautakunta	TOIMINTAKULUT
1010	Keskusvaalilautakunta	TOIMINTAKATE
101010000	Kuntavaalit	TOIMINTAKULUT
101010000	Kuntavaalit	TOIMINTAKATE
1020	Kaupunginvaltuusto	TOIMINTAKULUT
1020	Kaupunginvaltuusto	TOIMINTAKATE
102010000	Kaupunginvaltuusto	TOIMINTAKULUT
102010000	Kaupunginvaltuusto	TOIMINTAKATE
1030	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	TOIMINTAKULUT
1030	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	TOIMINTAKATE
103010000	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	TOIMINTAKULUT
103010000	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	TOIMINTAKATE
1040	Kaupunginhallitus	TOIMINTATUOTOT
1040	Kaupunginhallitus	TOIMINTAKULUT
1040	Kaupunginhallitus	TOIMINTAKATE
104010000	Kaupunginhallitus	TOIMINTAKULUT
104010000	Kaupunginhallitus	TOIMINTAKATE
104020000	Yleisjaosto	TOIMINTAKULUT
104020000	Yleisjaosto	TOIMINTAKATE
104030000	Nuorisovaltuusto	TOIMINTAKULUT
104030000	Nuorisovaltuusto	TOIMINTAKATE
104040000	Toimikunnat	TOIMINTAKULUT
104040000	Toimikunnat	TOIMINTAKATE
104050	Kaup.hall. käyttövaraukset	TOIMINTATUOTOT
104050	Kaup.hall. käyttövaraukset	TOIMINTAKULUT
104050	Kaup.hall. käyttövaraukset	TOIMINTAKATE
104050000	Käyttövaraukset	TOIMINTATUOTOT
104050000	Käyttövaraukset	TOIMINTAKULUT
104050000	Käyttövaraukset	TOIMINTAKATE
104050300	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma	TOIMINTAKULUT
104050300	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma	TOIMINTAKATE
10406	Muu yleishallinto	TOIMINTATUOTOT
10406	Muu yleishallinto	TOIMINTAKULUT
10406	Muu yleishallinto	TOIMINTAKATE

104060100	Kunnallisverotus	TOIMINTAKULUT
104060100	Kunnallisverotus	TOIMINTAKATE
104060300	Jäsenmaksut	TOIMINTAKULUT
104060300	Jäsenmaksut	TOIMINTAKATE
104060500	Historia	TOIMINTAKULUT
104060500	Historia	TOIMINTAKATE
1040606	Muu kaupunginhallituksen alainen toiminta	TOIMINTATUOTOT
1040606	Muu kaupunginhallituksen alainen toiminta	TOIMINTAKULUT
1040606	Muu kaupunginhallituksen alainen toiminta	TOIMINTAKATE
1050	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	TOIMINTATUOTOT
1050	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	TOIMINTAKULUT
1050	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	TOIMINTAKATE
105010100	Tiedekeskus	TOIMINTAKULUT
105010100	Tiedekeskus	TOIMINTAKATE
105010200	Kansallisooppera	TOIMINTAKULUT
105010200	Kansallisooppera	TOIMINTAKATE
105010300	Kaupunkitalousprofessori	TOIMINTAKULUT
105010300	Kaupunkitalousprofessori	TOIMINTAKATE
105010360	Kaupunkitutkimusinstituutti	TOIMINTAKULUT
105010360	Kaupunkitutkimusinstituutti	TOIMINTAKATE
105010370	Kaupunkiakatemia	TOIMINTATUOTOT
105010370	Kaupunkiakatemia	TOIMINTAKULUT
105010370	Kaupunkiakatemia	TOIMINTAKATE
105010400	Aluepelastus/Vantaa	TOIMINTAKULUT
105010400	Aluepelastus/Vantaa	TOIMINTAKATE

Yleishallinto /käyttöomaisuusinvestoinnit 2021

Irtain omaisuus

Ei investointeja

TULOSKORTIT

Tuloskortin 2021 tiivistelmä

Yleishallinto/Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja
vetovoimaa

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

Olemme edelläkävijöitä palvelujen
kehittämisessä

Johdamme uudistuen ja osallistuen

Talous

- Hallittu talous
- Tuloksellisuus
- Henkilöstön määrä ei nouse

Asiakas

- Tuetaan kaupungin strategian toimeenpanoa
- Arviointitoiminta vastaa valtuuston esiintuomia tarpeita
- Arvioinnin vaikuttavuus on hyvä
- Arviointitoiminta kohdistuu painopistealueiden strategisen päämäärien toimeenpanemiseksi asetettuihin tavoitteisiin

Prosessit

- Kuntakonsernin kattava hallinnon ja talouden tarkastus hoidetaan systemaattisesti, kattavasti ja ammattitaitoisesti tarkastukselliset riskit minimoiden
- Kaupungissa käydään keskustelu arviointikertomuksessa esitetyistä kehittämiskohteista

Henkilöstö

- Hyvin johdettu kaupunki
- Osaamisen kehittäminen
- Arviointitoiminnan sopeuttaminen resursseihin

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO -TOIMIALAN KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2021

Sisälllys

11 Kaupunkistrategia ja johto -toimialan käyttösuunnitelma 2021.....	2
11 10 Yleisjohto.....	3
11 40 Talous ja strategia.....	4
11104 Talousohjaus.....	5
11403 Talouspalvelut.....	6
11402 Rahoitus.....	7
11404 Strategia ja tutkimus.....	8
11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut.....	9
11501 Henko, Johdon tuki.....	11
11502 Työnantajapalvelut.....	12
11503 Kehittämispalvelut.....	13
11506 Toimialojen hr-palvelut.....	14
11504 Tietohallinto.....	15
11505 Hankinta.....	16
11 60 Kasvupalvelut.....	17
11106 Elinkeinopalvelut.....	19
11602 Kasvupalveluiden hallinto.....	20
11607 Työllisyyspalvelut.....	21
11 80 Kuntademokratia.....	23
11 70 Viestintä.....	25
11 30 Sisäinen tarkastus.....	26
PALVELUALUE- JA KUSTANNUSPAIKKATASO:.....	27
Investoinnit.....	42
TULOSKORTIT.....	47

11 Kaupunkistrategia ja johto -toimialan käyttösuunnitelma 2021

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	11 970	13 414	13 045	-2,8
	TOIMINTAKULUT	-103 118	-125 920	-126 743	0,7
	TOIMINTAKATE	-91 148	-112 505	-113 698	1,1
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYN TITUOTOT	3 963	4 393	4 132	-5,9
	MAKSUTUOTOT	50	15	15	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	7 613	8 492	8 317	-2,1
	MUUT TOIMINTATUOTOT	344	514	581	13,0
	TOIMINTATUOTOT	11 970	13 414	13 045	-2,8
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-27 833	-31 061	-34 709	11,7
	PALVELUJEN OSTOT	-46 204	-59 060	-59 576	0,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 147	-1 507	-1 639	8,8
	AVUSTUKSET	-19 247	-24 063	-21 329	-11,4
	MUUT TOIMINTAKULUT	-8 686	-10 229	-9 489	-7,2
	TOIMINTAKULUT	-103 118	-125 920	-126 743	0,7
	TOIMINTAKATE	-91 148	-112 505	-113 698	1,1
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-3	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-91 151	-112 505	-113 698	1,1
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 444	-9 189	-6 459	-29,7
	TILIKAUDEN TULOS	-96 595	-121 694	-120 156	-1,3
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-96 595	-121 694	-120 156	-1,3
	LASKENNALLISET ERÄT	36 299	9	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-60 296	-121 694	-120 156	-1,3

Ei sisällä Keski-Uudenmaan pelastustoimen lukuja. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt käyttösuunnitelmansa 8.12.2020 § 7.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Tulevien vuosien talouden tasapainottamiskeinojen valmistelussa painotetaan rakenteellisia muutoksia, ennaltaehkäisevää toimintaa, kaupungin tulopohjan vahvistamista ja tuottavuuden kasvua. Vantaa pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että valtionosuuksien laskentaperusteita uudistettaessa huomioidaan paremmin sekä kunnan väkiluvun että vieraskielisen väestön osuuden kasvun vaikutus kunnan talouteen.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan organisaatioon kuuluvat talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueet sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos. Toimialan yhteisiä palveluyksiköjä ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

11 10 Yleisjohto

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	31	0	0	0,0
	TOIMINTAKULUT	-871	-2 683	-4 814	79,4
	TOIMINTAKATE	-840	-2 683	-4 814	79,4
Tuloslaskelma		31	0	0	0,0
Tulot	TOIMINTATUOTOT	31	0	0	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-318	-760	-3 421	349,9
	PALVELUJEN OSTOT	-124	-789	-514	-34,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22	-28	-327	1087,3
	MUUT TOIMINTAKULUT	-406	-1 107	-553	-50,0
	TOIMINTAKULUT	-871	-2 683	-4 814	79,4
	TOIMINTAKATE	-840	-2 683	-4 814	79,4
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-840	-2 683	-4 814	79,4
	TILIKAUDEN TULOS	-840	-2 683	-4 814	79,4
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-840	-2 683	-4 814	79,4
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-840	-2 683	-4 814	79,4

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit

Palkkaratkaisuun liittyvä paikallinen järjestelyvaraerä on jätetty yleisjohdon määrärahoihin, koska sen jakautumisen päätös syntyy vasta myöhemmin vuoden 2021 aikana.

11 40 Talous ja strategia

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 102	978	924	-5,6
	TOIMINTAKULUT	-5 394	-6 984	-6 857	-1,8
	TOIMINTAKATE	-4 292	-6 005	-5 934	-1,2
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYN TITUOTOT	886	858	804	-6,3
	MAKSUTUOTOT	30	0	0	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	186	120	120	0,0
	TOIMINTATUOTOT	1 102	978	924	-5,6
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-4 054	-5 193	-5 191	0,0
	PALVELUJEN OSTOT	-949	-1 305	-1 169	-10,4
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-16	-44	-37	-15,6
	MUUT TOIMINTAKULUT	-376	-442	-460	4,0
	TOIMINTAKULUT	-5 394	-6 984	-6 857	-1,8
	TOIMINTAKATE	-4 292	-6 005	-5 934	-1,2
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-4 292	-6 005	-5 934	-1,2
	TILIKAUDEN TULOS	-4 292	-6 005	-5 934	-1,2
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-4 292	-6 005	-5 934	-1,2
	LASKENNALLISET ERÄT	4 062	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-230	-6 005	-5 934	-1,2

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus ja riskienhallinta sekä strategia ja tutkimus.

Tunnusluvut

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	30 311	31 522	31 540	32 200
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	4 715	6 117	4 900	6 300
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	49 947	64 299	51 970	65 600
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	18 742	24 313	19 500	24 800
Kirjanpitoitehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	12,4	12,0	11,9	11,5

11104 Talousohjaus

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	2	2	2	0,0
	TOIMINTAKULUT	-830	-893	-853	-4,5
	TOIMINTAKATE	-828	-891	-851	-4,5
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	2	2	2	0,0
	TOIMINTATUOTOT	2	2	2	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-608	-536	-601	12,0
	PALVELUJEN OSTOT	-86	-219	-166	-24,3
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-9	-5	-5	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-127	-133	-81	-38,8
	TOIMINTAKULUT	-830	-893	-853	-4,5
	TOIMINTAKATE	-828	-891	-851	-4,5
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-828	-891	-851	-4,5
	TILIKAUDEN TULOS	-828	-891	-851	-4,5
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-828	-891	-851	-4,5
	LASKENNALLISET ERÄT	463	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-365	-891	-851	-4,5

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta ja raportoinnista mukaan lukien osavuosisikatsauksista. Lisäksi talousohjaus vastaa palveluverkkosuunnittelun kehittämisestä ja koordinoimisesta kaupunkitasolla sekä Kompassijärjestelmän käytön koordinoimisesta ja kehittämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen vuoden 2021 keskeisiä tavoitteita ovat talouden tasapainottamiseen sekä kaupunginvaltuuston tekemiin talouslinjauksiin perustuva talousarviovalmistelu ja tiedolla johtamisen kehittäminen. Tärkeässä roolissa on myös ajantasainen ja laadukas talousraportointi. Valmisteilla olevan sote-uudistuksen talousvaikutuksia kaupungille analysoidaan osana vuotuista talousarviovalmistelua.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksessa toteutetaan vuoden 2021 aikana olennainen päivitys SAP BI järjestelmässä. Nykyisen BW järjestelmän tuki on päättymässä ja järjestelmässä on havaittu teknisiä ongelmia, joten päivitys modernimpaan ympäristöön on tarpeellinen. Vuonna 2021 painopistealueina ovat kaupungin kokonaistalouden raportoinnin ja ennakkoinnin kehittäminen sekä tiedolla johtamiseen liittyvän keskitetyn tietovaraston (Kompassi) jatkokehitys.

11403 Talouspalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 100	976	922	-5,6
	TOIMINTAKULUT	-3 646	-4 559	-4 408	-3,3
	TOIMINTAKATE	-2 546	-3 582	-3 486	-2,7
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	884	856	802	-6,4
	MAKSUTUOTOT	30	0	0	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	186	120	120	0,0
	TOIMINTATUOTOT	1 100	976	922	-5,6
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-2 676	-3 467	-3 448	-0,5
	PALVELUJEN OSTOT	-774	-838	-723	-13,7
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	-28	-21	-26,1
	MUUT TOIMINTAKULUT	-193	-225	-216	-4,2
	TOIMINTAKULUT	-3 646	-4 559	-4 408	-3,3
	TOIMINTAKATE	-2 546	-3 582	-3 486	-2,7
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-2 546	-3 582	-3 486	-2,7
	TILIKAUDEN TULOS	-2 546	-3 582	-3 486	-2,7
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-2 546	-3 582	-3 486	-2,7
	LASKENNALLISET ERÄT	3 020	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	474	-3 582	-3 486	-2,7

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja -reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukykyä ja tuloksellisuudesta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2021 talouspalveluiden painopistealueena on kasvattaa robotiikalla suoritettujen työn osuutta nyt jo palvelutuotannossa toimivissa taloushallinnon prosesseissa, laajentaa robotiikan käyttöä sekä kartoittaa tekoälyn hyödyntämistä taloushallinnon tehtävissä. Automaatioastetta kasvattamalla saadaan entisestään alennettua sitoutuvaa henkilötyötä ja laskettua yksikköhintoja sekä kaupunki- että konsernitasolla.

Asiakkaiden tietojärjestelmien integroiminen mahdollisimman laadukkaasti ja sujuvasti kokonaisarkkitehtuuriin sisältyy myös vuonna 2021 keskeisenä osana talouspalveluiden tavoitteisiin. Koko konsernin taloushallinnon tietojärjestelmäarkkitehtuuriin yhtenäistämällä haetaan talousraportoinnin laadukkuuden ja tehokkuuden parantumista samalla vastaten lakisääteisen raportoinnin vaatimuksiin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouspalveluissa vuoden 2021 aikana päästään varhaiskasvatuksen järjestelmä ja prosessiuudistuksen myötä digitalisoimaan tehtäviä, jolloin henkilötyön käyttöä on mahdollista tarkastella uudelleen. Vuoden 2021 alusta kunnat toimittavat taloustilastot eli tilinpäätös-, talousarvio- ja muut taloustiedot määrämuotoisesti Valtiokonttorille kuntatalouden tietopalveluun, mikä aiheuttaa muutoksia raportointijärjestelmiin sekä raportointiin.

11402 Rahoitus

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	-0	0	0	0,0
	TOIMINTAKULUT	-452	-579	-534	-7,8
	TOIMINTAKATE	-452	-579	-534	-7,8
Tuloslaskelma					
Tulot	MUUT TOIMINTATUOTOT	-0	0	0	0,0
	TOIMINTATUOTOT	-0	0	0	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-386	-434	-389	-10,4
	PALVELUJEN OSTOT	-33	-107	-107	0,0
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4	-5	-5	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-29	-33	-33	0,0
	TOIMINTAKULUT	-452	-579	-534	-7,8
	TOIMINTAKATE	-452	-579	-534	-7,8
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-452	-579	-534	-7,8
	TILIKAUDEN TULOS	-452	-579	-534	-7,8
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-452	-579	-534	-7,8
	LASKENNALLISET ERÄT	385	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-67	-579	-534	-7,8

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan koordinoinnista, ohjauksesta ja kehittämisestä, kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Tulosityksikkö hallinnoi myös asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahastoa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Rahoituksen ja riskienhallinnan yksikön kriittinen tavoite myös vuonna 2021 on kaupunkikonsernin pitkäaikaisen varainhankinnan toteuttaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti korkoriski huomioiden. Myös konsernin aktiivinen likviditeetinhallinta negatiivisessa korko- ja talletusmaksuympäristössä on keskeinen tavoite. Riskienhallinnan osalta painopiste vuonna 2021 on sisäisen valvonnan käytänteiden kehittäminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkikonsernin riskienhallinnassa ja sen kehittämisessä hyödynnetään Targetor Pro- järjestelmää. Painopistettä tullaan siirtämään sisäisen valvonnan kehittämiseen. Rahoitussopimusjärjestelmän käyttöä laajennetaan.

11404 Strategia ja tutkimus

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTAKULUT	-466	-953	-1 063	11,5
	TOIMINTAKATE	-466	-953	-1 063	11,5
Tuloslaskelma					
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-384	-756	-753	-0,3
	PALVELUJEN OSTOT	-56	-141	-174	23,2
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-6	-6	8,5
	MUUT TOIMINTAKULUT	-26	-50	-129	157,1
	TOIMINTAKULUT	-466	-953	-1 063	11,5
	TOIMINTAKATE	-466	-953	-1 063	11,5
	VUOSIKATE	-466	-953	-1 063	11,5
	TILIKAUDEN TULOS	-466	-953	-1 063	11,5
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-466	-953	-1 063	11,5
	LASKENNALLISET ERÄT	194	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-272	-953	-1 063	11,5

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Strategia- ja tutkimusyksikkö vastaa kaupungin strategian valmistelusta ja seurannasta, kaupungin edunvalvonnan ja kansainvälisten suhteiden koordinoinnista sekä keskitetyistä tilasto- ja tutkimuspalveluista. Yliopisto- ja korkeakouluysteistyön edistämiseen liittyvät tehtävät ovat niin ikään yksikön tehtäväkuvaa. Yksikön vastuulla ovat mm. strategiatyökalu-, projektisalkku- ja prosessienkuvausjärjestelmien käytön koordinointi ja kehittäminen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Strategia- ja tutkimusyksikön vuoden 2021 keskeisiä tavoitteita ovat uuden valtuustostrategian valmistelu ja päättyvän valtuustokauden arviointiraportit, uuden väestöennustejärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto yhdessä PKS-kuntien kanssa sekä yliopisto- ja korkeakouluysteistyösyventäminen. Edunvalvonnessa pyritään aktiivisella yhteistyöllä toteuttamaan kaupungin tavoitteita kansallisessa kaupunki- ja metropolipolitiikassa sekä sote-uudistuksen valmistelussa. Kansainvälisessä toiminnassa keskitytään kaupungin kansainvälisten verkostojen entistä parempaan hyödyntämiseen. Vantaan prioriteetteja ja kärkeä nostetaan esille EU-toimielimien edustajille sekä muissa kansainvälisissä yhteyksissä. Tutkimustoiminnassa panostetaan erityisesti kaupungin nopean väestönkasvun ja väestörakenteen muutosten sekä koronaviruksen vaikutusten arviointiin. Kaupunkilaisten hyvinvointia kartoitetaan laajalla seutuyhteisesti toteutettavalla kyselyllä. Kaupunkikehittämisen kärkihankkeiden tietopohjan luominen ja MEK-ohjelman arviointi ovat niin ikään vuoden 2021 hankkeita. Vastuullisuuden strategiateeman osana valmistellaan sukupuolitietoisen budjetoinnin käyttöönottoa ja hyvien väestösuhteiden toimimallia sekä julkaistaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista kartoittava raportti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä väestöennusteiden laadinnassa otetaan käyttöön uusi väestöennustejärjestelmä yhdessä PKS-kuntien kanssa. Julkaisutuotannossa jatketaan uusien julkaisuformaattien käyttöönottoa ja valmistellaan hyvinvointiraportointiin verkkoratkaisua

11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	4 451	4 681	4 561	-2,6
	TOIMINTAKULUT	-53 976	-63 623	-65 172	2,4
	TOIMINTAKATE	-49 525	-58 943	-60 612	2,8
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNTITUOTOT	2 136	2 517	2 348	-6,7
	MAKSUTUOTOT	3	0	0	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	2 207	2 127	2 107	-0,9
	MUUT TOIMINTATUOTOT	105	37	106	186,4
	TOIMINTATUOTOT	4 451	4 681	4 561	-2,6
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-7 704	-7 493	-7 970	6,4
	PALVELUJEN OSTOT	-41 055	-50 150	-51 581	2,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-599	-852	-637	-25,2
	AVUSTUKSET	0	-10	-10	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-4 618	-5 118	-4 973	-2,8
	TOIMINTAKULUT	-53 976	-63 623	-65 172	2,4
	TOIMINTAKATE	-49 525	-58 943	-60 612	2,8
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-3	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-49 528	-58 943	-60 612	2,8
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 297	-9 028	-6 320	-30,0
	TILIKAUDEN TULOS	-54 826	-67 971	-66 932	-1,5
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-54 826	-67 971	-66 932	-1,5
	LASKENNALLISET ERÄT	31 223	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-23 602	-67 971	-66 932	-1,5

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue muodostuu kuudesta palveluyksiköstä: kehittämispalvelut, työnantajapalvelut, toimialojen hr-palvelut, hankinnat, tietohallinto ja konserniohjaus ja -valvonta.

Palvelualueen visio on: ”Rohkaisemme toimialoja ja yhtiöitä uudistumiseen ja palveluiden parantamiseen”. Näin palvelualue tukee roolissaan kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutumista omassa ja toimialojen toiminnassa.

Hr-yksiköihin kuuluvat työnantajapalvelut, kehittämispalvelut ja toimialojen hr-palvelut. Jatkuvien kaupungin toiminnan muutosten takia henkilöstöammattilaisten rooli esimiesten tukijana ja sparraajana on korostunut. Kaikki palvelualueen systemaattiset esimiesvalmennukset ja konsultaatiot tukevat lukuisten muutosten toteuttamista kaupungin eri toimialoilla.

Resursseja on taloussuunnitelmassa suunnattu erityisesti:

- kaupungin henkilöstön työterveyspalvelut (sis. yleislääkäritasoinen sairaanhoito);
- työsuhdematkalippuetus;
- johtamisen valmiuksien tukeminen: ylimmän johdon valmennus, johtamisen erikoisammattitutkinnon, lähiesimiehen ammattitutkinnon suorittamiseen sekä uusien ja nykyisten lähiesimiesten valmennuksiin (Esimiehenä Vantaalla ja Tomuta-valmennukset) sekä esimiesten coaching; sekä uutena avauksena verkkovalmennusten toteutukseen
- työyhteisöjen kehittämisen tukeen (mm. konsultointi ja valmennukset),
- palkitsemisjärjestelmän elementteihin: Hyvä työyhteisö - palkintorahat ja pitkään palvelleiden palkitseminen;
- hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen (henkilöstöliikunta);
- työpaikkaruokailun subventio-osuuteen; sekä
- sekä hr-järjestelmien käyttö- ja kehittämisrahat (painotus tuleva hr-järjestelmäversion vaihto ja liittymien uusiminen sekä Oppiva-järjestelmän lisääntyvä käyttö esimiesten ja suurten ammattiryhmien perehdytyksessä).

Tunnusluvut

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Henkilöstöhallinto				
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut ja Kupela)			3,3 %	3,3 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	365	370	360	360
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	13,1	12,1	10,5	10
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	24,3	20,5	22,1	19,4
Tikettimäärä (pl. sote)				
-keskimäärin kuukaudessa	-	-	2 787	2 500
Tietohallinto				
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	7 599	8 226	8 700	8 200
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl	11 700	5 742	9 700	23 800
Asiakastytytyväisyys				
- ServiceDesk (1-5)	4,4	4,6	4,4	4,5
Tikettimäärä				
- Keskimäärin kuukaudessa	4 874	6 646	7 200	6 700

11501 Henko, Johdon tuki

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTAKULUT	-874	-1 010	-1 208	19,6
	TOIMINTAKATE	-874	-1 010	-1 208	19,6
Tuloslaskelma					
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-572	-514	-571	11,0
	PALVELUJEN OSTOT	-99	-312	-417	33,7
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-47	-25	-62	153,6
	MUUT TOIMINTAKULUT	-156	-159	-157	-1,0
	TOIMINTAKULUT	-874	-1 010	-1 208	19,6
	TOIMINTAKATE	-874	-1 010	-1 208	19,6
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-874	-1 010	-1 208	19,6
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET		0	-2	0,0
	TILIKAUDEN TULOS	-874	-1 010	-1 209	19,8
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-874	-1 010	-1 209	19,8
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-874	-1 010	-1 209	19,8

Konserniohjauksen ja -valvonnan palveluyksikkö vastaa kaupungin omistajaohjauksen toteuttamisesta ja kehittämisestä. Syksyn 2020 aikana konserniohjauksen keskeinen ohjeistus uudistuu, kun uudet konserniohje ja konserniyhteisöjen yleiset omistajapoliittiset linjaukset tulevat voimaan 1.10.2020 alkaen. Suurimmalle osalle yhtiöistä vahvistetaan myös yhtiökohtainen omistajapoliittinen linjaus talven 2020 2021 aikana.

Vuodelle 2021 konserniyhteisöille asetetut tavoitteet on uudistettu siten, että tavoitteet ovat aiempaa yhtenäisemmät. Tavoitteita on myös tiivistetty.

Konserniohjauksen uudistetun ohjeistuksen mukainen toiminnan kehittäminen jatkuu vuonna 2021. Erityisesti keskitytään konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyn kehittämiseen ja hallitusten osaamisen vahvistamiseen.

Myös konserniyhtiöiden rakenteiden kehittäminen jatkuu. Lisäksi osallistutaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa kaupungin omistamien asunto-osakkeiden mahdollisen myynnin valmisteluun kaupunkikonsernin sisälle.

Tulevan valtuustokauden alussa valittavien hallitusten jäsenten valinnoissa noudatetaan omistajapoliittisissa linjauksissa määritettyjä osaamisvaateita. Osaamisvaateet määrittävät, mihin toimialaan keskittynyttä liikkeenjohdon osaamista tarvitaan kunkin yhtiön hallitukseen ja avustavat näin osaamiseltaan oikeiden henkilöiden löytämisessä konserniyhteisöjen hallituksiin. Lisäksi yhtiöiden hallitusten jäsenet suorittavat 2021 käynnistyvän hallitusosaajakoulutuksen, joka keskittyy hallitustyöskentelyn kannalta keskeisiin kysymyksiin, kuten lainsäädännön ja omistajaohjauksen ohjeistuksen sisältöön, hallituksen jäsenen rooliin ja vastuisiin sekä konserniyhtiön talouden seurantaan ja ohjaukseen.

11502 Työnantajapalvelut

Määrärahat (1 000 €)		TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	23	20	20	0,0
	TOIMINTAKULUT	-2 656	-1 963	-1 989	1,3
	TOIMINTAKATE	-2 633	-1 943	-1 969	1,3
Tuloslaskelma					
Tulot	MAKSUTUOTOT	1	0	0	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	3	20	0	-100,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	19	0	20	100,0
	TOIMINTATUOTOT	23	20	20	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-1 470	-747	-811	8,5
	PALVELUJEN OSTOT	-244	-198	-198	0,0
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-70	-88	-88	0,0
	AVUSTUKSET	0	-10	-10	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-872	-920	-882	-4,1
	TOIMINTAKULUT	-2 656	-1 963	-1 989	1,3
	TOIMINTAKATE	-2 633	-1 943	-1 969	1,3
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-2 633	-1 943	-1 969	1,3
	TILIKAUDEN TULOS	-2 633	-1 943	-1 969	1,3
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-2 633	-1 943	-1 969	1,3
	LASKENNALLISET ERÄT	2 603	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-30	-1 943	-1 969	1,3

Työnantajapalvelujen palveluyksikköön sisältyy työnantajapalvelut, työnantajapalveluiden hankkeet ja henkilöstöedut.

11503 Kehittämispalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	2 096	2 083	2 083	0,0
	TOIMINTAKULUT	-3 945	-5 356	-5 190	-3,1
	TOIMINTAKATE	-1 848	-3 273	-3 107	-5,1
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	7	0	0	0,0
	MAKSUTUOTOT	0	0	0	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	2 070	2 083	2 083	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	20	0	0	0,0
	TOIMINTATUOTOT	2 096	2 083	2 083	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	0	-720	-750	4,1
	PALVELUJEN OSTOT	-3 850	-4 536	-4 338	-4,4
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	-6	-7	7,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-92	-92	-95	2,8
	TOIMINTAKULUT	-3 945	-5 356	-5 190	-3,1
	TOIMINTAKATE	-1 848	-3 273	-3 107	-5,1
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-1 848	-3 273	-3 107	-5,1
	TILIKAUDEN TULOS	-1 848	-3 273	-3 107	-5,1
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-1 848	-3 273	-3 107	-5,1
	LASKENNALLISET ERÄT	1 850	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	2	-3 273	-3 107	-5,1

Kehittämispalveluiden palveluysikköön sisältyy henkilöstön hyvinvointi, Hytti (henkilöstön yhteistoimintaryhmä), henko kehittämispalvelut yhteiset, luottamusmies- ja työsuojelutoiminta, henkilöstön kehittäminen ja henkilöstön työterveyshuolto.

11506 Toimialojen hr-palvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	15	37	37	0,4
	TOIMINTAKULUT	-3 819	-4 527	-4 750	4,9
	TOIMINTAKATE	-3 804	-4 490	-4 713	5,0
Tuloslaskelma					
Tulot	MUUT TOIMINTATUOTOT	15	37	37	0,4
	TOIMINTATUOTOT	15	37	37	0,4
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-2 291	-2 789	-2 991	7,2
	PALVELUJEN OSTOT	-1 300	-1 496	-1 495	0,0
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11	-22	-2	-89,1
	MUUT TOIMINTAKULUT	-217	-221	-262	18,6
	TOIMINTAKULUT	-3 819	-4 527	-4 750	4,9
	TOIMINTAKATE	-3 804	-4 490	-4 713	5,0
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-3 804	-4 490	-4 713	5,0
	TILIKAUDEN TULOS	-3 804	-4 490	-4 713	5,0
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-3 804	-4 490	-4 713	5,0
	LASKENNALLISET ERÄT	3 715	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-89	-4 490	-4 713	5,0

Toimialojen hr-palvelujen palveluyksikköön sisältyy toimialojen hr-palvelut yhteiset ja henkilöstöpalvelut.

Palvelussuhde- ja palkkapalveluja sekä rekrytoinnin tukipalveluja tuotetaan keskitetysti kaikille toimialoille. Toimialojen hr-palveluiden asiakasmäärä nousee, kun suunnitelmien mukaan palveluita tuotetaan 1.1.2021 alkaen myös sosiaali- ja terveystoimeen. Keskeinen osa toimialojen hr-palveluiden tuotantoa on esimiehille annettava tuki palvelussuhdeasioiden hoidossa ja sitä on onnistuttu digitalisoimaan mm. täyttölupien ja vakanssimuutosten osalta vuoden 2020 aikana. Kuukausittain uuden palvelualustan kautta tapahtuu tällä hetkellä noin 2 800 yhteydenottoa kuukausittain. Jatkossa yhteydenottojen määrää pyritään vähentämään paremmilla ohjeistuksilla ja esimiesten osaamisen kehittämisellä. Kehittäminen jatkuu vuoden 2021 aikana: tarkoituksena on jatkaa robotisaatiota ja kehittää chatbot-toimintoa hr-neuvonnassa

11504 Tietohallinto

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 145	1 094	1 274	16,4
	TOIMINTAKULUT	-38 996	-46 112	-47 818	3,7
	TOIMINTAKATE	-37 851	-45 018	-46 544	3,4
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNTITUOTOT	1 072	1 070	1 201	12,3
	TUET JA AVUSTUKSET	24	24	24	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	49	0	49	100,0
	TOIMINTATUOTOT	1 145	1 094	1 274	16,4
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-1 807	-1 105	-1 144	3,6
	PALVELUJEN OSTOT	-33 548	-40 692	-42 701	4,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-452	-688	-469	-31,7
	MUUT TOIMINTAKULUT	-3 190	-3 627	-3 503	-3,4
	TOIMINTAKULUT	-38 996	-46 112	-47 818	3,7
	TOIMINTAKATE	-37 851	-45 018	-46 544	3,4
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-3	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-37 854	-45 018	-46 544	3,4
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 122	-8 891	-6 212	-30,1
	TILIKAUDEN TULOS	-42 976	-53 909	-52 756	-2,1
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-42 976	-53 909	-52 756	-2,1
	LASKENNALLISET ERÄT	21 635	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-21 341	-53 909	-52 756	-2,1

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tietohallinnon palveluysikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT-palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

IT-integraattorin vastuulla on ns. allianssimallin mukaisesti taktisen ja operatiivisen tason tietohallintotoiminto. Tavoitteena on vuoden 2021 aikana tehostaa kehittämistä, palvelutuotannon tasalaatuisuutta ja taata korkealaatuiset palvelut. Strateginen tietohallinto jatkaa palveluiden modernisointia ja tavoittelee sitä, että tietohallinto kykenee toimimaan ketterästi ja on keskeinen toimialojen toiminnan mahdollistaja. Apotti-hanke jatkuu vuonna 2021 ja lisäksi Maankäytön tietojärjestelmähankkeen (MATTI) kehittämistä ja DigiOne-hanketta oppimisen kehittämiseksi jatketaan.

11505 Hankinta

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 171	1 447	1 147	-20,7
	TOIMINTAKULUT	-3 686	-4 656	-4 217	-9,4
	TOIMINTAKATE	-2 515	-3 209	-3 070	-4,3
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	1 057	1 447	1 147	-20,7
	MAKSUTUOTOT	2	0	0	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	111	0	0	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
	TOIMINTATUOTOT	1 171	1 447	1 147	-20,7
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-1 564	-1 618	-1 704	5,3
	PALVELUJEN OSTOT	-2 015	-2 915	-2 432	-16,6
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-16	-23	-8	-66,8
	MUUT TOIMINTAKULUT	-92	-100	-74	-25,7
	TOIMINTAKULUT	-3 686	-4 656	-4 217	-9,4
	TOIMINTAKATE	-2 515	-3 209	-3 070	-4,3
	VUOSIKATE	-2 515	-3 209	-3 070	-4,3
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-175	-137	-107	-22,1
	TILIKAUDEN TULOS	-2 690	-3 346	-3 177	-5,0
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-2 690	-3 346	-3 177	-5,0
	LASKENNALLISET ERÄT	1 421	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-1 270	-3 346	-3 177	-5,0

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, hankintojen vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä.

Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalvelujen järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoilla sekä siihen liittyvästä palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden kilpailuttaminen, tilaaminen ja palveluntuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Hankinnat tulee jatkossakin tehdä mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat markkinoiden kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen. Hankinnoissa vastuullisuus on yksi johtavista periaatteista. Kaupunki vaatii hyvän henkilöstöhallinnon noudattamista myös alihankkijoiltaan. Kaupunki kokoaa hankintojen vastuullisuutta koskevat eri ohjeet yhtenäiseksi ohjeistukseksi.

Hankintojen strategista johtamista kehitetään edelleen kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Hankinnoissa tullaan soveltuvin osin toteuttamaan myös ensimmäisen kansallisen julkisten hankintojen strategian tavoitteita. Ateriatuotannon pilotoinnit toteutetaan vuosina 2020 2021 ja saatujen kokemusten pohjalta laaditaan uusi ateriapalveluiden toimintamalli, johon tullaan vaiheittain siirtymään seuraavien vuosien aikana. Toimintamalli tulee kaupunginhallituksen käsittelyyn syksyllä 2021. Julkisten hankintojen kilpailuttaminen ja sopimushallinta muuttuu jatkuvasti vaativammaksi erityisosaamiseksi. Henkilöstön osaamistasoa ylläpidetään jatkuvalla kouluttautumisella.

11 60 Kasvupalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	6 339	7 400	7 206	-2,6
	TOIMINTAKULUT	-38 387	-47 040	-44 150	-6,1
	TOIMINTAKATE	-32 047	-39 640	-36 944	-6,8
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	941	1 018	981	-3,7
	MAKSUTUOTOT	16	15	15	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	5 379	6 365	6 210	-2,4
	MUUT TOIMINTATUOTOT	2	2	0	-100,0
	TOIMINTATUOTOT	6 339	7 400	7 206	-2,6
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-12 530	-13 820	-14 220	2,9
	PALVELUJEN OSTOT	-3 380	-5 847	-5 269	-9,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-453	-538	-578	7,3
	AVUSTUKSET	-19 247	-24 053	-21 319	-11,4
	MUUT TOIMINTAKULUT	-2 775	-2 782	-2 765	-0,6
	TOIMINTAKULUT	-38 387	-47 040	-44 150	-6,1
	TOIMINTAKATE	-32 047	-39 640	-36 944	-6,8
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-32 047	-39 640	-36 944	-6,8
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-137	-151	-123	-18,3
	TILIKAUDEN TULOS	-32 184	-39 791	-37 067	-6,8
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-32 184	-39 791	-37 067	-6,8
	LASKENNALLISET ERÄT	-1 059	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-33 243	-39 791	-37 067	-6,8

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvupalvelut toimii vantaalaisen elinkeinoelämän, työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäjänä, mahdollistaen osaltaan kaupungin hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden kasvua. Palvelualueelle kuuluvat elinkeinopalveluiden sekä työllisyyspalveluiden palveluyksiköt, minkä lisäksi palvelualue vastaa uuden hallintosäännön mukaisesti kaupunkitasoisesti maahanmuuttopalvelujen koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälisyyden ja elinvoiman edistämisen strategiateemojen poikkihallinnollisesta johtamisesta.

Palvelualueen tehtäväkenttä luo mahdollisuuksia tehokkaalle poikkihallinnolliselle yhteistyölle ja kehittämiselle. Hanke- ja projektimuotoinen toiminta on vahva osa kasvupalveluiden kokonaisuutta, jolla haetaan uusia toimintatapoja, -kulttuuria, työllistymisen väyliä ja innovaatioita. Projektien tueksi palvelualueelle perustetaan kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto tukemaan toimialoja mm. hankehauissa, hankkeiden hallinnoinnissa ja raportoinnissa.

Toimintaympäristön raju muutos koronavirukseen myötä haastaa palvelualueen toimintatavat, prosessit ja resurssit, jotka ovat olleet viimeisen vuoden ajan muutenkin muutoksessa kaupungin sisäisen kehittämisen vuoksi. Kasvupalveluilla on merkittävä elvyttävä rooli kaupungin työllisyyden ja elinvoiman hoidossa

koronakriisin jälkihoidossa sekä epidemian aikana. Koronakriisi näkyy palvelualueella merkittävästi sekä henkilö- että yritysasiakkaiden määrässä ja asiakaskunnan rakenteessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelutuotantoa kehitetään nojaamaan entistä tiiviimmin monialaiseen yhteistyöhön, poikkihallinnolliseen- ja viranomaisyhteistyöhön, sekä yritysten ja oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Palvelualueen resurssien joustava käyttö, laajan osaamispohjan hyödyntäminen ja toimintatapojen kehittäminen säilyvät keskeisinä. Hanke- ja projektitoiminnan edellytyksiä ja osaamista vahvistetaan.

Tunnusluvut

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Elinkeinopalvelut				
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	470	529	500	500
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 700	1 724	1 800	1 700
Työllisyyspalvelut				
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän vuosimuutos	1 761	1 709	2 130	2 343
(%)	17,20 %	-2,9 %	10,0 %	10,0 %
Työttömien nuorten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen	30 %	32,3% (37,6% *)	27 %	25% (33%)
Ei työttömänä tai toimenpiteissä kolme kuukautta kaupungin palkkatuki-työsuhteen päättymisen jälkeen (tammi-huhtikuu) - vuosi	26,70 %	28,4 %	32,7 %	33 %
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelu TYP:n päättäneet asiakkuudet	2 009	1 873	2 500	2 500
Valmennustalojen asiakaspaikkojen täyttöaste	66 %	60 %	70 %	73 %

11106 Elinkeinopalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	1 277	1 832	1 832	0,0
	TOIMINTAKULUT	-3 014	-4 390	-3 915	-10,8
	TOIMINTAKATE	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5
Tuloslaskelma					
Tulot	TUET JA AVUSTUKSET	1 274	1 832	1 832	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	2	0	0	0,0
	TOIMINTATUOTOT	1 277	1 832	1 832	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-1 107	-1 235	-1 257	1,8
	PALVELUJEN OSTOT	-1 216	-2 521	-2 024	-19,7
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-20	-51	-51	1,0
	AVUSTUKSET	-203	-276	-276	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-468	-308	-308	0,0
	TOIMINTAKULUT	-3 014	-4 390	-3 915	-10,8
	TOIMINTAKATE	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5
	TILIKAUDEN TULOS	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-1 738	-2 558	-2 083	-18,5

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Elinkeinopalvelut vastaa kaupungin elinvoimaisuuden edistämisen ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota erityisesti Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen ja kilpailukykyyn. Yksikkö tukee vantaalaista ja Vantaalle sijoittuvaa yritystoimintaa tarjoten mm. Tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinkeinopalvelut koordinoi kaupunkitasoista elinvoiman edistämisen strategiateemaa sekä siihen kytkeytyvää elinvoima- ja vetovoimaohjelmaa. Lisäksi elinkeinopalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojektien kautta. Elinkeinopalvelut osallistuu mm. UIA-rahoitteisen Urbaania kasvua -hankkeen toteuttamiseen, PKS-tasoisien TalentBoost -hankkeen toteuttamiseen, 6Aika -hankekokonaisuuden Vantaan osion koordinointiin sekä kärkeklusterityön sekä kasvun ekosysteemit -hankkeiden edistämiseen.

11602 Kasvupalveluiden hallinto

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	176	374	283	-24,2
	TOIMINTAKULUT	-858	-925	-1 019	10,1
	TOIMINTAKATE	-682	-552	-736	33,4
Tuloslaskelma					
Tulot	TUET JA AVUSTUKSET	176	374	283	-24,2
	TOIMINTATUOTOT	176	374	283	-24,2
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-605	-348	-498	43,2
	PALVELUJEN OSTOT	-220	-537	-482	-10,2
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17	-22	-22	0,0
	AVUSTUKSET	-1	-1	-1	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-15	-18	-16	-10,4
	TOIMINTAKULUT	-858	-925	-1 019	10,1
	TOIMINTAKATE	-682	-552	-736	33,4
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-682	-552	-736	33,4
	TILIKAUDEN TULOS	-682	-552	-736	33,4
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-682	-552	-736	33,4
	LASKENNALLISET ERÄT	-40	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-723	-552	-736	33,4

Kasvupalveluiden hallinto tukee palvelualueen dynaamista kehittämistä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä mm. kansainvälisyys strategiateeman osalta. Vuoden 2021 aikana on tarve kehittää maahanmuuttopalveluiden kokonaisuuden koordinaatiota. Verkostomaisen koordinaation tavoitteena on varmistaa, että toimialoilla on riittävästi osaamista ja resursseja vastata kansainvälisen, monikulttuurisen kaupungin palvelutarpeisiin. Haasteina ovat mm. kohderyhmän tavoittaminen ja oikea-aikainen palveluiden tarjoaminen.

11607 Työllisyyspalvelut

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	4 886	5 195	5 091	-2,0
	TOIMINTAKULUT	-34 514	-41 725	-39 215	-6,0
	TOIMINTAKATE	-29 627	-36 530	-34 125	-6,6
Tuloslaskelma					
Tulot	MYYNITUOTOT	941	1 018	981	-3,7
	MAKSUTUOTOT	16	15	15	0,0
	TUET JA AVUSTUKSET	3 929	4 160	4 095	-1,6
	MUUT TOIMINTATUOTOT	0	2	0	-100,0
	TOIMINTATUOTOT	4 886	5 195	5 091	-2,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-10 818	-12 237	-12 465	1,9
	PALVELUJEN OSTOT	-1 944	-2 789	-2 763	-0,9
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-417	-466	-505	8,3
	AVUSTUKSET	-19 043	-23 776	-21 042	-11,5
	MUUT TOIMINTAKULUT	-2 292	-2 457	-2 441	-0,6
	TOIMINTAKULUT	-34 514	-41 725	-39 215	-6,0
	TOIMINTAKATE	-29 627	-36 530	-34 125	-6,6
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-29 627	-36 530	-34 125	-6,6
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-137	-151	-123	-18,3
	TILIKAUDEN TULOS	-29 764	-36 681	-34 248	-6,6
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-29 764	-36 681	-34 248	-6,6
	LASKENNALLISET ERÄT	-1 019	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-30 783	-36 681	-34 248	-6,6

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittämisestä, kuntoutuksen työtoiminnan järjestämisestä, hoidosta sekä kehittämisestä, tehtäväalueellaan yhteistyöstä valtion hallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa, kaupungin työvalmennustoiminnoista ja työllisyyden edistämiseen liittyvän toiminnan koordinoimisesta. Työllisyyspalveluihin on keskitetty kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille ja järjestöille. Kaupunginhallitus päätti syksyllä 2019, että Vantaa hakee kuntakokeiluun yhdessä Keravan kaupungin kanssa. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut aloittavat 1.1.2021, mikäli hallituksen esitys kuntakokeilulaiksi hyväksytään eduskunnassa. Kuntakokeilu merkitsee voimakasta toiminnan prosessien uudelleenorganisointia, merkittävästi kasvavaa asiakasmäärää ja kunnan viranomaisvastuun kasvamista.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on vähentää työttömyyttä yhteistyössä eri viranomaisten kuten TE-hallinnon sekä yritysten kanssa. Painopisteitä ovat pitkäaikaistyöttömien, nuorten sekä maahanmuuttajien työllistymistä tukevat toimenpiteet. Toiminta edistää paitsi Vantaalla myös lähialueilla toimivien työnantajien työvoiman saantia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyyspalveluiden toimintaympäristö muuttuu kokonaisuudessaan 1.1.2021, mikäli hallituksen esitys laiksi työllisyyden kuntakokeilusta tulee voimaan. Työllisyyspalveluihin siirtyy asiakkaiksi TE-palveluista kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, kaikki alle 30-vuotiaat sekä henkilöt, jotka eivät saa ansiosidonnaista työttömyysturvaa. Tämän hetken arvion mukaan asiakasmäärä tulisi olemaan jopa 20 000 asiakasta. Samalla siirtyy tämänhetkisen tiedon mukaan noin 70 henkilötyövuotta TE-palveluista Vantaan kaupungin työnjohdon alaisuuteen. Vahvistetaan kaupungin työllisyyspalveluiden kykyä toteuttaa kuntakokeilu onnistuneesti sekä vastata koronan aiheuttamaan työttömyyden kasvuun palkkaamalla neljä uutta työntekijää määräaikaaisesti kokeilun ajaksi. Lisäresursseja tulee suunnata erityisesti nuorisotyöttömyyden hoitoon. Työllisyyden hoidon vaikuttavuudelle on kuntakokeilun myötä tulossa kattava mittaristo, joka rakentuu laadukkaille palveluille ja asiakasohjauksen tehokkuudelle. Näiden uusien palveluiden ohella Vantaan kaupunki tuottaa edelleen maahanmuuttajien työllistymistä tukevaa palvelua Osaamiskeskuksessa ja nuorten palveluja kehitetään edelleen myös Ohjaamo-toimintana. Kuntakokeilussa kehitetään voimakkaasti monialaista palvelua asiakkaille. Osana kuntakokeilua työllisyyspalvelut on mukana monissa yhteistyöhankkeissa. Kuntakokeilun keskeisenä asiana on verkostomainen toiminta yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, yhteisöjen ja yritysten kanssa.

11 80 Kuntademokratia

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	47	5	5	0,0
	TOIMINTAKULUT	-2 574	-2 907	-3 053	5,0
	TOIMINTAKATE	-2 527	-2 902	-3 048	5,0
Tuloslaskelma					
Tulot	TUET JA AVUSTUKSET	26	0	0	0,0
	MUUT TOIMINTATUOTOT	21	5	5	0,0
	TOIMINTATUOTOT	47	5	5	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-2 037	-2 210	-2 400	8,6
	PALVELUJEN OSTOT	-101	-153	-141	-7,8
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30	-19	-35	84,6
	MUUT TOIMINTAKULUT	-406	-525	-477	-9,1
	TOIMINTAKULUT	-2 574	-2 907	-3 053	5,0
	TOIMINTAKATE	-2 527	-2 902	-3 048	5,0
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0,0
	VUOSIKATE	-2 527	-2 902	-3 048	5,0
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10	-10	-15	45,8
	TILIKAUDEN TULOS	-2 537	-2 912	-3 063	5,2
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-2 537	-2 912	-3 063	5,2
	LASKENNALLISET ERÄT	1 120	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-1 418	-2 912	-3 063	5,2

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksessa kuntademokratian palvelualue muotoutui kaupunginkanslian tulosalueesta ja osasta aiempaa kuntalaispalveluita kahdeksi palveluyksiköksi. Niiden lisäksi palvelualueella toimii vaalitoimisto ja kaupunkiturvallisuuteen perehtynyttä henkilöstöä.

Toimintojen organisointi:

Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Hallintopalvelut

- tiedonhallinta
- kaupunginarkisto
- PR- ja assistenttipalvelut
- tukipalvelut

Kaupunkiturvallisuus

Vaalitoimisto

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, kaupungin asiakirjahallinnosta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä kaupunkiturvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Lainsäädännöllisistä muutoksista Kuntademokratian toimintaan vaikuttaa muun muassa tiedonhallintalaki, jonka siirtymäsäännökset päättyvät osin vuoden 2021 alussa ja osin sen lopussa.

Huhtikuussa 2021 järjestetään kuntavaalit. Covid19-pandemia voi aiheuttaa muutoksia vaalijärjestelyihin. Alkuvuodelle 2022 kaavailtujen hyvinvointialueen vaalien järjestelyt aloitetaan keväällä 2021, vaikka sote-uudistusta koskevaa lainsäädäntöä on oletettavasti silloin vielä kesken.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vaalitoimisto organisoii ennakkoäänestyksen, koti- ja laitosaanestyksen sekä varsinaisen äänestyspäivän sekä tarkastuslaskennan järjestelyt. Valtuustokauden vaihdokseen liittyy luottamushenkilövalintojen valmistelua, luottamushenkilöiden tietoteknisten laitteiden valintaa sekä paljon kouluttamista. Tavoitteena ovat sujuvat vaalijärjestelyt ja luottamushenkilöille hyvien toimintaolosuhteiden luominen uudelle valtuustokaudelle.

Tiedonhallintalain edellyttämä tiedonhallintamalli laaditaan valmiiksi. Arkistointi on sähköistettävä. Päätöksenteon valmistelua ja tietosuojakäytänteitä kehitetään edelleen. Pr-toiminnan suunnitelmallisuutta lisätään ja johdon assistenttipalveluita konseptoidaan.

Kaupunkiturvallisuuden organisointia kehitetään ja päivitetään kaupungin turvallisuussuunnitelma. Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma uudistetaan vuoden 2021 aikana. Kehittämiskohteita ovat muun muassa sukupuolitietoinen budjetointi sekä koulujen ja oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö.

Tunnusluvut

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	16	16	10	16
Käännöstyöt	2 790	3 057	3 000	3 060

11 70 Viestintä

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTATUOTOT	0	350	350	0,0
	TOIMINTAKULUT	-1 306	-2 283	-2 291	0,3
	TOIMINTAKATE	-1 306	-1 933	-1 941	0,4
Tuloslaskelma					
Tulot	MUUT TOIMINTATUOTOT	0	350	350	0,0
	TOIMINTATUOTOT	0	350	350	0,0
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-874	-1 228	-1 143	-6,9
	PALVELUJEN OSTOT	-330	-801	-888	10,8
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-26	-22	-23	2,3
	MUUT TOIMINTAKULUT	-76	-233	-238	2,1
	TOIMINTAKULUT	-1 306	-2 283	-2 291	0,3
	TOIMINTAKATE	-1 306	-1 933	-1 941	0,4
	VUOSIKATE	-1 306	-1 933	-1 941	0,4
	TILIKAUDEN TULOS	-1 306	-1 933	-1 941	0,4
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-1 306	-1 933	-1 941	0,4
	LASKENNALLISET ERÄT	561	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-745	-1 933	-1 941	0,4

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Viestintä vastaa kaupungin keskitetystä viestinnästä, markkinoinnista ja matkailusta. Palveluysikkö sijoittuu suoraan kaupunginjohtajan alaisuuteen. Viestintä vastaa toimialueensa kehittämisestä, koordinoinnista ja seurannasta. Viestintä toimii kaupungin eri viestintäkanavien päätoimittajana. Lisäksi viestinnän palveluysikkö toimii kaupunkistrategia ja johto toimialan viestintäyksikkönä.

Viestinnän haasteena ovat kansainvälistyvä väestö, lisääntyvät viestintäkanavat ja kilpailu asukkaiden ja yritysten houkuttelussa.

Palveluysikön keskeiset tavoitteet

Kansainvälisen markkinoinnin uudet toimenpiteet ja matkailumarkkinoinnin uudistaminen. Sisältöjen lisääminen eri kanavissa Vantaalla yleisimmin puhutuilla kielillä. Suomen, ruotsin ja englannin lisäksi venäjä, arabia, somali, viro ja albania.

Vantaa.fi sivujen uudistaminen ja työyhteisöviestinnän kehittäminen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Viestinnän kustannukset, euroa per asukas	5,67	5,59	6,89	6,86

11 30 Sisäinen tarkastus

	Määrärahat (1 000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021	Kasvu %
	TOIMINTAKULUT	-346	-399	-406	1,7
	TOIMINTAKATE	-346	-399	-406	1,7
Tuloslaskelma					
Menot	HENKILÖSTÖKULUT	-314	-357	-364	1,8
	PALVELUJEN OSTOT	-6	-15	-14	-6,7
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-0	-4	-4	0,0
	MUUT TOIMINTAKULUT	-26	-23	-24	4,5
	TOIMINTAKULUT	-346	-399	-406	1,7
	TOIMINTAKATE	-346	-399	-406	1,7
	VUOSIKATE	-346	-399	-406	1,7
	TILIKAUDEN TULOS	-346	-399	-406	1,7
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	-346	-399	-406	1,7
	LASKENNALLISET ERÄT	288	0	0	0,0
	Tuloslaskelma (sis.erät mukana)	-58	-399	-406	1,7

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2021 olennaisia muutoksia

PALVELUALUE- JA KUSTANNUSPAIKKATASO:

1110	Yleisjohto
1140	Talous ja strategia
1150	Henkilöstö- ja konsernipalvelut
1160	Kasvupalvelut
1180	Kuntademokratia
1170	Viestintä
1130	Sisäinen tarkastus

Käyttösuunnitelma 2021/palvelualue- ja kustannuspaikka

			2021
			1 000 EUR
111111	Kaupunkistrategia ja johto	TOIMINTATUOTOT	13 045
111111	Kaupunkistrategia ja johto	TOIMINTAKULUT	-126 743
111111	Kaupunkistrategia ja johto	TOIMINTAKATE	-113 698
11111110	Yleisjohto	TOIMINTAKULUT	-4 814
11111110	Yleisjohto	TOIMINTAKATE	-4 814
111111101	Yleisjohto	TOIMINTAKULUT	-4 814
111111101	Yleisjohto	TOIMINTAKATE	-4 814
11111110101	Kaupunginjohtajan toimiala yhteiset	TOIMINTAKULUT	-4 514
11111110101	Kaupunginjohtajan toimiala yhteiset	TOIMINTAKATE	-4 514
111010100	Kaupunginjohtajat	TOIMINTAKULUT	-319
111010100	Kaupunginjohtajat	TOIMINTAKATE	-319
111010110	Kaupunginjohtajan käyttövarat	TOIMINTAKULUT	-50
111010110	Kaupunginjohtajan käyttövarat	TOIMINTAKATE	-50
111080100	Kajo yhteiset	TOIMINTAKULUT	-4 145
111080100	Kajo yhteiset	TOIMINTAKATE	-4 145
11111110102	Kehitysprojektit	TOIMINTAKULUT	-300
11111110102	Kehitysprojektit	TOIMINTAKATE	-300
111010218	Strategisten projektien omarah.osuudet	TOIMINTAKULUT	-300
111010218	Strategisten projektien omarah.osuudet	TOIMINTAKATE	-300
11111130	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKULUT	-406
11111130	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKATE	-406
111111103	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKULUT	-406
111111103	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKATE	-406
111030000	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKULUT	-406
111030000	Sisäinen tarkastus	TOIMINTAKATE	-406
11111140	Talous ja strategia	TOIMINTATUOTOT	924
11111140	Talous ja strategia	TOIMINTAKULUT	-6 857
11111140	Talous ja strategia	TOIMINTAKATE	-5 934
111111104	Talousohjaus	TOIMINTATUOTOT	2
111111104	Talousohjaus	TOIMINTAKULUT	-853
111111104	Talousohjaus	TOIMINTAKATE	-851
111040300	Talousohjaus	TOIMINTATUOTOT	2
111040300	Talousohjaus	TOIMINTAKULUT	-853
111040300	Talousohjaus	TOIMINTAKATE	-851
111111402	Rahoitus ja riskien hallinta	TOIMINTAKULUT	-534
111111402	Rahoitus ja riskien hallinta	TOIMINTAKATE	-534
112010000	Rahoitus ja riskien hallinta	TOIMINTAKULUT	-534
112010000	Rahoitus ja riskien hallinta	TOIMINTAKATE	-534
111111403	Talousspalvelut	TOIMINTATUOTOT	922
111111403	Talousspalvelut	TOIMINTAKULUT	-4 408
111111403	Talousspalvelut	TOIMINTAKATE	-3 486
1111114031	TPK, yhteiset	TOIMINTATUOTOT	32

1111114031	TPK, yhteiset	TOIMINTAKULUT	-1 156
1111114031	TPK, yhteiset	TOIMINTAKATE	-1 124
112030000	Talouspalvelukeskus	TOIMINTAKULUT	-277
112030000	Talouspalvelukeskus	TOIMINTAKATE	-277
112030200	Talouspalvelukeskus, hallinto ja kehitys	TOIMINTATUOTOT	32
112030200	Talouspalvelukeskus, hallinto ja kehitys	TOIMINTAKULUT	-879
112030200	Talouspalvelukeskus, hallinto ja kehitys	TOIMINTAKATE	-847
1111114032	TPK, konsernilaskenta	TOIMINTATUOTOT	770
1111114032	TPK, konsernilaskenta	TOIMINTAKULUT	-913
1111114032	TPK, konsernilaskenta	TOIMINTAKATE	-144
112030100	Talouspalvelukeskus, konserniyhtiöt	TOIMINTATUOTOT	485
112030100	Talouspalvelukeskus, konserniyhtiöt	TOIMINTAKULUT	-504
112030100	Talouspalvelukeskus, konserniyhtiöt	TOIMINTAKATE	-19
112030300	Talouspalvelukeskus, konsernikirjanpito	TOIMINTATUOTOT	285
112030300	Talouspalvelukeskus, konsernikirjanpito	TOIMINTAKULUT	-410
112030300	Talouspalvelukeskus, konsernikirjanpito	TOIMINTAKATE	-125
1111114033	TPK, asiakkuudenhallinta	TOIMINTATUOTOT	120
1111114033	TPK, asiakkuudenhallinta	TOIMINTAKULUT	-2 339
1111114033	TPK, asiakkuudenhallinta	TOIMINTAKATE	-2 219
112030400	Talouspalvelukeskus, ostolaskutus	TOIMINTAKULUT	-726
112030400	Talouspalvelukeskus, ostolaskutus	TOIMINTAKATE	-726
112030500	Talouspalvelukeskus, myyntireskontra	TOIMINTATUOTOT	120
112030500	Talouspalvelukeskus, myyntireskontra	TOIMINTAKULUT	-637
112030500	Talouspalvelukeskus, myyntireskontra	TOIMINTAKATE	-517
112030600	TPK, laskutuspalvelun tulosityksikkö	TOIMINTAKULUT	-975
112030600	TPK, laskutuspalvelun tulosityksikkö	TOIMINTAKATE	-975
111111404	Strategia ja tutkimus	TOIMINTAKULUT	-1 063
111111404	Strategia ja tutkimus	TOIMINTAKATE	-1 063
111040200	Strategia ja tutkimus	TOIMINTAKULUT	-940
111040200	Strategia ja tutkimus	TOIMINTAKATE	-940
11111110103	Kansainvälinen toiminta	TOIMINTAKULUT	-123
11111110103	Kansainvälinen toiminta	TOIMINTAKATE	-123
104060200	Ystävyysskaupunkitoiminta	TOIMINTAKULUT	-56
104060200	Ystävyysskaupunkitoiminta	TOIMINTAKATE	-56
111020400	Helsinki EU-Office	TOIMINTAKULUT	-31
111020400	Helsinki EU-Office	TOIMINTAKATE	-31
111020505	Airport Regions Conference ARC	TOIMINTAKULUT	-13
111020505	Airport Regions Conference ARC	TOIMINTAKATE	-13
111020508	Eurocities	TOIMINTAKULUT	-24
111020508	Eurocities	TOIMINTAKATE	-24
11111150	Henkilöstö- ja konsernipalvelut	TOIMINTATUOTOT	4 561
11111150	Henkilöstö- ja konsernipalvelut	TOIMINTAKULUT	-65 172
11111150	Henkilöstö ja konsernipalvelut	TOIMINTAKATE	-60 612
111111501	Henko, johdon tuki	TOIMINTAKULUT	-1 208

111111501	Henko, johdon tuki	TOIMINTAKATE	-1 208
171010000	Henko, johdon tuki yhteiset	TOIMINTAKULUT	-528
171010000	Henko, johdon tuki yhteiset	TOIMINTAKATE	-528
171030000	Konserniohjaus ja -valvonta	TOIMINTAKULUT	-680
171030000	Konserniohjaus ja -valvonta	TOIMINTAKATE	-680
111111502	Työnantajapalvelut	TOIMINTATUOTOT	20
111111502	Työnantajapalvelut	TOIMINTAKULUT	-1 989
111111502	Työnantajapalvelut	TOIMINTAKATE	-1 969
111050000	Työnantajapalvelut	TOIMINTAKULUT	-886
111050000	Työnantajapalvelut	TOIMINTAKATE	-886
111050800	Henkilöstöedut	TOIMINTATUOTOT	20
111050800	Henkilöstöedut	TOIMINTAKULUT	-1 103
111050800	Henkilöstöedut	TOIMINTAKATE	-1 083
111111503	Kehittämispalvelut	TOIMINTATUOTOT	2 083
111111503	Kehittämispalvelut	TOIMINTAKULUT	-5 190
111111503	Kehittämispalvelut	TOIMINTAKATE	-3 107
111050200	Henkilöstön hyvinvointi	TOIMINTAKULUT	-80
111050200	Henkilöstön hyvinvointi	TOIMINTAKATE	-80
111050340	Hytti (henkilöstön yhteistoimintaryhmä)	TOIMINTAKULUT	-10
111050340	Hytti (henkilöstön yhteistoimintaryhmä)	TOIMINTAKATE	-10
111050410	Henko, kehittämispalvelut yhteiset	TOIMINTAKULUT	-830
111050410	Henko, kehittämispalvelut yhteiset	TOIMINTAKATE	-830
111050600	Luottamusmies- ja työsuojelutoiminta	TOIMINTAKULUT	-58
111050600	Luottamusmies- ja työsuojelutoiminta	TOIMINTAKATE	-58
11111110504	Henkilöstön kehittäminen	TOIMINTAKULUT	-430
11111110504	Henkilöstön kehittäminen	TOIMINTAKATE	-430
111050400	Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen	TOIMINTAKULUT	-390
111050400	Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen	TOIMINTAKATE	-390
111050450	Omaehtoinen koulutus	TOIMINTAKULUT	-40
111050450	Omaehtoinen koulutus	TOIMINTAKATE	-40
11111110507	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTATUOTOT	2 083
11111110507	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTAKULUT	-3 782
11111110507	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTAKATE	-1 699
111050700	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTATUOTOT	2 083
111050700	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTAKULUT	-68
111050700	Henkilöstön työterveyshuolto	TOIMINTAKATE	2 016
111050701	Työterv.huolto, oma tuotanto	TOIMINTAKULUT	-2 480
111050701	Työterv.huolto, oma tuotanto	TOIMINTAKATE	-2 480
111050702	Työterv.huolto, ulkoinen	TOIMINTAKULUT	-1 234
111050702	Työterv.huolto, ulkoinen	TOIMINTAKATE	-1 234
111111506	Toimialojen hr-palvelut	TOIMINTATUOTOT	37
111111506	Toimialojen hr-palvelut	TOIMINTAKULUT	-4 750
111111506	Toimialojen hr-palvelut	TOIMINTAKATE	-4 713
111050100	Toimialojen hr-palvelut yhteiset	TOIMINTAKULUT	-937
111050100	Toimialojen hr-palvelut yhteiset	TOIMINTAKATE	-937
111050500	Henkilöstöpalvelut	TOIMINTATUOTOT	37

111050500	Henkilöstöpalvelut	TOIMINTAKULUT	-3 814
111050500	Henkilöstöpalvelut	TOIMINTAKATE	-3 777
111111504	Tietohallinto	TOIMINTATUOTOT	1 274
111111504	Tietohallinto	TOIMINTAKULUT	-47 818
111111504	Tietohallinto	TOIMINTAKATE	-46 544
1111115041	Strateginen tietohallinto	TOIMINTATUOTOT	3
1111115041	Strateginen tietohallinto	TOIMINTAKULUT	-4 283
1111115041	Strateginen tietohallinto	TOIMINTAKATE	-4 280
112040100	Strateginen tietohallinto: toimintakulut	TOIMINTATUOTOT	3
112040100	Strateginen tietohallinto: toimintakulut	TOIMINTAKULUT	-4 103
112040100	Strateginen tietohallinto: toimintakulut	TOIMINTAKATE	-4 100
112040150	Tietoturva- ja valmiusasiat	TOIMINTAKULUT	-180
112040150	Tietoturva- ja valmiusasiat	TOIMINTAKATE	-180
1111115042	Asiakkuudenhallinta	TOIMINTATUOTOT	1 201
1111115042	Asiakkuudenhallinta	TOIMINTAKULUT	-608
1111115042	Asiakkuudenhallinta	TOIMINTAKATE	593
112040355	Integraatiopalvelut	TOIMINTAKULUT	-50
112040355	Integraatiopalvelut	TOIMINTAKATE	-50
112040411	Asiakkuuden hallinta: toimintakulut	TOIMINTATUOTOT	111
112040411	Asiakkuuden hallinta: toimintakulut	TOIMINTAKATE	111
112040840	VTK Kiinteistöt Oy	TOIMINTATUOTOT	90
112040840	VTK Kiinteistöt Oy	TOIMINTAKULUT	-69
112040840	VTK Kiinteistöt Oy	TOIMINTAKATE	21
112040870	Vantaan Työterveys Oy	TOIMINTATUOTOT	336
112040870	Vantaan Työterveys Oy	TOIMINTAKULUT	-230
112040870	Vantaan Työterveys Oy	TOIMINTAKATE	106
112040880	Vantaan Tilapalvelut Oy	TOIMINTATUOTOT	664
112040880	Vantaan Tilapalvelut Oy	TOIMINTAKULUT	-259
112040880	Vantaan Tilapalvelut Oy	TOIMINTAKATE	405
1111115044	ICT-kehittämispalvelut	TOIMINTATUOTOT	24
1111115044	ICT-kehittämispalvelut	TOIMINTAKATE	24
112040400	ICT-kehittämispalvelut: toimintakulut	TOIMINTATUOTOT	24
112040400	ICT-kehittämispalvelut: toimintakulut	TOIMINTAKATE	24
1111115045	ICT-palvelut	TOIMINTATUOTOT	46
1111115045	ICT-palvelut	TOIMINTAKULUT	-23 342
1111115045	ICT-palvelut	TOIMINTAKATE	-23 296
112040210	Lisenssit/hallinto	TOIMINTAKULUT	-2 820
112040210	Lisenssit/hallinto	TOIMINTAKATE	-2 820
112040211	Lisenssit/opetus	TOIMINTAKULUT	-489
112040211	Lisenssit/opetus	TOIMINTAKATE	-489
112040220	Infra: tietoliikenne ja -laitteet	TOIMINTAKULUT	-1 985
112040220	Infra: tietoliikenne ja -laitteet	TOIMINTAKATE	-1 985
112040250	Työasemaverkko/hallinto	TOIMINTAKULUT	-2 389
112040250	Työasemaverkko/hallinto	TOIMINTAKATE	-2 389
112040260	Työasemaverkko/opetus	TOIMINTAKULUT	-1 778
112040260	Työasemaverkko/opetus	TOIMINTAKATE	-1 778

112040280	Perustietotekniikka	TOIMINTAKULUT	-2 208
112040280	Perustietotekniikka	TOIMINTAKATE	-2 208
112040310	Viestinnän tietojärjestelmät	TOIMINTAKULUT	-284
112040310	Viestinnän tietojärjestelmät	TOIMINTAKATE	-284
112040312	Mobiilipalvelut	TOIMINTAKULUT	-50
112040312	Mobiilipalvelut	TOIMINTAKATE	-50
112040320	Vaalit ja luottamushenkilöiden ATK-palve	TOIMINTAKULUT	-18
112040320	Vaalit ja luottamushenkilöiden ATK-palve	TOIMINTAKATE	-18
112040330	Hankesalkku	TOIMINTAKULUT	-45
112040330	Hankesalkku	TOIMINTAKATE	-45
112040340	Kaupunkikortti	TOIMINTAKULUT	-100
112040340	Kaupunkikortti	TOIMINTAKATE	-100
112040350	Sähköinen asiointi	TOIMINTAKULUT	-300
112040350	Sähköinen asiointi	TOIMINTAKATE	-300
112040370	Dokumentinhallinta (ASTA)	TOIMINTAKULUT	-218
112040370	Dokumentinhallinta (ASTA)	TOIMINTAKATE	-218
112040380	Tiedolla johtaminen	TOIMINTAKULUT	-365
112040380	Tiedolla johtaminen	TOIMINTAKATE	-365
112040381	Ohjelmistorobottiikka	TOIMINTAKULUT	-201
112040381	Ohjelmistorobottiikka	TOIMINTAKATE	-201
112040390	SAP -ylläpito	TOIMINTAKULUT	-980
112040390	SAP -ylläpito	TOIMINTAKATE	-980
112040391	Rondo -ylläpito	TOIMINTAKULUT	-214
112040391	Rondo -ylläpito	TOIMINTAKATE	-214
112040413	Käytöntuki	TOIMINTAKULUT	-1 640
112040413	Käytöntuki	TOIMINTAKATE	-1 640
112040414	Toimistojärjestelmäkoulutus	TOIMINTAKULUT	-80
112040414	Toimistojärjestelmäkoulutus	TOIMINTAKATE	-80
112040415	Palvelunhallinta	TOIMINTAKULUT	-273
112040415	Palvelunhallinta	TOIMINTAKATE	-273
112040810	Kaupunkiympäristön toimiala	TOIMINTATUOTOT	40
112040810	Kaupunkiympäristön toimiala	TOIMINTAKULUT	-640
112040810	Kaupunkiympäristön toimiala	TOIMINTAKATE	-600
112040820	Matti	TOIMINTAKULUT	-1 464
112040820	Matti	TOIMINTAKATE	-1 464
112040830	Kaupunkikulttuurin järjestelmät	TOIMINTAKULUT	-161
112040830	Kaupunkikulttuurin järjestelmät	TOIMINTAKATE	-161
112040831	Osallisuusympäristö	TOIMINTAKULUT	-52
112040831	Osallisuusympäristö	TOIMINTAKATE	-52
112040850	Muutospyynnöt	TOIMINTAKULUT	-60
112040850	Muutospyynnöt	TOIMINTAKATE	-60
112040910	Seutuportaali (Helsinki, Espoo, Vantaa,	TOIMINTAKULUT	-4
112040910	Seutuportaali (Helsinki, Espoo, Vantaa,	TOIMINTAKATE	-4
1111150405	Konsas järjestelmät	TOIMINTAKULUT	-1 098
1111150405	Konsas järjestelmät	TOIMINTAKATE	-1 098
112040530	Hankintakeskus	TOIMINTAKULUT	-198

112040530	Hankintakeskus	TOIMINTAKATE	-198
112040535	Kaupunki CRM	TOIMINTAKULUT	-41
112040535	Kaupunki CRM	TOIMINTAKATE	-41
112040560	Rahoitus (Konsernihallinto)	TOIMINTAKULUT	-175
112040560	Rahoitus (Konsernihallinto)	TOIMINTAKATE	-175
112040570	Talousspalvelukeskus (Konsernihallinto)	TOIMINTAKULUT	-120
112040570	Talousspalvelukeskus (Konsernihallinto)	TOIMINTAKATE	-120
112040800	KiHa jatkuvien palveluiden kulut	TOIMINTAKULUT	-565
112040800	KiHa jatkuvien palveluiden kulut	TOIMINTAKATE	-565
11111150406	Sosiaali- ja terveystoimen järjestelmät	TOIMINTAKULUT	-1 805
11111150406	Sosiaali- ja terveystoimen järjestelmät	TOIMINTAKATE	-1 805
112040600	Effector	TOIMINTAKULUT	-48
112040600	Effector	TOIMINTAKATE	-48
112040610	Finstar-potilashallinnon tietojärjestelm	TOIMINTAKULUT	-448
112040610	Finstar-potilashallinnon tietojärjestelm	TOIMINTAKATE	-448
112040620	ATJ Sosiaalitoimen asiakastietojärjestel	TOIMINTAKULUT	-154
112040620	ATJ Sosiaalitoimen asiakastietojärjestel	TOIMINTAKATE	-154
112040630	VATJ ja GFS 3. arkisto	TOIMINTAKULUT	-147
112040630	VATJ ja GFS 3. arkisto	TOIMINTAKATE	-147
112040640	Valuecode/Forsante	TOIMINTAKULUT	-279
112040640	Valuecode/Forsante	TOIMINTAKATE	-279
112040650	Elatustuen ja lastenvalv. Atk	TOIMINTAKULUT	-58
112040650	Elatustuen ja lastenvalv. Atk	TOIMINTAKATE	-58
112040660	Navitas ja uuma -hanke	TOIMINTAKULUT	-388
112040660	Navitas ja uuma -hanke	TOIMINTAKATE	-388
112040670	Likuma (liikuntaesteisten maksujärjestel	TOIMINTAKULUT	-54
112040670	Likuma (liikuntaesteisten maksujärjestel	TOIMINTAKATE	-54
112040680	RAIsoft	TOIMINTAKULUT	-57
112040680	RAIsoft	TOIMINTAKATE	-57
112040690	Muut	TOIMINTAKULUT	-172
112040690	Muut	TOIMINTAKATE	-172
11111150407	Sivistystoimen järjestelmät	TOIMINTATUOTOT	6
11111150407	Sivistystoimen järjestelmät	TOIMINTAKULUT	-1 088
11111150407	Sivistystoimen järjestelmät	TOIMINTAKATE	-1 083
112040710	Sivistystoimen yhteiset tietojärjestelmä	TOIMINTATUOTOT	6
112040710	Sivistystoimen yhteiset tietojärjestelmä	TOIMINTAKULUT	-884
112040710	Sivistystoimen yhteiset tietojärjestelmä	TOIMINTAKATE	-879
112040740	Kirjaston tietojärjestelmät	TOIMINTAKULUT	-131
112040740	Kirjaston tietojärjestelmät	TOIMINTAKATE	-131
112040750	Aikuisopiston tietojärjestelmät	TOIMINTAKULUT	-21
112040750	Aikuisopiston tietojärjestelmät	TOIMINTAKATE	-21

112040760	Varian tietojärjestelmät	TOIMINTAKULUT	-52
112040760	Varian tietojärjestelmät	TOIMINTAKATE	-52
11111150408	Kaupunginjohtajan toimiala	TOIMINTAKULUT	-535
11111150408	Kaupunginjohtajan toimiala	TOIMINTAKATE	-535
112040510	Taloussuunnittelu/Tilasto ja tutkimus	TOIMINTAKULUT	-183
112040510	Taloussuunnittelu/Tilasto ja tutkimus	TOIMINTAKATE	-183
112040920	Henkilöstökeskus	TOIMINTAKULUT	-352
112040920	Henkilöstökeskus	TOIMINTAKATE	-352
1111115046	Arkkitehtuuripalvelut	TOIMINTAKULUT	-982
1111115046	Arkkitehtuuripalvelut	TOIMINTAKATE	-982
112040200	Arkkitehtuuripalvelut: toimintakulut	TOIMINTAKULUT	-982
112040200	Arkkitehtuuripalvelut: toimintakulut	TOIMINTAKATE	-982
1111115047	Apotti	TOIMINTAKULUT	-18 603
1111115047	Apotti	TOIMINTAKATE	-18 603
112040300	Apotti	TOIMINTAKULUT	-18 603
112040300	Apotti	TOIMINTAKATE	-18 603
111111505	Hankinta	TOIMINTATUOTOT	1 147
111111505	Hankinta	TOIMINTAKULUT	-4 217
111111505	Hankinta	TOIMINTAKATE	-3 070
111070100	Kilpailuttaminen	TOIMINTATUOTOT	126
111070100	Kilpailuttaminen	TOIMINTAKULUT	-1 029
111070100	Kilpailuttaminen	TOIMINTAKATE	-903
111070200	Logistiikkapalvelut	TOIMINTAKULUT	-1 091
111070200	Logistiikkapalvelut	TOIMINTAKATE	-1 091
111070300	Hankinta, yhteiset	TOIMINTAKULUT	-415
111070300	Hankinta, yhteiset	TOIMINTAKATE	-415
1111115051	Osto	TOIMINTATUOTOT	1 021
1111115051	Osto	TOIMINTAKULUT	-1 683
1111115051	Osto	TOIMINTAKATE	-662
150557000	Kaupunkikortti	TOIMINTATUOTOT	584
150557000	Kaupunkikortti	TOIMINTAKULUT	-584
150557000	Kaupunkikortti	TOIMINTAKATE	0
150558000	Ostopalvelukohteet, ateria	TOIMINTATUOTOT	434
150558000	Ostopalvelukohteet, ateria	TOIMINTAKULUT	-434
150558000	Ostopalvelukohteet, ateria	TOIMINTAKATE	0
175010100	Osto	TOIMINTATUOTOT	3
175010100	Osto	TOIMINTAKULUT	-665
175010100	Osto	TOIMINTAKATE	-662
11111160	Kasvupalvelut	TOIMINTATUOTOT	7 206
11111160	Kasvupalvelut	TOIMINTAKULUT	-44 150
11111160	Kasvupalvelut	TOIMINTAKATE	-36 944
111111106	Elinkeinopalvelut	TOIMINTATUOTOT	1 832
111111106	Elinkeinopalvelut	TOIMINTAKULUT	-3 915
111111106	Elinkeinopalvelut	TOIMINTAKATE	-2 083
1111111063	Elinkeinopalv. hankkeet	TOIMINTATUOTOT	1 832
1111111063	Elinkeinopalv. hankkeet	TOIMINTAKULUT	-3 142
1111111063	Elinkeinopalv. hankkeet	TOIMINTAKATE	-1 310
11111110632	PKS-yhteistyö	TOIMINTAKULUT	-131

11111110632	PKS-yhteistyö	TOIMINTAKATE	-131
105010500	Helsinki Business Hub	TOIMINTAKULUT	-130
105010500	Helsinki Business Hub	TOIMINTAKATE	-130
111010202	Ympäristöalan kehittäminen	TOIMINTAKULUT	-1
111010202	Ympäristöalan kehittäminen	TOIMINTAKATE	-1
11111110633	Verkostopartnerit	TOIMINTAKULUT	-203
11111110633	Verkostopartnerit	TOIMINTAKATE	-203
111010207	YritysVantaa	TOIMINTAKULUT	-160
111010207	YritysVantaa	TOIMINTAKATE	-160
111010214	Yrityspalvelut ja -rekisterit	TOIMINTAKULUT	-43
111010214	Yrityspalvelut ja -rekisterit	TOIMINTAKATE	-43
11111110634	Elinvoimaohjelman toteuttaminen	TOIMINTAKULUT	-302
11111110634	Elinvoimaohjelman toteuttaminen	TOIMINTAKATE	-302
111010217	Elinvoimaohjelma	TOIMINTAKULUT	-302
111010217	Elinvoimaohjelma	TOIMINTAKATE	-302
11111110635	EU- ja kansainv. rahoitteiset hankkeet	TOIMINTATUOTOT	251
11111110635	EU- ja kansainv. rahoitteiset hankkeet	TOIMINTAKULUT	-421
11111110635	EU- ja kansainv. rahoitteiset hankkeet	TOIMINTAKATE	-170
111010227	6Aika koordinaatioprojekti 2017-2021	TOIMINTATUOTOT	45
111010227	6Aika koordinaatioprojekti 2017-2021	TOIMINTAKULUT	-54
111010227	6Aika koordinaatioprojekti 2017-2021	TOIMINTAKATE	-9
111010229	6Aika - Kasvun ekosysteemit	TOIMINTATUOTOT	35
111010229	6Aika - Kasvun ekosysteemit	TOIMINTAKULUT	-44
111010229	6Aika - Kasvun ekosysteemit	TOIMINTAKATE	-9
111010230	Fiksu Assa - Asemanseudut uusien vähähii	TOIMINTATUOTOT	6
111010230	Fiksu Assa - Asemanseudut uusien vähähii	TOIMINTAKULUT	-8
111010230	Fiksu Assa - Asemanseudut uusien vähähii	TOIMINTAKATE	-2
111010238	HenRy	TOIMINTATUOTOT	5
111010238	HenRy	TOIMINTAKULUT	-13
111010238	HenRy	TOIMINTAKATE	-8
111010239	Talent boost	TOIMINTATUOTOT	14
111010239	Talent boost	TOIMINTAKULUT	-23
111010239	Talent boost	TOIMINTAKATE	-9
111010240	Airport Academy Finland "AAF"	TOIMINTAKULUT	-82
111010240	Airport Academy Finland "AAF"	TOIMINTAKATE	-82
111010241	Digi-Salama	TOIMINTATUOTOT	27
111010241	Digi-Salama	TOIMINTAKULUT	-31
111010241	Digi-Salama	TOIMINTAKATE	-4
111010242	6Aika ILPO-Ilmastoposiitiviset yritysasu	TOIMINTATUOTOT	58
111010242	6Aika ILPO-Ilmastoposiitiviset yritysasu	TOIMINTAKULUT	-70
111010242	6Aika ILPO-Ilmastoposiitiviset yritysasu	TOIMINTAKATE	-12
111010243	6Aika - CircularHoodFood	TOIMINTATUOTOT	61
111010243	6Aika - CircularHoodFood	TOIMINTAKULUT	-76
111010243	6Aika - CircularHoodFood	TOIMINTAKATE	-15

111010246	Myyrmäki Business Hub	TOIMINTAKULUT	-20
111010246	Myyrmäki Business Hub	TOIMINTAKATE	-20
11111110636	Kansallisen ja muun rahoituksen hankkeet	TOIMINTATUOTOT	977
11111110636	Kansallisen ja muun rahoituksen hankkeet	TOIMINTAKULUT	-1 332
11111110636	Kansallisen ja muun rahoituksen hankkeet	TOIMINTAKATE	-354
111010222	Lyhytaikaiset projektit	TOIMINTATUOTOT	956
111010222	Lyhytaikaiset projektit	TOIMINTAKULUT	-1 304
111010222	Lyhytaikaiset projektit	TOIMINTAKATE	-348
111010244	Uudet palvelupolut kork. koul. maahanmuu	TOIMINTATUOTOT	21
111010244	Uudet palvelupolut kork. koul. maahanmuu	TOIMINTAKULUT	-27
111010244	Uudet palvelupolut kork. koul. maahanmuu	TOIMINTAKATE	-6
11111110637	GSIP-Koordinaatiohanke	TOIMINTATUOTOT	603
11111110637	GSIP-Koordinaatiohanke	TOIMINTAKULUT	-753
11111110637	GSIP-Koordinaatiohanke	TOIMINTAKATE	-150
111010232	GSIP packet 2 hallinnointi	TOIMINTATUOTOT	81
111010232	GSIP packet 2 hallinnointi	TOIMINTAKULUT	-102
111010232	GSIP packet 2 hallinnointi	TOIMINTAKATE	-20
111010233	GSIP packet 3 viestintä	TOIMINTATUOTOT	33
111010233	GSIP packet 3 viestintä	TOIMINTAKULUT	-41
111010233	GSIP packet 3 viestintä	TOIMINTAKATE	-8
111010234	GSIP packet 4 desingn	TOIMINTATUOTOT	21
111010234	GSIP packet 4 desingn	TOIMINTAKULUT	-26
111010234	GSIP packet 4 desingn	TOIMINTAKATE	-5
111010235	GSIP packet 5 pilotointi	TOIMINTATUOTOT	39
111010235	GSIP packet 5 pilotointi	TOIMINTAKULUT	-48
111010235	GSIP packet 5 pilotointi	TOIMINTAKATE	-9
111010236	GSIP packet 6 automaatio	TOIMINTATUOTOT	430
111010236	GSIP packet 6 automaatio	TOIMINTAKULUT	-537
111010236	GSIP packet 6 automaatio	TOIMINTAKATE	-107
1111111061	Yritysneuvonta	TOIMINTAKULUT	-298
1111111061	Yritysneuvonta	TOIMINTAKATE	-298
111061000	Yritysneuvonta	TOIMINTAKULUT	-298
111061000	Yritysneuvonta	TOIMINTAKATE	-298
1111111062	Elikeinopalveluiden yhteiset palvelut	TOIMINTAKULUT	-475
1111111062	Elikeinopalveluiden yhteiset palvelut	TOIMINTAKATE	-475
111060400	Elinkeinopalvelujen yhteiset	TOIMINTAKULUT	-475
111060400	Elinkeinopalvelujen yhteiset	TOIMINTAKATE	-475
111111602	Kasvupalveluiden hallinto	TOIMINTATUOTOT	283
111111602	Kasvupalveluiden hallinto	TOIMINTAKULUT	-1 019
111111602	Kasvupalveluiden hallinto	TOIMINTAKATE	-736
162000000	Asukaspalvelut hallinto	TOIMINTAKULUT	-614
162000000	Asukaspalvelut hallinto	TOIMINTAKATE	-614
162010000	Aspan yhteiset menot	TOIMINTAKULUT	-16
162010000	Aspan yhteiset menot	TOIMINTAKATE	-16

162020000	Viestintä	TOIMINTAKULUT	-8
162020000	Viestintä	TOIMINTAKATE	-8
162030000	Kehittäminen	TOIMINTAKULUT	-6
162030000	Kehittäminen	TOIMINTAKATE	-6
11111160203	Monikulttuurisuus	TOIMINTATUOTOT	283
11111160203	Monikulttuurisuus	TOIMINTAKULUT	-374
11111160203	Monikulttuurisuus	TOIMINTAKATE	-91
162050200	Monikulttuuriasiat	TOIMINTATUOTOT	283
162050200	Monikulttuuriasiat	TOIMINTAKULUT	-322
162050200	Monikulttuuriasiat	TOIMINTAKATE	-39
165020270	ESR Tsemptaan töihin	TOIMINTAKULUT	-52
165020270	ESR Tsemptaan töihin	TOIMINTAKATE	-52
111111607	Työllisyyspalvelut	TOIMINTATUOTOT	5 091
111111607	Työllisyyspalvelut	TOIMINTAKULUT	-39 215
111111607	Työllisyyspalvelut	TOIMINTAKATE	-34 125
1111116071	Työ hallinto	TOIMINTATUOTOT	150
1111116071	Työ hallinto	TOIMINTAKULUT	-1 837
1111116071	Työ hallinto	TOIMINTAKATE	-1 687
163200100	Työllisyyspalvelut hallinto	TOIMINTAKULUT	-436
163200100	Työllisyyspalvelut hallinto	TOIMINTAKATE	-436
163200200	TYPA hallinto yhteiset	TOIMINTAKULUT	-252
163200200	TYPA hallinto yhteiset	TOIMINTAKATE	-252
163270200	Tukipalvelut	TOIMINTATUOTOT	15
163270200	Tukipalvelut	TOIMINTAKULUT	-716
163270200	Tukipalvelut	TOIMINTAKATE	-701
11111160711	TYPA Työnantajapalvelut	TOIMINTATUOTOT	135
11111160711	TYPA Työnantajapalvelut	TOIMINTAKULUT	-433
11111160711	TYPA Työnantajapalvelut	TOIMINTAKATE	-298
163270300	TYPA Työnantajapalvelut	TOIMINTAKULUT	-3
163270300	TYPA Työnantajapalvelut	TOIMINTAKATE	-3
163270520	ESR Match-hanke	TOIMINTATUOTOT	65
163270520	ESR Match-hanke	TOIMINTAKULUT	-141
163270520	ESR Match-hanke	TOIMINTAKATE	-76
163270530	6Aika Digipoint	TOIMINTATUOTOT	70
163270530	6Aika Digipoint	TOIMINTAKULUT	-289
163270530	6Aika Digipoint	TOIMINTAKATE	-219
1111116072	Tukityöllistettävät	TOIMINTATUOTOT	2 820
1111116072	Tukityöllistettävät	TOIMINTAKULUT	-7 018
1111116072	Tukityöllistettävät	TOIMINTAKATE	-4 198
163210000	Tukityöllistettävät	TOIMINTATUOTOT	2 820
163210000	Tukityöllistettävät	TOIMINTAKULUT	-7 018
163210000	Tukityöllistettävät	TOIMINTAKATE	-4 198
1111116073	Työmarkkinatuen kuntaosuus	TOIMINTAKULUT	-18 992
1111116073	Työmarkkinatuen kuntaosuus	TOIMINTAKATE	-18 992
163220100	Työmarkkinatuen kuntaosuus	TOIMINTAKULUT	-18 992
163220100	Työmarkkinatuen kuntaosuus	TOIMINTAKATE	-18 992
1111116074	Avustukset	TOIMINTAKULUT	-1 320
1111116074	Avustukset	TOIMINTAKATE	-1 320

163230100	Kaupungin työllistämistuki järjestöille	TOIMINTAKULUT	-210
163230100	Kaupungin työllistämistuki järjestöille	TOIMINTAKATE	-210
163230200	Kaupungin työllistämistuki yrityksille	TOIMINTAKULUT	-910
163230200	Kaupungin työllistämistuki yrityksille	TOIMINTAKATE	-910
163230210	Rekrytointituki	TOIMINTAKULUT	-50
163230210	Rekrytointituki	TOIMINTAKATE	-50
163230230	Nuorten kesätyöseteli	TOIMINTAKULUT	-100
163230230	Nuorten kesätyöseteli	TOIMINTAKATE	-100
163230300	Vuokra- ja muut avustukset	TOIMINTAKULUT	-50
163230300	Vuokra- ja muut avustukset	TOIMINTAKATE	-50
1111116075	Valmennuspalvelut	TOIMINTAKULUT	-2 292
1111116075	Valmennuspalvelut	TOIMINTAKATE	-2 292
163250100	Asiakkuusyksikkö yhteiset	TOIMINTAKULUT	-496
163250100	Asiakkuusyksikkö yhteiset	TOIMINTAKATE	-496
163250200	Monialainen yhteispalvelu	TOIMINTAKULUT	-1 185
163250200	Monialainen yhteispalvelu	TOIMINTAKATE	-1 185
163250307	Nuorten palvelut	TOIMINTAKULUT	-600
163250307	Nuorten palvelut	TOIMINTAKATE	-600
163270320	Luotsi-hanke	TOIMINTAKULUT	-11
163270320	Luotsi-hanke	TOIMINTAKATE	-11
1111116076	Vieraskielisten ja kotoutujien palvelut	TOIMINTATUOTOT	240
1111116076	Vieraskielisten ja kotoutujien palvelut	TOIMINTAKULUT	-790
1111116076	Vieraskielisten ja kotoutujien palvelut	TOIMINTAKATE	-550
163240100	Yhteiset palvelut, yhteiset	TOIMINTAKULUT	-103
163240100	Yhteiset palvelut, yhteiset	TOIMINTAKATE	-103
163270310	Maahanmuuttajien osaamiskeskus	TOIMINTATUOTOT	240
163270310	Maahanmuuttajien osaamiskeskus	TOIMINTAKULUT	-633
163270310	Maahanmuuttajien osaamiskeskus	TOIMINTAKATE	-393
163270543	Asiantuntijapalvelut	TOIMINTAKULUT	-54
163270543	Asiantuntijapalvelut	TOIMINTAKATE	-54
1111116077	Kuntouttava työtoiminta yksikkö	TOIMINTATUOTOT	1 881
1111116077	Kuntouttava työtoiminta yksikkö	TOIMINTAKULUT	-6 050
1111116077	Kuntouttava työtoiminta yksikkö	TOIMINTAKATE	-4 169
163250300	Sosiaaliohjaajatiimi	TOIMINTATUOTOT	900
163250300	Sosiaaliohjaajatiimi	TOIMINTAKULUT	-2 808
163250300	Sosiaaliohjaajatiimi	TOIMINTAKATE	-1 908
163260100	Kuntouttava työtoiminta-yksikkö,yhteiset	TOIMINTAKULUT	-126
163260100	Kuntouttava työtoiminta-yksikkö,yhteiset	TOIMINTAKATE	-126
11111160771	Luxi	TOIMINTATUOTOT	115
11111160771	Luxi	TOIMINTAKULUT	-885
11111160771	Luxi	TOIMINTAKATE	-770
163260200	Luxi yhteiset	TOIMINTAKULUT	-623
163260200	Luxi yhteiset	TOIMINTAKATE	-623
163260210	Tietotekniikka	TOIMINTAKULUT	-43
163260210	Tietotekniikka	TOIMINTAKATE	-43
163260220	Valokeila, Luxi	TOIMINTAKULUT	-36
163260220	Valokeila, Luxi	TOIMINTAKATE	-36

163260222	Laitoshuolto, Luxi	TOIMINTATUOTOT	60
163260222	Laitoshuolto, Luxi	TOIMINTAKULUT	-64
163260222	Laitoshuolto, Luxi	TOIMINTAKATE	-4
163260231	Kädentaitopaja, Luxi	TOIMINTATUOTOT	17
163260231	Kädentaitopaja, Luxi	TOIMINTAKULUT	-42
163260231	Kädentaitopaja, Luxi	TOIMINTAKATE	-25
163260240	Keittiöpaja, Luxi	TOIMINTATUOTOT	39
163260240	Keittiöpaja, Luxi	TOIMINTAKULUT	-77
163260240	Keittiöpaja, Luxi	TOIMINTAKATE	-39
11111160773	Koutsi	TOIMINTATUOTOT	76
11111160773	Koutsi	TOIMINTAKULUT	-663
11111160773	Koutsi	TOIMINTAKATE	-588
163260202	Koutsi yhteiset	TOIMINTAKULUT	-364
163260202	Koutsi yhteiset	TOIMINTAKATE	-364
163260223	Laitoshuolto, Koutsi	TOIMINTAKULUT	-38
163260223	Laitoshuolto, Koutsi	TOIMINTAKATE	-38
163260232	Kädentaitopaja, Koutsi	TOIMINTATUOTOT	10
163260232	Kädentaitopaja, Koutsi	TOIMINTAKULUT	-42
163260232	Kädentaitopaja, Koutsi	TOIMINTAKATE	-32
163260235	Puutyöpaja, Koutsi	TOIMINTATUOTOT	30
163260235	Puutyöpaja, Koutsi	TOIMINTAKULUT	-146
163260235	Puutyöpaja, Koutsi	TOIMINTAKATE	-116
163260241	Keittiöpaja, Koutsi	TOIMINTATUOTOT	36
163260241	Keittiöpaja, Koutsi	TOIMINTAKULUT	-73
163260241	Keittiöpaja, Koutsi	TOIMINTAKATE	-37
11111160775	Reeli	TOIMINTATUOTOT	790
11111160775	Reeli	TOIMINTAKULUT	-1 567
11111160775	Reeli	TOIMINTAKATE	-777
163260204	Reeli yhteiset	TOIMINTAKULUT	-811
163260204	Reeli yhteiset	TOIMINTAKATE	-811
163260221	Remonttipaja, Reeli	TOIMINTATUOTOT	156
163260221	Remonttipaja, Reeli	TOIMINTAKULUT	-206
163260221	Remonttipaja, Reeli	TOIMINTAKATE	-50
163260224	Laitoshuolto, Reeli	TOIMINTAKULUT	-50
163260224	Laitoshuolto, Reeli	TOIMINTAKATE	-50
163260242	Logistiikka	TOIMINTATUOTOT	40
163260242	Logistiikka	TOIMINTAKULUT	-259
163260242	Logistiikka	TOIMINTAKATE	-219
163260243	Polkupyöräpaja, Reeli	TOIMINTATUOTOT	5
163260243	Polkupyöräpaja, Reeli	TOIMINTAKULUT	-49
163260243	Polkupyöräpaja, Reeli	TOIMINTAKATE	-44
163260245	Keittiöpaja, Reeli	TOIMINTATUOTOT	40
163260245	Keittiöpaja, Reeli	TOIMINTAKULUT	-81
163260245	Keittiöpaja, Reeli	TOIMINTAKATE	-41
163260372	Pesulatoiminta	TOIMINTATUOTOT	490
163260372	Pesulatoiminta	TOIMINTAKULUT	-63
163260372	Pesulatoiminta	TOIMINTAKATE	427
163260374	Uusioversta	TOIMINTATUOTOT	59

163260374	Uusioverstas	TOIMINTAKULUT	-47
163260374	Uusioverstas	TOIMINTAKATE	12
1111116079	Työllisyyden kuntakokeilu	TOIMINTAKULUT	-917
1111116079	Työllisyyden kuntakokeilu	TOIMINTAKATE	-917
163260500	Työllisyyden kuntakokeilu	TOIMINTAKULUT	-867
163260500	Työllisyyden kuntakokeilu	TOIMINTAKATE	-867
163260510	6Aika Osaamo	TOIMINTAKULUT	-51
163260510	6Aika Osaamo	TOIMINTAKATE	-51
11111170	Viestintä	TOIMINTATUOTOT	350
11111170	Viestintä	TOIMINTAKULUT	-2 291
11111170	Viestintä	TOIMINTAKATE	-1 941
111111107	Viestintä	TOIMINTATUOTOT	350
111111107	Viestintä	TOIMINTAKULUT	-2 291
111111107	Viestintä	TOIMINTAKATE	-1 941
1111111071	Viestintä	TOIMINTAKULUT	-1 791
1111111071	Viestintä	TOIMINTAKATE	-1 791
105010800	Haltia luontokeskus	TOIMINTAKULUT	-70
105010800	Haltia luontokeskus	TOIMINTAKATE	-70
111010201	Matkailunkehittäminen	TOIMINTAKULUT	-95
111010201	Matkailunkehittäminen	TOIMINTAKATE	-95
111060000	Viestinnän ryhmä	TOIMINTAKULUT	-1 626
111060000	Viestinnän ryhmä	TOIMINTAKATE	-1 626
1111111075	Aluemarkkinointi	TOIMINTATUOTOT	350
1111111075	Aluemarkkinointi	TOIMINTAKULUT	-500
1111111075	Aluemarkkinointi	TOIMINTAKATE	-150
111060500	Aluemarkkinointi Kivistö	TOIMINTATUOTOT	50
111060500	Aluemarkkinointi Kivistö	TOIMINTAKULUT	-100
111060500	Aluemarkkinointi Kivistö	TOIMINTAKATE	-50
111060510	Aluemarkkinointi Keimolanmäki	TOIMINTATUOTOT	50
111060510	Aluemarkkinointi Keimolanmäki	TOIMINTAKULUT	-50
111060510	Aluemarkkinointi Keimolanmäki	TOIMINTAKATE	0
111060530	Aluemarkkinointi Myyrmäki	TOIMINTATUOTOT	100
111060530	Aluemarkkinointi Myyrmäki	TOIMINTAKULUT	-100
111060530	Aluemarkkinointi Myyrmäki	TOIMINTAKATE	0
111060540	Aluemarkkinointi Aviapolis	TOIMINTATUOTOT	150
111060540	Aluemarkkinointi Aviapolis	TOIMINTAKULUT	-250
111060540	Aluemarkkinointi Aviapolis	TOIMINTAKATE	-100
11111180	Kuntademokratia	TOIMINTATUOTOT	5
11111180	Kuntademokratia	TOIMINTAKULUT	-3 053
11111180	Kuntademokratia	TOIMINTAKATE	-3 048
111111102	Kuntademokratia	TOIMINTATUOTOT	5
111111102	Kuntademokratia	TOIMINTAKULUT	-3 053
111111102	Kuntademokratia	TOIMINTAKATE	-3 048
111020000	Hallintopalvelut	TOIMINTAKULUT	-217
111020000	Hallintopalvelut	TOIMINTAKATE	-217
111020001	Kaupunkiturvallisuus	TOIMINTAKULUT	-184
111020001	Kaupunkiturvallisuus	TOIMINTAKATE	-184
111020100	Tukipalvelut	TOIMINTATUOTOT	5

111020100	Tukipalvelut	TOIMINTAKULUT	-602
111020100	Tukipalvelut	TOIMINTAKATE	-597
111020200	Lakiasiat ja päätöksenteko	TOIMINTAKULUT	-614
111020200	Lakiasiat ja päätöksenteko	TOIMINTAKATE	-614
111020300	Asiakirjahallintoyksikkö	TOIMINTAKULUT	-1 017
111020300	Asiakirjahallintoyksikkö	TOIMINTAKATE	-1 017
111020150	PR- ja assistenttipalvelut	TOIMINTAKULUT	-420
111020150	PR- ja assistenttipalvelut	TOIMINTAKATE	-420

Investoinnit

Irtain omaisuus

Tulosityksikkö		Tilaus			2021 1 000 EUR
111094000	Kaupunkistrategia ja joht irtain omaisuus	6042001	Toimialojen hr- palvelut	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20
163294000	Työllisyyspalvelut irtain omaisuus	6044079	Vernissakatu 1:n kalustaminen	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20
				Käyttöomaisuusinvestoinnit	-40

Aineeton omaisuus

Tulosityksikkö		Tilaus			2021 * 1.000 EUR
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900013	Cloudia integraatio	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-54
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900013	Cloudia integraatio	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900013	Cloudia integraatio	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900014	Palvelunohjausjärjestelmä	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-140
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900014	Palvelunohjausjärjestelmä	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900014	Palvelunohjausjärjestelmä	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900017	Hallinnon työasema- ja tstojärj.ymp keh.	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-176
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900017	Hallinnon työasema- ja tstojärj.ymp keh.	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900017	Hallinnon työasema- ja tstojärj.ymp keh.	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900019	Tietohallinto keskitetty varaus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-160
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900019	Tietohallinto keskitetty varaus	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900019	Tietohallinto keskitetty varaus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900020	DS Sähköinen asiointi	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-200
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900020	DS Sähköinen asiointi	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900020	DS Sähköinen asiointi	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900024	Tiedolla johtaminen	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-50
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900024	Tiedolla johtaminen	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900024	Tiedolla johtaminen	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900025	Tietoliikenneverkon kehit.	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-107
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900025	Tietoliikenneverkon kehit.	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900025	Tietoliikenneverkon kehit.	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900028	Sähköinen allekirjoitus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-30
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900028	Sähköinen allekirjoitus	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitetyt hankkeet tietotekniikka	6900028	Sähköinen allekirjoitus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200	Keskitetyt hankkeet	6900046	Saavutettavuus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-45

1	tietotekniikka		(Lakisääteinen)		
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900046	Saavutettavuus	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka		(Lakisääteinen)		
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900046	Saavutettavuus	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka		(Lakisääteinen)		
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900047	Sähköinen arkistointi ja julkaisualusta	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-700
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900047	Sähköinen arkistointi ja julkaisualusta	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900047	Sähköinen arkistointi ja julkaisualusta	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900048	PK-seudun yht. väestöennustejärjestelmä	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-15
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900048	PK-seudun yht. väestöennustejärjestelmä	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900048	PK-seudun yht. väestöennustejärjestelmä	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900051	HIJAT2 liittymät ja aineeton	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-100
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900051	HIJAT2 liittymät ja aineeton	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900051	HIJAT2 liittymät ja aineeton	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900053	Tiedonhallintalakiin varautuminen, lakis	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-50
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900053	Tiedonhallintalakiin varautuminen, lakis	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900053	Tiedonhallintalakiin varautuminen, lakis	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900090	Lakisääteinen kehittäminen	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-36
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900090	Lakisääteinen kehittäminen	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900090	Lakisääteinen kehittäminen	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900120	Puhelin/tietoliikenneoperaattorin vaihto	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-50
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900120	Puhelin/tietoliikenneoperaattorin vaihto	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900120	Puhelin/tietoliikenneoperaattorin vaihto	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900191	Työllisyyspalvelujen toiminnanohjaus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-100
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900191	Työllisyyspalvelujen toiminnanohjaus	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900191	Työllisyyspalvelujen toiminnanohjaus	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900206	Tapahtumakalenterin kilpailutus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-24
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900206	Tapahtumakalenterin kilpailutus	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900206	Tapahtumakalenterin kilpailutus	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900207	Ei käytössä toistaiseksi	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-81
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900207	Ei käytössä toistaiseksi	Rahoitusosuudet	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900207	Ei käytössä toistaiseksi	Myyntituottojen jäännösarvot	
1	tietotekniikka				
11209200	Keskitytetyt hankkeet	6900208	Talous- ja toimintatilastojen	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-38

1	tietotekniikka		raportoint		
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900208	Talous- ja toimintatilastojen raportoint	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900208	Talous- ja toimintatilastojen raportoint	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900217	DS Ohjelmistorobotiikka	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-300
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900217	DS Ohjelmistorobotiikka	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900217	DS Ohjelmistorobotiikka	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900219	Hankinnasta maksuun	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-56
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900219	Hankinnasta maksuun	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900219	Hankinnasta maksuun	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900225	SAP BI -päivitys	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-531
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900225	SAP BI -päivitys	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900225	SAP BI -päivitys	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900226	Verkkotopologia ja pääsynhallinta	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-196
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900226	Verkkotopologia ja pääsynhallinta	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900226	Verkkotopologia ja pääsynhallinta	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900227	Service Now	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-406
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900227	Service Now	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900227	Service Now	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900831	Kihan ohjausjärjestelmän kehitys	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-88
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900831	Kihan ohjausjärjestelmän kehitys	Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	6900831	Kihan ohjausjärjestelmän kehitys	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	Tulos		Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 733
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	Tulos		Rahoitusosuudet	
11209200 1	Keskitettyt hankkeet tietotekniikka	Tulos		Myyntituottojen jäännösarvot	
11209222 0	Muut tytäryhteisöt	6900851	Konserniyhtiöt 2020/SAP	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-98
11209222 0	Muut tytäryhteisöt	6900851	Konserniyhtiöt 2020/SAP	Rahoitusosuudet	
11209222 0	Muut tytäryhteisöt	6900851	Konserniyhtiöt 2020/SAP	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209257 0	Konsas hankkeet	6900571	Sähköiset lomakkeet	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-28
11209257 0	Konsas hankkeet	6900571	Sähköiset lomakkeet	Rahoitusosuudet	
11209257 0	Konsas hankkeet	6900571	Sähköiset lomakkeet	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209257 0	Konsas hankkeet	6900575	Sähköiset palvelut	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-90
11209257 0	Konsas hankkeet	6900575	Sähköiset palvelut	Rahoitusosuudet	
11209257 0	Konsas hankkeet	6900575	Sähköiset palvelut	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209257	Konsas hankkeet	6900580	Verkkojulkaisu/Vantaa.fi	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-330

0					
11209257 0	Konsas hankkeet	6900580	Verkkojulkaisu/Vantaa.fi	Rahoitusosuudet	
11209257 0	Konsas hankkeet	6900580	Verkkojulkaisu/Vantaa.fi	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209257 0	Konsas hankkeet	Tulos		Käyttöomaisuusinvestoinnit	-448
11209257 0	Konsas hankkeet	Tulos		Rahoitusosuudet	
11209257 0	Konsas hankkeet	Tulos		Myyntituottojen jäännösarvot	
11209260 0	Soster hankkeet	6900653	Kotihoidon optimointi (lakisääteinen)	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20
11209260 0	Soster hankkeet	6900653	Kotihoidon optimointi (lakisääteinen)	Rahoitusosuudet	
11209260 0	Soster hankkeet	6900653	Kotihoidon optimointi (lakisääteinen)	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900736	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-451
11209271 0	Sito hankkeet	6900736	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900736	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900742	Tietoliikenneinfran parantaminen, YO-kok	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-48
11209271 0	Sito hankkeet	6900742	Tietoliikenneinfran parantaminen, YO-kok	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900742	Tietoliikenneinfran parantaminen, YO-kok	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900743	Helmet kirjastojärjestelmän laajennus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-125
11209271 0	Sito hankkeet	6900743	Helmet kirjastojärjestelmän laajennus	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900743	Helmet kirjastojärjestelmän laajennus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900754	Varian opiskelijahallintojärjestelmä	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20
11209271 0	Sito hankkeet	6900754	Varian opiskelijahallintojärjestelmä	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900754	Varian opiskelijahallintojärjestelmä	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900756	DigiOne	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 500
11209271 0	Sito hankkeet	6900756	DigiOne	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900756	DigiOne	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900759	DS Artsin kokoelmien hallinta	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-120
11209271 0	Sito hankkeet	6900759	DS Artsin kokoelmien hallinta	Rahoitusosuudet	
11209271 0	Sito hankkeet	6900759	DS Artsin kokoelmien hallinta	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	6900790	Sito keskitetty varaus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-382
11209271 0	Sito hankkeet	6900790	Sito keskitetty varaus	Rahoitusosuudet	
11209271	Sito hankkeet	6900790	Sito keskitetty varaus	Myyntituottojen jäännösarvot	

0					
11209271 0	Sito hankkeet	680064388	DigiOne-rahoitusosuus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	
11209271 0	Sito hankkeet	680064388	DigiOne-rahoitusosuus	Rahoitusosuudet	1 250
11209271 0	Sito hankkeet	680064388	DigiOne-rahoitusosuus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209271 0	Sito hankkeet	Tulos		Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 646
11209271 0	Sito hankkeet	Tulos		Rahoitusosuudet	1 250
11209271 0	Sito hankkeet	Tulos		Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900161	Lupapiste.fi	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-97
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900161	Lupapiste.fi	Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900161	Lupapiste.fi	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900809	IHKU infrahankkeiden kustannuslaskentaj	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-141
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900809	IHKU infrahankkeiden kustannuslaskentaj	Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900809	IHKU infrahankkeiden kustannuslaskentaj	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900816	MATTI-hankkeen jatkokehitys	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-457
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900816	MATTI-hankkeen jatkokehitys	Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900816	MATTI-hankkeen jatkokehitys	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900823	Konekeskus-sovellus	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-50
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900823	Konekeskus-sovellus	Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900823	Konekeskus-sovellus	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900893	Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmä	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-210
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900893	Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmä	Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	6900893	Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmä	Myyntituottojen jäännösarvot	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	Tulos		Käyttöomaisuusinvestoinnit	-955
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	Tulos		Rahoitusosuudet	
11209281 0	Maankäyttö hankkeet	Tulos		Myyntituottojen jäännösarvot	
	Kokonaistulos			Käyttöomaisuusinvestoinnit	-8 900
	Kokonaistulos			Rahoitusosuudet	1 250
	Kokonaistulos			Myyntituottojen jäännösarvot	

TULOSKORTIT

Tuloskortin 2021 tiivistelmä

Talous ja strategia

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Talouden tasapainon turvaava talousarviovalmistelu
- Kasvu- ja tuottavuusohjelman ohjaus ja seuranta
- Kaupungin tulopohjan vahvistamista koskevan suunnitelman tekeminen
- Talouden ohjausprosessin vahvistaminen
- Laadukas ja ajantasainen talousraportointi
- Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta
- Sote-uudistuksen valmistelu, laskelmat ja edunvalvonta
- Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Valtuustokauden laajan hyvinvointikertomuksen laadinta / kuntalaisten hyvinvointia kartoittava kyselytutkimus

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Maankäytön toteutusohjelma tuki
- Ratikan suunnittelun tuki

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Budjetointi- ja raportointijärjestelmän uudistaminen konsernitason tasolla
- Jatketaan robotiikan hyödyntämistä taloushallinnon prosesseissa ja laajentamista muihin prosesseihin
- Kuntatilastoraportoinnin uudistaminen
- Manuaalisen työn vähentäminen kaikissa prosesseissa
- Talouspalveluita jatkokeskitetään tuottavuuden parantamiseksi

Lisäämme kaupungin elinvoimaa

- Uuden valtuustostrategian laatiminen
- Yliopisto- ja korkeakoulu-yhteistyön kehittäminen
- Osallistuminen oppimiskampanioiden valmisteluun
- EU:n elpymisrahoitushaun toteutus

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Johtamisessa panostetaan muutosvalmiuden, joustavuuden ja sopeutumiskyvyn tukemiseen sekä henkilöstön osallistamiseen
- Osaamisen kasvattaminen kokonaisuuksien hallintaan, asiantuntijaroolin haltuunotto
- Etätyön johtaminen, etätyökäytänteet ja -rutiinit
- Sisäisen valvonnan kehittäminen ja konsultointi

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Vantaa

Henkilöstön ja konsernipalveluiden tulostkortti

2021

Turvaamme talouden
tasapainon

Tiivistämme kaupunkia
lähiluontoa vaalien

Lisäämme kaupungin
elinvoimaa

Edistämme asukkaiden
hyvinvointia

Olemme edelläkävijöitä
palvelujen
kehittämisessä

Johdamme uudistuen ja
osallistuen

Talous

- Henkon osuus tuottavuus- ja kasvuohjelmassa 2021-2023
 - It-Investointiohjelmaa toteutetaan kustannustehokkaasti ja tuottavuutta priorisoiden
 - Konsernirakenteen selkeyttäminen ja myyntitulot
 - Konserniyhtiöiden tuottavuus- ja kasvutoimenpiteet
 - Konserniyhteisöjen toiminnan tehostaminen tavoitteita kehittämällä
 - IT-palveluportfolion (sovellukset & palvelut & laitteet) läpikäynti ja karsinta.
 - IT-lisenssien määrän optimointi.
- Kaupungin henkilöstörakenne on optimaalinen

Prosessit

- Vastuullisuuden varmistaminen hankinnoissa
- Prosessien sujuvoittaminen erityisesti digitalisaation avulla
- Laitehallinnan parantaminen.
- Asiakkaan osaaminen varmistetaan
- Asiakas löytää tiedon helposti
- Henkilöstön saatavuus on kaikkien asia
- Hyvinvointialueen erottaminen kaupungista ja edunvalvonta

Asiakas

- Selkeä ja yhdenmukainen hr-toimintamalli asiakkaille
- Asiakaskokemus vaikuttaa palveluiden kehittämisessä
- Palveluportaalien yhtenäistäminen ja yhtenäisen asiakasnäkökulman tuottaminen
- Oppiva verkko-oppimisalustan käyttöönoton laajentaminen
- Vahva ohjaus sopimuskumppaneiden käyttämiseen
- Konserniyhtiöiden johdon osaamisen kehittäminen
- Ateriapalveluiden tuotantomalli

Henkilöstö

- Palvelualueen organisaatiokulttuuri on ammatillinen ja toisia kunnioittava
- Ammatillisen osaamisen ja taitojen systemaattinen kehittäminen
- Etäjohtamisen ja itsensäjohtamisen kehittäminen

Tuloskortin 2021 tiivistelmä

Kasvupalvelut

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Työmarkkinatuen kuntaosuus kääntyy laskuun
- Työttömyyden vähentyminen tuo verotuloja
- Tuemme veropohjan kasvua yritysten kehittymisen kautta

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

-

Lisäämme kaupungin elinvoimaa

- Kansainvälisyys strategiateema tuottaa lisäarvoa kaupunkitasoisesti sekä henkilöstölle että kuntalaiselle.
- Perustetaan kaupunkitasoinen hanketoimisto
- Elinvoiman strategiateeman edistäminen ja johtaminen uudistavalla ja osallistavalla tavalla.
- Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä vähenee

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Maahanmuuttajille suunnattujen palveluiden kaupunkitasoinen koordinaatio ja asiakasohjaus toimii.
- Kaupungin elinkeinopolitiikkaan liittyvän edunvalvonnan järjestäminen kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti ja resurssien puitteissa.
- Työllisyyden lisääntyminen lisää hyvinvointia.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Aktiivinen ohjaus työhön, koulutukseen ja palveluihin
- Innovaatioympäristöanalyysin jatkotyöstäminen poikkipohjoittavissa yhteistyössä

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Johtamisjärjestelmän jalkauttaminen palvelualueitasoisesti
- Hybridiorganisaation ja verkostomaisen johtamisen mallin luominen

Kuntademokratian tulokortin 2021 tiivistelmä

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Kaupunkiturvallisuuden tiimin toiminnan kehittäminen
- Kaupunkitasoisen valmiussuunnitteluprosessin vakiinnuttaminen
- Kaupunkitasoisen turvallisuussuunnitteluprosessin vakiinnuttaminen
- Hyvinvointialueen uudistus/kaupunkien toimintojen eriyttäminen

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Sujuvat, virheettömät ja turvalliset kuntavaalit
- Onnistunut valtuustokauden vaihdos
- Luottamushenkilöiden sähköisten palveluiden kehittäminen
- Toimialan assistenttipalveluiden ammattitaidon vahvistaminen
- Kaupunkitasoisen assistenttiverkoston vakiinnuttaminen
- Astan käyttäjäystävällisyyden parantaminen ja koulutuksen järjestäminen
- Kirjaamon asiakaspalvelun kehittäminen
- Lomakesuunnittelun kehittäminen
- Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmallinen kehittäminen
- Tietosuoja-vaikutusten arviointien toteuttaminen ja niiden tarkastaminen

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Tiedonhallintalain vaatimusten täyttämisen jatkaminen

Tuloskortin 2021 tiivistelmä

viestintä

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

Vastuullisen talouden viestintä
Markkinoinnin määrärahojen
vaikuttava käyttö

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

Ratikka yhdistää kaupungin
Vantaan alueet esille
Kuusijärvien tunnettuus
Hiilineutraalisuus osana kaupungin brändiä

Lisäämme kaupungin elinvoimaa

Yhtenäinen toimintatapa kv-yritysten
saamiseksi
Aluemarkkinoinnin yhteistyö uudistuu
Työllisyyspalveluiden palvelumalli tutuksi

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

Kiusaaminen kouluissa vähentyy
Toipuminen pandemia-ajasta
Vantaan työnantajamaie vahvistuu

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

Vantaa.fi moderni palvelukanava
Monikielinen viestintä ajantasaista
Läsnäolon vahvistaminen somessa

Johdamme uudistuen ja osallistuen

Viestintä virtuaalisessa työskentelyssä
Viestintä kriisin johtamisessa
Uuden strategiakauden viestintä

Tuloskortin 2021 tiivistelmä

Sisäinen tarkastus

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Tarkastustyötä kohdennetaan toiminnan taloudellisuuteen ja resurssien asianmukaiseen käyttöön vuosisuunnitelman mukaisesti
- Vuosisuunnitelma toteutuu suunnitellusti

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Xx
- Xx
- Xx

Lisäämme kaupungin elinvoimaa

- Xx
- Xx
- Xx

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Xx
- Xx
- Xx

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Osallistutaan kehityshankkeisiin oman osaamisemme asiantuntijoina
- Varmistamme toiminnan läpinäkyvyyttä tarkastustyöllä

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen ja ylläpitoon panostetaan
- Uusia ja uudistuneita ict-järjestelmiä hyödynnetään tarkastustyössä

12 §

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelma vuodelle 2021

VD/10806/02.01.00.00/2020

HP/AH

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston varoin on tarkoitus edistää Kivistön, Aviapoliksen, Myyrmäen ja Tikkurilan kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vantaan hallintosäännön 9. luvun 1 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 pidetyssä kokouksessa talousarvion vuodelle 2021. Käyttösuunnitelman tavoitteena on toimeenpanna ja saavuttaa kaupunginvaltuuston päättämät strategiset ja sitovat tavoitteet. Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelma vuodelle 2021 vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioesitystä.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttötalouden määrärahat kohdentuvat keskusten kehittämiseen, kuten osallistumisesta puurakenteisen pysäköintilaitoksen kehittämishankkeeseen ja Jokiniemen alueen kaavasuunnittelun konsulttitöihin.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston investointien määrärahalla rahoitetaan Aviapolis X esittelytilan rakentaminen, Tikkurilan jokitien rakentamista sekä Kivistön keskustan hankkeita.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen käyttötalouden käyttösuunnitelma vuodelle 2021, ja
- b) hyväksyä liitteen mukaiset investointien määrärahat vuodelle 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston vuoden 2021 käyttösuunnitelma

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, p. 044 549 7991, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston vuoden 2021 käyttösunnitelma ja työohjelma

Käyttötalous (1.000 €)	TP 2019	KS 2020	KS 2021
TUET JA AVUSTUKSET	438		
MUUT TOIMINTATUOTOT	192		
TOIMINTATUOTOT	630		
PALVELUJEN OSTOT	-730	-450	-450
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4		
MUUT TOIMINTAKULUT	-12		
TOIMINTAKULUT	-745	-450	-450
TOIMINTAKATE	-115	-450	-450

Investointien määrärahat (1.000 €)	TP 2019	TA 2020	Työohjelma 2021
INVESTOINTIMENOT	-4 577	-4 800	-3 800

Rahaston investoinnit (1.000 €)	Esitys KH 25.1.2021
Aviapolis X	-900
Kivistön keskustan hankkeet	-1 100
Tikkurilanrannan itäosa	-900
Tikkurilanranta, Silkin kohta	-200
Vernissan silta	-700
Hankkeet yhteensä	-3 800

VD/10541/00.01.02.00/2020

HP/TLA/MSI/ILA/TKA/VKA/JOR/A-RK/RKO/LMU/VIK/AH

Vantaan kaavoitusohjelman 2021 painopisteitä ovat Vantaan ratikan kaavoitus, keskustojen kehittäminen sekä monipuolinen asunto- ja työpaikka-alueiden kaavoitus. Tavoitteena on mm. kaupungin maaomaisuuden 50 % osuus uudiskaavoituksessa ja 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa. Resurssiviisaus ohjaa kattavana teemana kaavojen valmistelua.

Kaavoitusohjelma toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa ja kaupunkitasoisia ohjelmia, sitovia tavoitteita, toimialan tavoitteita sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen tulokorttia.

Kaavoitusta koskevia sitovia tavoitteita ovat:

- kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle
- Vantaa on hiilineutraali kaupunki v. 2030
- Kestävät liikkumismuodot kasvavat
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee
- Vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittäminen edistyy
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Valmistuvien pientalojen määrä

Hyväksyttäväksi esitettävä kaavoitusohjelma 2021 sisältää yleiskaavoituksessa ja asemakaavoituksessa 2021 työn alla olevat ja alkavat hankkeet. Kaavoitusohjelmaa on valmisteltu MATTI-maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmässä. Ajankohtaiset kaavoitushankkeet esitellään myös maankäyttö- ja rakennuslain § 7 edellyttämässä kaavoituskatsauksessa, joka julkaistaan asukaslehdessä maaliskuussa.

Yleiskaavoitus

Maankäytön tulevaisuuskuva vuoteen 2050 on määritelty vasta valmistuneeseen yleiskaavaan 2020, joka on tarkoitus hyväksyä heti alkuvuodesta kaupunginvaltuustossa. Yleiskaava ohjaa tulevan kasvun nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja täydentää joukkoliikennekaupunkia. Ratkaisu säästää viherrakennetta ja luontoa. Näitä periaatteellisia linjauksia täsmennetään jatkosuunnittelussa. Yleiskaava ohjaa kaavarunkojen laadintaa, asemakaavoitusta ja muita suunnitelmia.

Yksikön kärkihankkeita 2021 ovat ratikan kasvukäytävän kaavarunkon laadinta ja viherrakenteen kehityskuvatyön käynnistäminen. Asemakaavoitusta ja muuta tarkempaa suunnittelua tukevia selvityksiä käynnistyy mm. kaupunkivihreän linjauksista, pientaloista, liito-oravista ja kaupasta. Seudullisessa suunnittelussa ajankohtaisin hanke 2021 on uuden MAL-suunnitelmaluonnoksen laatiminen.

Asemakaavoitus

Vantaan Ratikka leimaa vuoden 2021 asemakaavoitusta. Työn alla on kaavarunkoja, joissa suunnitellaan ratikkavyöhykkeen tulevaa kehitystä, sekä katualuetta koskevia asemakaavoja, joilla varmistetaan riittävät tilavaraukset ratikkaa varten. Ratikan vaikutusalueella on käynnissä myös useita keskustojen kehittämisen ja täydennysrakentamisen mahdollistavia asemakaavahankkeita. Ratikkavyöhykkeen kaavoitus tulee jatkumaan vilkkaana seuraavat vuodet.

Kaavarungot, yleissuunnitelmat ja laaja-alaiset kaavaluonnokset luovat yksittäisille asemakaavahankkeille perustan, joka tukee tavoiteltua aluekokonaisuuden kehitystä. Näillä tärkeillä suunnitelmilla ohjataan kaupunkirakenteen tiivistymistä ja palveluiden sijoittumista hallitusti ja tavoitteellisesti kokonaisuus edellä. Työn alla vuonna 2021 ovat mm. Tikkurilan kaavarungon päivitys, Kivistön keskustan kaavarunko, Vantaan ratikkaan liittyvät Kuussillan ja Länsimäen kaavarungot sekä Aviapolis Coren ja Hakunilan keskustan laajennuksen kaavaluonnokset.

Keskustojen kehittäminen näkyy asemakaavoituksessa vahvana teemana koko kaupungin alueella. Keskustoja kehitetään monipuolisina asumisen, palveluiden ja työpaikkojen alueina. Tavoitteena on tehokas maankäyttö, kaupunkimainen korttelirakenne ja viihtyisä lähiympäristö, jossa jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne ovat luontevin tapa liikkua. Tärkeitä hankkeita ovat mm. Jokiniemen kampus, Myyrmäen asemakorttelit ja Kivistön asemakorttelit.

Asuntokaavoitus jakautuu melko tasaisesti kaupungin alueelle painottuen keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeelle. Uutta asuntokerrosalaa on 2021 tulossa eniten Kivistön keskustan alueelle. Tavoitteena on edistää monipuolista asuntotarjontaa ja alueiden tasapuolista kehitystä. Asemakaavatuotanto painottuu urbaaniin kerrostaloasumiseen, mutta työn alle on tulossa myös uusia pientalokaavoja. Tärkeitä hankkeita ovat mm. Myyrmäen Kivikirveenkuja sekä Kivistön Kvartsikulma ja Lumikvarsi. Uusista pientalokaavoista mainittakoon Lammaslampi Hämeenkylässä, Smedsinmäki Ylästössä ja Päiväkummun omakotitontit.

Uutta työpaikkakerrosalaa on vuoden 2021 ennusteen mukaan valmistumassa yli 100 000 k-m², josta pääosa sijoittuu Aviapoliksen alueelle. Ohjelmassa on merkittäviä työpaikkahankkeita myös Tikkurilassa, Myyrmäessä ja Vehkalassa. Asemakaavoituksen tavoitteena on vastata yritysten muuttuviin tarpeisiin ja vahvistaa kaupungin ja keskustojen elinvoimaa. Tärkeitä hankkeita ovat mm. Aviapoliksen Mondo ja Tietotie 9 ja 11, Vehkalan kinkerit sekä Myyrmäen innovaatiokaava. Kaupungin vetovoimaisuuden kannalta tärkeitä kaavahankkeita ovat lisäksi mm. Backaksen tapahtuma- ja elämyspuisto ja ilmailumuseo.

Resurssiviisaus ohjaa kattavana teemana asemakaavojen valmistelua. Ajankohtaisia asioita ovat mm. energiaratkaisut, maa-ainesten käsittely sekä puurakentaminen. Tärkeitä hankkeita ovat mm. ympäristökeskuksen vetämä hiilineutraalit alueet -selvitys sekä asemakaava kaukolämmön maanalaista lämpövarastoa varten.

Monipuolisen asuntotuotannon edistäminen tontinluovutuksissa ja maankäyttösopimuksissa

Vantaan kaupunki pyrkii kaavoituksen ohella maankäyttösopimusten sekä tontinluovutusehtojen avulla varmistamaan, että asuntorakentamisessa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä maa- ja asuntopoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9). Linjausten mukaan asuntopolitiikassa on kiinnitettävä huomiota mm. asuntotuotannon monipuolisuuteen, sosiaaliseen kestävyyteen sekä alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseen. Kaupunki säätelee asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa sekä huoneistotyyppijakaumaa joko tontinluovutusehdoissa tai maankäyttösopimusten ehdoissa. Tontinluovutuksissa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä voimassa olevia tontinluovutusperiaatteita (KH 5.3.2018 § 19). Maankäyttösopimuksissa kaupunki edellyttää asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauman osalta, että merkittävässä asemakaavoissa uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa ja vähintään 20 % valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa. Noin 10 % uudesta asuinkerrosalasta on toteutettava asumisoikeus- tai osaomistusasuntoina, lyhyen korkotuen vuokra-asuntoina sekä mahdollisilla uusilla rahoitusmalleilla. Huoneistotyyppijakauman osalta

monipuolista asuinrakentamista pyritään varmistamaan siten, että erityisryhmille kohdennettuja tai muuten erikseen kaupungin hyväksymiä kohteita lukuun ottamatta kerrostaloasuntoasuntojen kokonaismäärästä (kpl) korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä asuntohanketta kohden ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja asuntohanketta kohden. Yksittäisten maankäyttösopimusten ehdot hyväksyy voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen kaavoitusohjelma 2021, ja
- b) esittää kaupunginhallitukselle kaavoitusohjelma 2021 merkittäväksi tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Daniel Elkama teki seuraavan muutosesityksen: "Ehdotan, että 2021 kaavoituksessa arkkitehdit ja kaupunkisuunnittelijat säilyttävät Tikkurin kauppakeskuksesta suurimman osan. Kauppakeskus on kaunis ja viihtyisä ja yrittäjät ovat sijoittaneet siihen paljon resursseja. Kauppakeskus on pala Tikkurilan historiaa. Kauppakeskuksessa toimii menestyksellä esim. K-market, Posti, Kulmakonditoria, Hesburger, pelikauppa, vaatekauppoja, designmyymälöitä ja partureita. Tiedusteltuani asiaa yrittäjiltä ja yleisöltä, suurin osa kannatti kauppakeskuksen säilyttämistä." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi kaavoitusohjelma 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan yhteisen pöytäkirjalausuman:

"Asemanseudun alueen kaavoittamisessa on huomioitava varaus hyvinvointikeskuksen sijoittamiselle raideyhteyden läheisyydestä. Oppimiskampuksen kaavoitus tuodaan päätöksentekoon vasta sen jälkeen, kun mahdollisen kampus -hankkeen kokonaisuus -sisältö, rahoitus ja yhteistyökumppanit- on ratkaistu.

Lisääntyvän asukaspysäköintitarpeen ja Backaksen alueen henkilöautopysäköinnin sijoittamiseksi kartanoalueen ulkopuolelle kaupunki selvittää keskitetyn pysäköinnin rakentamisedellytykset esimerkiksi Leijan yritysalueen tai Jumbon kauppakeskuksen yhteyteen.

Vanhojen keskustojen kehittämistä joudutetaan asemakaava- ja hanketyöllä mm. Korson, Koivukylän, Hakunilan ja Myyrmäen alueilla."

Liitteet:

- Kaavoitusohjelma 2021

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine, puh. 050 304 1921, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 040 336 0159, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asemakaavapäällikkö Ilkka Laine, puh. 050 540 2254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KAAVOITUSOHJELMA 2021

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue

Asemakaavoitus

PL 1860, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite:
Kielotie 28

Yleiskaavoitus

PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite:
Vantaan kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa

sähköposti: etunimi.sukunimi@vantaa.fi
maankaytto.asiakaspalvelu@vantaa.fi
www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat
www.vantaa.fi/asemakaavoitus
www.vantaa.fi/yleiskaavoitus

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021

Tekstit

kaupunkisuunnittelujohtaja **Tarja Laine**
yleiskaavapäällikkö **Mari Siivola**
johtava maisema-arkkitehti **Laura Muukka**
asemakaavapäällikkö **Ilkka Laine**
aluearkkitehti **Timo Kallaluoto**
aluearkkitehti **Anna-Riitta Kujala**
aluearkkitehti **Johanna Rajala**
aluearkkitehti **Ritva Kotilainen**
aluearkkitehti **Vesa Karisalo**
kaavoituskoordinaattori **Ritva-Leena Kujala**

Kaavoituskatsauksen kartat

paikkatietoasiantuntija **Antti Kairus**

Julkaisun taitto ja kokoaminen

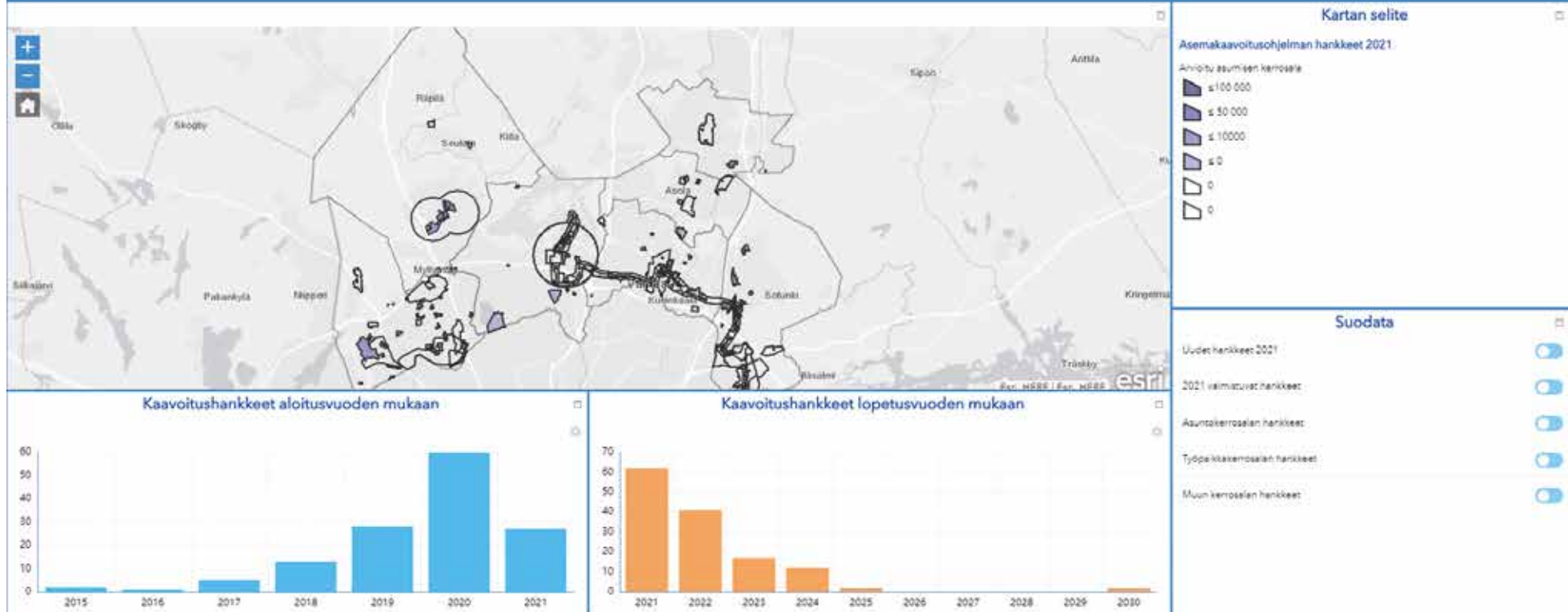
kaavoituskoordinaattori **Ritva-Leena Kujala**

Julkaisussa käytettyjen lyhenteiden selitykset

Kala = Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kh = Kaupunginhallitus
Kv = Kaupunginvaltuusto
OAS = Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Sisällysluettelo

Esipuhe	5
Tuloskortti	6
Yleiskaavoitus	7
Kaavoitusohjelma	8
Kaavoituskatsaus	13
Asemakaavoitus	14
Vantaan ratikka	16
Länsi-Vantaa	18
Kaavoitusohjelma	19
Kaavoituskatsaus, kartta	25
Kaavoituskatsaus	26
Kivistö	28
Kaavoitusohjelma	29
Kaavoituskatsaus, kartta	35
Kaavoituskatsaus	36
Aviapolis	37
Kaavoitusohjelma	38
Kaavoituskatsaus, kartta	44
Kaavoituskatsaus	45
Tikkurila	47
Kaavoitusohjelma	48
Kaavoituskatsaus, kartta	54
Kaavoituskatsaus	55
Itä-Vantaa	57
Kaavoitusohjelma	58
Kaavoituskatsaus, kartta	64
Kaavoituskatsaus	66

 Asemakaavoitusohjelma 2021

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Esipuhe

Kaupungin suunnittelu on valtava moniulotteinen palapeli – jolla on konkreettiset vaikutukset ihmisten elämään ja yritysten menestykseen. Monet kaavat vaativat lukuisten asiantuntijoiden osallistumista ja heidän edustamiensa näkökulmien yhteensovittamista. Tuloksen tulisi sitten vielä olla toimiva asukkaan, työntekijän tai yrityksen näkökulmasta ja saada hyväksyntä poliittisessa päätöksenteossa. Kaavoituksella pyritään myös ratkaisemaan monenlaisia muuttuvan yhteiskunnan ongelmia – niin katoavien lajien suojelua, vanhusten liikkumista kuin tarvetta työpaikoille tai menestysbrändeille sekä kaikkea näiden asioiden väliltä.

Kaupunkiympäristön uudet digitaaliset työskentelytavat auttavat meitä saavuttamaan paremmin tavoitteitamme ja antavat meille mahdollisuuksia käsitellä ennen näkemättömän paljon erilaista tietoa. Meillä on nyt ollut aktiivikäytössä lähes kaksi vuotta suunnittelu ja -tietojärjestelmä MAankäytön Toimintamalli ja Tietojärjestelmä (MATTI). Sen avulla selvisimme koronasta ja yritämme selvittää myös kasvavasta kaavoitukseen kohdistuvasta tietotarpeesta. Keväällä alamme seurata tämän kaavoitusohjelman toteutumista säännöllisesti myös kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Digitaalisten työtapojen käytöllä pyrimme myös säästämään aikaa niille suunnitteluvaiheille, jotka eniten vaikuttavat kaupungin laatuun ja ihmisen kokemukseen omasta elämästään. Se vaatii ihan toisenlaista osaamista: kuuntelemista, tunnustelemista, näkemyksellisyyden tukemista, rohkeutta. Ja se vaatii näitä ominaisuuksia niin meidän luottamushenkilöiltämme kuin suunnittelijoiltammekin. Olemme onnistuneet hyvin vaalimaan luottamusta välillämme ja Vantaalle syntyy tämän yhteistyön tuloksena parempaa kaupunkia kaava kerrallaan. Jatketaan tätä hyvää yhteistyötä kevään vaalien jälkeenkin!

Lisää MATIsta voi lukea linkistä: www.vantaa.fi/matti

Kuvassa sivulla 4 on MATTI-järjestelmästä otettu koontinäyttö. Olemme kehittäneet toimialan käyttöön tällaisia tiedolla johtamisen näkymiä toimialan hankkeista dynaamisesti päivittyviksi koontinäytöiksi.

Tämä kaavoitusohjelma sisältää yleiskaavoituksessa ja asemakaavoituksessa vuonna 2021 työn alla olevat ja alkavat hankkeet. Kaavoitushankkeet esitellään myös kaavoituskatsauksessa, joka julkaistaan Vantaan kaupungin asukaslehdessä maaliskuussa.

Tarja Laine
Kaupunkisuunnittelujohtaja

Tuloskortti 2021

Kaupunkiympäristö - kaupunkirakenne ja ympäristö

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Kaupungin maamyyntivoitot ja maankäyttösopimuskorvaukset 40 miljoonaa euroa
- Kaupungin maaomaisuus 50 % asemakaavoitetusta pinta-alasta
- MATTI-järjestelmän ja -toimintamallin käyttö on vakiinnutettu

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Hiilineutraali Vantaa –strategiateema konkretisoituu
- Resurssiviisaat ja hiilineutraalit alueet - työ valmistuu
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Vantaan pientaloalueiden kehittämissuunnat ja toimenpiteet

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Ratikan kaavarunko ehdotus valmisteilla
- Kaupunkikeskusten kehittämissuunnat ja avainhankkeet määriteltä
- Myyrmäen innovaatiokaava vireillä
- Rakennusjärjestyksen luonnos valmis

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vihertehokkuuskaavamääräys ja pihojen laatu näkyy rakennetussa ympäristössä (vaikuttavuuden seuranta)
- Pyöräilyä ja jalankulkua edistetty asemakaavoituksessa

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Digisuunnitelma päivitetty
- 5D kaupunkimalli pilotoitu

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen tukevat työhyvinvointia
- Kunta10 -kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen
- Katon palvelualueiden poikkihallinnollisten aluetiimien toiminta yhtenäistä
- Resurssiviisauden tiekartta laadittu valtuustokaudelle 2021 -2024

Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö
Jonna Kurittu, yleiskaavasunnittelija
Eeva-Maria Niemi, yleiskaavasunnittelija
Anna-Mari Kangas, suunnittelija
Eeva Juusela, kaavatekninen koodinaattori
KESTÄVÄ KAUPUNKI
Laura Muukka, johtava maisema-arkkitehti
Eeva Eitsi, maisema-arkkitehti
Elina Ekroos, maisema-arkkitehti
Paula Kankkunen, suunnittelija

YLEISKAAVOITUS

<https://www.vantaa.fi/yleiskaavoitus>

Kaavoitusohjelma

Yleiskaavoitus ja kestävä kaupunki

Maankäytön tulevaisuuskuva vuoteen 2050 on määritelty vasta valmistuneeseen yleiskaavaan 2020, joka on tarkoitus hyväksyä heti alkuvuodesta kaupunginvaltuustossa. Yleiskaava ohjaa tulevan kasvun nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja täydentää joukkoliikennekaupunkia. Ratkaisu säästää viherrakennetta ja luontoa. Näitä periaatteellisia linjauksia täsmennetään jatkosuunnittelussa. Yleiskaava ohjaa kaavarunkojen laadintaa, asemakaavoitusta ja muita suunnitelmia.

Yksikön kärkihankkeita tulevina vuosina ovat yleiskaavaan määritellyn ratikan kasvukäytävän kaavarunko, viherrakenteen kehityskuva ja maankäytön painopisteiden yhteenvedon laatiminen. Yleiskaavayksikön asiantuntijat valmistelevat resurssiviisauden tiekarttaa yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa ja jalkauttavat resurssiviisauden tavoitteita kaavoitukseen. Asemakaavoitusta ja muuta tarkempaa suunnittelua tukevia selvityksiä käynnistyy mm. seuraavista kaupunkivihreän linjauksista, pientaloista, liito-oravista ja kaupasta.

Näiden lisäksi yleiskaavoitus osallistuu seudulliseen suunnitteluun, missä ajankohtaisin hanke on uuden MAL-suunnitelman laatiminen.

Maankäyttö- ja rakennuslaki

35 §

Yleiskaavan tarkoitus

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

42 §

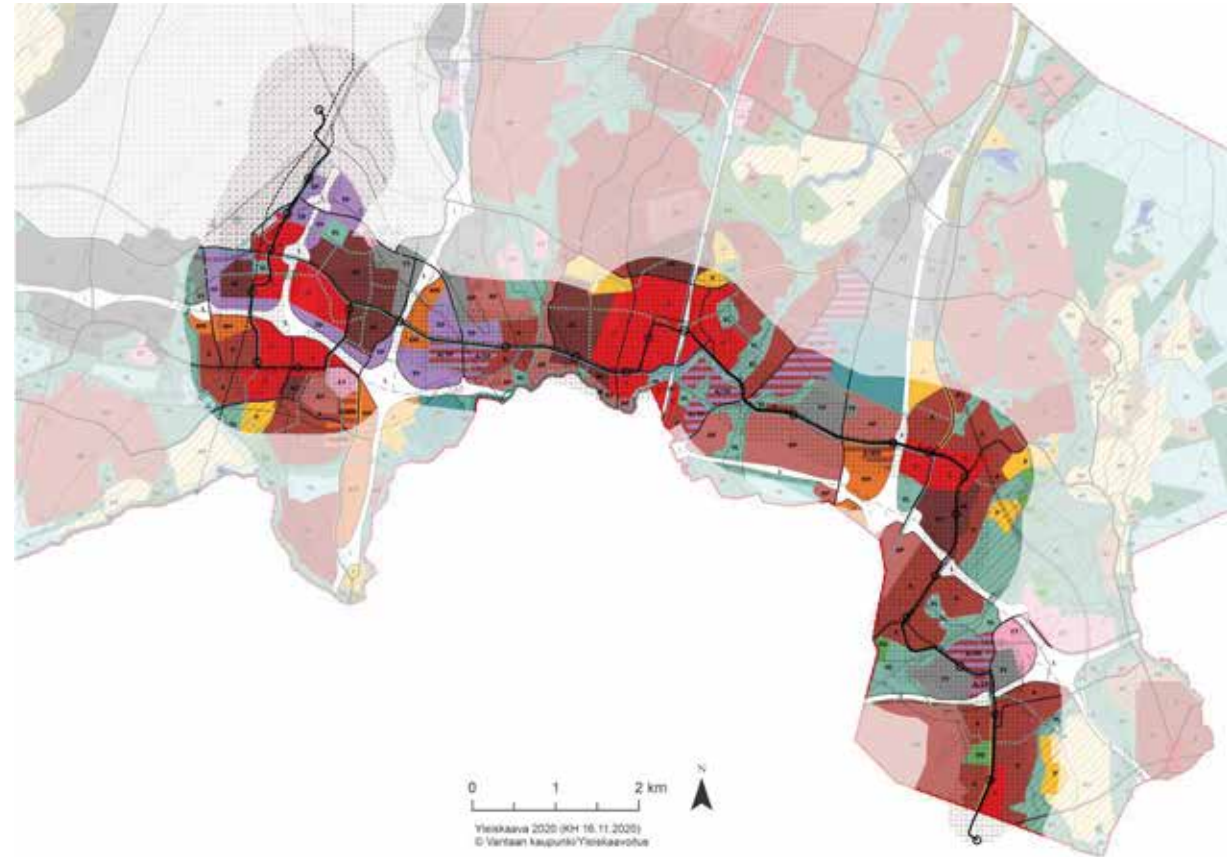
Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi...

Ratikan kaavarunko YK0049

Vantaan ratikan varrelle laaditaan kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, jossa sovitetaan yhteen maankäyttöön ratikan ympäristössä kohdistuvia tavoitteita sekä tarkennetaan yleiskaava 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarungolla määritellään visio tulevasta ratikkakaupungista ja arvioidaan kaupunkikehittämisen vaikutuksia. Kaavarungossa tarkastellaan ratikan ympäristön asuinalueiden kehitysmahdollisuuksia, palveluverkon sijoittamista, elinkeinoalueiden rakenteita sekä liikkumisen yhteyksiä ja viheralueverkoston kokonaisuutta.

Kaavarunkotyö on jaettu kolmeen työvaiheeseen. Ensimmäisenä kootaan lähtökohdat ja tavoitteet yleiskaavan, laadittavien selvitysten sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen pohjalta. Ne viedään 2021 kaupunkisuunnittelulautakuntaan hyväksyttäväksi ja niiden pohjalta käynnistetään kaavarunkoehdotuksen laadinta. Ehdotuksen valmistelun tueksi järjestetään osallisille teematyöpajoja syksyllä 2021.

Lisätietoja:

Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö

Jonna Kurittu, yleiskaavasuunnittelija

Anna-Mari Kangas, suunnittelija

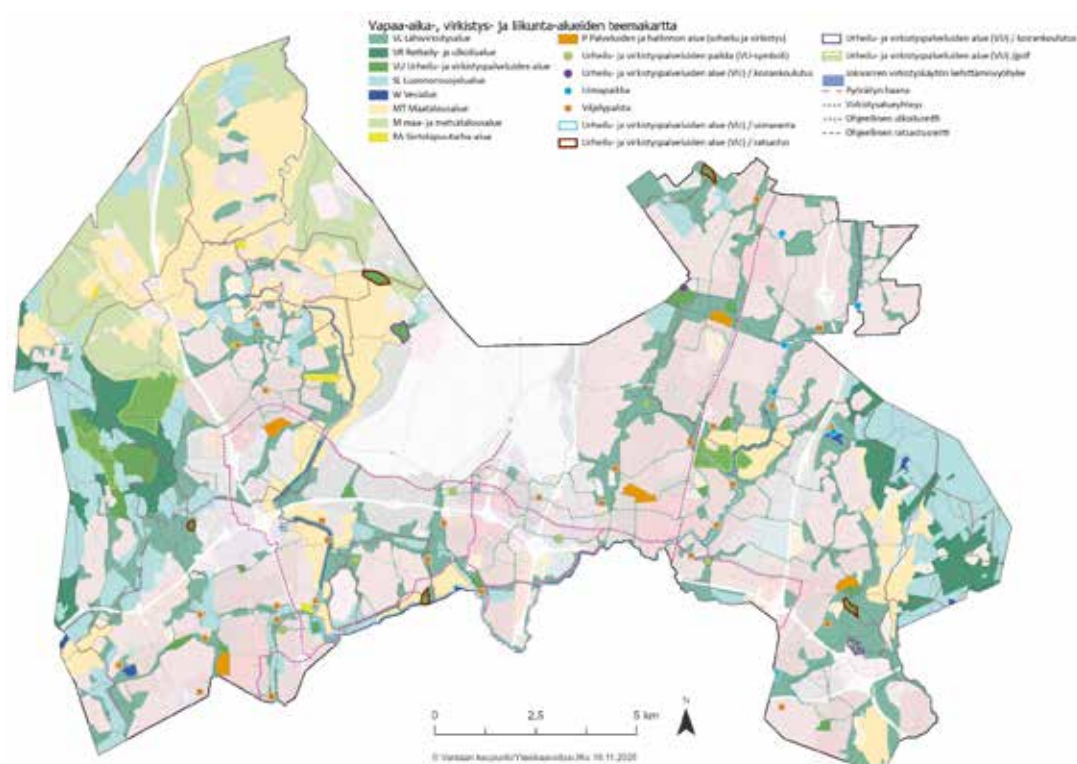
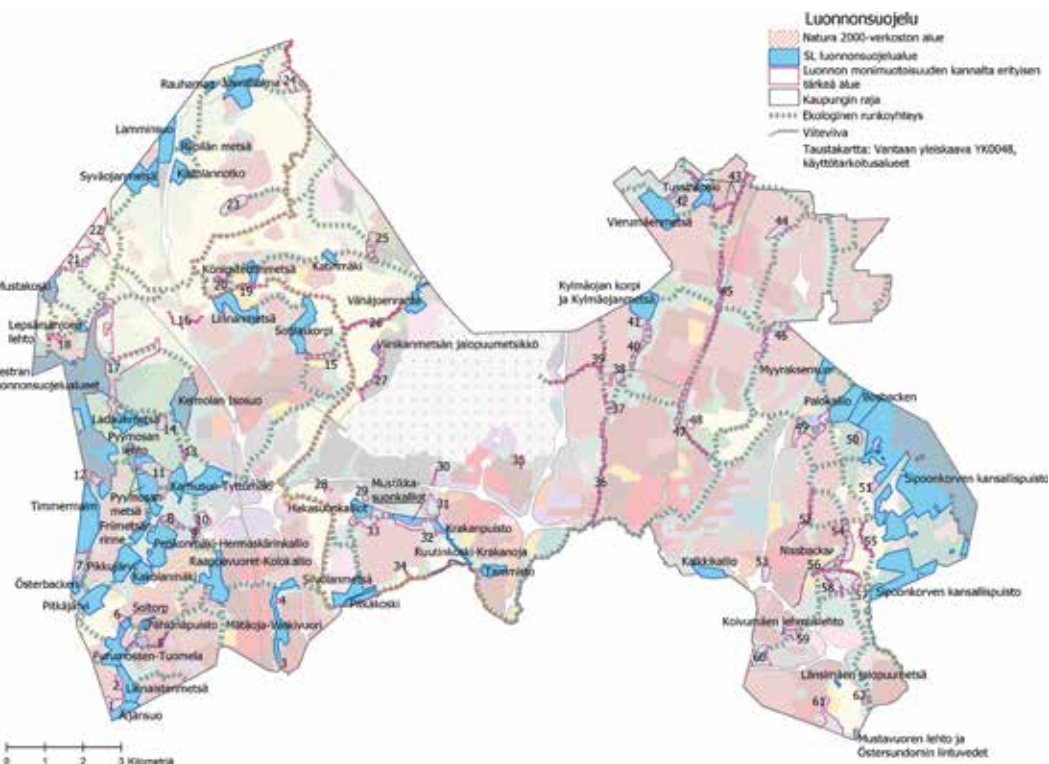
Viherrakenteen kehityskuva

Viherrakenteen kehityskuvassa jatketaan suunnittelua eteenpäin siitä, mihin yleiskaavassa 2020 jäätin, ja se on osa yleiskaavan toteuttamisen ohjaamista. Työ ohjaa koko kaupungin viherrakenteen, viheralueverkoston ja ulkotilojen suunnittelua yleispiirteisellä tasolla. Viherrakenteeseen kuuluvat kaavoitettujen viheralueiden verkosto sekä muut kasvulliset alueet piholla ja kaduilla. Työssä selvennetään ja konkretisoidaan yleiskaavan viherrakennetta ja ulkotilaa koskevia merkintöjä ja määräyksiä. Yleiskaavan viherrakennetta koskevat selvitykset ja vai-

kutusten arvioinnit ovat työn lähtöaineistoa. Kehityskuvassa otetaan kantaa myös viheralueverkoston toteuttamisen prioriteetteihin.

Asukkaita osallistetaan kehityskuvan laadintaan ja samaan aikaan laadittavaan viheralueiden palveluverkkosuunnitelmaan, jonka tekee kadut ja puistot -palvelualueen viheraluesuunnittelu. Viherrakenteen kehityskuvan laadintaWW käynnistyy 2021.

Lisätietoja: Laura Muukka, johtava maisema-arkkitehti
Eeva Eitsi, maisema-arkkitehti
Elina Ekroos, maisema-arkkitehti
Paula Kankkunen, suunnittelija

Resurssiviisas kaupunkisuunnittelu

Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita määrittää resurssiviisauden tiekartta. Sen avulla tavoitellaan hiilineutraalia ja jätteetöntä tulevaisuuden kaupunkia, jossa luonnonvaroja käytetään säästeliäästi – samalla luoden edellytyksiä kestäväälle hyvinvoinnille. Kaupunkisuunnittelua koskevia tavoitteita siinä on kaistalla yhdyskuntarakenne ja liikkuminen: kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva, liikkuminen on hiilineutraalia, kaupunki on varautunut ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, luonnon monimuotoisuus säilyy ja karttuu ja viherrakenne luo hyvinvointia.

Tiekartan toimenpiteeksi 2018–2021 oli asetettu “laaditaan kestävä kehityksen periaatteiden mukainen yleiskaava”. Seuraavana tehtävä on yleiskaavayksikön voimin ohjata yleiskaavan tulkintaa ja toteuttamista periaatteiden mukaisesti. Yleiskaavan 2020 strategisuutta on se, että määräyksillä linjataan monin tavoin kaupunkikehityksen suuntia. Näiden määräysten tulkintaa ja konkretisointia tehdään mm. kaavarunkotoissa ja viherrakenteen kehityskuvassa.

Resurssiviisauden tiekartta päivitetään uudelle valtuustokaudelle 2022–2026. Työtä vetää ympäristökeskus. Yleiskaavayksikön asiantuntijat ovat aktiivisesti mukana päivittäistyössä.

Lisätietoja: Yleiskaavayksikkö

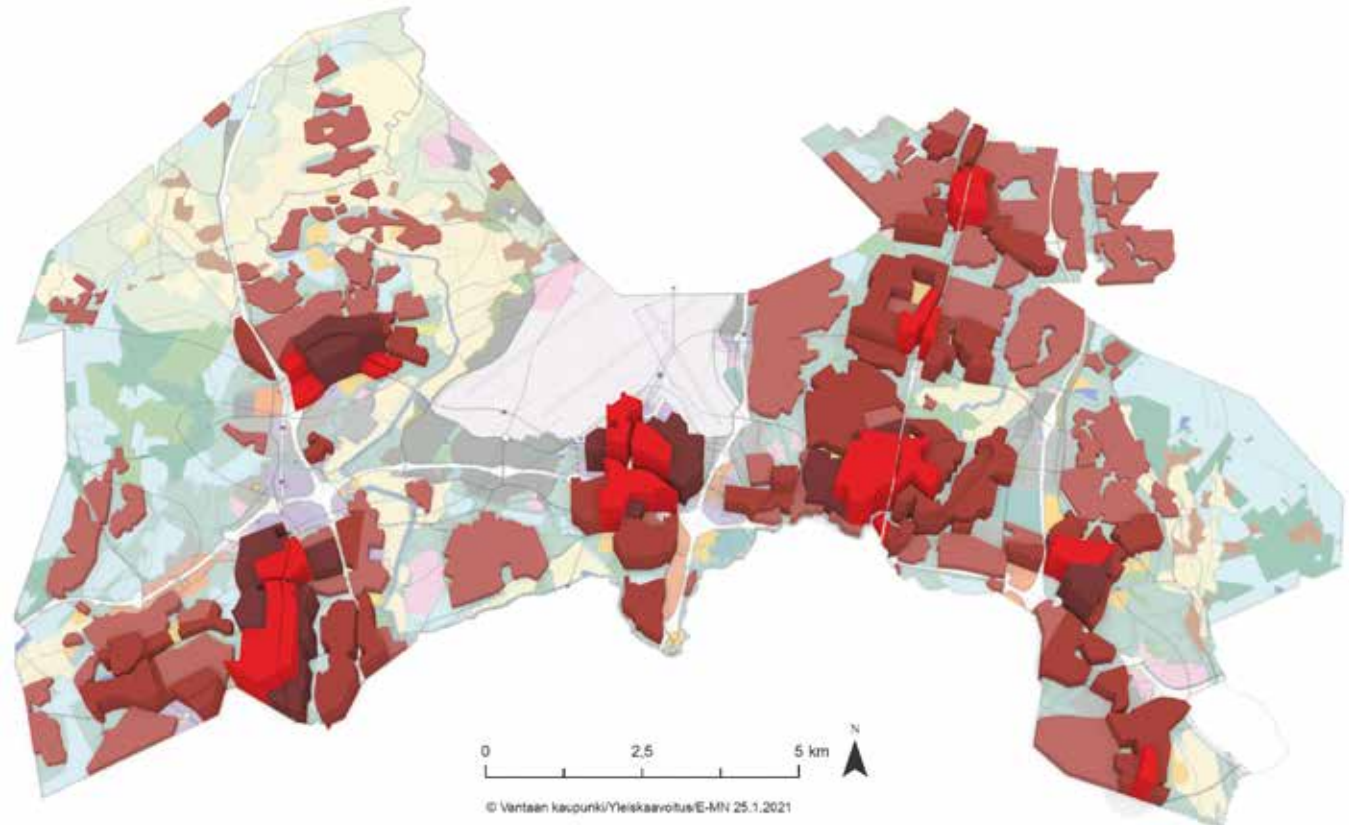

Maankäytön painopisteiden yhteenveto

Yleiskaavasta ei laadita erillistä toteuttamisohjelmaa, vaan sen toteuttaminen on osa maankäytön suunnittelun ja toteuttamisen ohjelmointia (MTO). Osana ohjelmointia laaditaan maankäytön painopisteiden yhteenveto, jonka valmistelusta yleiskaavoitus vastaa yhteistyössä toimialan kanssa. Painopisteet määritellään valtuustokausittain ja tarkistetaan vuosittain. Painopisteet hyväksytään ja toimivat mm. suunnittelu- ja investointiohjelmien sekä asuntorakentamisennusteen taustana. Toimintamalli käynnistyy täysipainoisesti vasta loppuvuodesta 2021 ennakoiden vuoden 2022 ohjelmointia.

Lisätietoja: Yleiskaavayksikkö

Asumisen varanto yhdessä nykyisen rakentamisen kanssa vuonna 2050 yleiskaavan kaupunkikeskustan ja asumisen alueilla.

Kaavoituskatsaus

Ratikan kaavarunko

Täsmentää Yleiskaava 2020 maankäyttösuunnitelmaa, kokoaa yhteen vyöhykkeen alueelliset kaavarungot ja ohjaa vyöhykkeen tulevia asemakaavoja.

Viherrakenteen kehityskuva

Työ ohjaa koko kaupungin viherrakenteen, viheralueverkoston ja ulkotilojen suunnittelua yleispiirteisellä tasolla.

Resurssiviisas kaupunkisuunnittelu

Tiekartan päivytystä, jalkauttamista kaavoitukseen ja seurantaan tehdään yhdessä ympäristökeskuksen kanssa.

Maankäytön painopisteiden yhteenveto

Maankäytön suunnittelun ja toteuttamisen ohjelmoinnin (MTO) osana laaditaan yhteenveto. Painopisteet määritellään valtuustokausittain ja tarkistetaan vuosittain. Ne hyväksytään ja toimivat mm. suunnittelu- ja investointiohjelmien sekä asuntorakentamisenusteen taustana.

Seudullinen suunnittelu

Maakuntakaavoituksen osalta ei ole käynnissä uusia suunnitelmia. 2016–2020 laadittu Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuus koostuu Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakunta-kaavoista. Kaavakokonaisuus on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020, mutta päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Uudenmaan maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 Uusimaa-kaavan kokonaisuuden tulemaan voimaan. Uusimaa-kaavan kokonaisuus korvaa aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta

neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua ja Östersundomin alueen maakuntakaavaa.

Lisätietoa: <https://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu>

2021 on työn alla uuden Helsingin seudun MAL-suunnitelman laadinta, mitä maankäytön osalta laaditaan 14 kunnan omin voimin. MAL on Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen strateginen suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua kokonaisuutena pitäisi kehittää. Suunnitelma toimii MAL-sopimuksen pohjana. Lisätietoa: <https://classic.hsl.fi/mal>

Selvityksiä:

Kaupan palveluverkkosuunnitelma

Päivitetään vuoden 2015 suunnitelma.

Pientaloprojekti

Selvitetään pientaloasumisen uusia mahdollisuuksia Vantaalla ja keinoja sen edistämiseen.

Kaupunkivihreän linjaukset

Muodostetaan periaatteita viheralueiden mitoitukselle ja saavutettavuudelle.

Liito-oravaselvitys

Suojelusuunnitelma laaditaan koko Vantaan alueelle.

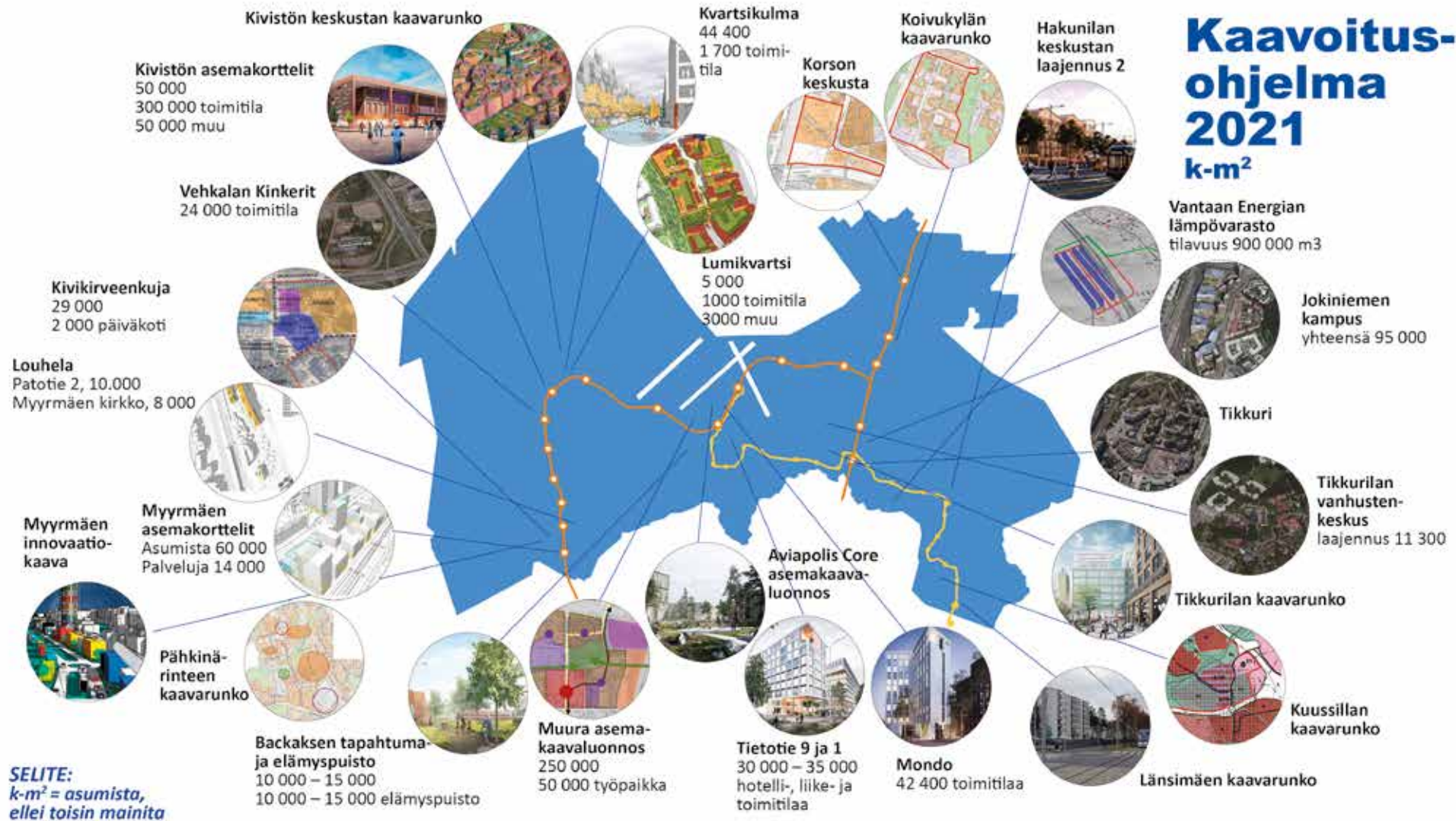
Hakunilan urheilupuiston, Kormuniitynojan laakson ja Ojangan ulkoilualueet

Kehittää alueen vahvuuksia urheilu-, kulttuuri- ja matkailualueena.

Vantaankosken suunnittelu

Aluetta kehitetään monipuolisena virkistys- ja matkailupalvelujen paikana.

Kaavoitus- ohjelma 2021 k-m²

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus 2021

Asemakaavoituksen painopisteitä vuonna 2021 ovat Vantaan ratikan kaavoitus, keskustojen kehittäminen sekä monipuolinen asunto- ja työpaikka-alueiden kaavoitus. Resurssiviisaus ohjaa kattavana teemana kaavojen valmistelua.

Kaavoitusohjelma luo edellytykset asemakaavoitukselle vuodelle 2021 asetettujen tavoitteiden toteuttamiselle. Ennusteen mukaan kaupungin maaomaisuuden 50 % osuus uudiskaavoituksessa toteutuu. Myös MAL-tavoitteen (240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa) saavuttamiseen on hyvät edellytykset.

Ratikan kaavoituksessa työn alla ovat kaavarungot, joissa suunnitellaan ratikkavyöhykkeen tulevaa kehitystä, sekä katualueita koskevat asemakaavat, joilla varmistetaan riittävät tilavaraukset ratikkaa varten. Ratikan vaikutusalueella on käynnissä myös useita keskustojen kehittämisen ja täydennysrakentamisen mahdollistavia asemakaavahankkeita. Ratikkavyöhykkeen kaavoitus tulee jatkumaan vilkkaana seuraavat vuodet.

Keskustojen kehittäminen näkyy asemakaavoituksessa vahvana teemana koko kaupungin alueella. Keskustoja kehitetään monipuolisina asumisen, palveluiden ja työpaikkojen alueina. Tavoitteena on tehokas maankäyttö, kaupunkimainen korttelirakenne ja viihtyisä lähiympäristö, jossa jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne ovat luontevin tapa liikkua.

Asuntokaavoitus jakautuu melko tasaisesti kaupungin alueelle painotuen keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeelle. Uutta asuntokerrosalaa on vuonna 2021 tulossa eniten Kivistön keskustan alueelle. Tavoitteena on edistää monipuolista asuntotarjontaa ja alueiden tasapuolista kehitystä. Asemakaavatuotanto painottuu urbaaniin kerrostaloasumiseen, mutta työn alle on tulossa myös uusia pientalokaavoja.

Uutta työpaikkakerrosalaa on vuoden 2021 ennusteen mukaan valmistumassa yli 100 000 k-m², josta pääosa sijoittuu Aviapoliksen alueelle. Ohjelmassa on merkittäviä työpaikkahankkeita myös Tikkurilassa, Myyrmäessä ja Vehkalassa. Asemakaavoituksen tavoitteena on vastata yritysten muuttuviin tarpeisiin ja vahvistaa kaupungin ja keskustojen elinvoimaa.

Resurssiviisaus ohjaa kattavana teemana asemakaavojen valmistelua. Ajankohtaisia asioita ovat mm. energiaratkaisut, maa-ainesten käsittely sekä puurakentaminen. Tärkeitä hankkeita ovat mm. ympäristökeskuksen vetämä hiilineutraalit alueet -selvitys sekä asemakaava kaukolämmön maanalaista lämpövarastoa varten.

Seuraavassa esitellään alueittain asemakaavoituksen yleiskuva, viisi alueen asemakaavoituksen kärkihanketta ja kaavoituskatsaus, joka sisältää kaikki vuonna 2021 työn alla olevat tai alkavat kaavahankkeet.

VANTAAN RATIKKA

Mari Jaakonaho, asemakaava-arkkitehti
Yleiskaavayksikkö
Hakunilan, Tikkirilan ja Aviapoliksen
asemakaavatiimit

www.vantaa.fi/ratikka
www.vantaa.fi/asemakaavoitus
www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Vantaan ratikan asemakaavat (062800)

Ratikan asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu- ja puisto-

Kaavamuutosalueet ja niiden määrä selviävät ratikan katu- ja puistosuunnittelun edetessä ja ratikan vaatimien tilavarausten selvityksessä.

Kaavatyön etenemistä voi seurata Vantaan ratikan nettisivuilla www.vantaa.fi/ratikka.

AIKATAULU

OAS 11/ 2020

Kala 1 vaiheittain 5/2021 – 2/2022

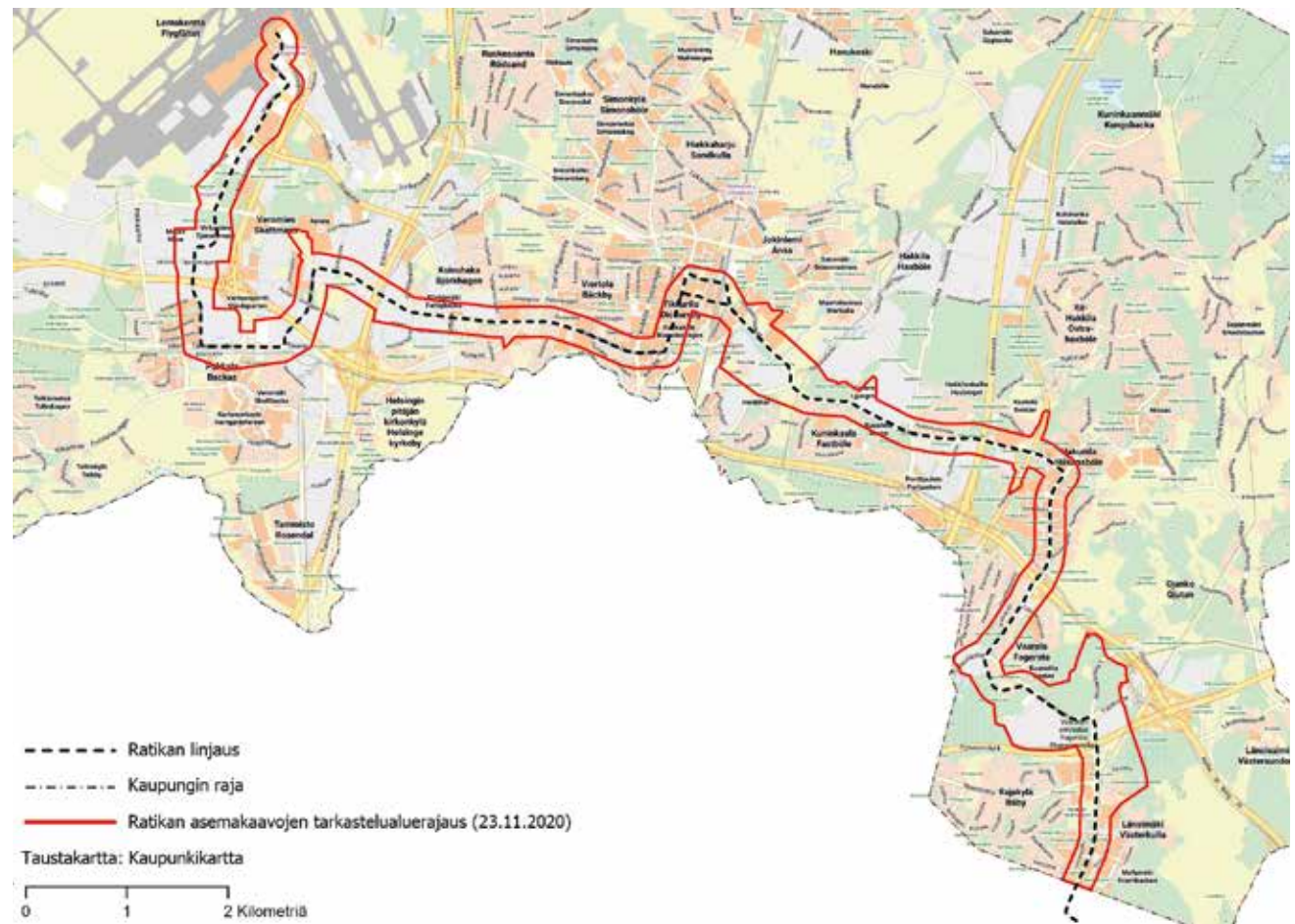
Kala 2 vaiheittain 9/2021 – 6/2022

Kv vaiheittain 12/2021 – 9/2022

MAANOMISTUS

Kaupunki / yksityinen / muut

Lisätietoja: Mari Jaakonaho
ratikka@vantaa.fi

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
Anna Hakamäki, asemakaava-arkkitehti
Anders Hedman, asemakaava-arkkitehti
Mikko Järvi, kaavoitusinsinööri
Marko Hoffrén, kaavatekninen koordinaattori

LÄNSI-VANTAA

www.vantaa.fi/asemakaavoitus
www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Kaavoitusohjelma

Alueella suunnitellaan keskustojen täydentämistä Kehäradan asemille Myyrmäkeen, Louhelaan ja Martinlaaksoon, sekä tulevien bussirunkolinjojen yhteyteen Pähkinärinteeseen ja Hämevaaraan. Tavoitteena on rakentaa kaupunkimaisia keskustoja.

Painopisteet

Myyrmäessä tutkitaan asemakortteleiden toteutettavuutta, kivijalkatiloja ja pysäköintiä. Kivikirveenkujan Sporttikortteleista järjestetään kilpailu, samoin Patotien tontista. Varian tontille tutkitaan yhtenäiskoulua ja asumista. Kaivokselaan ja Pähkinärinteeseen tehdään yleissuunnitelmat. Vantaankosken myllylle tutkitaan tapahtumakeskusta järjestetyn haun perusteella.

Myyrmäen asemakorttelit (nro 002400)

Alueelle suunnitellaan 8 – 16 -kerroksista asuntorakentamista sekä kivijalkaliiketiloja, toimitiloja ja uusia asukastiloja aivan Myyrmäen aseman viereen. Samalla suunnitellaan julkinen ulkotila. Rakentamisella tavoitellaan Myyrmäelle elävää, toimivaa ja virikkeellistä keskustaa.

Alueelta purettaisiin Isomyyri, Myyrinpuhos ja parkkitalo.

KERROSALA

Asumista	60.000
Palveluja	14.000
Yhteensä	74.000 k-m ²

AIKATAULU

2. OAS	9/2021
Kala	2022
Kv	2020

Lisätietoja: Anna Hakamäki

Myyrmäen innovaatiokaava (Myyr York Business Avenue)

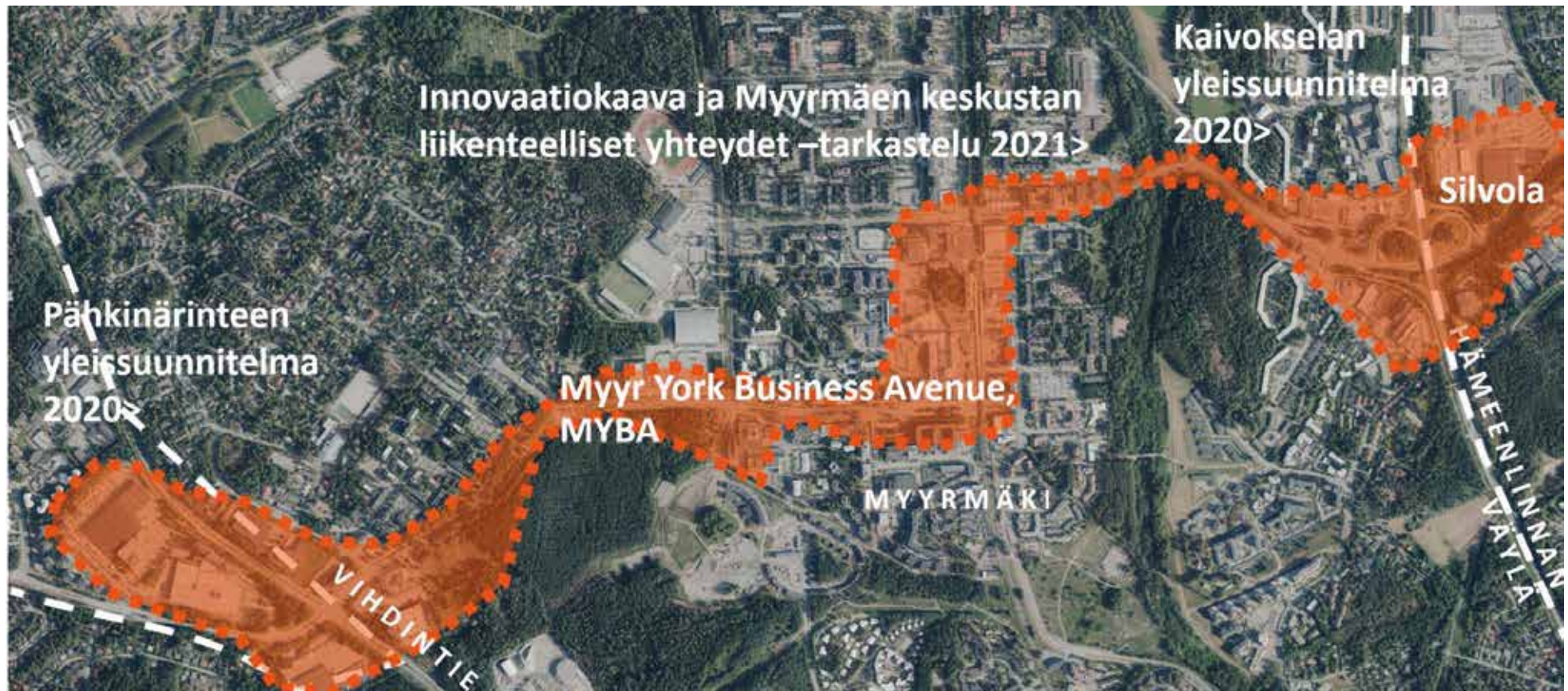
Suunnitelma ei ole juridinen kaava, vaan tavoitetilä siitä, kuinka Myyrmäkeä voidaan kehittää yritystoiminnan keskuksena nykyisiin toimintoihin kuten Metropoliaan, Virtataloon ja Myyrmanniin liittyen. Keskeisenä ajatuksena on kehittää yrityskäytävä Vihdintieltä Rajatorpantietä ja Jönsäksentietä pitkin Vaskivuorentielle ja edelleen Hämeenlinnanväylälle ja Silvolaan.

Erityisenä tavoitteena on kehittää start-up toimintaa Rajatorpantielle.

AIKATAULU

Kala 2021

Lisätietoja: Anders Hedman

Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit)

(nro 002363)

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on purkava lisärakentaminen, jossa saataisiin enemmän ja kysyntään paremmin vastaavia asuntoja lähelle Myyrmäen keskustaa, Myyrmäen urheilupuiston viereen.

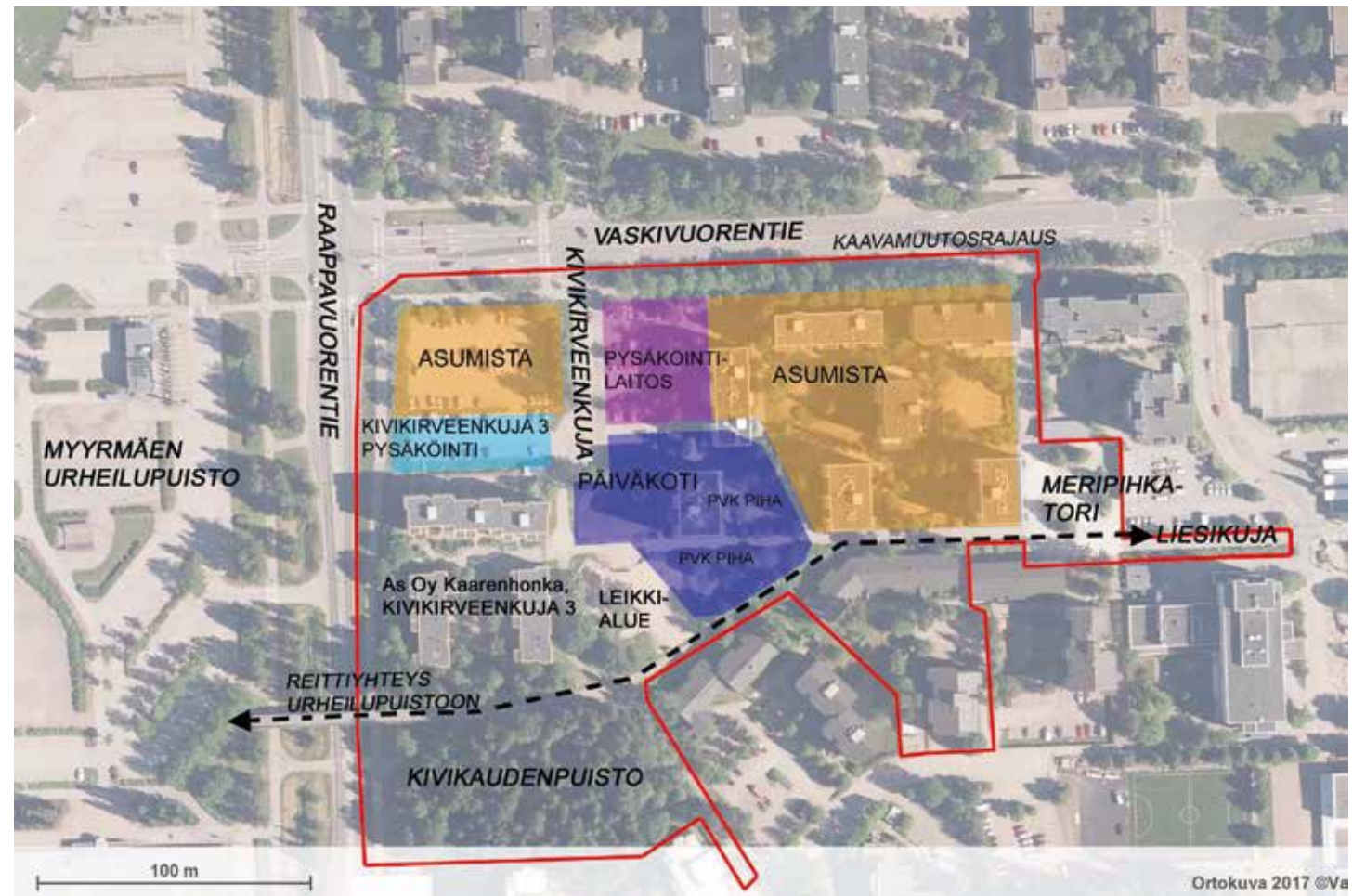
KERROSALA

Asuntoja 29.000
Päiväkoti 2.000 k-m²

AIKATAULU

Kala 2022
Kv 2022

Lisätietoja; Anders Hedman

Louhela

Kaavoitus käsittää Myyrmäen kirkon, Patotie 2:n ja Patotie 14:n tontit, jolloin Louhelan aseman yhteyteen saataisiin asumista noin 22.000 k-m2 ja kivijalkaliiketilaa. Musiikkiopistolle etsitään uudet tilat.

KERROSALA

Kaavamuutokset, asumista
002368 Patotie 2 10.000
002438 Myyrmäen kirkko 8.000

AIKATAULU

Patotie 2:n
Kala 2022
Kv 2023
Myyrmäen kirkon kaavoitus alkaa
OAS 2/2021
Kala 5/2021
Kh 12/2021

Lisätietoja; Anders Hedman

Pähkinärinteen kaavarunko

Suunnitelman tavoitteena on ratkaista uudessa yleiskaavassa esitetty asumisen/työpaikkojen alue Karhunkierroksella ja Koi-vuvaarankujalla.

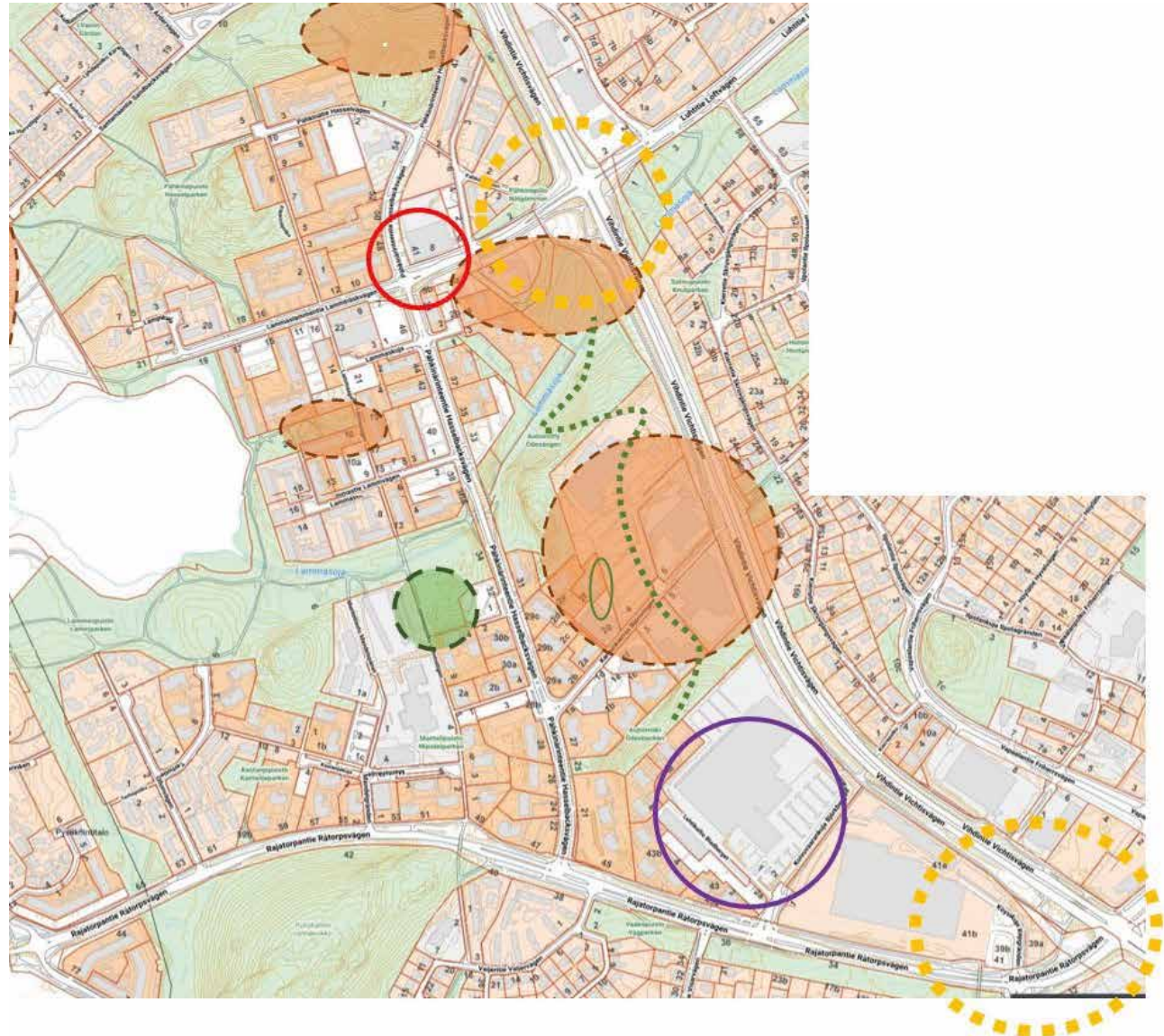
Samalla Pähkinärinteen rakentaminen ja palvelut tutkitaan yleispiirteisesti laajemmaltakin alueelta.

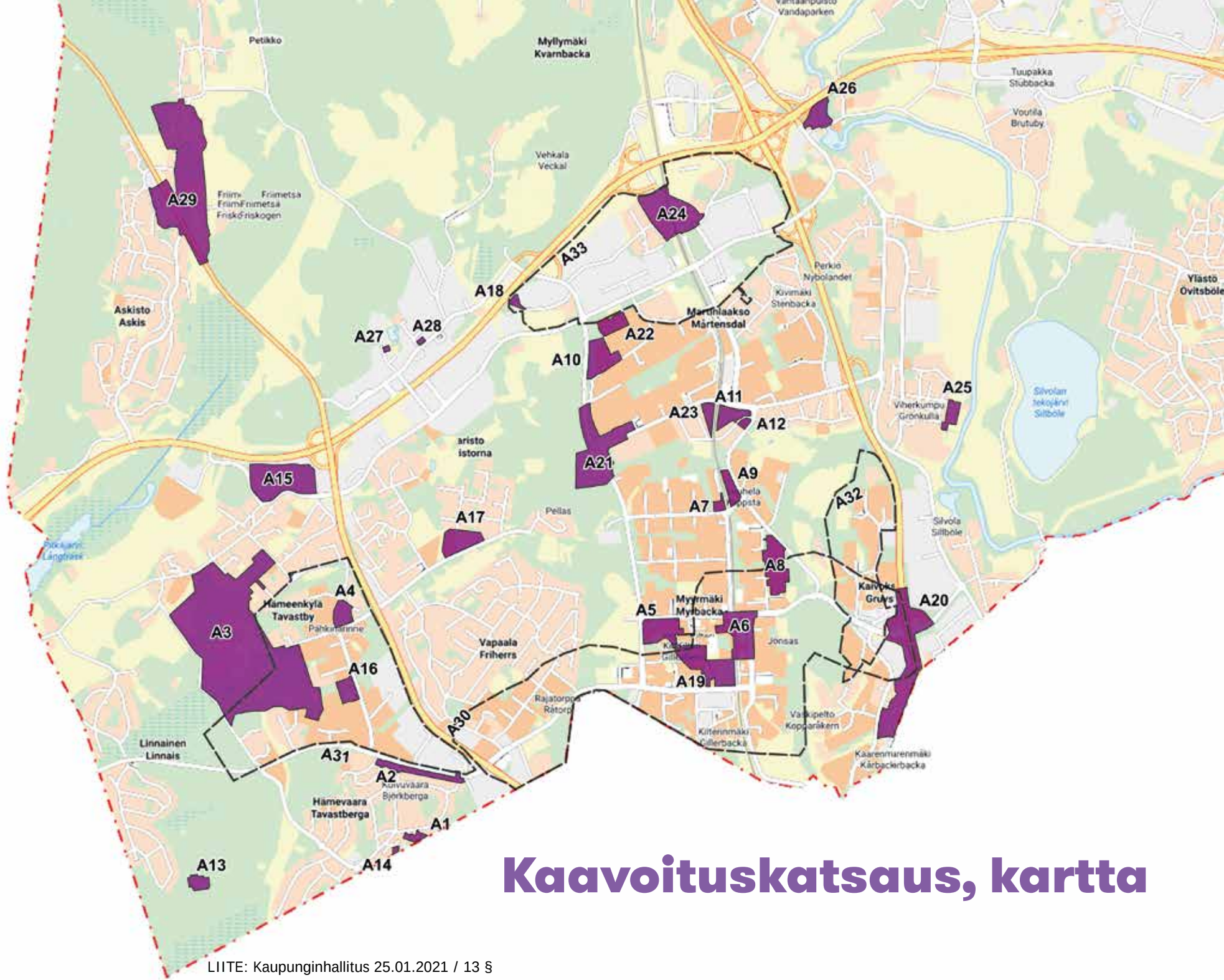
Esiin on nostettu uusi päiväkotikiulukkapolulle ja Lammaslammen pientaloalueen kaavoittaminen.

AIKATAULU

Osallistuminen	2/2021
Kala	8/2021

Lisätietoja; Anders Hedman

Kaavoituskatsaus

A1 110500 – Vieteririnne

Hämevaarassa Vieteririnteen päähän neljä pientalotonttia. Päätettäväksi keväällä.

A2 002398 - Vaakapuisto

Hämevaarassa kahteen Vaakapuistoon townhouse-tyyppistä omakotimaista rivitalorakentamista. Nähtäville keväällä.

A3 121400 - Lammaslampi

Hämeenkylä, Lammaslammen pientaloalue Pitkämäentien varrella. Kaavoitus alkaa.

A4 002284 - Pähkinänsärkijä

Pähkinärinne, asuntorakentamista ja liiketilaa Pähkinänsärkijän länsipuolelle. Päätettäväksi keväällä.

A5 002363 - Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit)

Myyrmäki, Kivikirveenkujan sporttikorttelit. Kaavoitus jatkuu.

A6 002400 - Myyrmäen asemakorttelit

(Myyr York Downtown) asumista, toimitiloja ja kivijalkaliikkeitä. Osallistuminen luonnoksesta syksyllä.

A7 002368 - Patotie 2

Myyrmäki, Patotie 2:n tontille ja Patoaukion torialueelle asuntorakentamista ja liiketilaa. Kaavoitus jatkuu.

A8 002366 – Louhelantie 4 ja Ojahaantie 15

Myyrmäki, Varian tontille yhtenäiskoulu ja asuinkerrostaloja. Kaavoitus alkaa.

A9 002438 - Myyrmäen kirkko

Myyrmäen kirkon tontille lisärakentamista. Kaavoitus alkaa.

A10 002449 - Raappavuorenrinne 2

Martinlaakso, Raappavuorenrinne 2. Purkavaa saneerausta ja lisärakentamista. Kaavoitus alkaa.

A11 002413 - Martinlaaksontie 24

Martinlaaksontie 24:n kohdalle rautatien itäpuolelle kerrostaloja yleiskaavan keskustatoimintojen alueelle. Kaavoitus alkaa.

A12 002447 - Vihertie 44-46

Martinlaakso, Vihertie 44-46. Toimisto- ja asuintalon tilalle asuinkerrostalo. Kaavoitus alkaa.

A13 002469 - Aisaparinkuja

Linnainen, Aisaparinkuja. Kadun siirto etelämmäksi. Kaavoitus alkaa.

A14 002445 - Vieteritie 5 - 7

Vieteritie 7 ja 9 tonttien rakennusoikeuden nostaminen. Päätettäväksi.

A15 00*xxx - Ainontie 5

Hämeenkylä, Ainontie 5. Varastorakennusten tontille teollisuustiloja noin 10.000 k-m². Kaavoitus alkaa.

A16 002471 - Kiulukkapolun päiväkot

Hämeenkylä, Kiulukkapolku. Uusi päiväkot Lammaspuistoon Kiulukkapolun päähän. Kaavoitus alkaa.

A17 00*xxx - Luhtimäki 1 ja 2

Hämeenkylä, Luhtimäki 1 ja 2. Uudisrakentamista. Kaavoitus alkaa.

A18 002443 - Variston sähköasema

Matkatie 2:n kohdalle uusi Vantaan Energian sähköasema. Nähtäville keväällä.

A19 002473- Myyrmäki ja Iskostie

Myyrmäki, Myyrmäkiin liiketilaa, Iskostielle keskustatoimintoja ja kerrostalotontti. Kaavoitus alkaa syksyllä.

A20 161800 - Palotie

Kaivoksela, Palotien - Yhtiönkujan alue ja yhdyskatu Hämeenlinnäväylälle. Kaavoitus alkaa.

A21 002297 - Raappavuorentien oikaisu

Martinlaakso, Raappavuorentien oikaisu ja katuyhteydet. Päätettäväksi.

A22 002432 - Laajakorvenkorvenkuja 8 ja 10

Martinlaakso, kaksi viisikerroksista kerrostaloa Laajakorvenkuja 8 ja 10 tonteille. Nähtäville keväällä.

A23 002414 - Martinlaaksontie 26

Martinlaaksontie 26:n kohdalle rautatien länsipuolelle päiväkotitontti. Kaavoitus alkaa.

A24 171300 - Sanomatien länsipuoli

Martinlaakso, Sanomatien länsipuoli. Yritystoimintaa Vantaankosken aseman pohjoisen sisäänkäynnin yhteyteen ja Voimalantielle. Kaavoitus alkaa.

A25 002478 - Lounaniitty päiväkotitontti

Vantaanlaakso, Lounaniitty. Vantaanlaakson päiväkodin korvaava päiväkotitontti Usvatien päähän ja kaksi omakotitonttia Auertien päähän. Kaavoitus alkaa.

A26 002101 - Vantaankosken mylly

Vantaankosken myllyn alue. Tehdään selvityksiä, minkä jälkeen nähtäville.

A27 002466 - Tiilenpolttajankuja 3b

Petikko, tontin laajennus. Nähtäville.

A28 002448 - Tiilenlyöjäntie 1

Petikko, autokaupan laajennus. Päätettäväksi.

A29 002483 - Koivurinteen muutos

Askisto ja Petikko, Etelä-Koivurinteen katumuutokset, joilla poistetaan kalliit Askiston eritasoliittymän ja Hieskoivuntien varaukset ja parannetaan alueen toteutettavuutta. Alkaa syksyllä.

A30 015000- Myyrmäen innovaatiokaava

Myyr York Business Avenue (MYBA) Vihdintieltä Rajatorpantietä Jönksäntielle ja edelleen Vaskivuorentietä Silvolaan. Laaditaan vuonna 2021.

A31 014900 - Pähkinärinteen kaavarunko

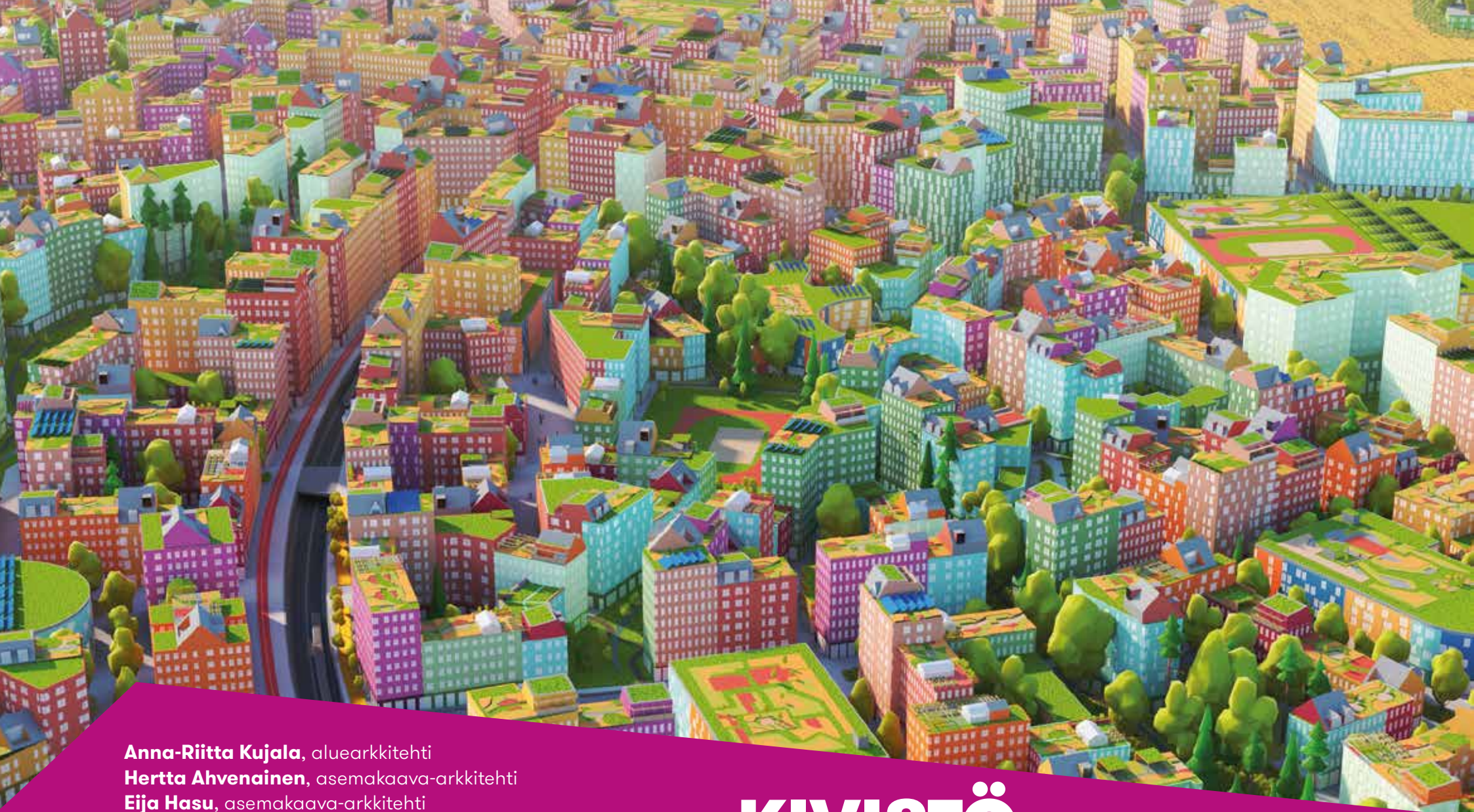
Laaditaan vuonna 2021.

A32 014800 - Kaivokselan kaavarunko

Laaditaan vuonna 2021.

A33 014600 - Vantaankosken kaavarunko

Laaditaan Vantaankosken yritysalueen kaavarunkoa.

Anna-Riitta Kujala, aluearkkitehti
Hertta Ahvenainen, asemakaava-arkkitehti
Eija Hasu, asemakaava-arkkitehti
Ville Leppänen, asemakaavasuunnittelija
Niina Rinne, asemakaava-arkkitehti
Veli-Pekka Ristimäki, asemakaava-arkkitehti
Kai Zukale, asemakaavainsinööri
Riikka Mattila, kaavatekninen koordinaattori

KIVISTÖ

www.vantaa.fi/asemakaavoitus

www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Kaavoitusohjelma

Painopisteet 2021

Kivistön suuralueella asemakaavoituksen pääpaino on Kivistön keskustassa Vehkalan työpaikka-alueella. Viimeistelemme Kivistön keskustan kaavarunkoa, toteutamme sen tavoitteita asemakaavoilla ja tutkimme Lapinkylän asemakortteleita mahdollisesti ideakilpailun avulla.

Vuonna 2021 mahdollistamme uusia keskustakortteleita Kivistön keskustaan Kvartsikulman, Lumikvartsin, Kvartsijuonen ja Onnenkiven asemakaavatöillä; tavoittelemme sujuvaa arkea edistävää, elävää kaupunkia: koteja, päiväkoteja, kaupunkimetsiä, leikki- ja koirapuistoja, kävelyn ja pyöräilyn priorisoivia liikkumisen ratkaisuja.

Kaavatöiden ohella etsimme uusia keinoja Kivistön keskustan keskenäisyyden hallitsemiseksi. Tavoitteenamme on, että keskusta olisi mahdollisimman asuttava ja elettyä jo nyt.

Kivistön keskusta kehittyy

Kivistön keskustassa suunnittelun tavoitteena on tiivis ja vihreä kahden aseman kaupunkikeskusta, joka tukeutuu tulevaisuudessa Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemiin. Sekoittunut, pienimittakaavainen, inhimillisen kokoinen kaupunkirakenne perustuu kävelyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä. Kivistön keskustassa suunnittelun lähtökohtana on ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Tärkein toimenpide ilmastonmuutoksen näkökulmasta on kaupunkielämän perustana oleva kävelykaupunki, jossa luonnon monimuotoisuus on maksimoitu.

Kävelykeskustassa limittyvät Kivistön suuralueen identiteettimaisemat: metsäinen Kivistö ja kulttuurimaiseman Kivistö. Identiteettimaisemat luovat vahvaa paikan tuntua ja liittävät tiiviin keskustan viherverkoston luontevasti osaksi laajoja keskusta-aluetta ympäröiviä viheralueita.

Kivistön keskustaa kehitetään myös joukkoliikennekaupunkina. Joukkoliikennekaupungin on oltava myös kävelykaupunki, jotta se olisi mahdollisimman toimiva. Kävelyn priorisointi luo miellyttävää kaupunkiympäristöä meille kaikille ja nopeuttaa sekä mielenkiintoistaa liikummista suurimmalle osalle. Jo nyt matkat vähintään alkavat ja päättyvät kävellessä. Suurin osa keskustassa tehtävistä matkoista on kävelyä. Myös autoilijat, joita Kivistön keskustan asukkaista on tulevaisuudessa vain pieni osa, aloittavat ja päättävät matkansa kävellessä. Tavoittelemmekin Kivistöstä kaikkien kaupunkia: kävelykaupunkia!

Kivistön keskustan kaavarunko (nro 021600)

Kivistön keskustan kaavarungolla määritämme maankäytön periaatteet Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemien vaikutusalueille. Tavoitteenamme on mm. varmistaa Lapinkylän aseman toteuttamisen ja käyttöönoton edellytykset sekä liito-oravien elinpiirin maankäytöllinen ratkaisu osana viherrakennekokonaisuutta.

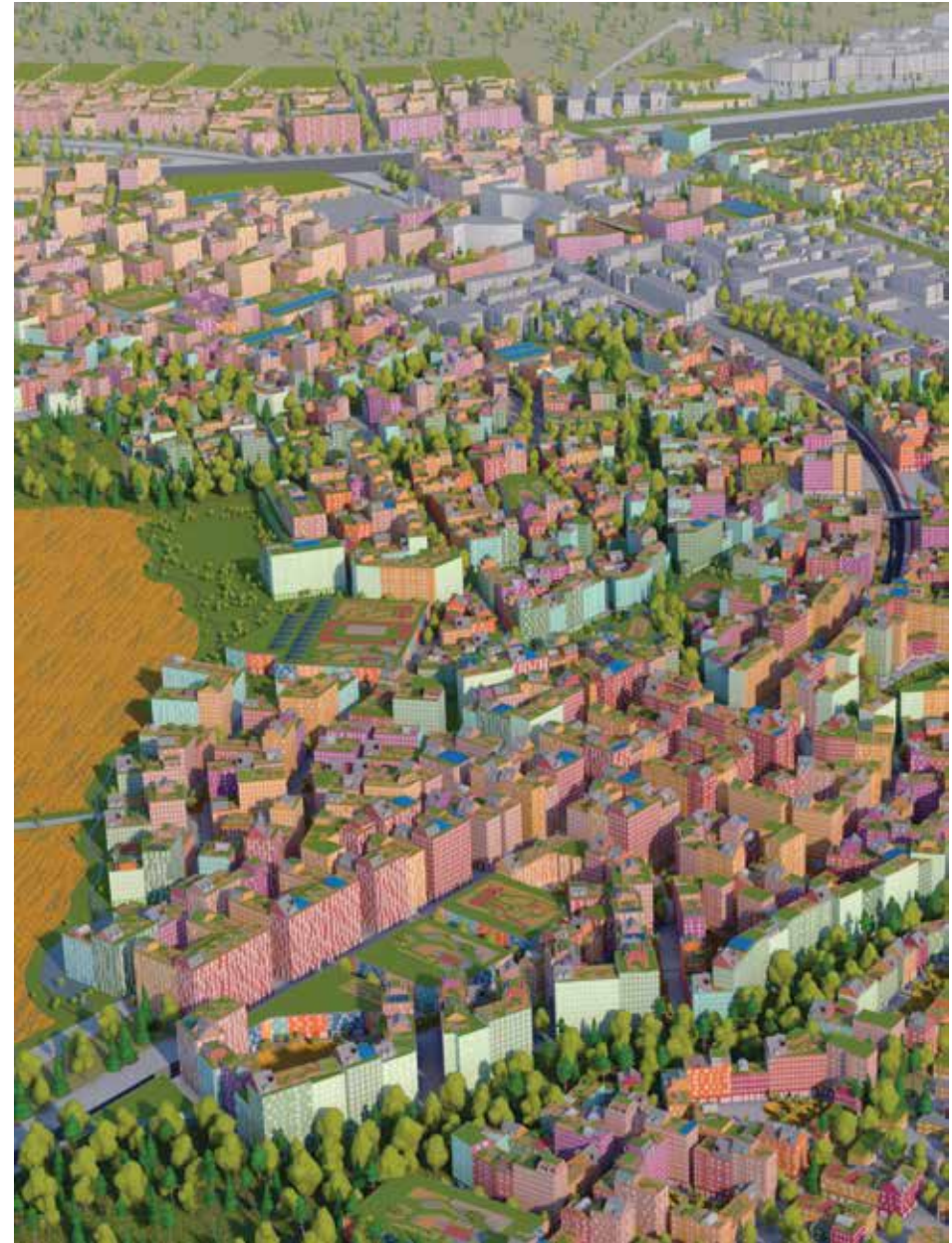
AIKATAULU

OAS	2, 9/ 2017
Kala L	8/2018
Kala	3/2021
KH	3/2021

MAANOMISTUS

Kaupunki ja yksityinen

Lisätietoja: Kivistön asemakaavatiimi

Kivistön asemakorttelit

Kivistön asemakortteleiden asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Kivistön asemakortteleiden kehittyminen keskustan keskeisiksi palvelukortteleiksi, joissa julkiset ja kaupalliset palvelut limittyvät, toimitila- ja asuntorakentamiseen luontevasti.

AIKATAULU

OAS	4/ 2021
Kala L	10/2022

KERROSALA

Asuminen	50 000
Toimitila	300 000
Muu	50 000

MAANOMISTUS

Kaupunki ja yksityinen

Lisätietoja: Kivistön asemakaavatiimi

Kvartsikulma (nro 232800)

Kivistön keskustarakentamisen laajeneminen koilliseen Kehäradan pohjoispuolella, tulevan Lapinkylän aseman vaikutusalueelle. Kaava mahdollistaa monipuolisia keskustakortteleita (liiketilaa ja asumista n. 1000 as.), pysäköintilaitos hybridipalvelukokonaisuutena.

Suunnittelun lähtökohtana inhimilliset ja vehreät kaupunkitilat.

AIKATAULU

OAS	3, 11/ 2019
Kala 1	4/2021
Kala 2	9/2021
Kv	10/2021

KERROSALA

Asuminen	44 400
Toimitila	1 700
Muu	

MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Veli-Pekka Ristimäki ja Eija Hasu

Kivistön Lumikvarts (nro 232700)

Kivistön keskustarakentaminen laajenee. Korttelit sisältävät mm. asumista (n. 1 200 as.), liiketilaa ja muita keskustatoimintoja, kuten päiväkoteja, pysäköintilaitoksen ja koirapuiston. Lisäksi kaava mahdollistaa uuden sillan Kehäradan yli: Lumikvartsinkadulta avautuu uusi yhteys Tikkurilantielle. Suunnittelun lähtökohtana inhimilliset kaupunkitilat.

AIKATAULU

OAS	1/2020
Kala 1	5/2021
Kala 2	10/2021
Kv	11/2021

KERROSALA

Asuminen	55 000
Toimitila	1 000
Muu	3 000

MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Ville Leppänen ja Eija Hasu

Vehkalan Kinkerit (nro 251400)

Työpaikkarakentamista Kehäradan Vehkalan aseman välittömään läheisyyteen mahdollistava asemakaava nykyisen Vantaankosken koulun tontille ja lähiympäristöön. Tarkoituksena lisätä ja monipuolistaa alueen yritystoimintaa palvelevaa tonttivarantoa.

Tavoitteena kaupunkikuvallisesti korkeatasoisia työpaikka- ja toimitilarakennuksia keskeisessä sijainnissa Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n risteyksessä.

AIKATAULU

OAS 12/ 2020

Kala 1 12/2021

Kala 2 6/2022

Kv 8/2022

KERROSALA

Toimitila 24 000

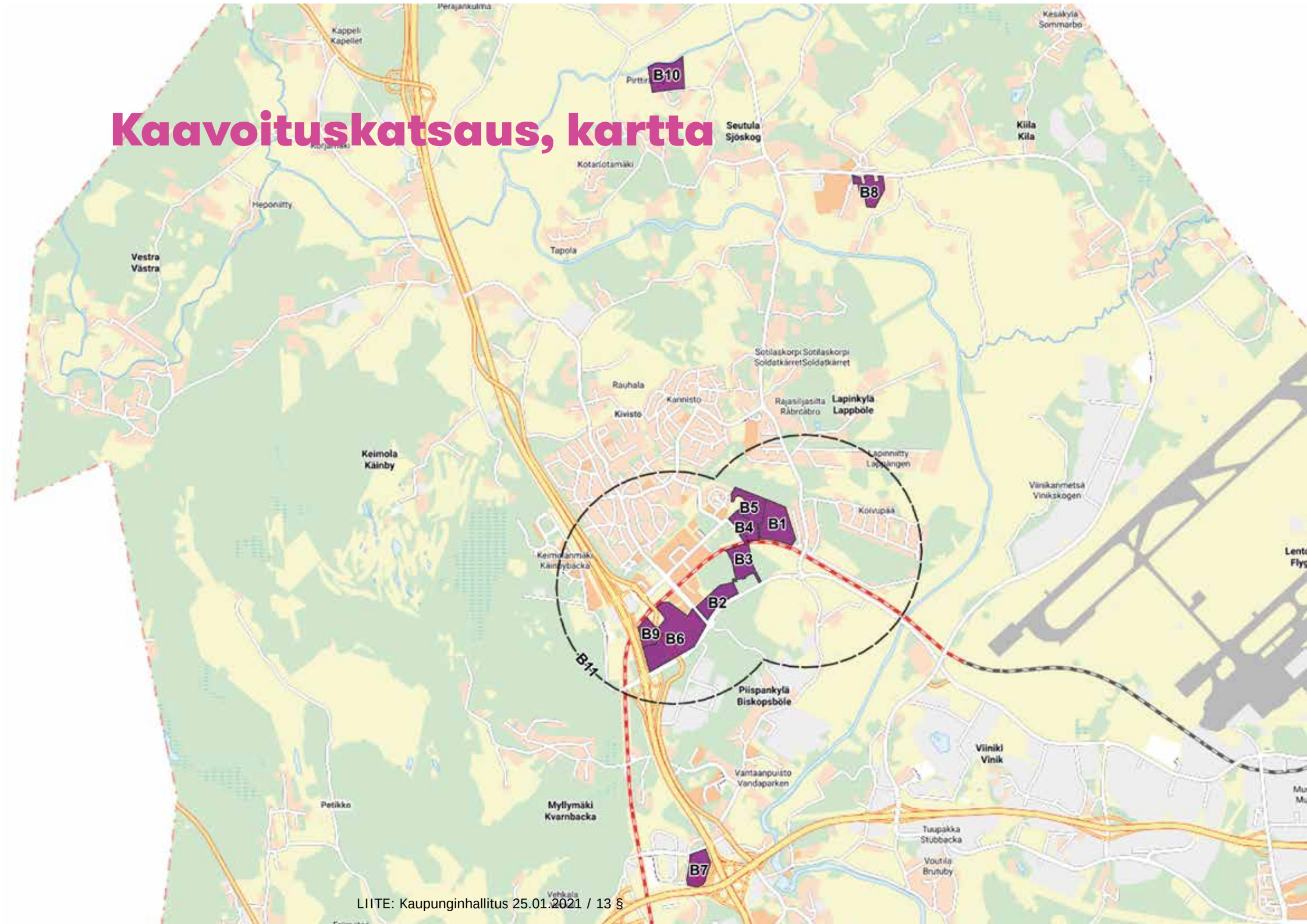
MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Kai Zukale ja Riikka Mattila

Kaavoituskatsaus, kartta

Kaavoituskatsaus

B1 232900 - Kivistön Turkoosikehä

Koteja noin 2000 asukkaalle, liiketilaa ja siihen liittyviä toimintoja kuten pysäköintilaitos. Kaava nähtäville vuonna 2022.

B2 232600 - Kivistön Onnenkivi

Keskustakortteleita: koteja noin 1000 asukkaalle, kivijalkaliiketilajoja ja pysäköintilaitos. Kaavatyö alkaa alkuvuodesta 2021.

B3 232700 - Kivistön Lumikvarssi

Koteja noin 1 200 asukkaalle sekä pysäköintilaitos, kivijalkaliiketilajoja, päiväkotia ja koirapuisto. Kaavaehdotus nähtäville kesällä 2021.

B4 232800 - Kvartsikulma

Koteja noin 1000 asukkaalle, kivijalkaliiketilaa ja pysäköintilaitos hybridipalvelukokonaisuutena. Kaava nähtäville keväällä 2021.

B5 233000 - Kivistön Kvartsijuoni

Koteja noin 850 asukkaalle sekä julkisia ja kaupallisia palveluja kuten päiväkotia ja pysäköintilaitos. Kaava nähtäville syksyllä 2021.

B6 Kivistön asemakorttelit

Palvelukortteleita, joissa julkiset ja kaupalliset palvelut limittyvät toimitalo- ja asuntorakentamiseen. Kaavatyö alkaa keväällä 2021.

B7 251400 - Vehkalan kinkerit

Työpaikkarakentamista Kehä III:n ja Hämeenlinnanväylän risteykseen purettavan Vantaankosken koulun tontille ja lähiympäristöön. Kaava nähtäville alkuvuodesta 2022.

B8 330400 - Katriinan kylä

Kestävän pientaloasumisen alue Seutulaan, kaupungin maille. Kaavatyön aloitus syksyllä 2021.

B9 002431 - Kivistön tapahtuma-areena

Urheilu- ja tapahtuma-areena (mm. katsomot, yleisötilat, kentän monikäyttötilat ja aitiot) ja hotelli sekä niihin liittyvä pysäköinti Kehäradan Kivistön aseman välittömään läheisyyteen. Kaava nähtäville syksyllä 2021.

B10 330200 - Pirttiranta

Asemakaavalla tutkitaan loma-asumisen ja -rakentamisen edellytykset Vantaanjoen tulvariskialueella. Asemakaavaehdotus nähtäville syksyllä 2021.

B11 021600 - Kivistön keskustan kaavarunko

Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemien periaatteet resurssiviisaille maankäytön ratkaisuille, mm. varmistaa Lapinkylän aseman toteuttaminen. Kaavarunko hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2021.

Johanna Rajala, aluearkkitehti
Merja Häsänen, asemakaava-arkkitehti
Jonna Juusola, asemakaava-suunnittelija
Carina Ölander, asemakaava-arkkitehti
Charlotta Tanner, asemakaava-arkkitehti
Päivi Veijola, asemakaava-arkkitehti
Agon Shala, kaavoitusinsinööri
Vuokko Rova, kaavatekninen koordinaattori

AVIAPOLIS

www.vantaa.fi/asemakaavoitus

www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Kaavoitusohjelma

Aviapolis kehittyä

Aviapoliksen suuralueella on suunnitteilla erityisesti asuin- ja työpaikkarakentamista. Vuonna 2020 hyväksytyt kaavamuutokset mahdollistavat asumista noin n. 2700 asukkaalle sekä työpaikkoja tuhansille. Äyritien varrelle on laadittu kokonaissuunnitelmia sekä kaavamuutoksia, jotka sisältävät monipuolisia asuin- ja liikekortteleita, toiminnallisia puistoalueita ja palveluita kuten monitoimirakennus Atomi, jonne sijoitetaan myös koulu ja päiväkotit. Lisäksi Auramon alueen rakennushistoriallisesti arvokkaat teollisuusrakennukset suojellaan. Backaksen kartanoalueelle on laadittu suojelukaava.

Aviapoliksen asemanseutu muuntuu seuraavien vuosikymmenien kuluessa logistiikka-alueesta vehreäksi ja viihtyisäksi keskustaksi, jossa asuu yli 3000 asukasta ja työskentelee tuhansia työntekijöitä. Lentoasema, cityelämä ja luonto yhdistyvät kiehtovaksi kokonaisuudeksi. Virikkeellinen ja kävely-ystävällinen raitti kokoaa yhteen keskustan toiminnot, jotka suunnitellaan muuntuviksi tarpeen ja tilanteen mukaan. Aviapoliksen asemanseutu rakentuu jo nyt vauhdilla. Lentoaseman läheisyydessä on vireillä rakennuslupia ja työmailla alkavia rakennushankkeita.

Kaavoituksen painopisteet

Aviapoliksen asemakaavoitus keskittyy edelleen pääosin Veromiehen alueelle. Tulevina vuosina kuitenkin myös Kehä III:n eteläpuolisia Pakkalan alueita aletaan kaavoittaa. Kaavamuutostöiden pohjaksi laaditaan

laajempia kokonaissuunnitelmia Aviapoliksen asemanseudulla ja Muurassa. Veromiehen ja Pohjois-Pakkalan alueille laaditaan Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet. Backaksen kartanon lähialueita kehitetään matkailu- ja virkistyskäyttöön.

Koko Aviapoliksen suunnittelun tavoitteena ovat omaleimaiset ja elämykselliset korttelit ja ulkotilat, jotka vahvistavat Aviapoliksen identiteettiä. Tulevaisuuden lentokenttäkaupunki on elävä ja yllätyksellinen. Resurssiviisaus huomioidaan suunnittelun ohjauksessa ja kaavamääräyksissä. Kaupunkivihreää kehitetään ekologisuuden, viihtyisyyden ja alueen imagon näkökulmista. Alueen vihertehokkuutta lisätään vastapainona tehokkaalle rakentamiselle. Kaupunkitilasta tehdään viihtyisä asukkaille, työntekijöille ja vierailijoille. Vuoteen 2050 mennessä Aviapoliksen suuralueelle on muuttanut jopa 28 000 uutta asukasta. Alueen työpaikkamäärä kaksinkertaistuu. Aviapolis on jo nyt Suomen nopeimmin kasvava työpaikka-alue.

Aviapolis Core asemakaavaluonnos (nro 052400)

Aviapolis Coresta muodostuu Aviapoliksen keskusta, jossa yhdistetään luonto, cityelämä ja lentokenttä kävely-ystävälliseksi lentokenttökaupungiksi. Arkkitehtitoimisto C. F. Möllerin viitesuunnitelman ja konseptin pohjalta laaditaan kaavaluonnos.

AIKATAULU

Kala 1 08/ 2021

KERROSALA

Asumista 130 000 - 170 000 kem² = n. 3000 - 4000 asukasta
Toimistoja 150 000 - 200 000 kem², Sekoittunutta korttelirakennetta 50 000 - 90 000 kem², julkiset palvelut 30 000 - 40 000 kem²,
liiketilaa 4000 - 5500 kem²
yhteensä n. 380 000 - 555 000 kem²

MAANOMISTUS

Kaupunki, yksityinen

Lisätietoja: Merja Häsänen

Muura asemakaava-luonnos (nro 052600)

Muurasta kehittyy yhteisöllinen kaupunkikylän kokonaisuus, jonka elävä keskusta palveluineen muodostuu ratikkapysäkin ympärille. Aluetta halkova kyläpuisto, kävelypainotteinen kaupunkiraitti sekä kylän kohtaamispaikat täydentävät viihtyisää ja laadukasta asuin- aluetta. Suunnitelmissa on rakentaa liiketilaa ja asuntoja 5000 asukkaalle sekä luoda 4000-5000 työpaikkaa. Alueelle suunnitellaan myös koulu, urheilukenttä ja päiväkotikoti sekä sujuvat jalankulku- ja pyöräily-yhteydet asemalle ja joukkoliikenteen pysäkeille.

AIKATAULU

Valmistelu	06/20...04/ 2021
Kala 1	08/ 2021

KERROSALA

(viitesuunnitelman mukaan)

Asuntoja 250 000 kem2 n. 5000 asukkaalle

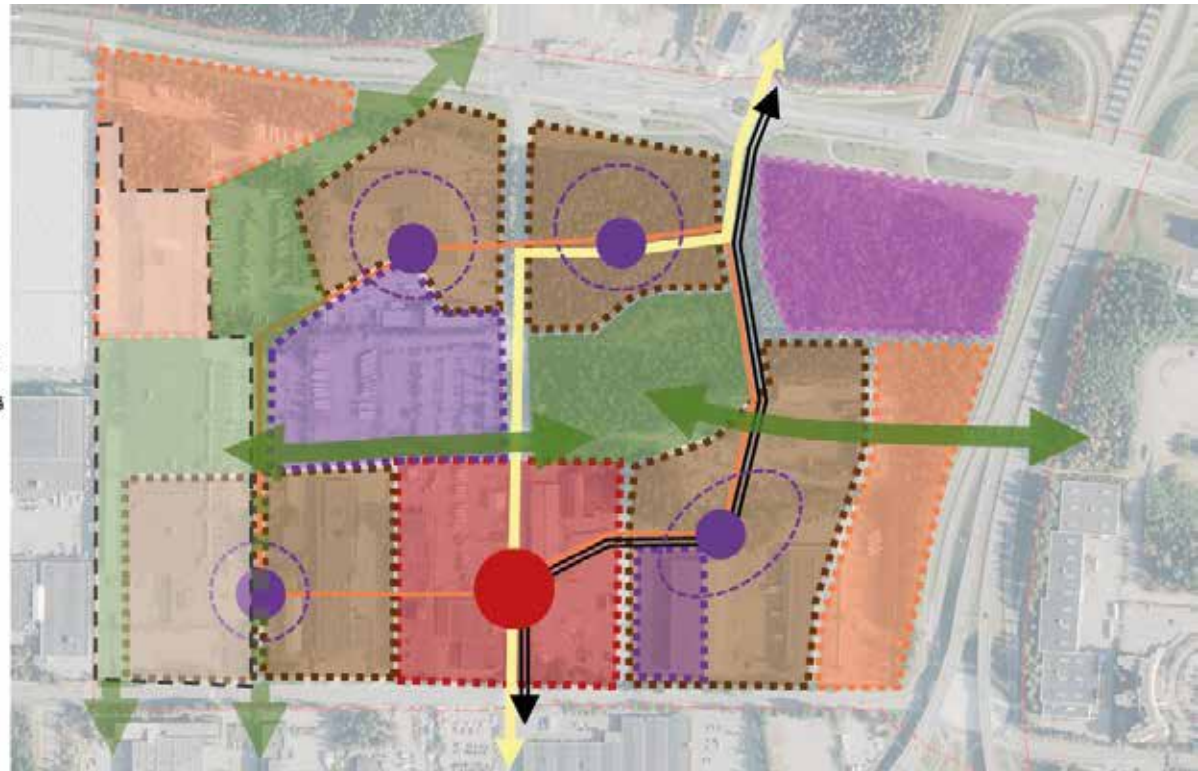
Työpaikkarakentamista 50 000 kem2

n. 4000-5000 työntekijälle

yhteensä n. 250 000 kem2

MAANOMISTUS

kaupunki, yksityinen

Lisätietoja:
Päivi Veijola,
Charlotta Tanner

Backaksen tapahtuma- ja elämys (nro 51200)

Backaksen kartanon lähialueita kehitetään matkailu- ja virkistyskäyttöön. Asemakaavassa alueelle tutkitaan tapahtuma- ja elämyspuiston sijoittamista sekä sitä tukevaa muuta liiketoimintaa sekä asumista kulttuuriympäristöön sovitteen. Toiminta sijoittuu osin nykyisiin suojeltaviksi esitettyihin rakennuksiin, osin uudisrakennuksiin.

AIKATAULU

OAS	04/ 2020
Kala 1	05/ 2021
Kala 2 + kv	11/2020...02/ 2021

KERROSALA

tapahtuma- ja elämyspuisto 10 000 – 15 000 kem²,
asumista 10 000 – 15 000 kem²

MAANOMISTUS

yksityinen

Lisätietoja: Merja Häsänen

Mondo (nro 002371)

Lentoasemantien ja Ilmakehän risteykseen tutkitaan monipuolista toimitila- ja hotellirakentamista. Viereistä kallioaluetta säästetään ja rakentaminen istutetaan ympäristöön sopivaksi.

AIKATAULU

Kala 1 1/ 2021

Kala 2+kh/kv 04...06/ 2021

KERROSALA

Toimitilaa 42 400 kem2

MAANOMISTUS

Yksityinen

Lisätietoja: Agon Shala

Tietotie 9 JA 11 (nro 002425)

Tietotien varteen suunnitellaan hotelli- ja toimistokokonaisuus, joka yhdistyy lentoasemalta Aviapoliksen asemalle johtavalle virikkeelliselle kävelyrailille.

AIKATAULU

Kala 1 09/ 2021

Kala 2+kh/kv 11...12/ 2021

KERROSALA

hotelli-, liike- ja toimitilaa
30 000 – 35 000 k-m²

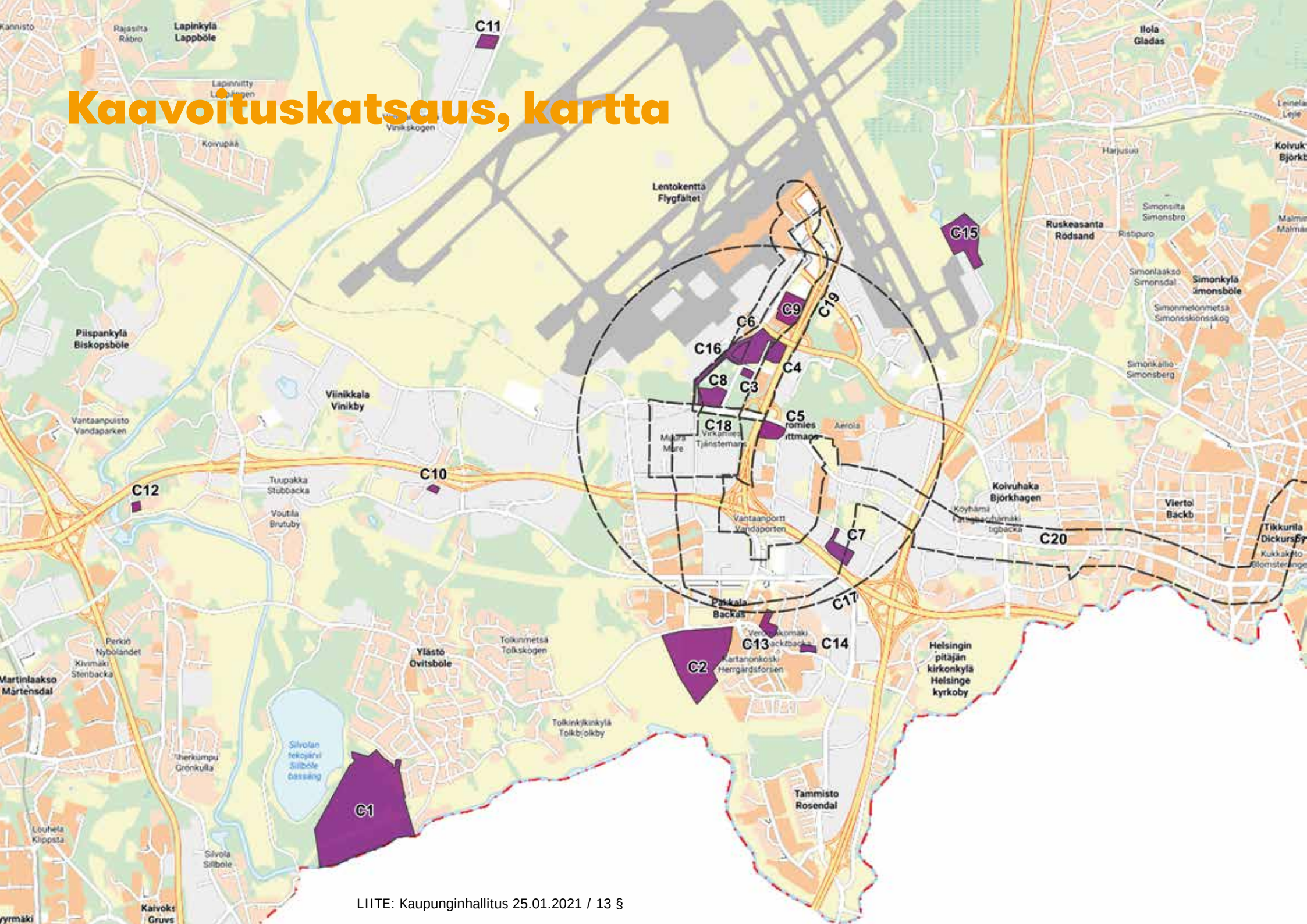
MAANOMISTUS

yksityinen

Lisätietoja: Päivi Veijola

Kaavoituskatsaus, kartta

Kaavoituskatsaus

C1 403600 Smedsinmetsän pientaloalue

Pientaloalue yleiskaavan täydennysrakentamisalueelle. Kaavatyö alkaa syksyllä.

C2 512000 Backaksen elämyskeskus

Alueelle tutkitaan tapahtuma- ja elämyspuiston sijoittamista sekä sitä tukevaa muuta liiketoimintaa kulttuuriympäristöön sovittaen. Toiminta sijoittuu osin suojeltaviksi esitettyihin rakennuksiin, osin uudisrakennuksiin. Kaava nähtäville kesällä.

C3 00*xxx Ilmailumuseo

Ilmailumuseolle kaavoitetaan uudet tilat Aviabulevardin varteen Tiiranpuiston eteläpuolelle. Kaavatyö alkaa keväällä.

C4 002371 Mondo

Lentoasemantien ja Ilmakehän risteykseen tutkitaan monipuolista toimitila- ja hotellirakentamista. Kaava nähtäville keväällä.

C5 002396 Markkatie 12-20

Toimitilaa, hotelli, palveluita ja asumista. Kaava nähtäville keväällä.

C6 002404 Aviapolis pohjoinen

Toimitilaa sekä pysäköintilaitos. Kaavamuutoksen yhteydessä tehdään myös Turbiinitien kaavamuutos nro 002270, joka mahdollistaa uuden katuyhteyden Ilmakehältä Tikkurilantielle. Kaava nähtäville syksyllä.

C7 002420 Grand Wing

Kehä III:n varteen Flamingoa vastapäätä suunnitellaan hotelli, toimitoja, elämyskeskus. Kaava päätöskäsittelyyn alkuvuodesta.

C8 Aviapolis eteläinen, 002417

Aviapoliksen aseman viereen rakennetaan liike-, toimisto- ja asuinkortteli noin 1000 asukkaalle. Palvelut keskitetään Avia-aukion ympärille. Kaupunginvaltuustoon hyväksyttäväksi alkuvuodesta.

C9 002425 Tietotie 9 ja 11

Toimitilaa, hotelli ja liiketilaa. Kaava nähtäville syksyllä.

C10 002423 Kalliosolantie 7

Teollisuus-, varasto ja toimistorakentamista. Kaava nähtäville syksyllä.

C11 002467 Varpukallionkuja 9

Pysäköinnin alue muutetaan toimitilarakentamiselle. Kaava nähtäville syksyllä.

C12 002054 Voudintie 1

Liikerakennuksia. Kaava nähtäville kesällä.

C13 002439 Veromäen koulun laajennus

Hiekkakentälle sijoitetaan koulun ns. paviljonkirakennus. Kaava nähtäville kesällä.

C14 002375 Johdintie 2-6

Johdintielle esitetään pienimittakaavaista kerrostaloasumista. Kaavatyö alkaa keväällä.

C15 00*xxx Rahtiterminaali Tullimiehentielle

Asemakaavalla mahdollistetaan rahtiterminaali Tullimiehentiellä Ruskeasannan hautausmaan vieressä. Kaavatyö alkaa syksyllä.

C16 002270 Turbiinitie

Katuyhteys Ilmakehältä Tikkurilantielle. Kaava nähtäville syksyllä.

C17 053100 Aviapoliksen teemat

Aviapoliksen teemat -työllä mahdollistetaan lentokenttäkaupungin kokonaisvaltainen suunnittelu, johon yksittäiset kaavamutokset ja muut suunnitelmat liittyvät. Työ keskittyy Veromieheen ja osin Pakkalan pohjoisosiin. Työ nähtäville keväällä.

C18 052600 Muura

Asuntoja n. 5000 asukkaalle sekä 4000-5000 työpaikkaa. Alueelle suunnitellaan myös koulu, urheilukenttä ja päiväkotikoti sekä sujuvat jalan- kulkun- ja pyöräily-yhteydet. Kaava nähtäville syksyllä.

C19 052400 Aviapolis Core

Aviapolis Coresta muodostuu Aviapoliksen keskusta, jossa yhdistetään luonto, cityelämä ja lentokenttä kävely-ystävälliseksi lentokenttäkau- pungiksi. Suunnitelmilla mahdollistetaan liiketilaa, palveluita ja tuhan- sia työpaikkoja sekä asuntoja 3000-4000 asukkaalle. Kaava nähtäville syksyllä.

C20 062800 - Vantaan ratikka

Ratikan asemakaavoilla ja asemakaavamutoksilla osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle. Ensimmäiset kaavat asetetaan nähtäville kesällä.

Kuvat: Grand Wing, Tammiston kaupunkiympäristö ja Markkatie

Seppo Niva, aluearkkitehti (vs)
Ritva Kotilainen, asemakaava-arkkitehti
Tuuli Huhtala, asemakaava-arkkitehti
Terhi Kuusisto, asemakaava-arkkitehti
Charlotte Nyholm, asemakaava-arkkitehti
Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti
Anna-Liisa Vanhala, kaavoitusteknikko
Kimmo Kangas, kaavatekninen koordinaattori
Leena Kaunismäki, kaavatekninen koordinaattori

TIKKURILA

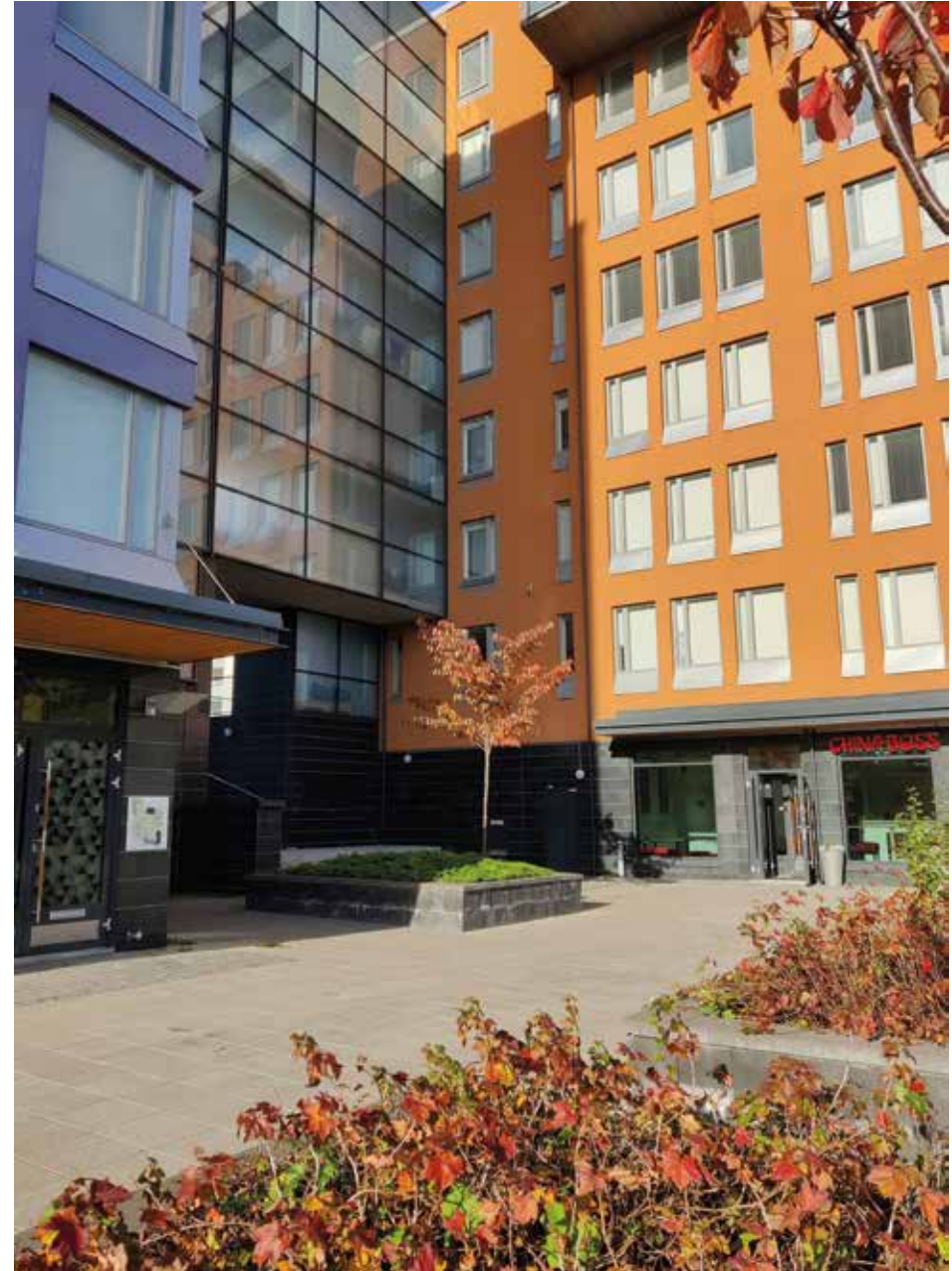
www.vantaa.fi/asemakaavoitus

www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Kaavoitusohjelma

Tikkurilan monipuolinen kehitys jatkuu vuonna 2021. Tikkurilan keskusta-alueelle tyypillinen toiminnoiltaan sekoittunut rakenne tiivistyy, ja alueelle sijoittuu entistä enemmän asumista, liiketilaa, palveluita ja toimistotilaa. Vantaan ratikkaa kaavoitetaan ja alueen saavutettavuus paranee entisestään. Myös keskusta-alueen ulkopuolella tapahtuu.

Vuoden 2021 ohjelmassa on erityisen kiinnostavia hankkeita; Simonkodin tontille lisärakennetaan Tikkurilan vanhustenkeskusta, Kuusikkoon suunnitellaan Vantaan Energian lämmön kausivarastoa syvälle kalliopereään, Jokiniemen kampusalueelle junaradan itäpuolelle sijoittuu tulevaisuudessa moni uusi koulutusvaihtoehto ja Tikkurilan keskusta-alue tiivistyy asumisella, työpaikoilla, liikepaikka- ja toimistorakentamisella. Muuan muassa Tikkuri alueen sydämessä kehittyä. Tikkurilan kaavarunko 2020 mahdollistaa alueen täydentymistä jopa 10 000 asukkaalla ja 4 000 työpaikalla. Samalla kaupunginmuseon työ alueen arvokaiden rakennusten inventoinnissa näkyy osana kaupunkikehitystä: Alueen arvorakennukset erottuvat uudesta rakentamisesta ja luovat pysyvyyttä muutoksessa olevaan kantakaupunkiin.

Tikkurilan kaavarunko 2020 (nro 062700)

Kaavarunko määrittelee reunaehdoja Tikkurilan kehitykselle noin vuoteen 2040. Aluetta tarkastellaan viiden teeman kautta: kaupunkikuva ja -rakenne, asuminen, palvelut ja työ, liikkuminen sekä viheralueet ja hulevedet. Tavoitteena on vireä, laadukas ja toiminnallisesti sekoittunut kantakaupunki, joka tiivistyy vaiheittain.

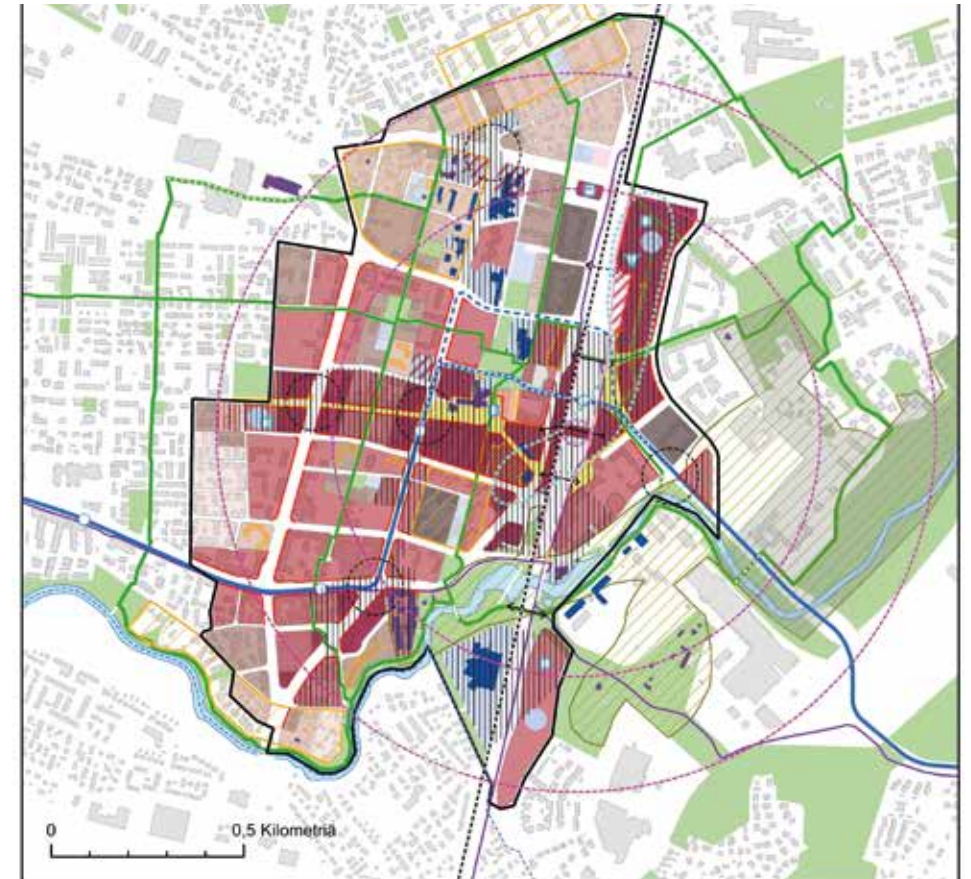
AIKATAULU

OAS	17.3.2020
Kala 1	16.2.2021
Kala 2	4.5.2021
Kh	24.5.2021

Varaudutaan 10 000 uuteen asukkaaseen ja 4 000 uuteen työpaikkaan.

Lisätietoja:

Tuuli Huhtala ja Terhi Kuusisto

A KARTTA / KAUPUNKIKUVA JA -RAKENNE, ASUMINEN JA TYÖ

Jokiniemen kampus

Jokiniemeen rakentuu uusi kampusmalli, jonka tilaratkaisut edistävät eri opetustasojen ja -alojen monimuoto-opetusta. Koulutilojen lisäksi kortteleihin sijoittuu yritystiloja, palvelukortteleita ja asumista. Alue muodostaa tiivistä ja toiminnallisesti sekoittunutta kaupunkirakennetta junaradan itäpuolelle.

AIKATAULU (ensimmäinen vaihe)

OAS	kevät 2021
Kala 1	syksy 2021
Kala 2	kevät 2022
Kv	kevät 2022

KERROSALA

(suuntaa antava)

Yhteensä 95 000 k-m²

MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Tikkurilan asemakaavatiimi

Tikkuri

Tikkurin ja Raha-aseman tonteille suunnitellaan hybridikorttelia, johon sijoittuu asumista, palveluita ja toimitilaa. Tavoitteena on kaupunkilaisia ja Tikkurilassa asioivia monipuolisesti yhdistävä rakennus, joka huomioi sijaintinsa ydinkeskustassa. Suunnittelussa yhteensovitetään kaupunginmuseon arvottama rakennuskokonaisuus ja lisärakentamisen tapa.

AIKATAULU

OAS kevät 2021

Kala 1 talvi 2021/2022

Kala 2 talvi 2022

Kv kevät 2022

KERROSALA

Asumista, toimitilaa, palveluita

MAANOMISTUS

Yksityinen

Lisätietoja: Tikkurilan asemakaavatiimi

Tikkurilan vanhustenkeskus (nro 002422)

Vanha osa Simonkodista puretaan ja tilalle rakennetaan uudisosa, johon rakennetaan tiloja ikääntyneiden asumiselle ja asumiseen liittyville palveluille. Lisäksi tarkastellaan elinkaariasumisen mahdollisuuksia tontilla.

AIKATAULU

OAS kevät 2021

Kala 1 syksy 2021

Kala 2 talvi 2022

Kv kevät 2022

KERROSALA

Laajennus n. 11 300 k-m²

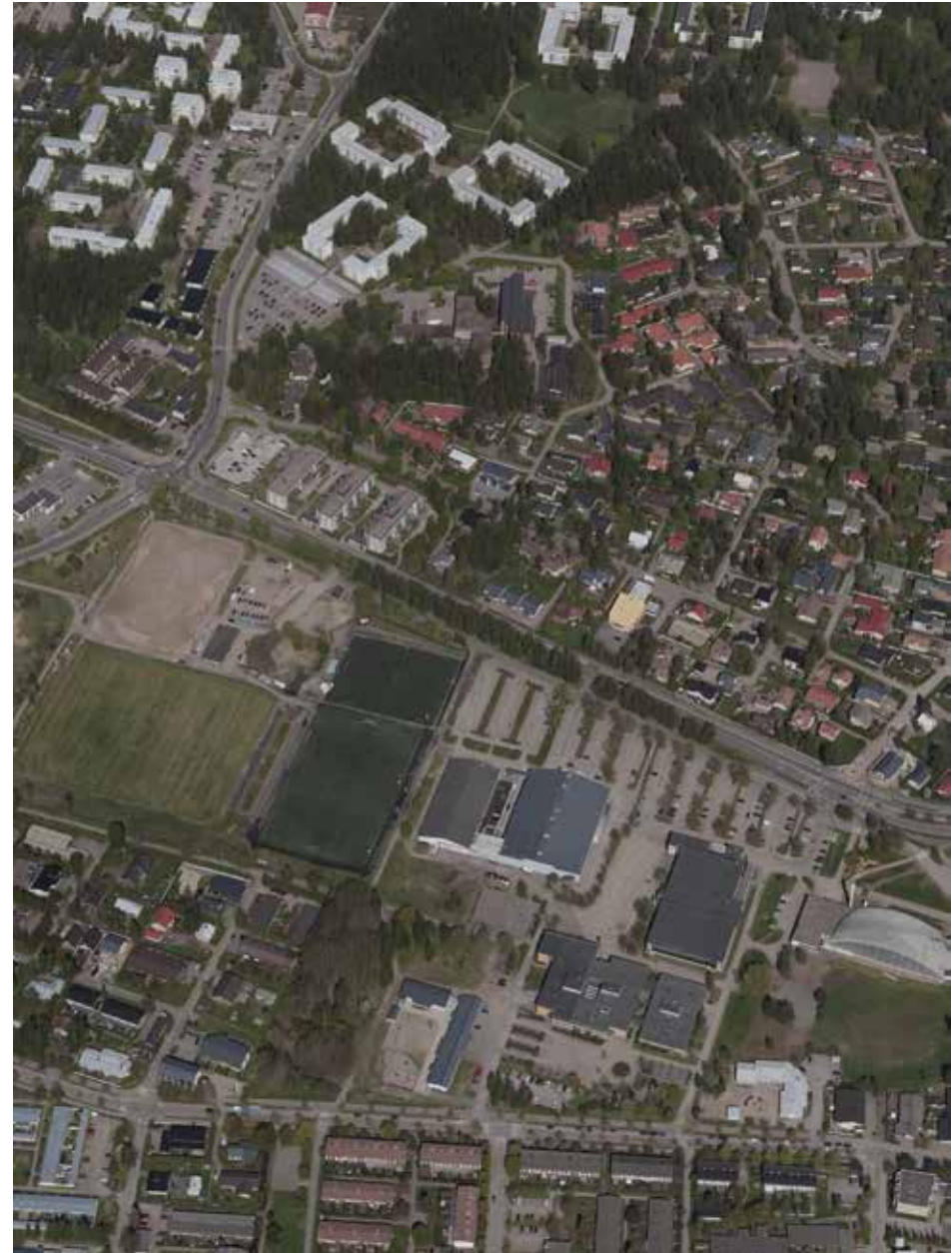
Vanhan osan purku n. 4 300 k-m²

Elinkaariasumista

MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Tikkurilan asemakaavatiimi

Vantaan Energian lämpövarasto

Vantaan Energian lämpöenergian kausivarastoa suunnitellaan Kuusikkoon KEHÄ III:n ja Variskallion alueelle kallioperään noin 50-60 metrin syvyyteen. Hankkeella tähdätään energiatuotannon hiilineutraaliuuteen. Maanpäälliseen maankäyttöön vaikuttavat varaston ajotunneleiden suut sekä ajoyhteydet tunneleiden suulle ja lisäksi rakentamisen ajaksi tarvitaan työmaa-alue. Asemakaava laaditaan aluekokonaisuudelle, joka selviää jatkotyön yhteydessä.

AIKATAULU

OAS kevät 2021
Kala 1 syksy 2021
Kala 2 talvi 2022
Kv talvi 2022

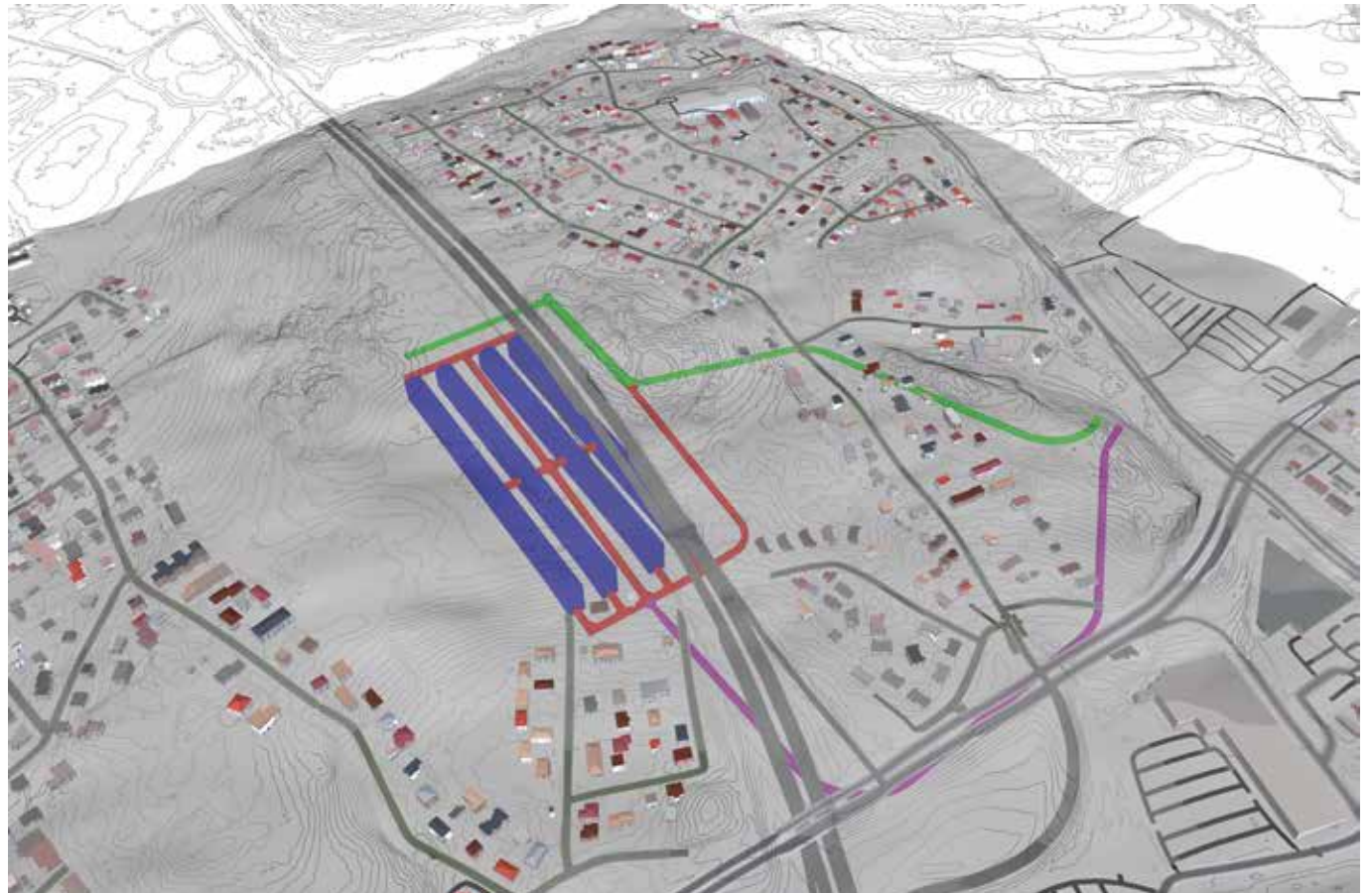
KERROSALA

Muu, tilavuus 900 000 m³

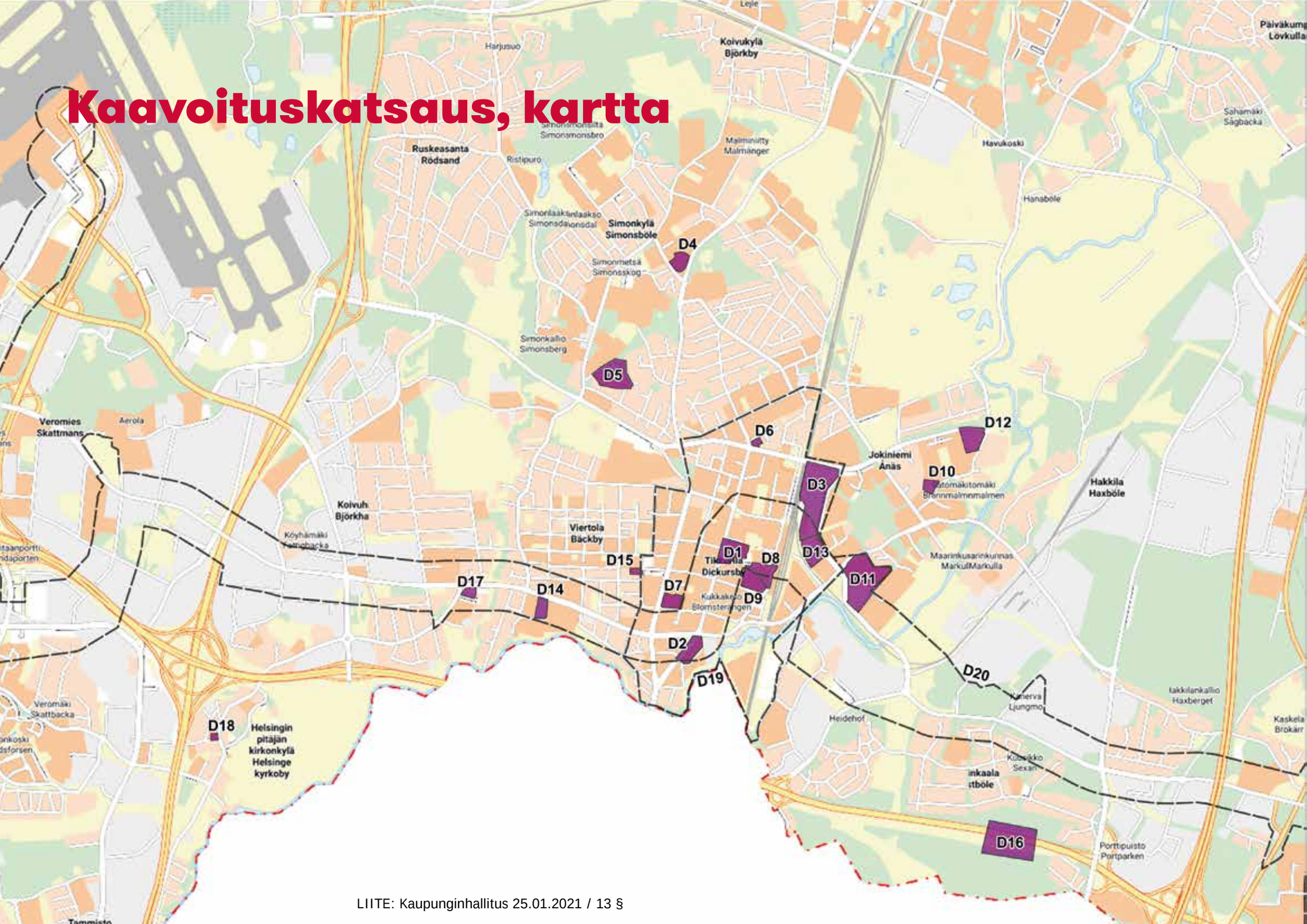
MAANOMISTUS

Kaupunki/valtio

Lisätietoja: Tikkurilan asemakaavatiimi

Kaavoituskatsaus, kartta

Kaavoituskatsaus

D1 002365 - Kielotie 13

Toimitila kaupungin työntekijöille sekä liike- ja palvelutilaa ja asumista purettavan virastotalon paikalle. Kaava päätöskäsittelyprosessissa 2020/2021 vuodenvaihteessa.

D2 002435 - Silkkitehtaan tie

Kelan kortteliin purettavien toimisto- ja liikerakennusten tilalle asuinkerrostaloja ja kivijalkaliiketilaa. Kaava nähtäville keväällä.

D3 Jokiniemen kampus

Jokiniemeen rakentuu uusi kampusmalli, jonka tilaratkaisut edistävät eri opetustasojen ja -alojen monimuoto-opetusta. Koulutilojen lisäksi kortteleihin sijoittuu yritystiloja, palvelukortteleita ja asumista. Alue muodostaa tiivistä ja toiminnallisesti sekoittunutta kaupunkirakennetta junaradan itäpuolelle. Kaavatyö alkaa keväällä.

D4 Hiekkaharjun vesitorni

Vanhan, purettavan vesitornin tontti muutetaan asuinkerrostaloille soveltuvaksi. Kaavatyö odottaa muiden kaavatöiden priorisoinnin vuoksi.

D5 002422 - Tikkurilan vanhustenkeskus

Vanha osa Simonkodista puretaan ja tilalle rakennetaan uudisosa, johon sijoittuu tiloja ikääntyneiden asumiselle ja palveluille. Kaava alkaa keväällä.

D6 002436 - Suopursuntie

Kerrostalo, 1930-luvun pientalo suojellaan. Kaava nähtäville kesällä.

D7 002372 - Neilikkatie 17

Asuinkerrostalojen rakentamisen pysäköintialueen paikalle. Kaavatyö prosessissa, seuraava vaihe nähtävilläolo.

D8 002342 - Asematie 1-3

Korttelin tuleva käyttötarkoitus, rakennussuojelu ja liittyminen Dixiin tutkitaan. Kaavatyö prosessissa, seuraava vaihe nähtävilläolo.

D9 Tikkuri

Tikkurin ja Raha-aseman tonteille suunnitellaan hybridikorttelia, johon sijoittuu asumista, palveluita ja toimitilaa. Suunnittelussa yhteensovitetään kaupungin museon arvottama rakennuskokonaisuus ja lisärakentamisen tapa. Kaavatyö alkaa keväällä.

D10 002430 - Haxas

Arvokkaiksi määritellyt rakennukset suojellaan. Lisäksi tutkitaan pientalojen rakentamismahdollisuutta. Kaavatyö nähtäville syksyllä.

D11 Jokiniemenkuja

Lisärakennusoikeutta työpaikkarakentamiselle. Kaavatyö alkaa keväällä.

D12 002468 Satomäentie 1

Valkoisenlähteentien jatkaminen itään mahdollistetaan. Samalla tutkitaan asuinkerrostalojen rakentamista. Kaavatyö alkaa syksyllä.

D13 Lauri Korpisen katu 9

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen kaava päivitetään. Kaavatyö alkaa syksyllä 2021.

D14 002428 - Viertolankuja 4

Toimisto- ja teollisuusrakennuksen paikalle kaavaillaan asuinkerrostaloja. Kerrosluku on neljästä kahdeksaan. Kaavatyö prosessissa, seuraava vaihe nähtävilläolo.

D15 002444 - Neilikkapolku 12

Nykyiset paritalot korvataan kahdella asuinkerrostalolla. Peltolantorin puoleiseen rakennukseen edellytetään liiketilaa. Kevyen liikenteen reittiä sujuvoitetaan. Kaavatyö alkaa alkuvuodesta.

D16 Vantaan Energian lämpövarasto

Vantaan Energian lämpöenergian kausivarastoa suunnitellaan Kuusikoon KEHÄ III:n ja Variskallion alueelle kallioperään noin 50-60 metrin syvyyteen. Hankkeella tähdätään energiatuotannon hiilineutraaliuuteen. Maanpäälliseen maankäyttöön vaikuttavat varaston ajotunneleiden suut sekä ajoyhteydet tunneleiden suulle ja lisäksi rakentamisen ajaksi tarvitaan työmaa-alue. Kaavatyö alkaa keväällä.

D17 002377 - Tikkurilantie 84 b

Asuinkerrostalon ja kivijalkaliiketilän rakentaminen. Kaavatyö odottaa muiden kaavatöiden priorisoinnin vuoksi.

D18 002408 - Knapas

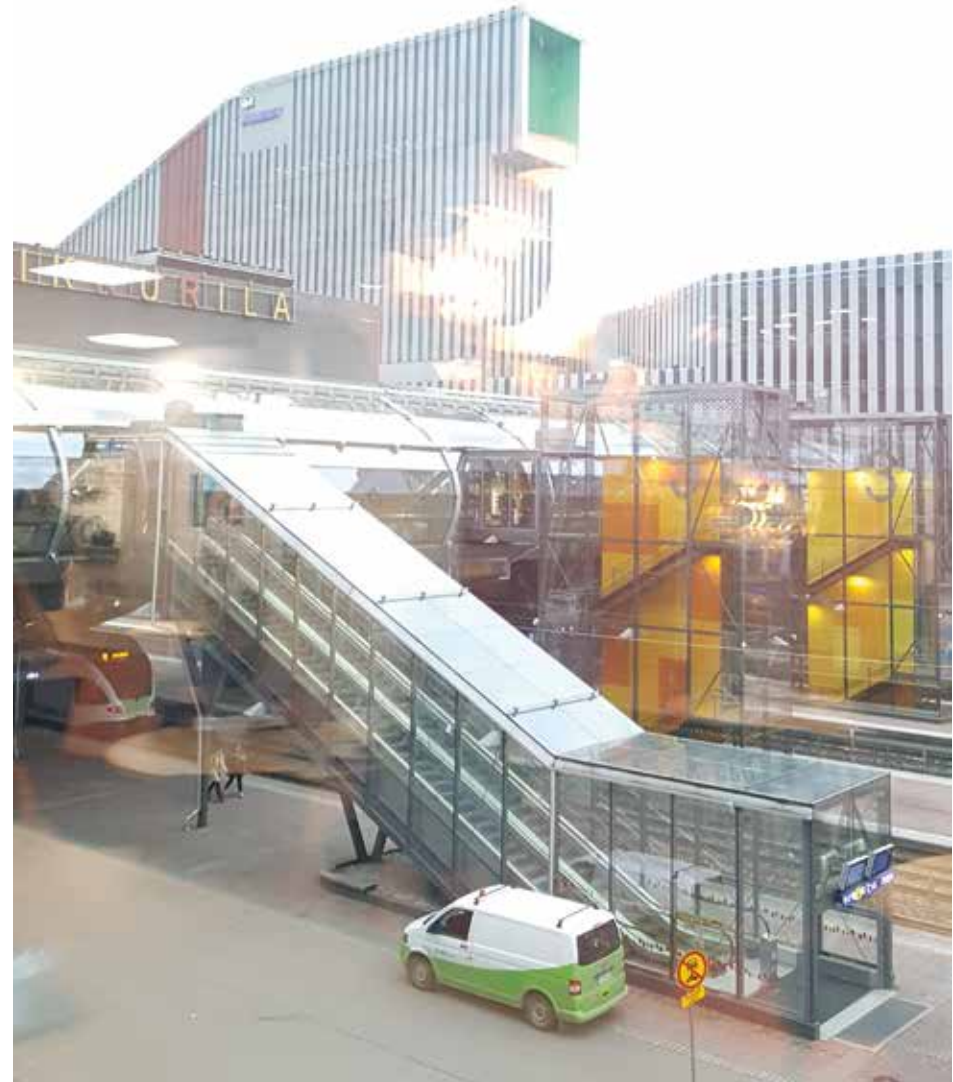
Tutkitaan suojelua ja sopivaa käyttötarkoitusta valtakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä sijaitsevalle tyhjilleen jääneelle rakennukselle. Kaavatyö nähtäville kesällä.

D19 062700 - Tikkurilan kaavarunko 2020

Kaavarunkoa päivitetään. Työssä tarkastellaan Tikkurilan keskustan tiivistymisen periaatteita kaupunkitilan toiminnallisuus ja viihtyvyys huomioiden. Kaavarunkotyö nähtäville kevättalvella.

D20 062800 - Vantaan ratikka

Ratikan asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle. Ensimmäiset kaavat astetaan nähtäville kesällä.

Vesa Karisalo, aluearkkitehti

Noora Koskivaara, asemakaava-arkkitehti

Anna Hellen, asemakaava-arkkitehti

Mari Jaakonaho, asemakaava-arkkitehti

Linnea Löytönen, asemakaava-arkkitehti

Mikel Aizpuru, asemakaava-arkkitehti

Merja Hokkanen, kaavoitusteknikko

Sari Simonen, kaavatekninen koordinaattori

ITÄ-VANTAA

www.vantaa.fi/asemakaavoitus

www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat

Kaavoitusohjelma

Itä- Vantaan kaavoitusohjelma ja -katsaus käsittää kolme Vantaan suuraluetta: Korso, Koivukylä ja Hakunila.

Korso

Korson keskustan uudistuksen kaavamuuotos on keskeytynyt Keskustakilpailun voittajan vetäydyttyä hankkeesta. Korson kehittämistä jatketaan kuitenkin käynnistämällä Keskustan kaupunkikuvallinen ja -rakenteellinen selvitys, jossa luodaan tulevaa korsolaisen rakentamisen mittakaavaa ja sijoittumista koko keskustan alueella. Selvityksessä tarkastellaan tulevaa kaupunkirakennetta eri näkökulmista kuten esim. palvelut.

Toinen keskustan kokonaisuutta täydentävä hanke sijoittuu radan itäpuolelle terveysaseman ja Kulomäentien väliin. Asemakaavan muutoksella luodaan mahdollisuudet merkittävälle asuntorakentamisen lisäykselle keskustassa. Tavoitteena on keskustamainen rakentamisen mittakaava ympäristöhäiriöt huomioiden. Palveluiden ja työpaikkatoimintojen sijoittumisen mahdollisuudet tutkitaan.

Koivukylä

Koivukylän kehittämisen meneillään oleva seuraava vaihe on Keskusta-alueetta koskeva kaavarunkotarkastelu. Siinä käsitellään laajempaa aluetta kuin 2017 keskustakilpailussa. Tavoitteena on tutkia täydennys ja parannusmahdollisuuksia myös muulla keskusta-alueella kokonaisuutena ja saada sitä kautta kehittämispotentiaali hyödynnettyä laajemmalti kuin kilpailun kohteena olleessa asemakorttelissa.

Hakunila

Hakunilan keskustan kehittämistyö kaavarungon pohjalta jatkuu. Tärkein kehityssuunta Vantaan ratikan siivittämänä on keskustan laajeneminen länteen varikoiden alueelle. Työ on ollut käynnissä jo jonkin aikaa ja on tarkentunut ratikan suunnittelun myötä.

Keskustan kasvusuunalla itään Kormuniityn alueella valmisteltu kaavamuuotos on pysähdyksissä hankkeen puutteen johdosta. Täydennysrakentamisen kaavahankkeet Hakunilantien varrella jatkuvat. Vaaralan alueella käynnistetään Vantaan ratikan hankekokonaisuudessa Kuussillan kaavarunko, jossa tutkitaan mm. nykyisten yleiskaavan työpaikkarakentamisen alueiden muuttamista asuinalueiksi.

Länsimäessä on kaavarunkotyö jo käynnissä ja valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn. Siinä selvitetään kasvusuunta pohjoiseen ja tiivistymisen sisäänpäin sekä uuden keskustakorttelin asema palvelukokonaisuudessa. Samalla käynnistetään keskuskorttelin asemakaavamuutoksen suunnittelu. Länsiosan asuntokortteleiden tiivistämiseen ja tehostamiseen tähtäävä asemakaavamuutos käynnistetään myös.

Vantaan ratikan hanke vaikuttaa merkittävästi Hakunilan keskustan, Vaaralan, Länsimäen ja koko Hakunilan suuralueen suunnitteluun.

Korson keskustan itäpuoli

Radan itäpuolen kehittäminen keskustamaiseksi asunto- ja työpaikka-/kaupan alueeksi

AIKATAULU

OAS 5/ 2021

Kala 1 2/2022

KV 10/2022

KERROSALA

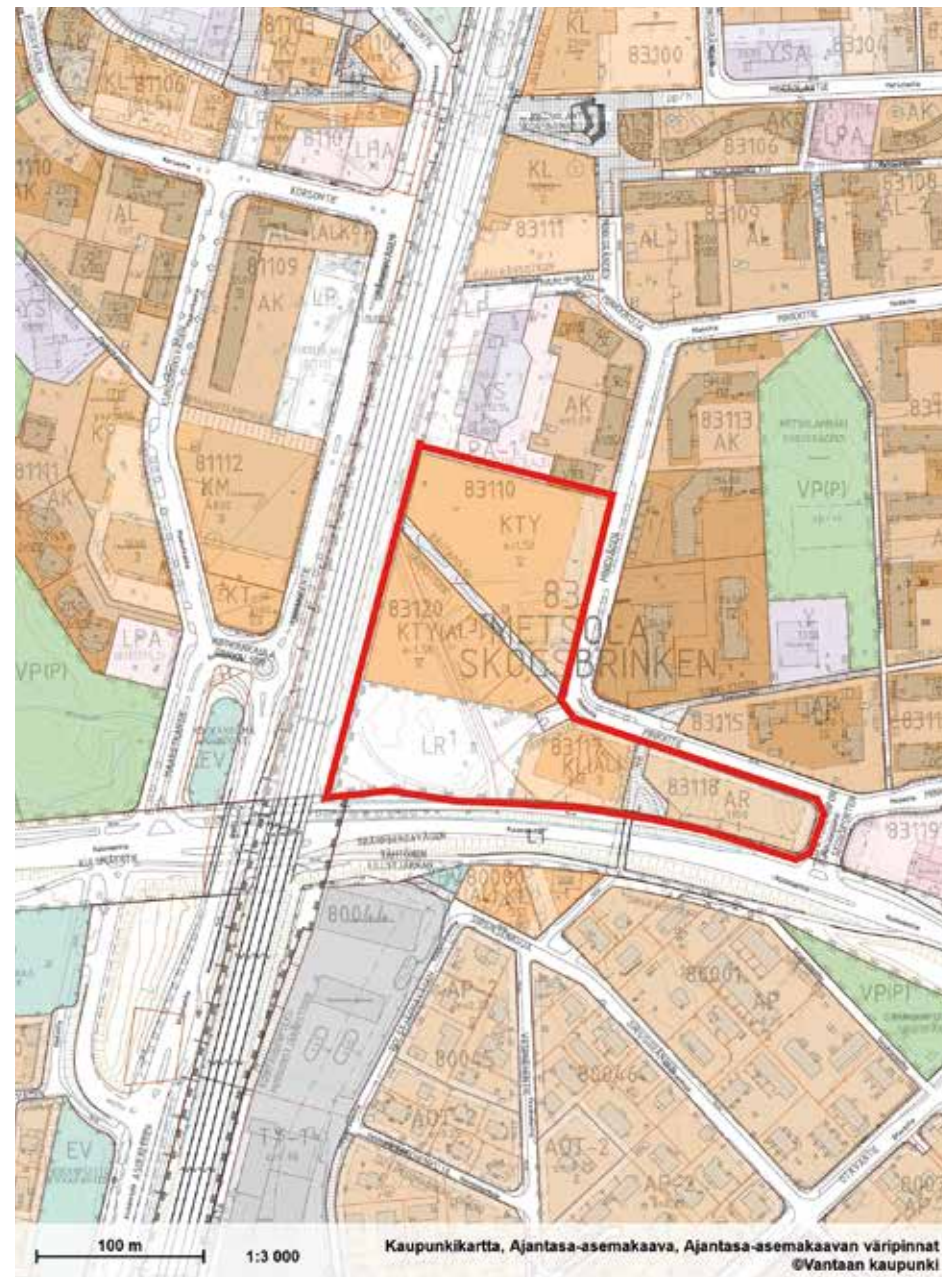
Asuminen 25 000 kem2

Toimitila 5 000 kem2

MAANOMISTUS

Kaupunki / Valtio

Lisätietoja: Mikel Aizpuru

Koivukylän keskustan kaavarunko

Nro 072500

Koivukylän keskustan kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Ratkaistaan mm. suojelukysymysten vaikutus täydennysrakentamiseen.

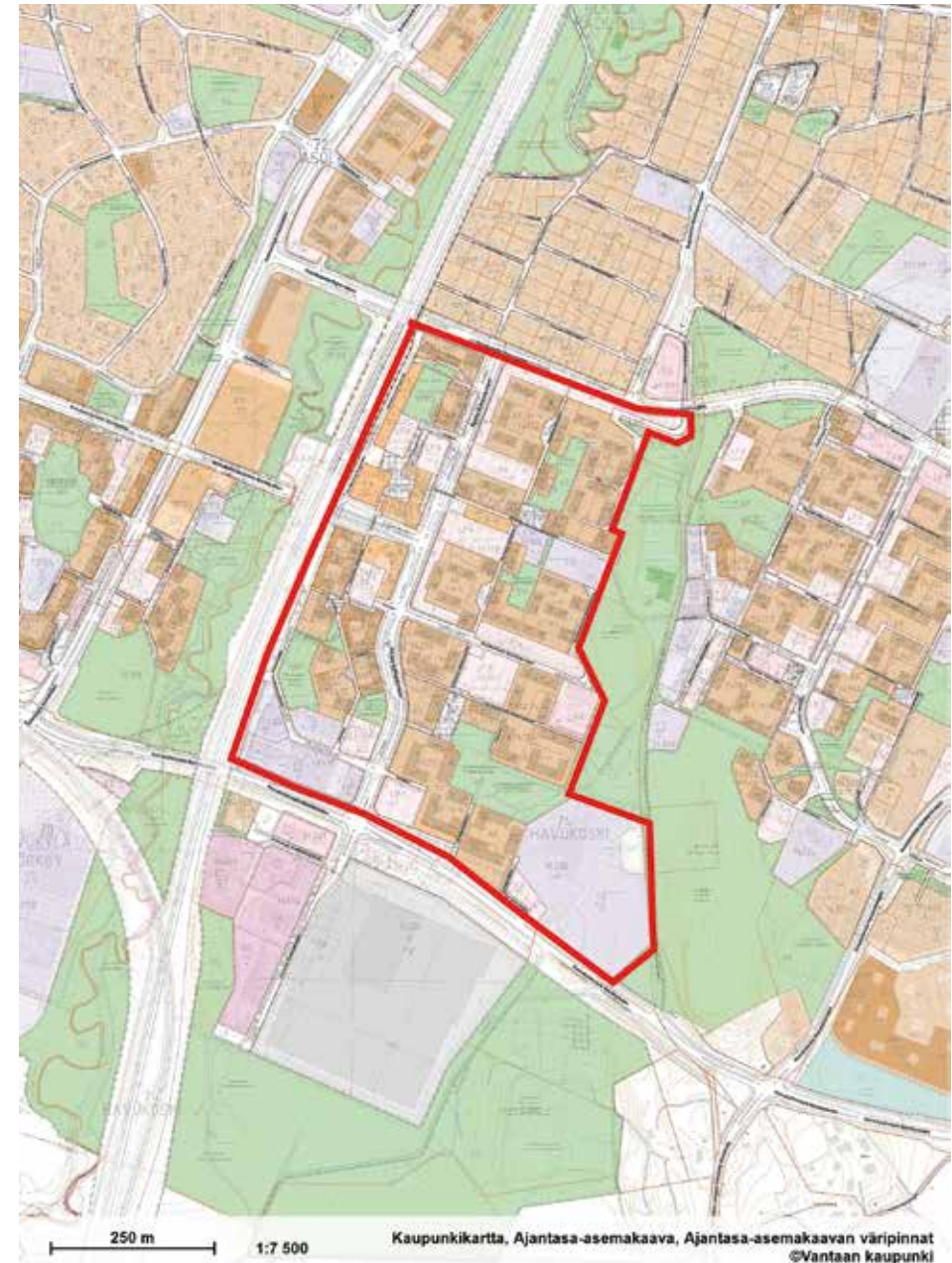
AIKATAULU

OAS	6/ 2020
Kala 1	3/ 2021

MAANOMISTUS

Kaupunki / yksityinen

Lisätietoja: Noora Koskivaara

Hakunilan keskustan laajennus 2

(nro 001873)

Hanke perustuu avoimen arkkitehtikilpailun Asuntoreformi 2018 voittaneeseen ehdotukseen ”Lähiösinfonia”. Kilpailussa tutkittiin täydennysrakentamisen luonnetta Hakunilaan perustuen vuonna 2017 laadittuun Hakunilan keskustan kaavarunkoon sekä tulevaisuuden asumista.

AIKATAULU

OAS	1/ 2020
Kala 1	5/ 2021

MAANOMISTUS

Kaupunki

Lisätietoja: Mari Jaakonaho, Anna Hellén

Kuussillan kaavarunko (nro 091800)

Kuussillan alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Tutkitaan tarkemmat maankäyttöratkaisut Fazerilan ja Vaaralan teollisuusalueen muuttamisesta asuntoalueiksi yleiskaavaehdotuksen 2020 mukaisesti. Maakuntakaavan ja yleiskaavan ekologinen yhteys Ojangosta Vanhan kaupungin lahdelle. Vantaan ratikan vaikutukset huomioidaan

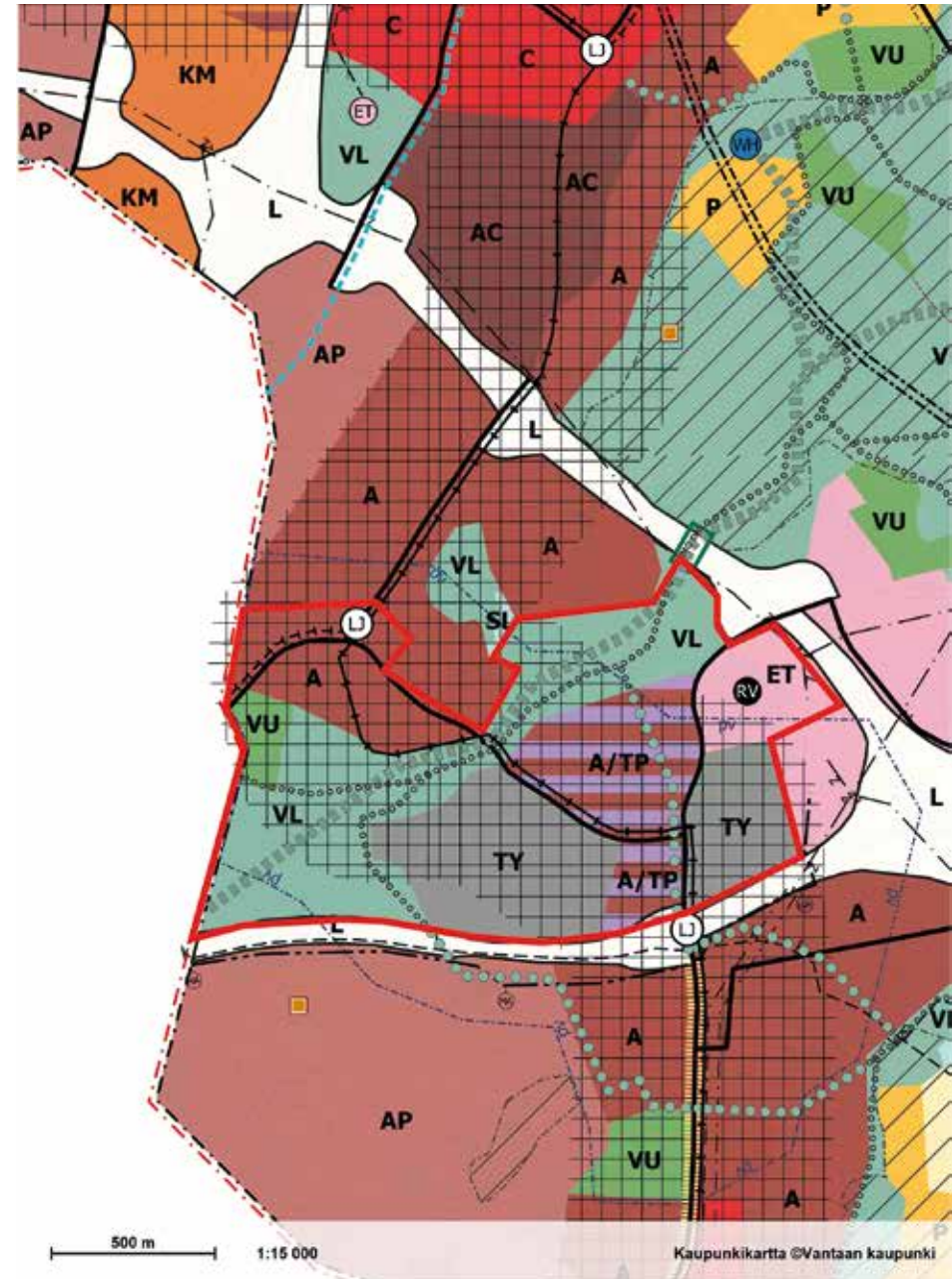
AIKATAULU

OAS	4/ 2021
Kala 1	2/ 2022

MAANOMISTUS

Kaupunki / yksityinen

Lisätietoja: Anna Hellén, Linnea Löytönen

Länsimäen kaavarunko (nro 091700)

Länsimäen keskustan kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Konkretisoidaan yleiskaavan 2020 ja Vantaan ratikan vaikutukset Länsimäen alueella. Keskustarakenteen täydentyminen ja iso laajenemissuunta Porvoonväylän suuntaan. Tutkitaan Länsimäentien sähkölinjan putkituksen edellytykset.

AIKATAULU

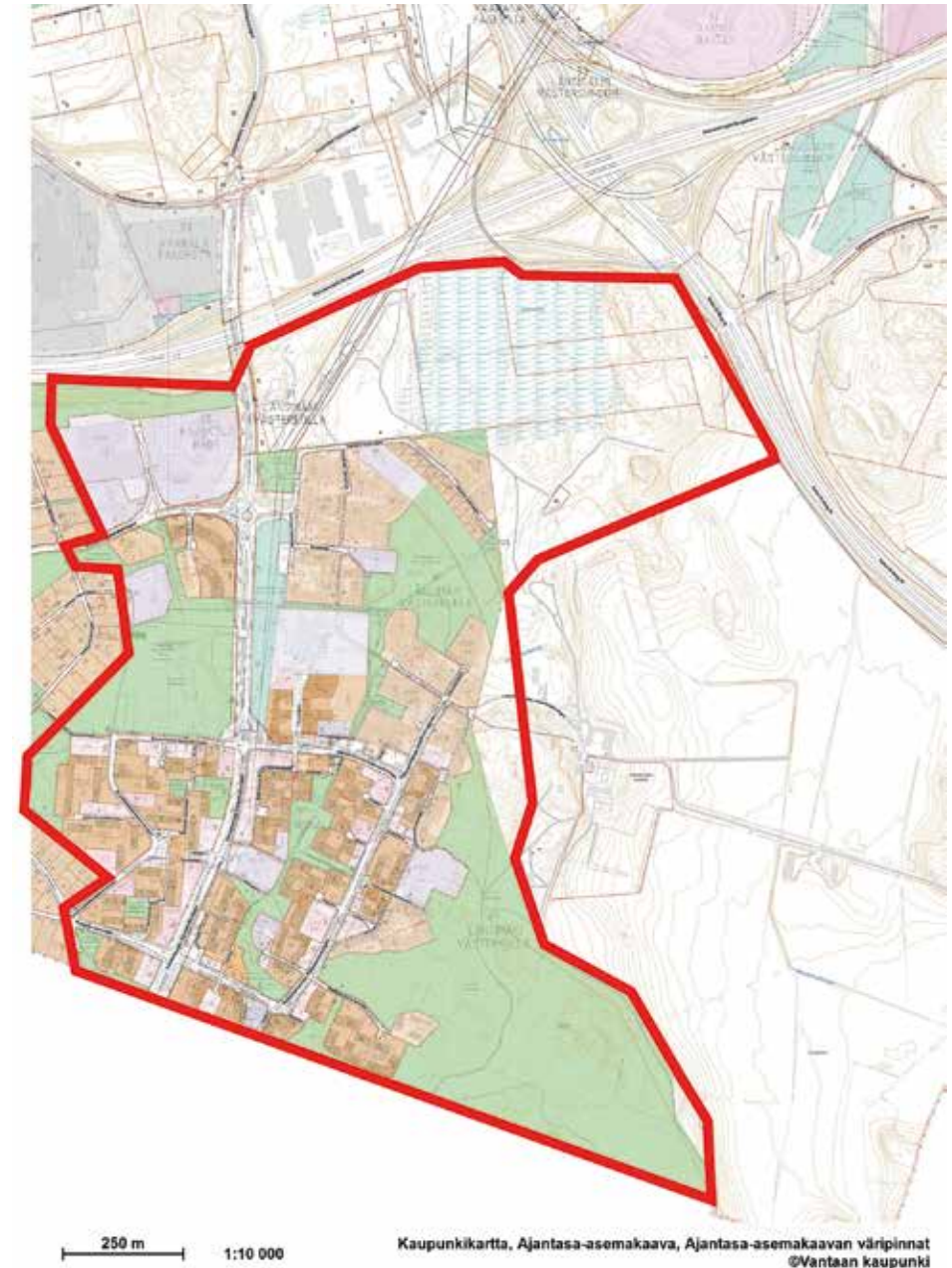
OAS 5/2020

Kala 1 4/2021

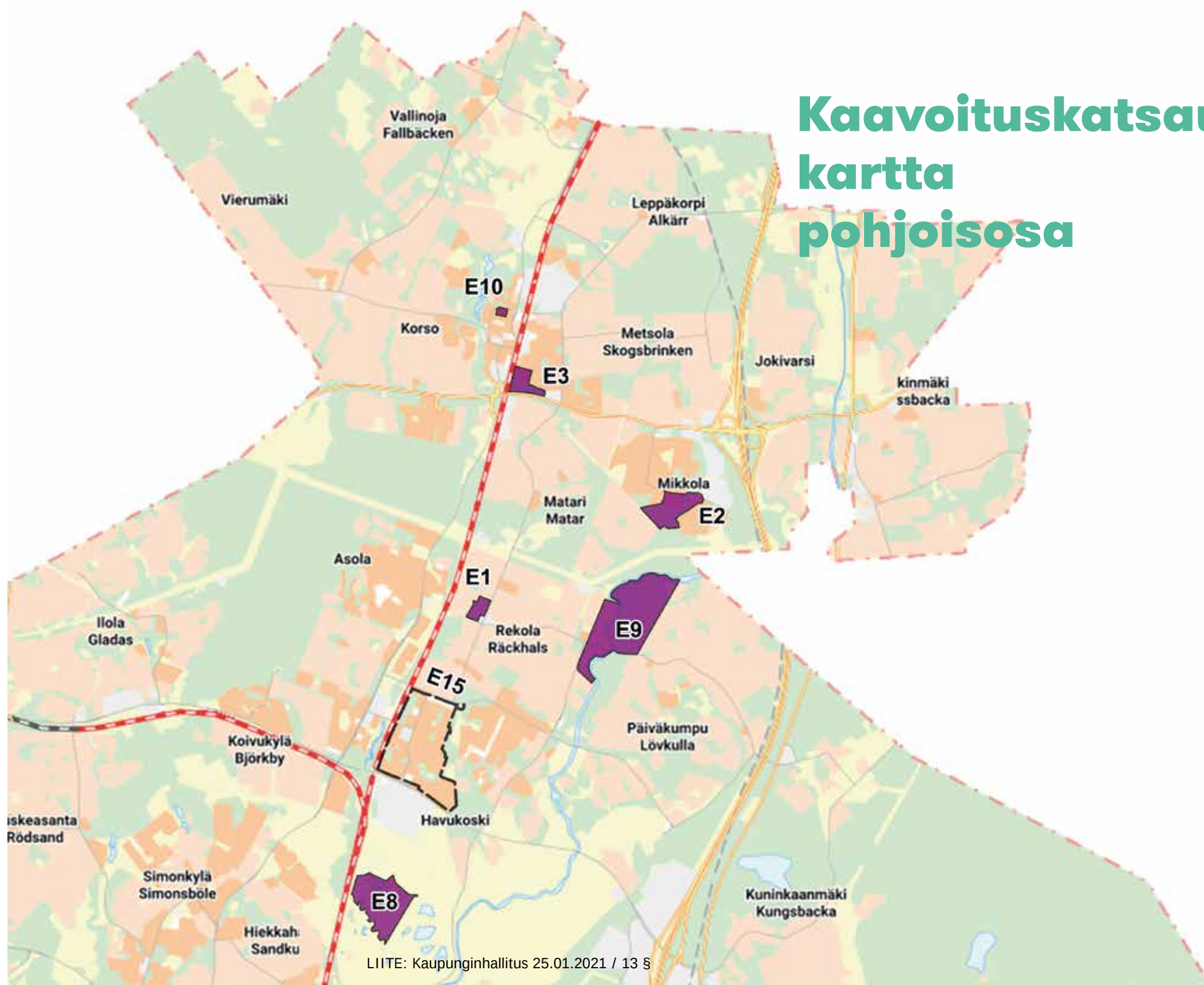
MAANOMISTUS

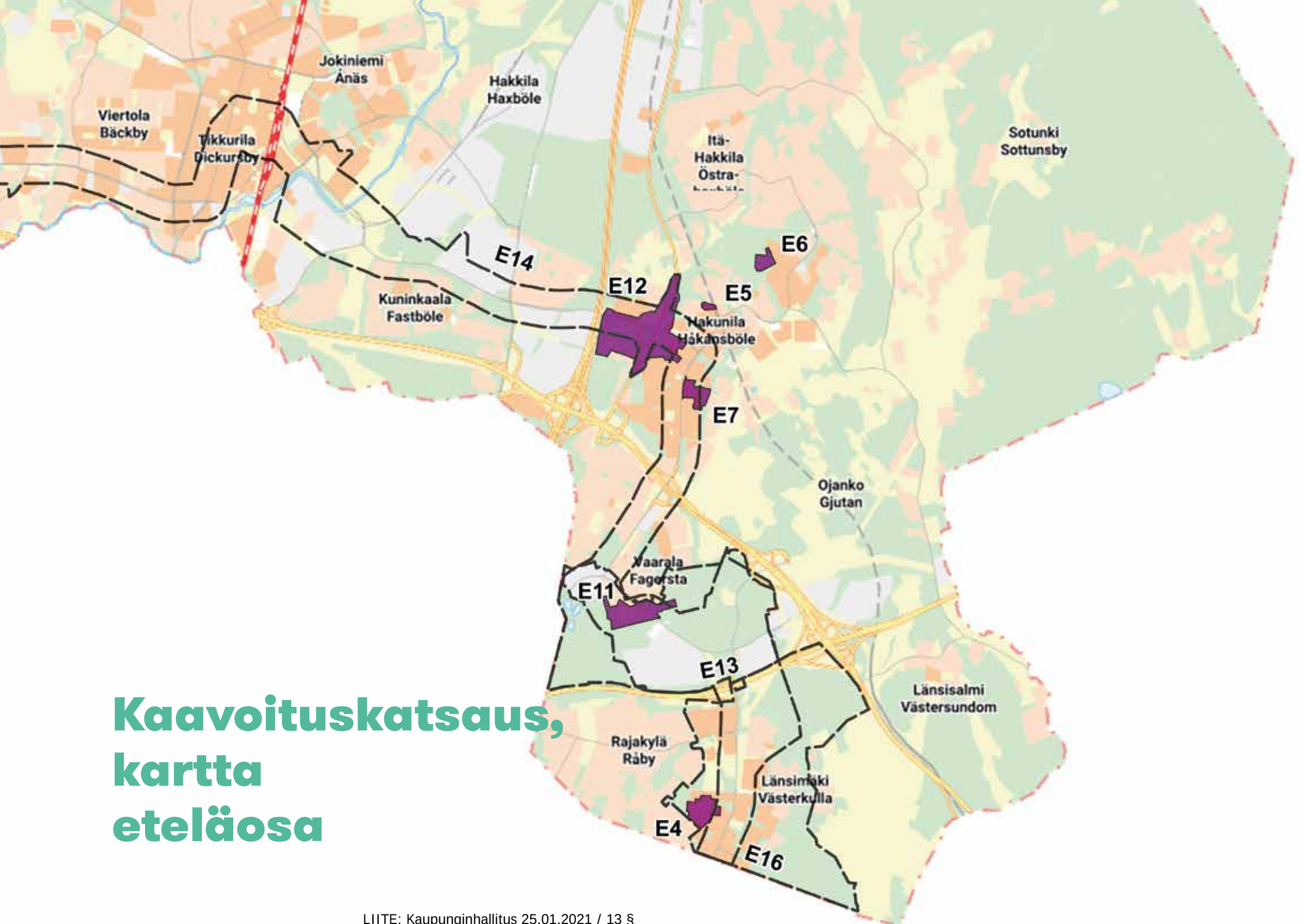
Kaupunki / yksityinen

Lisätietoja: Anna Hellén, Linnea Löytönen

Kaavoituskatsaus, kartta pohjoisosa

Kaavoituskatsaus, kartta eteläosa

Kaavoituskatsaus

E1 002316 - Rekolan keskus

Uusi keskusta pientaloalueelle Rekolan aseman viereen. Asumista pientaloissa ja kerrostaloissa sekä palveluita. Uuden yleiskaavan mukaisesti. Kaavatyö alkaa alkuvuodesta. Kaava on nähtävillä syksyllä ja päätöskäsittelyssä myöhemmin syksyllä.

E2 002290 - Mikkolan laajennusalue

Kerrostaloalueen laajennus. Kaava on nähtävillä alkuvuodesta ja päätöskäsittelyssä kesällä.

E3 Korson keskustan itäpuoli

Radan itäpuolen kehittäminen keskustamaiseksi asumisen, työn ja kaupan alueeksi. Kaavatyö alkaa keväällä. Kaava on nähtävillä syksyllä ja päätöskäsittelyssä seuraavana keväänä.

E4 Estepolku

Kerrostaloalueen täydentämistä ja tehostamista. Kaavatyö alkaa syksyllä. Kaava on nähtävillä seuraavana kesänä.

E5 Vaunukuja

Kerrostaloalokorttelin täydentäminen asumisella. Kaavatyö alkaa syksyllä. Kaava on nähtävillä seuraavana keväänä.

E6 002410 - Saagatie

Hakunilan keskustan pohjoispuolella Nissaksessa olevan rakentamattoman Y-tontin kaavamuuotos asumiselle. Kerrostaloja ja rivitaloja. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöskäsittelyssä syksyllä.

E7 002424 - Hiirakkokuja

Hakunilan kaavarungon mukaista asuntokortteleiden täydennystä. Uutta asumisen kerrosalaa 17600 k-m², liiketilaa 100 k-m². Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöskäsittelyssä syksyllä.

E8 741600 - Rosenlund

Pienen omakotialueen täydennys. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöskäsittelyssä syksyllä.

E9 Päiväkummun omakotitontit

Omakotialueen laajennus Päiväkummussa sekä joen rannan omakoti- asemakaavojen uusiminen Rekolassa.

E10 002482 - Korson päiväkotit

Sisäilmaongelmien vuoksi päiväkotit on poistettu käytöstä ja puretaan. Tilalle rakennetaan kaksi kerroksinen päiväkotit, jossa voi hoitaa 192 lasta.

E11 931500 - Hopeatie

Kuussillan pientaloalueen laajennus. Vantaan ratikan linjan katualue ja virkistysaluetta. Kaavatyö alkaa alkuvuodesta. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöskäsittelyssä syksyllä.

E12 001873 - Hakunilan keskustan laajennus 2

Hakunilan kaavarungon mukainen laaja kaavaluonnostarkastelu. Asumisen kerrosalaa noin 100 000 k-m². Kaksi päiväkotia ja kivijalkaliiketilaa. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöskäsittelyssä syksyllä.

E13 091800 - Kuussillan kaavarunko

Kuussillan alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Kaavatyö alkaa keväällä. Kaava on nähtävillä syksyllä ja päätöskäsittelyssä seuraavana keväänä.

E14 062800 - Vantaan ratikka

Ratikan asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle. Ensimmäiset kaavat astetaan nähtäville kesällä.

E15 072500 - Koivukylän kaavarunko

Koivukylän keskustan kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöksä-sittelyssä syksyllä.

E16 091700 - Länsimäen kaavarunko

Keskustan kehittämistä ja täydennysrakentamista ohjaava yleispiirteinen suunnitelma. Konkretisoidaan yleiskaavan 2020 ja Vantaan ratikan vaikutukset Länsimäen alueella. Kaava on nähtävillä keväällä ja päätöksä-sittelyssä syksyllä.

14 §

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Uudenmaan ELY-keskuksen hakemuksesta uuden Lepsämäjoen sillan rakentamiseksi Luhtaanmäenjoen yli sekä vanhan sillan osittaiseksi purkamiseksi

VD/9878/00.04.03/2020
HP/MSI/LMU/PKA/KNU/LS

Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain (587/2011) mukaista lupaa Vantaalla maantiellä 103 (Vanha Hämeenlinnantie) sijaitsevan uuden Lepsämänjoen sillan rakentamiseen sekä vanhan sillan osittaiseen purkamiseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa hakemuksesta. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 27.1.2021 saakka.

Hankkeen rakentaminen on alustavasti suunniteltu aloitettavaksi vuosien 2021–2022 aikana. Rakentamisen on arvioitu kestävän 1–1,5 vuotta. Siltapaikka sijoittuu Vantaanjoen sivujokeen Luhtaanmäenjokeen. Luhtaanmäenjoki on lyhyt jokijakso (2,6 km) Lepsämänjoen alaosan ja Luhtajoen alapuolisella osuudella ennen joen yhtymistä Vantaanjoen pääuomaan. Sekä Lepsämänjoen alaosan, että Luhtajoen pintavesityyppi on keskisuuri savimaiden joki (Ksa). Jokien ekologinen tila on tyydyttävä. Siltapaikalla maantie 103 ylittää Luhtaanmäenjoen. Uusi silta rakennetaan nykyisen sillan paikalle. Maantien nykyinen silta puretaan. Uuden yleissuunnitelman mukaan Lepsämänjoen silta uusitaan teräspalkkisena ulokepalkkisiltana, jossa on liittorakenteinen teräsbetonikansi. Silta perustetaan teräksisille suurpaaluille. Nykyisen sillan puupaaluanturat jätetään maahan. Maatuen purkuraja määritetään nykyisen MW-vedenpinnan yläpuolelle. Nykyisessä silta-aukossa luiskien kaltevuus on 1:2, mutta uuden suunnitelman mukaan siltaluiskien kaltevuus tulee olemaan noin 1:4–1:5.

Hankkeen toteuttamisella turvataan maantien 103 liikennöitävyys ja liikenteen sujuvuus tulevaisuudessa, jolloin hyödyt ovat pitkäaikaisia ja hyödynsaajia on paljon. Hankkeen toimenpiteet eivät ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa. Tuleva silta sijoittuu hakijan hallinnoimalle tiealueelle. Hankkeen haitat ovat rakentamisen aikaisia ja ne ilmenevät mm. työnaikaisina liikenteen poikkeusjärjestelyinä, paalutuksesta aiheutuvana lievänä meluna sekä vesistössä veden samentumisena ja eliöstön karkottumisena. Haittavaikutukset päättyvät, kun hanke valmistuu. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan pysyvää haittaa vesistölle, vesieliöstölle, eikä vesistön ja rannan käytölle ei aiheudu pysyvää haittaa. Hankkeen työnaikaisia vesistövaikutuksia tarkkaillaan rakennustöiden aikana.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja esitys:

Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle liitteen mukainen kaupunginhallituksen lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen vesilain mukaiseen hakemukseen koskien uuden Lepsämänjoen sillan rakentamista sekä vanhan sillan osittaista purkamista.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Lausunto Uuden Lepsämäjoen sillan rakentamiseen sekä vanhan sillan osittaiseen purkamiseen, Vantaa
- Lausuntopyyntö Uuden Lepsämäjoen sillan rakentamiseen sekä vanhan sillan osittaiseen purkamiseen, Vantaa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnittelija Paula Kankkunen, puh. 050 3033992, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle asiasta uuden Lepsämänjoen sillan rakentaminen Luhtaanmäenjoen yli sekä vanhan sillan osittainen purkaminen, Vantaa

Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue hakee vesilain (587/2011) mukaista lupaa Vantaalla maantiellä 103 (Vanha Hämeenlinnantie) sijaitsevan uuden Lepsämänjoen sillan rakentamiseen sekä vanhan sillan osittaiseen purkamiseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI) pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa hakemuksesta. ESAVIN kanssa on sovittu, että lausunto toimitetaan 27.1.2021 mennessä. Asian diaarinumero on ESAVI/31755/2020. Vantaan kaupunginhallitus lausuu asiasta seuraavaa.

Suunnittelualueen siltapaikalla on voimassa yleiskaava YK 2007 (kaupunginvaltuusto 17.12.2007). Siltapaikka sijoittuu yleiskaavan liikennealueelle (L). Siltapaikan länsipuolella on maatalousvaltainen alue (MT) ja sillan ali on merkitty virkistysreittiyhteys. Alueella ei ole asemakaavaa. Vireillä olevassa Vantaan uudessa yleiskaavassa 2020 (hyväksymisvaiheessa, valtuusto käsittelee 25.1.2021) siltapaikka sijoittuu liikennealueelle (L) ja sivuaa maatalousvaltaista aluetta (MT). Sillan ali on merkitty virkistysreittiyhteys, ja uudet merkinnät: ekologinen runkoyhteys viheryhteyden kehittämiskohta.

Ekologinen runkoyhteys -merkinnällä on tarkoitus turvata eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä, ja verkoston jatkuvuus tulee turvata. Yhteyden hoidossa, käytössä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistaa että ekologinen yhteys säilyy tai kehittyy luonnon olosuhteiltaan monipuolisena ja mahdollisimman leveänä. Luhtaanmäenjoen varsi on osa itä-länsisuuntaista, Keimolasta Kivistöön johtavaa maakuntakaavan viheryhteystarvetta. (Uusimaa-kaava, hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020 ja kaavojen voimaan tulosta päätti maakuntahallitus 7.12.2020).

Viheryhteyden kehittämiskohta -merkintää koskee määräys, jonka mukaan kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Viheryhteyksimerkinnän osalta yleiskaavan 2020 kaavaselostuksessa todetaan, että väylän kunnostuksen yhteydessä Luhtaanmäenjoen varren ekologista yhteyttä ja väylän alitusta on parannettava. Vantaan ekologiset yhteydet -selvityksessä (Anna Ojala, 2108, Vantaan kaupunki). todetaan, että nykyisten siltojen alla on joen varrella kapeahko maapohjainen kulkuyhteys, jota pitkin eläimet voivat nykyisin kulkea. Luhtaanmäenjoen varren toimivuutta ekologisenä yhteytenä tuli kehittää lisäämällä sen varren puustoisuutta ja suojavyöhykkeen pinta-alaa muutoin hyvin avoimessa ja suojattomassa peltomaisemassa. Selvityksestä ilmenee myös, että sillan kohdalta Luhtaanmäenjoen varrelta on myös havaintoja saukosta vuosilta 2017 ja 2018. Kaupunki toteaa, että sillan uudistamisen yhteydessä tulisi siten mahdollisuuksien mukaan parantaa väylän alitusta.

Hakemuksessa on todettu, että hankkeen siltapaikka sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla Vantaanjoen maisema-alueella (MAO010010), joka on myös luonnonsuojeluohjelma-alue (maisemakokonaisuus). Vantaan uuden yleiskaavan 2020 oikeusvaikutteinen liitekartta 1:ssä alueella on maisemallisesti arvokas alue tai muu arvokas alue -merkintä. Merkintää koskevan määräyksen mukaan alueella tapahtuva rakentaminen tai ympäristörakentaminen sopeutetaan mm. maisemakuvallisiin arvoihin ja rakentaminen sopeutuu ympäristöönsä.

Kaupunki haluaa lopuksi vielä lopuksi huomauttaa tulviin varautumiseen liittyen, että vuoden 1966 suurtulva (havaittu tulva-alue) ulottui myös suunnittelualueen siltapaikalla, ja oletettavasti tämä on huomioitu suunnitelmissa. Kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa hakemuksesta.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

26.11.2020

Hakija Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Asia Uuden Lepsämäjoen sillan rakentaminen Luhtaanmäenjoen yli sekä vanhan sillan osittainen purkaminen, Vantaa

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoanne asiakohdassa mainitusta hakemuksesta 4.1.2021 mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (www.avi.fi/muistutus). Lausunnossa on ilmoitettava asian dnro ESAVI/31755/2020.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä kirjaamoomme.

Ympäristöylitarkastaja Katja Varantola, puh. 0295 016 545

JAKELU Vantaan kaupunginhallitus
Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Uudenmaan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen ELY-keskus / kalatalousviranomainen

15 § **Asemakaavan muutos 002410 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila / Saagatie**

VD/646/10.02.04.00/2019

TLA/RKO/VKA/LLÖ/VIK/LS

Saagatien päässä sijaitseva julkisille lähipalveluille kaavoitettu, rakentamaton tontti muutetaan asuinkäyttöön. Suunnittelualue sijaitsee 1990-luvulla rakennetun asuinalueen laidalla. Asuinalueen katuverkko ja kunnallistekniikka on rakennettu suunnittelualueelle asti. Kaava-alueen laajuus on noin 1,7 hehtaaria, josta rakentamista osoitetaan noin 1,3 hehtaarin alueelle. Kerrosala on 6 700 k-m², käsittäen sekä rivi- että kerrostaloja. Tämä mahdollistaa kodit noin 170 uudelle asukkaalle.

Asemakaavamuutos koskee kortteileita 94502 ja 94513 sekä katu- ja virkistysalueita, kaupunginosassa 94 Hakunila.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 94502 sekä katu- ja virkistysalueita.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee korttelia 94502.

Alueen sijainti Saagatie 13, Saagatie 14, Viikinkikuja 8 ja Saagapolku 5.

Hakija

Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston (17.12.2007 hyväksymässä) oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tehokasta asuinaluetta (A1). Nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa (Kh 6.4.2020) alue on asuinaluetta (A).

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL), katualuetta sekä lähivirkistysaluetta (VL). Rakennusoikeus on 4 000 k-m² ja suurin sallittu kerrosaluku kaksi. YL-tontti on jäänyt rakentamatta, eikä sen rakentamiselle ole ilmennyt myöskään tulevaa tarvetta.

Asemakaavamuutoksessa alueelle sijoitetaan asuinkerrostalojen korttelialue (AK), jossa on osoitettu paikat kolmelle kerrostalolle, yht. 5 400 k-m²/noin 95 asuntoa. Osa korttelin autopaikoista sijoitetaan autopaikkojen korttelialueelle (LPA). Kerrostalojen länsipuolelle, Nissaksenpuiston laidalle, on sijoitettu rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeksi (AR), 1 300 k-m²/noin 18 asuntoa. Ajo tonteille järjestetään eteläisemmän AK-tontin kautta. Korttelialueiden laidat on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL), jotka liittyvät Nissaksenpuiston alueeseen. Näillä alueilla säilytetään olevaa metsää ja ne kompensoivat LPA-alueen viemää viheraluepinta-alaa. Kokonaisuudessaan kaava lisää VL-alueiden pinta-alaa n. 2 000 m² verran. Saagatien pään katualuetta pienennetään hieman vastaamaan todellista tilannetta. Saagapolun katualuetta levennetään 10 m levyiseksi, mikä mahdollistaa kadun ylläpidon ja tarvittaessa myös levennyksen.

Nykytilanteessa kaava-alueella on vanhaa kuusimetsää. Alueelta on löydetty lahokaviosammalta. Asemakaavaa varten tehdyssä lahokaviosammalselvityksessä (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020) todetaan, että ”Vaikka asemakaava-alue rakennetaan, ja kaikki tai lähes kaikki lahokaviosammalten kasvupaikat siellä tuhoutuisivat, lahokaviosammal todennäköisesti säilyy selvitysalueilla tulevaisuudessakin.” Luontoselvityksen (Savola 2019) mukaan kaava-alueen kangasmetsä on osa arvokasta, yhtenäistä metsäkokonaisuutta. Selvityksessä korostetaan erityisesti metsän ikää ja alueen lahokaviosammalpotentiaalia. Selvityksessä ei löydetty kaava-alueelta luonnonsuojelulain 29 § perusteella säilytettäviä luontotyyppejä, vesilain 11 § mukaan suojeltuja luontotyyppejä, metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita lain perusteella suojeltavia kasvi- tai eliölajeja. Linnustoselvityksen (Lindblom 2019) perusteella alueelta ei löydetty uhanalaisia lintulajeja. Kaava-alueelta on myös kartoitettu arvokas puusto. Merkityistä 18 arvokkaasta puuyksilöstä 14 kpl on osoitettu säilytettäväksi. Vaikka kaava-alueella on todennettu luontoarvoja, joita menetetään rakentamisen myötä, niin luontoarvoja säilyy laajemmin Saagapuiston alueella.

Kaavam muutoksen mahdollistama rakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntatekniikkaan ja on yhdyskuntarakenteellisesti sekä -taloudellisesti perusteltua. Rakentaminen on osoitettu irralleen Saagapolusta ja Viikinkikujasta, minkä lisäksi tonttien laidoille on osoitettu runsaasti istutettavia alueita. Näin ollen kyseisten reittien ympäristö säilyy vehreän puistomaisena. Kerrostalokortteli muodostaa Saagatielle kaupunkikuvallisen päätepisteen. Tontit on kaavoitettu väljiksi ja edellytetty vihertehokkuusluku on 0,9, minkä ansiosta alueelle on mahdollista saada viihtyisiä asuntoja miellyttävillä näkymillä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 20.2.2019

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta ja ne olivat kaikki viranomaisilta. Mielipiteet sisälsivät enimmäkseen lähtötietoja alueesta, eikä suunnittelun tavoitteista tai osallistumisen järjestämisestä ollut lausuttavaa.

Asukastilaisuus pidettiin 7.3.2019. Tilaisuuden yhteydessä saatiin kaksi mielipidettä, joissa molemmissa toivottiin vanhan metsän säilyttämistä. Kommentit metsän säilyttämisestä otettiin huomioon varaamalla kaava-alueen laidoille puistoalueita ja osoittamalla tonttien laidat istutettaviksi. Lisäksi alueelle merkittiin puustokartoituksen perusteella myös runsaasti säilytettäviä puita (lähinnä mäntyjä).

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa (6 700 k-m², n. 113 asuntoa).

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäytösopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.9.2020 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 8.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002410 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Saagatie
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Päätöskäsittelyssä aiemmin olleen, 8.9.2020 päivätyn asemakaavamuutoksen selostuksesta puuttui kaavamääräyksiä sisältävä sivu 33. Sivun määräykset liittyvät asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK) sekä rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeseen (AR). Puute on päätöksenteon kannalta olennainen, joten asemakaavamuutoksen nähtäville asettamisesta on tarpeen päättää uudelleen.

Tehdyt tarkistukset

Asemakaavamuutosehdotuksen sisältöä ei ole muutettu.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Puuttunut sivu 33 on lisätty 29.9.2020 päivättyyn asemakaavamuutoksen selostukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.9.2020 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 29.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002410 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Saagatie
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 4.11. – 3.12.2020. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 29.9.2020 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 10 ja saatiin 5 kappaletta.

Vantaan Energia Oy, Vantaan Energia sähköverkot Oy: Täydentäviä tietoja. Ei tarkistuksia.

Findgrid Oyj: Ei huomautettavaa

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut: Täydentäviä tietoja. Ei tarkistuksia.

Uudenmaan ELY-keskus: Tehdyn selvityksen mukaan asemakaava-alueella on runsaasti lahakaviosammalen itujyväryhmiä. Kaavaselostuksessa on tarpeen arvioida, olisivatko lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset merkittäviä, ja onko luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittama yleispoikkeaminen tässä tapauksessa mahdollista.

Suomen Luonnonsuojeluliitto: Luontoselvityksiä on referoitu hieman yksipuolisesti kaavan esittelysivuilla sekä kaava-aineiston videoesittelyssä. Metsä- ja luontotyyppiarvojen kannalta keskeisen selvityksen (Savola 2019) tärkeimmät aluekokonaisuuden kokonaisarvoa sekä METSO-arvoja koskevat johtopäätökset on jätetty mainitsematta. Linnustoselvityksen perusteella ei voi riittävän luotettavasti arvioida, etteikö alueella voisi olla merkitystä alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien metsälintujen kannalta. Rakentamishanke tuhoaa osan paikallisesti erittäin arvokkaasta luontoalueesta sekä vaurioittaa kaava-alueen länsiosan luonnonsuojelullisesti arvokkaan korven vesitaloutta. Nykyisen suosituksen virkistysalueen supistuminen lisää myös virkistyskäytön negatiivista vaikutusta säilyvissä metsissä.

Tehdyt tarkistukset

Lausuntojen perusteella ei tehty tarkistuksia asemakaavakarttaan tai kaavamääräyksiin. Asemakaavaan lisättiin teknisistä syistä puuttunut maanalaisen johdon aluevaraus. Asemakaavoituksen käytäntöjen yhdenmukaistamisen vuoksi muutettiin porrashuonetta koskevaa määräystä siten, että sallitaan porrashuoneen 15 k-m² ylittävän osan rakentaminen kussakin kerroksessa rakennusoikeuden lisäksi, mikäli näin lisätään porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta. Määräysten ruotsinnosten kieliasua ja ymmärrettävyyttä parannettiin.

Lausuntojen perusteella tarkistettiin kaavaselostusta: 1) Kappaleeseen 4.4.2, "Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön", täydennettiin Uudenmaan ELY-keskuksen edellyttämä arviointi yleispoikkeaman perusteista. Lahokaviosammalselvityksen tulosten yhteyteen lisättiin yksi kuva. 2) Luonnonsuojeluliiton lausunnon perusteella täydennettiin kappaleen 4.4.2 lopussa olevaa osuutta "Yhteenveto vaikutuksista luontoon ja luonnonympäristöön". Lisäksi selostuksen tekstiin tehtiin pienimuotoisia tarkistuksia ja s. 11:lle päivitettiin Uusimaa-kaava 2050:n tiedot.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaavan nettisivuilla olevat luontotyyppiselvitys (Savola 2019), lahokaviosammalselvitys (Manninen, Makkonen, & Nieminen) ja linnustoselvityksen välikatsaus (Lindblom 2019) lisättiin päätösesityksen liitteiksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 12.1.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002410 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Saagatie

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Sveta Silvennoinen-Hiisku esitti asemakaavamuutoksen hylkäämistä. Jäsenet Daniel Elkama ja Maija Vanhanen kannattivat hylkäsesitystä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet Tarja Eklund ja Mikko Merelä kannattivat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu hylkäsesitys ja asiasta joudutaan äänestämään. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunkisuunnittelujohtajan

esitystä, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat Sveta Silvennoinen-Hiiskun hylkäysesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Eklund, Forsberg, Josefsson, Kivimäki, Kärki, Lehmuskallio, Lind, Merelä, Romppainen, Pajula, Räsänen, Åstrand, Ala-Kapee-Hakulinen) ja 4 ei-ääntä (Elkama, Silvennoinen-Hiisku, Valtanen, Vanhanen). Puheenjohtaja totesi hylkäysesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 12.1.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002410 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Saagatie

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Minna Kuusela esitti asemakaavamuutoksen hylkäämistä. Jäsenet Vaula Norrena, Jouko Jääskeläinen ja Mika Niikko kannattivat hylkäysesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka äänestävät kaupunginhallituksen jäsen Kuuselan hylkäysesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Abdi, Kaira, Kaukola, Orpana, Puoskari, Kanerva, Tyystjärvi) ja 4 ei-ääntä (Norrena, Jääskeläinen, Niikko, Kuusela), joten puheenjohtaja totesi Kuuselan esityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 12.1.2021
- Lausunnot ja vastineet 12.1.2021
- Manninen, Makkonen & Nieminen (2020). Lahokaviosammalen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella.
- Savola (2019). Vantaan Saagapuiston luontoselvitys -loppuraportti.
- Lindblom (2019). Vantaan tärkeät linnustoalueet -selvitys. Välikatsaus.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 040 750 7339, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asemakaava-arkkitehti Linnea Löytönen, puh. 040 487 1184, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

002410 SAAGATIE

HAKUNILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 12.1.2021 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002410. Kaavoitus on tullut vireille 20.2.2019.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Korttelit 94502 ja 94513 sekä katu- ja virkistysalueet.

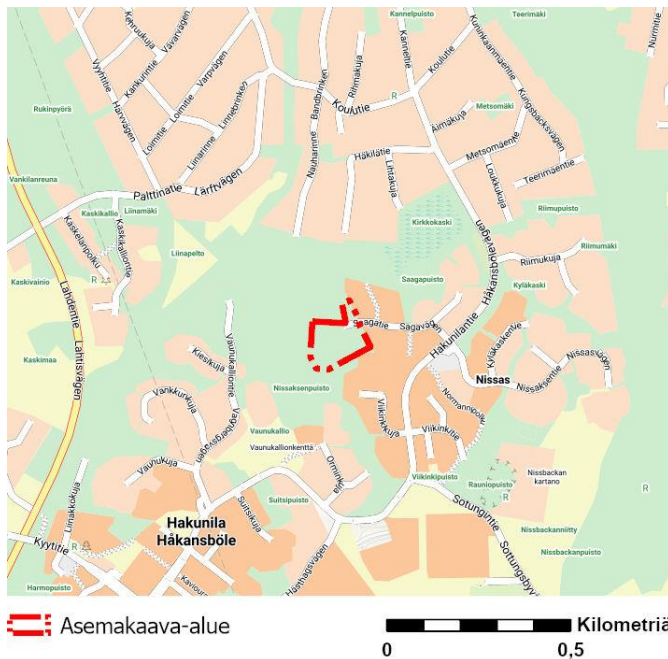
Tonttijako ja tonttijaon muutos:

Kortteli 94502 kaupunginosassa 94 Hakunila.

Asemakaavan muutoksella muutetaan Saagatien päässä sijaitseva julkisille lähipalveluille kaavoitettu, rakentamaton tontti asuinkäyttöön. Asemakaavamuutoksen sallima kokonaisrakennusoikeus on 6 700 k-m². Tämä mahdollistaa kodit noin 170 uudelle asukkaalle.

Kaavan laatija: Linnea Löytönen, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; linnea.loytonen@vantaa.fi, puh. 040 487 1184.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Hakunilan kaupunginosassa, Saagatien länsipäässä. Suunnittelualue rajautuu lännessä ja pohjoisessa Nissakkuusenpuistoon, idässä Saagatien ympäristön asuinalueeseen sekä etelässä kevyen liikenteen reittiin Saagapolkuun. Suunnittelualueeseen kuuluu Saagatien päässä sijaitseva metsä-alue sekä osia tiealueesta. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,7 ha.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan kaupungin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 29.1.2019. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002410.
- Kaavoitus tuli vireille 20.2.2019.
- Mielenpitoet pyydettiin 29.3.2019 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Hankkeesta järjestettiin asukastilaisuus 7. maaliskuuta 2019.
- Asemakaavamuutoksen ehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnassa 08.09.2020.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	11
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	13
3.3. Asemakaavan tavoitteet	15
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	16
4. Asemakaavan kuvaus.....	18
4.1 Kaavan rakenne	18
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	18
4.3 Aluevaraukset.....	19
4.4 Kaavan vaikutukset.....	20
4.5 Ympäristön häiriötekijät	27
4.6 Nimistö.....	28
5. Asemakaavan toteutus	28
6. Kaavatyöhön osallistuneet.....	28
7. Asemakaavan seurantalomake	29
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	31
9. Muu suunnitelma-aineisto.....	37

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Hakunilan keskustan kaavarunko 091600. Vantaan kaupunki 2017. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstruc-ture/139265_kaupsu_091600_kaavarunkoselostus-11122017.pdf
- Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelma. Vantaan kaupunki, 2018.
- Lahokaviosammalen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella. Manninen, E., Makkonen, H. & Nieminen, M. Faunatican raportteja 23/2020.
- Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.
- Rakentaminen Vantaalla 2017, Vantaan kaupunki 2018. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/asuminen_ja_rakentaminen
- Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015

- The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/159435/Suomen_lintujen_uhanalaisuus_2015.pdf
- Työpaikat Vantaalla 2007-2016, Vantaan kaupunki 2018. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/tyopaikat_ja_tyossakaynti
- Vantaan Saagapuiston luontoselvitys -loppuraportti, Keijo Savola 7.6.2019.
- Vantaan tärkeät linnustoalueet -selvitys. Välikatsaus. Kari Lindblom 4.7.2019.
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 — 1979, Amanda Eskola. Inventointi-raportti. Vantaan kaupunki 2002, C15:2002, VMK 12, KSY 9/2002.
- Vantaan väestö 2017/2018, Vantaan kaupunki 2019. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/vaesto_ja_ennuste

1. TIIVISTELMÄ

Saagatien päässä sijaitseva, julkisille lähipalveluille kaavoitettu, rakentamaton tontti muutetaan asuinkäyttöön. Suunnittelualue sijaitsee 1990-luvulla rakennetun asuinalueen laidalla, kadun päässä. Asuinalueen katuverkko ja kunnallistekniikka on rakennettu suunnittelualueelle asti, vaikkei tonttia ole rakennettu.

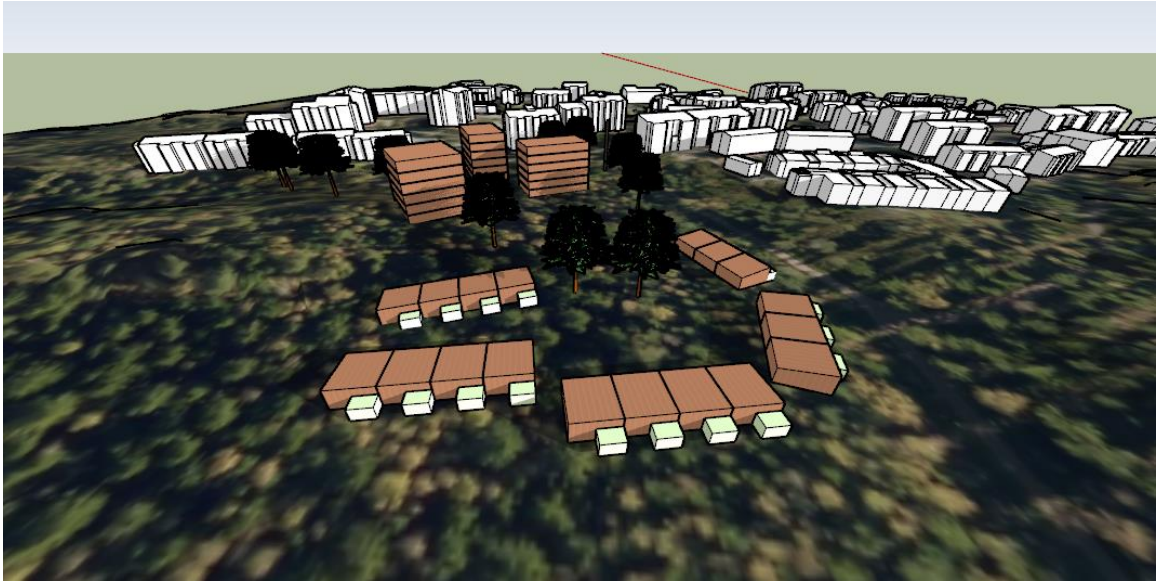
Kaava-alueen laajuus on noin 1,7 hehtaaria, josta rakentamista osoitetaan noin 1,3 hehtaarin alueelle. Kerrosala on 6 700 k-m². Tonttien lukumäärä on kolme: kaksi kerrostalotonttia ja yksi rivitalotontti.

Vantaan kaupungin kasvu edellyttää täydennysrakentamista ja uutta asuinrakentamista. Kaavamuutoksen mahdollistama rakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntatekniikkaan ja on yhdyskuntarakenteellisesti sekä -taloudellisesti perusteltua.

Suunnittelualueelta alkava Nissaksenpuisto on osa laajempaa viheraluetta, joka ulottuu etelässä Hakunilan urheilupuistoon ja pohjoisessa lähes katkeamattomana aina Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen asti.

Kaava-alue on Vantaan kaupungin omistuksessa ja kaavan hakija on Vantaan kaupunki. Asemakaava on osa Vantaan kaupunkisuunnittelun työohjelmaa vuodelle 2020. Kaupungin tavoitteena on tiivistää ja täydentää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, tarjota laadukkaita tontteja ja kehittää nykyisiä alueita kestävästä kehityksen periaattein.

Asemakaavatyöhön ei liity maankäyttösopimusta. Asemakaavatyö tukee valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden, Uudenmaan maakuntakaavan ja Vantaan yleiskaavan toteutumista.

Uudet rakennusmassat suhteessa maastoon ja ympäröivään rakentamiseen. Karkea massamalli.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Saagatien kaavamuutosalue sijaitsee Itä-Vantaan alueellisessa kaupallisten ja julkisten palveluiden keskuksessa Hakunilassa kerros- ja pienkerrostaloihin painottuneella alueella. Hakunila keskustan palveluihin on noin kilometrin matka ja lähipalveluita on saatavilla lähikaupasta päiväkoteihin lähi-kortteleissa. Erityinen Hakunilan vahvuus on käytännössä keskustassa kiinni oleva ”vihreä olohuone”, urheilupuisto ja Håkansbölen kartanonpuisto, josta on yhteydet Sipoonkorven kansallispuistoon (Hakunilan keskustan kaavarunko 2017).

Kaava-alueen sijainti ja lähiympäristön palvelut.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijaitsee pohjois-etelä -suuntaisella kallioselänteellä. Alueella selänne laskee länteen kohti purolaaksoa, jossa virtaa Itä-Hakkilan oja. Tällä hetkellä suunnittelualue on maisemakuvallisesti suurilta osin sulkeutunut, sillä se on pääosin metsän peitossa. Saagatien kääntöpaikalta aukeavat näkymät Saagatietä ja Viikinkikujaa pitkin.

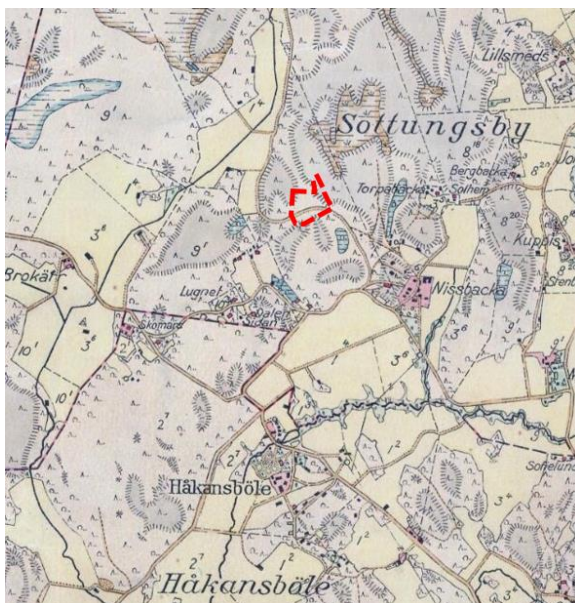
Vanhon karttojen mukaan alue on säilynyt pitkään rakentamattomana metsänä. Pitäjänkartassa vuodelta 1933 alueen eteläreunaan on merkitty on tie, joka kulkee Nissbackan kartanolta Itä-Hakkilan ojaan reunustavien peltöjen reunaan pohjoiseen, noin nykyisen Saagapolun ulkoilureitin kohdalla.

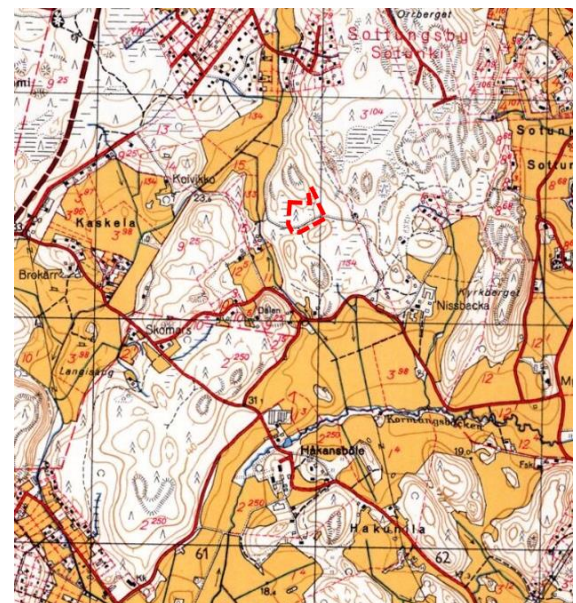
Kaava-alue (punaisella) kuninkaan kartastossa 1776-1805.

Kaava-alue (punaisella) senaatin kartoissa 1872.

Kaava-alue (punaisella) pitäjänkartassa 1933.

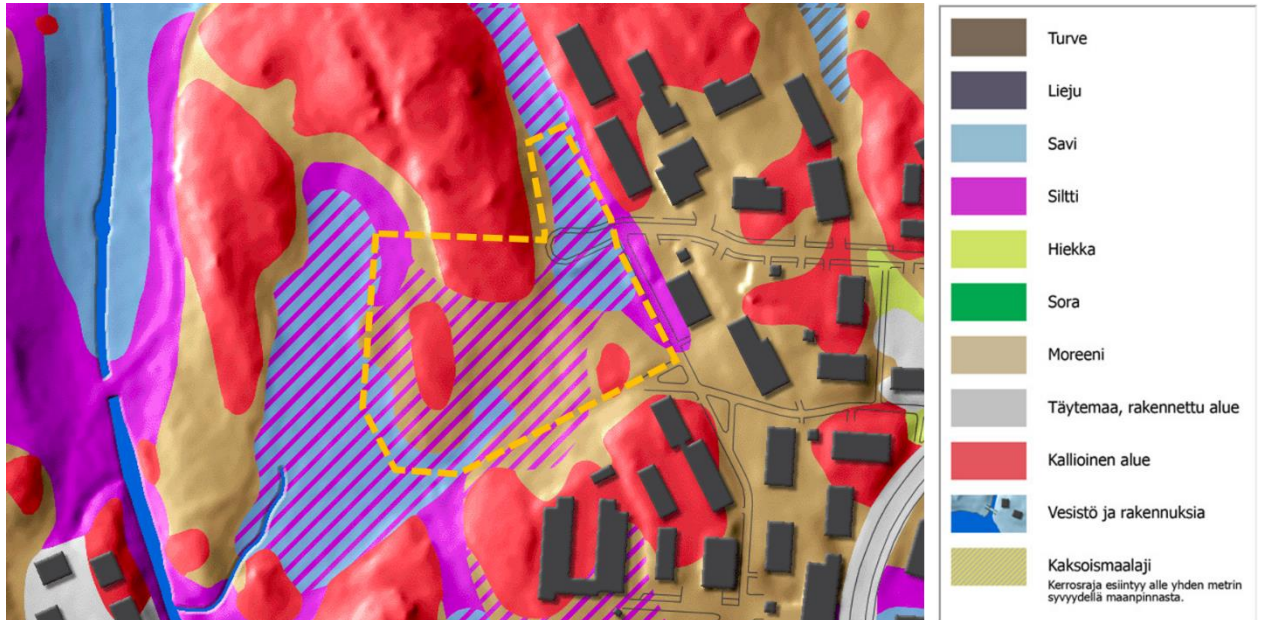

Kaava-alue (punaisella) peruskartassa 1958.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Itä-Hakkilanojan pienvesistön valuma-alueeseen. Kaava-alueelta muodostuu nykyiseltään vähän pintavaluntaa, johtuen läpäisevästä maanpinnasta. Alue ei kuulu pohjavesialueeseen.

Maaperä

Suunnittelualueella (suuntaa-antavana oranssilla katkoviivalla) noin metrin syvyydessä esiintyvät maalajit.

Pintamaalajikartan mukaan tarkasteltavana oleva kaava-alue sijoittuu avokallion sekä vaihtelevan paksuisten maalajien alueelle.

Avokallioisten kumpujen välissä pintamaa on pääosin moreenia ja silttiä sekä alueen itä- ja länsireunassa savea. Maakerrosten paksuus vaihtelee alueella noin 0-5 m, ollen suurin alueen itä- ja länsiosalla.

Rakennukset voitaneen perustaa pääosin alueella maanvaraisesti pintamaakerroksen alapuolisen kantavan pohjamaan tai kallion varaan. Savimaa voi edellyttää massanvaihtoa tai paaluperustusta. Rakentamiskäytöksen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Alue on länteen viettävää loivaa rinnettä. Maaston korot vaihtelevat +33,0 ja +42,0 metrin välillä.

Luonnon monimuotoisuus

Suunnittelualueelta alkava Nissaksenpuisto on osa laajempaa viheraluetta, joka ulottuu etelässä Hakunilan urheilupuistoon ja pohjoisessa lähes katkeamattomana aina Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen asti. Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018) puiston läpi on merkitty kulkemaan paikallinen, kehitettävä itä-länsisuuntainen ekologinen yhteys (Saagapuisto-Riimämäki-Sipoonkorven kansallispuisto), joka lännessä liittyy paikallisesti tärkeään, eteläpohjoissuuntaiseen Honkametsä-Itä-Hakkilanpuiston yhteyteen. Nämä yhteydet on osoitettu myös yleiskaava 2020:n ehdotuksessa.

Suunnittelualueen metsä on pääosin tiheäpuustoista kuusikkoa, jossa kasvaa sekapuuna mäntyä ja koivua. Alueella ja sen lähiympäristössä on merkittäviä metsäluonnon arvoja, joita käsitellään tarkemmin kappaleessa 4.4.2. Kaava-aluetta lähellä sijaitsevia luontokohteita ovat Liinapellon perhosalue (n. 130 m etäisyydellä) ja Itä-Hakkilan puronvarsilehto (n. 320 m etäisyydellä). Lisäksi Nissaksenpuistossa suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee muutamia merkittäviä siirtolohkareita (lähin n. 90 m etäisyydellä). Alueen pohjoispuolella sijaitsee arvokas geologinen kohde, Itä-Hakkilanpuiston moreenikumpu (n. 180 m päässä).

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Hakunilan kaupunginosassa asui vuoden 2018 alussa 11 258 henkeä. Alueen väkiluku on pysynyt melko tasaisena vuodesta 2008, vaihdellen vuoden 2012 väkiluvun 11 105 ja vuoden 2017 väkiluvun 11 318 välillä. Alueen väestöstä liki puolet, 5138 henkeä, asui yhden hengen asutokunnassa vuoden 2018 alussa, kun taas perheitä oli yhteensä 2875 (lapsettomat tai lasten kanssa asuvat avo- tai avioparit, rekisteröidyt mies- ja naisparit sekä yhden vanhemman perheet). Alle 18-vuotiaita lapsia oli perheistä 60 prosentilla. (Vantaan väestö 2017/2018, 2018).

Asuminen

Hakunilan asunnoista kerrostaloasuntoja oli vuoden 2018 alussa 83 %, omakotitaloja 3 % ja rivi- ja ketjutaloja 11,5 % sekä muita erillisiä pientaloja 2 %. Huoneistotyypeistä kaksioita on eniten. Vuokra-asuntoja oli 41 % kaikista asunnoista. (Rakentaminen Vantaalla 2017, 2018).

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

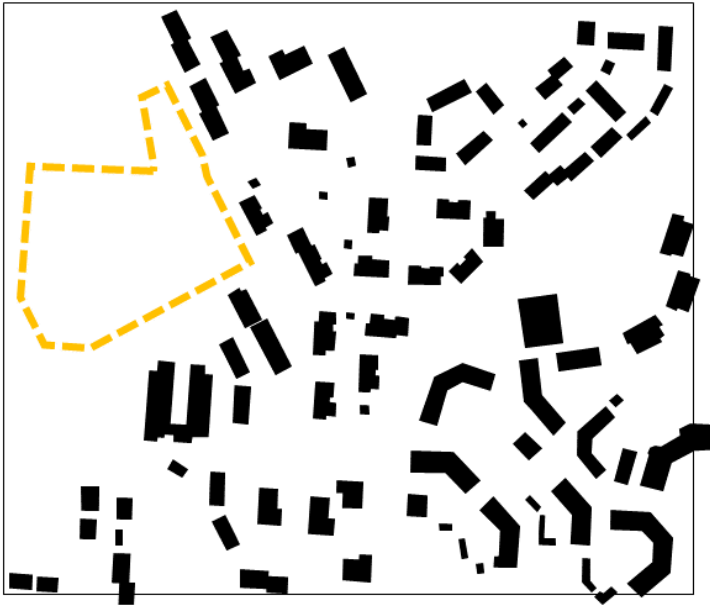
Palvelut ja työpaikat

Lähialueen olemassa olevat palvelut ovat hyvin saavutettavissa alueelta käsin. Hakunilan keskustan palveluihin on noin kilometrin kävelymatka ja lähimmälle bussipysäkille noin 180 m. Lähin päiväkotikoti on 350 m kävelyetäisyydellä. Hakunilan urheilupuiston laidalla sijaitseville kouluille ja uimahallille on kävelymatkaa noin 500 m. Urheilupuiston virkistys- ja harrastusmahdollisuudet ovat erinomaiset: uimahallin lisäksi siellä on mm. urheilukenttä, latuverkosto, ratsastuskoulu ja viljelypalstoja.

Hakunilan kaupunginosassa oli työpaikkoja vuonna 2016 yhteensä 1409. Työpaikkojen määrä on vähentynyt vuodesta 2007 12,2 %. (Työpaikat Vantaalla 2007-2016, 2018).

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on asuinalueen reunassa sijaitsevaa metsää. Se sijoittuu Saagatien asuinkadun läntiseen pätyyn. Saagatie liittyy suoraan Hakunilantiehen. Saagatien rakennukset ovat kadun länsipäässä kerrostaloja ja itäpäässä rivitaloja ja kerrostaloja. Lisäksi kadulla on pysäköintilaitoksia. Suunnittelualueelta alkaa viheralueverkosto, joka ulottuu asuinkortteleiden välistä Hakunilan urheilupuistoon asti.

Suunnittelualueen (oranssi katkoviiva) lähiympäristön rakeisuus.

Kaupunkikuva

Saagatien lähialue on väljää, melko matalasti rakennettua asuinalueita. Sen rakennukset ovat valmistuneet 1990-luvulla. Julkisivumateriaaleina on käytetty paljon kaakelia ja tiiltä. Katot ovat pääasiassa punatiilen värisiä harjakattoja. Monet korttelit ovat kaarevia ja muodostavat rakennusten väliin isoja pihvoja. Kortteleiden välissä risteilee vehreitä kevyenliikenteen reittejä. Yleisilme on puistomainen ja alueen maastolle ominaisia avokallioita on säästetty osana pihvoja ja muuta viher- rakennetta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuten sivun 6 vanhoista kartoista voi havaita, kaava-alue on ollut kauan metsäistä. Kävelyetäisyydellä ovat kuitenkin sijainneet sekä Håkansbölen että Nissbackan kartanot.

Virkistys

Suunnittelualueelta alkaa viheralueverkosto, joka jatkuu asuinkortteleiden välissä Hakunilan urheilupuistoon asti. Urheilupuiston virkistys- ja harrastusmahdollisuudet ovat erinomaiset: uimahallin lisäksi siellä on mm. urheilukenttä, latuverkosto, ratsastuskoulu ja viljelypalstoja. Viheryhteyksiä ulottuu aina Sipoonkorven kansallispuistoon asti. Hakunilan keskeinen identiteettitekijä, Håkansbölen kartano, sijaitsee reilun kilometrin päässä suunnittelualueelta. Historiallinen Nissbackan kartanoalue sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä.

Liikenne

Alue on hyvin saavutettavissa autoliikenteellä Hakunilantien kautta. Lähin linja-autopysäkki sijaitsee Hakunilantien varressa n. 200 m etäisyydellä kaava-alueen nurkalta. Tulevaisuudessa raideyhteydeksi muutettava joukkoliikenteen runkoyhteys välillä Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis kulkee n. 1 km etäisyydellä alueesta ja palvelee siten alueen tulevia asukkaita.

Alueen itä- ja etelälaidoilla kulkevat virkistysyhteydet toimivat paikallisina pyöräteinä, jotka liittyvät pääpyöräteihin mm. luoteessa Itä-Hakkilaan suunnalla ja kaakossa Hakunilantiellä. Alueella on myös kattava kävelyreitistö, joka käsittää runsaasti miellyttäviä kävelyväyliä. Hakunilan keskustan palvelut ovat erinomaisesti saavutettavissa pyöräillen ja melko hyvin kävellen.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Saagatiellä (110M/225M 1993).

Asemakaavan muutosalueen itäpuolelle on rakennettu vesihuolto. Alueen vedensaanti hoidetaan d110 jakeluviesijohdoilla, jotka liittyvät d225 runkojohtoon kaava-alueen kaakkoispuolella.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotus-pumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +94,20 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasaäiliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +85.30 ja ylin on noin +95.30. Painetasot on ilmoitettu N2000-järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp). Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemärointi

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Saagatiellä (200/250M 1993).

Alueen itäpuolelle on rakennettu jätevesiviemärointi. Alueen jätevedet kootaan d200 keräilyviemäreillä alueen itäpuolelle rakennettuun d250 jätevesiviemäriin.

Alueen jätevedet kulkeutuvat jätevesiviemäriissä ja kalliotunnelissa etelään Vaaranalan jätevedenpumppaamolle ja edelleen etelään Rajakylään. Sieltä jätevedet johdetaan Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkkoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikimäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemärointi / hulevesijärjestelmä

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Saagatiellä ja kaava-alueen eteläpuolella (300 B 1993). Huleveden muodostumista vähennetään katoksiin asennettavilla viherkatoilla sekä pysäköintialueiden vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, kuten nurmikiveyksillä. Lisäksi kaavassa määrätään, että rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma ja hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesientoimintamallin periaatteita ja menetelmiä.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueen reunamille.

Sähköverkko

Kaava-aluetta lähin Vantaan Energian pienjännitemaakaapeli kulkee Saagatietä pitkin, Saagatie 11:n kiinteistöön. Alueelle rakennetaan aikanaan tarvittava sähkön jakeluverkko.

Ympäristöhäiriöt

Alueelle ei ulotu merkittävästi liikenne- tai lentomelua eikä alue ole tulvariskialuetta. Alueelta ei tunneta pilaantuneita maita.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualan maanomistaja on Vantaan kaupunki. Suunniteltavaan alueeseen kuuluvat osittain tai kokonaan seuraavat kiinteistöt: 92-94-502-1, 92-94-9903-8 ja 92-94-9901-0. Alueen pinta-ala on noin 1,7 ha.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-94-502-1	Vantaan kaupunki	1,52
92-94-9903-8	Vantaan kaupunki	0,07
92-94-9901-0	Vantaan kaupunki	0,16
Yhteensä		1,75

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

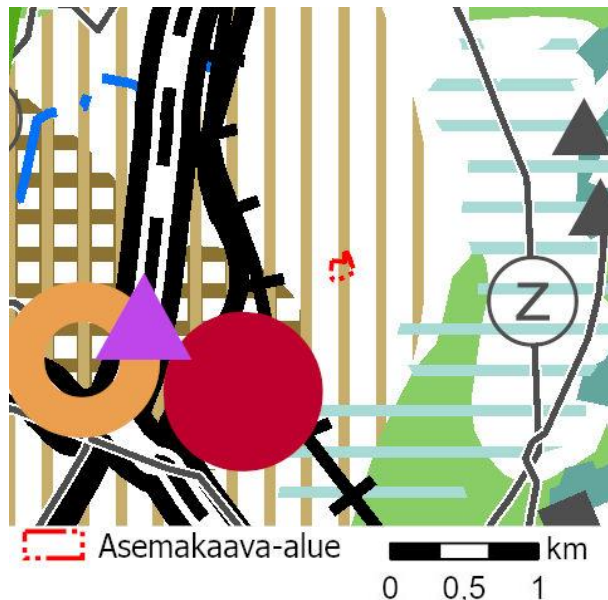
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Saagatien suunnittelualueen vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä ja toteuttaa seuraavia tavoitteita:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

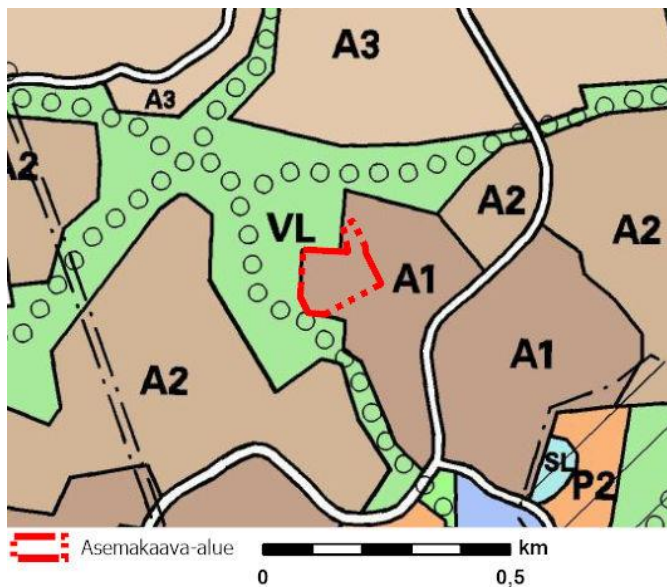
Maakuntakaava

2016–2020 laadittu Uusimaa-kaava 2050 koostuu Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Se sisältää kaikkien maankäyttömuotojen osalta alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet pitkälle tulevaisuuteen. Kaavan kokonaisuus on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020, mutta päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Uudenmaan maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 Uusimaa-kaavan kokonaisuuden tulemaan voimaan. Uusi-maa-kaavan kokonaisuus korvaa aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua ja Östersundomin alueen maakuntakaavaa.

Uusimaa-kaavassa (suunnittelualueen sijainti merkitty punaisella pistekatko-viivalla) suunnittelualue on osoitettu taajamatoimintojen kehittämisalueeksi (ruskeat pystyviivat). Hakunila on merkitty keskukseksi (punainen ympyrä). Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

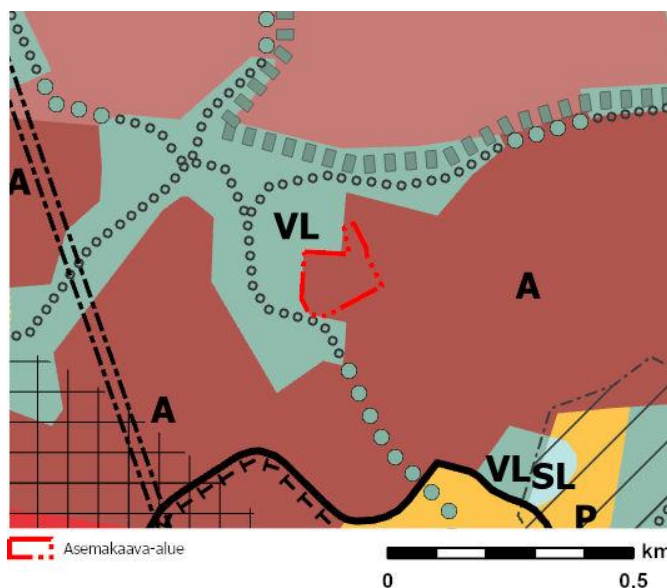
Yleiskaava

Aluetta koskee yleiskaavassa merkintä "tehokas asuntoalue" (A). Sen mukaan alueelle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja ja alueella voidaan sallia asuin ympäristöön soveltuvia työtiloja. Suunnittelualueen rajaus on osoitettu mustalla viivalla. Suunnittelualue rajautuu merkintään "lähivirkistysalue" (VL).

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Yleiskaavaehdotus 2020

Vantaalla on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen ja yleiskaavaehdotus oli nähtävillä 22.4. - 18.6.2020. Yleiskaavaehdotuksessa suunnittelualue on osoitettu kokonaisuudessaan asuinalueeksi (A). Määräyksessä todetaan mm. seuraavaa: "Alueelle saa rakentaa kaikkia talotyyppejä." "...Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävely ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti."

Kaava-alueen vierestä on osoitettu alkamaan lähivirkistysalue (VL), joka jatkuu Nissaksenpuiston kautta koilliseen Saagapuistoon ja luoteeseen Itä-Hakkilan suuntaan. Alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä (peräkkäiset ympyrät) ja itä-läntisuuntainen ekologinen runkoyhteys (peräkkäiset suorakulmiot).

Asemakaava

Voimassaolevissa asemakaavoissa suunnittelualue on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL), katualuetta sekä lähivirkistysaluetta (VL). Rakennusoikeutta on osoitettu 4000 k-m² yhteensä kahdessa kerroksessa. Alueelle on osoitettu myös ohjeellinen pallo- tai leikkikenttä (vp/vk) sekä alue, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Suurimmassa osassa kaava-aluetta on voimassa Hakunilan asemakaava 000901, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.1991 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 12.2.1993. Osassa kaava-aluetta on voimassa Nissaksen asemakaava 940900, joka on hyväksytty 17.8.1981 ja vahvistettu 16.11.1981 sisäasiainministeriössä.

Suunnittelualueen raja on osoitettu punaisella pistekatkoviivalla.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kaavatyö oli vuoden 2019 kaavoituksen työohjelmassa, joka on kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymä. Kaavamuuos sai työohjelmassa numeron 002410 ja kaavoitus tuli vireille 20.2.2019. Kaavatyö on mukana myös vuoden 2020 työohjelmassa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä mielipiteiden esittämistä varten 20.2.-29.3.2019 (MRL 62§). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä työn kuluessa tarvittaessa muutoksia ja täydennyksiä. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta ja ne olivat kaikki viranomaisilta. Mielipiteet sisälsivät enimmäkseen lähtötietoja alueesta, eikä suunnittelun tavoitteista tai osallistumisen järjestämisestä ollut lausuttavaa. Kirjalliset mielipiteet, kursivoilla asian huomiointi kaavatyössä:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy: Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse entuudestaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- tai pienjännitekaapeleita. Alueelle rakennetaan aikanaan tarvittava sähkön jakeluverkko.

Helsingin seudun liikenne HSL: ei lausuttavaa

Vantaan kaupunginmuseo: Kaava-alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseota ei ole tarpeen kuulla kaavan jatkovaiheissa, mikäli suunnitelmaan ei tule kulttuuriympäristöön liittyviä merkittäviä muutoksia.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY: Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee v. 1993 rakennettu vesijohto 225 M, jätevesiviemäri 250 M ja hulevesiviemäri 300 B, joihin uusi asuinalue on liitettävissä. Johtosiirtojen tekemiseen ei ole tarvetta.

➔ *Huomioitu vesihuollon esisuunnitelmassa*

Fingrid Oyj: Ei lausuttavaa

Asukastilaisuus

Suunnittelijaa oli mahdollista tavata yleiskaavaluonnoksen asukastilaisuuden yhteydessä 7.3.2019 Sotungin koululla. Tilaisuudessa jätettiin kaksi palautetta liittyen suunnittelualueen metsään:

-Alue on aktiivisessa ulkoilukäytössä ja sen puusto on vanhaa ja hienoa. Muualla alueella ei ole jäljellä yhtä vanhaa metsää, jossa on oikean metsän tuntu. Sen vuoksi alueelle ei tulisi rakentaa mitään.

-Jos alueella rakennetaan, voitaisi säästää vanha metsä ja osoittaa rakentaminen alemmas rinteen, missä sijaitsee pajua kasvava kosteampi painanne.

Kaava-alue on kaavoitettu rakentamiselle ja kaavamutoksella muutetaan ainoastaan alueelle osoitettu käyttö. Kommentit metsän säilyttämisestä otettiin huomioon varaamalla kaava-alueen laidoille puistoalueita ja osoittamalla tonttien laidat istutettaviksi. Lisäksi alueelle merkittiin puustokartoituksen perusteella myös runsaasti säilytettäviä puita (lähinnä mäntyjä). Virkistysyhteydet Saagapuistoon ja Nissaksenpuistoon kulkevat jatkossa kaava-alueen laidoilla sijaitsevia Viikinkikujaa ja Saagapolkua pitkin. Istutettavien vyöhykkeiden avulla näille reiteillä voidaan säilyttää vehreä yleisilme. Pajua kasvavan painanteen tienoille osoitettiin pysäköintialue. Kyseinen alue ei ole tarpeeksi laaja, jotta sinne voitaisiin sijoittaa kaikki kaavan tavoitteen mukainen rakentaminen.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta (29.9.2020) päätti asettaa asemakaavan nähtäville (MRA 27 §) ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaava oli nähtävillä 4.11. – 3.12.2020. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta. Lausuntoja pyydettiin 10 ja saatiin 5 kappa-

letta. Lausuntojen perusteella ei tehty tarkistuksia asemakaavakarttaan tai kaavamääräyksiin. Kaavaselostusta tarkistettiin seuraavasti: 1) Kappaleeseen 4.4.2, ”Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön”, täydennettiin Uudenmaan ELY-keskuksen edellyttämä arviointi yleispoikkeaman perusteista. Lahokaviosammalselvityksen tulosten yhteyteen lisättiin yksi kuva. 2) Kappaleen 4.4.2 lopussa olevaa osuutta ”Yhteenveto vaikutuksista luontoon ja luonnonympäristöön” tarkennettiin Luonnonsuojeluliiton lausunnon perusteella.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Kaavamääräyksiin tehtiin nähtävilläolon jälkeen seuraavia muutoksia: Asemakaavaan lisättiin teknisistä syistä puuttunut maanalaisen johdon aluevaraus. Porrashuonetta koskevaa määräystä muutettiin siten, että sallitaan porrashuoneen 15 k-m² ylittävän osan rakentaminen kussakin kerroksessa rakennusoikeuden lisäksi, mikäli näin lisätään porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta. Lisäksi parannettiin määräysten ruotsinnosten kieliasua ja ymmärrettävyyttä. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävällepano ei ole tarpeen.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkreettiset valtuustokauden 2018 – 2021 strategiat. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.

- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Resurssiviisaus ja hulevesien hallinta huomioidaan kaavatyössä. Asemakaavassa alueelle määrätään vihertehokkuustaso vihertehokkuusmenetelmää käyttäen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavan laadinnan yhteydessä tutkittiin sekä rivitalo- että kerrostalorakentamisen vaihtoehtoja. II-kerroksisten rivitalokohteet ovat toteutuneet Vantaalla heikosti, minkä vuoksi rivitalot suunniteltiin I-kerroksisiksi. Luonnossuunnittelun perusteella todettiin, että tavoiteltua noin 6 000 kem² rakentamista ei saavuteta pelkillä rivitaloilla. Toisaalta rivitaloja haluttiin sijoittaa alueelle asuntokannan monipuolistamiseksi. Tästä syystä kaavoituksen lähtökohdaksi valittiin sekä rivitalojen että kerrostalojen sijoittaminen alueelle.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavan viitesuunnitelma. Kuvan puut ovat säilyviä puita.

Valitussa kaavaratkaisussa on sijoitettu kolme kerrostaloa Saagatien päähän ja rivitaloja niiden taakse, Saagapuiston rajalle. Rakentaminen sijoitettiin verrattain väljästi, jolloin tonttien sisällä on mahdollista säilyttää suojeltavaa puustoa ja muuta kasvillisuutta. Tonttien laidoille, erityisesti Saagapolun varrelle, sijoitettiin laajat istutettavat alueet, jolloin Saagapolun yleisilme voi edelleen säilyä puistomaisena/metsäisenä.

Kerrostalokortteli Saagatien päässä lisää alueen kaupunkimaista ilmettä. Rakentaminen sijoitettiin siten, että mahdollisimman moneen asuntoon on mahdollista saada miellyttävä näkymä puistoon tai pihalle. Uudet rakennukset eivät myöskään sijoitu alueelle aiemmin rakennettujen rakennusten eteen. Kerrostalojen kerrosluku on kuusi (VI), minkä ansiosta alueelle saadaan tavoiteltu määrä uusia asuntoja.

Koska rinne laskee uusia asuinkortteleita kohti, rakennusten harjat ovat arviolta samalla tasolla kuin nykyisten, mäen päällä sijaitsevien rakennusten katot. Mäen rinteessä sijaitsevan tontin 2 kerrostalo nousee hieman nykyistä rakennuskantaa korkeammalle ja muodostaa Saagatielle päätepisteen. Kyseinen rakennus on osoitettu yli 50 m etäisyydelle olevista rakennuksista, eikä korkeusero korostu katukuvassa. Yksikerroksisen rivitalotontin ansiosta rakentaminen pehmenee

merkittävästi metsää kohti. Kaava-alueen laidoille on osoitettu virkistysalueita, jotka voidaan säilyttää nykyisessä asussaan.

Kaava-alueen läpi ei ohjata yleistä kulkureittiä, koska sitä pidettiin virkistysyhteyksien kannalta tarpeettomana. Lisäksi reitti olisi siirtänyt korttelialueita lähemmäs Saagapolkua, jolloin polun ilme olisi muodostunut nykyistä selvästi rakennetummaksi. Valitussa kaavaratkaisussa kerrostalot jäävät kauemmas polusta ja väliin jäävällä istutettavalla kaistaleella voidaan säilyttää runsaasti ko-meita mäntyjä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen julkisille lähipalveluille varattu tontti asuinkäyttöön. Saagatien päässä sijaitsevan kääntöpaikan ympäristöön osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialue, AK, ja kerros-luku on kuusi. Lännessä, Nissaksenpuiston rajalla, rakentaminen madaltuu yksikerroksiseksi rivitalokortteliksi, AR. Osa kerrostalokorttelin pysäköinnistä sijoitetaan kääntöpaikan laidalla olevalle pysäköintialueelle, LPA.

4.1.1 Mitoitus

Kaavan laatimisen yhteydessä on arvioitu asuntojen keskikooksi runsas 55 m², mikä tarkoittaa n. 70 kem² rakennusoikeutta/asunto. Asukkaita alueelle tulee n. 200.

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,61 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 5 400 k-m². Tehokkuusluku e=0,88.

- autopaikkoja: 1 ap/110 asuntokerros², kuitenkin vähintään 1 autopaikka kahta asuntoa kohden
- vieraspysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m²
- liikkumisesteisten paikkojen määrä sisältyy perusmitoitukseen. Paikkoja varataan 2 ap / alkava 2500 k-m², jonka jälkeen 1 ap /alkava 2500-5000 k-m². Paikat sijoitetaan esteettömän kulkuyhteyden päähän porraskäytävästä.
- pyöräpaikkoja tulee olla 2 kpl/ asunto.

Rivitalojen korttelialue, AR 0,60 hehtaarin alue, jonka rakennusoikeus on 1 300 k-m² ja tehokkuusluku e=0,22.

- autopaikkoja: 1 ap 90 asuntokerros², kuitenkin vähintään 1,2 ap / asunto.
- pyöräpaikkoja tulee olla 2 kpl/ asunto.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten ja ympäristön arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivun ulkoasua koskevia määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta, vihertehokkuudesta ja hulevesien käsittelystä on määrätty kaavassa. Vihertehokkuuden tason määrittelyllä saavutettava vihreä ympäristö turvaa ekosysteemipalveluita ja luo kaavamuutosalueelle esteettisyyttä, viihtyisyyttä ja terveysvaikutuksia.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialue

Suunnittelualan rivitalokortteli koostuu kahdesta tontista. Pohjoisella tontilla on pistemäinen, kuusikerroksinen kerrostalo, josta avautuu hyvät näkymät puistoon ja ympäristöön. Rakennus toimii samalla myös päätepisteenä Saagatien katunäkymälle. Leikki- ja oleskelualue esitetään sijoitettavaksi rakennuksen länsipuolelle.

Eteläisemmän kerrostalotontin kautta rakennetaan ajoyhteys muille tonteille. Tontilla on kaksi kuusikerroksista rakennusta, jotka rajaavat tilavan pihamaan säilytettävine puineen. Pihamaan sijoitus Viikinkikujan ja Saagapolun kulmaan yhdistettynä runsaasti istutusalueisiin varmistavat kyseisten kävely- ja pyöräilyreittien vehreän yleisilmeen. Pysäköinti on sijoitettu rakennusten länsipuolelle. Pysäköintialue tulee erottaa muista pihan toiminnoista rakentein ja istutuksin.

Asemakaava sallii piharakennusten ja aputilojen vapaan sijoittelun, sillä ne sijoittuvat korttelien sisälle, kaupunkikuvallisesti vähemmän merkittäviin kohtiin. Tämä lisää myös toteutuksen joustavuutta. Talousrakennuksiin ja katoksiin tulee rakentaa viherkatto, mikä helpottaa hulevesien käsittelyä ja parantaa asunnoista aukeavia näkymiä. Korttelialueen kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9.

AR, rivitalojen korttelialue

Rivitalojen korttelialue sijaitsee kerrostalokorttelin takana, jolloin rakentaminen väljenee metsäisiä puistoalueita lähestyttäessä. Korttelin keskelle on osoitettu kaksi säilytettävää puuta, joiden ympärille on luontevaa rakentaa leikki- ja oleskelualue. Pysäköinti on viitesuunnitelmassa esitetty sijoitettavaksi keskitetysti kerrostalokorttelin rajalle, jolloin piha-alueen ympäristö ja oleskelualueet rauhoitettaisiin ajolta. Kaava sallii kuitenkin myös toimintojen sijoittamisen viitesuunnitelmasta poikkeavalla tavalla. Kortteli rajautuu metsään ja kävelytiehen, joten kaupunkikuvan ja ympäristön laadun kannalta olennaisiksi tekijöiksi on tullut kaavassa osoitetut riittävän laajat istutusalueet sekä säilytettävät puut. Lisäksi kaavassa on määrätty piha-alueen laadullisista tekijöistä ja korttelialueen kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9. Muilta osin kaava on joustava.

4.3.2 Muut alueet

LPA, autopaikkojen korttelialue

Osa asuinkerrostalojen pysäköinnistä sijoittuu autopaikkojen korttelialueille, LPA. Ne korttelialueen osat, joita ei käytetä pysäköintiin tai ajoväylinä, tulee istuttaa, minkä lisäksi alue rajautuu useimmilta sivuiltaan puistoon. Näin ollen alue ei korostu kaupunkikuvassa.

VL, lähivirkistysalue

Kaava-alueen pohjois- ja länsiosat sekä LPA-alueen viereinen osa varataan lähivirkistysalueiksi, jotka jatkavat Nissaksenpuiston aluetta. Uudet VL-alueet kompensoivat LPA-alueen viemää puistopinta-alaa siten että lähivirkistysalueiden pinta-ala kasvaa

Liikennealueet

Saagatien pää kääntöpaikkoineen säilyy katualueena. Alueelta otetaan ajoyhteys tonteille. Liikennealuetta pienennetään hieman vastaamaan kadun toteutunutta tilantarvetta. Saagapolun jalkakävelulle ja pyöräilylle varattua katualuetta laajennetaan 4 m:llä, jolloin kadun leveys on yhteensä 10

m. Laajennus mahdollistaa kadun leventämisen, mikäli tämä on tulevaisuudessa tarpeen. Toistaiseksi kadun laajennusalue säilyy ennallaan ja sitä voidaan hyödyntää tarvittaessa esim. lumen pinoamiseen.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

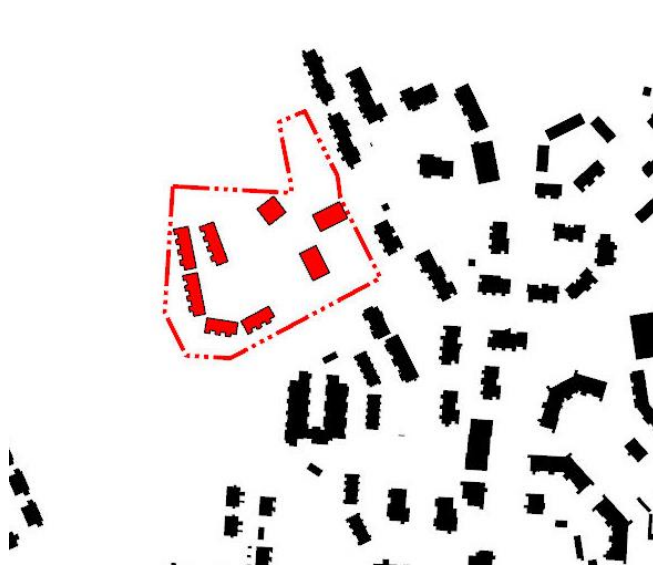
Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuuotos täydentää Hakunilan kaupunginosaa sen keskustan pohjoispuolella, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja tulee noin 95 kappaletta, arviolta noin 200 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Kaava-alue sijoittuu Saagatien päähän, Nissaksenpuiston rajalle. Se on alueen läntisin kortteli, jonne on mahdollista rakentaa asuntoja, sillä Nissaksenpuisto säilyy viheralueena. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista. Saagatien pää ilmenee muuttuu kaupunkimaisemmaksi, kun taas kävely- ja pyöräilyreittien ympäristö säilyy ilmeeltään vihreänä. Rakentamisen tehokkuus laskee puistoa kohti. Alue sijaitsee n. 1 km etäisyydellä Hakunilan keskustan kautta kulkevasta joukkoliikenteen runkoyhteydestä (Vantaan Ratikka). Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen jäsentää Saagatien kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna ja luo kadulle päätepisteen. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen. Rakentaminen on osoitettu kauemmas kävely- ja pyöräilyreiteistä eli Saagapolusta ja Viikinkikujasta, jolloin niiden ympäristö säilyy vihreän puistomaisena. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu ratkeavat rakennuslupavaiheessa.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee n. 18 rivitaloasuntoa ja n. 95 kerrostaloasuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Alue sijaitsee nykyisen yhdyskuntarakenteen laidalla, eikä sinne siksi ole perusteltua sijoittaa uusia työpaikka- tai palvelurakennuksia. Alue tukeutuu etenkin n. 1 km päässä sijaitsevan Hakunilan keskustan palveluihin. Asukkaiden lisäys edistää Hakunilan palveluiden säilymistä ja monipuolistumista. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta vähäisesti. Tikkurilan ja Hakunilan työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset ovat verrattain pieniä. Vesihuollon osalta uusien vesi- ja viemäriinjojen rakentamisen kustannukset ovat noin 30 000 € (alv 0%). Alueen sisäinen ajoyhteys rivitalotontille toteutetaan rasitteena, jolloin se ei aiheuta kustannuksia kaupungille.

Kaupungin omistamalle maalle osoitetaan 6 700 k-m² rakennusoikeutta, josta kaupunki saa merkittävästi maanmyyntituloja. Maantasopaikat ovat maankäytöllisesti tehottomia, mutta välttämättömiä kaavan toteutumisen kannalta. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista etenkin rivitaloasukkaat ovat hyvin toimeen tulevia, omistus-asuntoon investoivia lapsiperheitä. Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti monien tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Saagapuiston, Nissaksenpuiston ja Hakunilan urheilupuiston käyttöä. Uudet korttelialueet sijoittuvat ennestään rakennettavaksi kaavoitetulle Y-tontille.

Asemakaava lisää virkistysalueiden määrää kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna: Kumoutuvan asemakaavan YL-tontista muutetaan virkistysalueeksi noin 2 600 m². Toisaalta kerrostalotonttia palveleva LPA-alue pienentää olevaa virkistysaluetta n. 600 m²:llä. Näin ollen uusi asemakaava lisää virkistysalueen määrää noin 2 000 m² verran. Lisäksi asemakaavan myötä Saagapolun katualue levenee n. 4 metrillä, mikä turvaa polun ylläpito- ja kehittämismahdollisuudet. Polun laidalle on osoitettu runsaasti istutettavaa aluetta ja rakentamiselle osoitetun alueen koko pienenee polun laidalla. Näin ollen kaavamuutos turvaa virkistysreittien vehreän yleisilmeen aiempaa asemakaavaa paremmin.

Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee 1 km etäisyydellä Hakunilan keskustasta, jonka kautta kulkee joukkoliikenteen runkoyhteys (tulevaisuudessa ratikka). Kaavaratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Hakunilantiellä. Yhteydet Kyytitien kautta Tikkurilaan ja Hakunilantien kautta Kehä III:lle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen.

Vesihuolto

Kaava-alueen vesihuolto on suunniteltu liitettävän Saagatien ajoliittymän alla kulkevilla tonttijohdoilla Saagatien kääntöpaikalle rakennettaviin vesijohdon (Vj90) ja jätevesiviemärin (jv 200) liitosputkiin. HSY:n vesihuoltolinjojen pituudet ovat noin 40m. Vesijohto ja jätevesiviemäriputki tulevat samaan kaivantoon.

Asuin kerrostalokortteli voi liittyä yksityisillä viettöputkilla HSY:n linjoihin. Länsipuolen asuinrivitalot pumppaavat jätevedet Saagatien jätevesiviemärinlinjaan. Jätevedenpumppaamo on yksityinen.

Kaava-alueen hulevedet viivytetään tonttikohtaisesti kaupungin hulevesiohjelman ja toimintamallin mukaisesti. Hulevedet puretaan pintavaluntana tai Saagatien hulevesiviemärin kautta kaava-alueen etelä- ja länsipuolella avo-ojaan.

Ympäristöhäiriöt

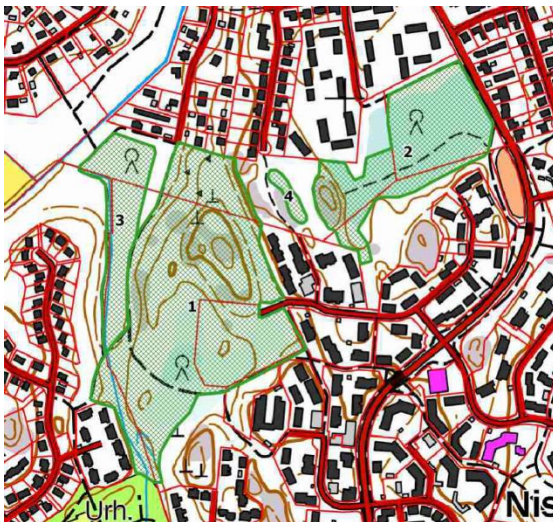
Alueella ei sijaitse lento- tai raideliikenteen melualueella. Myöskään tieliikenteestä johtuva melu tai pienhiukkaset eivät aiheuta ongelmia.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavatyön aikana on päivitetty arvokkaan eliölajiston esiintymistä koskevia tietoja. Alueelle teetettiin luontoselvitys (Savola 2019), lahakaviosammalselvitys (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020) ja linnust selvitys, josta käyttöön saatiin välikatsaus (Lindblom 2019).

Luontotyytit ja luontokohteet

Saagapuiston luontoselvityksessä (Savola 2019) pyrittiin tunnistamaan ja rajaamaan selvitysalueella sijaitsevat arvokkaat luontokohteet. Selvitys tehtiin laajasti, n. 20 ha laajuisena kaava-alueella ja sen ympäristössä. Selvitysalueella on luonnonsuojelullista merkitystä sekä yhtenäisenä metsäisenä kokonaisuutena että erityisiä luontoarvoja omaavien osa-alueiden ja pienkohteiden kautta tarkasteltuna.

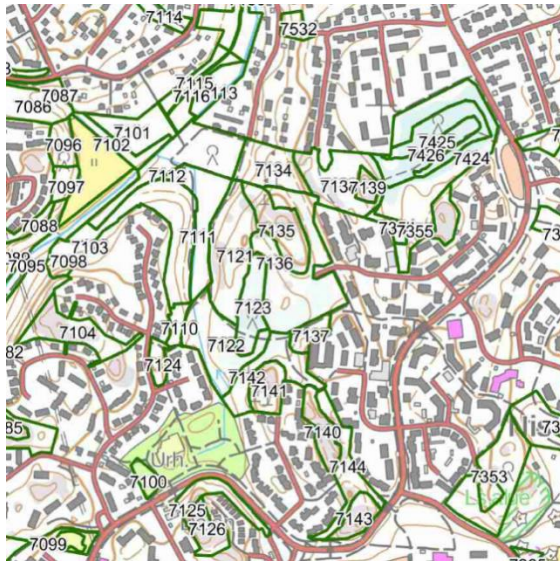

Selvitysalueen erityisiä luontoarvoja omaavat osa-alueet ja pienkohde (Savola 2019)

Selvitysalueella on säilynyt merkittävä määrä puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia metsikköjä. Lisäksi löytyy sellaisia metsiä, joiden rakenne on kehittynyt sen verran erikäs rakenteiseksi, että niiden nykyrakennetta voi pitää luonnontilaisena. Pinta-alaltaan merkittävin tällaisten metsien keskittymä (kohde 1 vierisessä kuvassa; 8 ha) sijoittuu selvitysalueen keskiosaan Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueelle. Savola arvioi sen olevan selvitysalueen luontoarvoiltaan merkittävien osa. Muita erityisiä luontoarvoja omaavat kohteet ovat Saagapuiston itäosan suo sekä siihen liittyvät luontoarvoja sisältävät metsät (kohde 2) länsiosan maatalousmaalla kehittynyt sekametsälehto (kohde 3) ja metsäsuunnitelman kuvion 7138 korpi (kohde 4; kuvio-kartta alempana).

Savolan (2019) mukaan Nissaksenpuiston-Kirkkokasken metsäalue (kohde 1) on itsessään niin iso ja yhtenäinen, että sillä on syytä katsoa olevan selvää merkitystä paikallisena luonnon ydinalueena. Alueen arvoa lisäävät säilyneiden luonnontilaisen kaltaisten tai vähintäänkin luonnontilais-

kaisten metsien merkittävä määrä ja sen [pohjoisosan] halki kulkeva paikallinen, kehitettävä itä-länsisuuntainen ekologinen yhteys (Saagapuisto-Riimumäki-Sipoonkorven kansallispuisto). Kohde sisältää merkittäviä METSO-arvoja omaavia kangasmetsiä ja turvekankaita sekä jonkin verran arvokkaita lehtoja, korpia ja kalliometsiä. Lisäksi alueella on jonkin verran pienvesien suojeluarvoa.

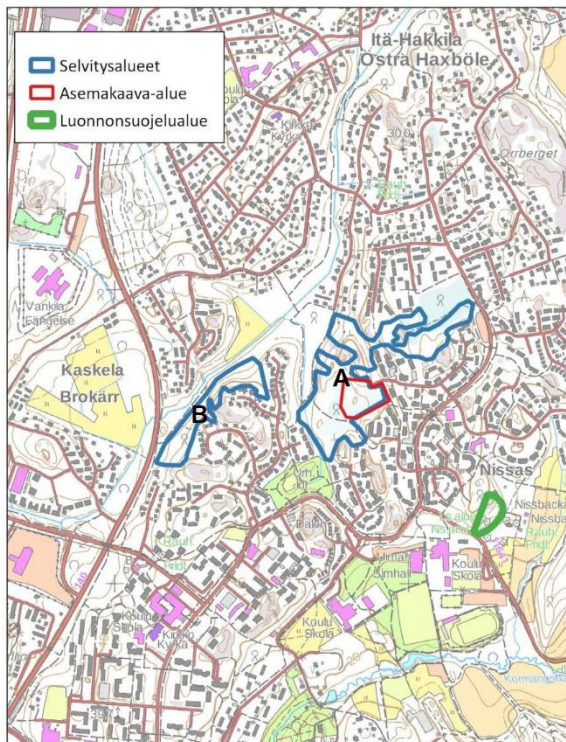
Saagapuiston kuviokartta (Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelma 2018)

Kohteesta 1 osuu kaava-alueelle n. 20 % (1,6 ha/8 ha kokonaisuus), sisältäen osittain kaava-alueelle osuvan metsikkökuvion 7135 sekä lähes koko kaava-alueen kattavan metsikkökuvion 7136. Savolan (2019) mukaan metsäkuvio 7136 sisältää ruohoturvekankaita ja lehtomaista kangasta, joiden valtaosuus muodostuu noin 60-vuotiaista kuusista sekä näiden joukossa sekapuuna kasvavista samanikäisistä koivuista ja männyistä. Lisäksi kuviolla kasvaa harvakseltaan hyvin vanhoja kuusia sekä vanhoja mäntyjä. Metsäkuviolla 7136 on melko paljon vanhoja, eri järeysasteen läpilahoja kuusen kantoja, mikä tekee alueesta hyvin potentiaalisen lahokaviosammalbiotoopin.

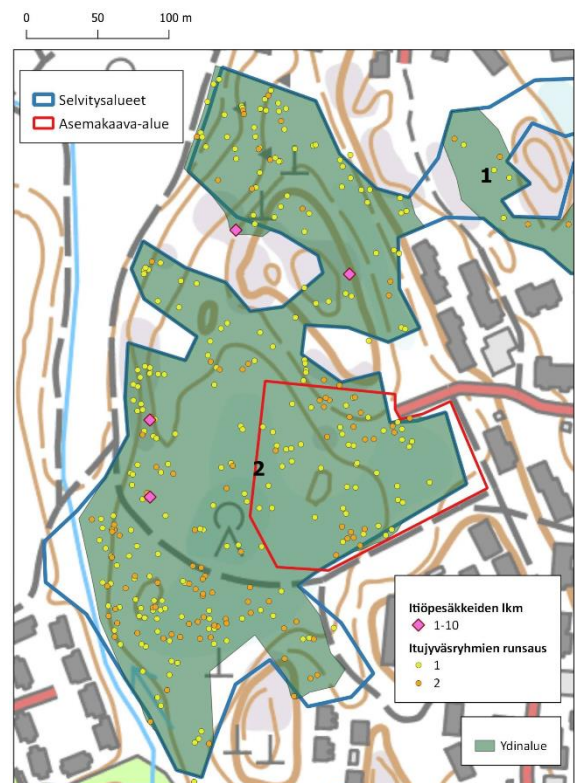
Johtopäätöksenä Saagapuiston luontoselvityksessä todetaan, että Saagatien kääntöpaikan länsipuolisen alueen ottaminen rakennuskäyttöön heikentäisi olennaisesti kyseisen arvokkaan luontoalueen suojeluarvoja: Arvokkaan alueen kokonaispinta-ala pienenesi, lahoppuustoisia turvekankaita häviöisi ja alueen rakennuskäyttö vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Selvityksessä suositellaan myös lahokaviosammalmen esiintymisen selvittämistä alueelta. Lahokaviosammalta käsitellään tarkemmin seuraavassa kappaleessa.

Lahokaviosammal

Kaavatyön yhteydessä tehtiin lahokaviosammalmen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020). Selvitys käsitti Vantaan lahokaviosammalmen suojelusuunnitelmassa (Manninen & Nieminen 2020) lajin potentiaalisiksi esiintymisalueiksi esitetyt alueet kaava-alueen läheisyydessä (alueet A ja B, viereinen kuva). Työssä kartoitettiin paitsi lahokaviosammalmen itiöpesäkkeiden esiintymät, myös lahokaviosammalmen asuttamat lahoppuut ilman itiöpesäkehavaintoja itujuväsryhmien perusteella. Selvitysalueilla havaittiin yhteensä 609 lahokaviosammallesiintymää, joista yhdeksässä oli itujuväsryhmien lisäksi myös itiöpesäkkeitä. Havaintojen perusteella rajattiin kolme erillistä lahokaviosammalmen ydinaluetta. Ydinalueet pisteytettiin samalla periaatteella kuin Vantaan lahokaviosammalmen suojelusuunnitelmassa (Manninen & Nieminen 2020).

Selvitysalueiden ja asemakaava-alueen sijainnit (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020)

Lahokaviosammalhavainnot ja ydinalueet kaava-alueella ja sen ympäristössä (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020)

Lahokaviosammalselvityksen (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020) yllä olevan liitekartan perustella kaava-alueelle ei sijoitu lainkaan lahokaviosammaleen itiöpesäkkeitä. Selvityksen tiivistelmässä todetaan seuraavaa:

Selvitysalueiden ydinalueet saavat melko heikot pisteet Vantaan lahokaviosammalen ydinalueiden vertailussa johtuen mm. niiden pienestä pinta-alasta ja maaston kulumisesta. Koska lahokaviosammal on Vantaalla yleinen ja runsas, kaikkein parhaimpia esiintymiä lukuun ottamatta mikään yksittäinen esiintymä ei todennäköisesti ole lain tarkoittamalla tavalla tärkeä lajin säilymiselle Vantaalla.

Saagatien asemakaava-alueella sijaitsee vain n. 10 % kaikista selvitysalueiden [alueet A ja B] lahokaviosammalhavainnoista. Asemakaava-alueella havaittiin vain itujuvärsyryhmiä, ei itiöpesäkkeellisiä esiintymiä. Asemakaava-alue on laajuudeltaan n. 15 % lahokaviosammalen ydinalueista selvitysalueilla.

Vaikka asemakaava-alue rakennetaan, ja kaikki tai lähes kaikki lahokaviosammalen kasvupaikat siellä tuhoutuisivat, lahokaviosammal todennäköisesti säilyy selvitysalueilla tulevaisuudessa. Ydinaluepinta-alan pieneminen asemakaava-alueen rakentamisen myötä saattaa kuitenkin olla riski lahokaviosammalen paikalliselle elinvoimaisuudelle. Kulumisen ehkäisy, lahoppuujatkumo ja pienilmaston sopivuus ovat merkittävässä roolissa lahokaviosammalen säilymisessä ydinalueilla, varsinkin, jos asemakaava-alue rakennetaan.

Lahokaviosammal on uhanalainen, rauhoitettu ja erityisesti suojeltavaksi määritelty laji. Lahokaviosammalselvityksen havainnot itujuvärsyryhmistä sijoittuvat melko tasaisesti kaava-alueelle. Näin ollen lajin suojelu kaava-alueella edellyttäisi alueen jättämistä rakentamatta, mistä seuraisi kaupungille huomattavia taloudellisia menetyksiä saamatta jäämien tonttien myyntitulojen vuoksi.

Lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset ovat näin ollen merkittäviä, mikä mahdollistaa luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittaman yleispoikkeaman suojelusta. Lisäksi on huomionarvoista, että Vantaan yleiskaava 2020 valmisteluaineistossa maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavan rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien laho-kaviosammaslehtimien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla. Asemakaava-alue sisältyy yleiskaava 2020:n rakennettaviksi osoitettuihin alueisiin.

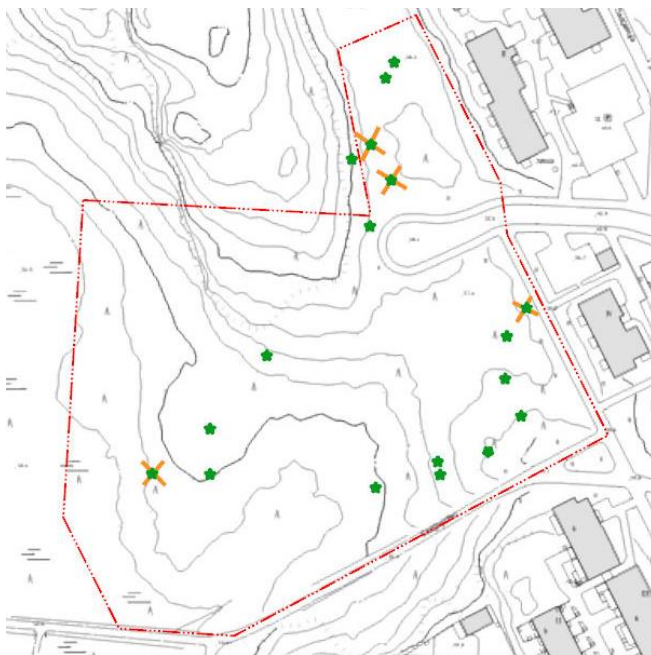
Linnusto

Linnustaselvityksen välikatsauksessa (Lindblom, 2019) Saagapuiston-Nissaksenpuiston parhaiksi metsälajeiksi arvioidaan käki, mustapääkerttu, kultarinta, sirittäjä, joilla viisi reviiriä, kuusitiainen ja puukiipijä. Metsän laadun perusteella alueella voisivat muuton yhteydessä levähtää idänuulintu ja pikkusieppo, joiden reviiriksi kohde ei kuitenkaan sovellu erityisen hyvin. Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 -luettelon (Tiainen ym. 2016) mukaan kaikki linnustaselvityksen välikatsauksessa mainitut lajit ovat uhanalaisuusluokituksestaan elinvoimaisia.

Linnustaselvityksen välikatsauksessa huomautetaan, että Saagatien kaava-alueen ja sen ympäristön kuusikkokuvioiden aluskasvillisuus on kulunutta, mikä näkyy myös linnustossa. Aluskasvuston kuluminen ja laikuittain puute vähentää alueen linnustoarvoja. Kuusikon keski-eteläosan rehevämpi kuvio on linnustomielessä pienialainen. Selvityksessä todetaan myös, että [kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevat] metsäalueen etelä- ja länsilaidoilla kulkevat puronotkot ovat kuvioina huomionarvoisia, myös avoimempaa nuorta lehtipuustoa tarjoava rehevämpi läntisin-luoteisin osa. (Lindblom 2019)

Välikatsauksessa arvioidaan, että Saagapuiston-Nissaksenpuiston virkistyskäytön määrä ja sen kattavuus metsäalueella vähentää kohteen potentiaalia metsälinnustolle. Toisaalta kohde on jo nyt häiriöherkkä petolinnuille. Mikäli selvitysalueelle rakennetaan, voi potentiaalisten kana- ja varpushaukan, nuolihaukan ja lehtopöllön mahdollisuus esiintyä pesimälajistossa loppua. Lehtopöllö pesii irtohavaintojenkin mukaan lähialueella. Havaitun perusmetsälajiston osalta kaavailtu rakentaminen lähinnä vähentää reviirimääriä. Käki voi kadota, koska laji suosii laajempia yhtenäisiä metsäkuvioita. Mikäli metsän pinta-ala supistuu, linnustoarvot väjäämättä laskevat, näin etenkin lajistollisesti huomioitavimman metsälinnuston osalta.

Puusto

Kaavatyön yhteydessä kartoitettiin alueen arvokkaat puut. Oheisessa kuvassa on esitetty tunnistetut arvopuut, joista valtaosa on mäntyjä (kartoitus: Elina Ekroos). Poistuvat puut on merkitty oranssilla ruksilla. Asemakaavaratkaisu säilyttää valtaosan kaava-alueen arvopuista (14 kpl kartoitetusta 18 arvopuusta).

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueen rakentaminen muuttaa vettä läpäisevän pinnan määrää sekä pintavaluntaa nykyisellä Itä-Hakkilanojan valuma-alueella. Näitä muutoksia ehkäistään hulevesien tonttien hallintatarkoituksella, siten että pintavalunnan muutokset minimoidaan nykytilanteeseen verrattuna.

Yhteenveto vaikutuksista luontoon ja luonnonympäristöön

Hanke sijoittuu nykyisten korttelialueiden kylkeen ja hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Uudisrakentaminen sijoittuu ennestään rakennettavaksi kaavoitetulle alueelle ja puistoksi osoitettujen alueiden pinta-alat kasvavat kaavoituksen myötä.

Luontoselvityksen (Savola 2019) mukaan kaava-alueen kangasmetsä on osa paikallisesti erittäin merkittävää, yhtenäistä Nissaksenpuiston-Kirkkokasken metsäkokonaisuutta. Selvityksen johtopäätöksissä todetaan, että kaava-alueen ottaminen rakennuskäyttöön ”heikentäisi olennaisesti kyseisen arvokkaan luontoalueen suojeluarvoja” ja selvityksessä suositellaan rakennuskaavailusta luopumista. Luontoselvityksessä korostetaan erityisesti metsän ikään ja alueen lahokaviosammalpotentiaaliin liittyviä arvoja. Selvityksessä ei kuitenkaan löydetty kaava-alueelta luonnonsuojelulain 29 § perusteella säilytettäviä luontotyyppejä, vesilain 11 § mukaan suojeltuja luontotyyppejä, metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita lain perusteella suojeltavia kasvi- tai eliölajeja. Lahokaviosammalselvityksen (Manninen, Makkonen & Nieminen 2020) perusteella alueen rakentamisen ei todennäköisesti uhkaa lahokaviosammaleen säilymistä alueella. Linnustoselvityksen välikatsauksen (Lindblom 2019) perusteella alueelta ei löydetty uhanalaisia lintulajeja.

Koska asemakaava-alue on säilynyt rakentamattomana, kaavan toteutuminen tarkoittaa väistämättä alueella olevien iäkkäiden metsäalueiden vähenemistä. Haittoja on pyritty vähentämään kaavamääräyksillä, osoittamalla kaava-alueen reuna-alueita puistoksi ja sijoittamalla rakentaminen siten, että mahdollisimman monia alueella olevista arvokkaista männyistä voidaan säilyttää. Asumakaavamuutoksen myötä kulku Nissaksenpuistoon ohjataan Saagapolun kautta, jolloin liikuminen suoraan Saagatien päästä metsään vähenee. Tämä saattaa vähentää maaston kuluneisuutta kaava-alueen laitamilla. Luontoarvojen ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseksi kaavassa määrätään korttelialueiden vihertehokkuus 0,9.

Voimassa olevan asemakaavan mukaan asemakaava-alueelle voitaisiin toteuttaa julkisia lähipalveluita, kuten päiväkotia tai koulua. Tällöin kaava-alueen kasvillisuutta karsittaisiin laajalta alueelta, minkä lisäksi ympäristön metsään todennäköisesti kohdistuisi voimakasta kulutusta. Näin ollen asemakaava turvaa alueen luontoarvot nykytilannetta paremmin.

Vaikka kaava-alueella on todennettu luontoarvoja, joita menetetään rakentamisen myötä, niin luontoarvoja säilyy laajemmin Saagapuiston alueella. Näitä arvoja tutkittiin tarkemmin asemakaavan luontoarvoselvityksen (Savola 2019) yhteydessä. Asemakaavan toteuttamisen seurauksena paikallisesti erittäin merkittävä Nissaksenpuiston-Kirkkokasken metsäkokonaisuus pienenee n. 20 %:lla, mutta valtaosa alueesta säilyy. Asemakaava lisää kaavoitettujen viheralueiden määrää ja turvaa luontoarvot voimassa olevaa asemakaavaa paremmin. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonsuojelutavoitteita.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettavat korttelit tiivistävät olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja tukeutuvat ja tukevat alueen joukkoliikennepalveluja, mikä tukee resurssiviisauden tavoitteita.

Vihertehokkuus

Asemakaavan pihaluonnos, jossa toteutuu vihertehokkuus 0,9 (Eeva Eitsi)

Asemakaavamuutoksen AK- ja AR-korttelialueilla vaaditaan kaavan määräyksissä vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuden - viherpintojen, puiden ja kasvillisuuspintaisten hulevesien viivytyspainanteiden - avulla hillitään ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekilmiötä.

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin. Vihertehokkuusmenetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Asemakaavaluonnoksen pohjalta tehtyjen laskelman ja luonnosmaisien pihasuunnitelman (kuva yläpuolella) perusteella vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,9 on saavutettavissa. Laskelman tekemisen jälkeen korttelialueita on kasvatettu, minkä seurauksena vihertehokkuuden tavoitetason saavuttaminen on helpottunut.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Alueen nimistö säilyy ennallaan.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa asemakaavamuutoksen toteuttaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen ja alueelle tarvittava kunnallistekniikka on valmis.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupunkirakenne ja -ympäristö:	Vesa Karisalo	aluearkkitehti
	Linnea Löytönen	asemakaavasuunnittelija
	Mirva Talusén	asemakaavasuunnittelija (05/2019 asti)
	Outi Colliander	suunnitteluavustaja (05/2019 asti)
	Merja Hokkanen	kaavoitusteknikko
	Noora Koskivaara	asemakaavasuunnittelija
	Jonna Kurittu	yleiskaavasuunnittelija
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
Kuntatekniikan keskus :	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Marjut Viljanen	liikenneinsinööri
	Petra Tammisto	maisema-arkkitehti
Yrityspalvelut:	Tomi Henriksson	asumisasioiden päällikkö
	Elisa Ranta	asumisen erityisasiantuntija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö/Asemakaavoitus

Vantaalla, 12. päivänä tammikuuta 2021.

Linnea Löytönen
asemakaava-arkkitehti

Vesa Karisalo
aluearkkitehti

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	25.08.2020
Kaavan nimi	002410 Saagatie		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	20.02.2019	
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	092002410	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,7481	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,7481

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

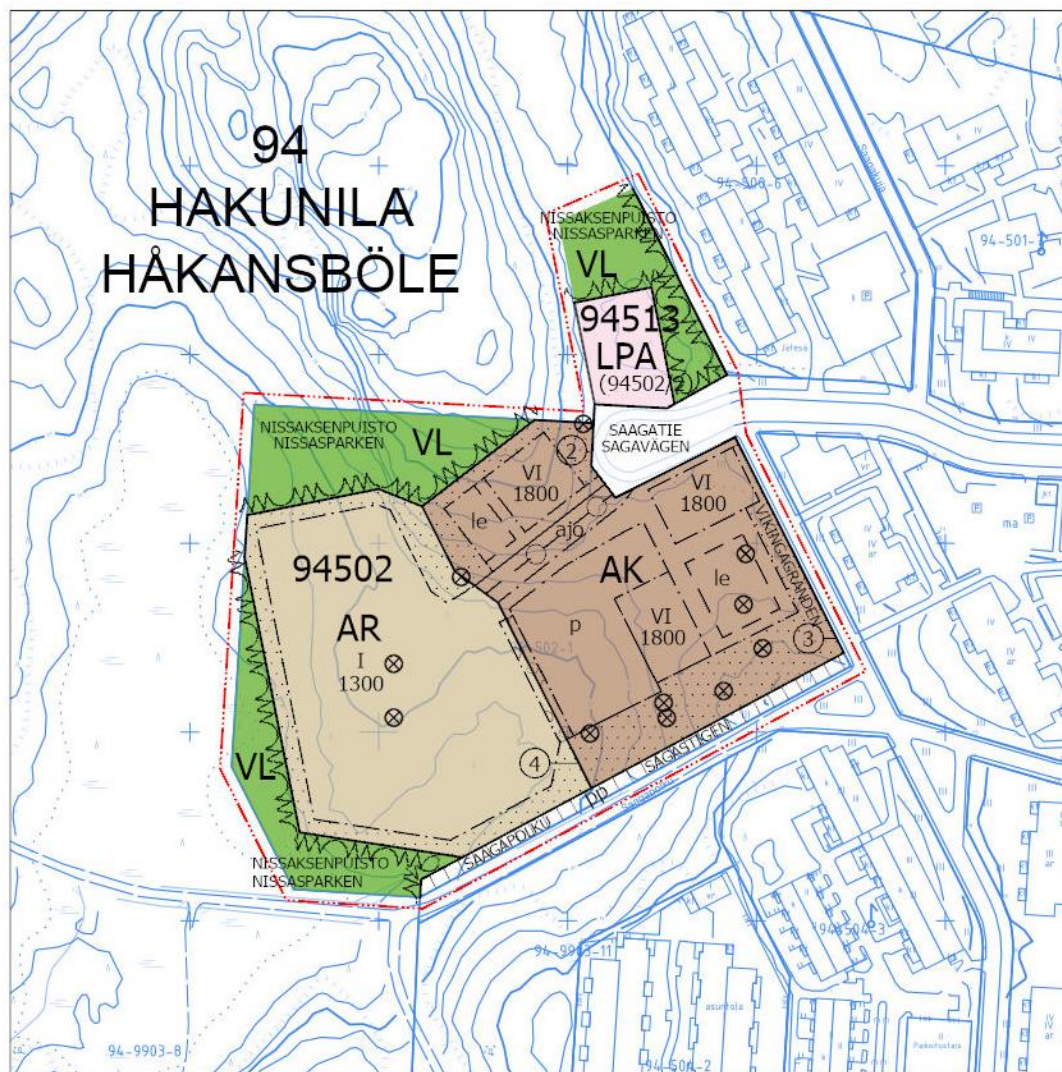
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,7481	100,0	6700	0,38	0,0000	2700
A yhteensä	1,2059	69,0	6700	0,56	1,2059	6700
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0000		0		-1,5181	-4000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3588	20,5			0,2012	
R yhteensä						
L yhteensä	0,1834	10,5			0,1110	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

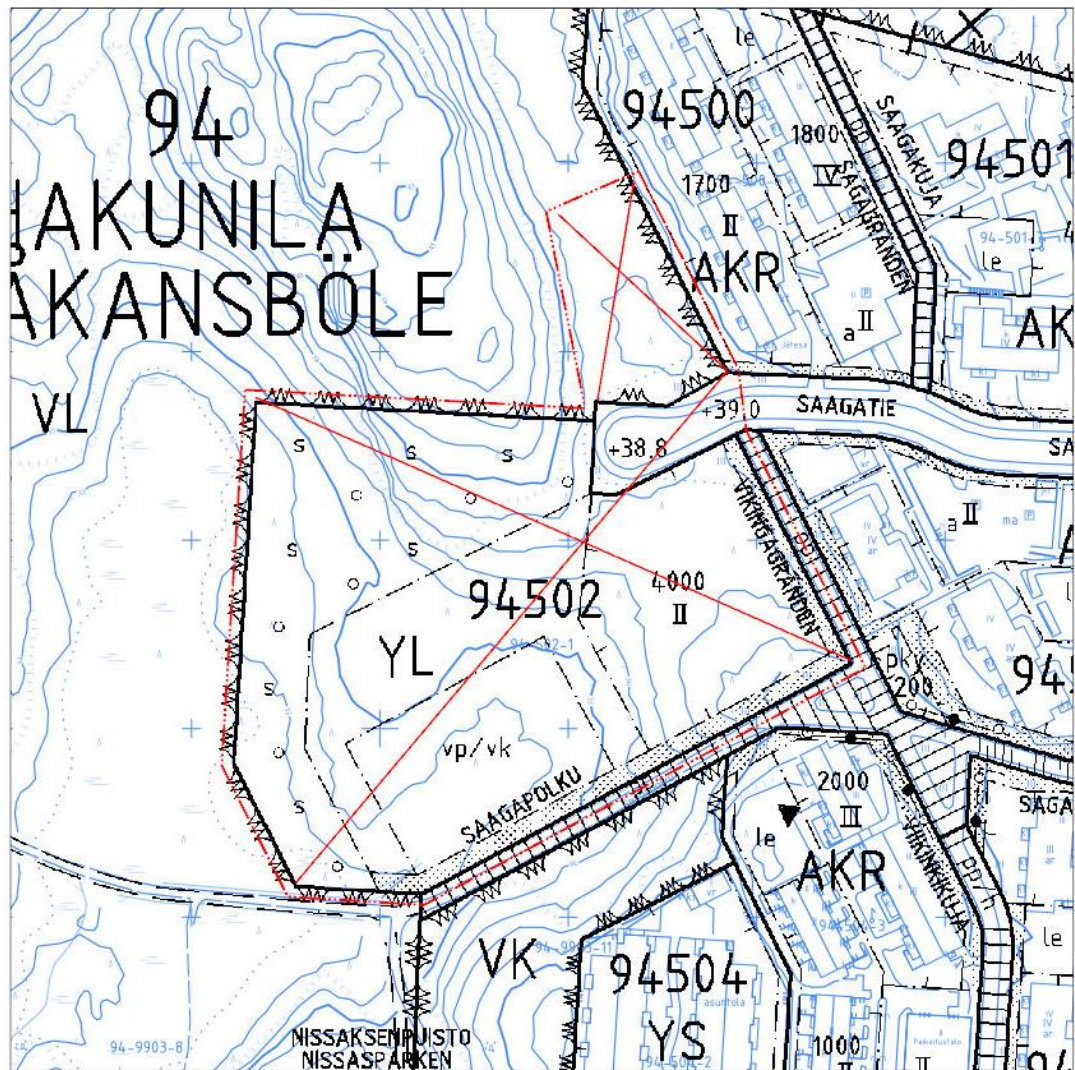
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k- m² +/-]
Yhteensä	1,7481	100,0	6700	0,38	0,0000	2700
A yhteensä	1,2059	69,0	6700	0,56	1,2059	6700
AK	0,6103	50,6	5400	0,88	0,6103	5400
AR	0,5956	49,4	1300	0,22	0,5956	1300
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0000		0		-1,5181	-4000
YL	0,0000		0		-1,5181	-4000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3588	20,5			0,2012	
VL	0,3588	100,0			0,2012	
R yhteensä						
L yhteensä	0,1834	10,5			0,1110	
Kadut	0,0697	38,0			-0,0027	
Kev.liik.kadut	0,0513	28,0			0,0513	
LPA	0,0624	34,0			0,0624	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavakartta 1:2000

Kumoutuvat asemakaavat (punaiset ristit) 1:2000

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002410	Päiväys Datum 12.1.2021
Vantaan kaupunki SAAGATIE Kaupunginosa 94, HAKUNILA Asemakaavan muutos Korttelit 94502 ja 94513 sekä katu- ja virkistysalueet. Tonttijako ja tonttijaon muutos Kortteli 94502. 1:2000	Vanda stad SAGAVÄGEN Stadsdel 94, HÅKANSBÖLE Ändring av detaljplanen Kvarteren 94502 och 94513 samt gatu- och rekreationsområden. Tomtindelning och ändring av tomtindelning Kvarteret 94502. 1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinerrostalojen korttelialue.

Rakennusoikeus.

Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Asuinrakennusten kaikkiin kerroksiin sekä talousrakennuksiin saa asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, askartelu-, kerho-, pyykinpesu-, väestönsuoja- ja teknisiä tiloja.

Kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä saa ylimmän kerroksen yläpuolelle rakentaa asukkaiden yhteisiä saunatiloja.

Kerrosalan lisäksi rakennettavaksi sallitut tilat eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Väestönsuojat saa rakentaa tonttijaon estämättä.

Katot ja julkisivut

Mahdolliset elementtisaumat on häivyttävä arkkitehtuurin keinoin.

Piharakennukset ja katokset on tehtävä viherkattoisina.

Autokatosten, muurien ja muiden pihan rakenteiden tulee liittyä asuinrakennusten arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan. Pihan rakenteet eivät saa heikentää viihtyisyyttä ja turvallisuuden tuntua piha-alueilla.

Ulkoalueet

Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma. Tonttien hulevedet voidaan viivyttaa yhteisesti korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentamisessa on huomioitava hulevesien hallinta teknisesti ja toiminnallisesti.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvun yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Byggrätt.

En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivselen och dagsljuset i trapphuset.

I bostadshusens samtliga våningar och i ekonomibyggnaderna får man utöver den byggrätt som anvisas i detaljplanen bygga förråd, service-, hobby-, klubb-, tvättutrymmen, skyddsrum och tekniska utrymmen som betjänar boendet och som ligger utanför bostaden.

Ovanför den högsta våningen får gemensamma bastuutrymmen för invånarna byggas utan att våningstalet eller byggrätt utgör ett hinder.

De utrymmen som får byggas utöver våningsytan räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

Skyddsrummen får placeras oberoende av tomtindelningen.

Tak och fasader

Eventuella elementfogar ska döljas med hjälp av arkitektoniska medel.

Gårdsbyggnader och takkonstruktioner ska förses med gröntak.

Täckta bilparkeringar, murar och övriga konstruktioner på gårdsplanen ska ha en koppling till bostadshusens arkitektur och stadsbilden. Gårdens konstruktioner får inte minska trivselen och trygghetskänslan i gårdsområdena.

Utomhusområden

I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna i Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas.

För bygglovet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas. Tomternas dagvatten kan fördröjas gemensamt i kvartersområdet. Vid anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska hanteringen av dagvatten beaktas tekniskt och funktionellt.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstalet 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Pihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden suureksi kasvavia lehti- ja havupuita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa sekä monivuotisia kukkivia ja pölyttäviä lajeja, mukaan lukien kukkivia puita. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Leikki- ja oleskelualueet, kulkuväylät ja muut pihan toiminnot tulee sijoittaa siten että maasto suojeltavien puiden ympäristössä kuluu mahdollisimman vähän.

Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein tai istutuksin.

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä tai muulla vettä läpäisevällä materiaalilla.

Muuta

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot 1 ap/ 110 k-m², kuitenkin vähintään 1 ap kahta asuntoa kohden.

Vieras pysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m².

Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Rakennusoikeus

Asuinrakennuksiin ja talousrakennuksiin saa asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, askartelu-, kerho-, pyykinpesu-, väestönsuoja- ja teknisiä tiloja.

Kerrosalan lisäksi rakennettavaksi sallitut tilat eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Ulkoalueet

Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma. Tonttien hulevedet voidaan viivyttää yhteisesti korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentamisessa on huomioitava hulevesien hallinta teknisesti ja toiminnallisesti.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Pihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden suureksi kasvavia lehti- ja havupuita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa sekä monivuotisia kukkivia ja pölyttäviä lajeja, mukaan lukien kukkivia puita. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Leikki- ja oleskelualueet, kulkuväylät ja muut pihan toiminnot tulee sijoittaa siten, että maasto suojeltavien puiden ympäristössä kuluu mahdollisimman vähän.

Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein tai istutuksin.

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä tai muulla vettä läpäisevällä materiaalilla.

Vid planeringen av gården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det med beaktande av årstidernas växling planteras löv- och barrträd som blir stora, buskar, perenner och gräs samt fleråriga blommande och pollinerande arter, blommande träd inkluderade. De delar av gården som inte används för nödvändiga färdvägar, lek- eller vistelseområden eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.

Lek- och vistelseområden, gångleder och andra gårdsfunktioner ska placeras så att terrängen runt de träd som ska skyddas slits så lite som möjligt.

De områden som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner eller planteringar.

Bilplatserna utan tak, med undantag från inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering eller annat vattengenomsläppligt material.

Annat

Minimiantalet bil- och cykelplatser:

Bostäder 1 bp/ 110 m²-vy, dock minst 1 bp för två bostäder

Minst 1 bp/ 1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering.

Bostäder 2 cykelplatser /bostad

Kvartersområde för radhus och andra kopplade bostadshus.

Byggrätt

I bostadshusen och i ekonomibyggnaderna får man utöver den byggrätt som anvisas i detaljplanen bygga förråd, service-, hobby-, klubb-, tvättutrymmen, skyddsrum och tekniska utrymmen som betjänar boendet och som ligger utanför bostaden.

De utrymmen som får byggas utöver våningsytan räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

Utomhusområden

I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna i Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas.

För bygglovet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas. Tomternas dagvatten kan fördröjas gemensamt i kvartersområdet. Vid anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska hanteringen av dagvatten beaktas tekniskt och funktionellt.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Vid planeringen av gården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det med beaktande av årstidernas växling planteras löv- och barrträd som blir stora, buskar, perenner och gräs samt fleråriga blommande och pollinerande arter, blommande träd inkluderade. De delar av gården som inte används för nödvändiga färdvägar, lek- eller vistelseområden eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.

Lek- och vistelseområden, gångleder och andra gårdsfunktioner ska placeras så att terrängen runt de träd som ska skyddas slits så lite som möjligt.

De områden som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner eller planteringar.

Bilplatserna utan tak, med undantag från inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering eller annat vattengenomsläppligt material.

AR

	Muuta Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot 1 ap/ 90 k-m², kuitenkin vähintään 1,2 ap/ asunto Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto	Annat Minimiantalet bil- och cykelplatser: Bostäder 1 bp/ 90 m²-vy, dock minst 1,2 bp/bostad Bostäder 2 cykelplatser /bostad
	Lähivirkistysalue.	Område för närrekreation.
	Autopaikkojen korttelialue Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä tai muulla vettä läpäisevällä materiaalilla. Pysäköintialue on rajattava istutuksin. Alueen osat, joita ei käytetä pysäköintiin tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Istutuksiin tulee käyttää puuvartistia kasveja.	Kvartersområde för bilplatser Bilplatserna utan tak, med undantag från inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering eller annat vattengenomsläppligt material. Parkeringsområdet ska avgränsas med planteringar. De delar av området som inte används för parkering eller passager ska förses med planteringar. Planteringarna ska bestå av växter med vedstam.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
94	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
HAKUNILA	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
94502	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
SAAGATIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
1800	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
VI	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del av den.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	Riktgivande del av område som ska reserveras för lek- och vistelseområde.
	Istutettava alueen osa. Kalliopinnat suositellaan säilytettävän. Alueelle on suositeltavaa istuttaa kuntaa tai keto-/niittykasveja.	Del av område som ska planteras. Det rekommenderas att bergsytor bevaras. Det rekommenderas att mår eller ängs-/fältväxlighet planteras i området.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område där träd och buskar skall planteras.
	Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.	Riktgivande körförbindelse inom området.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
(94502/2)	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit ja tontit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.	Siffrorna inom parentes anger de tomter och kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Katu.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får inte skadas.

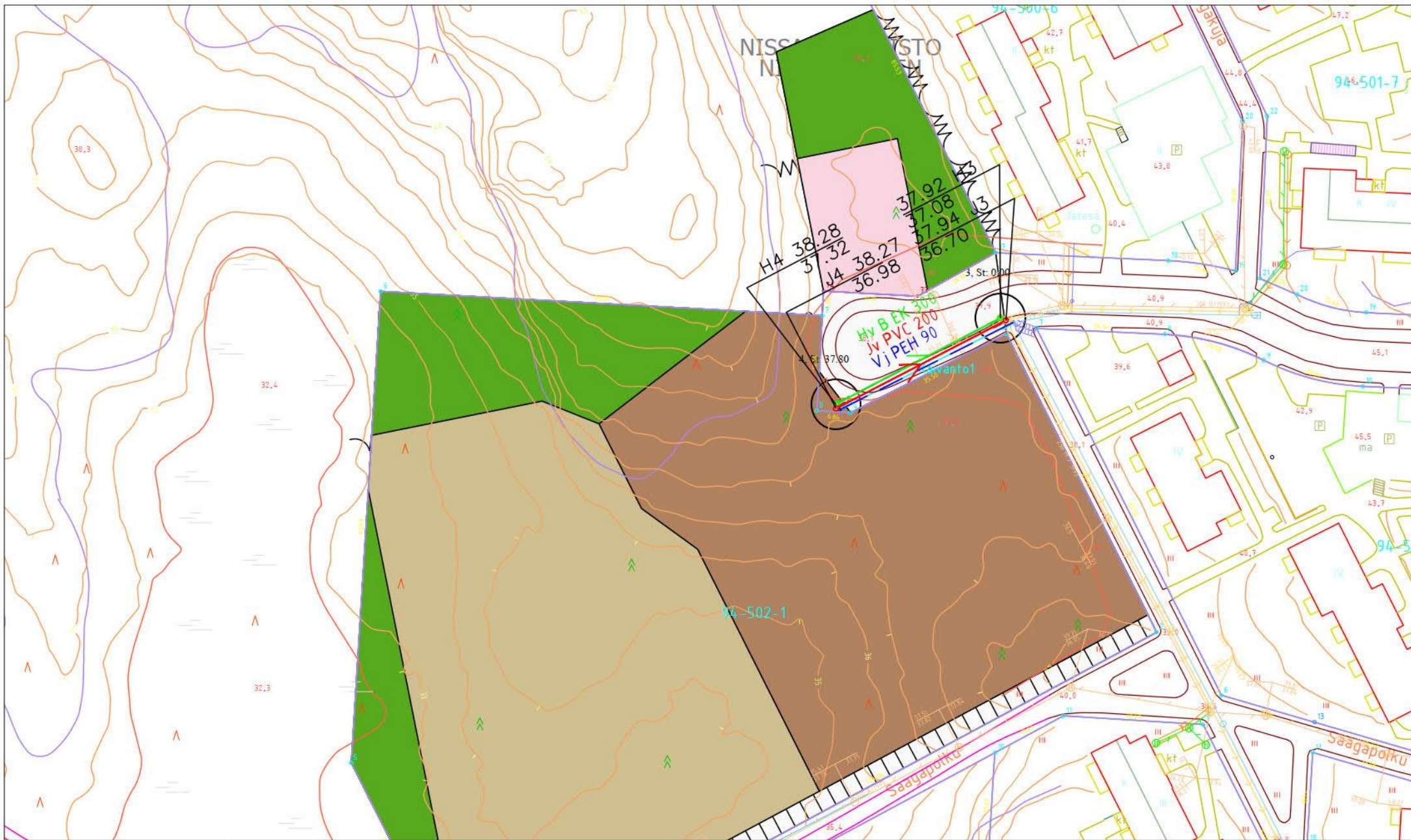
Gata.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.

TOMTINDELNING

För kvarteren i detta detaljplaneområde ska en separat tomtindelning utarbetas om inte annat bestämts genom planbeteckningar.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplaneringen	
		_____ Vesa Karisalo Aluearkkitehti / Områdesarkitekt	
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätningen Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Vantaalla / Vanda __.__.20__	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
		_____ Kimmo Junttila Kaupungeingeodeetti / Stadsgeodet	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__		Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__	

Vantaan kaupunki
copyright

Antti Auvinen
tulosteen laatija

26.8.2020
päiväys

VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA
002410 Saagantie

LIITE: Kaupunginhallitus 25.01.2021 / 15 S

ETRS-GK25
Koord.järj.

N2000
Korkeusjärj.

1 : 1 000
Mittakaava

Asemakaavoitus / VKA, LLÖ

Asemakaavamuutosehdotus **nro 002410 / Saagatie** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 4.11. – 3.12.2020. Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.9.2020 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 10 ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 VANTAAN ENERGIA OY VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY	Sähköverkko: Suunnittelualueella ei ole entuudestaan sähkön jakeluverkkoa. Lähin sähköistetty kiinteistö on Saagatie 11. Maakaapeliverkko rakennetaan alueen rakentuessa Saagatien suuntaisesti alueelle liittymäkokotarpeiden mukaan. Kaukolämpöverkko: ei huomautettavaa.	-
NRO 2 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS	Tehdyn selvityksen mukaan asemakaava-alueella on runsaasti lahakaviosammalen itujuväsryhmiä. Kaavaselistuksessa on tarpeen arvioida, olisivatko lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset merkittäviä, ja onko luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittama yleispoikkeaminen tässä tapauksessa mahdollista.	Asemakaavaselistuksen kappaletta 4.4.2, "Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön", täydennettiin esitetyllä arvioinnilla yleispoikkeaman perusteista.
NRO 3 SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO	Kuluneisuutta eli virkistyskäytön ja ulkoilun vääjäämättömiä jälkiä ei ole syytä lahakaviosammal- ja linnustoselvityksen tapaan nähdä pelkästään alueen luontoarvoja vähentävänä tekijänä, osaltaan ilmiö kertoo myös alueen metsien tärkeydestä ihmisille.	Vaikka käyttö kertoikin virkistysarvoista, se vähentää alueen sopivuutta esim. linnustoille. Kaavatyön yhteydessä on otettu virkistysarvot huomioon mm. säilyttämällä kaava-alueen rajoilla kulkevat ulkoilureitit mahdollisimman vehreinä.

	Luontoselvityksiä on referoitu hieman yksipuolisesti kaavan esittelysivuilla sekä kaava-aineiston videoesittelyssä. Linnustoselvityksessä käytetty metodi on sellainen, että sen pohjalta ei voi riittävän luotettavasti arvioida etteikö alueella voisi olla merkitystä alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien (eli suojelutoimia vaativien) metsälintujen kannalta. Lahokaviosammalen kasvupaikkahavaintojen huomattavan kokonaismäärän voi katsoa indikoivan niin kaava-alueen kuin laajemmin tarkastellen Nissaksenpuisto-Saagapuiston potentiaalia vanhempia lahopuita ja läpilahoja kantoja hyödyntävän lahottajalajiston kannalta. Vantaan kaupungin teettämät, aikanaan hyvin perustellut lahokaviosammalselvitykset ovat selkeästi osoittaneet sen, että tämä yksi sammallaji on Vantaalla melko yleinen ja monilla alueilla myös runsas. Sen suojelutaso lienee suotuisa. Esitämmekin, että Vantaa lakkaa 2021 tuhlaamasta	Kaavaselostuksen ja kaavan esittelysivun tietoja päivitettiin. Videoesitys tehtiin nähtävilläoloa varten, eikä sitä enää päivitetty. Linnustoselvityksen perusteella on tunnistettu tekijöitä, jotka jo nykyisellään heikentävät alueen linnustoarvoja. Näiden tekijöiden perusteella voidaan pitää epätodennäköisenä, että alueella olisi merkitystä myöskään alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien metsälintujen kannalta. Näin ollen selvitys on riittävä. Ei tarkistuksia. Valtaosa Saagapuiston-Nissaksenpuiston alueesta säilyy viheralueina ja lahottajalajeille sopivia lahopuustoisia alueita säilyy riittävästi. Ei tarkistuksia. Vantaan kaavoitustöissä korostetaan luontotyyppiselvityksiä ja niiden tekoa, eikä käytäntönä ole teettää kaavakohtaisia lahokaviosammalselvityksiä. Tämän kaavan osalta selvitys teetettiin, koska Saagapuiston alueella oli lajin potentiaalisia
--	--	--

	luontoselvityksiin liittyviä rajallisia resursseja tämän yhden lajin jatkoselvityksiin. Melko vähäisen hyödyn tuottava rakentamishanke tuhoaa osan paikallisesti erittäin arvokkaasta luontoalueesta sekä vaurioittaa vääjäämättä myös kaava-alueen länsiosan luonnonsuojelullisesti arvokkaan korven vesitaloutta. Nykyisen suositun virkistysalueen supistuminen lisää myös virkistyskäytön negatiivista vaikutusta säilyvissä metsissä. Esitämme rakentamishankkeesta luopumista.	alueita, joista ei ollut tarkempaa tietoa. Ei tarkistuksia. Asemakaavamuutoksen haittavaikutusten luonnonympäristölle ei ole katsottu olevan niin suuria, että ne estäisivät rakentamisen alueella. Kaavamuutos parantaa suojelutilannetta voimassa olevaan kaavaan verrattuna. Rakentamisen negatiivisia vaikutuksia luonnonympäristölle on pyritty vähentämään kaavamääräyksillä ja osoittamalla osia kaava-alueesta viheralueiksi. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä, minkä ansiosta rakentamisen vaikutukset ympäröivien alueiden vesitalouteen jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Ei tarkistuksia.
NRO 4 FINGRID OYJ	Ei huomautettavaa.	-
NRO 5 HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT	Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä Saagatiellä sijaitsee vesijohto 225 M, jätevesiviemäri 250 M ja hulevesiviemäri 300 B, joihin osa uudesta asuinalueesta on liitettävissä. Uutta yleistä vesihuoltoverkostoa tarvitaan noin 40 metriä, kauimmaksi nykyisestä verkostosta sijoittuvan rivitalotontin liittymisen mahdollistamiseksi. Suunnittelualueella ei ole tarvetta johtosiirroille.	-

NRO 1

Vantaan Energia Oy, Vantaan Energia sähköverkot Oy, 2.12.2020

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Suunnittelualueella ei ole entuudestaan sähkön jakeluverkkoa. Lähin sähköistetty kiinteistö on Saagatie 11. Maakaapeliverkko rakennetaan alueen rakentuessa Saagatien suuntaisesti alueelle liittymäkokotarpeiden mukaan.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 2

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 3.12.2020

Lausunto:**Yhdyskuntarakenne**

Asemakaavamuutos tarkoittaa oikeusvaikutteisen yleiskaavan ratkaisua. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi.

Luontoarvot

Lahokaviosammal on uhanalainen, rauhoitettu ja erityisesti suojeltavaksi määritelty laji, ja lisäksi se sisältyy Luontodirektiivin liitteeseen II. Luonnonsuojelulain 48§:n mukaan rauhoitettu laji ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan, jolloin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista rauhoitettuja lajeja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Tehdyn selvityksen mukaan asemakaava-alueella on runsaasti lahokaviosammalen itujuväsryhmiä. Kaavaselostuksessa on tarpeen arvioida, olisivatko lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset merkittäviä, ja onko luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittama yleispoikkeaminen tässä tapauksessa mahdollista.

Vastine:

Lahokaviosammalselvityksen havainnot itujuväsryhmistä sijoittuvat melko tasaisesti kaava-alueelle. Näin ollen lajin suojelu kaava-alueella edellyttäisi alueen jättämistä rakentamatta, mistä seuraisi kaupungille huomattavia taloudellisia menetyksiä saamatta jäävien tonttien myyntitulojen vuoksi. Lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset ovat näin ollen merkittäviä, mikä mahdollistaa luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittaman yleispoikkeaman suojelusta. On myös huomionarvoista, että Vantaan yleiskaava 2020:ssa maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavan rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammalsiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla. Asemakaava-alue sisältyy yleiskaava 2020:n rakennettaviksi osoitettuihin alueisiin. Asemakaavamuutoksen voidaan myös katsoa parantavan suojelutilannetta voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna.

Tarkistukset:

Kaavaselostuksen vaikutusten arviointeihin täydennettiin vastineen mukaiset perustelut.

NRO 3

Suomen Luonnonsuojeluliitto, 3.12.2020

Lausunto:**Hankealueen merkityksestä**

Itä-Hakkilan, Nissaksen, Hakunilan ja Kaskelan väliin jäävä Nissaksenpuisto-Saagapuiston metsäalue on tällä hetkellä metsien osalta huomattavan yhtenäinen ja laaja (noin 30 ha). Alueen arvoa luonnon ja virkistyskäytön kannalta lisää se, että se on kytkeytynyt pohjoiskoillisessa Itä-Hakkilan puronvarren virkistysalueisiin ja luoteessa Liinapelto-Ruukinpyörän viheralueisiin.

Nissaksenpuisto-Saagapuiston merkitys laajan alueen tärkeimpänä metsäisenä luontoviheralueena näkyy ulkoilureiteillä ja metsäpoluilla liikkuvien ihmisten lisäksi reittien ulkopuolisten metsien osittaisena kuluneisuutena. Kuluneisuutta eli virkistyskäytön ja ulkoilun vääjäämättömiä jälkiä ei ole kuitenkaan syytä lahokaviosammal- ja linnustoselvityksen tapaan nähdä pelkästään alueen luontoarvoja vähentävänä tekijänä, osaltaan ilmiö kertoo myös alueen metsien tärkeydestä ihmisille.

Saagatien kaava-alue on elimellinen osa Nissaksenpuisto-Saagapuiston kokonaisuutta, joten kaavan vaikutuksia on syytä tarkastella ja arvioida riittävän laaja-alaisesti.

Luontoarvojen selvittämisestä ja johtopäätöksistä

Vantaan kaupunki ansaitsee kiitoksen siitä, että hankealueella on teetetty osana kaavoitusta kaksi varsinaista luontoselvitystä (metsä- ja luontotyyppi-arvot sekä lahokaviosammal). Lisäksi on teetetty hieman ylimalkainen linnustoselvitys.

Kiitoksen ansaitsee myös se, että tehdyt selvitykset ovat osallisten nähtävillä osana kaava-aineistoa eikä niitä tarvitse erikseen pyydellä virkamiehiltä. Asemakaavakohtaiset täsmäselvitykset sekä aineistojen liittäminen osaksi nähtävilläoloaineistoa leviää toivottavasti peruskäytännöksi.

Nuhteita kaupunki ansaitsee sen sijaan selvitysten hieman yksipuolisesta referoinnista kaavan esittelysivuilla sekä kaava-aineiston videoesittelyssä. Metsä- ja luontotyyppi-arvojen kannalta keskeisen selvityksen (Savola 2019) tärkeimmät aluekokonaisuuden kokonaisarvoa sekä METSO-arvoja koskevat johtopäätökset on jätetty mainitsematta. Sen sijaan on nostettu esille se, että selvityksessä ei löydetty kaava-alueelta luonnonsuojelulain 29 § perusteella säilytettäviä luontotyypejä, vesilain 11 § mukaan suojeltuja luontotyypejä, metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita lain perusteella suojeltavia kasvi- tai eliölajeja. Olennaista lienee se mitä arvoja alueelta on havaittu, mitä vaikutuksia kaavailla maankäytöllä on kyseisiin arvoihin. Luontovaikutusten referoinnissa on myös tärkeää tunnistaa se mitä on selvitetty ja mitä ei ole selvitetty. Lajistoselvitysten osalta kaava-alueelta on selvitetty kunnolla vain yhden sammallajin esiintyminen. Linnustonkin osalta tiedot on koottu yhden keskikesän aamun (tai aamupäivän) kertakäynniltä.

On pakko siteerata metsä- ja luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) johtopäätösosan keskeisiä havaintoja hankealueen olennaisimpien luontovaikutusten osalta (**tummennus** lausunnon tekijän):

Aluekokonaisuutta on syytä pinta-alan, yhtenäisyyden ja sijainnin takia pitää paikallisesti erittäin merkittävänä luonnon ydinalueena. Selvitysalue on lisäksi luontotyyppinäkökulmasta tarkasteltuna monipuolinen alue, jolla on merkitystä kangasmetsien, lehtojen, korpi- ja rämesoiden, kallioiden sekä noro- ja puroluonnon suojelulle. Selvitysalueella on myös laajempia osa-alueita sekä pienkohteita (kartta 2, s. 11), joilla on yksilöitävissä olevaa merkitystä uhanalaistuneiden tai harvinaisten luontotyyppien ja elinympäristöjen kannalta.

Alueen merkittävin luontoarvokeskittymä on selvitysalueen länsi- ja keskiosaan sijoittuva Nissaksenpuisto-Kirkkokasken osa-alue. Tämä noin 8 ha laajuinen alue sisältää merkittäviä METSO-arvoja omaavia kangasmetsiä ja turvekankaita sekä jonkin verran arvokkaita lehtoja, korpia ja kalliometsiä. Lisäksi alueella on jonkin verran pienvesien suojeluarvoa. Osa-alueetta voi pelkän luontotyyppipohjaisen arvottamisen näkökulmasta pitää paikallisesti erittäin merkittävänä. Lajistoperusteiset lisäselvitykset mm. lahokaviosammalen ja kääväkkäiden osalta saattaisivat nostaa alueen merkityksen maakunnalliseksi (Uudenmaan liitto 2012).

Saagatien kääntöpaikan länsipuolisen alueen ottaminen rakennuskäyttöön heikentäisi olennaisesti kyseisen arvokkaan luontoalueen suojeluarvoja. Rakentaminen pienentäisi arvokkaan alueen kokonaispinta-alaa, hävittäisi jo nyt lahoppuustoisia turvekankaita sekä vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Rakentaminen vähentäisi olennaisesti myös lahokaviosammalelle potentiaalisesti soveltuvien metsien määrää selvitysalueella.

Luontoselvityksen havaintojen perusteella on syytä suositella voimakkaasti Saagatien länsipuolisesta rakentamiskaavailusta luopumista. Mikäli hanketta jatketaan, on hankealueella sen korkean lahokaviosammalpotentiaalin takia syytä teettää lajin mahdollisten esiintymien ammattimainen selvitys

Linnustoselvityksestä

Alueella tehty linnustohavainnointi on tehty yhdellä käynnillä ja vieläpä niinkin myöhään kuin 19.6. Lisäksi havainnointi on tehty päivän viimeisenä kohteena useiden havaintoalueiden jälkeen, jolloin epäselväksi jäävä havainnointiajankohta tuskin on ollut enää optimaalinen edes 19.6 havainnoinnin kannalta. Edellä mainittujen syiden perusteella sinänsä ansiokasta tiedoksiantoa ei ole syytä kutsua linnustoselvitykseksi. Käytetty metodi on joka tapauksessa sellainen, että sen pohjalta ei voi riittävän luotettavasti arvioida etteikö alueella voisi olla merkitystä alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien (eli suojelutoimia vaativien) metsälintujen kannalta.

Lahokaviosammalselvityksestä

Nissaksenpuisto-Saagapuiston laajalla viheralueella on tehty ilmeisen asiantunteva lahokaviosammalselvitys. Selvityksestä voi tehdä mm. sen johtopäätöksen, että aluekokonaisuuden metsät tarjoavat ko. lajille runsaasti kasvupaikkoja ja merkittävä osa niistä osuu kaavan rakentamisvarauksille. Kasvupaikkahavaintojen huomattavan kokonaismäärän voi katsoa osaltaan indikoivan niin kaava-alueen kuin laajemmin tarkastellen Nissaksenpuisto-Saagapuiston potentiaalia vanhempia lahoppuita ja läpilahoja kantoja hyödyntävän lahottajalajiston kannalta.

Lahokaviosammal-selvityksessä todetaan se, että Saagatien kaava-alueen esiintymien hävittäminen ei todennäköisesti vaaranna lajin säilymistä alueella. Tämä hankemyönteinen johtopäätös plagioi saman konsulttifirman ns. lahokaviosammalen suojelusuunnitelmassa tekemiä johtopäätöksiä, joiden turvin Vantaan kaavoittajat katsovat käytännössä minkä tahansa lajin ydinalueen hävittämisen lailliseksi, koska esiintymiä säilyy joka tapauksessa niin paljon. Ilmiö näkyy erityisesti Kivistön alueella, mutta on leviämässä myös muualle.

Vantaan kaupungin teettämät, aikanaan hyvin perustellut lahokaviosammalselvitykset ovat selkeästi osoittaneet sen, että tämä yksi sammallaji on Vantaalla melko yleinen ja monilla alueilla myös runsas. Sen suojelutaso lieenee suotuista, joten lajin erityishuomiointiin kaavojen luontoselvityksissä ei 2020-luvulla enää ole sellaisia erityisperusteita kuin vielä 2017-2019 ajateltiin olevan.

Esitämmekin, että Vantaa lakkaa 2021 tuhlaamasta luontoselvityksiin liittyviä rajallisia resursseja tämän yhden lajin jatkoselvityksiin, Resursseja on sen sijaan syytä suunnata

varsinaisia suojelutoimia vaativien taantuvien ja uhanalaisten luontotyyppien ja lajien parempaan selvittämiseen. Olennaista on tunnistaa ja turvata jatkossa aikaisempaa kattavammin myös Vantaan 2020-luvun oloissa tärkeät paikallisesti arvokkaat, paikallisesti erittäin arvokkaat ja maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet.

Yhdistyksen suhtautuminen kaavaehdotuksen maankäyttöön

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys pitää esitettyä rakentamista Saagatien länsipuolelle Nissaksenpuisto-Saagapuiston metsäisen luonto- ja viheralueen kannalta haitallisena ja valitettavana. Melko vähäisen hyödyn tuottava rakentamishanke tuhoaa osan paikallisesti erittäin arvokkaasta luontoalueesta sekä vaurioittaa vääjäämättä myös kaava-alueen länsiosan luonnonsuojellisesti arvokkaan korven vesitaloutta. Nykyisen suositun virkistysalueen supistuminen lisää myös virkistyskäytön negatiivista vaikutusta säilyvissä metsissä. Esitämme rakentamishankkeesta luopumista.

Vastine:

Vaikka kaava-alueen käytöstä johtuva kuluneisuus kertookin virkistysarvoista, se vähentää alueen luonnonsuojellisia arvoja ja esim. sopivuutta linnustoille. Kaavatyön yhteydessä otettu virkistysarvot huomioon mm. säilyttämällä kaava-alueen rajoilla kulkevat ulkoilureitit mahdollisimman vehreinä.

Kaavan selvitykset teetettiin laajalta alueelta, jolloin voitiin saada käsitys kaava-alueen ja sitä ympäröivän alueen luontoarvoista. Savolan (2019) selvityksen päätarkoitus oli selvittää luontotyyppit. Lahokaviosammal selvitettiin, koska alueella oli tiedossa potentiaalisia kohteita ja tieto lajista antaa lisätietoa myös yleisesti alueen luontoarvoista. Vastaavasti myös linnuston suppeallakin selvityksellä saatiin käsitystä kaava-alueen ja sitä laajemman alueen merkityksestä linnustolle. Kun selvitettiin luontoarvoja kaava-aluetta laajemmin, voidaan suhteuttaa rakentamiselle menetettävän alueen merkitystä koko alueen luontoarvoihin.

Kaavaselostuksessa on korostettu kaava-alueelta ja sen lähiympäristöstä tunnistettuja luontoarvoja, joihin rakentaminen voi vaikuttaa. Osaa luontotyyppiselvityksen johtopäätöksistä ei nostettu esiin, koska ne koskivat selkeästi kaavan vaikutusalueen ulkopuolelle jääviä luontoarvoja. Esimerkiksi lausunnossakin lainattu kohta "Aluekokonaisuutta on syytä pinta-alan, yhtenäisyyden ja sijainnin takia pitää paikallisesti erittäin merkittävänä luonnon ydinalueena." koskee koko selvitysalue, eli Saagapuiston, Nissaksenpuiston ja Kirkkokasken muodostamaa aluekokonaisuutta. Kokonaisuuden luontoarvot olivat myös METSO-kriteereillä tarkasteltuina hyviä. Valtaosa aluekokonaisuuden luontoarvoista on turvattu voimassa olevassa yleiskaavassa ja niiden asema korostuu entisestään yleiskaava 2020:ssa.

Luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) osalta rakentamisen vaikutusten on tulkittu koskevan aluetta 1, eli Nissaksenpuiston-Kirkkokasken kokonaisuutta, joka on selvityksessä luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi. Selvityksen mukaan kaava-alue on olennainen osa tätä kokonaisuutta. Kaavan vaikutukset painottuvat erityisesti Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen eteläosaan, eli kaava-alueelle ja sen läheisyyteen. Esimerkiksi luontotyyppiselvityksessä esiin nostetut luontoyhteydet ympäröiville alueille kulkevat Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen pohjoisosassa, selkeästi erillään kaava-alueesta, eikä kaava-alueen rakentamisen näin ollen voida katsoa uhkaavan niiden säilymistä. Kuten ylläolevassa lausunnossakin todetaan, luontotyyppiselvityksen mukaan kaava-alueen rakentaminen pienentäisi Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen kokonaispinta-alaa ja hävittäisi jo nyt lahoppuustoisia turvekankaita. Rakentaminen vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Nämä huomiot on toistettu asemakaavaselostuksessa. Kaava-alueen osuus Nissaksenpuiston-

Kirkkokasken kokonaispinta-alasta on kuitenkin noin 20 % ja osia kaava-alueen reunoista muutetaan viheralueeksi. Vaikka osa arvokkaasta alueesta menetetäänkin, niin valtaosa siitä säilyy. Lisäksi rakennettava alue sijaitsee Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen laidalla, minkä ansiosta säilytettävä osa kokonaisuudesta on edelleen yhtenäinen.

Varsinaisen kaava-alueen luontoarvot liittyvät luontotyyppiselvityksen perusteella metsän vanhaan ikään. Valtaosa kaava-alueesta sijoittuu metsäkuvion 7136 alueelle, jonka kuvataan sisältävän *”ruohoturvekankaita ja lehtomaista kangasta, joiden valtapuusto muodostuu noin 60-vuotiaista kuusista sekä näiden joukossa sekapuuna kasvavista samanikäisistä koivuista ja männyistä.”* Kaavoituksen kannalta on myös olennaista, että luontotyyppikartoituksessa ei löydetty lailla suojeltuja luontotyyppisiä tai elinympäristöjä, joiden säilyttämiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Siksi tätä johtopäätöstä on korostettu.

Koska kyseessä on asemakaavamuutos, vaikutusten arviointia tulee tehdä ensisijaisesti suhteessa aiempaan, voimassa olevaan asemakaavaan. Siihen verrattuna viheralueiden määrä kasvaa. Uudessa asemakaavassa on lisäksi osoitettu säilytettäviä puita, määrätty vihertehokkuus 0,9 ja osoitettu runsaasti istutettavia alueita rakennettavien kortteleiden sisälle. Voimassa olevan asemakaavan mukaan alueelle voitaisiin toteuttaa julkisia lähipalveluita, kuten päiväkotia tai koulu. Tällöin kaava-alueen kasvillisuutta karsittaisiin laajalta alueelta, minkä lisäksi ympäristön metsään todennäköisesti kohdistuisi voimakasta kulutusta. Näin ollen asemakaava turvaa alueen luontoarvot nykytilannetta paremmin.

Kaavan esittelysivu ja videoesitys ovat tiivistelmiä, eivät kaavan asiakirjoja. Virallisen, nähtävillä olleen kaavaselostuksen ”Luontovaikutusten arviointi” - kappaleessa on kuvattu luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) sisältöä laajemmin, sisältäen myös lausunnossa referoidun osuuden. Arvioinnissa ei siis ole jätetty selvityksen tuloksia huomioimatta. Lausunnossa mainitut selvityksen johtopäätökset olisi kuitenkin voitu toistaa myös luontovaikutusten yhteenvedossa, esittelyvideossa ja kaavan esittelysivulla. Videoesitys tehtiin kaavan nähtävilläolua varten, joten sitä ei enää ole tarkoituksenmukaista päivittää. Esittelysivun teksti ja kaavaselostus päivitettiin.

Kuten kaavaselostuksessa todetaan, Lindblomin (2019) tiedonanto on linnustoselvityksen välikatsaus. Lopullista raporttia ei valitettavasti saatu kaavoituksen käyttöön. Kartoituskäynti on kestänyt neljä tuntia ja välikatsauksessa arvioidaan monipuolisesti alueen linnustoarvoja sekä lajihavaintojen että alueella olevien elinympäristöjen perusteella. Linnustoarvoja arvioidaan nykytilanteesta ja kaava-alueen rakentamisen jälkeen. Tiettyjen alueiden todetaan nykytilassaan olevan linnustoltaan vähemmän merkityksellisiä kuin toiset. Esimerkiksi Saagatien länsipuolella olevan aluskasvillisuudeltaan kuluneemman metsän alueen, eli kaava-alueen, ei arvioida olevan linnuston kannalta niin merkittävä kuin esimerkiksi rehevän puronotkoalueen. Alueella todetaan jo nyt olevan paljon virkistyskäyttöä, joka jo nykyisinkin vähentää alueen linnustollista merkitystä. Uusi rakentaminen lisää virkistyskäyttöä, mutta sen ei katsota olennaisesti muuttavan tilannetta. Kun otetaan huomioon tekijät, jotka jo nykyisellään heikentävät alueen linnustoarvoja, voidaan pitää epätodennäköisenä, että alueella olisi merkitystä myöskään alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien metsälintujen kannalta. Näin ollen selvitys on riittävä.

Luontoselvitysten osalta kaupunki pyrkii lähtökohtaisesti kartoittamaan luontotyyppisiä yksittäisten lajien sijaan. Saagatien asemakaavan liittyen nähtiin aiheelliseksi tehdä tarkempi lahojaviosammalselvitys, koska vuoden 2019 lahojaviosammalinventoinnin perusteella oli tiedossa, että Saagapuiston alueella oli lajin

potentiaalisia alueita. Selvityksessä tarkastettiin näiden alueiden tilanne ja todettiin niistä valtaosa lahokaviosammalen ydinalueiksi. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeet eivät kuitenkaan sijoittuneet kaava-alueelle tai sen tuntumaan ja kokonaissuojelutason alueella katsottiin olevan riittävä. Käytännöksi asemakaavakohtaiset lahokaviosammalselvitykset eivät kuitenkaan ole muodostumassa. Lahokaviosammalen ydinalueet kertovat monimuotoisesta metsäympäristöstä. Selvityksen tulosten perusteella tällaista, muillekin lahottajalajeille soveltuvaa metsää säilyy kaava-alueen ympäristössä runsaasti, vaikka kaavahanke toteutettaisiinkin.

Asemakaavamuutoksen haittavaikutusten luonnonympäristölle ei ole katsottu olevan niin suuria, että ne estäisivät rakentamisen alueella. Kaavan negatiivisia vaikutuksia luonnonympäristölle on pyritty vähentämään kaavamääräyksillä ja osoittamalla osia kaava-alueesta viheralueiksi. Kaavassa määrätään, että "Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä". Määräyksellä ohjataan hulevesien hallintaan tontilla sekä ohjataan hulevesien luonnonmukaiseen käsittelyyn, jolloin vaikutukset ympäröiville alueilla jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Tarkistukset:

Kaavan esittelysivulle täydennettiin luontotyyppiselvityksen johtopäätöksiä. Kaavaselostuksessa olevaan luontovaikutusten yhteenvetoon täydennettiin alueen luontoarvoihin ja niitä koskeviin kaavan vaikutuksiin liittyviä tarkennuksia.

NRO 4

Fingrid Oyj, 4.12.2020

Lausunto:

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole kommentoitavaa.

Fingrid Oyj:n voimajohtot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 5

HSY Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut, 7.12.2020

Lausunto:

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä Saagatiellä sijaitsee v. 1993 rakennettu vesijohto 225 M, jätevesiviemäri 250 M ja hulevesiviemäri 300 B, joihin osa uudesta asuinalueesta on liitettävissä. Uutta yleistä vesihuoltoverkostoa tarvitaan kaavaselostuksessa ja esisuunnitelmassa esitetyn mukaisesti noin 40 metriä, kauimmaksi nykyisestä verkostosta sijoittuvan rivitalotontin liittymisen mahdollistamiseksi. Uuden

verkoston alustava kustannusarvio on kaavaselostuksen mukaan 30 000 € (alv %). Suunnittelualueella ei ole tarvetta johtosiirroille.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

Lahokaviosammalen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella

Elina Manninen, Henna Makkonen & Marko Nieminen

Faunatican raportteja 23/2020

Päiväys: 15.5.2020

Kirjoittajat: Elina Manninen, Henna Makkonen & Marko Nieminen

Kannen kuva: Rinnemetsää selvitysalueella B, jossa tavattiin runsaasti lahokaviosammalen itujyväryhmiä. (kuva: Elina Manninen 29.4.2020)

Valokuvat: © 2020 / Faunatica Oy

Karttakuvat: © 2020 / Faunatica Oy

Pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos

Kiitokset: Linnea Löytönen (Vantaan kaupunki) ja Olli Manninen

Espoo 2020

Suosittellemme viittaamaan tähän raporttiin seuraavasti:

Manninen, E., Makkonen, H. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammalen esiintymisselvitys Vantaan Nissaksen alueella. – Faunatican raportteja 23/2020. 21 s.

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
1. JOHDANTO	4
1.1. Lahokaviosammal.....	4
2. TULOKSET	7
2.1. Havainnot ja ydinaluerajaukset	7
2.2. Ydinalueiden pisteytys	10
3. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	11
3.1. Ydinalueiden merkittävyys.....	11
3.2. Lajin suojelun riittävyys selvitysalueilla	11
3.3. Suositukset	12
4. KIRJALLISUUS	14
LIITE 1. MENETELMÄKUVAUS	15

Tiivistelmä

Faunatica Oy teki keväällä 2020 lahokaviosammalen esiintymisselvityksen kahdella alueella Vantaan Nissaksessa Saagatien asemaakaavaa varten. Työn tarkoituksena oli selvittää lajin esiintyminen, rajata lajille tärkeäksi arvioitu ydinalue sekä laatia kokonaisarvio lajin suojelun riittävydestä selvitysalueella, mikäli asemakaava-alue rakennetaan. Työn tilasi Vantaan kaupunki.

Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*) on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN). Laji on rauhoitettu, ja se on lisäksi erityisesti suojeltava ja listattu luontodirektiivin liitteessä II, minkä vuoksi lajin säilymiselle tärkeän tai suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.

Tässä työssä kartoitettiin paitsi lahokaviosammalen itiöpesäkkeiden esiintymät, myös lahokaviosammalen asuttamat lahopuut ilman itiöpesäkehavaintoja itujuväsryhmien perusteella. Selvitysalueilla havaittiin yhteensä 609 lahokaviosammaleesiintymää, joista yhdeksässä oli itujuväsryhmien lisäksi myös itiöpesäkkeitä. Havaintojen perusteella rajattiin kolme erillistä lahokaviosammalen ydinaluetta. Ydinalueet pisteytettiin samalla periaatteella kuin Vantaan lahokaviosammalen suojelusuunnitelmassa (Manninen & Nieminen 2020).

Selvitysalueiden ydinalueet saavat melko heikot pisteet Vantaan lahokaviosammalen ydinalueiden vertailussa johtuen mm. niiden pienestä pinta-alasta ja maaston kulumisesta. Koska lahokaviosammal on Vantaalla yleinen ja runsas, kaikkein parhaita esiintymiä lukuun ottamatta mikään yksittäinen esiintymä ei todennäköisesti ole lain tarkoittamalla tavalla tärkeä lajin säilymiselle Vantaalla.

Saagatien asemakaava-alueella sijaitsee vain n. 10 % kaikista selvitysalueiden lahokaviosammalhavainnoista. Asemakaava-alueella havaittiin vain itujuväsryhmiä, ei itiöpesäkkeellisiä esiintymiä. Asemakaava-alue on laajuudeltaan n. 15 % lahokaviosammalen ydinalueista selvitysalueilla.

Vaikka asemakaava-alue rakennetaan, ja kaikki tai lähes kaikki lahokaviosammalen kasvupaikat siellä tuhoutuisivat, lahokaviosammal todennäköisesti säilyy selvitysalueilla tulevaisuudessakin. Ydinaluepinta-alan pieneminen asemakaava-alueen rakentamisen myötä saattaa kuitenkin olla riski lahokaviosammalen paikalliselle elinvoimaisuudelle. Kulumisen ehkäisy, lahopuujatkumo ja pienilmaston sopivuus ovat merkittävässä roolissa lahokaviosammalen säilymisessä ydinalueilla, varsinkin, jos asemakaava-alue rakennetaan.

1. Johdanto

Faunatica Oy teki keväällä 2020 lahomaviosammalen esiintymisselvityksen kahdella alueella Vantaan Nissaksessa Saagatien asemaakaavaa varten. Selvitysalueiden sijainti on esitetty kuvassa 1. Työn tilasi Vantaan kaupunki.

Selvitysalueen A pinta-ala on n. 9,5 ha ja alueen B n. 3,5 ha. Selvitysalueet rajattiin potentiaalisesti lahomaviosammalelle sopivina vuona 2020 laaditun lahomaviosammalen esiintymisselvityksen ja suojelusuunnitelman (Manninen & Nieminen 2020) yhteydessä.

Työn tarkoituksena oli selvittää lajin esiintyminen, rajata lajille tärkeäksi arvioitu ydinalue sekä laatia kokonaisarvio lajin suojelun riittävydestä selvitysalueella, mikäli asemakaava-alue (ks. kuva 1) rakennetaan.

Työssä kartoitettiin paitsi lahomaviosammalen itiöpesäkkeiden esiintymät, myös lahomaviosammalen asuttamat lahopuut ilman itiöpesäkehavaintoja itujuväsryhmien perusteella (ns. protoneemagemmat; Wolf 2015). Itujuväsryhmäkasvupaikkojen avulla lajin läsnäolo alueella voidaan havaita nopeammin ja luotettavammin kuin pelkästään itiöpesäkekasvupaikkoja etsittäessä.

1.1. Lahokaviosammal

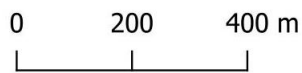
Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*) on Suomessa levinneisyydeltään eteläinen laji (Ulvinen ym. 2002, Sarmaltyöryhmä 2018, Syrjänen & Laaka-Lindberg 2009), mutta aivan viime vuosina sen tunnettu levinneisyys on laajentunut hyvin huomattavasti. Laji vaikuttaa olevan aiemmin arvioitua yleisempi, ja lajin esiintymisestä ja ekologiasta on saatu paljon hyödyllistä tietoa viime vuosien aikana. Kuusivaltaiset lehtometsät, puronvarret, korvet, niiden reunukset ja varsinkin pohjoisrinteiden kosteahkot kangasmetsät ovat tyypillisiä kasvupaikkoja lahomaviosammalelle. Laji kasvaa yleensä sopivasti kostealla, järeällä lahopuulla. Laji suosii runsaslahopuustoisia elinympäristöjä, joissa on pitkä metsäjätkumo. Esiintymisalueella täytyy ilmeisesti olla myös jätkumo sopivan lahopuun ja kostean pienilmaston suhteen.

Lahokaviosammal on viimeisimmässä uhanalaisarvioinnissa (Juutinen ym. 2019) luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN). Maankäytön kannalta merkittävämpiä seikkoja ovat kuitenkin sen kuuluminen luonnonsuojelulain 42 ja 47 pykälien määritelmien mukaisiin lajeihin. Lahokaviosammal on rauhoitettu (Lsl 42 §), joten ”kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty”. Toisaalta Lsl 48 §:n perusteella lajin esiintyminen ”ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä.” ”Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja ... kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.”

Lahokaviosammal kuuluu myös molempiin Lsl 47 pykälään sisällytettyihin luokituksiin. Se on ensinnäkin erityisesti suojeltava laji, jonka ”säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty”, ja toiseksi luontodirektiivin liitteessä II

listattu laji: ”*Edellä 5 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen lajien suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävien esiintymispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty*”. Em. hävittämis- ja heikentämiskielto on voimassa vain siinä tapauksessa, että ELY-keskus on rajannut esiintymän ja antanut rajauksen tiedoksi maanomistajalle.

Pääkaupunkiseudulla on tehty havaintoja lahokaviosammalesta vuoden 2015 jälkeen melko runsaasti (esim. Manninen 2017, 2018). Vuonna 2020 laadittiin huomattavan kunnianhimoinen Vantaan lahokaviosammalen esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Manninen & Nieminen 2020), jonka ansiosta Vantaan lahokaviosammaltilanne tunnetaan nyt ehdottomasti parhaiten Suomen kaupungeista ja kunnista.

Kuva 1. Selvitysalueiden ja Saagatien asemakaava-alueen sijainnit.

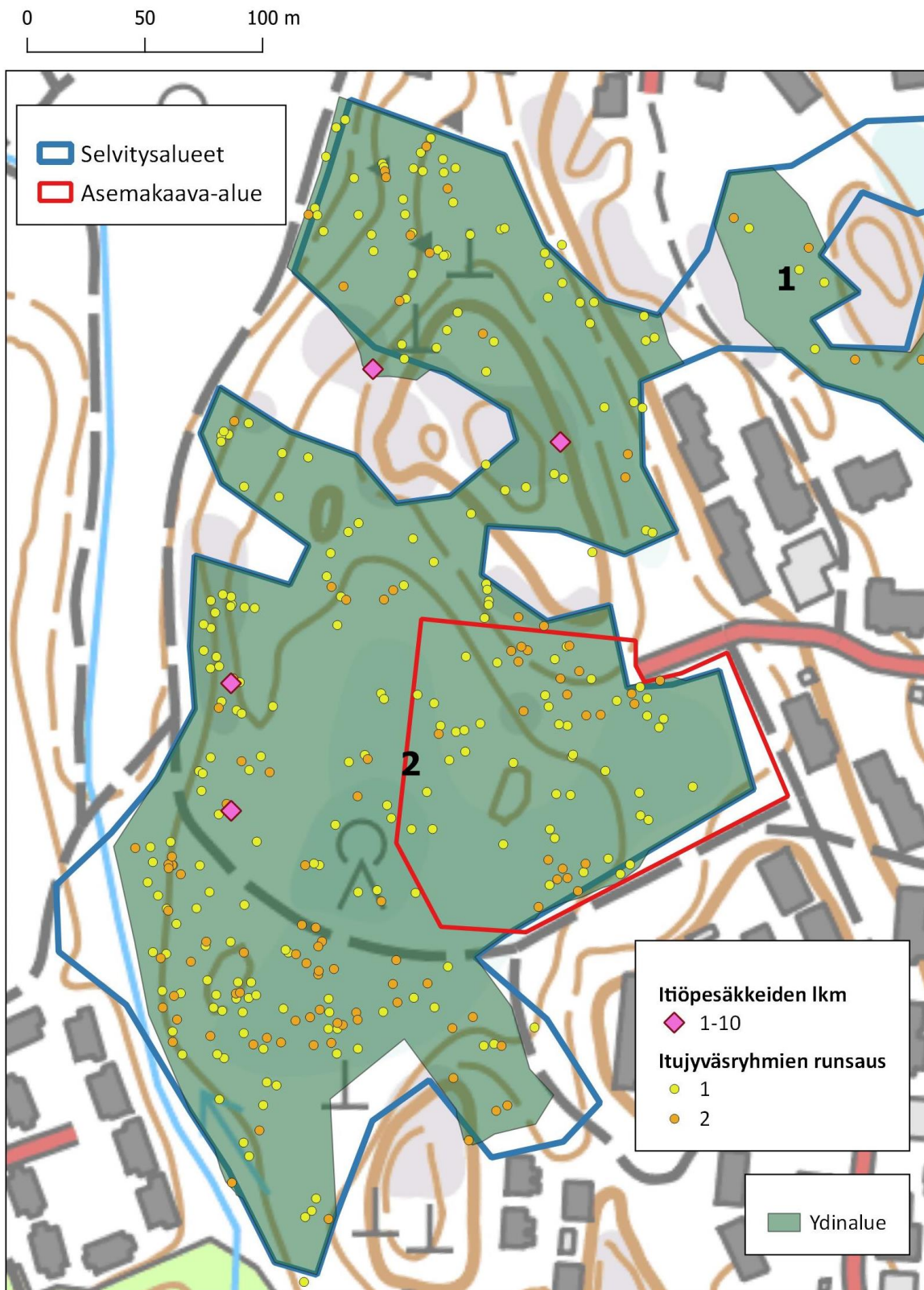
2. Tulokset

2.1. Havainnot ja ydinaluerajaukset

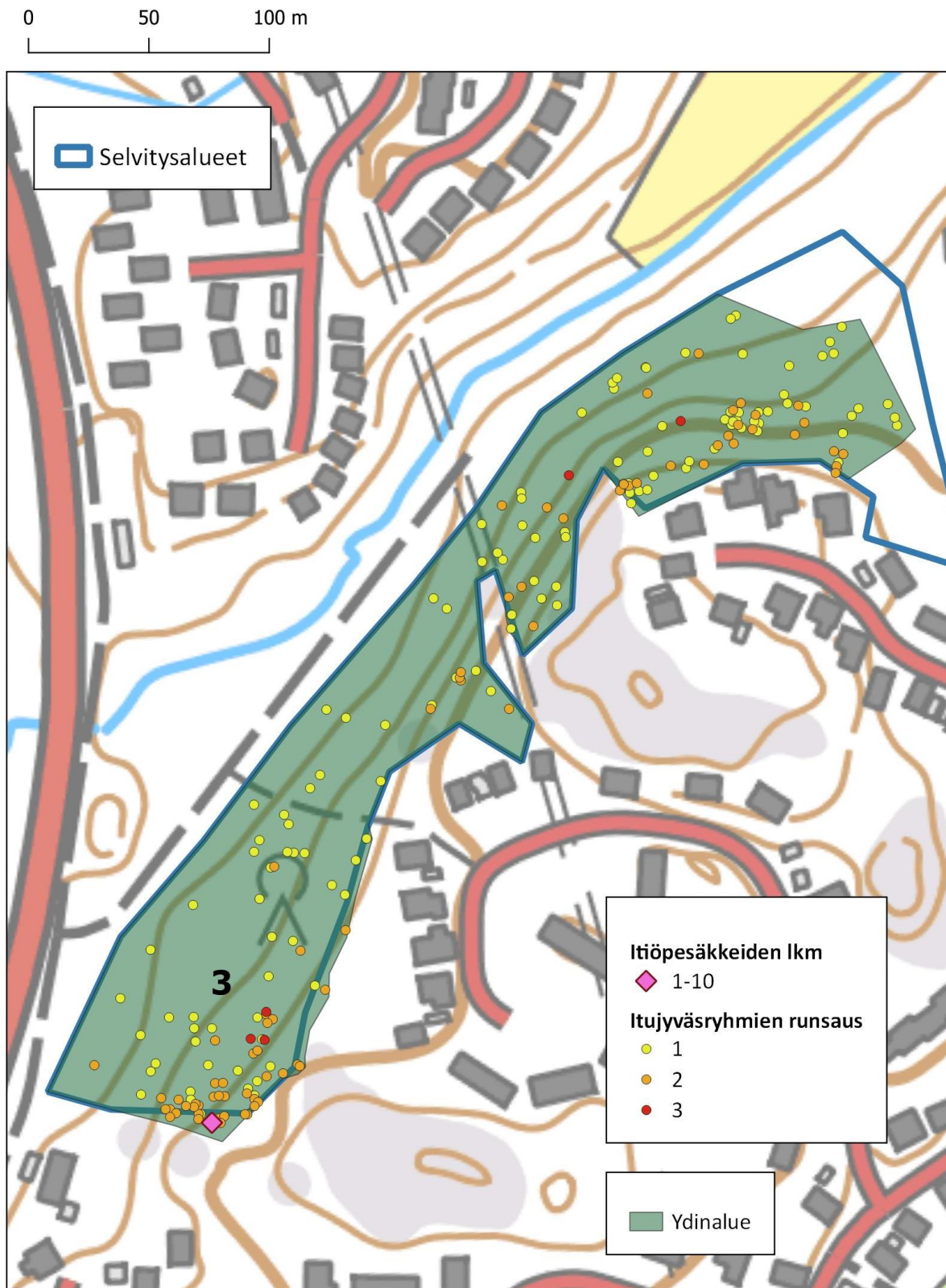
Selvitysalueilla havaittiin yhteensä 609 lahokaviosammaleesiintymää, joista yhdeksässä oli itujuväsryhmien lisäksi myös itiöpesäkkeitä (kuva 2–4). Havaintojen perusteella rajattiin kolme erillistä lahokaviosammalen ydinaluetta (kuvat 2–4). Selvityksessä ei havaittu muita huomionarvoisia lajeja.

Kuva 2. Lahokaviosammalhavainnot ja -ydinalueiden (numeroitu, ks. taulukko 1) rajaus selvitysalueen A koillisosassa. Itujuväsryhmien runsaus: ks. menetelmäkuvaus liitteessä 1.

Kuva 3. Lahokaviosammalhavainnot ja -ydinalueiden (numeroitu, ks. taulukko 1) rajausta selvitysalueen A länsi- ja eteläosissa. Itujyväryhmien runsaus: ks. menetelmäkuvaus liitteessä 1.

Kuva 4. Lahokaviosammalhavainnot ja -ydinalueen (numeroitu, ks. taulukko 1) rajausta selvitysalueella B. Itujyväryhmien runsaus: ks. menetelmäkuvaus liitteessä 1.

2.2. Ydinalueiden pisteytys

Ydinalueet pisteytettiin samalla periaatteella kuin Vantaan lahopuiohaviosammalen suojelusuunnitelmassa (Manninen & Nieminen 2020, taulukko 1). Yksityiskohtainen kuvaus pisteytyksestä on liitteessä 1.

Kaikilla rajatuilla ydinalueilla metsänrakenne ja lahopuujatkumo ovat kohtalaisen hyviä lahopuiohaviosammalelle (kuvat 5 ja 6). Myös vuonna 2019 tehdyssä Saagapuiston luontoselvityksessä (Savola 2019) kiinnitetään huomiota selvitysalueen A runsaslahopuustoisuuteen. Merkittävä osa kasvupaikoista on tällä hetkellä vanhoilla kannoilla, mutta on odotettavissa, että lahopuustoa syntyy lisää merkittävästi, jos metsien annetaan kehittyä rauhassa.

Etenkin ydinalueella 2 maasto on kulunut virkistyskäytön vuoksi merkittävän paljon kaikkialla muualla paitsi soistumien kosteimmilla osilla sekä ojan ja noron varsilla. Monin paikoin aluskasvillisuus on kulunut lähes kokonaan pois (kuva 5).

Alle kilometrin etäisyydellä tämän selvityksen ydinalueista on Vantaan lahopuiohaviosammalen esiintymisselvityksessä (Manninen & Nieminen 2020) havaittu itiöpesäkkeellisiä kasvupaikkoja Rukinpyöränpuiston ydinalueella. Selvitysalueiden läheisyydessä on lisäksi useampia lahopuiohaviosammalelle potentiaalisia esiintymäalueita (Itä-Hakkilan metsät, Orrberget, Riimumäki ja Nissbackan puisto), joista lajin esiintymistä ei ole vielä kartoitettu. Hieman alle 500 m etäisyydellä ydinalueista 1 ja 2 sijaitsee Nissbackan luonnonsuojelualue (kuva 1).

Taulukko 1. Lahokaviosammalen ydinalueiden (kuvat 2–4) pisteytykset (ks. liite 1, jossa kuvaillaan kaikki taulukossa olevat muuttujat). Maksimipistemäärä on 20.

Pisteet 1 = Lammin & Vauhkonen (2019) mukainen pisteytys, josta poiketen pisteet on laskettu myös yhden kasvupaikan esiintymille. **Pisteet 2** = Laajennettu pisteytys, jossa on em. pisteiden lisäksi huomioitu itujyväryhmien kasvupaikkojen runsaus, kartoitustarkkuus sekä elinympäristön rakennepiirteitä ja kulumista.

ID	ha	Itiöpesäkkeellisiä Kasvupaikkoja	Itiöpesäkkeitä	Muut esiintymät <1 km	Suojelualue <500 m	Pisteet 1	Kartoituksen tarkkuus	Itujyväryhmien kasvupaikkoja	Rakenne	Kuluminen	Pisteet 2
1	1,4	4	28	3	1	9	0	> 50	1	1	11
2	6,6	4	11	3	1	10	0	> 50	1	2	11
3	2,9	1	2	3	0	6	0	> 50	1	0	9

3. Johtopäätökset ja suositukset

3.1. Ydinalueiden merkittävyys

Lahokaviosammal on Vantaalla laajalle levinnyt, ja sillä on siellä useita runsaita esiintymiä. Lisäksi lajille potentiaalisia esiintymiä on käytännössä yhtä monta ja vielä suuremmalla pinta-alalla kuin tunnettuja esiintymiä. (Manninen & Nieminen 2020)

Selvitysalueiden ydinalueet saavat melko heikot pisteet Vantaan lahokaviosammalen ydinalueiden vertailussa (ks. Manninen & Nieminen 2020) johtuen mm. niiden pienestä pinta-alasta ja maaston kulumisesta (taulukko 1, liite 1). Toisaalta lahokaviosammal on ilmeisen elinvoimainen tämän selvityksen ydinalueilla, ja esiintymien runsaasta määrästä, metsän rakenteesta sekä lahopuun määrästä ja laadusta päätellen voidaan olettaa lajin säilyvän alueilla jatkossakin, jos metsien annetaan kehittyä rauhassa.

Koska lahokaviosammal on Vantaalla yleinen ja runsas, kaikkein parhaimpia esiintymiä lukuun ottamatta mikään yksittäinen esiintymä ei todennäköisesti ole lain tarkoittamalla tavalla tärkeä lajin säilymiselle Vantaalla. Sen sijaan nykytietämyksellä on mahdotonta sanoa kuinka monta näistä esiintymistä voi heikentyä tai tuhoutua ilman, että ylitetään tämä (tuntematon) tärkeyden raja-arvo. (Manninen & Nieminen 2020)

3.2. Lajin suojelun riittävyys selvitysalueilla

Saagatien asemakaava-alueella sijaitsee vain n. 10 % kaikista selvitysalueiden lahokaviosammalhavainnoista. Asemakaava-alueella havaittiin vain itujyväsrhyimiä, ei itiöpesäkkeellisiä esiintymiä. Asemakaava-alue on laajuudeltaan n. 15 % lahokaviosammalen ydinalueista selvitysalueilla. Ydinalueiden pinta-ala on tosin jo nyt selvitysalueella suhteellisen pieni.

Vaikka asemakaava-alue rakennetaan, ja kaikki tai lähes kaikki lahokaviosammalen kasvupaikat siellä tuhoutuisivat, lahokaviosammal todennäköisesti säilyy selvitysalueilla tulevaisuudessakin. Ydinaluepinta-alan pieneneminen asemakaava-alueen rakentamisen myötä saattaa kuitenkin olla riski lahokaviosammalen paikalliselle elinvoimaisuudelle. On lisäksi huomattava, että asemakaava-alueella on muitakin merkittäviä luontoarvoja (Savola 2019), mikä on tavallista monissa lahokaviosammalen elinympäristöissä (Manninen & Nieminen 2020).

Lahokaviosammalen tilanne vaikuttaa olevan Vantaalla poikkeuksellisen hyvä Suomen mittapuulla arvioituna, ja lajin suojelutaso on todennäköisesti tällä hetkellä Vantaalla suotuisa (ks. Manninen & Nieminen 2020).

3.3. Suositukset

Suosittelimme lahokaviosammalen säilymisen varmistamiseksi kiinnittämään huomiota maaston kulumisen ehkäisyyn lahokaviosammalen ydinalueilla 1 ja 2. Kulumisen aiheuttamia haittoja voidaan ehkäistä mm. maapuita ja tiheikköjä jättämällä sekä muuten kulkua ohjaamalla niin, että aluskasvillisuus voi elpyä kuluneilla paikoilla. Lisäksi suosittelemme huomioimaan lahokaviosammalen alueen metsänhoitotoimissa ja jättämään ydinalueille riittävästi lahopuuta. Kulumisen ehkäisy, lahopuujatkumo ja pienilmaston sopivuus ovat merkittävässä roolissa lahokaviosammalen säilymisessä ydinalueilla, varsinkin, jos asemakaava-alue rakennetaan.

Kuva 5. Maasto on kulunut laajoilla alueilla selvitysalueella A. Lahopuuta on kuitenkin melko runsaasti myös kuluneilla alueilla.

Kuva 6. Noron varren kosteapohjaista ja runsaslahopuustoista metsää selvitysalueen A eteläosassa.

4. Kirjallisuus

- Juutinen, R., Syrjänen, K., Korvenpää, T., Laitinen, T., Ahonen, I., Huttunen, S., Korvenpää, T., Kypärä, T., Parnela, A., Ryömä, R. & Ulvinen, T. 2019: Sammalet. – Teoksessa: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.), Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019, s. 157–181. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Lammi, E. & Vauhkonen, M. 2019: Uudenmaan lahokaviosammaleesiintymien luokittelu ja priorisointi. – Raportti 30.4.2019. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy.
- Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005) ja 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>].
- Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].
- Manninen, O. 2017: Helsingin lahokaviosammalselvitys 2017. – Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisuja 2017:8.
- Manninen, O. 2018: Vantaan lahokaviosammalkartoitus 2017. – Julkaisematon selvitysraportti. Vantaan kaupunki. 12 s.
- Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017, Ympäristöministeriö, Helsinki. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79301>
- Sammaltyöryhmä 2018: Suomen sammalien levinneisyys metsäkasvillisuusvyöhykkeissä ja ELY-keskuksissa. – SYKE, 30.11.2018. [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajiensojelutyo/Eliotyoryhmat/Sammaltyoryhma/Suomen_sammalet], viitattu 9.1.2020.
- Savola, K. 2019: Vantaan Saagapuiston luontoselvitys. – loppuraportti 7.6.2019.
- Syrjänen, K. & Laaka-Lindberg, S. 2009: *Buxbaumia viridis* – erittäin uhanalainen. – Teoksessa: Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.) 2009: Suomen uhanalaiset sammalet. – Ympäristöopas | 2009. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002: Suomen sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. – Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Wolf, T. 2015: Untersuchungen zu den Entwicklungsstadien von *Buxbaumia viridis* (Lam. & DC.) Moug. & Nestl. (Grünes Koboldmoos). – Carolea 73: 5–15.

Liite 1. Menetelmäkuvaus

1. Maastotyöt

Lahokaviosammal kasvattaa uusia itiöpesäkkeitä yleensä myöhäissyksyllä loka–marraskuussa. Nämä pesäkkeet kasvavat täyteen kokoonsa talven–alkukevään aikana, ja kypsyvät itiöintivaiheeseen ja vähitellen hajoavat kesän–alkusyksyn aikana. Paras havainnointiaika on alkukevät, koska tuoreet itiöpesäkkeet erottuvat tuolloin parhaiten maastossa ja kaikki uudet pesäkkeet ovat tuolloin jo valmiita. Toisaalta lahokaviosammalen itiöperien varret saattavat olla tunnistettavissa lahoppuulla useammankin vuoden.

Laholuokat L4 ja L5 ovat käyttökelpoisimpia lahokaviosammalelle, mutta esiintymiä voi olla jo laholuokassa L3 (L1 = kova, aivan tuore lahoppu, ..., L5 = täysin lahonnut lahoppu, jonka puuaineksestä on jo täysin pehmeää ja puun syyt hajonneita). Isäntäpuu on yleisimmin kuusi, mutta joitakin havaintoja on lähes kaikilta pääpuulajeiltamme. Suomesta havaintoja on ainakin haavalta, koivuilta, tervalepältä, harmaalepältä, raidalta ja männyltä. Lahoppu ei saa olla kokonaan peittynyt suurilla lehtisammalilla, vaan kosteaa puuainesta täytyy olla esillä, jotta lahokaviosammal menestyy. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeellisiä kasvupaikkoja on esitetty kuvissa 1.2–1.5.

Elina Manninen ja Henna Makkonen tekivät kartoitukset neljän päivän aikana 29.4.–2.5.2020. Kaikista havainnoista tallennettiin koordinaatit tarkkuus-GPS-laitteella (Trimble Geo XH/XT 6000). GPS-mittauksille tehtiin jälkikorjaus. Tällöin päästiin korkean peittävän puuston alueella 1–6 metrin tarkkuuteen ja muilla alueilla alle kahden metrin tarkkuuteen.

Kaikista itiöpesäkerungoista otettiin yleiskuva, joka auttaa löytämään rungot myöhemmin mahdollista seuranta varten. Itiöpesäkerunkojen tiedot (puulaji, rungon tyyppi, läpimitta, lahoaste, itiöpesäkkeiden määrä, uudet ja vanhat pesäkkeet) kirjattiin GPS-laitteen lomakkeelle.

Maastotyön aikana havainnoitiin kaikkien eliöryhmien huomionarvoista lajistoa.

Itujyväryhmät

Puuaineksessa elävän alkeisvarsikon puuaineksen pinnalle tuottamat itujyväryhmät (protoneemagemmat) ovat varsin luotettava tapa tunnistaa esiintymärunkoja ilman itiöpesäkkeitäkin. Näitä voi tunnistaa luopilla tai jopa paljain silmin (kuva 1.1).

Itujyväryhmien kasvupaikat on karkeasti jaettu kolmeen luokkaan itujyväryhmäkasvustojen määrän ja sopivan lahoppuaineksen määrän mukaan:

1 = Vain vähän kasvustoa havaittu (1 cm^2 – $0,5\text{ dm}^2$). Joko pieni, tuore tai vain pieneltä osaltaan lajille soveltuva lahoppukappale. Ei ainakaan tällä hetkellä todennäköinen itiöpesäkerunko.

2 = Reilusti kasvustoa, mahdollinen itiöpesäkerunko nyt tai tulevaisuudessa. Yleensä $0,5$ – 5 dm^2 kasvustoa. Usein kyseessä järeä kuusen kanto.

3 = Hyvin runsaasti kasvustoa järeällä maapuurungolla, ilmiselvän potentiaalinen esiintymärunko, jolta ei kuitenkaan tehty itiöpesäkehavaintoja.

Pieniä itujyväryhmäkasvustoja löytyi jo suhteellisen tuoreiltakin rungoilta. Maapuurungoilta löydettiin ensimmäisiä itujyväryhmäkasvustoja usein jo laholuokan 2 rungoilta. Tällöin yleensä on kyseessä rungon tyvellä tai sivulla oleva murtumapinta, joka on alkanut lahoamaan jo

voimakkaammin kuin suurin osa muuta runkoa. Näyttäisi siltä, että alkeisvarsikon tulee yleensä kehittyä useita vuosia rungolla, ennen kuin se muodostaa tyypillistä pehmeää lahoainesta, josta itiöpesäkkeitäkin sitten voi nousta.

Itujyväryhmäkasvustojen ja itiöpesäkkeiden löytämiseksi on ensisijaisen tärkeää tunnistaa ja paikantaa lahokaviosammalelle soveliaat lahopuut ja niiden osat, ja osata etsiä näitä oikeilta paikoilta. Ensisijaisesti siis etsitään pitkälle lahonneutta pehmeää ja kosteaa lahopuuainesta.

Kuva 1.1. Lahokaviosammalen itujyväryhmiä lahopuulla.

Kuvat 1.2. ja 1.3. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeellinen kasvupaikka kannolla ydinalueella 2. Kaikkein vasemmanpuoleisin itiöpesäke kuuluu kalliokaviosammalelle (*Buxbaumia aphylla*). On poikkeuksellista, että kaviosammallajit kasvavat yhdessä.

Kuva 1.4. ja 1.5. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeellinen kasvupaikka juurakon päällä ydinalueella 2.

2. Ydinaluerajaukset

Periaatteena ydinaluerajaukselle on sisällyttää siihen maastossa havaittu esiintymärunkojen lähiympäristön selkeästi lajille soveltuva alue. Kohteella siis tulee olla sopivaa lahopuuta ja sopivat kosteusolosuhteet. Lähiympäristönä käsitetään yleensä korkeintaan noin 500 metrin säteellä esiintymärungoista sijaitsevat alueet. Varsinkin suojelemattomien alueiden suhteen todistustaakka kohteen soveltuvuudesta on tiukka eli rajauksia ei laajenneta maastossa tutkimattomille alueille.

3. Esiintymien luokittelu

Alueet pisteytettiin samalla periaatteella kuin Vantaan lahokaviokaviosammalen suojelusuunnitelmassa (Manninen & Nieminen 2020).

Havaittujen itiöpesäkkeellisten kasvupaikkojen (kasvupaikka = erillinen lahopuuyksikkö, joko maapuurunko, kanto tai muu lahopuukappale) määrä:

- 1 piste: 1 kasvupaikka
- 2 pistettä: 2–4 kasvupaikkaa
- 3 pistettä: vähintään 5 kasvupaikkaa

Esiintymäalueen pinta-ala:

- 1 piste: < 6 ha
- 2 pistettä: 6–12 ha
- 3 pistettä: > 12 ha

Havaittujen itiöpesäkkeiden määrä:

- 1 piste: ≤ 10
- 2 pistettä: 11–30
- 3 pistettä: > 30

Muiden lähistöllä (<1 km) sijaitsevien itiöpesäkkeellisten esiintymäalueiden määrä (Manninen & Nieminen 2020):

- 1 piste: 1
- 2 pistettä: 2
- 3 pistettä: 3 tai 4

Suojelualueen läheisyys (<500 m) (0–1 pistettä)

Kartoituksen tarkkuus:

- 0 pistettä: Kohde hyvin tutkittu. Suurin osa kaikista potentiaalisista kasvupaikoista (kasvupaikka = erillinen lahopuuyksikkö, joko maapuurunko, kanto tai muu lahopuukappale) on tutkittu sekä itiöpesäkkeiden että itujuväsryhmien osalta.
- 1 piste: Tarkasti tutkittu kohde sekä itujuväsryhmien että itiöpesäkkeiden osalta, mutta silti arviolta alle puolet kaikista potentiaalisista kasvupaikoista tutkittu.

- 2 pistettä: Hyvin tarkka itiöpesäkkeiden etsintä tai osittainen itujuväsryhmät huomioiva kartoitus. Alle 10 % potentiaalisista kasvupaikoista tutkittu.
- 3 pistettä: Melko tarkka itiöpesäkkeiden etsintä tai yleispiirteinen nopea kartoitus, jossa sekä itiöpesäkkeitä että itujuväsryhmiä etsittiin.
- 4 pistettä: Suurpiirteinen itiöpesäkerunkojen etsintä laajalla alueella tai vain yksittäishavainto pienellä kohteella. Ei itujuväsryhmien tutkimusta.
- 5 pistettä: Satunnainen yksittäishavainto (yleensä itiöpesäkerunko) suhteellisen laajalla esiintymäalueella. Ei tarkempaa tutkintaa edes itiöpesäkkeiden osalta.

Itujuväsryhmän/ryhmien kasvupaikkojen havaittu määrä kohteella:

- 0 pistettä: 0–5 kasvupaikkaa.
- 1 piste: 6–49 kasvupaikkaa.
- 2 pistettä: Yli 50 kasvupaikkaa.

Elinympäristön rakennepiirteet (lahopuusto ja metsän rakenne):

- 0 pistettä: Kohteen lahopuuston laatu tulee heikkenemään merkittävästi jatkossa. Käytännössä sellainen kohde, jossa kasvupaikat ovat vanhoilla kannoilla eikä uutta lahopuuta ole muodostumassa lähivuosisikymmeninä.
- 1 piste: Metsänrakenne ja lahopuujatkumo ovat kohtalaisen hyviä lajille. On odotettavissa, että lahopuustoa syntyy lisää merkittävästi, jos kohteen annetaan kehittyä rauhassa.
- 2 pistettä: Lahopuun määrä ja jatkumo erinomainen ja tilanne pysyy samana tai paranee jatkossa. Usein kyseessä on suojelualue tai muu erityisen laadukas ja vakaa kohde.

Maaston kulumisen virkistyskäytön takia:

- 0 pistettä: Maaston kulumisen ja lahopuiden vaurioituminen ei ole kohteella ongelma tai se koskee vain yksittäisiä runkoja laajalla alueella.
- -1 piste: Lievää kulumista koko alueella tai raskasta kulumista pienellä osalla aluetta.
- -2 pistettä: Virkistyskäyttö vaikuttaa oleellisesti kohteen laatuun ja lahopuustoon. Mekaaniset vauriot potentiaalisille tai tunnistetuille kasvupaikoille ovat merkittävä uhka esiintymälle tällä hetkellä tai lähitulevaisuudessa.

4. Paikkatiedon käsittely

GPS-laitteen lomakkeelta voitiin siirtää suoraan paikkatieto-ohjelmaan itujuväsryhmien ja itiöpesäkkeellisten esiintymien tiedot. Paikkatiedon ja kartta-aineiston käsittely tehtiin ESRI ArcGis- ja QGIS Desktop 3.12.0 with GRASS 7.8.2 -ohjelmistoilla; rajauksien tekemisessä ja tulkinnoissa apuna käytettiin tarvittaessa myös ilmakuvatarkastelua (pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos). Taustatietona oli lisäksi Vantaan lahokaviosammalselvityksen ja suojelusuunnitelman (Manninen & Nieminen 2020)

paikkatiedot mm. lähialueiden lahokaviosammalen ydinalueista ja potentiaalisista esiintymäalueista sekä Saagapuiston luontoselvitys vuodelta 2019 (Savola 2019).

Faunatica

Tuntosarvet aitoon luontoon

Kutojantie 11

02630 Espoo

<http://www.faunatica.fi/>

Marko Nieminen
p. 0400 – 628 328

FT, toimitusjohtaja
marko.nieminen@faunatica.fi

Kari Nupponen
p. 0400 – 333 688

FM, projektipäällikkö
kari.nupponen@faunatica.fi

Elina Manninen
p. 050 – 538 4777

FM, tutkimussuunnittelija
elina.manninen@faunatica.fi

Henna Makkonen
t. 044 – 288 2782

FM, tutkimussuunnittelija
henna.makkonen@faunatica.fi

Vantaan Saagapuiston luontoselvitys- loppuraportti

Keijo Savola 7.6.2019

Kannen kuva: Selvitysalueen keskiosan (metsätaloustalokuvion 7136 luoteisosa) lahoppuustoista vanhaa metsää. Kuva: Keijo Savola.

1. Selvityksen toteutus ja selvitettyt asiat

Vantaan Saagapuiston luontoselvityksen maastorelvitys toteutettiin 28.5.2019 raportin laatijan toimesta. Maastorelvitys kesti noin seitsemän tuntia ja sen yhteydessä läpikäytiin melko kattavasti koko selvitysalue.

Selvityksessä pyrittiin tunnistamaan ja rajamaan selvitysalueella sijaitsevat arvokkaat luontokohteet. Huomioitavia luontokohteita edustivat:

- luonnonsuojelulain 29 § luontotyytit
- vesilain 11 § suojellut luontotyytit
- metsälain 10 § erityisen tärkeät elinympäristöt
- METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet (Syrjänen ym. 2016) selvästi täyttävät metsikkökuviot (luokat I, II ja III)
- uhanalaiset, puutteellisesti tunnetut ja silmälläpidettävät luontotyytit (Kokko & Raunio 2018) muissa kuin kangasmetsissä (joissa ko. luokittelua ei voi käyttää)
- muut huomionarvoiset luontokohteet

Selvityksen yhteydessä ei tehty lajistorelvitystä minkään lajiryhmän osalta, mutta kirjattiin ylös indikaattorilajeihin liittyvät satunnaishavainnot.

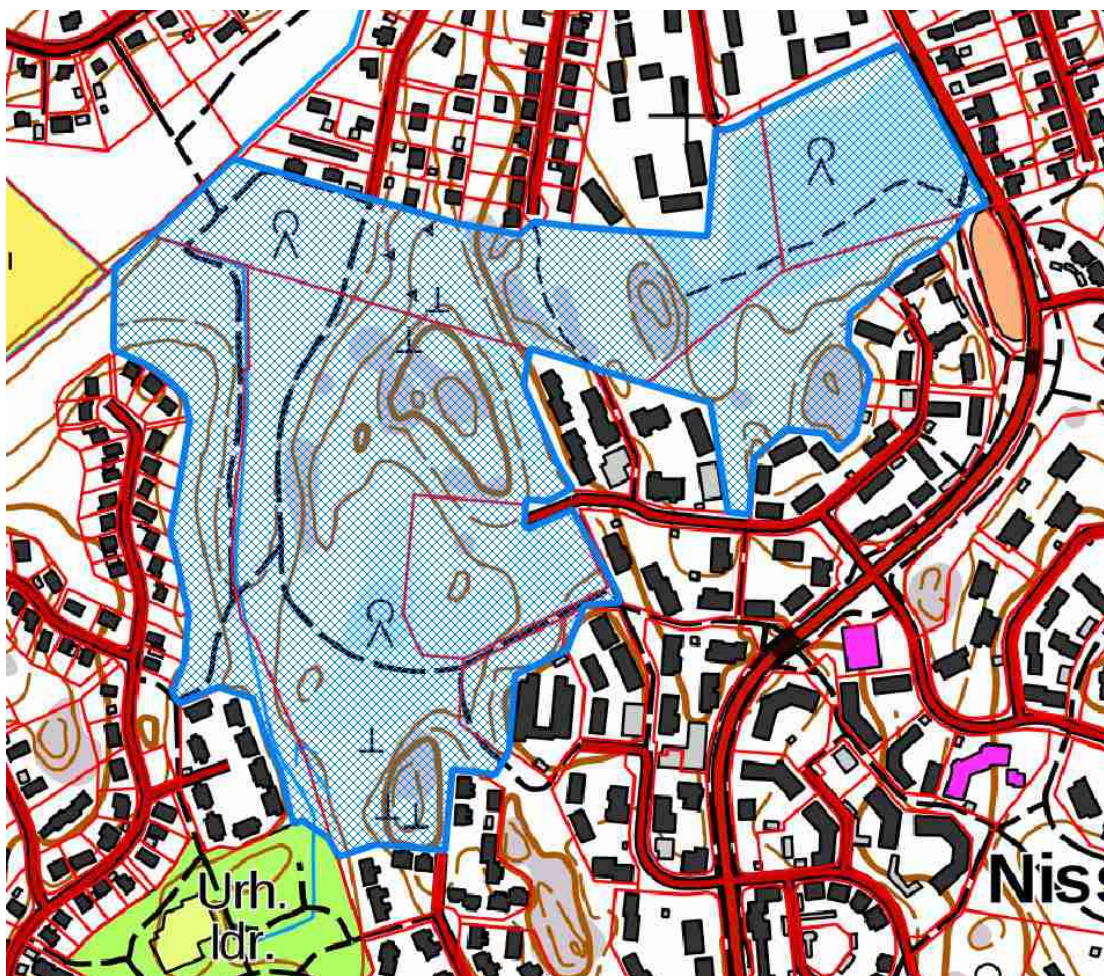
2. Muu hyödynnetty aineisto

Selvityksessä ja raportoinnissa on soveltuvien osien hyödynnetty melko tuoretta Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelmaa (Vantaan kaupunki 2018). Kyseistä suunnitelmaa on hyödynnetty lähinnä valtapuuston ikätietojen ja puulajivaltaisuuden hahmottamisessa. Lisäksi täydentävänä tietolähteenä Saagatien kääntöpaikan länsipuolisen alueen osalta on hyödynnetty edellistä Hakunilan alueen metsäsuunnitelmaa (Vantaan kaupunki 2008).

3. Alueen yleiskuvaus

Selvitysalue on kooltaan noin 20 ha (Kartta 1). Alue rajautuu idässä Hakunilantiehen, etelässä, pohjoisessa ja lounaassa asutukseen sekä länsiluoteessa Itä-Hakkilan puron ympäristön metsäisiin ja avoimiin viheralueisiin.

Selvitysalue sisältää Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelmaan (Vantaan kaupunki 2018) sisältyvät metsätaloustalokuviot 7110, 7111, 7121, 7122, 7123, 7134, 7135, 7136, 7137, 7138, 7139, 7141, 7142, 7424, 7425, 7426, 7354 ja 7355 sekä metsätaloustalokuvion 7103 keski- ja itäosan ja metsätaloustalokuvion 7112 pohjoisosan. Kuviokartta on raportin lopussa liitteenä ja siihen viitataan tässä raportissa tämentävänä ja sijantien hahmottamista helpottavana lisätietona.

Kartta 1. Selvitysalue, jonka keskeiset luontotyyppipohjaiset luontoarvot on selvityksessä pyritty tunnistamaan, kuvaamaan ja rajaamaan.

Selvitysalue sisältää pienipiirteisesti vaihtelevaa, eri rehevyystason kangasmetsien sekä pienialaisempien kalliomäkien ja -laikkujen mosaiikkia, jota monipuolistavat itä- ja keskiosan osin säilyneet piensuot sekä näihin liittyvät laaja-alaisemmat, suokasvillisuudeltaan muuttuneet turvekankaat. Alueen lounais- ja länsiosassa on myös merkittävä määrä lehtometsiä, joista osa on ns. metsälehtoja ja osa vanhoille maatalousmaille kehittyneitä kulttuurilehtoja. Selvitysalueen länsiosassa virtaa Itä-Hakkilan puroon laskeva, ojamaiseksi kaivettu puro. Puroon laskee kaksi noroa.

Alueella kulkee useita ulkoilureittejä ja itäosan suolla on pitkospuut. Lisäksi metsäalueilla kulkee useita pienempiä metsäpolkuja.

3.1 Alueen metsistä

Selvitysalueen kangasmetsien valtatyyppi on tuore kangas. Melko paljon löytyy myös lehtomaisia kankaita sekä lähinnä kallioalueiden tuntumasta hieman myös kuivahkoja kankaita. Itä- ja keskiosan vesitaloudeltaan osin säilyneiden soiden ympärillä on merkittävä määrä mustikka- ja ruohoturvekankaita sekä itäosassa hieman puolukkaturvekangasta.

Kohteen lehdot painottuvat selvitysalueen länsiosaan. Niihin sisältyy entisille maatalousmaille kehittyneitä kulttuurilehtoja (kuviot 7103, 7111 ja 7112), puron- ja noronvarsilehtoja (osa kuvioista 7122) sekä vähäisiä määriä keskiravinteisia tuoreen lehdon laikkuja (mm. kuvion 7134 länsireuna).

Alueella on useita pienialaisia kalliometsäalueita (metsätalouskuviot 7139, 7141 ja 7355 sekä kuvion 7135 kalliomaaosat), joista pääosa on kitumaan karuja kalliometsiä. Kalliomaiden niukkapuustoisin osa lähenee puuntuottokyvyltään joutomaita.

Selvitysalueen metsät ovat kehitysluokaltaan pääosin varttuneita tai vanhapuustoisia. Monien kuvioden valtapuuston keski-ikäsi on arvioitu metsäsuunnitelmassa (Vantaan kaupunki 2018) 50-60 vuotta, mutta osalla kuvioista kasvaa sekapuuna myös selvästi vanhempaa puustoa. Länsiosan kulttuurilehdot ovat valtapuuston iän ja järeyden perusteella nuoren ja varttuneen metsän rajoilla.

Selvitysalueen metsistä yli puolella on takanaan vanhempaa tai uutta (2016) harvennushakkuuhistoriaa, osassa metsistä toimenpide on ollut lähinnä aluspuuston raivaamista. Lisäksi tonttien reunoja sekä osaa reittienvarsista on poimintahakattu historian eri vaiheissa. Osa vuosikymmeniä sitten harvennushakatuista metsistä on luontoarvojen näkökulmasta toipunut kohtuullisen hyvin vanhoista hakkuista.

Harjoitetusta metsänkäsittelystä huolimatta selvitysalueella on säilynyt merkittävä määrä puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia metsikköjä. Lisäksi löytyy sellaisia metsiä, joiden rakenne on vanhoista aluspuuston raivauksista tai valtapuuston aikanaan tehdyistä kevyistä harvennuksista huolimatta kehittynyt sen verran erikäisrakenteiseksi, että niiden nykyrakennetta voi pitää luonnonmukaisena. Pinta-alaltaan merkittävin tällaisten metsien keskittymä sijoittuu selvitysalueen keskiosaan Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueelle sisältäen metsikkökuviot 7121, 7123, 7134, 7135 ja pääosan metsikkökuvioista 7136.

Lisäksi vastaavia rakenteeltaan arvokkaita metsiä on jonkin verran alueen itäosassa (kuvio 7354, kuvion 7138 itäosa, kuvio 7425 pääosin, kuvion 7424 koillisosa) sekä selvitysalueen lounaisosassa (kuvion 7122 länsi-, etelä- ja itäosa).

Kuvion 7134 runsaslahopuustoista, eri-ikäisrakenteista sekametsää. Kuva: Keijo Savola.

Vuonna 2016 (Vantaan kaupunki 2018) tehtyjen harvennushakkuiden takia luontoarvoiltaan vähämerkityksellisiä tällä hetkellä ovat pääosat metsätalouskuvioista 7424 ja 7138 sekä länsireunan voimakkaasti harvennettu lehtorinnekuvio 7103. Lisäksi aikaisempien harvennus- ja poimintahakkuiden takia vähämerkityksellisinä luontotyyppeihin ja metsien luonnontilaan liittyvien arvojen näkökulmasta on syytä pitää selvitysalueen eteläosassa sijaitsevia kuvioita 7137 ja 7142. Harvennettujen osaluokkien kokonaispinta-ala on noin 6 ha. Luontoarvojen kannalta merkittävää on se, että valtaosa näistä vähäarvoisemmista metsiköistä sijaitsee selvitysalueen reuna-alueilla.

Alueen luonnontilaisen kaltaisissa ja luonnonmukaisissa metsissä on yleensä kohtalaisesti (yli 5 kuutiometriä/ha) lahopuuta, joskin löytyy myös niukkalahopuustoisempia laikkuja sekä metsiköitä, joissa lahopuuta on runsaammin (yli 10 kuutiometriä/ha). Lahopuuston määrän ja laadun osalta edustavimpia ovat selvitysalueen keskiosan kuviot 7121, 7134, 7135, kuvion 7122 puron- ja norojenvarret sekä kuvion 7136 keski- ja pohjoisosaa.

Pääosa lahopuusta on eriasteisesti lahonnutta ohutta ja keskijäreää 2010-luvulla kuollutta kuusta maassa ja pystyssä, jonkin verran löytyy myös vanhempia tai järeämpiä lahopuita. Monella kuviolla elävän puuston tila (varsinkin kuuset) on sellainen, että lahopuun muodostuminen on kiihtymässä, mikäli puuston luontainen kehitys jatkuu.

Kallioalueilta ja niiden liepeiltä löytyy myös jonkin verran mäntylahopuuta. Koivulahopuuta löytyy koko alueelta harvakseltaan ja länsiosan puron varressa on myös jonkin verran raitalahopuuta.

Selvitysalueelta löytyy myös tavanomaisempaa metsäluontoa. Aikanaan tehdystä harvennuksesta vielä huonosti toipunutta vanhempaa sekapuustoa välittömästi Saagatien käänköpaikan länsipuolella. Kuva: Keijo Savola.

3.2 Alueen soista

Selvitysalueen alkuperäisistä soista pääosa on raivattu maatalousmaiksi tai muuttunut erilaisiksi lehto-, ruoho-, mustikka- tai puolukkaturvekankaiksi.

Alueen osin säilynyttä suoluontoa edustavat itäosan melko iso räme- ja korpimuuttuma/vettymä, Nissaksenpuiston keskiosan korpi sekä näiden kahden välissä sijaitseva pieni erillinen korpialue.

Selvitysalueen keskiosan kartallakin näkyvä suo on säilyneeltä osaltaan luontotyyppinä erittäin uhanalaiseksi määriteltyä metsäkortekorpea. Kuva: Keijo Savola.

Alueen säilyneiden, luontoarvoja omaavien soiden luonne on kuvattu tarkemmin luvussa 5, jossa on kuvattu alueen tärkeimmät luontoarvokeskittymät

3.3 Alueen pienvesistä

Selvitysalueen keskeisin pienvesi on Vaunukalliolta alkunsa saava ja Nissaksenpuiston länsiosan poikki pohjoiseen virtaava Itä-Hakkilan puron sivu-uoma. Puron uoma on selvitysalueen osalta kaivettu ja varsinkin pohjoisosan metsittyneellä maatalousalueella hyvin ojamainen. Selvitysalueen lounaisosan lehtonotkossa (metsätalouskuvion 7122 länsiosa) uoma on kuitenkin paikoin palauttanut mutkittavuuttaan ja sen reunamille on muodostunut kapeita kostean lehdon laikkuja, jolloin puroa voi siltä osin pitää jossakin määrin luonnonmukaisena (ei kuitenkaan vielä luonnontilaisen kaltaisena). Kuva puron uomasta sen parhaiten säilyneellä osuudella on raportin sivulla 8.

Edellä kuvattuun puroon laskee kaksi noroa.

Koillisesta, ulkoilureitin eteläpuolisesta lehtokorvesta (metsätalouskuvion 7123 eteläosa) laskeva noro on pohjoisosassaan ulkoilureitin lähellä hieman kaivettu, mutta noron eteläosa virtaa kivikkoisessa, hiirenporrasta ja korpi-imarretta kasvavassa uomassaan noin 80 metrin matkan luonnontilaisena. Kyseinen noro täyttää vesilain 11 § suojellun luontotyyppin kriteerit. Kuva norosta on raportin sivulla 9.

Selvitysalueen lounaisosassa aikanaan kaivettu puro on jo osalla matkalta palautunut luonnonmukaiseksi. Kuva: Keijo Savola.

Toinen puroon laskeva noro laskee siihen sen länsipuolelta Vaunukallion pohjoisosan asuinalueen pohjoispuolelta. Noro virtaa noin 30-40 m matkan kapeassa ja melko lahoppuustoisessa lehtonotkossa samansuuntaisena länsipuolella kulkevan, lounaasta koilliseen kulkevan ulkoilureitin kanssa. Noron uoma on ainakin keski- ja pohjoisosaltaan luonnontilainen. Koska se on näin lyhyt ja saa alkunsa lounaisosan asuinalueen kupeesta, on tulkinnanvaraista arvioida sitä, onko kyseessä vesilain mukainen noro.

Nissaksenpuiston korvesta lounaaseen laskeva noro on uomaltaan ja reunapuustoltaan luonnontilainen. Kuva: Keijo Savola.

4. Luontokohteiden arvottaminen

Luontokohteiden arvottamisessa on käytetty kuusiportaista luokittelua. Arvottaminen on tehty painottaen vahvasti luontotyyppipohjaisia arvoja, mutta jonkin verran on huomioitu myös kohteiden ilmeistä potentiaalia vaateliaan ja uhanalaisen lajiston kannalta.

Arvottamisessa kohdealueen luontoalueet on suhteutettu arvoluokkien 1-4 osalta Vantaan ja etenkin Hakunilan suuralueen nykyiseen metsäisten luontoalueiden yleistilaan. Arvottaminen on tehty pääosaltaan kohteiden nykyisen tilan perusteella, mutta jonkin verran on huomioitu myös kohteiden ilmeistä kehityspotentiaalia 10-20 vuoden ajanjaksolla.

Mahdolliset lajistonselvitykset saattavat korottaa kohteiden arvoluokkaa.

1. Ei erityisiä luontoarvoja

Kohde edustaa tavanomaista ja useimmiten metsänhoidollisesti käsiteltyä perusmetsäluontoa eikä sillä ole erityisiä METSO-arvoja eikä erityisempää merkitystä uhanalaisten ja silmälläpidettävien luontotyyppien kannalta. Mahdolliset lajistoarvot sekä sijainti ekologisen verkoston kannalta olennaisessa kohdassa voi nostaa arvoa.

2. Avainbiotooppitason luontokohde tai muu alue, jolla on hieman luontoarvoja

Kohteella on selvästi yksilöitävissä olevia luontoarvoja, mutta se on kooltaan pienialainen, vielä melko yleinen tai laadultaan muuten vähemmän edustava. Kohteen arvoa ei voi vielä pitää paikallisesti merkittävänä suhteessa tarkastelualueeseen (Hakunilan suuralue).

3. Paikallisesti arvokas luontokohde

Kohteella on säilynyt paikallisesti merkittävä keskittymä luonnontilaisen kaltaisia tai muuten arvokkaita luontotyyppejä tai kohteella on potentiaalia toimia paikallisesti merkittävänä vaateliiden ja uhanalaisten lajien elinympäristönä.

4. Paikallisesti erittäin arvokas luontokohde

Kohteella on säilynyt arvottamisalueen mitassa merkittävä keskittymä luonnontilaisen kaltaisia tai muuten arvokkaita luontotyyppejä. Kohteen edustavuus ja arvo lähenee, mutta ei vielä aivan täytä maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteereitä (Uudenmaan liitto 2012).

5. Maakunnallisesti arvokas luontokohde

Kohteella on säilynyt pinta-alallisesti merkittävä keskittymä luonnontilaisen kaltaisia tai muuten arvokkaita luontotyyppejä ja se täyttää maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit (Uudenmaan liitto 2012) joko luontotyyppikohtaisten tai yhdistelmäpohjaisten kriteerien perusteella.

6. Valtakunnallisesti arvokas luontokohde

Kohdetta voi pitää luonnontilaisen kaltaisten tai muuten arvokkaiden luontotyyppien huomattavan kokonaispinta-alan perusteella kansallisesti merkittävänä tai kyseessä on muuten erityisen edustava harvinaistuneiden luontotyyppien edustaja. Niiden luontotyyppien osalta (mm. vanhat metsät), joille on laadittu aikanaan valtakunnalliset suojeluohjelmat, riittää myös ko. ohjelmakriteerien täyttyminen.

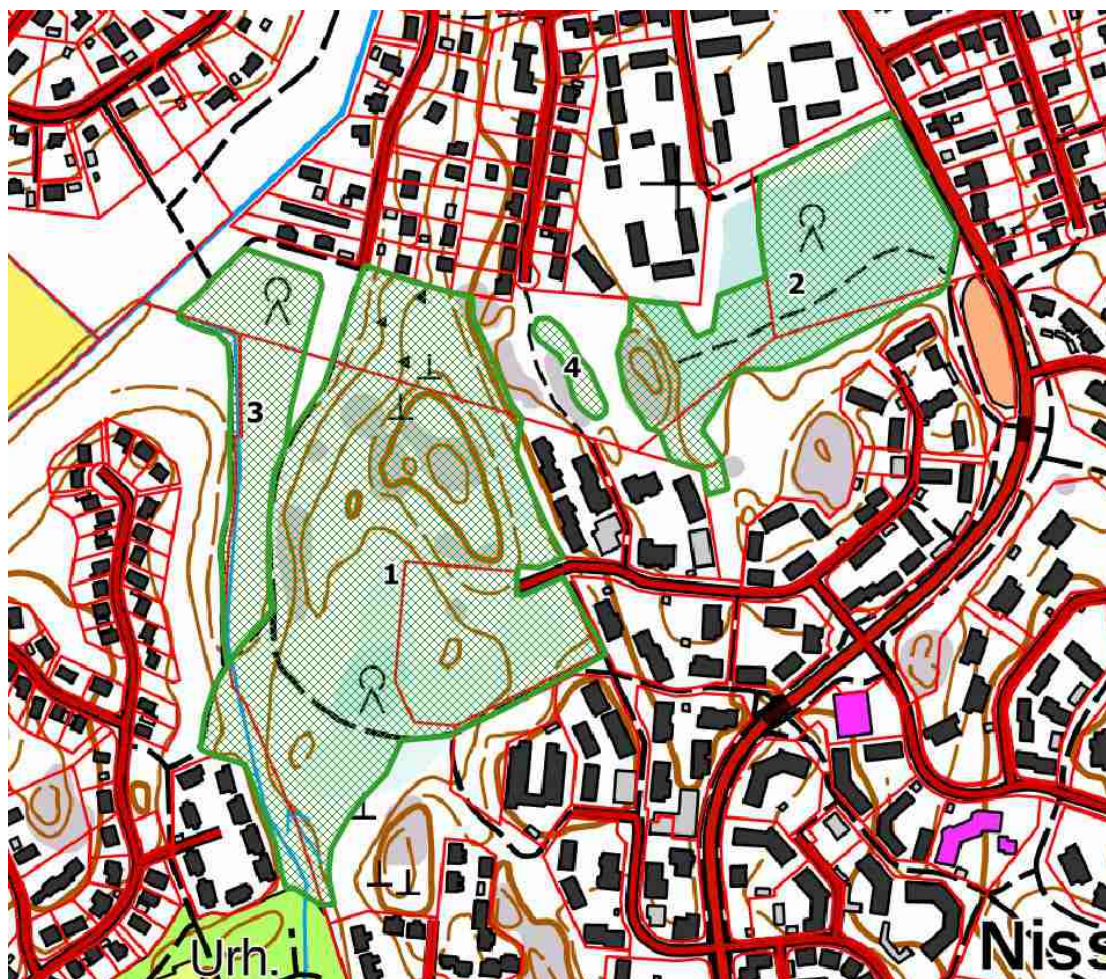
5. Selvitysalueen keskeiset luontoarvot

Selvitysalueella on luonnonsuojellusta merkitystä sekä yhtenäisenä metsäisenä kokonaisuutena että erityisiä luontoarvoja omaavien osa-alueiden ja pienkohteiden kautta tarkasteltuna.

5.1 Yhtenäinen metsäinen luontokokonaisuus

Saagapuiston, Nissaksenpuiston ja Kirkkokasken muodostama metsäinen viheraluekokonaisuus on itsessään niin iso ja yhtenäinen, että sillä on syytä katsoa olevan selvää merkitystä paikallisena luonnon ydinalueena. Arvoa lisää säilyneiden luonnontilaisen kaltaisten tai vähintäänkin luonnonmukaisten metsien merkittävä määrä. Aluekokonaisuuden pienentäminen tai pirstominen muulla maankäytöllä laskee vääjäämättä kokonaisuuden arvoa sekä vähentää sen kykyä ylläpitää jatkossa luontoarvoja.

Metsäalueen merkitystä lisää se, että sen halki kulkee Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018) tunnistettu paikallinen, kehitettävä itälänsisuuntainen ekologinen yhteys (Saagapuisto-Riimumäki-Sipoonkorven kansallispuisto), joka lännessä liittyy paikallisesti tärkeään, eteläpohjoissuuntaiseen Honkametsä-Itä-Hakkilanpuiston yhteyteen. Kyseiset yhteydet on osoitettu myös yleiskaava 2020:n luonnoksessa.

Kartta 2. Selvitysalueen erityisiä luontoarvoja omaavat osa-alueet ja pienkohde: kohde 1. Nissaksenpuisto-Kirkkokasken metsäalue, kohde 2. Saagapuiston itäosan suo sekä siihen liittyvät luontoarvoja sisältävät metsät, kohde 3. Länssiosan maatalousmaalle kehittynyt sekametsälehto ja kohde 4. Kuvion 7138 korpi.

5.2 Selvitysalueen luontoarvojen kannalta erityiset osa-alueet sekä pienkohteet

Selvitysalueelta on rajattavissa osa-alueita, joilla on eri merkittävyydystason yksilöitävissä olevia luontotyyppitasen luontoarvoja. Tällaiset alueet on rajattu kartalle 2 (s. 11).

5.2.1 Nissaksenpuisto-Kirkkokasken metsäalue (kartta 2, kohde 1)

Selvitysalueen luontoarvoiltaan merkittävin osa-alue on noin 8 ha laajuinen Nissaksenpuiston-Kirkkokasken metsä-, suo- ja pienvesikokonaisuus. Kohde sisältää merkittävän keskittymän kohtalaisen lahoppuustoisia kangas- ja kalliometsiä, pääosin vanhapuustoisia ja osaltaan melko lahoppuustoisia ruohoturvekankaita, säilyneen metsäkortekorven, osin säilyneen lehtokorven sekä siitä lähtevän luonnontilaisen noron sekä lounaisosan noron- ja puronvarsiin kytkeytyneitä melko monipuolisia lehtometsiä. Noin 4/5 osaa alueesta edustaa METSO I ja II-luokan elinympäristöjä ja loppuosa luokan III turvekankaita tai kangasmetsiä.

Nissaksenpuisto-Kirkkokasken luoteisosan metsän (metsätaloustietokuva 7121) vanhaa ja lahoppuustoista kangasmetsää. Kuva: Keijo Savola.

Arvokkaaseen luontokohteeseen kuuluu olennaisena osana Saagatien kääntöpaikan länsipuolinen metsäalue (kuvio 7136), johon lisärakentamista suunnitellaan. Kyseisen alue sisältää ruohoturvekankaita ja lehtomaista kangasta, joiden valtapuusto muodostuu noin 60-vuotiaista kuusista sekä näiden joukossa sekapuuna kasvavista samanikäisistä koivuista ja männyistä. Lisäksi kuviolla kasvaa harvakseltaan hyvin vanhoja kuusia sekä vanhoja mäntyjä. Kuvion vanhat ylispuukuuset on vuoden 2008 metsäsuunnitelmassa (Vantaan kaupunki 2008) arvioitu suunnitelman tekohetkellä 117-vuotiaiksi, joten nykyisellään, 11 v myöhemmin, ne ovat todella iäkkäitä.

Valtaosa rakentamiskaavailun alaisesta metsäalueesta on kuusivaltaista, mutta aivan kääntöpaikan pohjoispuolella on kuusen ja koivun muodostamaa sekametsää. Kuvia luonteeltaan hyvin vaihtelevalta hankealueelta löytyy raportin sivuilta 6, 13 ja 19.

Pääosaa Saagatien länsipuolisen hankealueen metsästä on aikanaan harvennettu, osassa metsistä kyse on ollut alikasvoksen osittaisesta raivauksesta. Osa metsistä on rakenteeltaan tasajaksoisempia, osassa puusto on selvemmin eri-ikäisrakenteisempaa.

Saagatien kääntöpaikan länsipuolisen metsäalueen lahoppuustoisin osa-alue sijoittuu kaavallulle rakentamisalueelle. Kuva Keijo Savola.

Rakentamiskaavailun alaisista metsistä neljäsosassa on vähän, pääosassa kohtalaisesti (noin 5 kuutiota ha) ja noin neljäsosassa runsaasti (yli 10 kuutiometriä/ha) lahoppuuta. Pääosa lahoppuusta on kuusta, mutta hieman löytyy myös koivu- ja mäntylahoppuuta. Lisäksi alueella on melko paljon vanhoja, eri järeysasteen läpilahoja kuusen kantoja, mikä tekee alueesta hyvin potentiaalisen lahokaviosammalbiotoopin.

5.2.2 Saagapuiston itäosan suo sekä siihen liittyvät luontoarvoja sisältävät metsät (kartta 2, kohde 2)

Luontokohteen ytimen muodostaa metsätalouskuviolle 7426 (0,8 ha) keskittyvä, suoluonnettaan säilyttänyt alue, jonka halki kulkevat pitkospuut. Vanhat ojat, itäpuolen tie sekä valuma-alueelle kohdistunut rakentaminen on kuivattanut olennaisesti kartoilla 2,6 ha kokoisena suona näkyvää aluetta.

Maastokäynnin perusteella suoalueen keskiosa vaikuttaisi kuitenkin olevan suona säilyvää räme- ja korpimuuttumaa. Osaltaan suon kasvillisuus vaikuttaisi olevan ns. vettymää, jossa suokasvillisuus on kuivahtamisvaiheen jälkeen uudestaan valtaamassa sijaa. Tämä ilmiö näkyy selkeimmin suoalueen keski- ja länsiosassa.

Suoalueen keskiosan rämemuuttumaa ja -vettymää. Kuva: Keijo Savola.

Suoluonnettaan säilyttäneen alueen itäosa on kasvillisuudeltaan lähinnä tupasvillärämemuuttumaa/vettymää, johon liittyy eteläreunassa kapealti korpimuuttumaa. Suoalueen länsiosassa on suokasvillisuudeltaan hieman paremmin säilynyttä korpiräme- ja puolukkakorpivettymää (kuva sivulla 15).

Suoalueen länsiosan suoluonnettaan säilyttäneitä korpea. Kuva: Keijo Savola.

Suoluonteensa säilyttäneen alueen pohjois- ja koillisreunassa on säästetty parin vuoden takaiselta harvennushakkuulta varttunutta puustoa kasvavia puolukka- ja mustikkaturvekankaita (pääosa metsätaloustalokuvion 7425 sekä metsätaloustalokuvion 7424:n koillisosa). Pääosaa kuvion 7425 metsistä luonnehtii tiheällä puustorakenteella kasvava varttunut mäntyvaltainen puusto, jossa männyn joukossa kasvaa sekapuuna merkittävä määrä koivua ja jonkin verran nuorta ja varttunutta kuusta. Luontaisen itseharvennemisen seurauksena ohuenpuoleiseen painottuvaa mäntylahopuuta on melko runsaasti (arviolta noin 5 kuutiota/ha).

Vuoden 2016 harvennushakkuulta säästynyt alueen pohjois- ja koillisosa (metsätaloustalokuvion 7424 pohjois- ja koillisosa) on puolestaan mustikkaturvekangasta, jossa kasvaa melko luonnonmukaisella ja vaihtelevalla tilarakenteella eri-ikäisten kuusten, mäntyjen ja koivujen luonnehtimaa sekametsää. Metsässä lahoaa jonkin verran ohuita ja keskijäreitä mänty- ja kuusilahopuita, osa mäntylahopuista on pätikitty sahaamalla metrin paloihin. Kuviolla on myös vanhoja läpilahoja kantoja eli sen lahokaviosammalpotentiaali on ilmeinen.

Suoalueen länsipuolella suohon rajautuu kalliomäeltä laskeva rinne, jossa kasvaa kapeana kuviona luonnontilaisen kaltaista tuoreen kankaan vanhapuustoista havusekametsää (metsätaloustalokuvion 7138 itäosa).

Kohdetta täydentää edellä kuvatun pienehkö kalliomäki (metsätaloustalokuvio 7139, 0,2 ha), joka on vähäisen puuston ja melko luonnonmukaisen karun kalliokasvillisuuden luonnehtima jouto-kitumaan kallio.

Kalliomäen eteläkaakkoispuolelta arvokasta luontokohdetta täydentää vielä tontteihin rajautuva pieni metsikkö (metsätaloustalokuvio 7354, 0,2 ha), joka on kasvillisuudeltaan lähinnä tuoretta kangasta. Kuviolla kasvaa luonnontilaisen kaltaisella tilarakenteella, varttunutta (valtapuusto noin 50-60 v) kuusivaltaista puustoa, jossa on sekapuuna vajaa kolmannes mäntyä ja koivua. Metsää ei ole erityisemmin harvennettu ja sen alueelle on muodostunut itseharvenemisen seurauksena näkyvästi ohuempaa kuusilahopuuta. METSO-arvoilla kyseessä on luokan II-III kangasmetsä.

Arvokas luontokohde on rajattu kartalle 2 (s. 11). Sitä voi pitää lähinnä paikallisesti merkittävänä luontokohteena, jolla on merkitystä sekä säilyneiden suoarvojen että kehittyvien METSO-arvojen kannalta. Säilyneen suoluonnon vähäisyys Kaakkois-Vantaalla nostaa jonkin verran alueen merkitystä.

5.2.3 Länsiosan maatalousmaalle kehittynyt sekametsälehto (kartta 2, kohde 3)

Selvitysalueen länsiosassa on noin 1,5 ha laajuinen entiselle maatalousmaalle kehittynyt sekametsälehto, jonka länsireunaa virtaa ojamaiseksi saatettuna Itä-Hakkilan puroon pohjoiskoillisessa laskeva puro sivu-uoma.

Aluetta rajaavat etelässä, idässä, lännessä ja luoteessa ulkoilureitit, pohjoisessa ja koillisessa ulkoilureittien varteen tehdyt melko tuoreet harvennushakkuut.

Ulkoilureittien välisellä metsittyneellä maatalousmaalle on aikanaan istutettu jonkin verran mäntyä (metsäsuunnitelman mukaan 37-vuotiaista), mutta valtapuuston muodostavat alueelle ilmeisen luontaisesti levittäytyneet nuoret ja varttuvat raudus- ja hieskoivut, raidat, harmaalepät, pajut, tuomet, pihlajat sekä alikasvoksena kasvat kuuset. Pääosaa alueesta ei ole harvennettu, minkä takia puustorakenne on melko tiheä ja puiden koko hyvin vaihteleva.

Alueen kasvillisuudessa näkyy vielä vanha maataloushistoria, mutta selvästi runsastumassa ovat jo monet tuoreiden ja kosteiden lehtojen lajit, kuten hiirenporras, karhunputki ja jänönsalaatti. Alueen lehtoluonnetta ja -rakennetta kehittää myös tuomen levittäytyminen alueelle. Kuviolle on paikoin jo muodostunut näkyvästi ohutta lehtilahopuuta, mutta määrä on vielä kuutiomäärillä mitattuna melko vähäinen.

Kohdetta voi pitää hyvänä ja kehityskelpoisena METSO III-luokan lehtona ja lisäksi sen suojaista ja monipuolinen puustorakenne tekee siitä potentiaalisesti hyvän lintumetsikön.

Kohteen voi arvioida luontokohteena paikallisesti arvokkaaksi, joskin se kuuluu tämän arvoluokan luontokohteiden vaatimattomampaan osaan.

Kohteen luonnonsuojelullista arvoa lisää jonkin verran sen liittyminen etelässä ja idässä muihin arvokkaiksi todettuihin luontokohteisiin (kohde 5.2.2 Nissaksenpuisto-Kirkkokasken metsä). Kohteiden erilaisen luonteen takia ne on kummatkin katsottu

tarkoituksenmukaiseksi rajata ja arvottaa omina kohteinaan eikä yhtenä kokonaisuutena, mikä myös olisi ollut mahdollista.

Kohteen rajausta on esitetty kartalla 2 (s. 11). Rajauksesta on rajattu ulos pohjois- ja koillislaidan ulkoilureittien varsien laajimmat, melko tuoreet harvennushakkuut.

Lehtoalueen eteläosan monimuotoista sekapuustoa. Kuva: Keijo Savola

5.2.4 Kuvion 7138 korpi (kartta 2 kohde 4)

Selvitysalueen keskiosassa, Häkilätien pää ja Saagakujan välissä sijaitsevan metsätaloustalokuvion 7138 keskiosassa on säilynyt pieni suoalue. Eteläkaakosta luodepohjoiseen suuntautuneen juotteen pituus on noin 70 m ja leveys keskimäärin noin 15 m.

Suoalueen koko on reunasoitumiseen noin 0,15 ha. Kyseessä on kasvillisuudeltaan lähinnä karumman ruohokorven ja kangaskorven välimuoto, jossa on molempien suotyyppien piirteitä. Suon vesitalous on säilynyt hyvänä. Korven itäpuolella harvennushakkuu on ulotettu käytännössä kiinni suopainanteen reunaan, mutta länsipuolella hieman suota ylempänä ja lännempänä kulkeva ulkoilupolku on toiminut myös harvennushakkuun rajana.

Korpi edustaa pienestä koostaan huolimatta paikallisiin suoyhdistymiin luettavia boreaalisia piensoita, jotka on luokiteltu uusimmassa luontotyyppien

uhanalaisarvioinnissa (Kontula & Raunio (toim.) 2018) erittäin uhanalaisiksi. Pienen kokonsa takia kyseessä on kuitenkin lähinnä jonkin verran luontoarvoja omaava avainbiotooppityypin luontokohde, joka ei aivan täytä paikallisesti arvokkaan luontokohteen kriteereitä. Kohteen raja-alue on esitetty kartalla 2 (s. 11)

6. Havaitusta lajistosta ja alueen lajistopotentiaalista

Maastokäynti oli työsovimuksen mukaisesti luontotyyppi- ja elinympäristöpainotteinen eli lajistoa ei erityisemmin havainnoitu sen ylitse mikä oli tarpeen kasvupaikkojen määrittelyn kannalta. Alueen yleiseen lajistopotentiaaliin kiinnitettiin kuitenkin huomiota.

Selvityksen yhteydessä havaittiin maalahopuilta muutamia sellaisia kääpä- ja orakaslajeja, joita pidetään luonnonsuojelullisesti arvokkaiden vanhojen metsien indikaattorilajeina (mm. Niemelä 2016).

Kuvion 2021 kuusimaapuilta havaittiin kaksi esiintymää ruostekääpää (*Phellinus ferrugineofuscus*), kuviolta 7135 esiintymä oravuotikkaa (*Asterodon ferruginosus*, orakas) sekä kalliometsäkuvion 7355 mäntymaapuulta viinikääpä (*Meruliopsis taxicola*).

Havaitut lajit eivät ole Vantaalla tai pääkaupunkiseudulla erityisen vaateliaita tai harvalukuisia mutta yhdessä useiden kuvioiden melko runsaan ja monipuolisen maalahopuun kanssa ne indikoivat varsinkin selvitysalueen keski- ja lounaisosan metsien melko hyvää potentiaalia vaateliaan lahoppulajiston kannalta.

Selvitysalueelta paikallistettiin useita metsikkökuvioita, joiden luonne (= kosteusolosuhteet, suojaisa pienilmasto, pitkälle lahonneet kuusimaapuut tai kuusen kannot) tekee niistä ilmeisen potentiaalisia elinympäristöjä laho-kaviosammaleelle (*Buxbaumia viridis*). Kyseessä on erittäin uhanalaiseksi (EN) luokiteltu, luonnonsuojelulain 47 § erityisesti suojeltava laji, jolle pääkaupunkiseudun lahoppuustoiset lehto-, korpi- ja kangasmetsät ovat osoittautuneet valtakunnallisesti tärkeäksi esiintymiskeskittymäksi.

Erityisen potentiaalisia kasvupaikkoja laho-kaviosammalen kannalta ovat maastokäynnin havaintojen perusteella metsätalouskuviot 7121 (etelä- ja keskiosa), 7122 (puron lähivyöhyke), 7123, 7136 (rakentamiskaavailujen aluetta), 7142, kuvion 7425 koillis- ja eteläosa sekä kuvion 7424 pohjois- ja koillisosa.

Kohteella on merkittävästi lahokaviosammaleelle potentiaalisesti soveltuvia metsiä. Kuvassa Saagatien pää (metsätaloustietokuvion 7136 kaakkoisosassa) lounaispuolista ruohoturvekangasta, jossa on näkyvästi lajille soveliaita läpilahoja kuusen kantoja. Kuva: Keijo Savola.

7. Johtopäätökset luontoarvoista ja suositukset maankäytön suunnittelulle

Saagapuiston, Nissaksenpuiston ja Kirkkokasken muodostama alue on Kaakkois-Vantaan oloissa laaja ja yhtenäinen metsäinen viheraluekokonaisuus. Alue on lännessä kytkeytynyt Vaunukallion alueeseen sekä luoteispohjoisosassa Itä-Hakkilan puron kautta Itä-Hakkilan puistoon ja sen pohjoispuolisiin viheralueisiin. Jonkinasteista kytkeytyneisyyttä on myös itään Riimupuiston-Riimukallion alueelle. Alueen halki kulkee myös Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018) tunnistettu paikallisesti merkittävä ekologinen yhteys.

Aluekokonaisuutta on syytä pinta-alan, yhtenäisyyden ja sijainnin takia pitää paikallisesti erittäin merkittävänä luonnon ydinalueena.

Selvitysalue on lisäksi luontotyyppinäkökulmasta tarkasteltuna monipuolinen alue, jolla on merkitystä kangasmetsien, lehtojen, korpi- ja rämesoiden, kallioiden sekä noro- ja puroluonnon suojelulle. Selvitysalueella on myös laajempia osa-alueita sekä pienkohteita (kartta 2, s. 11), joilla on yksilöitävissä olevaa merkitystä uhanalaistuneiden tai harvinaisten luontotyyppien ja elinympäristöjen kannalta.

Alueen merkittävin luontoarvokeskittymä on selvitysalueen länsi- ja keskiosaan sijoittuva Nissaksenpuisto-Kirkkokasken osa-alue. Tämä noin 8 ha laajuinen alue sisältää merkittäviä METSO-arvoja omaavia kangasmetsiä ja turvekankaita sekä jonkin verran arvokkaita lehtoja, korpia ja kalliometsiä. Lisäksi alueella on jonkin verran pienvesien suojeluarvoa. Osa-aluetta voi pelkän luontotyyppipohjaisen arvottamisen näkökulmasta pitää paikallisesti erittäin merkittävänä. Lajistoperusteiset lisäselvitykset mm. lahokaviosammalen ja kääväkkäiden osalta saattaisivat nostaa alueen merkityksen maakunnalliseksi (Uudenmaan liitto 2012).

Saagatien kääntöpaikan länsipuolisen alueen ottaminen rakennuskäyttöön heikentäisi olennaisesti kyseisen arvokkaan luontoalueen suojeluarvoja. Rakentaminen pienentäisi arvokkaan alueen kokonaispinta-alaa, hävittäisi jo nyt lahoppuustoisia turvekankaita sekä vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Rakentaminen vähentäisi olennaisesti myös lahokaviosammalelle potentiaalisesti soveltuvien metsien määrää selvitysalueella.

Luontoselvityksen havaintojen perusteella on syytä suositella voimakkaasti Saagatien länsipuolisesta rakentamiskaavailusta luopumista. Mikäli hanketta jatketaan, on hankealueella sen korkean lahokaviosammalpotentiaalin takia syytä teettää lajin mahdollisten esiintymien ammattimainen selvitys.

Selvitysalueen länsiosaa (metsätalouskuvio 7111) on harkittu uuden koirapuiston paikaksi. Kohde ei liene koirapuiston paikaksi paras mahdollinen, koska alueen poikki virtaa Itä-Hakkilan puron sivu-uoma, jonka kautta koirapuiston tuottamat lisäravinteet päätyisivät Itä-Hakkilan puroon. Lisäksi alueella sijaitsevaa, entiselle maatalousmaalle kehittyntä monipuulajista sekametsää voi pitää luontoarvojen kannalta paikallisesti arvokkaana (METSO III-luokan lehto, linnustolle ja muulle häiriöherkälle lajistolle hyvä suojapaikka).

Luontoselvityksen havaintojen perusteella koirapuistolle on suositeltavaa hakea toinen sijoituspaikka.

Selvitysalueen keskeiset luontoarvojen keskittymät on syytä huomioida asemakaavassa säilyttävillä merkinnöillä. Nissaksenpuisto-Kirkkokasken paikallisesti erittäin arvokas osa-alue kannattaa ottaa tarkasteluun mietittäessä yleiskaavan luon-alueita.

Muuta

Selvitysalueelta havaitut luontoarvot ovat jossakin määrin ristiriidassa vuonna 2018 hyväksytyn Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelman eräiden hakkuu- ja hoitoesitysten kanssa. Kaavailtuja hakkuita sekä niiden toteutustapaa (mm. lahoppuun jättäminen) olisi hyvä tarkistaa uuden luontotiedon perusteella.

Lähteet

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Ojala, A. 2018. Vantaan ekologiset yhteydet. Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisuja 2019:1. 71 s.

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M. & Valkeapää, A 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäelinympäristöjen tunnistaminen - METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2015. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016.

Uudenmaan liitto 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. Uudenmaan liiton julkaisuja E 119-2012. 54 s.

Vantaan kaupunki 2008: Vantaan metsäsuunnitelma 2008-2017. Hakunilan aluesuunnitelma.

Vantaan kaupunki 2018: Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelma.

Rantalainen Sinikka

Lähetäjä: Kari Lindblom
Lähetetty: 4. heinäkuuta 2019
Vastaanottaja: Rantalainen Sinikka
Aihe: Vantaan tärkeät linnustoalueet selvitys

Hei

[poistettu tekstiä, joka ei sisällä selvityksen tietoja]
Saagapuiston käynti siirtyi 19.6. saakka.

Tein tuolloin laajemman kierroksen pyöräillen Kylmäojalla ja Keravanjokea Jokiniemeen, laskin Hiekkaharjun golfkentän lampien pesijät ja siirryin Saagapuistoon aamun loppuun, kartoittaen metsän 20 ha alalta, laajensin selvitysalueita ympäristönä hyvän oloiselle länsilaidalle. Kierroksella löytyi Kylmäojan ulkoilualueilta kaksi ruiskäkkää. Golfkenttäkäynnin priorisoin aikaisen aamun metsälinnustokartoitusten edelle ja hyvä niin, sillä ehdin myös haastatella kentän hoitajaa kohteen linnuista.

Joutsenet eivät pesineet edellisvuosista poiketen, mutta nokikanojen parimäärä jatkaa kasvua ja paikalla oli jo 11 paria poikasineen, enempää lammille ei enää juuri sopine. Liejukanoja oli edelleen vähintään viisi paria, pärjäävät kilpailussa reviiritietoisille nokikanoille yllättävän hyvin, koska lammilla on riittävästi laajuutta ja kasvillisuutta. Kentällä oli muutama vantaalaisittain vähälukuinen tukkasotkakin, kuin myös jo syysmuutolla levähtäneitä kahlaajia, sorsapoikueita oli kohtuullisesti.

Kahta pienintä lampea oli ruopattu, tällä ei ollut edellisvuosiin nähden vaikutusta vesilintujen ja rantakanojen määriin ja lampien umpeen kasvun estäminen on kohteella jatkossakin suositeltavaa. Toisella ruopatulla lammella oli veden laskun myötä pieni avoliete ja lampareen pienuudesta huolimatta sen olivat löytäneet heti muutolla pysähtyneet kahlaajat. Pienetkin kahlaajarannat ovat Vantaalla kortilla.

Keravanjoesta nousee lampiin vedenoton yhteydessä pieniä määriä kaloja, joita kalansyöjälinnutkin käyvät lammilla etsimässä. Harmaahaikaran havaitsin nytkin ja edellisvuosina on kentällä havaittu useampaan kertaan jopa mereltä saapunut räyskä. Liekö riskinä, että hopearuutanoita nousee Vanhankaupunginlahdelta pitkälle Keravanjoelle? Kosteikkolinnustolle haitallista ja vesilinnuille tärkeät vesihyönteiset hävittävää vieraslajia ei golflampiin tulisi päätyä. Vanhankaupunginlahdella hopearuutana on taannuttanut pesivät vesilinnut mm. Pornaistenniemen piilokojulammelta ja esimerkiksi mustakurkku- ja pikku-uikut eivät asetu pesimään. Linnustomielessä olisi optimaalisinta, mikäli golflammet olisivat kalattomia.

Saagapuistosta löysin neljän tunnin kartoituksella kaiketi pääosan metsän pesimälajeista ja suuntaa antavasti oletettavasti myös reviirimääristä. Parhaita metsälajeja olivat ehkä käki, mustapääkerttu, kultarinta, sirittäjä, joilla viisi reviiriä, kuusitiainen ja puukiipijä. Aiemmin alkukesällä olisi paikalta voinut löytää metsän laatu huomioden esimerkiksi muutolla levähtäviä idänuunilintuja ja pikkusieppoja, joille kohde ei kuitenkaan sovellu erityisen hyvin reviirille asettumiseen, tai ainakaan onnistuneeseen pesintään.

Saagapuistosta ympäristönä huomioisin Saagatien länsipuolen kuusikkokuvioiden aluskasvillisuuden kuluneisuuden, joka näkyy myös linnustossa, aluskasvuston kulumisen ja laikuittain puute vähentää alueen linnustoarvoja. Kuusikon keski-eteläosan rehevämpi kuvio on linnustomielessä pienialainen. Metsäalueen etelä- ja länsilaidoilla kulkevat puronotkot ovat kuvioina huomionarvoisia, myös avoimempaa nuorta lehtipuustoa tarjoava rehevämpi läntisin-luoteisin osa.

Kohteen lahoppuusto tarjoaa ruokailupuita tikoille. Pesimäajan ulkopuolella alueella voi hyvin havaita kaikki Vantaalla tavattavat tikkalajit, puuston varttuessa niiden elinolot kohteella paranevat. Käpy- ja pikkutikkaa lukuun ottamatta metsäalueen laajuus on pesintämielessä suppea palokärjelle ja harmaapäätikalle, jotka lisäksi vaativat elinpiireiltään enemmän edustavia pesäpuita, kuten suuria varttuneita kolohaapoja. Harmaapäätikkoja pesii lähialueilla Hakunilan ympäristössä arvioni mukaan yhdestä kahteen paria.

Saagapuistossa virkistyskäytön määrä ja sen kattavuus metsäalueella vähentää kohteen potentiaalia metsälinnustolle, polkuja on kohtuullisesti ja koiria ulkoilutetaan metsässä hyviä määriä. Petolinnuille kohde on jo nyt häiriöherkkä, mikäli selvitysalueelle rakennetaan, voi potentiaalisten kana- ja varpushaukan, nuolihaukan ja lehtopöllön mahdollisuus esiintyä pesimälajistossa loppua. Lehtopöllö pesii irtohavaintojenkin mukaan lähialueella.

Havaitun perusmetsälajiston osalta kaavailtu rakentaminen lähinnä vähentää reviirimääriä, käki voi kadota, koska suosii laajempia yhtenäisiä metsäkuvioita. Maapesijöistä en löytänyt peukaloista, jolle on muutamia potentiaalisia laikkuja lähinnä purojen tuntumassa, mutta saniaiskasvustoja ja maapuita olisi hyvä olla enemmän. Mikäli metsän pinta-ala supistuu, linnustoarvot väijäämättä laskevat, näin etenkin lajistollisesti huomioitavimman metsälinnuston osalta.

Haastattelin paikalla muutamia ulkoilijoita, joilla oli kertoa havaintoja pesimäajan ulkopuolelta mm. kanahaukasta ja huuhkajasta. Tiirassa on kohteen kupeesta Vaunukalliolta havainto jopa laulavasta kevätmuutolla pysähtyneestä lapinuunilinnusta ja pesimäajan ulkopuolelta odotetusti useampilajisia pöllöhavaintoja.

[poistettu tekstiä, joka ei sisällä selvityksen tietoja]

Kari

16 § Asemakaavamuutos 002284 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 12 Hämeenkylä / Pähkinänsärkijä

VD/8942/10.02.04.00/2015

HP/TLA/TKA/VIK/LS

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteyksessä olevan liikerakennuksen purku ja korttelin rakentaminen tehokkaaksi kaupunkikortteliksi, johon sijoittuu 6–8-kerroksisia asuinkerrostaloja (17 800 k-m², noin 350 asuntoa), liiketilaa 700 k-m² sekä viisikerroksinen pysäköintitalo.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 12153 sekä katualueita, kaupunginosassa 12 Hämeenkylä. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 12153 sekä katualueita, kaupunginosassa 12 Hämeenkylä.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee korttelia 12153.

Alue sijaitsee pääkatujen Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteykseen vastapäätä Pähkinärinteentien ostoskeskusta. Kortteli sijoittuu uuden runkolinjan 300 varrelle.

Hakija

Vantaan Energia Oy ja Veikko Laine Oy.

Maanomistus

Vantaan Energia Oy, Veikko Laine Oy sekä Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut L-arkkitehdit Oy, Vireo Oy sekä Promethor Oy konsulttina.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pientaloaluetta (AP) ja sille sijoittuu yhdyskuntateknisen huollon laitos (ET). Suunnittelualueen etelä- ja länsipuolella on tehokasta asuinalueita (A1). Keskustatoimintojen alakeskus (c) sijaitsee risteuksen toisella puolella Pähkinärinteentien ostoskeskuksen kohdalla.

Yleiskaavaehdotuksessa 2020 (nähtävillä 22.4.-18.6.2020) alue on tiivistä asuntoaluetta (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön ja paikalliseen alakeskukseen soveltuvia palveluita sekä toimitilaa. Alueella on suosittava tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Suunnittelualue sijoittuu lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeelle, jolla melu on huomioitava rakentamisessa.

Asemakaavamuutos

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan nykyisen liikerakennuksen purku ja korttelin 12153 rakentaminen tehokkaaksi asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), johon sijoittuu 6-8-kerroksisia kerrostaloja yhteensä 17 800 k-m², noin 350 asuntoa sekä liiketilaa 700 k-m² Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteykseen. Korttelin piha esitetään asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH) ja korttelin pohjoisosaa autopaikkojen korttelialueeksi (LPA), johon sijoittuu viisikerroksinen pysäköintitalo noin 225 autolle.

Nykyinen liikerakennus puretaan ja kaupungin omistamalla maalla sijaitsevat kuorma-autojen pysäköintipaikka ja taksitolppa poistuvat Pähkinäsärkijän varrelta. Vantaan Energian lämpövoimala on jo purettu korttelin pohjoisosista.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on huoltorakennusten korttelialuetta, jolle on saanut rakentaa lämpökeskusrakennuksen sekä eteläosastaan liike- ja teollisuusrakennusten korttelialuetta, johon on voinut sijoittaa vähittäiskaupan myymälätilojen enintään 500 m² ja pysäköimisaluetta. Nyt liikerakennuksessa on mm. ravintola ja kirjapaino.

Kaavamuutos lisää asuntorakentamista palvelujen tuntumaan uuden linja-autojen runkolinjan varrelle Pähkinärinteen kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta ja lähiluontoa vaalien. Kaavamuutos on yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteen, kaupungin maapoliittisten linjausten ja resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukainen. Uusi runkolinja 300 liikennöi Pähkinärinteen kautta välillä Myyrmäki-Helsinki vuonna 2022 alkaen (HSL 24.3.2020).

Pähkinärinne edustaa 1970-luvun punatiiliarkkitehtuuria ja on kaupunkikuvallisesti arvokas. Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kerrostalokortteleiden mittakaavaa ja suorakulmaista koordinaatistoa. Kaavassa edellytetään, että uudisrakennusten julkisivut ja arkkitehtuuri sopeutuvat Pähkinärinteen kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 27.2.2020.

Kaavoituksen vireille tulosta on tiedotettu Vantaan Sanomissa 8.2.2020, asukaslehdessä 7.3.2020 sekä kaupungin verkkosivuilla ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä pyydettiin 7.4.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta. Mielipiteet ja vastine on esitetty kaavaselostuksessa.

Asukastilaisuus, joka oli suunniteltu pidettävän 24.3.2020, peruttiin koronaepidemian vuoksi.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa (17800 k-m², n. 350 asuntoa).

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyy kaksi maankäyttösopimusta sekä esisopimus määräalojen kaupasta.

Muutostkustannukset maksavat hakijat Vantaan Energia Oy ja Veikko Laine Oy tonttiensa pinta-alan suhteessa ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2500 €), yhteensä 20 500 €. Tällöin Vantaan Energia Oy maksaa 7 335,44 € ja Veikko Laine Oy 13 164,56 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.9.2020 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 29.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002284 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus 12 Hämeenkyliä / Pähkinäsärkijä
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakijat Vantaan Energia Oy ja Veikko Laine Oy maksavat muutostkustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla

lisämaksulla (2500 €), tonttiensa pinta-alan suhteessa yhteensä 20 500 €. Tällöin Vantaan Energia Oy maksaa 7 335,44 € ja Veikko Laine Oy 13 164,56 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 29.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002284 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus 12 Hämeenkylä / Pähkinänsärkijä
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakijat Vantaan Energia Oy ja Veikko Laine Oy maksavat muutostkustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2500 €), tonttiensa pinta-alan suhteessa yhteensä 20 500 €. Tällöin Vantaan Energia Oy maksaa 7 335,44 € ja Veikko Laine Oy 13 164,56 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 4.11.–3.12.2020. Tällöin jätettiin yksi muistutus.

Lausunnot

Lausuntoja ei tarvittu.

Tarkistukset

Kaavaa on tarkistettu varasto-, väestönsuoja- ja teknisten tilojen osalta. Tarkistukset eivät ole olennaisia eivätkä edellytä kaavan uutta nähtäville panoa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukainen vastine muistutukseen ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 12.1.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002284 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä / Pähkinänsärkijä

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyvät maankäyttösopimukset on allekirjoitettu 15.1.2021.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukainen vastine muistutukseen ja tehdään esitetyt tarkistukset, ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 12.1.2021 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002284 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä / Pähkinänsärkijä

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 12.1.2021
- Muistutus ja vastine 12.1.2021

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002284 PÄHKINÄNSÄRKIJÄ

HÄMEENKYLÄ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 12.1.2021 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002284

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteyksessä olevan liikerakennuksen purku ja korttelin rakentaminen tehokkaaksi kaupunkikortteliksi, johon sijoittuu 6 – 8 -kerroksisia asuinkerrostaloja (17 800 k-m², noin 350 asuntoa), liiketilaa 700 k-m² sekä viisikerroksinen pysäköintitalo. Kaavaan liittyy kolme maankäyttösopimusta.

Asemakaavan muutos:

kaupunginosa 12 Hämeenkylä
kortteli 12153 sekä katualuetta

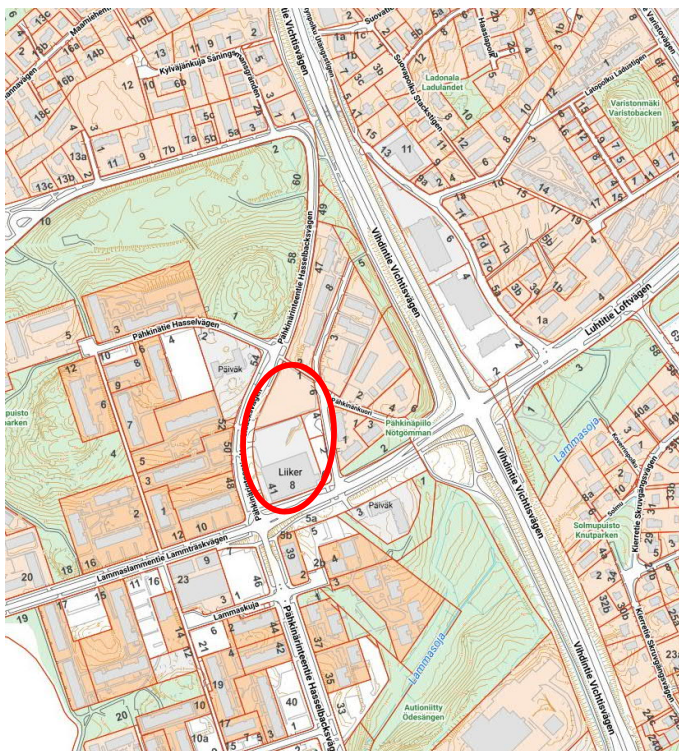
Tonttijako ja tonttijaon muutos:

kaupunginosa 12 Hämeenkylä
kortteli 12153

Kaavan laatija:

Anne Olkkola, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijoittuu pääkatujen Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteykseen vastapäätä Pähkinärinteentien ostoskeskusta. Kortteli sijoittuu uuden runkolinjan 300 varrelle. Suunnittelu aluetta rajaavat Lammaslammentie, Pähkinärinteentie, Pähkinänsärkijä ja Pähkinänsärkijä.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan Energia Oy:n ja Veikko Laine Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.10.2015. Työohjelmaan kaavamuutoksen numeroksi tuli 002284.
- Kaavoitus tuli vireille 27.2.2020.
- Mielipiteet pyydettiin 7.4.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.
- Asukastilaisuus, joka oli suunniteltu pidettävän 24.3.2020, peruttiin koronaepidemian vuoksi.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	14
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	14
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	15
3.3. Asemakaavan tavoitteet	18
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja kehityspolut.....	20
4. Asemakaavan kuvaus.....	22
4.1 Kaavan rakenne	22
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	22
4.3 Aluevaraukset.....	23
4.4 Kaavan vaikutukset.....	25
4.5 Ympäristön häiriötekijät	30
5. Asemakaavan toteutus	30
6. Kaavatyöhön osallistuneet.....	30
7. Asemakaavan seurantalomake	31
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	33
9. Muu suunnitelma-aineisto.....	40

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Vesihuollon yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, 15.6.2020
- Pihasuunnitelma, Vireo Oy, 11.8.2020
- Varjostututkimus ja alueleikkauksia, L-arkkitehdit, 8.9.2020

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Liikennemeluselvitys, Promethor Oy, 17.6.2020
- Pähkinärinne, alueinventointi 2009, Kati Salonen ja Mona Schalin, Arkkitehdit Oy / Arkkitehti-toimisto Kristina Karlsson
- Pähkinärinteen ilme ja alueen uudistavat korjaukset, A.D.L.C. Arkkitehtuuritoimisto Oy, 26.11.2000
- Asukaspysäköinnin tarve ja pysäköintinormien määrittäminen, Mirva Kallio, Aalto yliopiston yhdyskunta- ja ympäristötieteiden laitoksella tehty diplomityö, 24.5.2011.

- Maaperän kunnostuksen loppuraportti: Vantaan Energia Oy, Lammasoja ja Pähkinärinteentie 45, Vantaa, Envimetria Oy, 12.12.2013
- Maaperän haitta-ainetutkimus, Pähkinäsärkijä 6, Vantaa, Mitta Oy, 30.6.2020

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan nykyisen liikerakennuksen purku ja korttelin 12153 rakentaminen tehokkaaksi asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), johon sijoittuu 6 – 8 -kerroksisia kerrostaloja yhteensä 17 800 k-m², noin 350 asuntoa sekä liiketilaa 700 k-m² Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteykseen. Korttelin piha esitetään asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH) ja korttelin pohjoisosaa autopaikkojen korttelialueeksi (LPA), johon sijoittuu viisikerroksinen pysäköintitalo noin 225 autolle.

Nykyinen liikerakennus puretaan ja kaupungin omistamalla maalla sijaitsevat kuorma-autojen pysäköintipaikka ja taksitolppa poistuvat Pähkinäsärkijän varrelta. Vantaan Energian lämpövoimala on jo purettu korttelin pohjoisosista. Korttelin maanomistajia ovat Vantaan Energia Oy, Veikko Laine Oy sekä Vantaan kaupunki.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on huoltorakennusten korttelialuetta, jolle on saanut rakentaa lämpökeskusrakennuksen sekä eteläosastaan liike- ja teollisuusrakennusten korttelialuetta, johon on voinut sijoittaa vähittäiskaupan myymälätilojen enintään 500 m² ja pysäköimisaluetta. Nyt liikerakennuksessa on mm. ravintola ja kirjapaino.

Kaavamuutos lisää asuntorakentamista palvelujen tuntumaan uuden linja-autojen runkolinjan varrelle Pähkinärinteentien kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta ja lähiluontoa vaalien, yleiskaavan täydennysrakentamistavoiteen, asuntorakentamistavoite ja resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaisesti. Uusi runkolinja 300 liikennöin Pähkinärinteentien kautta välillä Myyrmäki-Helsinki vuonna 2022 alkaen (HSL:n hallitus 24.3.2020).

Pähkinärinne edustaa 1970-luvun punatiiliarkkitehtuuria ja on kaupunkikuvallisesti arvokas. Naapuritonteilla kerrosluvut vaihtelevat yhdestä seitsemään ja Pähkinärinteentien ostoskeskuksen länsipuolella on kahdeksankerroksinen talo.

Yleiskaavassa 2007 alue on pientaloaluetta (AP) ja sille sijoittuu yhdyskuntateknisen huollon laitos (ET). Suunnittelualueen etelä- ja länsipuolella on tehokasta asuinalueutta (A1). Keskustatoimintojen alakeskus (c) sijaitsee risteuksen toisella puolella Pähkinärinteentien ostoskeskuksen kohdalla.

Yleiskaavaehdotuksessa 2020 (nähtävillä 22.4.-18.6.2020) alue on tiivistä asuntoaluetta (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön ja paikalliseen alakeskukseen soveltuvia palveluita sekä toimitilaa. Alueella on suosittava tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Suunnittelualue sijoittuu lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeelle, jolla melu on huomioitava rakentamisessa.

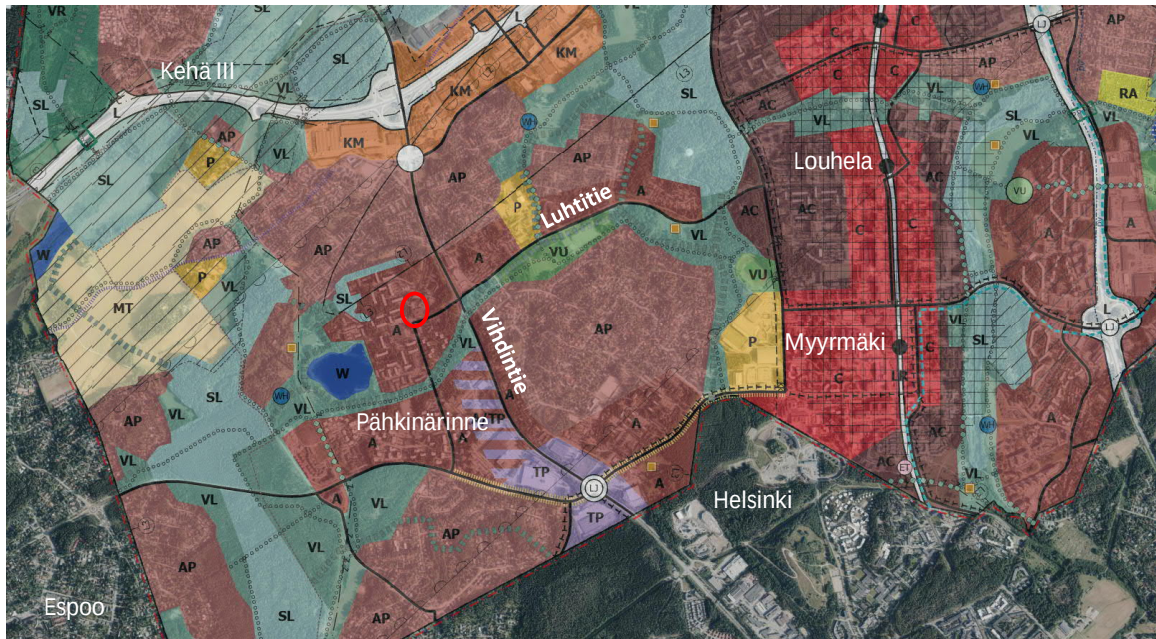
Pienoismalli tulevasta rakentamisesta, taiteilijan näkemys, L-arkkitehdit, 2020.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Pähkinärinne sijaitsee Lounais-Vantaalla Kehä III:n eteläpuolella, Vihdintien länsipuolella. Myyrmäen keskusta on noin 3,5 km päässä. Alue on Helsingin metropolialueen keskellä ja sen joukkoliikenneyhteydet paranevat uuden runkolinjan 300 myötä. Myös yhteydet Louhelan juna-asemalle paranevat Luhtitien rakentamisen myötä.

Ilmakuva (2017) yhdistettynä Vantaan yleiskaavaehdotukseen 2020 (nähtävillä 22.4.-18.6.2020).

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu alun perin metsäiselle kallio-moreeniselänteelle, jota on vielä 1950-luvulla ympäröineet alavammat viljelysmaisemat. Pähkinärinteessä ja suunnittelualueen lähistöllä on yhä havaittavissa alkuperäistä luonnonmaisemaa: puustoisia ja metsäisiä alueita kallioselänteillä ja lehtomaista puolaaksoa alavilla kohdilla. Tämä kuvaa Pähkinärinteen monipuolista ja pienipiirteistä maisemarakennetta. Suunnittelualue sijoittuu selänteen vaihtumisvyöhykkeelle, jossa korttelin pohjoisosassa on pieni avokallio, muutoin se on moreenia ja täyttömaalle rakennettua aluetta. Suunnittelualueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Lammasojan valuma-alueeseen. Lammasoja johtaa vedet itään Varistonojaan, josta vedet virtaavat pohjoisen suuntaan laskien Askistossa Pikkujärveen ja siitä edelleen Pitkäjärveen. Pitkäjärvestä vedet virtaavat edelleen Espoon halki lounaan suuntaan laskien vedet lopulta Espoon Kurttilassa mereen.

Kaava-alue on nykytilassa lähes kokonaan vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa. Alueen pohjoisosassa alue on nykyään luonnontilaisena, kun sieltä on purettu vanhat voimalaitosrakennukset. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Pähkinärinteessä on monipuolinen ja pienipiirteinen maisemarakenne. Suunnittelualue sijoittuu selänteen vaihtumisvyöhykkeelle (punainen rajaus), kuva Vantaan kaupunki.

Maaperä

Maaperäkartan mukaan kaava-alueen maaperä on täyttöä. Alueelta on hyvin vähän kairauksia. Kaava-alueen eteläosassa (ts. nyk. liikerakennuksen paikalta) tehtyjen kairausten mukaan 0,5...1,0 m paksun täyttökerroksen alla on 0,5...2,0 m paksu kerros savea ja silttiä. Saven ja siltin alla on hiekkaa ja moreenia. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen pohjamoreeniin, kiveen tai kallioon n. 0,5...5,0 m syvyydellä.

Kaava-alueen pohjoisosa on maaperäkartan mukaan merkitty pilaantuneeksi maa-alueeksi. Pilaantuneet maat tulee kunnostaa/poistaa ennen rakennustöiden aloittamista.

Pohjavedenpinnan tasoa alueella ei ole mitattu.

Kaava-alueella tulee tehdä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamiskäytöt tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Suunnittelualueella maaston korot vaihtelevat +39,1 ja +46,6 metrin välillä (N2000).

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Hämeenkylässä asui vuoden 2019 alussa 8137 henkeä. Alueen väkiluku on kasvanut vuodesta 2012 lähtien noin 740 hengellä. Uusia asuntoja on rakenteilla, joten kaupunginosan väkiluvun ennakoidaan nousevan myös lähivuosina. Hämeenkylässä asukkaiden ikäjakauma on hyvin lähellä vantaan keskiarvoa sillä erotuksella, että yli 65-vuotiaiden osuus on Vantaan keskiarvoa vähän suurempi. Myyrmäen suuralueella asuu lähes 57 000 henkilöä, joten se on väestömäärältään Vantaan

suurin suuralue. Suuralueen osuus Vantaan väestöstä on noin neljäsosa.¹ Hämeenkyllän kaupunginosa väestön sosiaalisen rakenteen noudattaa suuralueen keskiarvoa, jonka piirteisiin kuuluu mm. yksin eläminen ja lapsettomat perheet.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja, mutta ympäröivät korttelit ovat asuinkortteleita. Hämeenkyllän asuntokannasta vuonna 2017 omistusasuntoja (talo tai osakkeen omistukseen perustuvia) oli yhteensä 54 %, kun Vantaan keskiarvo on 52 %. Asuntokannasta yksiöitä oli 11 – 15 prosenttia ja omakotitaloja 2 %.

Palvelut ja työpaikat

Hämeenkyllän kaupunginosa oli 1658 työpaikkaa vuoden 2017 lopussa.¹ Kymmenessä vuodessa työpaikkojen määrä on vähentynyt noin 40 % ja vuonna 2017 poistui noin 16 % työpaikkaa. Suurin osa, 42 %, alueen työpaikoista on tukku- ja vähittäiskaupassa. Merkittävä osa nykyisistä ja poistuneista työpaikoista sijoittuu Vihdintien varteen. Pähkinärinteessä on ostoskeskus, koulu, kirjasto ja päiväkotia. Rakennuksissa on kivijalkapalveluita. Myyrmäen aluekeskukseen on 3,5 km ja Varisto-Petikon kaupan alueelle on alle 2 km.

Yhdyskuntarakenne

Pähkinärinte on osa Vihdintiehen tukeutuvaa kaupunkirakennetta, alun perin yksi Helsingin maalaiskunnan "metsälähiöistä". Modernin kaupunkirakentamisen periaatteisiin kuului virtaava tila ja avoin rakennustapa eikä tontteja ei ole rajattu. Pähkinärinte on rakennettu ruutukaavaan, jonka keskiössä on ostoskeskus. Pähkinärinteen tien rinnakkaiskatuna on jalankulkuakseli Lammaspolku – Pähkinäpolku. Toinen pääkatu johtaa Lammaslammelle. Katuja reunustavat puurivit. Tyypillisiä piirteitä ovat erilliset rakennukset ja korttelin nurkkien jättäminen auki. Rakentamistapa on väljä.

Kaupunkikuva

Pähkinärinte edustaa 1970-luvun onnistunutta asuntoarkkitehtuuria. Alue on kaupunkikuvallisesti arvokas. Suurin osa rakennuksista on punatiilipintaisia, tehosteväreinä kirsikka ja juolukka. Seassa on muutama betonijulkisivuinen rakennus, joissa on väritehosteita. Parvekkeet ovat yleensä betonipilarirakenteisia. Rakenteiden yksityiskohdat ovat keveitä ja huoliteltuja. Alueen ympäristöarvot löytyvät luonnosta ja yhtenäisestä rakennuskannasta. Selkeä suorakulmainen katuverkosto, piha-piirit ja yhteys luontoon ovat alueen luonteenomaisia piirteitä.²

¹ http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

² Arno de la Chapelle, Pähkinärinteen ilme ja alueen uudistavat korjaukset, alustava 26.3.2007, s. 7.

Pähkinärinteeseen rakennuskanta on yhtenäistä ja sille on tunnusomaista tiilijulkisivut, betonirunkoiset parvekkeet ja tehostevärit kirsikka ja juolukka. Oikealla kuva suunnittelualueen naapurirakennuksesta, joka valmistui 2019. Kuvat Vantaan kaupunki.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Pähkinärinne sisältyy modernin rakennuskannan inventointiin 2002 (Eskola). Lisäksi on tehty tarkemmat inventoinnit 2000 (de la Chapelle) ja 2009 (Schalin & al.). Alueen rakennusperintöluokitus on keskeneräinen ja se tullaan täydentämään vuonna 2020. Pähkinärinteeseen asemakaava on tyypillinen 1960-luvun uusruutukaava. Rakennusliike Otto Wuorio Oy halusi tehdä alueesta korkeatasoisen ja palkkasi arkkitehdiksi Pentti Aholan, joka laati asemakaavan 1969. Tiilijulkisivut ja betonirunkoiset parvekkeet tekivät Pähkinärinteestä erilaisen muihin lähiöihin verrattuna. Kellari- ja maantasokerrokseen on kaavoitettu palvelutilaa, mikä oli vastareaktio 1960-luvun täydelliseen työpaikkojen ja asumisen erottamiseen toisistaan. Pähkinärinteeseen rakennusten suunnittelua jatkoi Pentti Aholan kuoleman jälkeen Ar-suunnittelu Björkstam-Heino-Kostiainen, joiden suunnittelemissa useimmat rakennukset ovat. Kerrostalot valmistuivat 1972-79. Ostoskeskuksen suunnitteli arkkitehti Erkki Karvinen.³

Yhtenäinen arkkitehtuuri esiintyy erityisesti kerrostaloissa ja niiden väriyksessä ja parvekkeissa, joita on osin uusittu. Aravamääräykset karsivat muutamasta rakennuksesta tiiliverhoilun. Ostoskeskus toteutettiin vaatimattomampana kuin kaavaluonnoksissa. Lähiökeskuksen 12-kerroksinen maamerkki-kerrostalo toteutettiin 10 vuotta myöhemmin matalampana ja paksumpana verrattuna kaavaluonnoksen siroon torniin.

Virkistys

Lammaslampi, Lammasojan ja niitä ympäröivät lähivirkistysalueet sekä lähialueiden luonnonsuojelualueet muodostavat vetovoimaisen Pähkinärinteeseen viheraluekokonaisuuden. Seudullinen viher- ja virkistysyhteys latuyhteyksineen sijoittuu Lammasojan purolaaksoon länsi-itäsuuntaisesti. Suunnittelualueen pohjoispuolella on kallioselänteinen lähivirkistysalue. Myyrmäen urheilupuistoon on noin 1 km matka.

Liikenne

Kaava-alue sijoittuu Pähkinärinteentien, Lammaslammentien, Pähkinänsärkijän ja Pähkinänytimen rajaamalle alueelle. Pähkinärinteentie ja Lammaslammentie ovat paikallisia kokoojatuja. Pähkinänsärkijä on tonttikatu. Pähkinänydin on jalankululle ja pyöräilylle varattu katu. Pähkinärinteentien keskiarkkiliikennemäärä vuonna 2018 oli 3000 ajon/arkivuorokausi. Lammaslammentien keskiarkkiliikennemäärä vuonna 2019 oli 6670 ajon/arkivuorokausi.

Kaava-alueella on pysäköintialue, jossa on tilaa kahdeksalle kuorma- tai linja-autolle. Alueella on myös taksitolppa.

Kevyt liikenne

Lammaslammentien molemmiin puolin kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Myös Pähkinärinteentien länsipuolelle on yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Pähkinänsärkijän länsireunassa on jalkakäytävä.

Pähkinärinteentien ja Lammaskujan risteyksessä, 150 metrin päässä kaava-alueesta, sijaitsee kaupunkipyöräasema.

Kaava-alueen eteläpuolella Lammasojan varressa kulkee hiihtolatu.

³ Arno de la Chapelle, Pähkinärinteeseen ilme ja alueen uudistavat korjaukset, alustava 26.3.2007, s. 9

Joukkoliikenne

Pähkinärinteentiellä kaava-alueen ohitse kulkee 3 linjaa ja Lammasslammentiellä 3 linjaa. Niillä pääsee Myyrmäkeen, Vantaankoskelle, Petikkoon, Varistoon, Askistoon ja Helsinkiin.

Vesihuolto

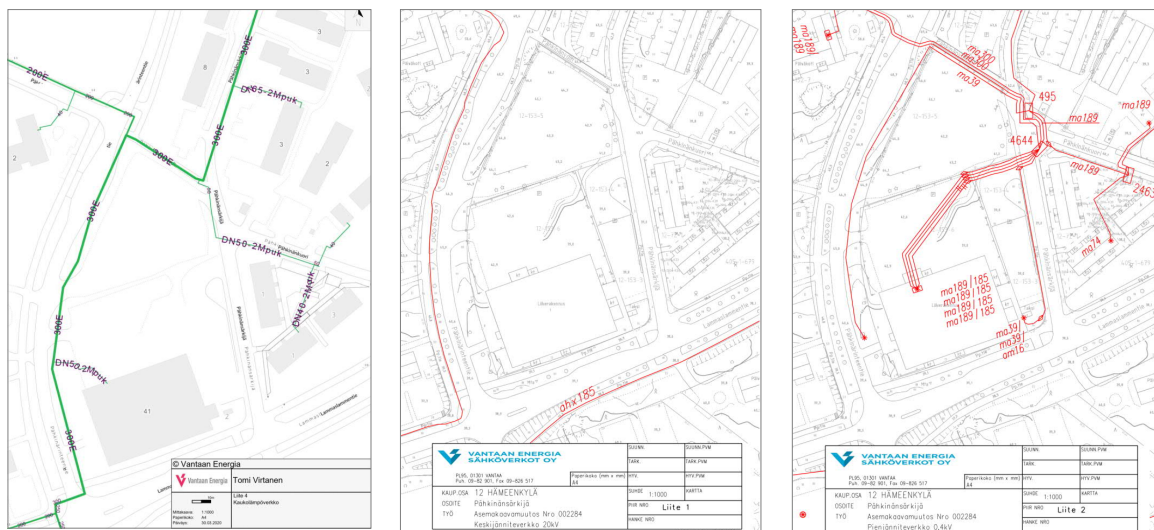
Asemakaava-alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä on Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m³. Painetaso vaihtelee arvioilta välillä +82.00 ... +95.00. Alueen jätevedet johdetaan Vapaalan jätevedenpumpaan kautta Hämevaaraan ja sieltä edelleen Espooseen Suomenojan jätevedenpuhdistamolle. Hulevedet johtuvat alueelta Pähkinärinteentien ja Pähkinänsärkijän hulevesiviemäriin. Hulevesiviemäreistä vedet päätyvät Lammasojaan.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Pähkinärinteentien, Pähkinänydin ja Pähkinäsärkijän pohjoisosan katualueilla. Vantaan Energian lämpövoimala on purettu huoltorakennusten korttelialueelta.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia keskijännitemaakaapeleita on Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien katualueilla.

Vantaan Energian kaukolämpö-, keski- ja pienjänniteverkot.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualue sijoittuu lentomeluviyöhykkeelle yleiskaavan 3 (Lden 50-55 dB).

Suunnittelualueella ollut Pähkinärinteen lämpökeskus purettiin kesällä 2013 ja lämpökeskuksen alle 2011 jääneen pilaantuneen maaperän kunnostus suoritettiin loppuun Envimetria Oy:n toimesta heinä-elokuun 2013 aikana.

Kesäkuussa 2020 tehdyssä tutkimuksessa ei havaittu maaperän pilaantuneisuutta Pähkinäsärkijä 6:n (puretun lämpökeskuksen) kiinteistön piha-alueen tutkituista näytepisteistä. Tutkimuksessa selvitettiin öljyhiilivetyjen C10–C40, metallien ja PAH-yhdisteiden (polyaromaattiset hiilivedyt) pitoisuuksia. Nikkelin pitoisuus oli kohonnut näytteessä 101–4 yli kynnysarvon. Havaituista koho-
neesta pitoisuudesta ei ole tämän tutkimuksen perusteella kuitenkaan riskiä nykytilanteessa ym-

päristölle tai terveydelle, sillä kohonnut nikkelin pitoisuus sijaitsee tällä hetkellä yli 3 metrin syvyydessä, jolloin ihokontaktin vaaraa ei ole. Nikkeliä sisältävä maakerros voidaan jättää tulevan rakennuksen alle, mutta tulevan pihan pintakerrokseen sitä ei suositella jätettäväksi.⁴

2.1.4 Maanomistus

Voimassa olevan asemakaavan mukaiset katualueet sekä LP-alueen Pähkinänsärkijän varressa omistaa Vantaan kaupunki. Kiinteistön nro 92-12-153-5 (purettu lämpövoimalan alue) omistaa Vantaan Energia ja kiinteistön 92-12-153-6 (liikerakennus) omistaa Veikko Laine Oy.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-12-153-4	Vantaan kaupunki	0,0677
92-12-153-3	Vantaan kaupunki	0,0858
92-12-153-5	Vantaan Energia Oy	0,3589
92-12-153-6	Veikko Laine Oy	0,6441
Yhteensä		1,2

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle.

⁴ Maaperän haitta-ainetutkimus, Pähkinänsärkijä 6, Vantaa, Mitta Oy, 30.6.2020

Maakuntakaava

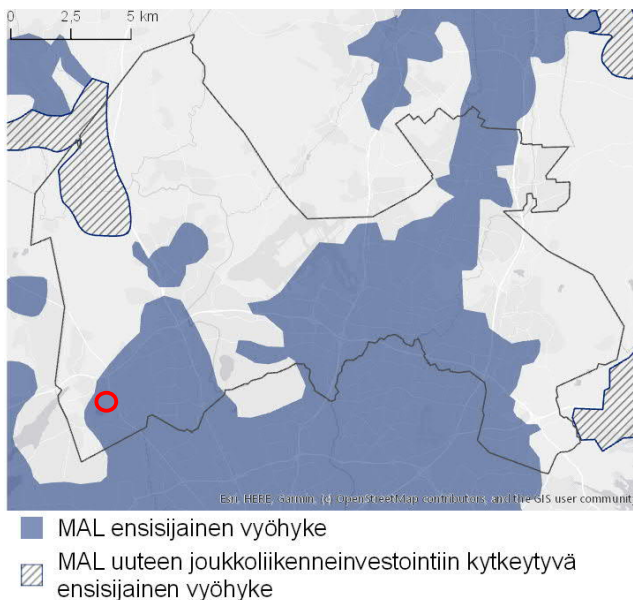

Uusimaa 2050 -kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Maakunta-valtuusto hyväksyi maakuntakaavan 25.8.2020 ja se määrättiin voimaan 7.12.2020.

Suunnittelualue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä (vaalean ruskea pystyviivitus). Aaltoviiva kuvaa lentomelualue (Lden 55 - 60 dBA).

Kaavamuuotos on Uusimaa 2050 -maakuntakaavan mukainen.

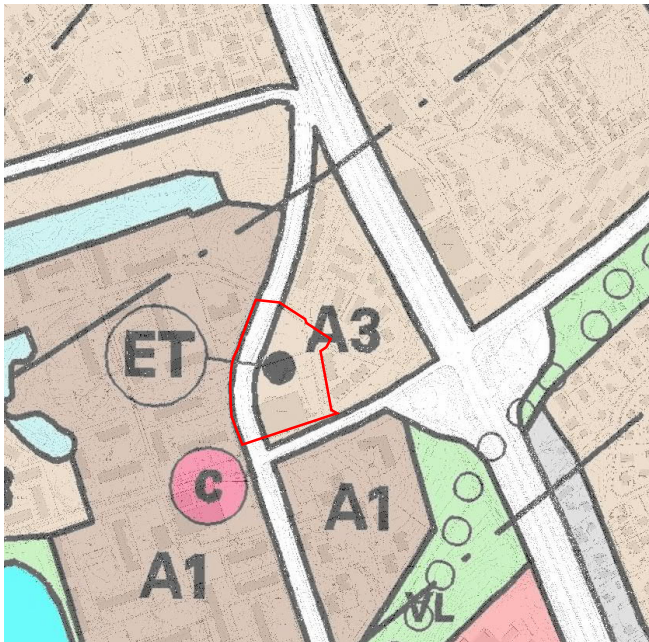
MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050 ja se valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

MAL-suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvointia seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräva tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkuksen vyöhykkeille.

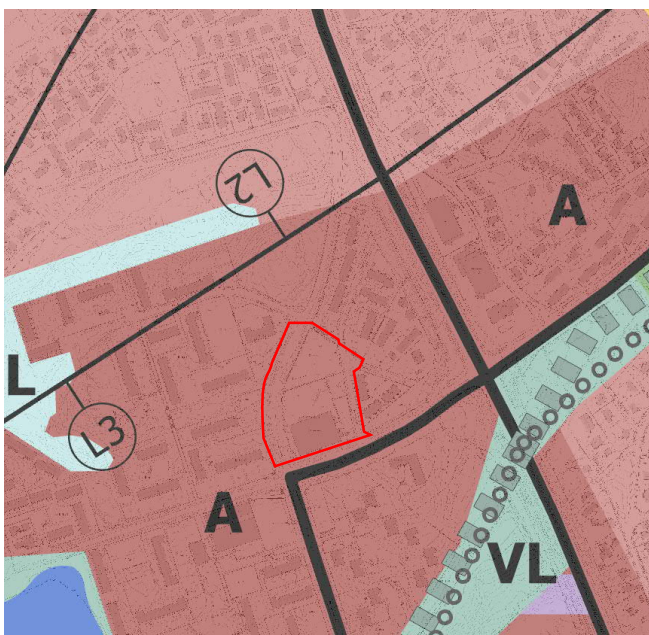
Yleiskaava, voimassa oleva

Voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa (Kv 17.12.2007) suunnittelualue on pientaloaluetta (A3), jolle on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon laitos (ET), joka on purettu. Suunnittelualueen etelä- ja länsipuolella on tehokasta asuinaluetta (A1).

Keskustatoimintojen alakeskus (c) sijaitsee risteyksen toisella puolella Pähkinärinteeseen ostoskeskuksen kohdalla. Alue sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle 3 (Lden 50-55 dB), mikä ei estä asuntorakentamista, mutta tuottaa ääneneristävyysvaatimuksen

Yleiskaava 2020, Kh 16.11.2020, päätettäväksi Kv 25.1.2021

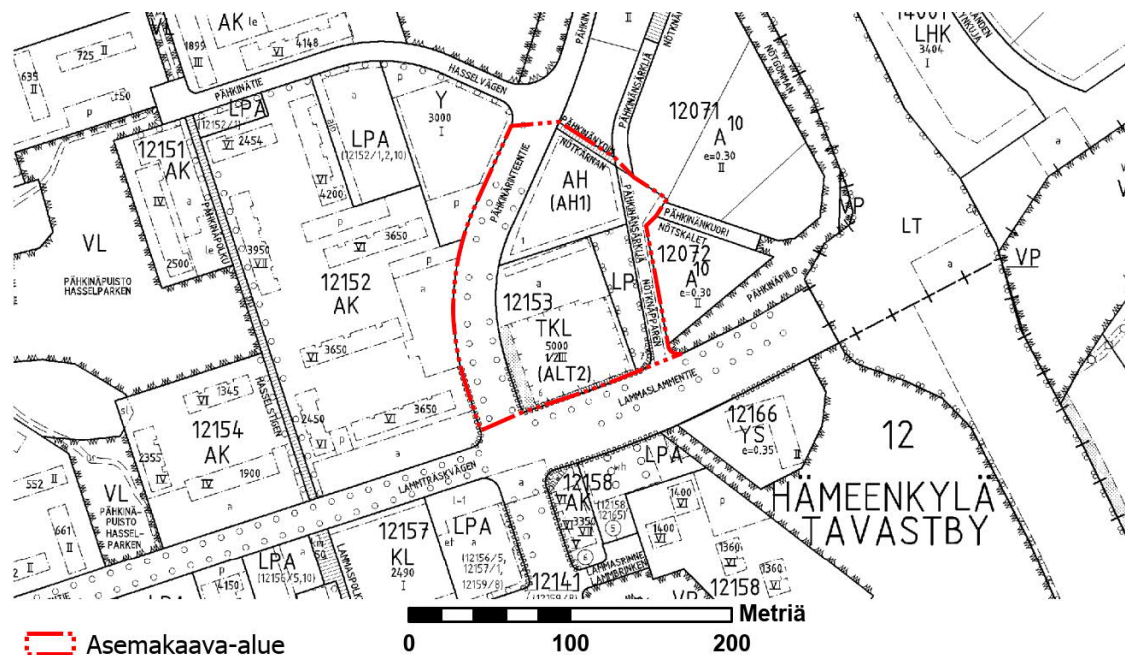

Yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on asuinaluetta (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Alueelle saa rakentaa kaikkia talotyyppisiä ja sijoittaa asuin ympäristöön ja paikalliseen alakeskukseen soveltuvia palveluita ja toimitilaa. Alueella on suositettava tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Alueen eteläpuolella on liikenneyhteys (musta viiva). Suunnittelualue sijoittuu lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeelle, jolla asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyys ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.

Poikkeaminen voimassa olevasta yleiskaavasta

Voimassa olevan yleiskaavan 2007 pientaloalueella A3 on kaavoitettavassa korttelissa nyt teollisuusrakennus ja on ollut lämpökeskus, joka on purettu. Yleiskaavassa alueelle on merkitty yhdyskuntateknisen huollon laitos (ET), joka on siis purettu. Siten kortteli ei käytännössä ole ollut pientaloaluetta. Kortteli liittyy läheisiin kerrostalokortteleihin, joten kaavamuutos on voimassa olevan yleiskaavan mukainen sen yleispiirteisyyden puitteissa. Yleiskaavassa 2020 kortteli on asuinaluetta A, kuten Pähkinärinteeseen kerrostaloalue muutenkin, joten kaavamuutos on uuden yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavamuutokset:

- AH-korttelissa nro 000008, Sisäasiainministeriö 13.1.1972
- TKL -korttelissa ja LP-alueella nro 000043, Sisäasiainministeriö 18.6.1975
- Pähkinärinteentien katualueella nro 001515, Kaupunginvaltuusto 20.1.2014
- Pähkinänsärkijän katualueella nro 120200, Sisäasiainministeriö 20.4.1970
- Pähkinänydin katualueella nro 120500, Sisäasiainministeriö 31.8.1976

Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on:

AH(AH1)	Huoltorakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa lämpökeskusrakennuksen
TKL	Liike- ja teollisuusrakennusten korttelialue, jonka asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta saadaan vähittäiskaupan myymälätilojen rakentamiseen käyttää enintään 500 m ²
LP	Pysäköimisalue
5000	Suurin sallittu kerrosala neliömetreinä
1/2III	Rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosaluku. Murtoluku osoittaa kellarikerroksen sallitun, kerrosalaan laskettavan rakennusoikeuden
a	autopaikkojen ja -katosten rakennusala
	istutettava korttelin osa

Alueen ensimmäinen asemakaava, Pähkinärinteentien pohjoisosan asemakaava 120200

Asuinkorttelit sijoittuvat pääkokoojakadun (Pähkinärinteentien) länsipuolelle ja rajoittuvat viheralueisiin. Palvelut keskittyvät asutuksen halki kulkevan jalankulkuakselin (Lammasspolun) varteen. Puistovyöhykkeen tuntumaan sijoittuu koulu urheilukenttineen. Rakentamisen ilmettä on kevennetty käyttämällä vaihtelevia rakennusmassoja ja ottaen huomioon maaston suomat mahdollisuudet. Tavoitteena on ollut antaa Pähkinärinteelle mahdollisimman rehevä leima, jättämällä pähkinäpensaita kasvavat metsiköt puistoiksi, jotka työntyvät asuinkortteleiden lomaan. Kerrostalot

ovat 3 – 5 -kerroksisia lamellitaloja maanpäällisine kellareineen. Alueen reunoilla on myös rivitaloja. Ostoskeskuksen viereen 12-kerroksiseksi dominantiksi suunniteltu pistetalo toteutui syvärunkoisena ja matalampana, 8-kerroksisena talona.

Ohjeellinen rakentamistapa, Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja kumpp., 4.11.1969 liitteenä Pähkinärinteen pohjoisosan asemakaavaan 120200, Sisäasianministeriö 20.4.1970.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Pähkinärinteen alueen rakennushistoriallisia arvoja on selvitetty seuraavissa töissä: "Pähkinärinne, alueinventointi 2009, Kati Salonen ja Mona Schalin, Arkkitehdit Oy / Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson" sekä "Pähkinärinteen ilme ja alueen uudistavat korjaukset, A.D.L.C. Arkkitehtuuritoimisto Oy, 26.11.2000". Pähkinärinteen alueellinen rakennushistoriallinen inventointityö on käynnistetty, ja se liittyy käynnistettävään Pähkinärinteen yleissuunnitelmaan. Asukaspysäköinnin tarvetta ja pysäköintinormien määrittämistä on tutkittu Mirva Kallion diplomityössä, joka on tehty Aalto yliopiston yhdyskunta- ja ympäristötieteiden laitoksella 24.5.2011.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan Energia Oy ja Veikko Laine Oy jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.10.2015. Työohjelmaan kaavamuutoksen numeroksi tuli 002284. Kaavoitus tuli vireille 27.2.2020. Mielipiteet pyydettiin 7.4.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta. Asukastilaisuus, joka oli suunniteltu pidettävän 24.3.2020, peruttiin koronaepidemian vuoksi.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Kaavamuutoksen hakijat
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- HSY, HSL
- Vantaan taksiautoilijat ry

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä sekä Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viiranomaisille. Mielipiteet pyydettiin 7.4.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.

Mielipide 1, As Oy Pähkinäpensas:

As Oy Pähkinäpensaans hallitus ei vastusta suunniteltua lisärakentamista ja kaavamuutosta.

Esitämme huolestamme ajoneuvojen pysäköintipaikkojen vähenemisestä asuinalueellamme. Uudisrakennukselle suunniteltu pysäköintilaitos ei tule mielestämme riittämään asukkaiden ajoneuvoille. Tämä tulee lisäämään autojen ja muiden ajoneuvojen virheellistä pysäköintiä ja aiheuttaa siitä kautta sekä vaaraa että esteettisiä ongelmia.

Alueella asuu paljon lapsia. Taloyhtiömme sijaitsee suhteessa uudisrakennukseen pussissa, mihin sekä lasten että aikuisten tulee kulkea työmaan vierestä. Esitämme huolestamme rakennusaikaisen turvallisuuden puolesta. Pyydämme selvittämään ja toteuttamaan rakentamisen ajaksi tilapäisiä ja turvallisia kulkuteitä taloyhtiöömme.

Vastustamme räjäytysten käyttöä maanmuokkauksessa, koska tällä tulee olemaan huomattavia vaikutuksia taloyhtiöömme perustuksiin.

Mielipide 2, As Oy Vantaan Pähkinänkuori 1 – 3:

As Oy Vantaan Pähkinänkuori 1-3 asukkaiden kirjalliset mielipiteet alueemme asemakaavamuutoksesta nro 002284

Lähestymme teitä taloyhtiönä alueellamme käynnistetyn asemakaavamuutoksen nro 002284 johdosta ja haluamme esittää mielipiteemme alueen tulevaan kaavamuutokseen ja sen suunnitteluun. Sijaintimme on hankkeeseen nähden ”eturintamalla”.

Mielipiteiden kattavaa kokoamista tässä vaiheessa hankaloittaa se, että kaavatyöhön liittyvä, ti 24.3.2020, suunniteltu asukastilaisuus peruttiin vallitsevan Korona-virustilanteen vuoksi. Emme siis ole vielä saaneet tuota informatiivista tietoa tämän hetken suunnitelmista ja niiden vaikutuk-

sista. Huolimatta tästä, lähestymme teitä kuitenkin mielipitein, joita nyt on herännyt asukkaissamme tästä hankkeesta. Toki jääme odottelemaan uutta asukastilaisuutta, kunhan ajat sen sallivat ja sen myötä vielä tarkennamme mielipidettämme.

ASUMIS- ja LIIKKUMISTURVALLISUUTEEN SEKÄ ASUMISMUKAVUUTEEN LIITTYVIÄ SEIKKOJA:

RAKENNUSAIKAINEN HAITTA: melu, pöly, päästöt, raskasliikenne, liikkumisturvallisuuden heikkeneminen.

Rakennusaikainen liikenne tulee keskittää Pähkinärinteentien puolelta, jossa ei haitta niin merkittävä alueen asukkaille. Liikkumisturvallisuus, etenkin vanhuksien ja lapsien, vaarantuu huomattavasti purku- ja rakentamisvaiheessa.

Rakennusajaksi peittävä suoja-aita Pähkinäsärkijän suuntaisesti suojaamaan taloyhtiötämme. Huoli mahdollisista kiinteistöömme, sen rakenteisiin, kohdistuvasta haitasta/vaurioista (räjäytykset, isot maansiirtokoneet jne.) Miten korvaukset mahdollisista haitoista?

PYSÄKÖINTILAITOKSEN VAIKUTUS ALUEEN LIIKENTEEN LISÄÄNTYMISEEN (225 autopaikkaa): melu, pöly, päästöt, rauhattomuus, liikenneturvallisuuden heikkeneminen.

Kaikki autoliikenne tontille on keskitettävä ehdottomasti Pähkinärinteentien puolelle, koska suurimmat liikennekuormat ja bussiliikenne kulkee valmiiksi siellä. Parkkitaloon sisään- ja ulostulo on suunniteltava Pähkinärinteentien puolelta, kuten kuvassa tontille ajokin on suunniteltu. Uuden parkkitalon liikennekuorma on tapahduttava taloyhtiön oman tontin kautta. Parkkihalli on sijoitettava maan sisälle ja taloyhtiön ulkoparkkipaikat on sijoitettava sinne.

Pähkinäsärkijä on säilytettävä pihakatuna, koska tontti rajautuu katuun eikä katua ole suunniteltu suuremmille liikennemäärille. Liikennemäärän lisääntyminen aiheuttaa suuren turvallisuus- ja terveysriskin alueen asukkaille. Autoliikenne ei saa lisääntyä Pähkinäsärkijäkadun puolelta. Alueella on paljon lapsiperheitä ja ikääntyneitä. Pähkinäsärkijän alkupäähän, taloyhtiömme sisään- ulostuloon asti, olisi hyvä saada jalankulkuväylä Lammaslammentielle, jossa jo suojatie valmiiksi Pähkinäsärkijän ylittämistä varten. Muutoin jalankulku keskitettäisiin kadun toiselle puolelle, jossa se nyt sijaitsee.

MERKITTÄVÄ ASUKASMÄÄRÄN LISÄÄNTYMINEN (380 asuntoa): Huolenamme alueen lisääntyvä rauhattomuus, melu, myös ilkvallan lisääntymisen pelko asukasmäärän huomattavan kasvun seurauksena.

Väestön ikärakenne on muuttumassa ja ikääntyvän väestön tarpeita tulisi huomioida alueella, esim. rakentaa ikääntyneiden asumispalveluun, senioriasumiseen soveltuvia asuntoja alueelle.

ALUSTAVAN SUUNNITELMAN MUKAAN KERROSTALOKORTTELIN KORKEUS (6 - 8 -kerroksiset talot):

Taloyhtiömme A-talo, sen sijainti Pähkinäsärkijän suuntaisesti, on ensisijaisesti vastaanottamassa kaavamuutoksen aiheuttamat muutokset. Ne vaikuttavat merkittävästi asumisviihtyvyyteen ja huoli myös asuntojen arvon mahdollisesta alenemisesta on suuri.

Asuintalojen korkeus ja sijainti:

NÄKYVYYS A-TALON SISÄTILOIHIN JA TAKAPIHOILLE: asukkaidemme asumisviihtyvyys ja yksityisyyden suoja on jatkossakin erittäin tärkeä säilyttää. Tällä seikalla vaikutusta myös turvallisuuden/turvattomuuden tunteen kokemiseen kotona.

Uuden tontin rakennukset on rakennettava mahdollisimman mataliksi noudattaen alueella olevaa linjausta (rivitaloalue vieressä). Maksimi 4 kerrosta.

Talojen parvekkeet on sijoitettava talojen länsipuolelle. Myös pääsisäänkäynnit on sijoitettava talojen länsipuolelle. Maksimissaan 2-4kerroksiset talot sijoitettava Pähkinärinteentien puolelle ja matalammat talot tontin itäpuolelle. Talojen sijoitus tontille myös siten, että luonnonvalo pääse A-talon takapihoille (viistosti, lomittain).

Uusi tonttialue on ehdottomasti rajattava luonnon kasveilla, Pähkinänsärkijän suuntaisesti esim. leveämpi viheralue, jossa hitaasti kasvavia ikivihreitä, esim. jalokuusia, sopivasti sijoitettuna. Rajausta ei missään tapauksessa lauta-aidoilla.

ASUINTALOJEN JÄTEHUOLTO JA HUOLTOLIIKENNE

Roskakatokset ja huoltoliikenne sekä postilaatikot on sijoitettava Pähkinänsärkijäntien puolelle kaupan jäte- ja huoltoliikenteen yhteyteen. Jätekatoksia ei tule sijoittaa Pähkinänsärkijäkadun puolelle.

Mielipide 3, Caruna Espoo Oy: Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Mielipide 4, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL): ei ole lausuttavaa kyseiseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Mielipide 5, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY: Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi.

Mielipide 6, Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:

Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutos-ehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan muutosalueelle tarvitaan tilavaraus puistomuuntamolle. Uutta muuntamopaikan aluetta esitetään liitteen 3 mukaiseen sijaintiin. Vähimmäisetäisyys rakennuksiin 8 m.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko: Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 4).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Liitteet: 3. Muuntamon ehdotettu sijainti

Liitteet 1. Keski- ja pienjänniteverkon kartta, 2. Pienjänniteverkon kartta, 4. Kaukolämpöverkon kartta ovat selostuksen kohdassa 2.1.3.

Mielipide 7, Vantaan kaupunginmuseo

Kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaita (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaavamuutosalueelta puretaan nykyinen liikerakennus vuodelta 1983. Pähkinänsärkijän varrelta poistuu myös kuorma-autojen pysäköintipaikka ja taksitolppa. Alueella ei sijaitse olemassa olevien inventointitietojen mukaan merkittäviä rakennusperintökohteita. Muutosalue sijaitsee Pähkinärin- teen kulttuurihistoriallisesti merkittävän kerrostaloalueen läheisyydessä. Osallistumis- ja arviointi- suunnitelmassa todetaan, että alueen tiivistäminen ja uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityi- sesti mm. kaupunkikuvaan. Vantaan kaupunkisuunnittelussa käynnissä olevan Pähkinärin- teen yleissuunnitelmatyön yhteydessä on suunniteltu tehtäväksi alueellinen rakennushistoriallinen in- ventointi. Selvitys tulee palvelemaan myös kaavamuutosaluetta alueellisten kaupunkikuvallisten arvojen määrittelyssä.

Vastine mielipiteisiin:

Pähkinänsärkijän 002284 kaavamuutoksessa sovelletaan samaa pysäköintipaikkamitoitusta kuin muuallakin Pähkinärin- teen alueella. Asukkaiden ja liiketilojen työntekijöiden paikat tulee sijoittaa autopaikkojen korttelialueen pysäköintilaitokseen. Autopaikkojen korttelialueen liikenne tulee jär- jestää sekä Pähkinärin- teentien että Pähkinänsärkijän kautta. Kummankin katujen molemmille puolille suunnitellaan kevyen liikenteen väylä tai jalkakäytävä, mikä parantaa kevyen liikenteen reittejä ja turvallisuutta. Lisäksi on varattava huolto-, kodinhoito- ja liikuntaesteisten sekä liiketilo- jen asiointipaikkoja sisäänkäyntien viereen. Pähkinärin- teentien ja Lammaslammentien varteen tut- kitaan pysäköintipaikkoja lyhytaikaiseen yleiseen ja asiakaspysäköintiin. Alueen hyvä joukkolii- kenne paranee vuonna 2022, jolloin runkolinja 300 alkaa liikennöidä Pähkinärin- teentien kautta Myyr- mäki-Helsinki välillä (HSL hallitus 23.4.2020).

Asemakaavalla ei ratkaista rakennusaikaisia kysymyksiä. Korttelin rakentaminen on tavanomaista asuntorakentamista. Rakennusaikaisissa järjestelyissä rakentaja vastaa turvallisista väliaikaisista liikennejärjestelyistä ja minimoi rakennustyöstä koituvan haitan. Kaikki asunnot rakennetaan es- teettömiksi.

Kaavamuutoksessa Pähkinänsärkijän varrella olevat kuusikerroksiset pistetalot ovat kauempana katualueesta ja rakennusten ja katualueen väliin on esitetty istutettavan alueen osa. Korttelitehok- kuus $e = 1,6$ on perusteltu korttelin keskeisen sijainnin takia. Kortteli sijoittuu Pähkinärin- teentien ostos- keskuksen lähelle pääkatujen risteykseen tulevan runkolinjan varrelle.

Asukastilaisuus, joka oli suunniteltu pidettäväksi 24.3.2020, peruttiin koronaepidemian vuoksi.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivii- saasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäris- töistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa tur- vataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallis- tuen.

MAL 2019-tavoitteet:

- Seudun kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille
- Uusia asuntoja rakennetaan riittävästi ja elinympäristön laadusta huolehditaan

- Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen vahvat panostukset, tieliikenne tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan. Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

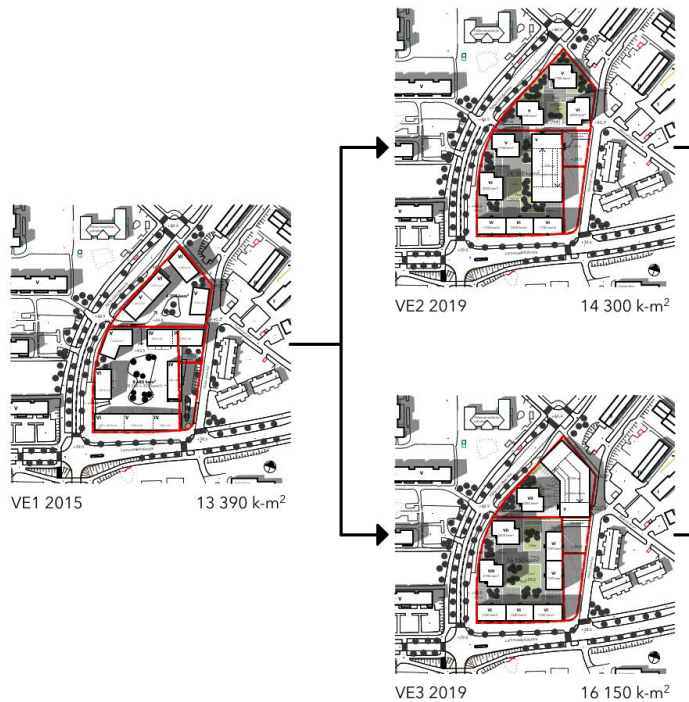
Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viherväylät ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

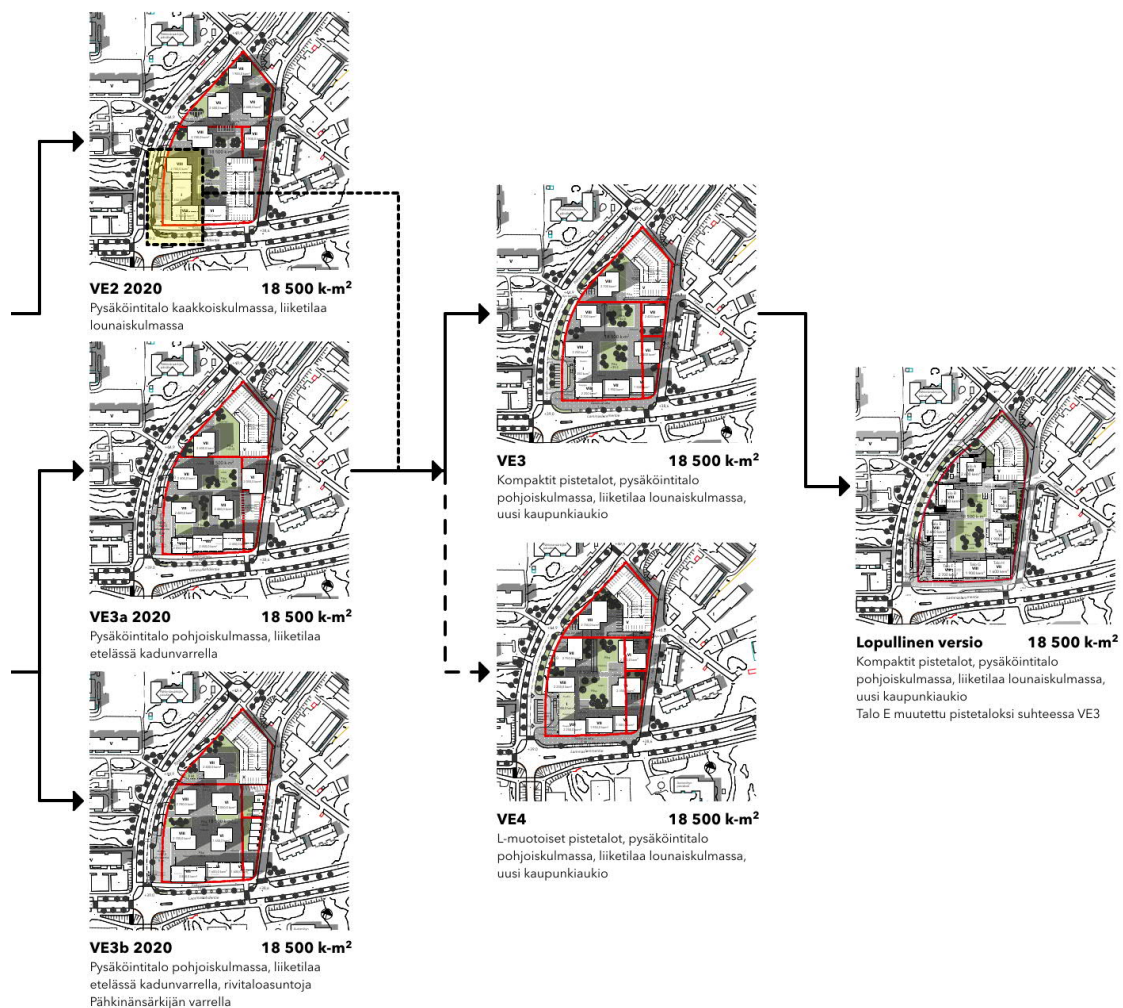
- Purkaa nykyinen liikekiinteistö ja muuttaa tyhjillään oleva Vantaan Energian lämpökeskuksen tontti asuinkerrostalojen kortteliksi, jossa on asumista ja liiketilaa n. 19 000 k-m².
- Pysäköinti sijoittuu keskitettyyn pysäköintitaloon korttelin pohjoisosaan.
- Tiivis ja omaleimainen keskustakortteli, joka muodostaa yhdessä nykyisen ostarikorttelin kanssa Pähkinärinteiden kaupallisen ja toiminnallisen ytimen.
- Pääkatujen varsille muodostaa toiminnallinen ja avoin kivijalkaliiketilakerros.
- Pähkinärinteiden ja lammaslammentien risteyskorostaminen aukiolla ja päivittäistavarakaupalla.
- Vihertehokkuuden 0,9 saavuttaminen korttelissa.
- Korttelia tulee kiertää joka sivulla jalkakäytävät tai kevyen liikenteen väylät.
- Kadun varten parkkipaikkoja asiantiliikenteelle.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA KEHITYSPOLUT

Alustavissa kortteliluonnoksissa asuinrakentamista oli tutkittu vain liikerakennuksen ja lämpökeskuksen tonteille, mikä ei ollut täydennysrakentamisen, kaupungin maanomistuksen kehittämisen eikä kaupunkikuvan kannalta perusteltua. Kaavatyön lähtökohtana oli koko korttelin uudistaminen keskeisellä sijainnilla tulevan bussien runkolinjan varrella.

Kaavatyön tavoitteiden määrittelyn ja osallisten mielipiteiden jälkeen (vaihtoehdot 2020) tutkittiin kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti tärkeän risteyskorostamista, Lammaslammentietä rajaavan lamellinauhan luonnetta, pysäköintilaitoksen sijoittumista ja tonttiliittymiä, Pähkinänsärkijän varrella olevien talomassojen kokoa ja sijaintia.

Yllä olevassa kaaviosta on kuvattu kaavatyössä tutkitut erilaiset korttelivaihtoehdot ja niiden kehittyminen kaavamuutoksen esittämään lopputulokseen, L-arkkitehdit, 8.9.2020.

VE2:ssa on tarkasteltu pysäköintilaitoksen sijoittumista korttelin keskelle Pähkinäsärkijän varrelle ja yksikerroksisen liiketilan ja asuinrakennusten rajaaman aukion sijoittumista korttelin lounaiskulmaan. VE3a:ssa ja VE3b:ssa on tutkittu Pähkinäsärkijän rajausta pistetalolla ja parkkialueella sekä rivitaloilla. Vaihtoehto 3b, jossa osa rakennusoikeudesta sijoittui rivitaloihin, johti tukkoiseen kortteliin ja pieneen yhteispihaan ja täten päädyttiin ratkaisuun, jossa rakennusoikeus sijoittuu väljemmin kerrostaloihin. E3:ssa pysäköintitalo sijoittuu korttelin pohjoisosaan, liiketila ja aukio lounaiskulmaan, Lammaslammentietä rajaa toisiinsa liittyvät lamellitalot ja muut rakennukset ovat kompakteja pistetaloja, jotka lomittuvat tarjoten parempia näkymiä. VE4:ssä on tutkittu L-muotoisia pistetaloja.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Korttelin merkitys kaupunkirakenteessa on ymmärretty hienosti suunnittelun ensimmäisistä vaihtoehdoista lähtien: korttelin eteläreunan lamellit liittyvät hienosti Pähkinärinteeseen olemassa olevien rakennusten suorakulmaiseen koordinaatistoon ja korttelin pohjoisosan pistetalot liittyvät koillispuolella oleviin kortteleihin ja Pähkinärinteentien itäpuolella olevien pistetalojen vyöhykkeeseen. Pistetalot tuovat korttelin sisäosaan valoa ja hengittävyttä ja täten noudattavat myös nykyisen rakenteen ideaa. Lopullisessa versiossa Lammaslammentien rajaaminen yhtenäisellä, julkisivustaan polveilevalla lamellimassalla, jonka avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros kääntyy 1. kerroksen korkuisella liiketilalla pohjoiseen rajaten pienen länteen avautuvan aukion risteykseen on kaupunkikuvallisesta onnistunut ratkaisu ja täten korostaa keskeistä risteystä. Pähkinäsärkijän varrella olevia pistetaloja siirrettiin osallisten mielipiteiden johdosta kauemmaksi katualueesta ja rakennusten ja katualueen väliin merkittiin istutettava alue. Lopullinen ratkaisu hioutui kaavatyön aikana, ja lopputulokseen vaikuttivat kaupunkikuvallisten seikkojen lisäksi rakentamisen määrä, johon vaikutti hankkeen kannattavuus ja jota puolsi korttelin sijainti kaupunkirakenteessa sekä korttelin vaikutukset ympäristöön, mikä johti matalampien pistetalojen sijoittamiseen Pähkinäsärkijän varrelle sekä pysäköintitalon sijoittamiseen korttelin pohjoisosaan, jolloin korttelin liikenne jakautui useammalle kadulle.

Kaupunkirakenteellinen konsepti, L-arkkitehdit, 8.9.2020

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavamuutoksella muutetaan Vantaan Energian omistama huoltorakennusten korttelialue AH(AH1), Veikko Laine Oy:n käytössä ollut liike- ja teollisuusrakennusten korttelialue (TKL) sekä Vantaan kaupungin pysäköimisalue (LP) asuinkäyttöön. Nykyiset liike- ja pysäköimisalueen rakennukset puretaan. Vantaan Energian lämpökeskus on purettu aikaisemmin. Kortteli muuttuu asuin-kerrostalojen korttelialueeksi (AK), asuin-kerrostalojen kerroslukujen vaihdellessa kuudesta kahdeksaan sekä autopaikkojen korttelialueeksi (LPA), jonka suurin sallittu kerrosluku on viisi. Korttelin keskellä oleva oleskelua, yhteyksiä ja hulevesien käsittelyä palveleva alue merkitään asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi AH.

4.1.1 Mitoitus

Asuin-kerrostalojen korttelialue, AK 0,71 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 18 500 k-m², josta asumista on 17 800 k-m². Asuin-kerrostalotonttien tonttitehokkuus $et=2,6$, korttelin 12153 korttelitehokkuus $ek=1,62$. Asuntoja noin 350 ja asukkaita noin 390.

- autopaikkoja: 1 ap/90 asuntokerrosm², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asunto
- 1 ap/ 100 k-m² liiketilat
- Autopaikkojen määrää voidaan vähentää 15 %, kun pysäköinti keskitetään nimeämättömiin paikoin pysäköintilaitokseen.
- Vieras pysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².
- Polkupyöräpaikkoja: 1pp/30 asuntokerrosm²
- 1pp/50 k-m² liiketilat:

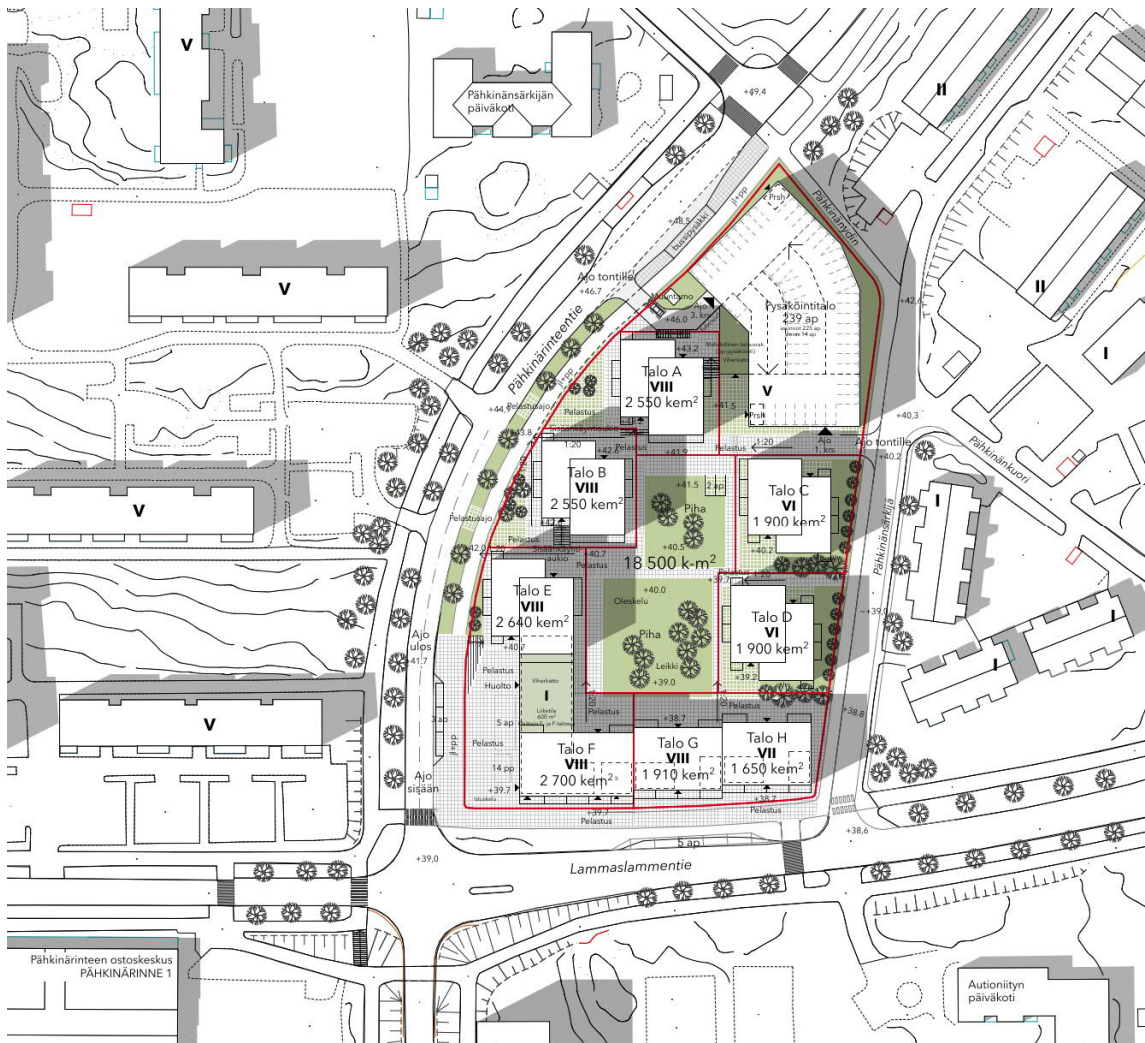
Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue, AH 0,18 hehtaarin alue.

Autopaikkojen korttelialue, LPA 0,25 hehtaarin alue.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kerrostalokortteleiden mitta-kaavaa ja suorakulmaista koordinaatistoa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä, joissa muun muassa edellytetään, että uudisrakennukset sopeutuvat Pähkinärinteeseen kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Kortteli ja asuntojen edellyttämät autopaikat on ratkaistu tehokkaasti ja pysäköintilaitoksen arkkitehtuuriin edellytetään sopeutuvan kaupunkikuvaan ja korttelin arkkitehtuuriin laadukkaasti.

Alueen rakentamiselle tunnusomaiset piirteet tulee ottaa huomioon uuden korttelin suunnittelussa. Näitä piirteitä ovat: yhtenäinen julkisivujäsentely, runsas punatiilen käyttö, tehostevärit juolakka ja kirsikka, huolitellut maantasokerrokset ja toistuvat samanlainen rungosta ulkoneva parvekeratkaisu (uudenkorttelin pistetalot).

Asemapiirros, L-arkkitehdit, 8.9.2020.

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa suunnittelualueesta on asuinkerrostalojen korttelialuetta AK, asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta AH sekä korttelin pohjoisosasta autopaikkojen korttelialuetta LPA. Kaa-
vamuutokseen kuuluu myös korttelia ympäröiviä katualueita.

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Pähkinänsärkijän korttelia kiertää asuinkerrostalojen korttelialue, AK, ja sen keskellä on asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue, AH, ja pohjoispuolella autopaikkojen korttelialue, LPA. Kortteli liittyy Lammasslammentietä rajaavalla lamellitaloilla ja sen pohjoispuolisilla pistetaloilla Pähkinärinteen rakennettuun kerrostalokokonaisuuteen ja se noudattaa samoja suunnitteluperiaatteita. Avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros Lammasslammentien varrella kääntyy Pähkinärinteentien suuntaiseksi ja madaltuu yhdenkerroksen korkuiseksi muodostaen pohjoispuolisen pistetalon kanssa pienen länteen aukenevan kortteliin sijoittuvan aukion. Korttelin polveileva ja porrastuva eteläreuna korostaa kaupunkimaista katutilan jäsentelyä. Kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti tärkeintä kulmaa ja pääkatuja on korostettu kahdeksankerroksisilla rakennusmassoilla ja yksikerroksisella liiketilalla ja kuusikerroksiset pistetalot sijoittuvat länteen vastapäätä rivitalokorttelia.

Korttelin pohjoisosan pistetalot tekevät korttelista hengittävän ja mahdollistavat näkymälinjoja korttelin läpi.

Katujen julkisivut - punatiili

Kaduille suuntautuvilla julkisivuilla eläväpintainen punertavan sävyinen tiili, jonka sauma on tiiltä tummempi harmaa tai punertavan harmaa. Eri rakennusmassoissa eri sävyistä tiiltä.

Sisäpihojen julkisivut - vaalea rappaus

Sisäpihoille suuntautuvilla julkisivuilla valkoinen tai vaalea hennosti tiilensävyinen rappaus. Rappauksen sävy sovitetaan yhteen rakennusmassa tiilisen julkisivun kanssa.

Tehostevärit kirsikka ja juolukka

Tehostevärejä voidaan käyttää sisäänkäyntien yhteydessä, maantasokerroksen julkisivuissa sekä parvekkeiden ja ikkunoiden yhteydessä.

Korttelin julkisivumateriaaleja, L-arkkitehdit Oy, 8.9.2020

Kahdeksan asuinkerrostalon rakennusoikeudet vaihtelevat 1650 kerrosneliömetristä 2700 kerrosneliömetriin. Liiketilaa tulee olla 700 k-m² ja se voi sijoittua tontille 10 rakennusaloista riippumatta. Katualueen puolella julkisivun tulee olla pääosin punatiiltä ja sen sävyn tulee vaihdella rakennusaloittain. Pihajulkisivut voivat olla vaaleaa rappausta. Julkisivujen tehosteväreinä tulee olla juolukka ja/ tai kirsikka. Julkisivujen tulee olla kestävästä materiaaleista eikä mahdollisia elementti-saumoja saa näkyä.

Korttelin katujulkisivu etelästä Lammaslammentieltä, L-arkkitehdit Oy, 8.9.2020

Asuinrakennusoikeus on 17 800 k-m², joka tuottaa noin 225 autopaikkaa, riippuen asuntojen koosta. Korttelin tarvitsemat pysäköintipaikat sijoittuvat LPA-alueen pysäköintilaitokseen. Kaavassa autopaikanormi asunnoille on 1 ap/ 90 asuntokerrosm², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asuntoa kohti ja liiketiloille 1 ap/ 100 k-m². Asuinkerrostalojen ja asumista palvelevalla yhteiskäyttöiselle korttelialueelle sallitaan huolto- ja liikuntaesteisten autopaikkoja sekä 5 autopaikkaa asiakaspysäköintiin tontille 12153/10 liiketilan eteen yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettavalle alueelle.

AH, asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue

Korttelin yhteinen piha koostuu asuinkerrostalojen korttelialueesta, asumista palvelevasta yhteiskäyttöisestä korttelialueesta sekä autopaikkojen korttelialueesta. Piha-alue tulee rakentaa korkeatasoisesti, käyttää monimuotoista kasvillisuutta sekä se tulee sovittaa viimeistellysti katualueisiin. Vihertehokkuus tulee olla 0,9. Kuva piha-alueen suunnitteluperiaatteista on kaavaselostuksen lopussa liitteenä.

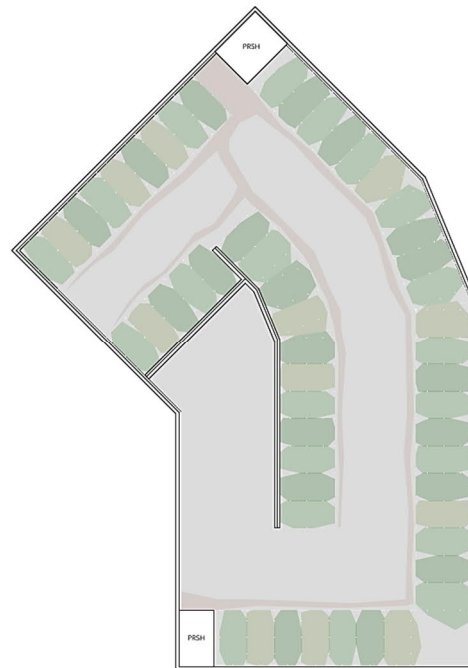
LPA, autopaikkojen korttelialue

Pääosa, noin 225 autopaikkaa asuinkerrostalojen pysäköinnistä sijoittuu autopaikkojen korttelialueelle, LPA. LPA-alueelle on kaksi ajoyhteyttä Pähkinärinteentien ja Pähkinänsärkijän kautta. Pysäköintitalonjulkisivut tulee rakentaa ympäröivien asuinrakennusten arkkitehtuuria ja laatutasoa vastaaviksi. Pysäköintilaitos tulee toteuttaa siten, että pysäköinti ja liikenne eivät aiheuta häiriötä asuinrakennuksiin ja korttelipihaan. Pysäköintilaitoksenylinkerros tulee käsitellä visuaalisesti viihtyisäksi.

Autopaikat maalataan vihreän sävyillä "lehdiksi"
Kulkuväylät korostetaan ruskean sävyillä "oksiksi"

KUVAT: designm.ag (CC BY 2.0)

Maalauskonsepti "lehvästö" ylimmän pysäköintitason pintaan, L-arkkitehdit Oy, 8.9.2020

4.3.2 Muut alueet

Pähkinänsärkijän katualue levenee koko korttelin matkalla. Pähkinärinteentien katualue levenee korttelin pohjoisosasta ja osa katualueesta muuttuu korttelialueeksi risteyskohdalla liiketilan edessä. Pähkinärinteentielle on varattu tila yhdistetylle pyörätie ja jalkakäytävälle ja Pähkinänsärkijälle jalkakäytävät kadun molemmin puolin. Pähkinänydin säilyy yhdistettynä jalankulku- ja pyörätienä. Pähkinärinteentielle ja Lammaslammentielle on suunniteltu kadunvarsi pysäköintiä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikennedyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

- Kaavamuutos täydentää Pähkinärinteeseen keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä täydentämällä olemassa olevaa rakennetta alueilla, jotka ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Uusia asuntoja tulee noin 350 kappaletta arviolta noin 390 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Pähkinärinteeseen Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteykseen. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista ja luo tiivistä ja tehokasta, kaupunkirakennetta.

uudet asuinrakennukset sijoittuvat Pähkinärinteentien ja Lammaslammentien joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan. Bussipysäkit sijaitsevat korttelin läheisyydessä.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen täydentää ja eheyttää alueen kaupunkikuvaa nykyhetken verrattuna. Mittakaava ja arkkitehtuuri on sovitettu kerrostalokortteleiden rakenteeseen niin, että kortteli korostaa sen keskeistä sijaintia tehokkuudella ja kahdeksankerroksisilla rakennuksilla Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien varsilla. Julkisivuilta ja materiaaleiltaan kortteli on sovitettu Pähkinärinteeseen rakennettuihin arvoihin tuoden siihen uuden modernin kerrostuman. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu tarkentuvat rakennuslupavaiheessa ja siinä on myös tärkeä vaalia alueen ominaispiirteitä.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee n. 350 kerrostaloasuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Alueelta poistuu liikerakennuksissa olleet työpaikat. Uusia työpaikkoja tulee kivijalkamyymälöihin ja mahdollisesti rakennusten yhteiskäyttöisiin etätyötiloihin. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti Pähkinärinteeseen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta. Vihdintien ja Kehä III:n varren ja Myyrmäen työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavamuutoksen myötä tulee vesihuoltoa laajentaa Pähkinänsärkijällä sekä rakentaa kevyen liikenteen väylä ja jalkakäytäviä Pähkinärinteentien ja Pähkinänsärkijän katualueille. Vesihuollon

suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat arviolta 57 000 € (alv 0 %). Tuloja kaupunki saa nykyisen pysäköimisalueen (LP) kehittämistä sekä maankäyttökorvauksia.

Sosiaalinen ympäristö

Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Lähialueen pientalojen ikääntyville asukkaille tarjoutuu mahdollisuus esteettömään ja huoltomaan kerrostaloasumiseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

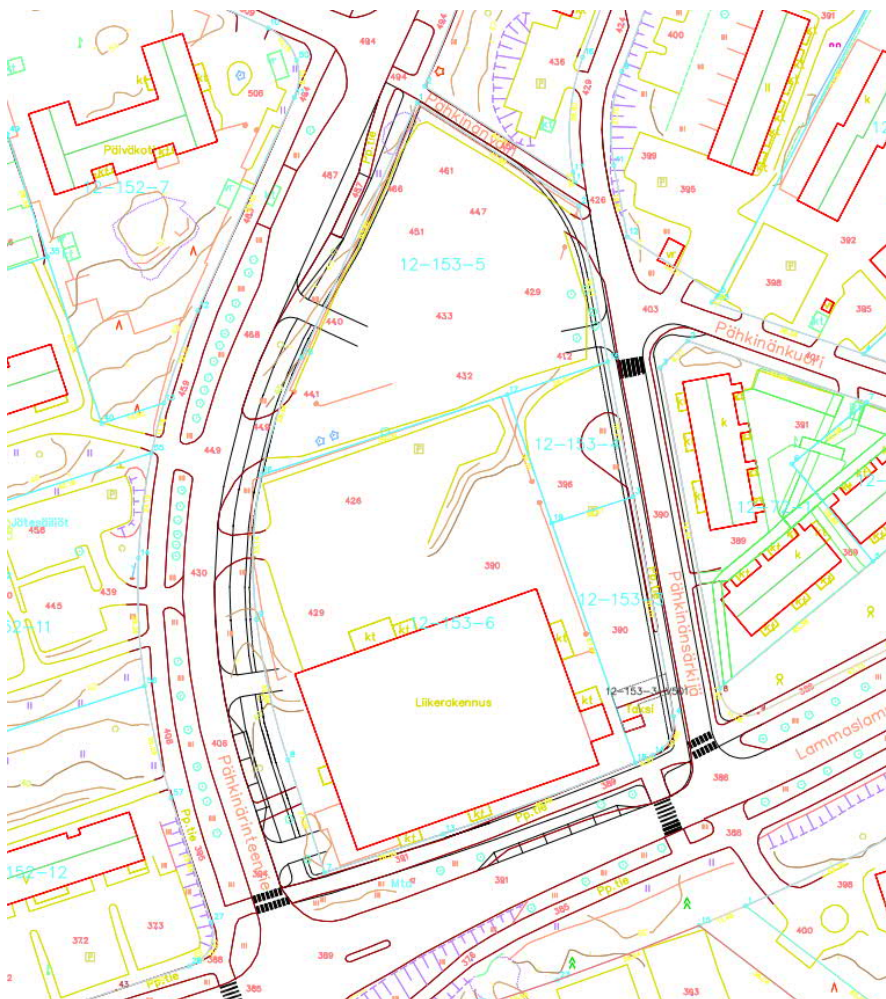
Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden käyttöä. Rakennukset sijoittuvat jo rakennetuille kortteli- ja pysäköintialueille, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen kevyenliikenteen reitistö paranee samoin julkisen liikenteen yhteydet runkolinjan 300 myötä vuonna 2022. Pysäköintialueen poistumisen johdosta alueelta poistuu kahdeksan kuormat linja-autoille tarkoitettua paikkaa.

Kevyt liikenne

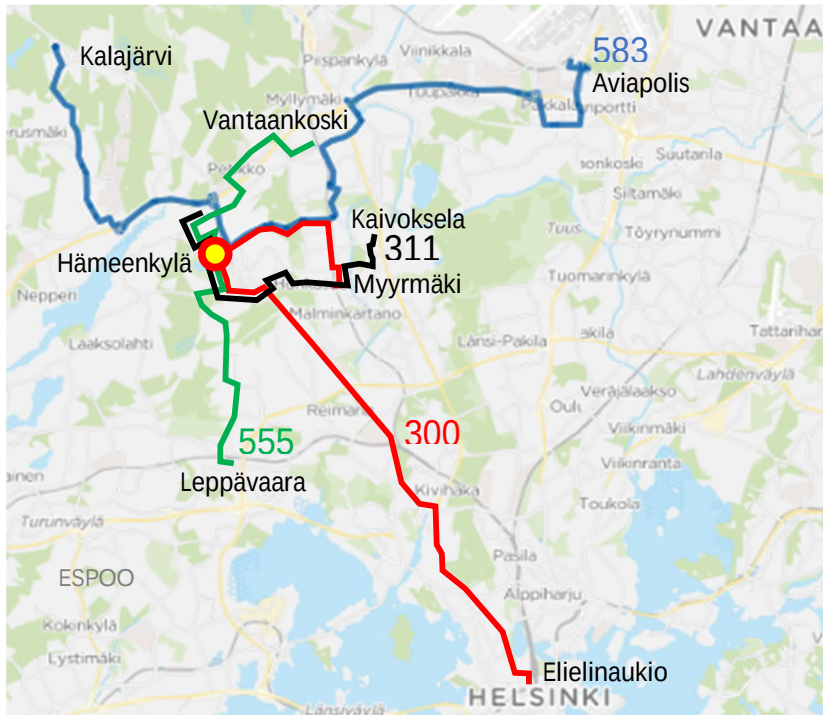
Pähkinärinteentien itäpuolelle kaava-alueen kohdalle on suunniteltu rakennettavan kevyenliikenteen väylä, joka parantaa kevyen liikenteen reitistöä. Pähkinänsärkijän varrella on varauttu tilaa jalkakäytävälle kadun molemmin puolin.

Liikenteen yleis-
suunnitelma,
Vantaa kaupunki,
13.5.2020

Joukkoliikenne

HSL on hyväksynyt Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelman, joka toteutetaan syksyllä 2022. Suunnittelualue sijoittuu suunnitellun uuden runkolinjan 300 varrelle. Linjasto mahdollistaa sujuvat vaihtoyhteydet Kehäradalle. Vuonna 2022 valmistuva Luhtitien jatke parantaa alueen yhteyksiä Louhelan juna-asemalle.

HSL:n linjastosuunnitelma 2022 (HSL:n hallitus 24.3.2020), suunnittelualueella punainen ympyrä.

Vesihuolto

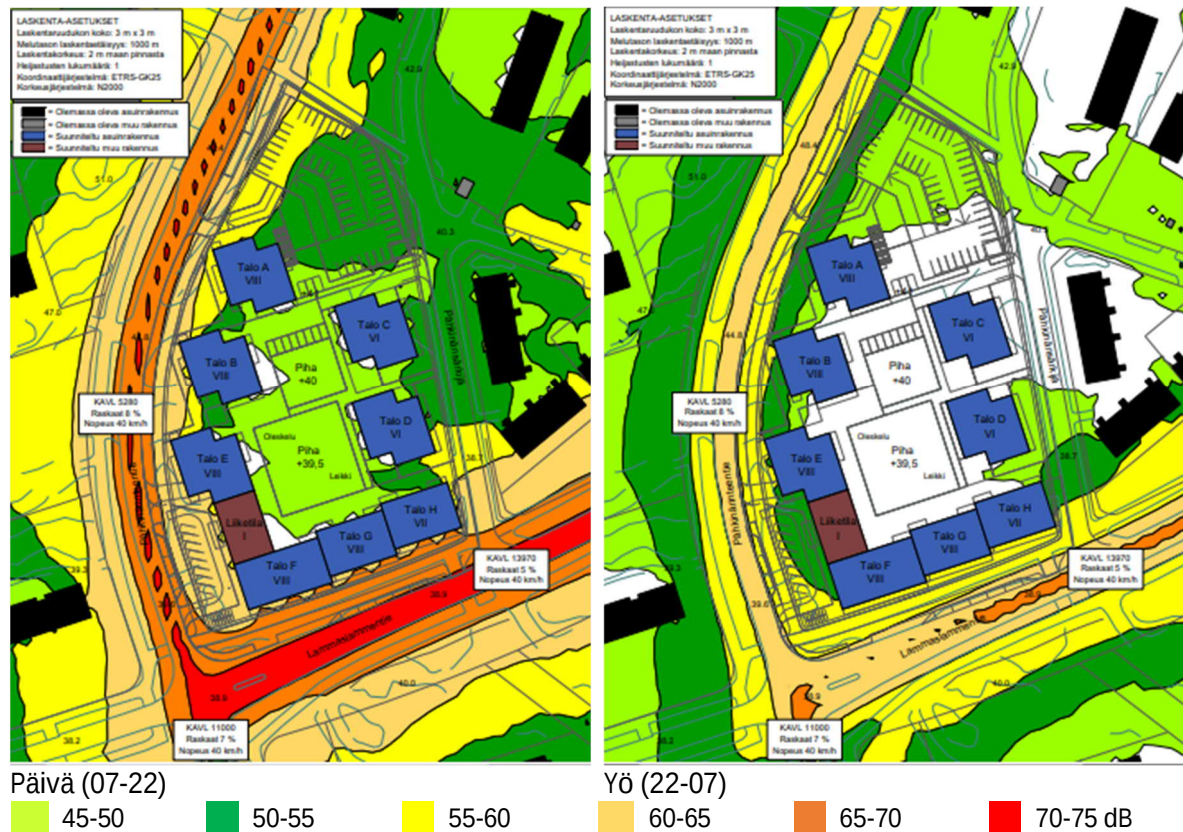
Kaava-alueen uusista rakennuksista suurin osa voidaan liittää Pähkinärinteentien ja Lammaslammentien nykyiseen vesihuoltoverkostoon. Pähkinänsärkijälle rajautuvat rakennukset vaativat kuitenkin uuden vesijohdon ja jätevesiviemärin rakentamista. Kaavamuutoksen myötä tarvitsee vesihuoltoa laajentaa Pähkinänsärkijällä noin 95 m. Korkeimmat rakennukset saattavat tarvita kiinteistökohtaista paineenkorotusta. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamiotoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sadetilanteelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Ympäristöhäiriöt

Suunnitellut rakennukset suojaavat tehokkaasti sisäpihojen ulko-oleskelualueita ja näin ollen sekä päivä- että yöajan ohjeavot niillä saavutetaan ilman meluntorjuntatoimenpiteitä. Melulaskennassa kaava-alueen pohjoisosaan suunniteltua pysäköintirakennusta ei ole huomioitu rakennuksena eli melua estävänä rakenteena. Laskentojen mukaan pysäköintirakennus voidaan näin ollen melun näkökulmasta toteuttaa vapaasti. Kohteessa kaikkien asuinrakennusten ulkovaipan ää-

nitasoero vaatimus on 35 dB(A), joka määräytyy alueella yksinomaan lentoliikenteestä. Liiketoiltoille ei ole tarpeen esittää kaavassa ulkovaipan äänitasoero vaatimuksia. Pienhiukkaset eivät rajoita kortteliin esitettyä rakentamista. Parvekkeita voidaan sijoittaa vapaasti kaikkien rakennusten kaikille julkisivuille ja kaavamääräyksissä edellytetään parvekkeiden lasittamista.

Tieliikenteen melutaso suunnitellulla maankäytöllä ja ennustevuoden 2030 liikenteellä, päivä ja yö, keskiäänitasot, Promethor Oy 17.6.2020.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvarjoja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalueella on nykytilassaan jo hyvin paljon vettä läpäisemätöntä pintaa. Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisevän pinnan määrä todennäköisesti tulee lisääntymään nykytilanteeseen nähden. Lisäksi nykyaikaiset hulevesien hallintaratkaisut tulee parantamaan alueen tilannetta hulevesien hallinnan näkökulmasta.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Rakentaminen vaikuttaa ilmastomuutokseen lisäämällä kasvihuonekaasupäästöjä rakennusaihana sekä niiden käytön mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Koska Vantaalla on tarve uusille asunnoille, asemakaavaehdotus tukee resurssiviisautta tehokkaalla korttelirakenteella ja sijoittamalla olemassa olevan yhdyskuntarakenteeseen joukkoliikenteen runkoyhteyden varrelle.

Lisäksi kaavamääräyksillä edellytetään laadukkaita materiaaleja ja lopputulosta, mikä pidentää rakennusten elinkaarta.

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli).

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaavamuutos on tullut voimaan ja rakennuslupa on myönnetty. Rakennusluvan hakemisesta ilmoitetaan naapureille.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki

- Asemakaavoitus

Timo Kallaluoto

Anne Olkkola

Marko Hoffren

Elina Ekroos

Elina Kettunen

Antti Auvinen

Teemu Vihervaara

Pirjo Salo

Sirpa Paavilainen

Timo Tamminen

Matti Kärki

Tomi Henriksson

Anna-Maija Grandy

Ville Siivonen

Jari Lonka

Janne Salo

Johanna Toivonen

Jani Kankare

aluearkkitehti

asemakaava-arkkitehti

kaavatekninen koordinaattori

maisema-arkkitehti

suunnitteluinsinööri

suunnitteluinsinööri

liikenteen alueinsinööri

liikenneinsinööri

maisema-arkkitehti

lupa-arkkitehti

kaupunkikuva-arkkitehti

asumisasioiden päällikkö

- Rakennusvalvonta

- Kiinteistöt ja tilat

Ailecon Oy

Vicus OY

L-arkkitehdit Oy

Promethor Oy

Vantaan kaupunki / Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Vantaalla 12.1.2021

Anne Olkkola

asemakaava-arkkitehti

Timo Kallaluoto

aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	07.09.2020
Kaavan nimi	002284 Hämeenkylä 12 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	27.02.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002284
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,8518	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,8518

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,8518	100,0	18500	1,00	0,0000	13500
A yhteensä	0,8842	47,7	18500	2,09	0,5253	18500
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-0,6426	-5000
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,9676	52,3	0		0,1173	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

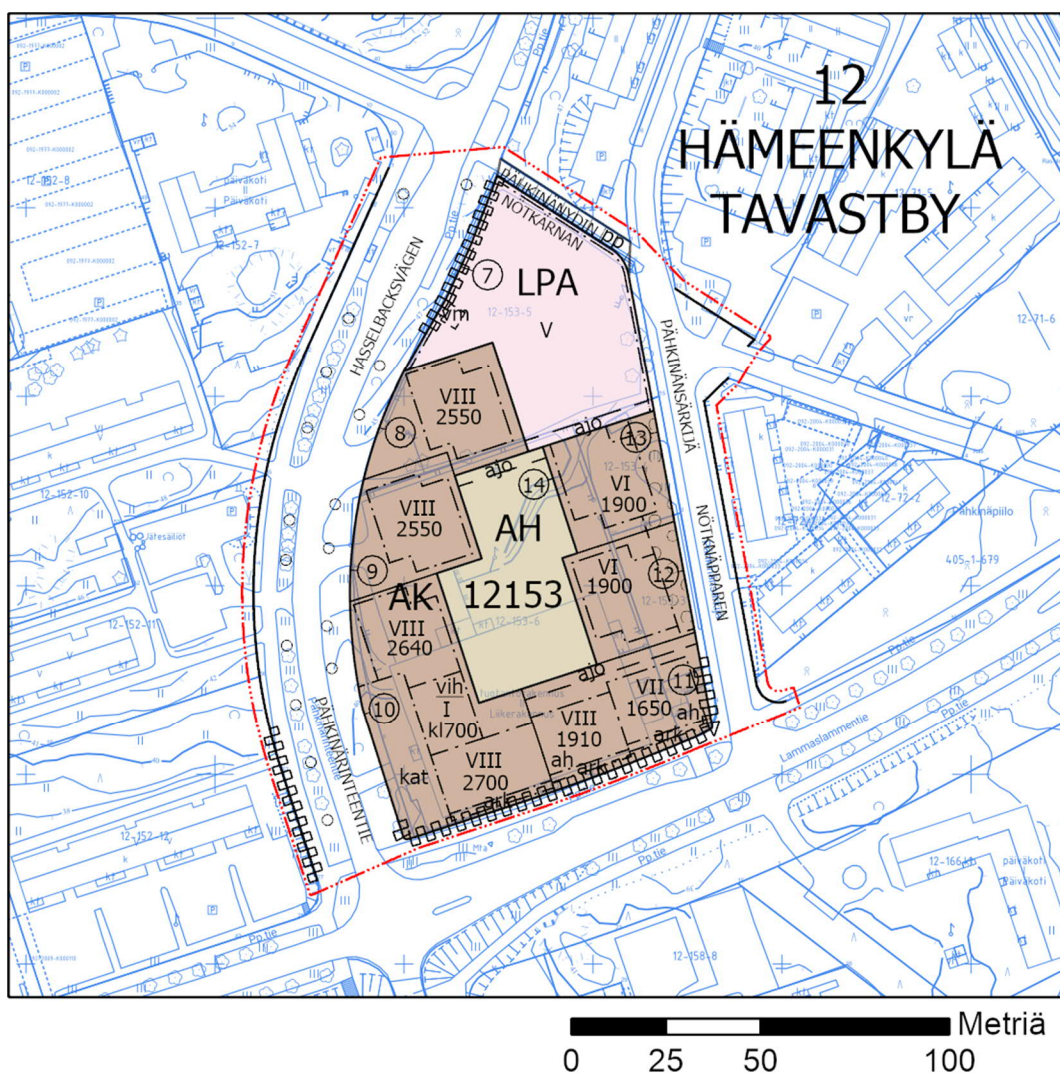
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

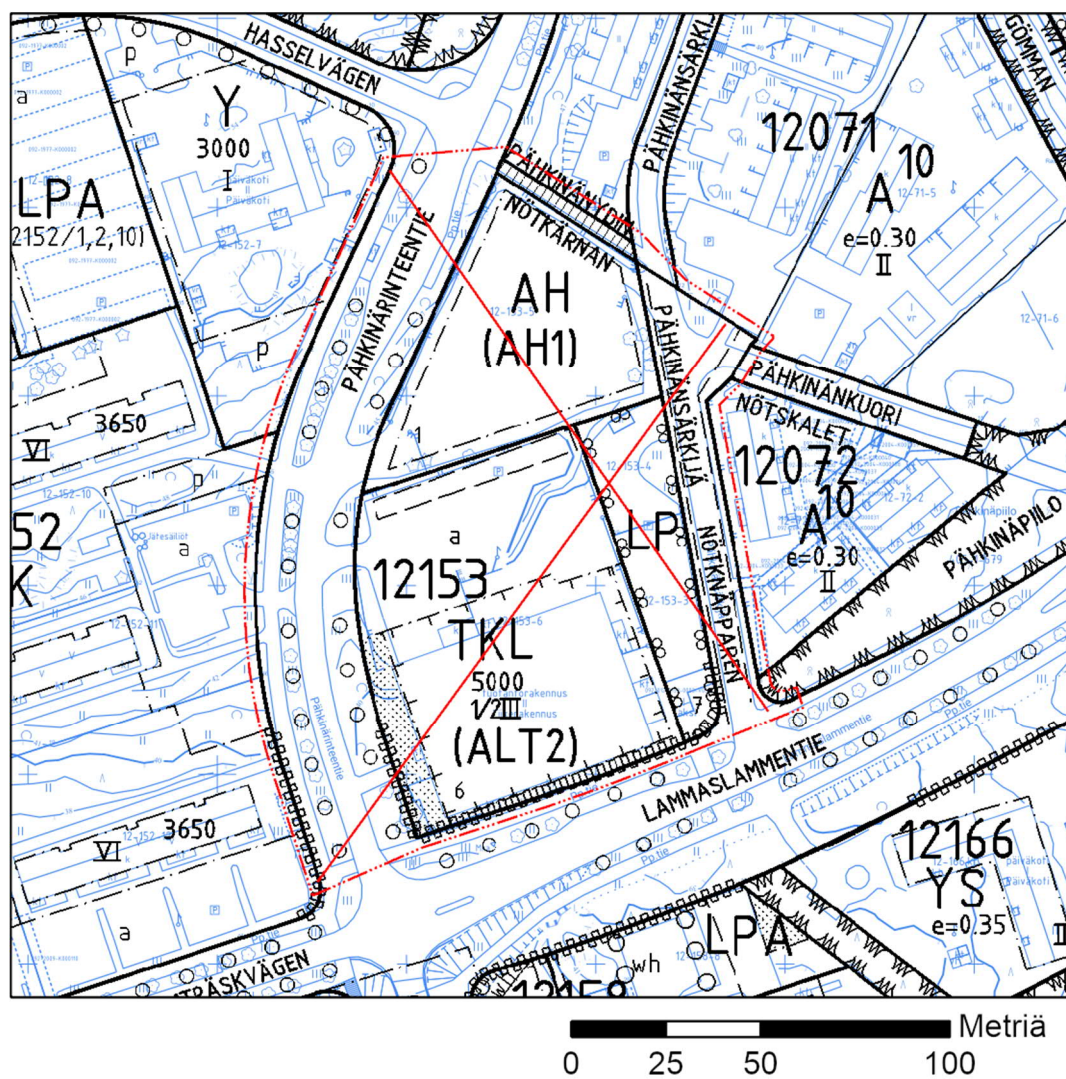
Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,8518	100,0	18500	1,00	0,0000	13500
A yhteensä	0,8842	47,7	18500	2,09	0,5253	18500
AK	0,7070	80,0	18500	2,62	0,7070	18500
AH	0,1772	20,0	0		-0,1817	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-0,6426	-5000
TKL	0,0000		0		-0,6426	-5000
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,9676	52,3	0		0,1173	0
Kadut	0,6958	71,9	0		0,0159	0
Kev.liik.kadut	0,0182	1,9	0		0,0013	0
LP	0,0000		0		-0,1535	0
LPA	0,2536	26,2	0		0,2536	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero	Päiväys
Planområdets nummer	Datum
002284	12.1.2021
Vantaan kaupunki	Vanda stad
PÄHKINÄNSÄRKIJÄ	NÖTKNÄPPAREN
Kaupunginosa 12, Hämeenkylä	Stadsdel 12, Tavastby
Asemakaavan muutos	Ändring av detaljplanen
Kortteli 12153 sekä katualuetta.	Kvarteret 12153 samt gatuområde.
Tonttijako ja tonttijaon muutos	Tomtindelning och ändring av tomtindelningen
Kortteli 12153.	Kvarteret 12153.
1:2000	1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinkerrostalojen korttelialue.**Yleistä**

Jokaisella asunnolla on oltava oma parveke, maantasopiha tai kattoterassi. Erityistapauksissa voidaan käyttää ranskalaista parveketta.

Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva

Uudisrakennusten tulee sopeutua Pähkinärinteeseen kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.

Julkisivujen tulee noudattaa Pähkinärinteeseen olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin.

Korttelin rakennukset ja niiden kadulle näkyvät julkisivut tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisina ja korkeatasoisina. Julkisivujen tulee olla kestävästä materiaaleista eikä mahdollisia elementtisaumoja saa näkyä.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut talotekniset laitteet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria ja materiaaleja.

Rakennusten on rajoituttava Lammasslammentien varrella tontin rakennusalan rajaan, rakentamiseen on käytettävä rakennusalan koko pituus ja rakennusten tulee liittyä toisiinsa yhtenäisellä päätyseinällä.

Tontin rajalle sijoittuva palomuri voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.

Rakennusoikeus

Asukas-, yhteis-, varasto-, väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Tilat tulee rakentaa pääosin kivijalkakerrokseen jonka tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoituessaan saunan yhteyteen tulee toteuttaa ulko-oleskelutila. Pihalle saa rakentaa talousrakennuksia. Asumista palvelevien yhteistilojen rakennusoikeudet ja sallitut muut lisärakennusoikeudet eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Tontilla 12153/10 rakennusaloista riippumatta tulee olla 700 k-m² liiketilaa. Tilat tulee sijoittaa rakennusten kivijalkakerrokseen Lammasslammentien ja Pähkinärinteentien varrelle ja niiden kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5 m.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarterets område för flervåningshus.**Allmänt**

Varje bostad ska ha en egen balkong, en gård på markplanet eller en takterrass. I specialfall kan en fransk balkong användas.

Arkitektur och stadsbild

Nybyggnaderna ska passa in i det med tanke på stadsbildens värdefulla området Hasselbacken.

Fasaderna ska med moderna arkitektoniska medel följa samma arkitektoniska artikuleringsprinciper som fasaderna på de befintliga byggnaderna i Hasselbacken.

Kvarterets byggnader och byggnadernas fasader som syns mot gatan ska uppföras så att de med avseende på stadsbildens och arkitekturen är urbana och högklassiga. Fasaderna ska bestå av hållbara material och eventuella elementfogar får inte synas.

Ventilationsmaskinrum och övriga hustekniska anordningar ska integreras som en naturlig del av byggnadernas arkitektur och material.

Byggnaderna ska gränsa till tomtens byggnadsyta längs Lammträskvägen, hela byggnadsytans längd ska användas för byggandet och byggnaderna ska sammanbindas med en gemensam gavelvägg.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.

Byggrätt

Inväntar-, gemensamma, förräds-, skyddsrum- och tekniska utrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i planen. Utrymmen ska huvudsakligen byggas i stenfotsvåningen som ska ge ett öppet och funktionellt intryck. När de förläggs till vindsvåningen eller det översta planet ska en uteplats byggas i anslutning till bastun. På gården får ekonomibyggnader byggas. Byggrätterna för gemensamma utrymmen för boende och de tillätna ytterligare tilläggsbyggrätterna räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

På tomt 12153/10 ska det finnas 700 m²-vy affärslokaler oberoende av byggnadsytorna. Lokalerna ska placeras i byggnadernas stenfotsvåning vid Lammträskvägen och Hasselbacksvägen och de ska ha en våningshöjd på minst 5 m.

Tontilla 12153/11 tulee sijoittaa asukas- ja yhteistila molempien rakennusoikeuksien kivijalkakerrokseen Lammaslammentien varrelle. Asukas- ja yhteistilan (ah) saa käyttää palvelu-, myymälä-, toimisto- ja työtiloja varten.

Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Julkisivut ja kivijalkakerros

Katualueen puolella julkisivun tulee olla pääosin punatiiltä ja sen sävyn tulee vaihdella rakennusaloittain. Pihajulkisivut voivat olla vaaleaa rappausta. Julkisivujen tehostevälineinä tulee olla juolukka ja/ tai kirsikka.

Katualueen puolella kivijalkaan tulee muodostaa avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros. Tonteilla 12153/10-11 kivijalkakerroksen vaikutelman tulee olla kahden kerroksen korkuinen ja siinä käytettävien julkisivumateriaalien ja rakennusosien tulee olla kestäviä ja korkealuokkaisia.

Kulmahuoneistojen ja kulmaparvekkeiden tulee avautua kahteen suuntaan.

Liike- ja yhteiskäyttöisiin tiloihin tulee olla suora kulkuyhteys ulkoa, ja ne tulee yhdistää ulkotiloihin suurin ikkunoin. Yhteiskäyttöisiin tiloihin tulee olla kulkuyhteys myös porrashuoneesta.

Rakennusten sisäänkäyntejä tulee korostaa katosten tai sisäänvetojen sekä valaistuksen avulla. Porrashuoneista tulee olla yhteys läpi talon kadulle ja pihalle.

Lammaslammentien katualueen puoleisten parvekkeiden tulee antaa sisäänvedetyn parvekkeen vaikutelma ja muodostaa pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa yhtenäinen kokonaisuus. Kaiderakenteen ei tule olla kokonaan kirkasta lasia.

Parvekkeet ja ulokkeet saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle. Rakennusten katualueelle ulottuvien rakenteiden, erkereiden, ulokkeiden ja parvekkeiden alle jäävän vapaan kulkukorkeuden tulee olla vähintään 4,2 metriä.

Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Parvekkeiden on oltava lasitettu.

Katot

Liikehuoneiston katon tulee olla viherkatto ja siellä voi olla oleskelutilaa.

Ulkoualueet

Korttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelin 12153 yhteisinä. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden suureksi kasvavia lehti- ja havupuita, pensaita, perennoja ja nurmikkoja sekä monivuotisia kukkivia ja pölyttäviä lajeja, mukaan lukien kukkivia puita. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Korttelissa tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9.

Rakennukset, pihat ja liiketilojen edustat tulee sovittaa maastoon siten, että ne liittyvät luontevasti ja viimeistellysti viereisiin katualueisiin ilman, että katualueen puolella tarvitaan tukimuuria.

Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue tulee suunnitella torimaiseksi vaihtelevin pintamateriaalein ja istutuksin. Liike- ja yhteistilojen etuosa tulee suunnitella ja rakentaa siten, että toiminta voi laajentua ulkotilaan.

Pä tomten 12153/11 ska en invånar- och gemensam lokal placeras i de båda byggrätternas stenfotsvåning vid Lammträskvägen. Invånar- och den gemensamma lokalen får användas för service-, butiks-, kontors- och arbetsutrymmen.

En del som överskrider 15m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att detta ökar trivselsen och dagsljuset i trapphuset.

Fasader och stenfotsvåningen

På gatuområdets sida ska fasaden huvudsakligen bestå av rödtegel och dess färgnyans ska variera enligt byggnadsytorna. Gårdsfasaderna kan vara försedda med ljus puts. Fasadernas accentfärg ska vara odon och/ eller körslar.

På gatuområdets sida ska en öppen och funktionell stenfotsvåning bildas i stenfoten. På tomterna 12153/10-11 ska stenfotsvåningen ge ett intryck av att vara två våningar hög och de fasadmaterial och byggnadsdelar som används ska vara hållbara och högklassiga.

Hörnlagheter och hörnbalkonger ska öppnas upp i två riktningar.

Affärslokaler och utrymmen för gemensamt bruk ska ha en direkt förbindelse från utsidan och de ska kunna anslutas till uterummen med stora fönster. Utrymmen för gemensamt bruk ska ha en förbindelse också från trapphuset.

Byggnadernas entréer ska accentueras med hjälp av takkonstruktioner eller indragningar och belysning. Från trapphusen ska det finnas en förbindelse genom huset till gatan och gården.

Balkonger mot Lammträskvägen gatuområdet ska ge ett intryck av att vara indragna och tillsammans med de huvudsakliga fasadmaterialen bilda en enhetlig helhet. Räckeskonstruktionen ska inte helt bestå av klart glas.

Balkonger och utskjutande partier får nå utanför byggnadsytan. Den fria passagehöjden under byggnadernas konstruktioner, burspråk, utsprång och balkonger som sträcker sig ut på gatuområdet ska vara minst 4,2 meter.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB i bostäderna. Balkongerna ska vara inglasade.

Tak

Affärslokalen ska ha gröntak på vilket kan anläggas en utevistelseplats.

Utomhusområden

För kvarterets gemensamma gårdsplan ska en enhetlig plan utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela 12153 kvarteret. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Vid planeringen av kvarteretsgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det med beaktande av årstidernas växling planteras löv- och barrträd som blir stora, buskar, perenner och gräs samt fleråriga blommande och pollinerande arter, blommande träd inkluderade. De delar av gården som inte används som nödvändiga färdvägar, områden för lek eller vistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar. I kvarteret ska minst 0,9 i gröneffektivitet uppnås.

Byggnader, gårdar och affärslokalernas framsidor ska anpassas till terrängen så att de på ett naturligt och genomarbetat sätt anknyter till de intilliggande gatuområdena. Utan att stödmur krävs på gatuområdet.

Byggnader, gårdar och affärslokalernas framsidor ska anpassas till terrängen så att de på ett naturligt och genomarbetat sätt anknyter till de intilliggande gatuområdena. Utan att stödmur krävs på gatuområdet.

Katualueen luiskat voivat ulottua korttelin puolelle ennen rakennusten ja pihan rakentamista.

Hulevedet tulee viivyttaa korttelialueella. Ympäristöstä tontille tulevat vedet on huomioitava tontin suunnittelussa ja johdettava hallitusti eteenpäin.

Rakennuslupaa varten on laadittava koko korttelin 12153 kohtainen hulevesisuunnitelma sekä Vantaan iWater-laskurin tulokortti.

Kortteliin on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun. Jätehuolto tulee toteuttaa korttelikohtaisesti.

Johtoja ja kaapeleita saa sijoittaa tonttijaosta huolimatta koko korttelissa 12153.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1 ap/90 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 autopaikkaa yhtä asuntoa kohti. Autopaikkojen määrä voidaan vähentää 15%, kun pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintilaitokseen.

Liiketilat 1 ap/ 100 k-m²

Vieras pysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1 pp/30 k-m²

Liiketilat: 1 pp/ 50 k-m²

80 % pyöräpaikoista on oltava säältä suojattuja.

Korttelin asuin- ja liiketilojen autopaikat tulee sijoittaa korttelin 12153:n LPA-alueelle pysäköintilaitokseen. Tämä ei koske asiointi- ja liikuntaesteisten pysäköintipaikkoja. Autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

AH

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue.

Korttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelin 12153 yhteisinä. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden suureksi kasvavia lehti- ja havupuita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa sekä monivuotisia kukkivia ja pölyttäviä lajeja, mukaan lukien kukkivia puita. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Korttelissa tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9.

Pihalle saa rakentaa talousrakennuksia.

Hulevedet tulee viivyttaa korttelialueella. Ympäristöstä tontille tulevat vedet on huomioitava tontin suunnittelussa ja johdettava hallitusti eteenpäin.

Rakennuslupaa varten on laadittava koko korttelin 12153 kohtainen hulevesisuunnitelma sekä Vantaan iWater-laskurin tulokortti.

Kortteliin on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun. Jätehuolto tulee toteuttaa korttelikohtaisesti.

Johtoja ja kaapeleita saa sijoittaa tonttijaosta huolimatta koko korttelissa 12153.

AH-kortteliin saa sijoittaa vieras- ja lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä.

Ramper på gatuområdet kan utsträckas till kvartersområden innan byggander och gårdar byggs.

Dagvattnet ska fördröjas inom kvartersområdet. Vatten som rinner in på tomten från omgivningen ska beaktas vid planeringen av tomten och ledas vidare på ett kontrollerat sätt.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas för hela kvarteret 12153 samt ett resultatkort för Vandas iWater-räknare.

Tillräckliga utrymmen för avfallssortering ska reserveras i kvarteret. Avfallshanteringen ska förverkligas kvartersvis.

Ledningar och kablar får placeras i hela kvarteret 12153 oberoende av tomtindelningen.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder: 1 bp/90 m²-vy, dock minst 0,8 bilplatser per bostad. Antalet bilplatser kan minskas med 15 % om parkeringen koncentreras till ommarkerade platser i en parkeringsanläggning.

Affärslokaler 1 bp/ 100 m²-vy

Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering. På tomten ska minst 1 bp/5000 k-m² reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.

Minimiantalet cykelplatser:

Bostäder: 1 cp/30 m²-vy

Affärslokaler: 1 cp/50 m²-vy

80 % av cykelplatserna ska vara väderskyddade.

Bilplatserna för kvarterets bostäder och affärslokaler ska placeras i en parkeringsanläggning i LPA-området i kvarteret 12153. Detta gäller inte parkeringsplatser för ärendeparkering eller rörelsehindrade. Bilplatserna får placeras oberoende av tomtindelningen.

Kvartersområde i sambruk som betjänar boendet.

För kvarterets gemensamma gårdsplan ska en enhetlig plan utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela kvarteret 12153. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Vid planeringen av kvartersgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det med beaktande av årstidernas växling planteras löv- och barrträd som blir stora, buskar, perenner och gräs samt fleråriga blommande och pollinerande arter, blommande träd inkluderade. De delar av gården som inte används som nödvändiga färdvägar, områden för lek eller vistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar. I kvarteret ska minst 0,9 i gröneffektivitet uppnås.

På gården får ekonomibyggnader byggas.

Dagvattnet ska fördröjas inom kvartersområdet. Vatten som rinner in på tomten från omgivningen ska beaktas vid planeringen av tomten och ledas vidare på ett kontrollerat sätt.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas för hela kvarteret 12153 samt ett resultatkort för Vandas iWater-räknare.

Tillräckliga utrymmen för avfallssortering ska reserveras i kvarteret. Avfallshanteringen ska förverkligas kvartersvis.

Ledningar och kablar får utplaceras i hela kvarteret 12153 oberoende av tomtindelningen.

I AH-kvarteret får gästparkering och kortvarig serviceparkering och hemtjänstparkering placeras.

Autopaikkojen korttelialue.

Alue varataan asuinkorttelin 12153 autopaikoille ja sille voidaan sijoittaa yhteistiloja ja polkupyöräpysäköintiä.

Ajo kortteliin tulee järjestää sekä Pähkinärinteentietä että Pähkinänsärkijältä.

Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän ja laitoksen laajuus on ilmaista rakennusalan.

Pysäköintitalon julkisivut tulee rakentaa ympäröivien asuinrakennusten arkkitehtuuria ja laatutasoa vastaaviksi. Pysäköintilaitos tulee toteuttaa siten, että pysäköinti ja liikenne eivät aiheuta häiriötä asuinrakennuksiin ja korttelipihaan.

Pysäköintilaitoksen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja käytettävyyttä tulee edistää valaistuksella ja värien käytöllä.

Pysäköintilaitoksen ylin kerros tulee käsitellä visuaalisesti viihtyisäksi.

Pysäköintilaitoksessa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

Autopaikkojen korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelin 12153 yhteisinä. Korttelissa tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Tontin kulkualueet, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee liittää luontevasti viereisiin tontteihin viherrakentein, istutuksin, muurein ja luiskin sekä luontevasti ja viimeistellysti katualueisiin ilman, että katualueen puolella tarvitaan tukimuuria.

Katualueen luiskat voivat ulottua korttelin puolelle ennen rakennusten ja pihan rakentamista.

Hulevedet tulee viivyttaa korttelialueella. Rakennuslupaa varten on laadittava koko korttelin 12153 kohtainen hulevesisuunnitelma sekä Vantaan iWater-laskurin tulokortti.

Kortteliin on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun. Jätehuolto tulee toteuttaa korttelikohtaisesti.

Johtoja ja kaapeleita saa sijoittaa tonttijaosta huolimatta koko korttelissa 12153.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Kvartersområde för bilplatser.

Området reserveras för bilplatser för bostadskvarteret 12153 och i området kan gemensamma utrymmen och cykelparkering placeras.

Infart till kvarteret ska anordnas både från Hasselbacksvägen och Nötknäpparen.

Romersk siffra anger det högsta tillåtna antalet parkeringsplan och anläggningens omfattning har angetts som byggnadsyta.

Parkeringshusets fasader ska byggas så att de motsvarar arkitekturen och kvalitetsnivån hos de omkringliggande bostadshusen. Parkeringsanläggningen ska förverkligas så att bostadshusen och kvartersgården inte störs av buller från parkeringen och trafiken.

Parkeringsanläggningens trivsel, säkerhet och användbarhet ska främjas med hjälp av belysningen och användningen av färger.

Parkeringsanläggningens översta plan ska bearbetas så att det är visuellt trivsamt.

I parkeringsanläggningen ska beredskap finnas för laddstolpar för elbilar.

För kvartersområdet för bilplatser ska en enhetlig plan för gården utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela kvarteret 12153. I kvarteret ska minst 0,9 i gröneffektivitet uppnås. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Tomtens passager, dagvattensystem och planteringar på ett naturligt och genomarbetat sätt ska anknyta till intilliggande tomter genom gröna konstruktioner, planteringar, murar och slänter. Murar ska dock inte användas mot gatuområden.

Ramper på gatuområdet kan utsträckas till kvartersområden innan bygganden och gårdar byggs.

Dagvattnen ska fördröjas inom kvarterområdet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas för hela kvarteret 12153 samt ett resultatkort för Vandas iWater-räknare.

Tillräckliga utrymmen för avfallssortering ska reserveras i kvarteret. Avfallshanteringen ska förverkligas kvartersvis.

Ledningar och kablar får placeras i hela kvarteret 12153 oberoende av tomtindelningen.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

12

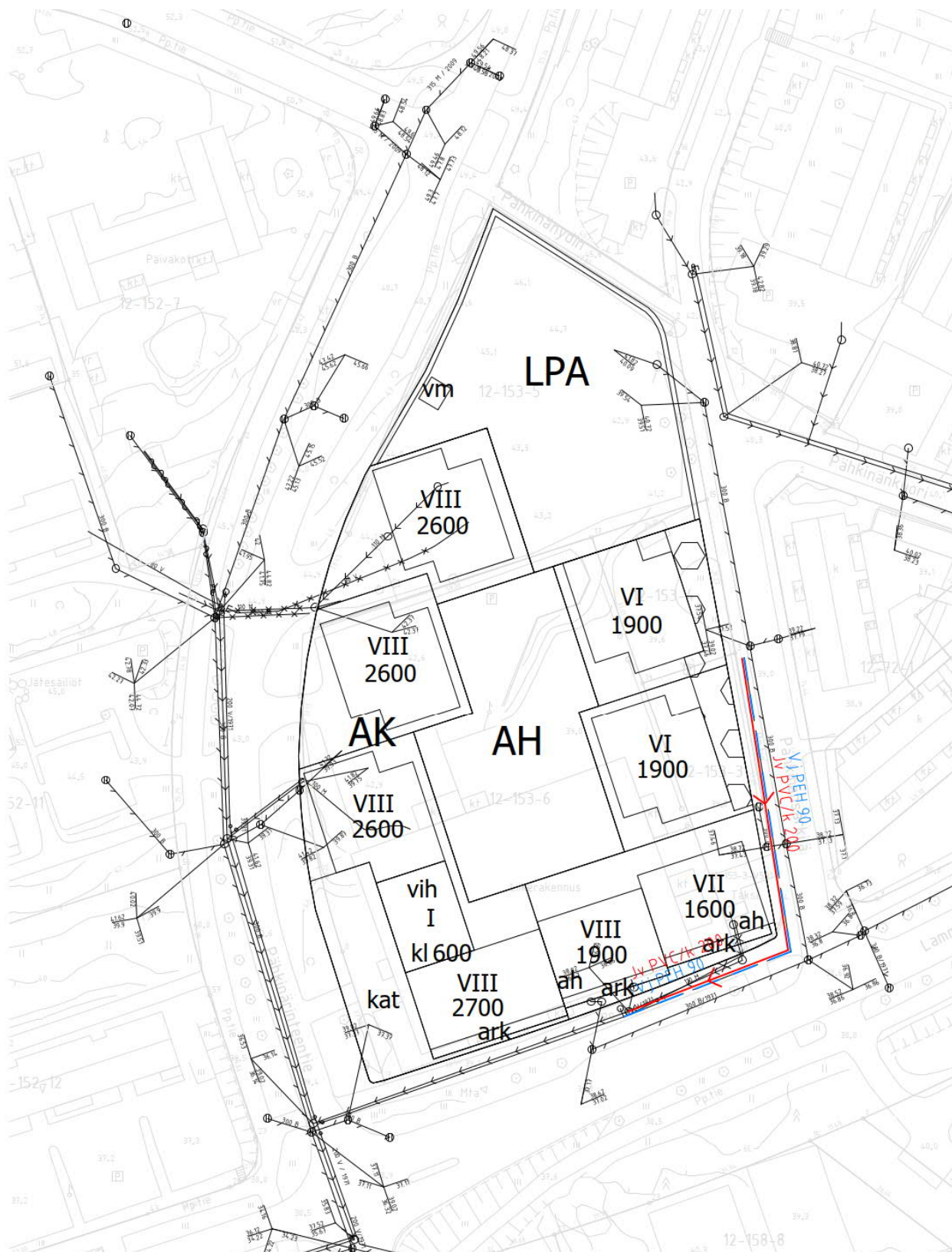
HÄM

12153

PÄHK

1900	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
vi	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
<u>x</u>	Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.	Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.	Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.	Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja.	Byggnadsyta, på vilken det får placeras utrymme för gemensamt bruk som tjänar boendet.
	Julkisivu jolle on sijoitettava arkadi.	Fasad som skall förses med en arkad.
	Viherkatto.	Gröntak.
o o o o	Säilytettävä/istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras/planteras.
	Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.
	Katu.	Gata.
	Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.	Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.
	Alueella sallitaan 5 autopaikkaa asiakaspysäköintiin.	I området tillåts 5 bilplatser för kundparkering.
	Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.	Riktgivande körförbindelse inom området.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.	Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanering
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätning Baskarten för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Vantaalla / Vanda _____. 20__		
Kimmo Junttila Kaupungeingeodeetti / Stadsgeodet		
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa _____. 20__		Godkänd av stadsfullmäktige _____. 20__

VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA

Vantaan kaupunki copyright Elina Kettunen tulosteen laatija 15.6.2020 päiväys	Vesihuollon esisuunnitelma 002284 Pähkinänsärkijä 	ETRS-GK25 Koord.järj. N2000 Korkeusjärj. 1:1000 Mittakaava
---	--	--

PIHASUUNNITELMA

Kuva hahmottaa piha-alueen suunnitteluperiaatteita, Vireo Oy 11.8.2020.

AURINKOISUUSSELVITYS 21.3. & 21.9.

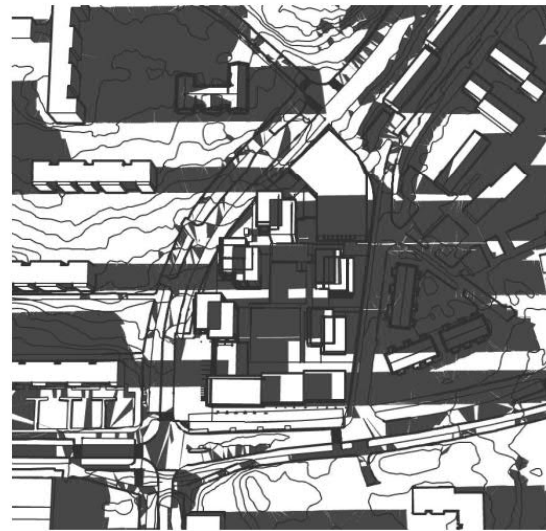
Klo 9.00

Klo 12.00

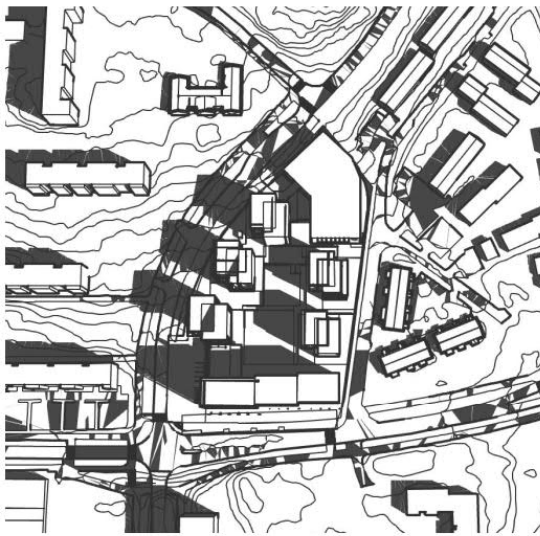
Klo 15.00

Klo 18.00

L-arkkitehdit Oy 8.9.2020

AURINKOISUUSSELVITYS 21.6.

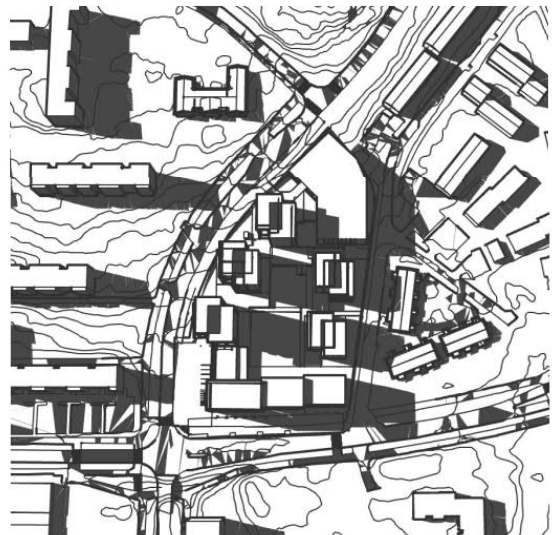
Klo 9.00

Klo 12.00

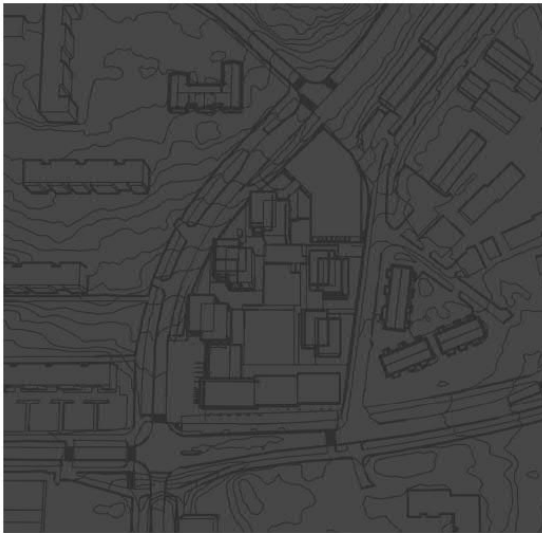
Klo 15.00

Klo 18.00

L-arkkitehdit Oy 8.9.2020

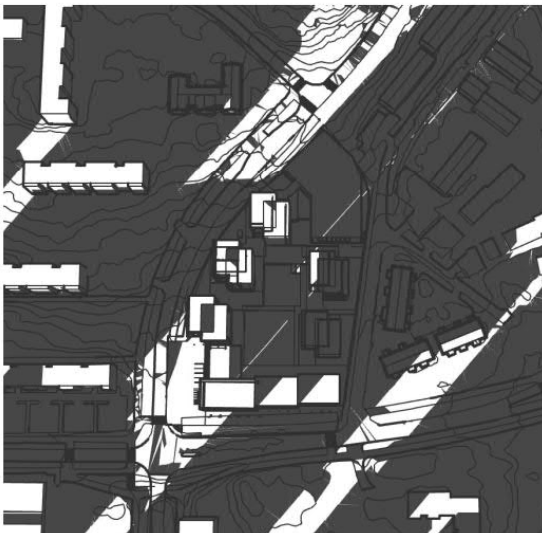
AURINKOISUUSSELVITYS 21.12.

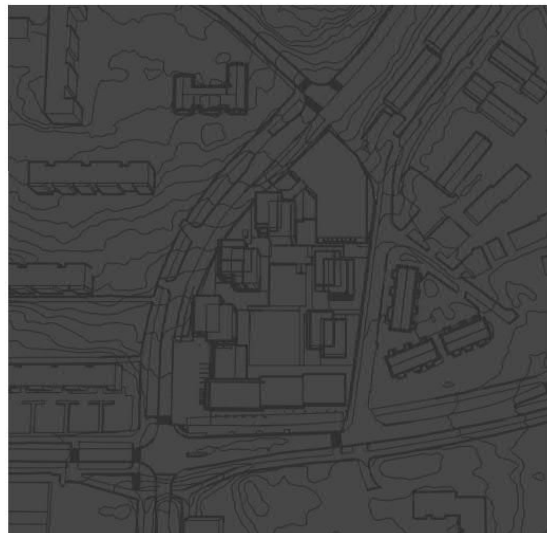
Klo 9.00

Klo 12.00

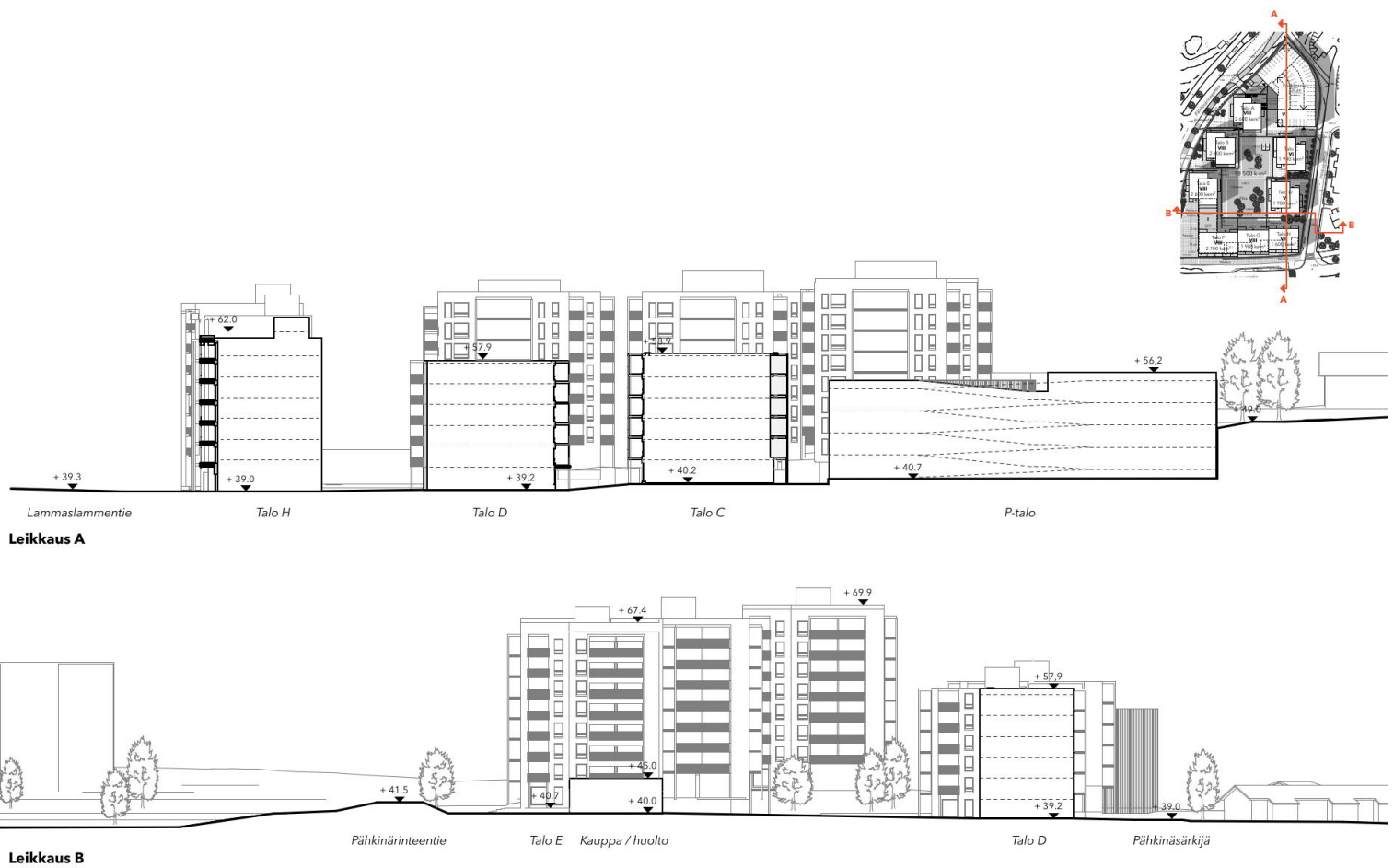
Klo 15.00

Klo 18.00

L-arkkitehdit Oy 8.9.2020

KORTTELILEIKKAUKSET

Korttelileikkaukset A ja B, L-arkkitehdit Oy 8.9.2020.

ASEMAKAAVAMUUTOS 002284 PÄHKINÄNSÄRKIJÄ, HÄMEENKYLÄ

Asemakaavan muutosehdotus 002284 Pähkinänsärkijä on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 4.11. – 3.12.2020. Tällöin jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
NRO 1 As Oy Vantaan Pähkinänkuori 1 – 3	Mitkä ovat vaikutukset liikennemääriin ja liikennemeluun? Pysäköintilaitoksen liikenne ohjattava Pähkinärinteentien kautta. Pysäköintilaitoksen mitoitus voisi olla suurempi. Minkä tyyppisiä asumismuotoja alueelle on suunniteltu?	–

AS OY VANTAAN PÄHKINÄNKUORI 1 - 3**Muistutus****Saate**

Toivomme, että muistutuksessa esittämämme seikat/ehdotukset otetaan huomioon mahdollisimman kattavasti kaavamuutoshankkeen toteutuksessa ja asuinalueemme saa tarkoituksenmukaisen ja kaupunkikuvallisesti asuinalueemme arvokkuutta noudattavan lisäalueen.

Kiitos saamastamme vastineesta esittämäämme mielipiteeseen. Haluamme esittää muistutuksen 29.9.2020 esitetystä asemakaavamuutoksesta, joka hyväksyttiin Vantaan kaupungin hallituksen kokouksessa 19.10.2020.

Odotimme kovasti, että uusi asukastilaisuus järjestetään ja saamme mahdollisuuden kysellä lisää hankkeesta. Valitettavasti tällaista tilaisuutta ei järjestetty. Tähän muistutukseen koostamme 29.9.2020 julkaistun kaavahankkeen esityksen perusteella esille tulleet asiat ja huolestamme. Ja esitämme muutamia kysymyksiä, joihin toivomme vastauksia.

12.1.2021

LIIKENNE- JA ASUMISTURVALLISUUS SEKÄ ASUMISVIIHTYVYYTEEN LIITTYVIÄ SEIKKOJA:**Alueen kattava liikenneselvitys**

Alueen liikenneselvitys ja sen tulokset perustuvat ymmärryksemme mukaan johonkin kaupungin arviointilaskelmiin ja varsinaista liikennemelumittausta ei ole tehty(?) Mitkä ovat yhteisvaikutukset nykyisen ja tulevan liikenteen kasvun kanssa liikennemääriin ja liikennemeluun? Onko liikenneselvityksessä huomioitu myös Pähkinänkuori 4:n tulevat kaavamuutokset, jotka lisäävät alueen liikennettä entisestään?

Liikenneturvallisuus

Liikennemäärän lisääntyminen aiheuttaa suuren turvallisuus- ja terveysriskin alueen asukkaille.

Pähkinänsärkijä on säilytettävä pihakatuna, koska tontti rajautuu katuun eikä katua ole suunniteltu suuremmille liikennemäärille. Pysäköintilaitoksen autoliikenne olisi ohjattava pääsääntöisesti Pähkinärinteentien kautta, jossa jo nyt suurimmat liikennekuormat ja bussiliikenne kulkee.

Kevytliikenteen jalkakäytävää emme missään tapauksessa halua tonttimme puoleiselle Pähkinänsärkijän katuosuudelle, A-talon takapihojen välittömään läheisyyteen. Tällä olisi merkittävä haitta asukasviihtyvyyteen ja -turvallisuuteen. Nykyinen koko kadun mittainen kevytliikenteen väylä riittää Pähkinänsärkijän kadun toisella puolella, jos mielipiteessämme ehdottamaamme osittaista jalankulkuväylää ei ole mahdollista saada Pähkinänsärkijän alkupäähän, taloyhtiömme sisääntuloon asti, jossa jo suojatie valmiiksi Pähkinänsärkijän ylittämistä varten. Onko se täysin pois suljettu vaihtoehto?

Kevyenliikenteen turvallisuutta pitää kuitenkin parantaa huomattavasti liikenteen lisääntymisen vuoksi.

Vaihtoehtoisena turvallisuuden lisäämisenä ehdotamme esimerkiksi suojatietä taloyhtiömme sisääntulon kohdalle Pähkinänsärkijälle sekä ”töyssyjä” hidastamaan nopeuksia.

Samasta syystä toivomme pysäköintikieltoa koko Pähkinänsärkijä kadulle, jotta näkyvyys Pähkinänsärkijä kadulle säilyy esteettömänä molempiin suuntiin.

12.1.2021

Pysäköintilaitoksen mitoitus

Pysäköintilaitoksen autopaikkamitoitus (225) voisi olla suurempi, sillä alueen parkkipaikat ovat jo nyt liian vähäiset.

Kaavamuutoksen asukasluku suhteessa asuntojen määrään

Hankkeen asukasluku (390) suhteessa asuntojen määrään (350) ihmetyttää. Mistä tällaiset luvut kertovat? Minkä tyyppisiä asumismuotoja (omistus, vuokra, seniori, jne.) alueelle on suunniteltu?

Vastine**Saate**

Muistutus on jätetty kirjaamoon 2.11.2020 ennen kaavan nähtäville tuloa, mutta se käsitellään muistutuksena.

Mahdollista yleisötilaisuutta ei järjestetty koronavirusepidemian vuoksi. Internetissä on nähtävillä kaavaselostus ja diaesitys.

Alueen kattava liikenneselvitys

Kaavaan liittyy meluselvitys (Promethor 17.6.2020). Liikennemelua ei arvioida hetkellisistä mittauksista, vaan ekvivalentista (keskimääräisestä) melutasosta, erikseen päivä klo 7 – 22 ja yö klo 22 – 7. Melutasot arvioidaan laskentaohjelmalla yhteispohjoismaisen tieliikennemelumallin pohjalta. Meluselvityksessä on esitetty erikseen nykytilanne ja ennustetilanne ja kuvattu Vihdintien, Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien melut yhdessä. Pähkinäsärkijän liikennemäärä (ennuste noin 565 ajon/vrk) on muihin katuihin nähden vähäinen eikä tuota äänenneristävyysvaatimusta. Pähkinänkuori 4:n tontille ei ole haettu asemakaavamuutosta vaan poikkeamislupaa. Sen liikennemäärä on huomioitu edellä.

Liikenneturvallisuus

Pähkinäsärkijä ei ole tieliikennelain tuntema pihakatu, joka tulee osoittaa liikennemerkillä, vaan tavanomainen tonttikatu. Pysäköintilaitos sijoittuu rinteeseen, jolloin pysäköintitaloon ajetaan luontevasti sekä Pähkinäsärkijältä alimmalle tasolle että Pähkinärinteentielle ylimmälle tasolle. Pähkinäsärkijän ajoradan leveys (7,0 metriä) soveltuu hyvin vilkkaallekin liikenteelle ja sallii kahden kuorma-auton kohtaamisen. Kadulla on jo nyt kuorma-autoliikennettä ja jalkakäytävä.

Asemakaavassa on varattu riittävä tila ajoradalle ja jalkakäytävälle. Jalkakäytävät, suojatiet, töllyt ja pysäköintikiellot ratkaistaan myöhemmin erikseen katusuunnitelmassa.

12.1.2021

Pysäköintilaitoksen mitoitus

Pysäköintilaitokseen sijoittuvat vain rakennettavien tonttien omat autopaikat. Nykyiset tontit järjestävät autopaikat omilla tonteillaan, joilla asemakaava määrää autopaikkojen vähimmäismääräksi 1 autopaikka / asunto. Autopaikan rakentaminen pysäköintitaloon maksaa noin 20 000 € / kpl.

Kaavamuutoksen asukasluku suhteessa asuntojen määrään

Asukasluku on arvioitu alueelle rakennettavasta kerrosalasta (45 k-m²/asukas). Asuntoja ei ole vielä suunniteltu, joten myös asuntojen määrä on rakennusoikeuden pohjalta tehty arvio. Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus, jonka mukaan yksiöitä saa olla enintään 30 % ja perheasuntoja (3- h + k) tulee olla vähintään 30 %. Lisäksi asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina ja vähintään 20 % valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona.

Tarkistukset

—

17 § Asemakaavan muutos 002448, 26 Petikko / Tiilenlyöjänkuja 1

VD/6582/10.02.04.00/2020

HP/TLA/TKA/VIK/LS

Mamaka Oy hakee Tiilenlyöjänkuja 1:n teollisuus- ja varastotontille T liike- ja toimistotiloja 1 000 k-m², kun voimassa oleva asemakaava sallii niitä 504 k-m². Tontti kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY nykyisellä rakennusoikeudella $e = 0,70$ (1260 k-m²) ja nykyisellä kerrosluvulla kolme (III). Liike- ja toimistotiloja sallitaan enintään 1004 k-m².

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 26117, kaupunginosassa 26 Petikko.

Alue sijaitsee Tiilenlyöjänkuja 1

Hakija

Mamaka Oy

Maanomistus

Mamaka Oy

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut konsulttina Arkkitehtitoimisto Intérni Oy.

Yleiskaava

Alue on sekä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa (Kv 17.12.2017) että yleiskaavaehdotuksessa (Kh 6.4.2020) kaupallisten palvelujen aluetta KM.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T, jolla tonttitehokkuus on $e = 0,70$ (rakennusoikeus 1260 k-m²), josta liike- ja toimistotiloja saa olla enintään 40 % (504 k-m²). Suurin kerrosluku on kolme.

Asemakaavamuutoksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY, jolle saa sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja 100 % rakennusoikeudesta sekä liike- ja toimistotiloja yhteensä enintään 1 004 k-m² (lisäys 500 k-m²).

Asemakaavamuutos mahdollistaa autokaupan laajennuksen ja tukee Petikon kaupallista kehittämistä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 13.8.2020.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin viisi, jotka ovat vastineineen kaavaselostuksessa.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta (rakennusoikeus muuttuu enintään 500 k-m²).

Muutostkustannukset maksaa hakija Mamaka Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 3.11.2020 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 3.11.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002448, 26 Petikko / Tiilenlyöjänkuja 1,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Mamaka Oy maksaa muutuskustannukset (10 000 €).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavan muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 2.12.2020 – 4.1.2021. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Lausuntoja ei tarvittu.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 3.11.2020 päivätty asemakaavan muutosehdotus 002448, 26 Petikko/Tiilenlyöjänkuja 1.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Asemakaavamuutoksen selostus 3.11.2020

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 321 2132, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002448 TIILENLYÖJÄNKUJA 1

PETIKKO

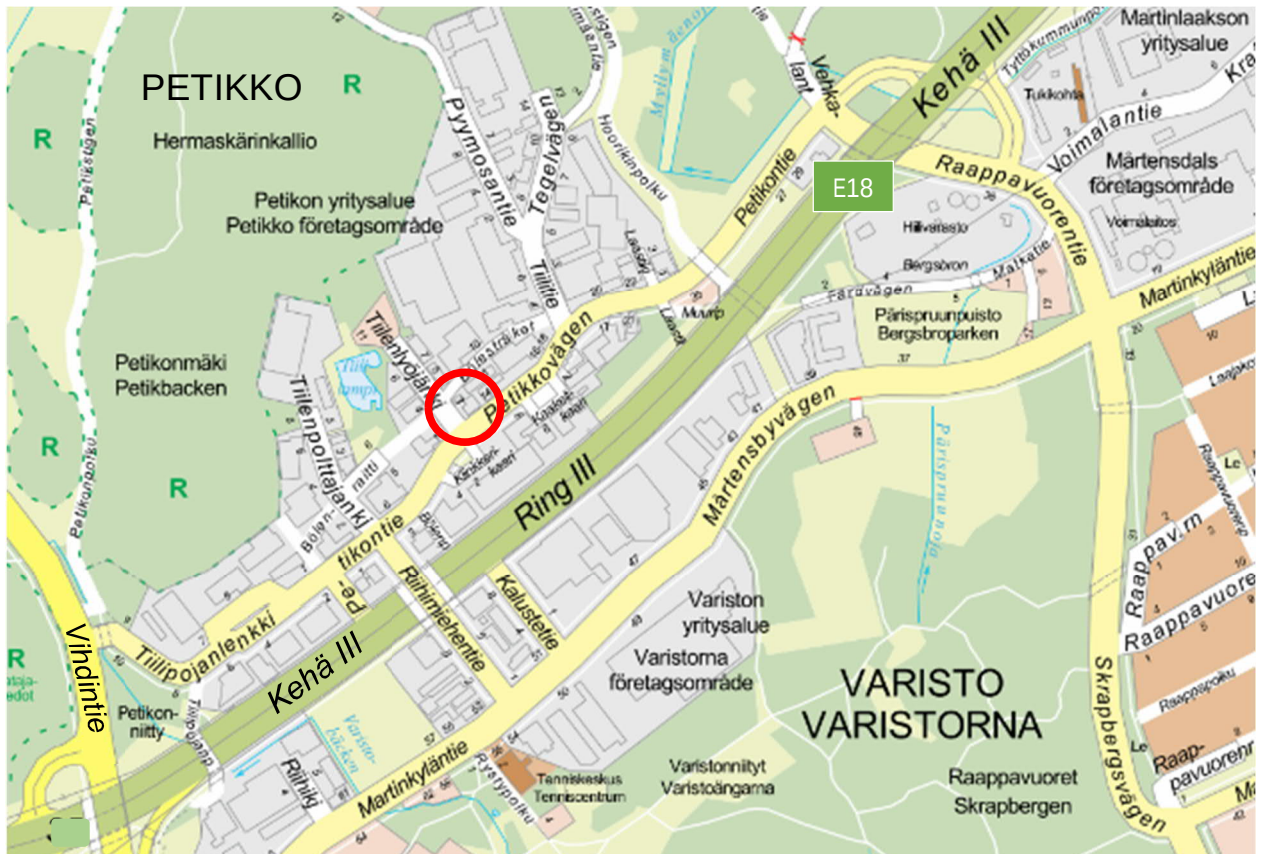

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan muutoksen selostus,
joka koskee 3.11.2020 päivättyä asemakaavakarttaa 002448

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Mamaka Oy hakee Tiilenlyöjänkuja 1:n teollisuus- ja varastotontille T liike- ja toimistotiloja 1 000 k-m², kun voimassa oleva asemakaava sallii niitä 504 k-m². Tontti kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY nykyisellä rakennusoikeudella $e = 0,70$ (1260 k-m²) ja nykyisellä kerrosluvulla kolme (III). Liike- ja toimistotiloja sallitaan enintään 1004 k-m².

Kaava-alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupungin kaupunginosa 26 Petikko
osa korttelia 26117

Kaava-alueen sijainti

Tiilenlyöjänkuja 1

Sisälllys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	11
4	Asemakaavan kuvaus	20
5	Asemakaavan toteutus	30

1. TIIVISTELMÄ

Julkisivu länteen Tiilenlyöjänkujalle. Tontilla toimii autokauppa.

TKa 26.7.2020

Mamaka Oy hakee tontilleen asemakaavan muutosta 1 000 k-m² suuruista autokauppaa varten.

Tontilla on teollisuusrakennus vuodelta 1982, kerrosala 888 k-m².

Yleiskaavassa ja yleiskaavaehdotuksessa alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T, jolla tonttitehokkuus on $e = 0,70$ (rakennusoikeus 1260 k-m²), josta liike- ja toimistotiloja saa olla enintään 40 % (504 k-m²). Suurin kerrosluku on kolme.

Asemakaavamuutoksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY, jolle saa sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja 100 % rakennusoikeudesta sekä liike- ja toimistotiloja yhteensä enintään 1 004 k-m² (lisäys 500 k-m²).

Asemakaavamuutos mahdollistaa autokaupan laajennuksen ja tukee Petikon kaupallista kehittämistä.

2. LÄHTÖKOHDAT

Kaava-alue etelästä.

Google earth 2020

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Tontti kuuluu laajaan Kehä III:n yritysalueeseen. Petikko-Varisto on erikoiskaupan keskus, jossa on teollisuus-, varasto- ja liikerakennuksia.

Luonnonympäristö

Tontti on kokonaan rakennettu. Kartoissa ja ilmakuvissa näkyvät koivut ovat hävinneet. Tontti on ollut vanhastaan Bölen kantatalon peltoa ja on nyt täyttömaata.

Rakennettu ympäristö

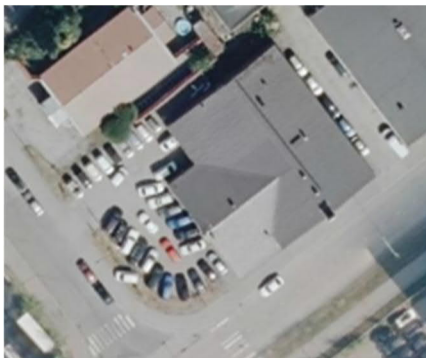
Tontin pinta-ala on 1800 m² ja tonttitehokkuus $e = 0,70$ (1260 k-m²), josta liike- ja toimistotiloja saa olla 40 % (504 k-m²). Tontilla on yksikerroksinen punatiilipintainen teollisuusrakennus 888 k-m² vuodelta 1982, alun perin kirjapaino, nyt autokauppa, suunnittelija Arkkitehtuuritoimisto Kokko & Toivakka Oy. Naapuritonteilla on teollisuus- ja liikerakennuksia 1980-luvulta.

Kulttuurihistorialliset kohteet

Tontilla ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaismuistoja.

Palvelut

Petikossa on erikoistavaran kauppaa ja huoltoasemia. Tontilla on autokauppaa.

Liikenne

Tontti liittyy Tiilenlyöjänkujaan ja Petikontiehen, joka on alueen pääkatu, sen liikennemäärä on 6 700 ajon/vrk (2016). Molemmilla kaduilla on kevyen liikenteen raitit.

Tontilla on nyt etupihalla tiiviisti 26 autopaikkaa ja takapihalla 5 autopaikkaa. Tiilenlyöjänkujalla on lisäksi kadunvarsipysäköintiä, jota ei lasketa pysäköintinormiin.

Syksystä 2022 alkaen Petikontiellä kulkee bussi 555 Leppävaara – Pähkinärinne – Vantaankoski 20 – 30 min välein.

Näkymä tontille Tiilenlyöjänkujan ja Petikontien risteyksestä.

TKa 26.7.2020

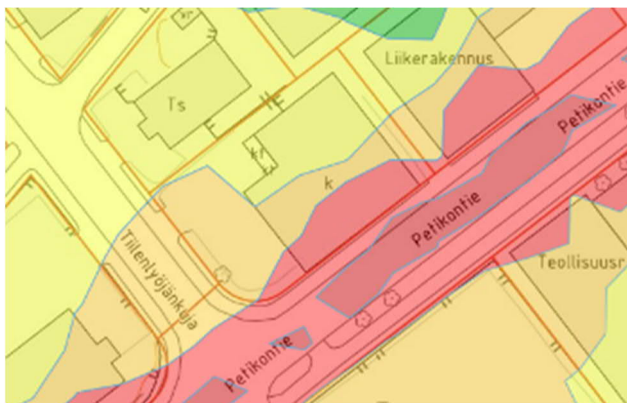
Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Lentomelutaso L_{den} 50 – 55 dB edellyttää toimistotiloilta ΔL 28 dB ääneneristävyttä.

Tiemelu

Tiemelutilanne (2016) on esitetty alla olevassa kartassa. Ääneneristävyysvaatimus vaihtelee rakennuksen eri osissa. Petikontien suuntaan tiemelutaso A_{eq} on julkisivulla 65 – 70 dB. Rakennusten ääneneristävydestä määrätään rakennusjärjestyksessä.

Tiemelutaso A_{eq} , 2016, päivällä klo 7 – 22.

45-50	50-55	55-60	60-65
65-70	70-75	75-	dB

Vantaan ympäristökeskus 2016

Tiemelun huomioon ottaminen

Tiemeluvyöhyke A_{eq} (dB)	Äänitasoero asunnoissa ΔL (dB)	Äänitasoero toimistoissa ΔL (dB)
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
alle 55	30*	–

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010. *YM asetus 796/2017.

Tekninen huolto

Tontille on valmis kunnallistekniikka (vesi, viemäri, hulevesiviemäri, tele, sähkö, kaukolämpö).

Maanomistus

Mamaka Oy

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

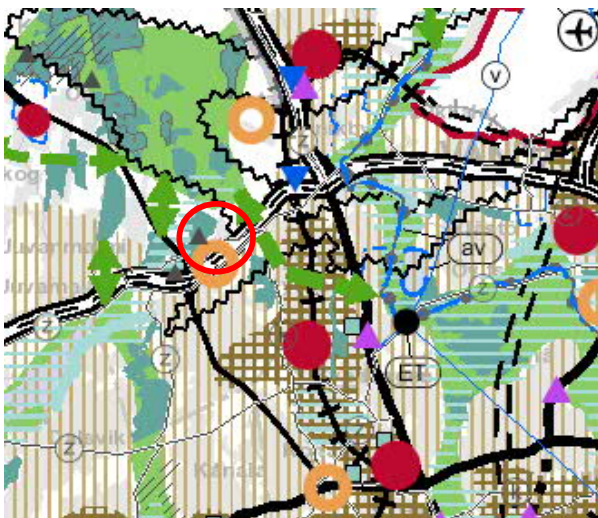
Tavoitteena on mm., että suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. (VN 14.12.2017) => Kaavamuutos on tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava, voimassa

Alue on taajamatoimintojen aluetta. Petikko – Varistoon on merkitty merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö. / Uudenmaan liitto
=> Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.

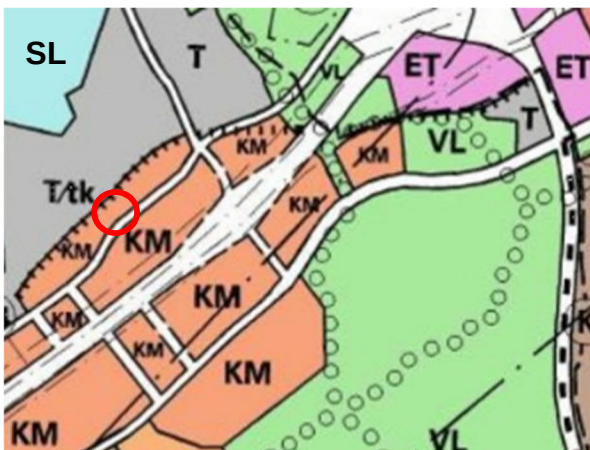
- Keskustatoimintojen alue.
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050, hyväksytty

Tavoitteena on kasvun kestävä ohjaaminen. Petikko-Varisto on kaupan aluetta. (Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksynyt 25.8.2020)
=> Kaavamuutos on hyväksytyn maakuntakaavan mukainen.

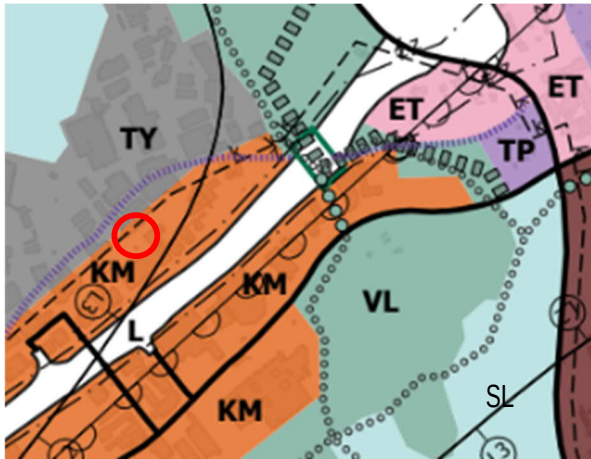
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Kaupan alue, laaturajoittamaton.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Vantaan yleiskaava

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM. Yleiskaavassa on esitetty Kehä III:n vaihtoehtoinen eritasoliittymä. (Kv 17.12.2007)
=> Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

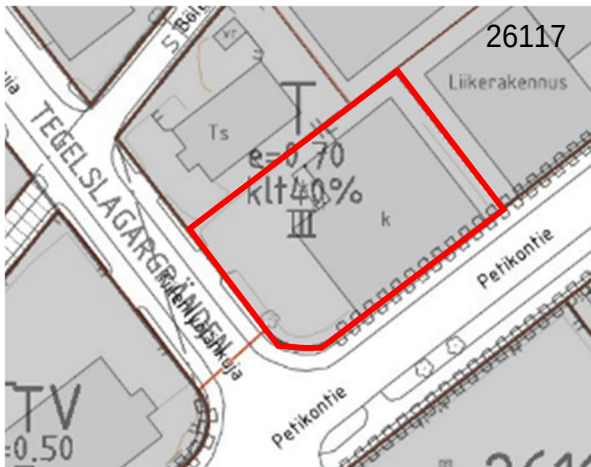
- Yhdyskuntateknisen huollon alue.
- Kaupallisten palvelujen alue.
- Luonnonsuojelualue.
- Teollisuus- ja varastoalue.
- Lähivirkistysalue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Vantaan yleiskaavaehdotus 2020

Kaava-alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM. Petikkoon ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuksen erikoiskaupan suuryksiköitä. (Kh 6.4.2020, ollut nähtävillä 22.4. – 18.6.2020)
=> Kaavamuutos yleiskaavaehdotuksen mukainen.

ET	Yhdyskuntateknisen huollon alue.
KM	Kaupallisten palvelujen alue.
TY	Tuotanto- ja varastotoiminnan alue.
TP	Monipuolinen työpaikka-alue.
SL	Luonnonsuojelualue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Voimassa oleva asemakaava

Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten kortteli- aluetta T. Tonttitehokkuus on $e = 0,70$. Rakennus- oikeudesta 40 % saa olla liike- ja toimistotiloja. (Asemakaava 000554, Kh 17.11.1986)

T	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
26117	Korttelin numero.
$e=0,70$	Tonttitehokkuus eli kerrosala / tontin ala.
klt40%	Liike- ja toimistotilojen enimmäismäärä.
III	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
	Ajoliittymäkielto.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Vantaan karttoja, kaavoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot

Ei ole.

Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040

Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040 tukee yleiskaavan määrittelemää vähittäiskaupan suuryksikön sijaintia ja laajuutta. (Kala 9.11.2015 § 10)

Suunnitelmakartta Petikko – Variston kohdalta. (s. 46, kuva 30)

- Pt-kauppa 1000 – 2000 myymäläkerrosneliömetriä.
- Nykyinen kaupan alue.
- Kaupan alueen laajennus yleiskaavan KM-alueella.

Vantaalaisten ostovoima kasvaa voimakkaasti selvityksen tarkasteluajanjaksolla. Ostovoiman kasvu muodostuu väestönkasvusta sekä nykyisten asukkaiden ostovoiman lisäyksestä. Asemakaavan mahdollistama liiketilan lisäys vastaa osaltaan vantaalaisten ostovoiman kasvun aiheuttamaan liiketilan lisätarpeeseen. Kyseessä on voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeus.

Petikko – Variston alueella on vielä paljon kaupan kehittämisen mahdollisuuksia. Alueen veto-voima on vähentynyt viime vuosina asiakkaiden valitessa usein muun seudullisen huonekalu-, sisustus- tai kodintarvikekaupan alueen asiointipaikakseen. Kaupan tiloja on mahdollista toteuttaa alueelle käyttötarkoituksen muutoksilla sekä rakentamalla vielä tyhjiä tontteja. Alueen haasteena on, ettei se muodosta yhtä kaupallista kokonaisuutta vaan useita toisiinsa heikosti kytkeytyneitä osia. Erityisesti Kehä III jakaa alueen toiminnallisesti kahteen osaan. Aluetta kehitettäessä tulee keskittyä muun muassa tonttien välisten yhteyksien ja jalankulun parantamiseen sekä mahdollisiin yhteispysäköintiratkaisuihin. Alueen kaupallinen painopiste sijoittuu Variston puolelle.

Asemakaavan muutoksen mahdollistama liiketilan lisäys edesauttaa alueen vetovoiman kasvua kaupan alueena, mutta mahdollistaa alueen merkittävän kaupallisen kehittämisen jatkossakin maakuntakaavan mitoituksen rajoissa.

Petikko – Variston kaupan alueen enimmäismitoitus

Alueen kaupat k-m2	Maakuntakaava k-m2	Uusimaa 2050 -ehdotus k-m2	Merkittävyys
127 200*	175 000	250 000	seudullinen

*) Liiketilaksi kaavoitettu kerrosala. (Heikkola, Joni 2015: 55; + 3 200 k-m2 kaavalla 002253 Riihimiehentie 8.)

Selvityksen ja suunnitelman mukaan Petikko – Varistoon tavoitellaan kauppaa, joka ei suuren koksensa vuoksi sovellu keskustatoimintojen alueille ja joissa myytävät tuotteet vievät paljon tilaa. Aluetta kehitetään monipuolisena kaupan alueena, mutta kaupan toimiala ja laatu eivät saa olla sellaista, joka haittaa merkittävästi keskusta-alueiden kehittämistä. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälätiloja sisältäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.11.2015 § 10 hyväksyi Vantaan kaupan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman 2040 jatkosuunnittelun pohjaksi ja tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus 30.11.2015 § 20 merkitsi suunnitelman tiedoksi.

=> Hanke on Vantaan kaupan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman 2040 mukainen. Asemakaavamuutos kieltää päivittäistavarakaupan myymälätilat ja rajaa kaupan laatua.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Näkymä tontille Petikontieltä. Julkisivut ovat punatiiltä.

TKa 26.7.2020

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Mamaka Oy hakee Tiilenlyöjänkuja 1:n tontille asemakaavamuutosta liike- ja toimistotiloille yhteensä 1 000 k-m², hakemus kirjattu 3.8.2020. Tavoitteena on purkaa nykyinen punatiilipintainen teollisuusrakennus ja rakentaa sen paikalle kaksikerroksinen liike- ja toimistorakennus.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin, postitettiin ja julkaistiin internetissä 13.8.2020. Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.9.2020 merkitsi sen tiedoksi. Mielipiteet kaavoitukselle pyydettiin kirjaamoon 21.9.2020 mennessä.
- Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 5.9.2020.
- Aluearkkitehti oli tavattavissa sähköpostilla ja puhelimitse.
- Maankäytön kuulutukset julkaistaan kaupungin internet-sivuilla.

Osallisia kaavoituksessa olivat kaavan hakijat, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosa- ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Fingrid Oyj, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, kaupungin viranomaiset sekä kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia.

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

- 1.** Caruna Oy, 14.8.2020:
Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n verkkoa.
- 2.** Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL, 25.8.2020:
Ei lausuttavaa.
- 3.** Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, 31.8.2020:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi.

- 4.** Hekes Capital, 15.9.2020:
Viitaten kaavamuutokseen osoitteessa Tiilenlyöjänkuja 1 (kaavan numero 002448) rakentaa 1000m² autokauppa tontille. Suurin ongelma on parkkipaikkojen suuri puute joka on jo aikaisemmin aiheuttanut haittaa liikenteelle Petikonttiellä, toivon että tämä huomioidaan ja arvioidaan perusteellisesti onko autokauppa oikea liiketoiminta pienelle tontille rajatulla piha-alueella.

Petikonttie 14 omistajana vaadin että rakennusaikainen oranssin muovinen aita pystytetään tonttien väliin koska Petikonttie 14 vuokralaisilla on kulku myös tätä kautta tiloihin ja myöhempää pidetään oikeuden rakentaa kiinteän aidan tonttien väliin

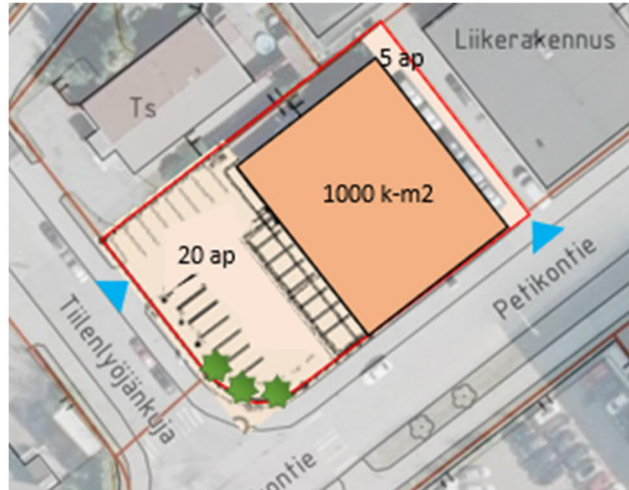
=> Sekä yleiskaava että voimassa oleva asemakaava sallivat tontille autokaupan. Petikonttiellä on pysäköintikielto. Rakennusjärjestyksen 21a §:n mukaan tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, ei tarvitse toimenpidelupaa. Aita estäisi pysäköintiä kummallakin tontilla, mikä ei ole järkevää. Myös työmaan aitaamisesta määrätään rakennusjärjestyksessä.

- 5.** Vantaan kaupunginmuseo, 18.9.2020:
Suunnittelualueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä, eikä alueella ole erityisiä tunnistettuja maisemiarvoja.

Kaava-alueella ei sijaitse tunnettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, mutta kiinteistöllä on 1982 rakennettu liikerakennus, jotka ikänsä puolesta kuuluvat jo kohderyhmään, joiden kulttuuriympäristöllinen merkitys tulee arvioida kaavatyön yhteydessä.

=> Rakennus on tavanomainen punatiilinen 1980-luvun teollisuusrakennus, joka ei sisällä erityisiä rakennus- tai kulttuuriympäristöllisiä arvoja. Rakennus on valmistunut kirjapainoksi 1982, muutos myymäläksi 1990, Arkkitehtuuritoimisto Kokko & Toivakka Oy. Lisäksi on myönnetty mainoslupia. Rakennuksen suunnittelija Seppo Kokko kertoi, että rakennuttajan toiveesta rakennuksesta tuli pieni ja matala.

- 5.** Vantaan Energia, saapunut myöhässä 12.10.2020:
Sähköverkko: Alueella on keski- ja pienjännitekaapeleita. Jos kaapeleita pitää siirtää, niin toimitaan kaupungin kanssa 20.7.1993 tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Kaukolämpöverkko: Ei huomautettavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 13.8.2020 esitetty alustava luonnos. Samalla ilmoitettiin, että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta voidaan tarkistaa kaavaehdotuksessa.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Asemakaavan havainnekuva.

TKa 3.11.2020

4.1 KAAVAN RAKENNE

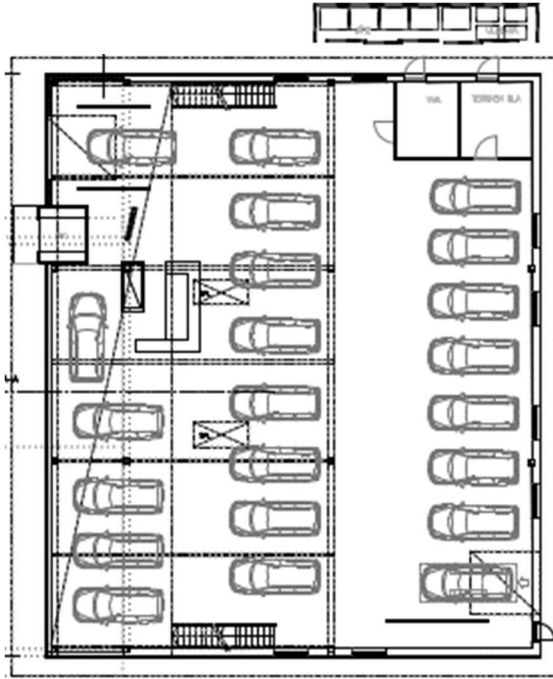
Asemakaavamuutos

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on tontilla jo toimivan autokaupan laajentaminen ja julkisivujen parantaminen. Autokauppahankkeen koko on 1000 k-m2.

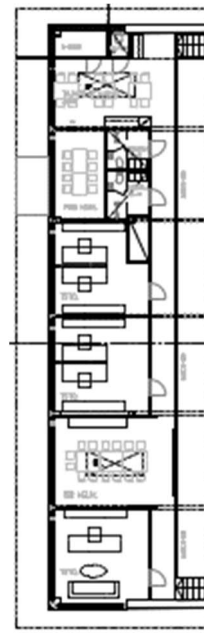
Asemakaavamuutoksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T, jolla on tonttitehokkuus $e = 0,70$ (rakennusoikeus 1260 k-m2) ja jolla saa olla liike- ja toimistotiloja 40 % (504 k-m2), muuttuu toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY, jolla saa olla teollisuus- ja varastotiloja sekä enintään 1004 k-m2 liike- ja toimistotiloja. Tontin rakennusoikeudeksi annetaan nykyinen 1260 k-m2. Suurin kerrosluku kolme (III) säilyy. Liiketilän muutos ei ylitä 500 k-m2, joten kaavamuutos ei edellytä maankäytösopimusta.

Kaavaratkaisun perustelut

Asemakaavamuutos on voimassa olevan maakuntakaavan (2016), hyväksytyn maakuntakaavan (2020), oikeusvaikutteisen yleiskaavan (2007), yleiskaavaehdotuksen (2020) sekä Vantaan kaupan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman (2015) mukainen. Kaavamuutos tukee Petikon kaupallista kehittämistä.

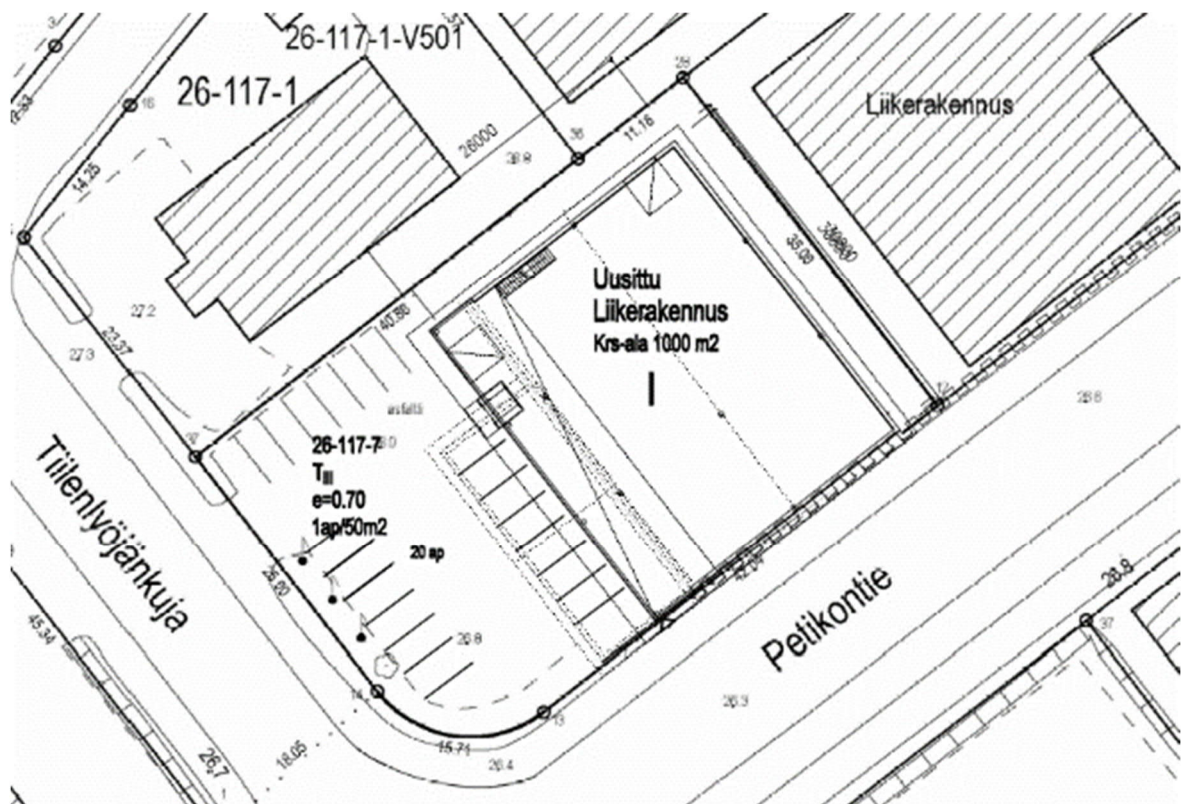

1. kerros, myyntiesittely 800,8 k-m2.

2. kerros, toimistot ym. 198,7 k-m2

Alustavat pohjat, Arkkitehtitoimisto Intérni Oy / Ismo Kirmonen. luonnos 15.9.2020.

Asemapiirros, Arkkitehtitoimisto Intérni Oy / Ismo Kirmonen, luonnos 29.4.2020.

Laajennus tehdään nykyisen rakennuksen pohjalle. Rakentamissuunnitelma käsitellään myöhemmin rakennusvalvonnassa ja kaupunkikuvaneuvottelukunnassa.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Muutoksessa hyödynnetään vanhaa rakennusta, josta puretaan vain osa.

Voimassa olevan asemakaavan huoltoasunto ei ole mahdollinen melutilanteen vuoksi.

Voimassa olevan asemakaavan ulkovarastointikielto on tarpeeton, koska ulkovarastointi kielletään nykyisin maankäyttö- ja rakennuslaissa, ellei sitä asemakaavassa erikseen sallita.

Voimassa olevan asemakaavan istutusmääräys ja vihertehokkuusvaatimus 0,6 ovat tällä tontilla mahdottomia, ottaen huomioon, että kaavaratkaisu perustuu nykyisen rakennuksen käyttöön. Kaavassa määrätään istutettaviksi poistuneet kolme puuta.

Meluntorjunnasta ja hulevesien käsittelystä määrätään Vantaan rakennusjärjestyksessä, joten niistä ei ole tarpeen antaa erityisiä kaavamääräyksiä. Nämä tulee selvittää rakennusluvan yhteydessä.

4.3 ALUEVARAUKSET

KTY, toimitilarakennusten korttelialue

Nykyinen tonttitehokkuus $e = 0,70$, rakennusoikeus 1260 k-m² ja suurin kerrosluku III säilyvät. Tontille saa sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja 100 % rakennusoikeudesta.

Tontille saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja 1 004 k-m², ei kuitenkaan päivittäistavarakauppaa.

Liiketilaan liittyvät varastotilat lasketaan liiketilan rakennusoikeuteen (KHO 6.7.2020).

Autopaikkoja on varattava vähintään 1 ap / 50 k-m². Nykyiset tonttiliittymät Tiilenlyöjänkujalle ja Petikonttielle säilyvät.

Tekninen huolto

Nykyinen kunnallistekniikka.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Kaavamuutos täydentää kaupungin palveluverkkoa ja yhdyskuntarakennetta. Vähittäiskaupan suuryksikkö on osoitettu maakuntakaavassa ja Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

Suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan (2016)

UUDENMAAN 2. VAIHEMAAKUNTAKAAVA / Uudenmaan liitto 2014, päivitetty 2016

Uudenmaan liiton maakuntavaltuusto 20.3.2013, YM 30.10.2014, KHO 1770/2016 (29.4.2016)

Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö

Merkinnän kuvaus: Kaavamerkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumiskohteet keskustatoimintojen alueiden ulkopuolella. Niitä kehitetään selkeästä kaupasta varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiointitiheys on pieni.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa sellaista merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa, joka kaupan laatu huomioon ottane voi perustelusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa. Uusia merkitykseltään seudullisia päivittäistavarakaupan suuryksiköitä saadaan sijoittaa ainoastaan Espoon keskuksen pohjoispuolelle, Kehä III:n ja Turunväylän risteykseen (Espoon Lommila), jonne voidaan sijoittaa päivittäistavarakauppaa enintään 10 000 k-m², joka sisältyy Lommilan vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen.

Vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitus on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa.

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Kohdemerkinällä osoitetun vähittäiskaupan suuryksikön sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa kaavoituksessa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden. Merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa ei saa toteuttaa ennen ympäröivien taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden toteuttamista. Lisäksi on huolehdittava, että palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä sekä edistämään sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja että liikenteestä aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäisiä.

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitus

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.

Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Vantaa, Petikko-Varisto 175 000 k-m²

=> Hanke on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

Suhde hyväksyttyyn Uusimaa 2050 -maakuntakaavaan (2020)

UUSIMAA-KAAVA 2050, HELSINGIN SEUDUN VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUS

Ollut nähtävillä 8.10. – 8.11.2019.

Yleiset suunnittelumääräykset / kauppa ja elinkeinot

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

 Kaupan alue

Kuvaus:

Kohdemerkinällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt keskusta-toimintojen alueiden ulkopuolella.

Niitä kehitetään sellaista kauppaa varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiointitiheys on pieni.

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Suunnittelumääräys:

Kaupan alueen merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tilaa vaativaa vähittäiskauppaa, joka on merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö

Kaupan alueet sekä niiden enimmäismitoitukset on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa.

Kohdemerkinällä osoitetun kaupan alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa suunnittelussa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden.

Lisäksi on huolehdittava siitä, että kaupan alueen palveluiden toteuttaminen on kytketty ajallisesti alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä ja mahdollisuuksien mukaan myös kävellen ja pyöräillen.

Kaupan alueiden enimmäismitoitukset kerrosalaneliömetreinä (k-m²)

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.

Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Vantaa, Varisto-Petikko 250 000 k-m²

=> Hanke on hyväksytyn maakuntakaavan mukainen.

Suhde oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan (2007)

KM Kaupallisten palvelujen alue

Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä sekä paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupoja, tuotanto-, varasto- ja toimistotiloja. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälätiloja sisältäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä tai myymäläkeskittymiä. Alueelle voidaan sallia erillisiä kaupallisia lähipalveluja.

=> Hanke on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Suhde yleiskaavaehdotukseen (2020)

KM Kaupallisten palvelujen alue

Alue varataan kaupallisille palveluille ja ympäristöhaiiriötä aiheuttamattomille elinkeinotoiminnoille. Alueelle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka eivät kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa. Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkitilan viihtyisyyteen sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksiin, erityisesti joukkoliikenteen runkoyhteyksien alueella. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti.

Kaupallisten alueiden aluekohtaiset määräykset, Varisto-Petikko:

- Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä.
- Varisto-Petikkoon saa sijoittaa päivittäistavaramyymälöitä yhteensä 2000 k-m².

=> Hanke on yleiskaavaehdotuksen mukainen. Päivittäistavaramyymälä on Ainontielleä.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja kaupalliset vaikutukset

Rakentaminen sijoittuu 2. vaihemaakuntakaavan mukaiselle merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikköalueelle ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan kaupallisten palvelujen alueelle. Asemakaavamuutoksen sallima vähittäiskaupan suuryksikkö sijoittuu siten yleispiirteisemmän kaavoituksen osoittamalle kaupallisten palvelujen alueelle, jonka on todettu tukeutuvan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti osaksi muuta yhdyskuntarakennetta. Kyseiset kaavat ovat myös määritelleet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisen palvelujen saatavuutta edistävän keskusjärjestelmän ja palveluverkon, jossa Petikko – Variston alueelle on osoitettu vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen. Asemakaavan sijoittuessa kyseiselle alueelle edistää se sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset mahdollisimman vähäiset. Alue on myös saatavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä.

Petikko – Varistoon on nyt kaavoitettu liiketilaa 127 200 k-m². Asemakaavamuutoksen jälkeen (+4 188 k-m²) maakuntakaavan mitoitus mahdollistaa alueelle kauppaa vielä 43 600 k-m² ja maakuntakaavaehdotuksen mitoitus 118 600 k-m², joten alueelle jää vielä runsaasti erikoiskaupan kehittämismahdollisuuksia. Luvuissa on huomioitu Petikon kaavamuutos 002442 (Kala 29.9.2020).

Asemakaavamääräykset rajaavat kaupan laatua, jolloin kaavan mahdollistamalla kaupalla ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Näin ollen kaavan mahdollistama muun vähittäiskaupan kuin päivittäistavaran sijainti on perusteltua olla muu kuin keskusta-alue. Asemakaavamuutoksen kaupan laadun ohjaus on 2. vaihemaakuntakaavan (2016), hyväksytyn uuden maakuntakaavan (2020), Vantaan yleiskaavan (2007) ja yleiskaavaehdotuksen (2020) sekä kaupan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman 2040 (2015) mukainen.

Jo voimassa oleva asemakaava sallii liiketilaa 504 k-m², joten liiketilan lisäys on 500 k-m².

Erikoiskaupan määrän kasvu vastaa kaupunkialueen asukasmäärän ja kysynnän kasvuun.

Kaavamuutos vahvistaa Petikko – Variston yritysalueutta erikoistavaran kaupan keskuksena.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Tontille lisätään poistuneet puut.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Lisärakentaminen kohentaa ja vahvistaa Petikontien kaupallista kaupunkikuvaa.

Liikenteelliset vaikutukset

Kyseessä on nykyisen autokaupan laajennus 500 k-m². Tontti sijaitsee erikoistavarakaupan keskuksessa. Paikka on hyvin saatavissa sekä autoilla pääteiltä että joukkoliikenteellä rautatieasemilta ja tontti liittyy kevyen liikenteen raitteihin. Siten kaavamuutoksen liikenteelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä.

Laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon, palveluihin ja ilmastoon ovat vähäisiä. Tontilla on mahdollista hyödyntää aurinkoenergiaa, kaukolämpöä ja maalämpöä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Meluntorjunnasta ja hulevesien käsittelystä määrätään rakennusjärjestyksessä. Ääneneristävyytarve vaihtelee rakennusten eri osissa. Petikontietä vastaan olevalla seinällä tiemelutaso on 65 – 70 dB, joten ääneneristävyydestä vaaditaan erillinen meluselvitys rakennusluvan yhteydessä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavaan ei liity maankäyttösopimusta, koska rakennusoikeus muuttuu enintään 500 k-m².
Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
	kaavatekninen koordinaattori	Marko Hoffren
Kadut ja puistot	liikenneinsinööri	Pirjo Salo
Rakennusvalvonta	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen
	kaupunkikuva-arkkitehti	Matti Kärki
Mamaka Oy		Keijo Patronen
Arkkitehtitoimisto Intérni Oy*		Ismo Kirmonen

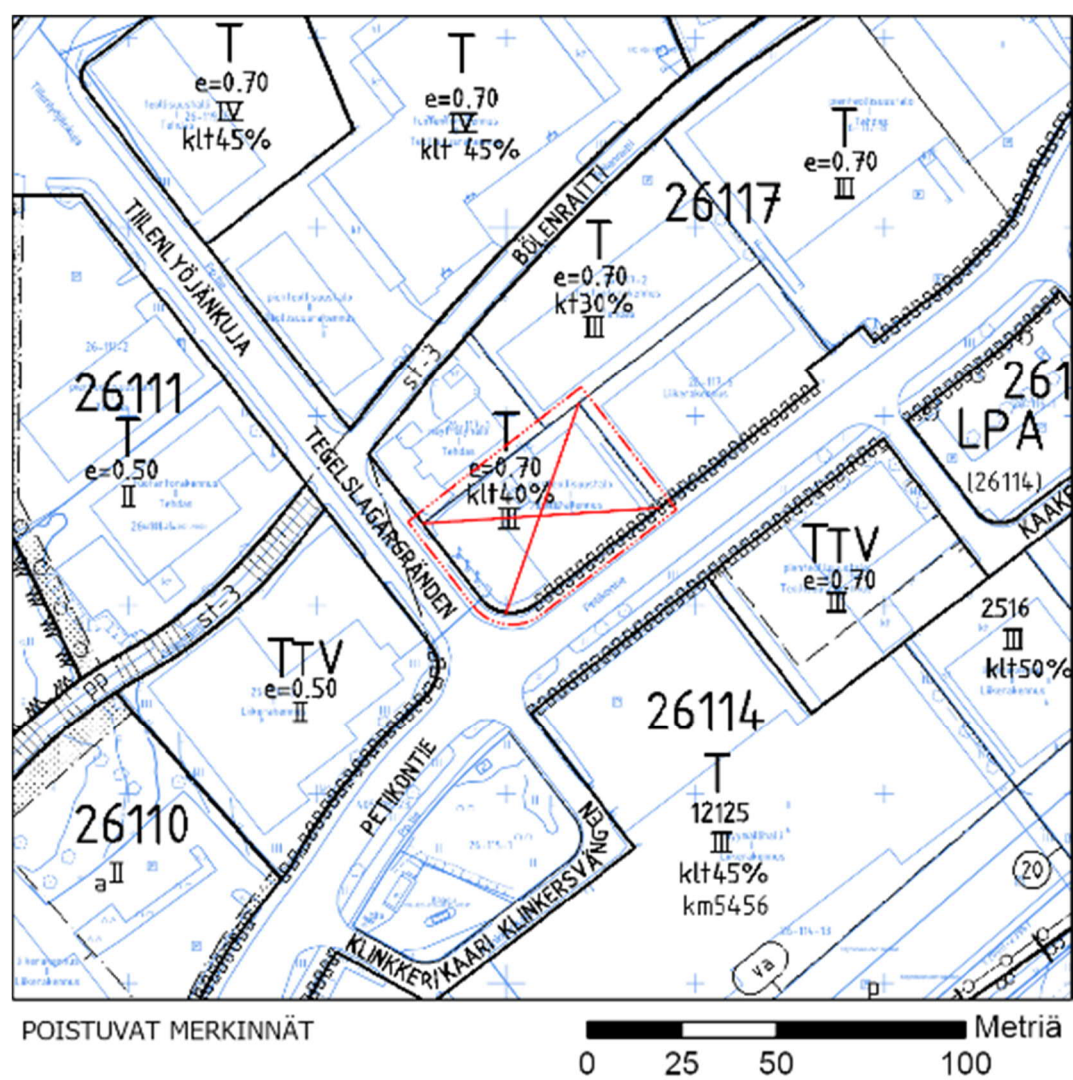
*) Mamaka Oy:n konsultti.

Aloituskokous 12.8.2020, Länsi-Vantaan aluetiimi 12.8.2020, infra 28.8.2020, asemakaavatiimi 25.9.2020.

Vantaa 3.11.2020

VANTAAN KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
timo.kallaluoto@vantaa.fi
p. 050 3122 132
Kielotie 28, PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS

0 25 50 100 Metriä

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002448	Päiväys Datum 3.11.2020	1/2
Vantaan kaupunki TIILENLYÖJÄNKUJA 1 Kaupunginosa 26, Petikko Asemakaavan muutos Osa korttelia 26117. 1:2000		Vanda stad TEGELSLAGARGRÄNDEN 1 Stadsdel 26, Petikko Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 26117. 1:2000

--- -- KTY ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. Toimitilarakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja. Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja yhteensä enintään 1004 k-m², ei kuitenkaan päivittäistavarakauppaa. Rakennusten tulee edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria. Tiilenlyöjänkujan ja Petikkotien kulmaukseen on istutettava vähintään kolme puuta. Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään 2 metriä korkealla aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä katualuetta vastaan. Rakennusluvan yhteydessä on esitettävä melu- ja hulevesiselvitykset. Ajo liittymäkieltoalueelta tontille tulee estää. Autopaikkoja on varattava vähintään: - teollisuus 1 ap / 100 k-m² - varastot 1 ap / 150 k-m² - liikkeet ja toimistot 1 ap / 50 k-m² ———— Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. ----- Osa-alueen raja. — x — x — Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. 26 PETIK 26117 1260 III ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. Toimitilarakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja. Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja yhteensä enintään 1004 k-m², ei kuitenkaan päivittäistavarakauppaa. Rakennusten tulee edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria. Tiilenlyöjänkujan ja Petikkotien kulmaukseen on istutettava vähintään kolme puuta. Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään 2 metriä korkealla aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä katualuetta vastaan. Rakennusluvan yhteydessä on esitettävä melu- ja hulevesiselvitykset. Ajo liittymäkieltoalueelta tontille tulee estää. Autopaikkoja on varattava vähintään: - teollisuus 1 ap / 100 k-m² - varastot 1 ap / 150 k-m² - liikkeet ja toimistot 1 ap / 50 k-m² ———— Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. ----- Osa-alueen raja. — x — x — Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. 26 PETIK 26117 1260 III	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvartersområde för verksamhetsbyggnader. På området får placeras industri- och lagerutrymmen. På området får placeras affärs- och kontorsutrymmen högst 1004 m²-vy, men dock inte dagligvaruhandel. Byggnaderna ska presenteras högklassisk arkitektur. Hörnet av Tegelslagargränden och Petikkovägen ska planteras med minst tre träd. Den del av tomten som användas för lastning, ska avgränsas med ett minst 2 meter högt staket eller med av träd och buskar bestående planteringszon mot gatuområde. I samband med byggnadstillstånd ska buller- och dagvattensbedömningar presenteras. Körning från det begränsade området till tomten måste förhindras. Bilplatser ska reserveras minst: - industri 1 bp / 100 m²-vy - lager 1 bp / 150 m²-vy - affärer och kontor 1 bp / 50 m²-vy Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns. Gräns för delområde. Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas. Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn. Kvartersnummer. Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta. Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
---	--

	Rakennusala. Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	Byggnadsyta. Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.	2/2
Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus	Stadsstruktur och miljö Detaljplanering		
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.	Stadsmätning Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.		
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Vantaalla / Vanda _____.20__	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.	
Kimmo Junttila Kaupungeodeetti / Stadsgeodet			
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____/____/20__	Godkänd av stadsfullmäktige ____/____/20__		

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	09.10.2020
Kaavan nimi	002448 Petikko 26 kaupunginosa		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	13.08.2020	
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	092002448	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,1800	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,1800

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1800	100,0	1260	0,70	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,1800	100,0	1260	0,70	0,1800	1260
T yhteensä	0,0000		0		-0,1800	-1260
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä		

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1800	100,0	1260	0,70	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,1800	100,0	1260	0,70	0,1800	1260
KTY	0,1800	100,0	1260	0,70	0,1800	1260
T yhteensä	0,0000		0		-0,1800	-1260
T	0,0000		0		-0,1800	-1260
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

18 § Maankäyttösopimuksen muutos / Sopimus rakentamisvelvoitteen siirrosta / LAK Real Estate Oy / Asemakaavan muutos 002417

VD/1829/10.00.01.05/2020
HP/AK/AVP/TH/EK/KN/LS

Kaupunginhallitus on 1.6.2020 § 20 päättänyt, että kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Aviatontti IV:n ja LAK Real Estate Oy:n kanssa maankäyttösopimuksen liittyen asemakaavamuutokseen nro 002417, Aviapolis Eteläinen. Sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu. Maankäyttösopimukseen liittyy sopimus rakentamisvelvoitteen siirrosta, jota on tarpeen muuttaa ennen allekirjoittamista. Sopimuksen osapuolista esitetään poistettavaksi Kiinteistö Oy Aviatontti IV. Muilta osin sopimus säilyy ennallaan.

Rakentamisvelvoitteen siirrosta tehdyllä sopimuksella on sovittu, että valtion pitkän korkotuen asuntotuotannon rakentamisvelvoite, yhteensä 4 760 k-m², voidaan siirtää lähialueelle toteutettavaksi tulevissa asuntotuotannon mahdollistamissa asemakaavoissa ja asemakaavamuuoksissa tämän erillissopimuksen mukaisesti. Tämän sopimuksen mukainen sopimusalue on määritelty liitteessä A3. Nyt sopimusta esitetään muutettavaksi siten, että Kiinteistö Oy Aviatontti IV poistetaan sopimuksen osapuolista, jolloin sopimuksen osapuoliksi jäävät Vantaan kaupunki ja LAK Real Estate Oy. Muutoksen jälkeen edellä kuvatusta rakentamisvelvoitteesta vastaa kokonaisuudessaan LAK Real Estate Oy. Vantaan kaupunki katsoo, että LAK vakiintuneena alan toimijana on riittävän uskottava toimija vastatakseen rakentamisvelvoitteesta yksinään.

Muilta osin maankäyttösopimukseen ei esitetä muutoksia. Sopimus rakentamisvelvoitteen siirrosta on liitteenä A2. Siirron sopimusalue on määritelty liitteessä A3. Suurimman osan sopimusalueesta omistaa tällä hetkellä Finavia Oyj, jonka vakiintuneena käytäntönä on luovuttaa tontit vasta hankkeen toteutusvaiheessa.

Voimassa olevan hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 40 mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitus sopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunginhallitus 25.1.2021 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) muuttaa kaupunginhallituksen 1.6.2020 § 20 tekemää päätöstä siten, että poistetaan rakentamisvelvoitteen siirtoa koskevan sopimuksen A2 osapuolista Kiinteistö Oy Aviatontti IV.
- b) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimus ja sopimuksen rakentamisvelvoitteen siirto sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- A2: Sopimus rakentamisvelvoitteen siirrosta
- A3: Rakentamisvelvoitteen siirron sopimusalue

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

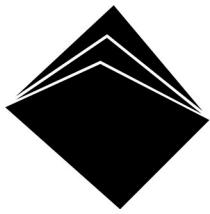

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, puh. 040 640 3084, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kiinteistöjohtaja Antti Kari, puh 040 5686 540, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaisiin päätöksiin 1.6.2020 § 20 ja 25.1.2021 § [x].

SOPIMUS RAKENTAMISVELVOITTEEN SIIRROSTA

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

LAK Real Estate Oy (Y-tunnus: 2852087-6)
PL 190
01531 Vantaa
(jäljempänä ”**LAK**”)

2. Sopimuksen tarkoitus ja sopimusalue

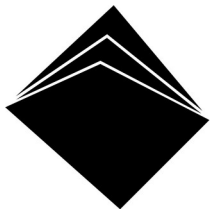
- 2.1 12.5.2020 päivättyyn asemakaavan muutokseen nro 002417, Aviapolis eteläinen (jäljempänä ”**Asemakaavamuutos**”) liittyvässä, tämän rakentamisvelvoitteen siirtosopimuksen yhteydessä allekirjoitetussa maankäyttösopimuksessa Kaupungin, LAK:n ja Kiinteistö Oy Aviatontti IV:n (y-tunnus 2852094-8) välillä on sovittu, että valtion pitkän korkotuen asuntotuotannon rakentamisvelvoite, yhteensä 4 760 k-m², voidaan siirtää lähialueelle toteutettavaksi tulevaisuudessa asuntotuotannon mahdollistamissa asemakaavoissa ja asemakaavamuutoksissa tämän erillissopimuksen mukaisesti. Tämän sopimuksen mukainen sopimusalue on määritelty liitteessä A3.

3. Rakentamisvelvoite tulevaisuudessa asemakaavoissa ja asemakaavamuutoksissa

- 3.1 Tulevaisuudessa sopimusalueen asemakaavoissa ja asemakaavamuutoksissa LAK sitoutuu toteuttamaan sopimusalueen asemakaavat ja asemakaavamuutokset kaavoitushetkellä voimassa olevan Kaupungin maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisen asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauman ja Asemakaavamuutoksen alueelta siirtyvän pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantovelvoitteen, määrältään 4 760 k-m², mukaisesti.

4. Sopimussakko

- 4.1 Mikäli LAK ei täytä edellä kohdassa 3.1 mainittua siirtyvää asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoon liittyvää rakentamisvelvoitetta (4 760 k-m²), LAK on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m². Sopimusalueella tehtävissä erillisissä maankäyttösopimuksissa Kaupungilla on oikeus asettaa Kaupungin voimassa olevien maa- ja asuntopoliittisten

linjausten mukainen suurempi sopimussakko tässä kohdassa mainitun velvoitteen täyttämiseksi.

- 4.2 Sopimusalueella tehtävissä erillisissä maankäyttö- ja rakennuslupien Kaupungilla on oikeus asettaa Kaupungin voimassa olevien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisia lisävelvoitteita LAK:lle, joiden turvaamiseksi Kaupungilla on oikeus asettaa erillinen ja suurempi sopimussakko.

Tätä sopimusta rakentamisvelvoitteen siirrosta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.

Vantaalla, x. päivänä xkuuta 2021

VANTAAN KAUPUNKI

LAK REAL ESTATE OY

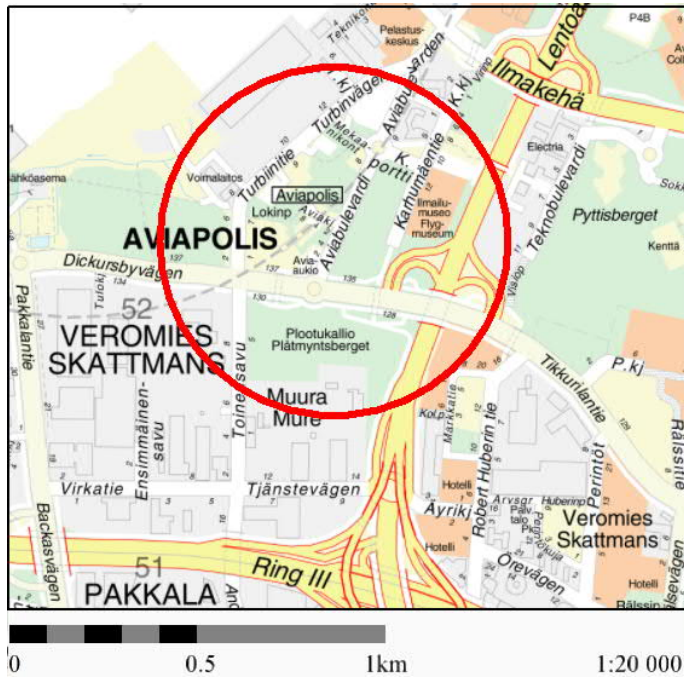
[x]
lakimies, valtuutuksella

[x]
toimitusjohtaja

Liitteet

Liite A3 Rakentamisvelvoitteen siirron sopimusalue

KOHTEN SIJAINTI

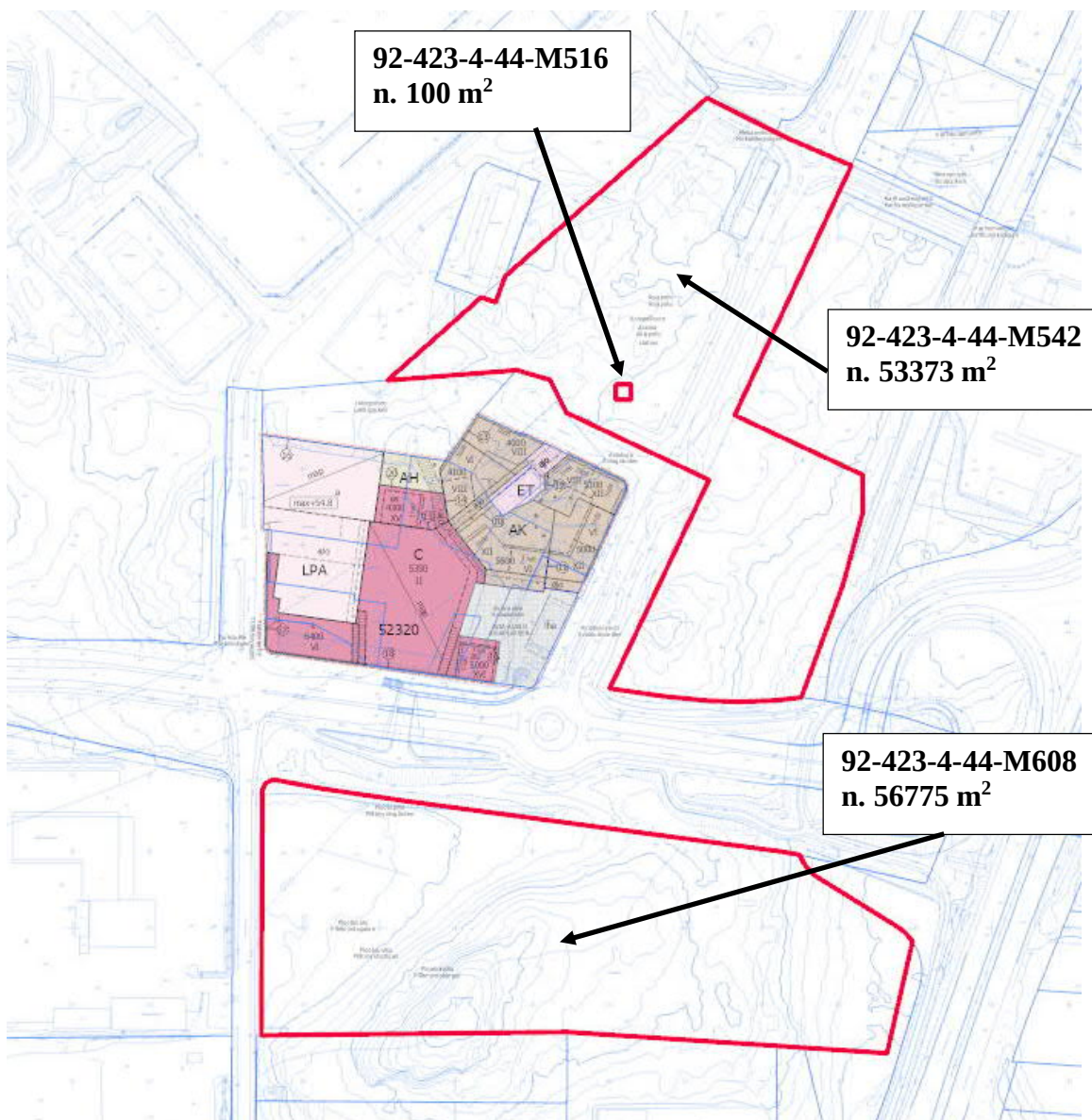
**Valtion pitkän korkotuen
rakentamisvelvoitteen siirtäminen
lähialueelle
(punaisella rajattu alue)**

Asemakaavan muutos nro 002417

92-423-4-44-M542 n. 53373 m²

**92-423-4-44-M516 n. 100 m²
yhteensä n. 53473 m²**

92-423-4-44-M608, n. 56775 m²

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
 - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

Puhelin: (09) 8392 2184

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuim (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määrääjän viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15